

T.C.
BAŞBAKANLIK
DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı
Yayın Nu: 107

OSMANLI BELGELERİNDE BATI TRAKYA

İstanbul 2009

Proje Yöneticisi

Doç. Dr. Yusuf SARINAY
Devlet Arşivleri Genel Müdürü

Proje Sorumluları

Doç. Dr. Mustafa BUDAK
Genel Müdür Yardımcısı

Dr. Önder BAYIR
Osmanlı Arşivi Daire Başkanı

Dr. Ahmet Zeki İZGÖER
Yayın İşleri Koordinatörü

Yayına Hazırlayanlar

H. Yıldırım AĞANOĞLU
Sebahattin BAYRAM
Mümin YILDIZTAŞ

Görsel Tasarım ve Uygulama

Nurettin ERGENÇ
www.iletisimce.com

Belge Fotoğrafları

Rifat VAROL
Salih KAHRİMAN

ISBN

978-975-19-4671-3

Baskı-Cilt

Düzey Matbaacılık
Tel: 0212 613 40 41

İstanbul 2009

ÖNSÖZ

Osmanlı Devleti Balkan Harbi'nden sonra Doğu Trakya hariç olmak üzere Rumeli'den tamamen çekilmek zorunda kalmıştır. Bu tarihten sonra bölgede antlaşmalarla birer emanet olarak bırakılmış olan Türk ve akraba topluluklar ile anavatan Türkiye'nin bağları hiçbir zaman kesilmemiştir. Ancak 85 yıllık Cumhuriyet tarihinde Balkan coğrafyasının tamamı düşünüldüğünde, ülkemizde en çok zikredilen bölgenin "Batı Trakya" olduğunu görmekteyiz. Günümüzde Batı Trakya diye ifade ettiğimiz bölge, Osmanlı Devleti'nin son idarî taksimatında Edirne Vilâyeti sınırları içinde kalmaktaydı. 1912-1918 tarihleri arasında Bulgaristan'ın idaresinde kalan bölge I. Dünya Savaşı'ndan sonra Yunanistan'ın idaresine geçmiştir.

Türkiye-Yunanistan Devletleri arasındaki ilişkilerde yumuşama ve gerginlik politikalarının başlangıç veya bitiş noktası hep ya Kıbrıs ya da Batı Trakya olmuştur. Önemli bir Türk nüfusunun yaşadığı bölgede, halen bir kimlik mücadelesinin sürdüğü görülmektedir. Son yirmi-otuz senede değişen Yunanistan dış politikası, Batı Trakya'da Türklerin yaşadığı gerçeğini kabul etmemektedir. Türklerin kurduğu derneklerin içinde "Türk" kelimesinin geçmesi sebebiyle kapatıldıkları ya da cezalandırıldıkları görülmektedir. Avrupa Birliği üyesi olan Yunanistan, bu politikası yüzünden en son Avrupa Birliği İnsan Hakları Mahkemesi tarafından da suçlu bulunmuştur.

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü yaptığı yayınlarla tarih ve kültürümüze hizmet etmek ve kamuoyumuzu aydınlatmak gayesiyle sürdürdüğü yayın faaliyetlerine devam etmektedir. Bu çerçevede Balkanlar'dan Kafkaslar'a, Ermeni Meselesi'nden Irak Türkleri'ne kadar birçok alanda arşiv belgelerini esas alan yayınlar yapmış bulunmaktadır. Balkanlar'a yönelik olarak daha önce çıkarılan *Osmanlı Yönetiminde Makedonya*, *Osmanlı Arşiv Belgelerinde Kosova*, *Osmanlı Arşiv Belgelerinde Arnavutluk* ve *Osmanlı Belgelerinde Bosna Hersek* adlı kitaplardan sonra yayınlanacak olan bu eser, seriyi tamamlamaya dönük önemli bir katkı olacaktır.

Kitap, 1697-1922 tarihlerine ait 133 adet belgeden meydana gelmektedir. Belgeler, İdarî ve Mülkî Düzenlemeler, Siyasî Hayat, Askerî Konular, İktisadî Hayat, Sosyal Hayat, Sağlık, İmar Faaliyetleri, Dinî Hayat, Eğitim ve Vakıf konu başlıklarında kendi içinde kronolojik olarak hazırlanmıştır. Batı Trakya'daki Türk varlığına ve tarihî temellerine atıfta bulunacak tarzda ilgi çekici belge örneklerinin seçilmesine büyük gayret gösterilmiştir. Osmanlı Devleti'nin Batı Trakya şehirlerinde inşa ettirdiği okul, yol, demiryolu, köprü, liman ve su yolu gibi kültür ve imar eserleriyle bölgenin bayındır bir duruma getirildiği görülmektedir. Bölgede bıraktığımız vakıf eserlerimize ait belgelerin yanında Bulgar ve Rum unsurlarına ait kilise ve okul inşası ile bu binalara tamir izinleri verilmesini ihtiva eden belgeler, Osmanlı hoşgörüsünün en büyük delillerinden sadece birkaç örnektir. Ayrıca Sultan II. Abdülhamid dönemi albümlerinden seçilerek zenginleştirilen kitapta, Batı Trakya şehirlerinden Gümölcine, İskeçe, Dedeağaç, Dimetoka, Sofulu ve Ferecik'e ait fotoğrafların çoğu bu vesileyle ilk defa neşredilecektir.

Değişen dünya dengelerinde, komşu devletlerin artık birbirlerinin düşmanlıklarına değil, dostluklarına ihtiyaçları olacaktır. Bu noktada Türkiye-Yunanistan arası ilişkilerde Batı Trakya Türkleri'nin bir dostluk köprüsü oluşturacağına olan inancım tamdır.

Bu vesileyle eseri büyük bir titizlikle hazırlayan Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü personeline teşekkür ederim.

Doç. Dr. Yusuf SARINAY

Devlet Arşivleri Genel Müdürü

KISALTMALAR

A. MKT, MHM.	Sadaret Mektubî Mühimme Kalemî Evrakı
A. MKT. MVL.	Sadaret Mektubî Kalemî Meclis-i Vâlâ Evrakı
A. MKT. NZD.	Sadaret Mektubî Kalemî Nezaret ve Devair Evrakı
A. MKT. UM.	Sadaret Mektubî Kalemî Umum Vilâyât Evrakı
C. ADL.	Cevdet Adliye
C. AS.	Cevdet Askeriye
C. BH.	Cevdet Bahriye
C. BLD.	Cevdet Belediye
C. DH.	Cevdet Dahiliye
C. DRB.	Cevdet Darphane
C. İKTS.	Cevdet İktisad
C. MF.	Cevdet Maarif
C. SM.	Cevdet Saray
DH. EUM, 5. Şb.	Dahiliye Nezâreti Emniyeti Umumiye 5. Şube
DH. EUM. AYŞ.	Dahiliye Nezâreti Emniyeti Umumiye Asayiş Kalemî
DH. EUM. KLH.	Dahiliye Nezâreti Emniyeti Umumiye Kalem-i Hususî
DH. EUM. MTK.	Dahiliye Nezâreti Emniyeti Umumiye Muhaberât ve Tensikât Müdüriyeti
DH. İD.	Dahiliye Nezâreti İdare Evrakı
DH. İUM.	Dahiliye Nezâreti İdare-i Umumiye Evrakı
DH. KMS.	Dahiliye Nezâreti Kalem-i Mahsus Müdüriyeti
DH. MKT.	Dahiliye Nezâreti Mektubî Kalemî
DH. MUİ.	Dahiliye Nezaretî Muhaberât-ı Umumiye İdaresi
DH. SYS.	Dahiliye Nezâreti Siyasi
Doç.	Doçent
Dr.	Doktor
GTMHC.	Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
HAT.	Hatt-ı Hümayûn
HR. SYS.	Hariciye Nezâreti Siyasi
HR. TO.	Hariciye Nezâreti Tercüme Odası
İ. AZN.	İrâde Adliye ve Mezâhib
İ. DH.	İrâde Dahiliye
İ. EV.	İrâde Evkâf
İ. MF.	İrâde Maârif
İ. ML.	İrâde Maliye
İ. MMS.	İrâde Meclis-i Mahsus
İ. MVL.	İrâde Meclis-i Vâlâ
İ. PT.	İrâde Posta ve Telgraf
İ. ŞD.	İrâde Şura-yı Devlet
İ. TNF.	İrâde Ticaret ve Nafia
MV.	Meclis-i Vükelâ
T.C.	Türkiye Cumhuriyeti
TFR. I. ED.	Rumeli Müfettişliği Edirne Evrakı
Y. A. HUS.	Yıldız Sadaret Hususi Evrakı
Y. MTV.	Yıldız Mütenevvi Maruzat Evrakı
Y. PRK. ASK.	Yıldız Perakende Evrakı Askeri Maruzat
Y. PRK. KOM.	Yıldız Perakende Evrakı Komisyonlar Maruzatı
Y. PRK. ML.	Yıldız Perakende Evrakı Maliye Nezaretî Maruzatı
Y. PRK. UM.	Yıldız Perakende Evrakı Umumî
ZB.	Zabtiye Nezâreti Evrakı

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	9
Kısaltmalar.....	11

İDARÎ VE MÜLKÎ DÜZENLEMELER

1	Gümülcine'nin Liva Merkezi Haline Dönüştürülmesi	12
2	İskeçe'nin Kaza Merkezi Olması.....	14
3	Darıdere Nahiyesi'nin Gümülcine'den Ayrılması.....	18
4	Dedeagaç'ın Sancak Merkezi Haline Getirilmesi.....	20
5	Gümülcine, İskeçe Ve Dedeagaç'a Memur Atanması.....	24
6	Karaagaç İskelesi'nin Nahiye Yapılıp İskeçe'ye Bağlanması.....	26
7	İskeçe Kazası'ndaki Osmanlı-İ Kebir Köyünün Beyköyü'ne Katılması.....	28

SİYASÎ HAYAT

8	Gümülcine'de "Hürriyet" Adıyla Bir Bulgar Mahallesi Kurulması.....	30
9	Sofulu'ya Gelen Yunanistan Konsolosunun Memlekete Gizlice Silah Sokma Teşebbüsleri Dola- yısıyla Tedbirlerin Arttırılması.....	34
10	Dedeagaç'a Bağlı Ilıca'da Bulgar Çetesinin Basıldığı.....	36
11	Dedeagaç Rumları'nın Bulgarları Aşağılayıcı Davranışlarda Bulunmasının Önlenmesi.....	38
12	Yunanistan'ın Kışkırtmalarına Rağmen Sofulu Rumlarının Osmanlı Devletine Bağlı Oldukları.....	40
13	Dedeagaç'a Giren Bulgar Komitçilerin Türklere Yaptığı Zulümler	50
14	Dedeagaç'ın Bulgarlarca İşgali Sırasında Müslümanlara İnsani Yardımda Bulunan Yabancı Dev- let Yetkililerine Osmanlı Hükümetinin Teşekkürü.....	54
15	Batı Trakya'daki Bulgar Zulmü Hakkında Tahkikat.....	64
16	Gümülcine Hükümet-i Muvakkatesi'nde Görevli Memurların Geçmiş Maaşlarının Ödenmesini İstedikleri.....	82
17	Dedeagaç Rum Metropolitinin Taltifi.....	86
18	Osmanlı Devleti'nin Takip Ettiği Batı Trakya Siyaseti.....	90
19	Bulgarların İskeçe'de Müslümanlara Yaptıkları Mezalim.....	92
20	Bulgarların Batı Trakya Türklerini Göçe Zorladığı.....	96
21	Sofulu'da Çıkan Bazı Hadiseler Üzerine Bulgar Komitacıların Zulümleri Ve Bulgarların Batı Trakya'da Yaşayan Müslümanları Korkutarak Göç Ettirmeleri.....	100
22	Bulgarların Batı Trakya'dan Bulgaristan'a Kaçtıkları, Müslümanların Batı Trakya'da Azalmaması İçin Göç Etmelerinin Önlenmesi.....	112

23	Batı Trakya'dan Muhacir Kabulünün Yasak Olduğu.....	114
24	Bulgarların Gümülcine Müslümanlarına Yaptığı Mezalimi Dünya Kamuoyundan Gizlemek İçin Bölgeye Seyahati Yasakladığı.....	118
25	Bulgarların Batı Trakya'da Uyguladıkları Zulüm Ve Göç Ettirme Siyasetinin Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirler	122
26	Batı Trakya'Nın Osmanlı Devleti'ne İlhakını Sağlamak İçin Kurulacak Trakya-Paşaeli Müdafaa Cemiyeti'ne Nakdî Yardım İsteği.....	132
27	Yunan Ordusuna Gönüllü Katılan Rumları Eğitmek İçin 13 Yunan Subayının Karaağaç'a Geldiği	134
28	Dedeağaç'ın İtalyanlarca İşgali.....	136
29	Sulh Konferansında Doğu Ve Batı Trakya'nın Yunanistan'a Bırakıldığı, İzmir'de Yunan Askerinin Arttırılacağı Haberleri.....	138
30	Batı Trakya'nın Yunanlılara Teslim Edilmek Üzere Fransızlar Tarafından İşgal Edileceği Haberleri	140
31	Edirne'deki Rumların Batı Trakya'ya Göç Ederek Azınlık Olan Rum Nüfusunu Çoğunluğa Çıkartıp Yunan İşgaline Zemin Hazırladıkları.....	144
32	Batı Trakya'daki Bulgarların Bulgaristan'a Göç Ettikleri ve Yunanlıların Batı Trakya'yı İşgal İçin Hazırlık Yaptıkları.....	146
33	Paris Sulh Konferansı'na Katılan Batı Trakya Heyetinin Masraflarının Osmanlı Hükümetince Karşılansısı.....	150
34	Özerk Batı Trakya Hükümeti Teşkilat Tasarısı Muhtar Trakya Teşkilât-ı İdariyesi Lâyihası.....	152
35	Paris Konferansı'na Katılan Garbi Trakya Müdafaa-ı Hukuk Cemiyeti'nin Faaliyetleri Ve Osmanlı Hükümetinin Cemiyete Yaptığı Yardımlar	160
36	Batı Trakya'da Müslümanların Nüfus Ve Emlâk Açısından Çoğunlukta Olduğunu Gösteren Haritaların İstanbul'da Bastırılması.....	176

ASKERÎ KONULAR

37	Bulgar Eşkiyasının Saldırılarına Karşı Tedbir Alınması.....	180
38	Selanik-İstanbul Demiryoluna Dedeağaç Yakınlarında Yapılan Sabotaj.....	184
39	Dedeağaç'ta Alınması Gereken Güvenlik Tedbirleri.....	186
40	Gümülcine'de Asayiş İçin Gereken Askeri Birlik.....	188
41	Edirne'den Bir Bölük Askerin Güm Ülcine'ye Gönderilmesi.....	190
42	İskeçe'de Yapılan Askerî Binaların Açılış Merasimleri.....	192
43	Batı Trakya'da Bazı Rumların Bulgarlara Saldırdığı.....	193
44	Dedeağaç Kışlası'nın Açılış Merasimi.....	194

İKTİSADÎ HAYAT

45	Dimetoka'dan Padişah İçin Nar Gönderilmesi.....	198
46	Gümülcine Maronya'dan Elde Edilen Şap İçin İskelelerde Vergi Alınmaması.....	200
47	Gümülcine Maronya Şaphanesi Çalışanlarının Vergiden Muaf Olduğu.....	202
48	Dimetoka Yakınlarında Bulunan Gümüş Madenlerinin İşlenmesi.....	204

49	İstanbul İçin Gereken Arpa Ve Buğday'ın Gümölcine Ve Civarından Satın Alınması.....	206
50	İstanbul İçin Gümölcine'den Alınması Gereken Buğdayın Kıtık Dolayısıyla Ancak Üçte Birinin Temin Edilebildiği	210
51	Donanma Kalyoncuları İçin Gümölcine Kasabasından Talep Edilen Bedeliye Vergisi ve Yeniçeri Aylıklarının Toplanması	214
52	Gümölcine Kazası'nın Yapağı Vergisi Yükümlölükleri	220
53	Gümölcine'de Bulunan Madenlerin İhalesi.....	228
54	Gümölcine'de İpek Mahsulünün Arttırılması, Drama'da Pamuk Ziraatının Geliştirilmesi.....	229
55	Sofulu Kazası'ndan İstanbul'a Gönderilen Kavun ve Karpuzdan Alınan Verginin Mağduriyete Sebep Olduğu.....	232
56	İskeçe'deki Un Fabrikası İçin Gerekli Aletlerden Gümrük Vergisi Alınmaması.....	234
57	Dedeagaç'ta Deniz Nakliyatının Tekelleşmesine Engel Olunması.....	238
58	Padişah İçin İskeçe Tütünlerinden Sigara İmalı.....	242
59	Ferecik Yakınlarında Bulunan Madenlerin Çıkarılması.....	244
60	Sofulu'da İpek Fabrikası Yapılmasına İzin Verildiği.....	246
61	Osmanlı Bankası İskeçe Acenteliği'ne Bağlı Olarak Gümölcine Acenteliği Açılması.....	250
62	Dedeagaç'ta Çıkarılan Kurşun ve Bakır Madeni İhalesi.....	252
63	Gümölcine'de Osmanlı Ticaret ve Sanayi ve Terakki Şirketi Kurulması.....	254
64	İskeçe Okçular'da Un Fabrikası İnşası.....	272
65	Dedeagaç Beyköyü'nde Un Fabrikası İnşası.....	274
66	Ferecik'te Bulunan Zift, Linyit ve Petrol Madenlerinin İhalesi.....	276

SOSYAL HAYAT

67	İskeçe Pazarının Cumartesi Günü Kurulması.....	280
68	Gümölcine Pazarının Gününün Değiştirilmesinin Hristiyanlar ve Müslümanlar Arasında Ayrılık Doğuracağı.....	282
69	Gümölcine Karacahamza Köyüne Ait Meraların Şahısların Üstüne Geçirilmesinin Önlenmesi.....	286
70	Gümölcine'deki Muhacirler İçin Hastane ve Yetimhaneler Yapılması.....	288
71	Gümölcine Sultanyeri Kazası Seyyid Baba Dergahı Panayırı.....	290
72	Sirkeli Köyünden Hacı İsmail Ağa'nın Mecidi Nişanıyla Taltifi.....	292
73	Dedeagaç Esnaf ve Tüccarının Anadolu'daki Kuraklık İçin Yardım Topladığı.....	294
74	Gümölcine ve İskeçe'den Toplanan Unun Bingazi Ahalisine Ulaştırılması.....	296
75	İskeçe'de İnşa Edilecek Cami Ve Okul İçin Halktan Yardım Toplanması.....	298
76	Gümölcine'ye Bağlı Polat Kasabasında Kasırgadan Zarar Görenlere Hükümet Yardımı.....	300
77	Gümölcine'ye Yerleştirilen Muhacirlerin İhtiyaçlarının Karşlanması.....	302
78	Gümölcine ve İskeçe'de Aşırı Yağış ve Doludan Zarar Gören Çiftçilere Kredi Açılması.....	306
79	Devlete Bağlılıkları Sebebiyle İskeçe Rum Metropolitinin Nişanla Taltifi.....	311
80	İskeçe'de Tütün İşçilerinin Kurdukları Cemiyetler.....	312
81	Gümölcine Hamamının Kapanmaması İçin Gerekli Malzeme Yardımının Yapılması.....	318
82	Batı Trakya Müslümanlarının İhtiyaçlarının Edirne'den Gönderilmesi.....	320

SAĞLIK

83	Gümölcine'de Muhacirler İçin Açılan Hastanenin İhtiyaçlarının Karşılanması.....	324
84	İskeçe'ye Veteriner Gönderildiği.....	326
85	Gümölcine'de Şap Hastalığı.....	329
86	İskeçe Gureba Hastanesi Ve Askeri Tesislerin Açılışının Yapıldığı.....	328
87	Dedeoğaç Hastanesi'nin Hizmete Açılması.....	330
88	Ferecik'e Bağlı Köylerdeki Çocuklara Çiçek Aşısı Yapıldığı.....	332
89	İskeçe ve Civarında 4.015 Çocuğun Aşılandığı.....	333

İMAR FAALİYETLERİ

90	Dimetoka'daki Camilerin Tamir Masraflarının Salih Paşa Tarafından Karşılanacağı.....	336
91	Gümölcine Telgraf Hattının Hizmete Açılması.....	338
92	Gümölcine Sokaklarına Kaldırım Yapılması.....	340
92	Gümölcine'nin Su Sıkıntısının Giderildiği.....	344
93	Sofulu'daki Gazi Süleyman Paşa Köprü Kitabesine Koyulacak Şiir.....	346
94	Dedeoğaç Ve Gümölcine Arasında Yapılan Yol Ve Köprüler.....	350
95	Dimetoka Hükümet Konağı'nın Yeniden Yapılması.....	352
96	Gümölcine Hükümet Dairesi'nde Bir Arşiv Deposu İnşası.....	354
97	Selanik-Dedeoğaç Demiryolu Hattının Teftişi.....	356
98	Dedeoğaç-Selanik İltisak Hattının 2. Kısımının Güzergâhını Gösteren Haritadır.....	360
99	Dedeoğaç'ta Yapılan Mektep, İçme Suyu Hattı Ve Askeri Ahırların Açılış Merasimlerinde Padişaha Dua Edildiği.....	362
100	Gümölcine'de Cami Ve Okul Yapımı.....	364
101	1903-1904 Senelerinde Gümölcine'de Yapılan Okul, Yol, Köprü, Su Yolu Ve Askerî Tesislerin Listesi.....	366
102	Gümölcine'de Kurulan Osmaniye Köyü'nün Okul Ve Cami Masraflarının Karşılanması.....	376
103	Ticaretin Canlandırılması İçin Dedeoğaç Limanı'na Dalgakıran İnşası Gerektiği	380

DİNİ HAYAT

104	Dimetoka Yıldırım Bayezid Han Camii Cuma Vaizliği Görevi.....	384
105	Gümölcine'deki Meryemana Kilisesi'nin Tamiri.....	386
106	Rahip İken Müslüman Olan Şahsa Maaş Bağlanması.....	390
107	Sofulu Kasabası'nda İnşasına Başlanan Camiye Hamidiye İsmi Verilmesi.....	392
108	Dedeoğaç Aya Nikola Kilisesi'nin Yeniden İnşası.....	394
109	Gümölcine'Deki Postuboş Baba Türbe Ve Dergâhı'nın Tamiri.....	396
110	İskeçe Karaoğaç'ta Aya Nikola Kilisesi'nin Yeniden İnşası.....	398
111	İskeçe Cami-i Atik Mahallesi'nde Kilise İnşası.....	400
112	Dedeoğaç'ta Bir Rum Kadının Müslüman Olduğu.....	402

113	Dedeāğaç'ta Bulgar Kilisesi İnşası.....	404
114	İskeçe Taksiarhi Rum Kilisesi'nin Tamiri.....	410
115	Gümölcine,İskeçe ve Civarı Cami ve Tekkelerinin Aydınlatma İhtiyaçlarının Karşlanması.....	414

EĞİTİM

116	Gümölcine Hacı Hasan Mektebi'nde Öğretmenlik Yapan İsmail Halife'nin Beratının Yenilenmesi.....	418
117	Gümölcine Darıdere Köyündeki Medreseye Müderris Tayini.....	420
118	Gümölcine Defterdar Ahmed Efendi Medresesi Müderrisliği'ne Tayin.....	422
119	Gümölcine Rüşdiye Mektebi Muallimliğine Tayin.....	426
120	Masrafları Gümölcine Zenginleri Tarafından Karşlanan Rüşdiye Mektebine Öğretmen Tayini.....	428
121	Dimetoka Saltık Köyünde Bir Rum Kız Mektebi İnşası.....	431
122	Sofular'da İnşa Edilmiş Olan Okulun Açılışının Yapıldığı Ve Bu Hususta Hizmet Edenlerin Ödüllendirildiği.....	432
123	Gümölcine İdadî Mektebi'nin Onarılması.....	434
124	Gümölcine'de Bir Rum Rüşdiyesi Yaptırılmasına İzin Verildiği.....	436
125	Dedeāğaç Kasabasındaki Rumlara Ait Kilise Bahçesine Kız Ve Erkekler İçin Okul Yaptırılması.....	438
126	Sofulu'da Rum Kız Okulunun Yeniden Yaptırılmasına İzin Verildiği.....	442
127	Gümölcine Şeyh Köyünde Yaptırılan Okula Reşadiye İsmi Verildiği.....	444

VAKIF

128	Gazi Evrenos Bey İmaretinde Kilercilik Görevi.....	448
129	Dimetoka Maktul Hasan Kethüda Çeşmeleri Vakfı.....	450
130	Dimetoka Eviranzade Mehmed Bey Vakfı İmaret Şeyhliği Görevi.....	454
131	Dimetoka'daki Oruç Paşa Evkafı'na Vakfedilmiş Hamamın İşletme Şartlarının Yerine Getirilmesi.....	455
132	Gümölcine Gazi Evrenos Bey Mescidi ve İmaret Cüzhanlık Görevi.....	458
133	Dimetoka Mürsel Baba Zaviyesi'nin Onarılması.....	460
134	Gümölcine Kazası Postuboş Baba Tekkesi Şeyhliği'ne Hacı İsmail Efendi'nin Getirilmesi.....	461
135	Dedeāğaç'tan Geçen Demiryolu'ndan Sultan Bayezid Vakfı Adına Vergi Alınması.....	462
136	Gümölcine Süpüren Dede Mescidi'nin Onarılması.....	464
137	Dimetoka Yıldırım Bayezid Camii'nin Onarılması.....	466
EK 1	Gümölcine, Dedeāğaç, Sofulu, İskeçe Kazaları Nüfus Listesi ve Grafiği.....	468
EK 2	Gümölcine Kasabasında Bulunan Bazı Vakıflara ait Gayrimenkullerin Listesi.....	479
	İndeks.....	485
	Fotoğraf Listesi.....	496

Gümülcine Belediye Dairesi
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/56)

İDARİ ve MÜLKİ
DÜZENLEMELER

GÜMÜLCİNE'NİN LİVA MERKEZİ HALİNE DÖNÜŞTÜRÜLMESİ

Gümülcine'nin nüfusu kalabalık ve diğer kazalara nisbetle geliri fazla olması sebebiyle liva merkezi haline dönüştürülmesi teklifi konusunda Selanik Vilayeti'nden görüş sorulması

Selanik Valisine

Gümülcine Kazası'nın nüfusça kesret ve diğer kazalara nisbetle varidâtça cesâmeti cihetiyle müdürlük vechile hüsn-i idaresi hâsıl olamadığından ve nefis-i Drama Kazası Gümülcine'ye nazaran bir karye hükmünde bulunduğundan bahisle Gümülcine'nin re's-i livâ ittihâzıyla iktizâsının icrası Drama kaymakamı tarafından inhâ olunmuş ve o vechile tesviyesi muhassenâtı mûcib olacağı anlaşılmış ise de bu bâbda gerek Selanik Meclis-i Kebîri tarafından ve gerek mahalli meclis cânibinden bir gûne iş'âr vuku bulmamış olduğundan ba'dehû iktizâsına bakılmak üzere keyfiyetin evvel emirde savb-ı vâlâlarından isti'lâm olunması Meclis-i Muhasebe-i Maliye ve Meclis-i Vâlâ'da tensîb olunmuş olmakla icra-yı tahkikât ile keyfiyetin ba-mazbata iş'ârı hususuna himem buyurulmak siyâkında şukka. Fî 23 L. sene [12]73 / [16 Haziran 1857]

A. MKT. MVL, 88/10

*Gümülcine Hükümet Dairesi
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/50)*

[illegible]

İSKEÇE'NİN KAZA MERKEZİ OLMASI

Yenice-i Karasu Kazası'nın merkezi olan Yenice Kasabası'nın havası ve suyunun ağır olması, kasabaya bağlı köylere uzaklık açısından orta bir yerde bulunmaması, meclis azaları ile kaza ileri gelenlerinin de ağırlıklı olarak İskeçeli olmaları yüzünden kaza merkezinin Yenice Kasabası'ndan İskeçe'ye nakledilmesi

Selanik Eyâleti Vali-i Vâlâ-şânı Devletli Hüsnü Paşa Hazretleri'ne

Yenice-i Karasu Kazası'nın makarr-ı hükûmeti bulunan nefis-i Yenice Kasabası'nın âb u havası sâkîl olduğundan ve kazanın vasatı bulunmadığından ekser kurâ ba'îd bulunup li-maslahatin gelen ahali-i kurâ ve tahsilât-ı emvâl-i mîriye akçesi getiren imam ve muhtarân aşırı sıkıntı çekmekte olduklarından başka köylerinde işleri ve tahsilât vergi maddesi yüzü üstüne kaldığı ve hususuyla meclis azâları ve vücûh-ı memleket ve tüccarân İskeçeli olmalarıyla azâ-yı meclis tahsis olunan meclis günlerinde İskeçe'den kalkıp Yenice'ye gitmeğe ve umûr-ı mehâmm-ı Saltanat-ı Seniyye ve mesâlih-i ibadiyyeyi rû'yet etmeğe çabalamakda iseler de yaz günleri havanın ziyade sıklet ve fenalığı ve hararetin şiddeti ve kış günlerinin kesret-i berk ve bârân ve bürûdeti cihetle hastalıktan ve ilel ve emrâza mübtelâ olarak belki telef-i nefsdan havf u hazerle ve bazı işleri zuhuruyla bi'z-zarûr gidemeyip umûr-ı mehâmmesine ve mesâlih-i ibâdiye vakt ü zamanıyla görülemeyip tatile sebebiyet vermekde ve her yüzden sıkıntı çekilmekde olduğu bedîdâr olmakla kaza-yı mezbûra tâbi İskeçe Kasabası kazanın tamam ortalık mahalli olup kâffe-i kurâya kurb ve bu'dda müsâvî ve makarr-ı hükûmet olmaklığa lâyük ve madem ki azâ-yı meclis İskeçe'li olmağın nüvvâb efendiler ve müdîrân-ı bendegâneleri dahi daimî olarak İskeçe Kasabası'nda ikamet eyledikleri suretde tahsis olunan meclis günlerinden mâadâ iktizâ-yı hâlde her vakit meclisde bulunulabileceği ve bu cihetle her bir hususât-ı vâkı'a yoluyla ve vaktiyle görülerek bir gûne sekte îrâs etmeyeceği ve ahali-i belde kulları saye-i asayiş-vâye-i hazret-i mülkdârîde ez-her-cihet müsterîhu'l-hâl ve ârâmiş-i bâl olacakları nümâyân idüğünden ba'dezîn zikrolunan Yenice Kasabası'na dirayetli bir zabtiye çavuşunun miktar-ı vâfî süvari ve piyade zabtiye memur edilip zabt u rabt ve muhafazasına ve mürûr-ı ubûr eden postaların vakt ü zamanıyla âminen ve sâlimen imrârları hususuna kemal-ı mertebe gayret ve mübâderet eylemek ve oraca dahi hâlel getirilmemek üzere fîmâ-ba'd mezkûr İskeçe Kasabası makarr-ı hükûmet ittihâziyla orada akd-i meclis olunup umûr-ı mühimme ve mesâlih-i saire rû'yet ve tesviye kılınmak ve ahali-i beldenin bu yüzden giriftâr oldukları meşakkat ve kayd-ı ızdırabdan rehâyâb olunmaları hususu muvâfık-ı emr u irâde-i aliyeye-i cenâb-ı müşîrâneleri erzân ve şâyân buyurulduğu hâlde istihsâl-i irâde-i seniyye ve müsaade-i âlî buyurulmak bâbında ve her hâlde emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 17 Ca. [12]77 / [1 Aralık 1860]

[Yenice-i Karasu Kaza Meclisi üyelerinin mühürleri]

**

المورمان اور رہے ہیں۔
 لفظ شفقہ ذیل خط لکھ رہے۔
 بن وھولہ اور وفہ صفہ
 مہرا لکھ رہے۔

Atûfetli efendim hazretleri

Meclis-i Vâlâ'dan kaleme alınıp melfûfuyla ma'an manzûr-ı âlî buyurulmak için arz u takdim kılınan mazbatadan müstebân olduğu vechile Yenice Kasabası'nın vehâmet-i âb u havâsından ve hâvî olduğu kurâyâ dahi ba'îd bulunmasından nâşî mesâlih-i vâkıanın rû'yetinde müşkilât görülmekde olduğundan vasatda bulunan İskeçe Kasabası'nın re's-i kaza ittihâzıyla hükûmet-i mahalliyyenin oraya nakl ve tahvîli hakkında olan inhâ yolunda ve fi'l-asl cârî olan usul-i idaresine dahi muvâfık olmasıyla ifa-yı muktezâsının Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne ve mahalline bildirilmesi tezekkür olunmuş ise de ol bâbda her ne vechile irâde-i seniyye-i hazret-i mülûkâne müte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise ona göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim.

Fî 14 N. sene 1277 / [26 Mart 1861]

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Hâme-zîb-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleriyle mârru'l-beyân mazbata ve melfûfu manzûr-ı şevket-mevfûr-ı cenâb-ı mülûkâne buyurulmuş ve tezekkür ve istîzân buyurulduğu vechile mezkûr İskeçe Kasabası'nın re's-i kaza ittihâzıyla hükûmet-i mahalliyyenin oraya nakl ve tahvîli zımında ifa-yı muktezâsının nezâret-i müşârunileyhâya ve mahalline bildirilmesi müte'allik ve şeref-sudûr buyurulan emr u irâde-i seniyye-i hazret-i mülûkâne iktizâ-yı âlîsinden olarak mezkûr mazbata ve melfûfu yine savb-ı sâmi-i âsafîlerine iade kılınmış olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 15 N. sene 1277 / [27 Mart 1861]

İ. MVL, 446/19864

[illegible]

DARIDERE NAHİYESİ'NİN GÜMÜLCİNE'DEN AYRILMASI

Gümülcine Kazası'ndan ayrılarak müstakil bir nahiye haline getirilen Darıdere Nahiyesi'nin beş yüz civarında olan hane sayısının, Dağardı Nahiyesi'ne bağlı bazı köylerin de ilavesiyle iki bine çıkartılması

Selanik Valisi'ne

Drama Sancağı dahilinde iken Gelibolu Sancağı'na ilhâk olunan Gümülcine Kazası idaresinden bi't-tefrik geçen sene müstakil kaza ittihâz olunan Darıdere Nahiyesi'nin Müdürlüğü lağv olunarak kemâ fi's-sâbık Gümülcine Müdürlüğü cânibinden idare olunmak üzere nahiye-i mezkûrenin livâ-i mezkûra ilhâk olunduğu hâlde emr-i idare ve muhafazası dûçâr-ı müşkilât olacağından müstakil müdür ile idare etdirilmesi muhassenâtı mûcib olacağı fî 23 Şevval sene [12]78 tarihli ve yüz on bir numaralı tevârüd eden tahrirât-ı behiyyelerinde inhâ ve iş'âr ve bu bâbda olan evrak tisyâr olunmakdan nâşî keyfiyet Meclis-i Ahkâm-ı Adliye'ye havale ile Kavânin ve Nizamât Dairesi'nde lede'l-mütâlaa Rumeli tarafında kâin bazı eyâlâtın livâ ve kazaları hakkında mukaddemâ tanzim kılınmış olan cedvele lede'l-mürâca'a nahiye-i mezkûre müdürlüğünün lağv olunduğuna dair bir işaret olmayıp ancak burasının Gümülcine idaresinden tefrikinde beş altı yüz hâne kalmasından nâşî Dağardı Nahiyesi'nden dahi münasib kurrânın ilhâkıyla hasbe'l-usul iki bin hâneye iblâğ olunarak ayrıca bir müdürlük dairesi teşkil kılınması mukayyed ve mastûr bulunmuş ise de revîş-i iş'âra nazaran maslahatın bu ciheti mahallince anlaşılamamış olduğunun savb-ı sâmilere bildirilmesi mahallince tezekkür olunmakla beyân-ı hâl siyâkında şukka.

23 Şevval 1278 / [23 Nisan 1862]

A. MKT. UM, 570/83

الشيخ واليه

[illegible]

DEDEAĞAÇ'IN SANCAK MERKEZİ HALİNE GETİRİLMESİ

Dedeâğaç'ın giderek artan önemi sebebiyle sancak merkezi haline getirilmesi ve bağlı olduğu Dimetoka Sancağı'nın ise birinci sınıf kaymakamlığa dönüştürülüp doğrudan vilayet merkezine (Edirne) bağlanması

Bâb-ı Âlî

Nezâret-i Umûr-ı Dahiliye

Mektubî Kalemi

Aded: 405

Huzur-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Dedeâğaç mevkiinin ehemmiyeti hasebiyle merkez-i livâ ittihâzı tasavvur olduğundan buna karşı Dimetoka Sancağı'nın ne suretle kalması hakkında Taksim-i Vilâyât Komisyonu kararıyla vuku bulan isti'lâma cevaben beyân-ı esbâb ve ehemmiyet

ile oranın mutasarrıflığa ve Dimetoka'nın merkez-i vilâyetden idare olunmak üzere birinci sınıf kaymakamlığa tahvîli ifadesini şâmil Edirne Vilâyeti Celîlesi'nden meb'ûs tahrirât üzerine bi'l-havale Şûrâ-yı Devlet'den tanzim ve i'tâ kılınan mazbata leffen takdim-i pîşgâh-ı sâmi-i Sadâret-penâhîleri kılındı. Bunda Dedeâğaç'ının ehemmiyet-i mevkiyesine ve iş'âr-ı mahallînin komisyonun tasavvurâtını müeyyid ve musaddık olmasına mebnî Dedeâğacı'nın mutasarrıflık ve Dimetoka'nın kaymakamlık ittihâzı zımında vilâyete Me'zûniyet ve İntihâb Komisyonu'na malumât i'tâ ve teferruâtının icrası tezekkür kılındığı gösterilmiş olmakla suret-i karar nezd-i âlî-i Fehâmet-penâhîlerinde rehîn-i tasvîb olduğu hâlde keyfiyetin Adliye ve Maliye Nezâretleriyle makam-ı vâlâ-yı Fetvâ-penâhî'ye beyânıyla

*Dedeâğaç Mutasarrıfı Petro Broviç
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90850/119)*

عدد
200

۱۲۰

beraber vilâyete me'zûniyet ve komisyona malumât verilmek üzere taraf-ı acizîye emr u izbâr buyurulması bâbında emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 28 Ramazan sene 1301 ve fî 9 Temmuz sene [1]300 / [21 Temmuz 1884]

(İmza)

**

Devletli efendim hazretleri

Edirne Vilâyeti dahilinde kâin Dedeâğacı mevkiinin ehemmiyeti hasebiyle merkez-i livâ ittihâzı Taksim-i Vilâyât Komisyonu'nca tasavvur olunduğundan ol hâlde Dimetoka Sancağı'nın ne suretle kalması lâzım geleceği komisyon-ı mezkûr kararıyla vilâyet-i mezkûre valiliğinden bi'l-isti'lâm alınan cevabda Dedeâğacı'nın günden güne kesb eylediği ma'mûriyet ve ehemmiyet icabınca mutasarrıflık merkezi ittihâzı muktezî ve Dimetoka'nın zaten merkez-i vilâyete beş-altı ve şimendiferle bir buçuk saat mesafede bulunduğundan Dimetoka'nın birinci sınıf kaymakamlığa tahvîliyle merkez-i vilâyetden idaresi münasib idüğü bildirildiğinden ve Dimetoka Mutasarrıflığı'nın mahsûsât-ı hâliyesi şehri on iki bin yüz yirmi ve Dedeâğacı Kaymakamlığı'nın tahsisâtı şehri iki bin iki yüz otuz kuruş idüğünden işbu mahsûsât-ı hâliyeleriyle ber-vech-i iş'âr Dedeâğacı'nın mutasarrıflık ve Dimetoka'nın kaymakamlık merkezi ittihâzı zımında vilâyet-i mezkûreye me'zûniyet ve İntihâb Komisyonu'na malumât i'tâsı ve Adliye ve Maliye Nezâretleriyle makam-ı vâlâ-yı Fetva-penâhî'ye beyân-ı keyfiyet olunması hususuna dair Şûrâ-yı Devlet Dahiliye Dairesi'nden tanzim olunan mazbatanın gönderildiği beyânıyla ifa-yı muktezâsı hakkında Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'nden tezkiresi mazbata-i mezkûre ile beraber arz u takdim kılınmış olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i Padişahî ne vechile şeref-müte'allik buyurulur ise infaz-ı mantûk-ı münîfine ibtidâr edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu, efendim.

Fî 10 Şevval sene [1]301 - Fî 21 Temmuz sene [1]300 / [2 Ağustos 1884]

Said

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Resîde-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleriyle melfûf tezkire ve mazbata manzûr-ı âlî buyurulmuş ve ber-vech-i istîzân muamelât-ı mukteziyenin icrası hususuna irâde-i seniyye-i hazret-i Padişahî müte'allik ve şeref-sudûr buyurularak mezkûr tezkire ve mazbata iade kılınmış olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 11 Şevval sene [1]301 ve fî 22 Temmuz sene [1]300 / [3 Ağustos 1884]

Ali Rıza

فانصروا في كل ما هم عليه
في كل ما هم عليه

GÜMÜLCİNE, İSKEÇE VE DEDEAĞAÇ'A MEMUR ATANMASI

Selanik-İstanbul Demiryolu hattında bulunan Gümülcine ve İskeçe merkezlerine 300'er kuruş maaşla birer nakliye memuru ve Dedeagaç ile Lüleburgaz arasında posta nakliyatı için 600 kuruş maaşla birer seyyar memur atanması gerektiği, memurların maaşlarının Telgraf ve Posta Nezâreti bütçesinden karşılanması

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn
1477

Atûfetli efendim hazretleri

Selanik-Dersaadet demiryolu güzergâhında bulunan Gümülcine ve İskeçe merkezlerine üç yüzer kuruş maaşlar ile birer nefer nakliye memuru ve Dedeagaç ile Lüleburgaz arasında posta nakliyatı için altı yüz kuruş maaş ile bir nefer seyyar memur istihdamı ve maaşât-ı mezkûrenin mecmu' u olan şehri bin iki yüz kuruşun şimendiferlerin küşâdından dolayı lağvedilmiş olan cihet-i mezkûre menzilhanelerinden tasarruf edilen ve telgraf ve posta bütçesinin ikinci kısmının dördüncü faslından on dördüncü maddesinde muharrer bulunan mebâliğden kısm-ı mezkûrun üçüncü faslına naklen tesviyesi hususunun Telgraf ve Posta Nezâret-i Behiyyesi'ne tebliğinin Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne havalesi hakkında Şûrâ-yı Devlet Dahiliye Dairesi'nin mazbatası arz u takdim olunmakla ol bâbda her ne vechile irâde-i seniyye-i hazret-i Hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurulur ise mantûk-ı münîfi infaz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim.

Fî 29 Rebûlâhir sene [1]314 - Fî 25 Eylûl sene [1]312 / [7 Ekim 1896]

Sadrîazam
Rifat

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûfuyla manzûr-ı âlî buyurulan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri üzerine mûcebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurulmuş olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 16 Cumâdelûlâ sene [1]314 ve fî 11 Teşrîn-i Evvel sene [1]312 / [23 Ekim 1896]

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Tahsin

مکتبہ
دارالافتاء
دہلی

KARAAĞAÇ İSKELESİ'NİN NAHİYE YAPILIP İSKEÇE'YE BAĞLANMASI

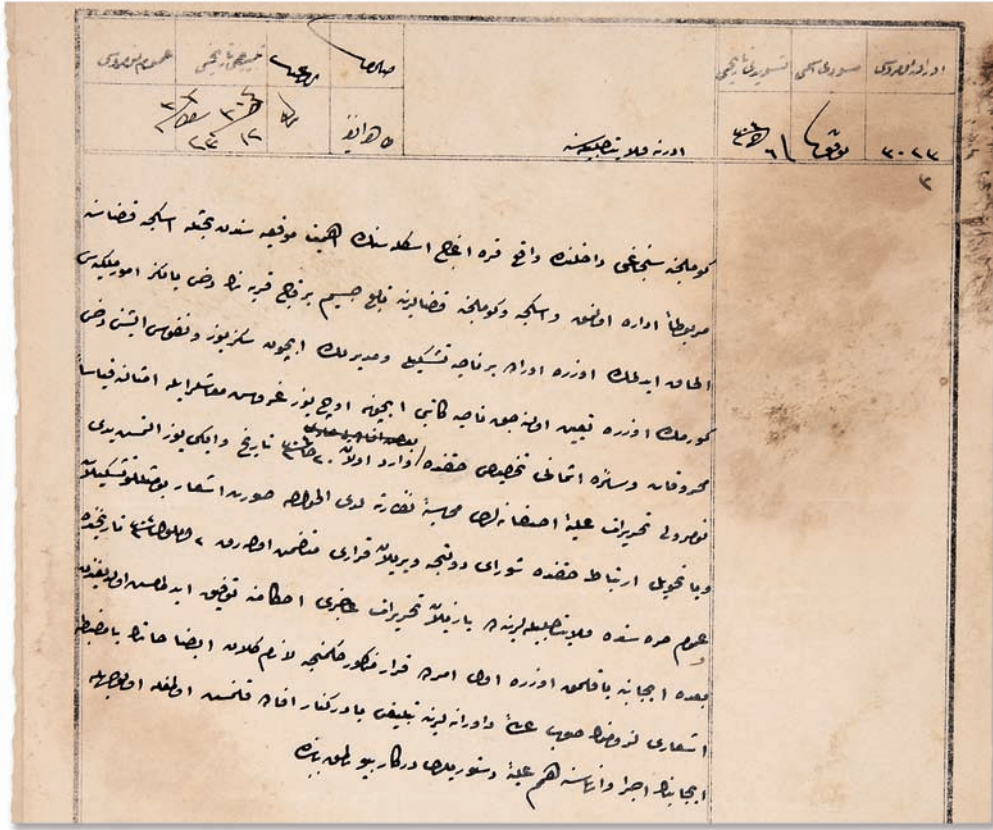
Gümülcine Sancağı'na bağlı olarak idare olunan Karaağaç'ın, iskelesi sebebiyle artan önemine binaen civarındaki birkaç büyük köyle birlikte bir nahiye haline getirilerek İskeçe Kazası'na bağlanması

Edirne Vilâyet-i Celîlesi'ne

Gümülcine Sancağı dahilinde vâki Karaağaç İskelesi'nin ehemmiyet-i mevki'yesinden bahisle İskeçe Kazası'na merbutan idare olunmak ve İskeçe ve Gümülcine Kazalarına tâbi cesîm bir kaç karyenin dahi yalnız umûr-ı mülkiyesi ilhâk edilmek üzere orada bir nahiye teşkili ve müdürlük için sekiz yüz ve nüfus işini dahi görmek üzere tayin olunacak nahiye kâtibi için üç yüz kuruş maaşlar ile emsaline kıyasen mahrukât ve saire esmânı tahsisi hakkında vârid olan 20 Ca. sene [1]304 tarih ve iki yüz altmış yedi numaralı tahrirât-ı aliyye-i âsafâneleri muhasebe-i nezârete lede'l-havale suret-i iş'âr bu misillü teşkilât veya tahvîl-i irtibât hakkında Şûrâ-yı Devlet'çe verilen kararı mutazammın olarak 2 Eylül sene [1]302 tarihinde ve umum sırasında vilâyet-i celîlelerine de yazılan tahrirât-ı acizî ahkâmına tevfiğ edilmemiş olduğundan ba'dehû icabına bakılmak üzere evvel emirde karar-ı mezkûr hükmünce lâzım gelen izahâtın bâ-mazbata iş'ârı lüzumunun savb-ı âlî-i dâverânelerine tebliği bâ-derkenar ifade kılınmış olmakla ol vechile icabının icra ve inhâsına himem-i aliyye-i düstûrîleri derkâr buyurulmak bâbında, 12 C. sene [1]304 - 23 Şubat sene [1]303 / [6 Mart 1888]

N°19. Vue générale de Xanthi. kilom. 9,93 - 500.

DH. MKT, 1403/69

İskeçe Şehrinin
Genel Görünümü
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi
90498/28 a-b)

İSKEÇE KAZASI'NDAKİ OSMANLI-İ KEBİR KÖYÜNÜN BEYKÖYÜ'NE KATILMASI

*İskeçe Kazası'nın Osmanlı-i Kebir köyünün, civardaki Beyköyü sınırları
içerisine katılması*

Dahiliye Nezâreti
Muhaberât-ı Umumiye Dairesi

Hulâsa: Osmanlı-ı Kebîr karyesinin
Bey köyüne ilhâk edildiği

Edirne Vilâyet-i Behiyyesi'ne
Nüfus'a, Muhasebe'ye

15 Kânûn-ı Sâni sene [1]327 tarihli ve 1384 numaralı tahrirât-ı behiyyeleri cevabıdır. İskeçe Kazası'nın Osmanlı-i Kebîr karyesinin civarında kâin Beyköyü'ne ilhâk hakkında tanzim olunup bâ-tezkere-i sâmiye tevdî' olunan irâde-i seniyye lâyihası sureti leffen irsâl kılınmıştır. Ol bâbda.

Nüfus'a, Muhasebe'ye

Ve takdim olunan irâde-i seniyye lâyihası imza-yı hümâyûn-ı cenâb-ı Padişahî ile tasdik buyurulmuş ve icab eden devâire ve vilâyete malumât verilmiş olduğundan nüfus idaresince de muamele-i mukteziyenin ifası zımında müzekkire terkîm kılındı.

Fi 15 Şubat sene [1]327 / [28 Şubat 1912]

DH. İD, 92-2/28

29

GÜMÜLCİNE'DE "HÜRRIYET" ADIYLA BİR BULGAR MAHALLESİ KURULMASI

Gümülcine'de Ermeni Mahallesi bitişiğinde Osmanlı Bulgarları'nın tasarrufunda olan vakıf arazi üzerine ev, kilise, okul ve karakol inşa edilerek "Hürriyet" adıyla anılacak bir Bulgar mahallesi kurulması

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrîrât Kalemi
410

Dahiliye Nezâreti Vekâlet-i Celîlesi'ne

Devletli efendim hazretleri

Gümülcine Kasabası'nın Ermeni Mahallesi ittisâlinde tebaa-i Devlet-i Aliyye'den ve Bulgar ahalisinden mutasarrıfları uhdesinde bulunan vakıf arazi üzerine hâneler ve kilise ve mekteb inşa olunmak ve mekteb ve karakolhâne için mikdar-ı kâfi mahal ifraz edilmek üzere mezkûr arazinin mahalle şekline ifrâğı ve Hürriyet nâmıyla tesmiyesi hakkında Defter-i Hakanî Nezâret-i Aliyyesi'nin 30 Kânûn-ı Sânî sene [1]327 tarihli ve 360 numaralı tezkire-i muhavvelesi üzerine Şûrâ-yı Devlet kararıyla tanzim olunan irâde-i seniyye lâyihası imza-yı hümayûn-ı cenâb-ı Padişahî ile tasdik buyurularak suret-i musaddakası leffen savb-ı âlîlerine isrâ ve devâir-i müte'allikaya tebligât icra kılınmış olmakla infazına himmet buyurulması siyâkında tezkire-i senâverî terkîm olundu, efendim.

Fî 14 Cumâdelûlâ sene [1]330 - Fî 18 Nisan sene [1]328 / [1 Mayıs 1912]

Sadırazam
Said

— DH. İD, 135-1/60 —

بسم الله الرحمن الرحيم
اصلاح
تجدید
۱۸۰

اصلاح
تجدید
۱۸۰

دولت اقامت مقصدی
کوملجه قیامه سنه اربعه محلی اتصاله بعم دوله علیده و بلغا اهلکسند مقصدی عیده سنه بولنامه وقف ارضی وزیریه خانیروطیسا و مکتب
اشا اولمجه و مکتب و قره عوخته ایچونه مقدر کما حق اولان ایدلک اوزره مذکور ایشیک محکم تنظیم اراضی و حریت نامیده تسمیه حقنه
دفعه خاتمه دفعه ربه علیده سنه ۱۸۰۰ کانونه ایچون یازم و ۱۸۰۰ نوره دوله نکره محلی اوزرینه شورای دوله قریبه تنظیم اولنامه ایدیه لوجیه
امضا و محضه جناب پادشاهیله تصدیق یوبدرده صورت مقصدی نقا صوب علیدره اسل و دوائر متعلقه تبلیغات اهل فاسه و لغه انفاذ
هت بولسی سباقده تذکره ثاوری برقم اولدی اقامت حاصله ۱۸۰۰ سنه ۱۸۰۰
صدر اعظم

Ferecik Hükümet Dairesi

(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/30)

SİYASÎ HAYAT

SOFULU'YA GELEN YUNANİSTAN KONSOLOSUNUN MEMLEKETE GİZLİCE SİLAH SOKMA TEŞEBBÜSLERİ DOLAYISIYLA TEDBİRLERİN ARTIRILMASI

Sofulu'da oturan Yunan asıllı Tabip Delasidi'nin mahkemesi vesilesiyle, Sofulu'ya gelen Dedeğaç Yunan Konsolosu vekilinin buradaki bazı Rumlarla bölgeye hangi yollardan silah sokulabileceğine dair gizli görüşmelerde bulunduğu, Yunan Hükûmeti'nin benzer eylemlerini Rumeli'nin her tarafında uygulaması ihtimaline karşılık gerek sahillerde ve gerekse diğer mevkilerde güvenlik tedbirlerinin artırılması

Dahiliye Mektubî Kalemî

Huzur-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Sofulu'da mukîm tebaa-i Yunaniye'den Tabib Delasidi'nin muhakemesi vesilesiyle Sofulu'ya gelen Dedeğaç Yunan Konsolosu vekilinin Yunan Hükûmeti'nin Rum tebaa-i şahaneye silah tevzî etmek tasavvurunda bulunduğu beyânıyla oralara ne suret ve vasıta ile esliha idhali mümkün olabileceğine dair bazılarıyla hafiyyen müzâkere icra ettiği ve bu esnada Sofulu ve Dimetoka Kazaları'nın harita ve projelerinin tanzim ve tersimi lüzumu dahi mevzu'-ı bahs ve teemmül edilmiş olduğu istihbâr kılındığı ve hükûmet-i mezkûrenin işbu tasavvurunu Rumeli'nin her tarafında icraya sa'î bulunması melhûz olup sevâhil-i vilâyetden hafiyyen esliha idhaline çalışacakları da şübhesiz bulunduğu beyânıyla bahren ve berren bir kat daha tezyîd-i takayyüdât olunması Dedeğaç Mutasarrıflığı'ndan bildirilmesiyle icab edenlere tebliğ-i keyfiyet edildiğine dair Edirne Vilâyet-i Aliyyesi'nden alınan 8 Nisan sene [1]323 tarihli ve yüz otuz dokuz numaralı tahrirât manzûr-ı sâmi-i cenâb-ı fahîmâneleri buyurulmak üzere leffen takdim olundu. Ol bâbda.

Fî 22 Rebûlâhir [1]325 - 22 Nisan [1]323 / [5 Mayıs 1907]

DH. MKT, 1174/36

DEDEAĞAÇ'A BAĞLI ILICA'DA BULGAR ÇETESİNİN BASILDIĞI

Dedeagaç'ın Ilıca köyünde bir evde basılan 7 kişilik Bulgar çetesinden beşinin öldürüldüğü, diğer ikisinin ise yaralı olarak kaçmayı başardıkları ve bununla ilgili haberlerin Bulgar gazeteleri tarafından üzüntüyle duyurulduğu

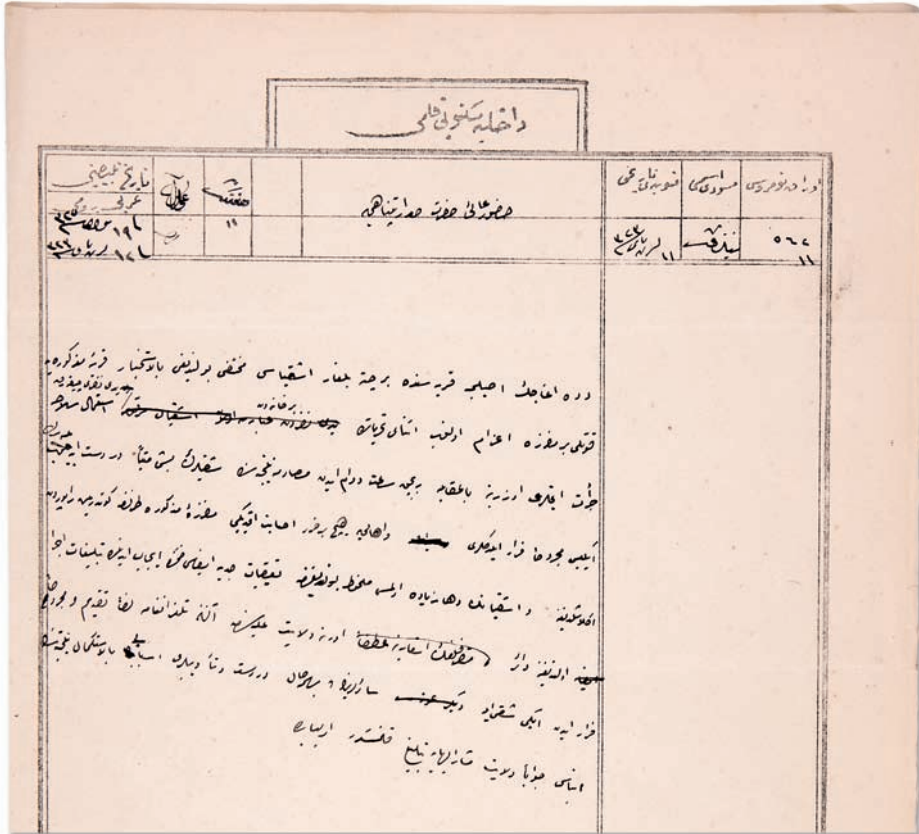
Dahiliye Mektubî Kalemi

Huzur-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Dedeagaç'ın Ilıca karyesinde bir çete Bulgar eşkıyası muhtefî bulunduğu bi'l-istihbâr karye-i mezkûreye kuvvetli bir müfreze i'zâm olunup esna-yı taharriyâtta bir hânenen yedi neferi çıkararak isti'mâl-i silaha cür'et etmeleri üzerine bi'l-mukabele bir buçuk saat devam eden müsâdeme neticesinde şakîlerin beşi meyyiten derdest edilerek ikisi mecrûhan firar eyledikleri ve ahaliye hiçbir zarar isabet etmediği müfreze-i mezkûre tarafından gönderilen rapordan anlaşıldığına ve eşkıyanın daha ziyade olması melhûz bulunduğundan takibât-ı ciddiye ifası zımında icab edenlere tebliğât icra olduğuna dair Edirne Vilâyet-i Aliyyesi'nden alınan telgrafnâme leffen takdim ve mecrûhan firar eden iki şakî ile sairlerinin, behemehâl derdest ve te'dîbleri esbâbının bi'l-istikmâl neticesinin inbâsı cevaben vilâyet-i müşârunileyhâya tebliğ kılınmıştır. Ol bâbda.

Fî 19 Şevval sene [1]325 - Fî 12 Teşrîn-i Sânî sene [1]323 / [25 Kasım 1907]

**

Dahiliye Mektubî Kalemi

Huzur-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

12 Teşrîn-i Sânî sene [1]323 tarihli tezkire-i acizîye zeyldir.

Dedağaç'ın Ilıca karyesinde kâmilan istisâl edilen rüesâ-yı eşkıyadan Keşanof'un riyâsetinde beş kişiden ibaret bulunan çete efrâdından diğer ikisi de Bulgar eşkıyasının en ileri gelenlerinden Vaskof ve Macarof olduğu gibi birinin geçenlerde Gümülcine'de vuku bulan müsâdemede fûrceyâb-ı firar olan rüesâ-yı eşkıyadan Hristo Arnavudof idiği Bulgar gazeteleri tarafından müteessifâne ilân olunduğu muhbir-i mahsusdan alınan mektubda haber verildiği ve eşkıyanın en şerîrlерinden beş şahsın şu suretle mahv edilmeleri her an ve zaman meşhûd-ı basıra-i şükran olan cümle-i muvaffakiyât-ı seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhîden bulunduğu Edirne Vilâyet-i Aliyyesi'nden bu kere vârid olan telgrafnâmede izbâr edilmiş olmakla arz ve malumâta ibtidâr kılındı. Ol bâbda.

Fî 18 Zilkade sene [1]325 - Fî 10 Kânûn-ı Evvel sene [1]323 / [23 Kasım 1907]

داخلیه مکتوبی قلمی				تاریخ تالیف	موسس	اوراد و ترموز
۹	حضرت صدر الشریعہ	۶	۶	۶	۶	۶
<p>۱۰ ردیایہ ندرغی تکرار عجز و زور درہ انعامت اجمعی و بیست استیصال ایشہ و رؤسای انقیادہ ان الوقت ریاضہ بولکانہ چہ افرادندہ و کبرایکس رہ بنہ استیصال ان ایدی کفرندہ راسخوف و محروف اولدینی کی جگر بریک لم کیندہ کومینہ و قویچہ مصارہ رہ فرج باب فرہ انہ رؤسای انقیادہ ضرخوار نووروف و خود ایدی بنارغزہ ان طرفندہ شفاء اعلیہ اولدینی مخبر خصوصہ کنز مکتوبہ خبر و بر لبیک واقعیہ ان شیر لرندہ بہ تھنک شوقہ تم محو ایدیک لھانہ و زماہ مشور باصرہ شکرانہ اولہ موفقیات سنہ حباب خوقناھیدہ بولدینی اورہ دعوت علیہ سنہ برک وارہ انہ نغزہ انہ انبار ایشہ اولندہ عہدہ و بیجہ مدبرانہ ابتدار قریہ</p>						
<p>صورتی خارجہ و دیواری</p>						

DEDEAĞAÇ RUMLARI'NIN BULGARLARI AŞAĞILAYICI DAVRANIŞLARDA BULUNMASININ ÖNLENMESİ

Dedeagaç Rumları tarafından sokaklarda ve evlerde Bulgarları aşağılayıcı Rumca bir şarkı söylenmekte olduğu, iki cemaat arasında düşmanlığı körükleyici bu gibi davranışların kesinlikle önlenmesi ve asayiş ihlal edecek tavırlar içine girenler hakkında kanunî takibat yapılmasının gerekli makamlara iletildiği, Rum metropolitliğine de Rumlara nasihat edilmesi hususunda tebligatta bulunulduğu

Dahiliye Mektubî Kalemî

Huzur-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Bu günlerde Dedeagaç Rumları tarafından sokak ve hânelerde Bulgarlar aleyhinde bir manzûme tegannî olunmağa başlandığı istihbâr edilmesi üzerine mezkûr manzûmenin ebyât-ı asliyesiyle tercümesini hâvî elde edilen varakanın gönderildiğine ve böyle cemaateyn beyninde husumeti ve dolayısıyla ihlâl-i asayiş istilzâm edecek ahvâlin kat'ıyyen men'î ve mütecâsirlerinin hemen derdestiyle haklarında takibât-ı kanuniye icrası zımnında icab edenlere tebliğ-i keyfiyet edildiği gibi ba'de-mâ bu misillü ahvâl ve harekâtdan ictinâb eylemeleri için kendi tarafından Rum ahaliye ve mekteb muallimleri tarafından da bilumum şakirdâna nesâyih-i müessire icrası için Rum Metropolitliği'ne tebligât-ı lâzıme icra edildiğine dair Edirne Vilâyet-i Aliyyesi'nden alınan 30 Kânûn-ı Sânî sene [1]323 tarihli tahrirât manzûr-ı sâmi-i cenâb-ı Sadâret-penâhîleri buyurulduğuna dair melfûfuyla takdim kılındı. Ol bâbda.

Fî 16 Muharrem sene [1]326 - Fî 6 Şubat sene [1]323 / [19 Şubat 1908]

— DH. MKT, 1234/10 —

481 284 481 284

39

YUNANİSTAN'IN KIŞKIRTIMALARINA RAĞMEN SOFULU RUMLARININ OSMANLI DEVLETİ'NE BAĞLI OLDUKLARI

Tamamı Rumlardan oluşan Sofulu Kasabası halkının ekonomik durumunun iyi olduğu ve aynı zamanda örf - adetleri ile devlete tam bir bağlılık gösterdikleri, Yunanistan'ın öğretmen ve doktor gibi sıfatlarla buraya gönderdiği şahısların, ahaliyi Osmanlı Devleti'ne karşı kıskırtmakta oldukları, Osmanlı'ya bağlılığı sebebiyle katlettiği düşünülen Sofulu Belediye Başkanı Dimitro Glastira'nın katillerinin bir sene geçmesine rağmen hâlâ bulunamadığı, yapılan soruşturma neticesi ortaya çıkan şüpheli kişilerin üst makamlara bildirildiği ve bu siyasî cinayet hakkındaki soruşturmanın devam ettiği

Sofulu Kazası Kaymakamlığı

Aded: 313

Huzur-ı Âlî-i Vilâyet-penâhî'ye

Dahiliye Nezâreti'nden zeylen tebliğ buyurulan 12 Teşrîn-i Sânî sene [1]325 tarihli ve sekiz yüz otuz beş numaralı tahrirât-ı aliyyesi ile melfûfu mektub suret-i mütercemesi mütâlâa olundu.

İşbu mektub mündericâtı hakkında temhîd-i mütâlaadan evvel kasabanın ahvâlini ve ahalinin ahlâk ve harekâtını ve geçen sene bir suret-i feci'ada katledilmiş olan Belediye Reisi Dimitro Glastra'nın fâilleri[nin] elde edilememesi üzerine bir sene zarfında icra edilen tedkikât ve tefahhusât neticesini arz ve beyâna mecburiyet hissediyorum. Sofulu Kasabası ahalişi kâmilten Rumdur. Bunlar da gayet mutaassıb ve âdât-ı sâbıkalarını muhafazaya fevkalâde meyyâl olup beynlerinde kızlara drahmi i'tâsı usulü cârî olmadığından haricden pek nadir te'ehhül ederler ve haricden alınan kızlarda ahali-i mahalliye'nin iktisâ etdikleri vechile tebdil-i libâsa mecbur edilmekde olduğundan âdât ve ahlâklarını bu sayede muhafaza etmişler ve te'sirât-ı hariciyeden yakın bir zamana gelinceye kadar âzâde kalmışlardır. Bilâhare mekteb muallimi ve doktor sıfatıyla ve sair suretle kasabaya gelip giden erbâb-ı fesad ile temasda bulunan ve son zamanlarda Yunanistan'a seyahatler eden bazı gençlerin efkârı tesmîn edilmiş ise de bunların mikdarı ekall-i kalîl olup ekseriyet-i ahalinin efkârı bunların aleyhinde ve te'âlî-i vatan gayretindedir. Diyebilirim ki gayr-ı müslimlerle meskûn kurâ ve kasabât miyânında şimdilik en az tesmîn edilen Sofulu ahalisidir. Maa-hâzâ yarım milyon kiloya yakın koza ve bir o kadarda rakı ve şarab istihsâl edilen Sofulu'da servet-i umumiye müterakkî bir hâlde bulunduğundan erbâb-ı mefsedet'in efkâr-ı ahaliyi ifsâddan ziyade servetlerinden istifade etmek istemeleri ve daha ziyade bu hususta muvaffak olacakları derkârdır. Sofulu'ya akab-i tayinimde belediye reisinin katli meselesi büyük bir heyecan tevîd ve Uzunköprü'de meydana çıkarılan Adelfiya Cemiyeti'nde Sofulu'ya iki saat mesafedeki Küplü karyesinde bazı ileri gelenlerin alâkadâr bulunduklarının sübûtu gayr-ı müslimlere karşı tehdîd eden adem-i itimad hissini tezyîd etmesi üzerine vuku'u mahsus te'sirât-ı hariciyeye ve telkinât-ı mefsedetkârâneye karşı kendileriyle

ziyade ihtilâta başlanılıp fırsat düşdükdüce o gibi telkinâtın te'sirâtını tahfîf maksadıyla efkâr-ı ahâlinin tashihine gayret edilmeyerek bu miyânda ahvâli dâ'î-i şüphe görülmüş ve melfûf mektubda ismi geçen Amivea Sigorta Memuru Peteridis arz ve iş'âr-ı acizî üzerine makam-ı vilâyetin emriyle kasabadan harice çıkarılmış ve ahîren hizmet-i askeriye'nin gayr-ı müslimlere ta'mimi ile kur'a keşîdesi de efkâr-ı ahali üzerinde te'sirât-ı hasene bırakmışdır. Maamâfih burada kimsenin kalbinde bir ukde kalmayacak derecede sükût ve emniyetin tamamî-i te'mini ve ittihâd-ı anâsır emr-i ehemminin hakkıyla te'sisi için fi'len satvet ve nüfuz-ı hükûmetin tanıtılması elzemdir. Zira belediye reisinin katli keyfiyeti siyasî bir vak'a olduğu kaviyyen maznûn olup failleri de ele geçmemesi efkâr-ı fâside-i ashâbın ahali üzerindeki nüfuzunu takviye ve te'yid etmişdir. Bu nüfuzun kesri ve nüfuz-ı hükûmetin derece-i kuvvet ve şiddetin ibrazı hikmeten muktezîdir. Alâ hâlihi terk edilecek olursa vatanın kıymetdar bir cüz'ü olan bu mahal ahâlisi de muzır bir hâle konulmasa bile husûl-i ittihâd müte'assir bir derecede kalır.

Belediye Reisi Dimitro Glastra'nın keyfiyet-i katlinden ve ol vakitten beri icra edilen tarassudât neticesinden ma'rûzâtım daha vüzûh ile anlaşılacağı cihetle bu bâbda da bast-ı makâle lüzum hâsıl olmuştur. Mûmâileyh Glastra'nın icabât-ı hâli müdrik bir zât olduğu anlaşılıyor ki öteden beri kendisini vatanperver olmak üzere tanıtmış ve meb'ûs intihâbında da Rum müntehib-i sânilerine karşı irâd ettiği bir nutukda Müslimlerce intihâb olunan namzede i'tâ-yı re'y edilmesini teklif etmiş ve münasebet düşdükdüce Rumlarca takib edilmekte olan hat ve hareketin doğru bir yol olmadığını ve ittihâdın lüzum ve fevâidini beyân ve ala rivayetin kilise mütevellilerine vuku'a getirilmekte olan bazı yolsuzluklara da mûmâna'at eylemiş ve'l-hâsıl velev zâhiren olsun pek çok kimselerin menâfi-i gayr-ı meşrualarına hâil olmakda bulunmuştur ki sebeb-i katli de bundan ibaret olduğuna efkâr-ı umumiyece kanaat-i kâmile vardır. Tebaa-i Yunaniye'den Doktor Lefaki ki bu adamın da Sofulu'dan tardı lüzumu evvelce makam-ı vilâyete arz olunmuş ve fakat Sigorta Memuru Petridis için muvâfakat edildiği hâlde bunun hakkındaki ma'rûzâtım tecvîz buyurulmamıştır ve Doktor Tanaş ve Eczacı Yorgi Berika ile Doktor Lefaki'nin kayınbiraderi Mosko Papa Döplo[s] ve tütün tüccarından Mişo Eşteriyo'nun bu fi'l-i katlin mürettibi olmak üzere maznûniyetleri melhûzdu. Doktor Lefaki Berikaların eczahânesinde ısraklık etmekde olan Dimitri isminde bir çocuğu ahîren Atina'ya götürmüş ve bilâhare bu çocuğun katlin suret-i tertibinden malumâtı olduğu ve bir şey ifşâ etmesine mani olmak fikriyle Atina'ya götürüldüğü istismâm olunmuştur. Zira bunun Yunanistan'da hiçbir alâkası hiçbir akrabası yoktur. Merkûmdan sefarethâne veya sair vasıta ile malumât alınmak üzere Atina'daki adresi tahkik olunmaktadır. Bu çocuğun eczahânede ısrak iken katlin suret-i tertibi hakkında istihâl-i malumât etmiş olmasına nazaran eczahâne sahibi Yorgi Berika ile Doktor Tanaş Berika'nın da meselede alâkadâr bulundukları zannı tevellüd etmiş ve tarassudât neticesinde de bunların mazanne-i sû takımından üç oğlu Apostol nâmında birisiyle münasebetde bulundukları anlaşılmış ve merkûmun da bir seneden beri hiçbir iş işlemediği hâlde temiz giyinip gezinmekde olduğu görülmüş olmakla fi'l-i katlin bir mikdar para mukabilinde bu ve hempaları tarafından vuku'a getirilmesi ihtimali vârid-i hâtır olmakda ve Mosko Papa Döplos'a gelince bunun da 10 Temmuz sene [1]324 gecesi hükûmet bahçesinde tertib edilen ziyafetde Dimitri Glastra irâd-ı nutuk ederken

“Kahrolsun Glastra” diye bağırdığı bilâhare haber alınması ve ânifen de arz olunduğu vechile mûmâileyh Doktor Lefaki’nin kayınbiraderi Mişo Eşteriyo’nun da bunlarla pek ziyade dost olması haklarında şübheyi davet etmekde bulunmuştur.

Maa-hâzâ şimdilik elde medâr-ı ittihâm bir delil-i kat’î mevcut bulunmadığı cihetle tarassudât teşdîd edilmeyerek arz olunduğu vechile taht-ı zanda bulunan kimseler Dedeâğaç’a azîmet etdikleri zaman da orada kimlerle münasebetde bulundukları takib ve tahkik edilmek üzere isimleri mutasarrıflığa verilmiştir.

Kasabanın ahvâl-i umumiyesi ve nazar-ı hükûmetde fikr-i mefsedetle maznûn bulunan eşhâs hakkında icra edilen tarassudâtın neticesi şu suretle ta’ayyün etdikden sonra mektub mündericâtına gelince: “Bunda Apostol Berika hakkında bir şi’me-i garaz mahsusdur. Fi’l-hakika Doktor Tanaş Berika Apostol Berika’nın kardeşi ve Eczacı Yorgi Berika’da oğlu olup bunların usulü dâ’î-i şübhe ise de kendisi hakkında bir fikr-i mefsedet isnâdî doğru olamayacağı zannolunmaktadır. Zira mûmâileyh kardeşi ve oğlu olmak itibarıyla Tanaş ve Yorgi Berikalarla bittab’ beraber imrâr-ı hayat etmekde ise de diğerleriyle oraca ülfeti olmadığı gibi mektub mündericâtı da bir çok nukât-ı nazardan yanlıştır.

Evvel emirde vicdanını teskine muvaffak olamayan bir muhibb-i vatan imzasını gizlemez.

Sânîyen: Amivea Sigorta Memuru Petridis Apostol Berika ile değil, kardeşi ve oğlu ile münasebetde bulunmuştur. Bunun da sebebi Petridis’in Sofulu’ya vürûdundan evvel Eczacı Yorgi Berika işbu kumpanyanın acentesi olmasıdır. Nitekim şimdi de bu vazife yine mûmâileyh tarafından icra edilmektedir.

Sâlisen: Belediye Reisi Dimitro Glastra’nın Apostol Berika ile Petridis’e ihtarâtda bulunması sebep-i katli olarak gösteriliyor. Halbuki Petridis Sofulu’ya Glastra’nın katlinden üç dört ay sonra gelmiştir. Binâenaleyh fikr-i acizâneme göre bu mektub mündericâtı karîn-i hakikat olsa bile hemen taharriyât icra etmek doğru olamaz. Zira netice-i taharriyâtta bir şey elde edilemezse işbu adem-i muvaffakiyet nüfuz-ı hükûmeti kesrecedeği gibi âtiyende tarassudâtın akîm kalmasına sebep olur. Binâenaleyh evvel emirde bu mektubun muharririni tahkik edip kendisinin hiçbir vechile meydana çıkarılamayacağı te’mîn edilerek daha fazla bir malumât alınmak ve bu esnada Atina’daki adresi tahkik edilecek olan çocukdan da istifade ederek kuvvetlice bir delil elde edilmek ve bununla beraber şiddetle tarassudâtda bulunmak daha muvâfık gibi mütâlâa olunmaktadır. Eğer fikr-i acizânem kabul buyurulursa Rumca mektubun aslının irsâli ve Atina’da bulunan Dimitro’dan sefarethâne vasıtasıyla mı yoksa buradan emin bir kimse bulup Atina’ya göndermek suretiyle mi tahkikât icrası münasib olacağının iş’ârı, ikinci şık tercih edildiği hâlde masârıf-ı lâzîmenin i’tâsı iktizâ edeceği ve eğer hemen taharriyât icrası icab ediyorsa emr-i âlîlerine intizâr olunduğu ve ol bâbdaki tahrirât ile mektub suret-i mütercimesinin iadeten takdim kılındığı ma’rûzdur.

Fî 23 Zilkade sene [1]327 ve fî 23 Teşrîn-i Sânî sene [1]325 / [6 Aralık 1909]

**Sofulu Kaymakamı
Ahmed Necati**

**

و شده از برای حکمت مقصود علی حدیث آن اید جمله اولور سه و لهذا فخر بر جزئی او و بوی اهل بی در مفر جمله قونولید
حصول آنی د مفسر بر در ده خالیر

بدیه نبی و عزو غلته نه کیفیت نه و اولوقندری ابرایید ترصد فی سده موضوعی ده و خروج اید اید صحنه
بویا به ده سبط مقام لزوم صحنه است. در این غلته نه ایا با حلی مدک بر ذله اولینی اید سیکور و او دزی
کندی و طغور اولور طائمه و مبعوث قنای ده روم مقب سبیل قایم اید ایدکی بر لطفه ساندیم انتاب اولانه
نازده اعطای رای ایلینی تطیفائمه و مناسبه و شدیک و روم مقب ایدکده او و خط و مکتب طوغری ببول اولینی و
و ایدان لزوم و فوائدی بیاه و علی رویت کتب متولید و وقوع کیمده او و بعضی بولر لطفه ده محافظه ایلیمه و ایلیم و
و اولور اولور به حیو و کسک لک منیع غیر متروک لیه حائی اطفه بولنه که سبقتی ده بولنه عبارته اولینی اطفای اید
قاعده کله و درر تبع یونانی ده و قوتور لفاک که بولر مدک ده و صلیور ده فردی لزومی اید مقام ولایت عله اطفه و لطفه
سجود و نوری بر یسب ایلیمه و لطفه ایدکی حاله بولر حقه ک موضوعی قویر جود مفسر — و قوتور طنه و ایدر ای
یوکی بر بقایه و قوتور لفاک قائم بر دی موسقویا و دیو و دیو و یانه میو استر بوند بوضو قنای حرجی اطفه او و نه لطفه
موقوفه و قوتور لفاک بر لفاک ایدر خاندنه جوقلمه ایدکده او و دزی و ایدکده بوجوهی افراتنه یو و نه و با لافه بوجوهی
قنای صوره زینده معلقات اولینی و برنی اقامت مغل اطفه ایدکده آتیه کونولیدی استقام ایدکده زیرا بوند یونانسانه هیچ
برعدوی هیچ افرای بوند و قوتورده سفا حانه و یاسار و سلب معلقات اطفه او و نه آتیه ک آتیه ک افرای قنای اطفه در
بوجوهی ایدر خاندنه جوقلمه قنای صوره زینتی حقه اتصال معلقات اتمیه اطفه لطفه ایدر خاندنه صلی یوکی بر بقایه و قوتور طنه و لطفه
سندره عدودار بولر قنای تولد اتمیه و زینده سده بولر لطفه سو و قنای ایدر ایلیمه ایدکده بولر قنای و
ایدکده و قوتورده بر نه دزی هیچ ایدکده میو حله غیر کیمب زینده اولینی کولر اطفه فعل قنای بر مقدار یاره قنای بو
و صلی ای فرقده و قوتور کیمب ایدکده قنای غلته ده بولر یاره زیاده دوست اولی حقلنده شبه یی و چون ایدکده بولنه
لفاک قائم بر دی میو استر بوند ده بولر یاره زیاده دوست اولی حقلنده شبه یی و چون ایدکده بولنه
مع لطفه سبک ایدکده ملام بر لطفه معلور بولر ای حقه زینده سده یاره زیاده دوست اولی حقلنده شبه یی و چون ایدکده بولنه

[illegible]

نصفه عینہ اہل تہذیب و تمدن

Edirne Vilâyeti
Mektubî Kalemi
926

Dahiliye Nezâreti'ne

Hulâsa: Sofulu'da Yunan propagandasıyla olan muhaberât-ı hafiye ve saireye dair

Nâzır beyefendi hazretleri

12 Teşrîn-i Sânî sene [1]325 tarihli ve sekiz yüz otuz beş numaralı tahrirât-ı mahremâne-i nezâret-penâhîleri cevabıdır. Sofulu'da bulunan Apostol Berika'nın Yunan propagandasıyla muhaberât-ı hafiyyesi ve Petridis nâmında bir Yunan zâbitinin celbiyle mütenekkiren bazı müesseselerde ifa-yı hizmet etdirilmesi keyfiyetine dair Hareket Ordusu Kumandanlığı'ndan tevdi' kılınıp irsâl buyurulan Rumca mektubun tercümesi suretinin leffiyle sebk eden tebligât-ı mahremâneye cevaben Sofulu Kaykamamlığı'ndan alınan tahrirât-ı mufassala leffen takdim kılınmış ve mezkûr kaymakamlıktan ahîren alınan tahrirâtta da Sofulu Belediye Reisi Sâbıkı Dimitro Glastra katli gecesini ehibbâsından İstanbul'da Tatavla Rum Mektebi Müdürü Lidos Efendi'ye bir mektub yazdığı ve bu mektubda kendisinin husemâsından ve Sofulu'nun ahvâlinden ve kendisine tehdidi mutazammın olarak gönderilmiş olan bir mektubdan bahsolunduğunun bu kere istihbâr olunduğu ve fi'l-hakika böyle bir mektubla kendisinin tehdid edildiği evvelce haber alınarak evrakı taharrî etdirildiği hâlde bulunamadığı ve merkûmun Lidos Efendi'ye yazdığı mektub mündericâtının haber alındığı gibi kıymetli ifadâtı hâvî ise bunun elde edilmesi büyük bir muvaffakiyet te'min edeceği ve rivayete nazaran Lidos Efendi'nin bu mektubu maktûlün bir yâdigârı olmak üzere hıfz etmekte olduğu cihetle mûmâileyhin şimdiki memuriyetinin ve mahall-i ikametinin tahkikiyle mezkûr mektubun elde edilmesi lüzumu gösterilmiş olmakla iktizâsının icra ve inbâ buyurulması ma'rûzdur, efendim.

Fî 28 Zilkade sene [1]327 ve fî 28 Teşrîn-i Sânî sene [1]325 / [11 Aralık 1909]

Edirne Valisi
Adil

**

مَكُونِي قَلْبِي

957

معارف

صوفیہ روایات اور ان کے حقیقی
وساۃ دار

[illegible]

Dahiliye Nezâreti
Muhaberat-ı Umumiye Dairesi
Şube 1

Edirne Vilâyeti'ne

Mahremâne

28 Teşrîn-i Sânî sene [1]325 tarihli ve dokuz yüz yirmi altı rakamlı tahrirât-ı behiyelerine cevabdır.

Sofulu Beledî Reisi Dimitro Glastra'nın keyfiyet-i katline dair Tatavla Rum Mektebi Müderrisi Lidos Efendî'den alınan malumâtı ve bazı ifadâtı hâvî Emniyet-i Umumiye Müdüriyeti'nden cevaben vârid olan tezkire-i mahremâne melfûfuyla beraber savb-ı vâlâlarına irsâl kılındı, efendim.

24 Kânûn-ı Evvel sene [1]325 / [6 Ocak 1910]

داخلیه نظارتی مخابرات عمومیه دائرہ سی			
اوراق نومروسی	مسودی	میضی	لاجل التبیض قلمه ورودی
۵۶۷	۱۳۲۵	۱۳۲۵	۱۳۲۵
قلمه ورودی تاریخی	تاریخ تسوید	تاریخ تبیض	مقابلہ ایدنلر
۱۳۲۵	۱۳۲۵	۱۳۲۵	۱۳۲۵

ارر نہ دلانہ حرمانہ

۸ سہ ماہی و طفولہ بوز بدنی فی رفہ مخبرات بہ بہ جملہ صوفیہ

س دیند غلشرہ نلہ کبضہ قلمہ دار ص و لہ رسم کئی بدین بدین

انہ معلوماتی و بعض افار فی حاکم اینہ عجبہ بدین جملہ داردار

نکرہ حرمانہ موقوفہ برر عیبہ دلانہ اہمال فہر انہ

تصہ

Dimetoka Belediye Dairesi
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90412/44)

Dedeagaç Hapishanesi
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/17)

DEDEAĞAÇ'A GİREN BULGAR KOMİTECİLERİN TÜRLERE YAPTIĞI ZULÜMLER

2 Aralık 1912 günü Dedeâğaç'a giren 150'yi aşkın Bulgar komitecinin şehirdeki Türkleri takip ve tahrike başladıkları, birçok kişiyi katlettikleri, gayrimüslim hanelerini bile Türklerin saklanmış olma ihtimaline karşı aradıkları, Katolik rahiplerine sığınan bazı Türkleri baskı yaparak kendilerine teslim mecbur ettikleri, istasyon civarındaki Türk mahallesinin tamamen yakıldığı, bu hadiseler gerçekleştikten sonra şehre giren Bulgar askerlerinin ise bazı ev, fırın ve resmî dairelere el koyup kentte asayışı sağlamaya çalıştıklarına dair Benoit rahiplerinden St. Brinsnih'in mektubu

Bâb-ı Âlî

Nezâret-i Hariciye

Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi

Tercüme Şubesi

Numara

465

Dedeâğaç'dan tarafımıza vuku bulan iş'âra nazaran Teşrîn-i Sâni'nin on dokuzuncu günü akşamı Bulgar komitecilerinden yüz elli kişi tarih-i mezkûra kadar sükûn ve asayiş içinde bulunan şehir-i mezkûra pay-endâz-ı tecavüz olmuşlardır. Pek az miktarda bulunan şehir-i mezkûr asâkir-i muhafazası Bulgar asâkir-i nizâmiyesinin vürûdlarına zâhib olarak şehri terk etmiş olduklarından komiteciler Türkleri takibe ve harekât-ı tahrikkârâne icrasına tasaddî etmişlerdir. Mikdar-ı maktûlîn tamamıyla bilinmiyor ise da pek çok olduğu zannediliyor. Komiteciler aileler nezdine giderek onlara iltica etmiş olan Türkleri cebren talep etmişlerdir. Türklerden bazılarını nezdlerinde ihfâ eylemiş olan Katolik rahipleri komitecilerin tazyikât ve vahşiyâneleri üzerine bunları teslim etmeğe mecbur olmuşlardır. Bununla da iktifâ etmeyen komiteciler rahiblerin hânesine duhûl ederek hânenin her tarafını altüst etmişler ve rahiplere aid olan yüz aded Osmanlı lirasını ahz u gasb etmişlerdir. İstasyon civarında kâin Türk mahallesi ihrâk edilmiş sokaklarında günlerce tüfenk sesinden başka bir şey işidilmemiştir. Nihayet Bulgar asâkir-i nizâmiyesi vürûd ederek kendilerine mesken ittihâz etmek için hususî hânelere cebren dühul ve fırınları işgal etmişler emâkin-i resmîyeyi dahi zabt ile mehmâ-emken huzur ve asayışı iadeye çalışmışlardır.

25 Kânûn-ı Evvel sene 1328 / [7 Ocak 1913]

**Saint Benoit rahiplerinden
Brinsnih**

51

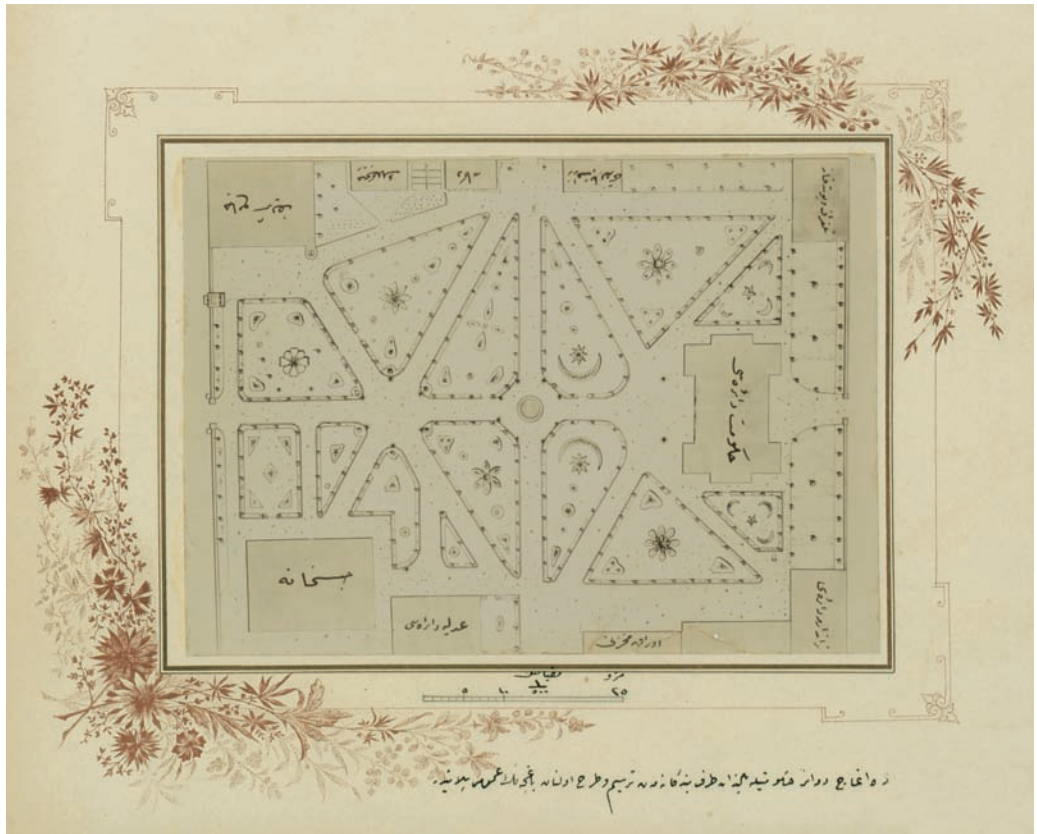

فارسیہ
ترجمہ شعبہ
نومرو

[illegible]

Dedeağaç Hükümet Konağı ile Bahçesi (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90581/07)

Dedeağaç Hükümet Daireleri ve Bahçesinin Planı (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90581/08)

DEDEAĞAÇ'IN BULGARLARCA İŞGALİ SIRASINDA MÜSLÜMANLARA İNSANİ YARDIMDA BULUNAN YABANCI DEVLET YETKİLİLERİNE OSMANLI HÜKÜMETİNİN TEŞEKKÜRÜ

Dedeâğaç'ın Bulgar komitecileri tarafından işgali ve yapılan mezalim esnasında bazı memurlar ile Müslüman ahaliyi koruyarak yaralıları tedavi ettirip, iaşelerine yardımcı olan Dedeâğaç Rum Metropoliti Yovakim Efendi, Almanya ve Avusturya konsolos vekilleri ile okullarının yaralıları için hastahane olarak kullanılmasına tahsis eden İtalyan Mektebi Müdürü ve İtalyan Kız Mektebi Müdiresi'ne Osmanlı Hükümeti'nin takdir ve teşekkürlerini bildiren mektuplar

Huzur-ı Sâmi-i Cenâb-ı Nezâret-penâhî'ye

Dedeâğaç'ın Bulgar eşkıya ve komitecileri tarafından İslâmları katl ve emvâlini nehb ü gâret ederek suret-i vahşiyânede işgali ve on gün kadar devam eden müddet-i hükûmet-i garîbe ve zâlimâneleri esnasında metropolithânede kendi dairesinde acizleri dahil olduğu hâlde yetmiş kadar memurîn ve Rum mekteblerine ilticâ eden bin kadar ahali-i İslâmiye'nin hayatlarını, ırz ve namuslarını muhafaza ile beraber emvâl ve eşyası nehb ü gâret edilip medâr-ı maişetden mahrûm kalan memurîn-i mûmâileyhimin emr-i iâşeleri ve eşkıya-yı merkûme yedine teslim edilmekliğim için üç defa vuku bulan müracaatlarda ve Belediye Kâtibi Hasan Efendi katlolunmak üzere iken hayatını tehlikeye ilkâ ederek müracaatlarını red ve Hasan Efendi'yi ölümden kurtarmak ve Bulgar asâkirinin vürûduna kadar acizlerini muhafaza hususunda Dedeâğaç Rum Metropoliti Yovakim Efendi ile hânesinde haftalarca Livâ Muhasebecisi Süleyman Faik, Gümölcine Muhasebecisi Talat ve Belediye Tabibi Gani Beyler ile şehid-i muhterem Niyazi Bey merhumun hemşîresi ve mekteb muallimeleri ile aklâm efendilerinden ve polis ve jandarma efrâdından kırk kadar İslâmın hayatlarını ve ırz ve namuslarını Bulgar canavarlarına karşı muhafaza ile emr-i maişetlerini te'min eden mu'teberândan Anastas Poltki Efendi'nin ve yine bir kısım memurîn ile ahali-i İslâmiye'yi hânelerinde muhafaza eden Almanya Devleti Konsolos Vekili Mösyö Rud, Avusturya ve Macaristan Devleti Konsolos Vekili Mösyö Berkülyan ile İtalyan Mektebi Müdürü Perlui'nin ibrâz etmiş oldukları insaniyet ve bu vesile ile Devlet-i Aliyye'ye karşı göstermiş oldukları hürmet ve muhabbet nezd-i sâmi-i cenâb-ı nezâret-penâhîlerinde takdir buyuruldukda mûmâileyhimâ efendiler ile konsolosların ve Perlui'nin taltifleri menû-ı re'y-i fahîmâneleridir. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 27 Mayıs sene [1]329 / [9 Haziran 1913]

**Dedeâğaç Mutasarrıfı
Abdülvehhâb Subhi**

**

عضو سائی جناب نفع نسیانی

درد غاجک بلغار اسقا و قومیه جلدی طرفه اسلامدی قتل و اموالی زب غایت ایدک صورت و حیانه ده
 اسقانی واده کونه قدر و دوانم ایدنه مدت حکومت غریب و دفعه لای ایشا سنده مذبولید خانه ده کندی
 دانه سنج عاجز لری داخل اولد یعنی هاکده بنه قدر ماسرینیت دروم ملکدینه البقا ایدنه بیک قدر
 اهلان اسلامیه نفع جلدی عصبه و نامورده بی محافظه اید بایر اموال و اشیا که زب غایت اید بایر
 سار معیشتده مورخ فایده نامورده موم الیرم ارا عا ش لری و اسقانی رفقه بد بنه قلمم ایظم
 ابحونه اید و دفعه وقوع بولاره راجعده و بدیه کانی حقه قندی قتل و ضعه اوزره ایلکه حیاتی نیکه
 انقا ایدک راجعده بی در و حقه قندی یا اولونده قوتار سده و بلغار عا کرینت در و دینه قدر
 عاجز لری محافظه خصوصیه درد غاج روم مذبولیدی یوالیم افندی اید خانه سنده لفظ لرحه لواحق
 سلیمان فاشه کوملجی محاسبه جیس طبعه و بدیه طبعی غنی بطله اید شریعتی نیازی بیک مرحوم
 قصیده کی و مکتبه معلم لری ایلکه افلاک افندی لری و بولیس و اذاره افرادده قومه قدر اسلام
 حیانه بی و عصبه و نامورده بی بلغار جنوار لریه فارسیو محافظه اید ارمیستدی قاضیه ایدنه مقبضه
 اناساس بلشکی افندی و بنه برقم نامورده اید اهلان اسلامیه یا خانه لریه محافظه ایدنه امانیادوش
 قوسلوس و کیکی موسیور و ایشا با و جاسانه دولتی قوسلوس و کیکی موسیور بکولیا اید ایشا با و کیکی
 مدیری به رلوانت ابراز ایشا اولردی انسانیت و بود سده اید دولتی عیدیه قاسو کوشه
 اولردی حوت و حجت نرسائی جناب نفع نسیانی نده تقدیر سوز لریه موم الیرم افندی اید
 قوسلوس مدیری و به لوییت تلطیفدی منوط رای فحش لریه اولردی اولیا اید اید و زمانه حلقه لریه

درد غاج نسیانی

سایه نسیانی

Huzur-ı Sâmi-i Cenâb-ı Nezâret-penâhî'ye,

Dedeâğaç'ın Bulgar eşkıya ve komitecileri tarafından işgalinde Hilâl-i Ahmer nâmına belediye tarafından müesses hastahânedeki Kırcaali Muharebesi'nde mecrûh olup taht-ı tedavide bulunan elli kadar hastagânın erzâk-ı mu'alecât ve âlât-ı cerrâhiye ve cerîha-i sargı ve pamukları kâmilten eşkıya-yı merkûme tarafından yağma edilmiş ve mecruhîn-i mûmâileyhim sefil ve aç ve bî-ilaç kalmışlar iken Avusturya ve Almanya konsolos vekillerinin ve mu'teberândan Poltka Efendi'nin madamları ile İtalyan Kız Mektebi Müdîresi Sör Martino ve Perliu ve hânesini bir sene müddetle hastahâneye meccânen terk eden İtalya Devleti tebaasından Mösyö Kofîçi, Bulgar eşkıya ve memurlarından hafî olarak beyinlerinde bir komite teşkil ile mecruhîn-i guzâtın emr-i iâşelerini te'min ve Selanik'e adam gönderip, tedavilerine lâzım olan edviye vesairenin tedariki hususunda Bulgarlar'ın icra etmekde oldukları mezâlîme rağmen bilâ-fütur ifa eyledikleri hidemât-ı insaniye cidden şâyân-ı takdir ve tahsin görülmüş ve keyfiyet huzur-ı sâmi-i cenâb-ı nezâret-penâhîlerine arz edilmiş olmakla hidemât-ı mesbûkalarına mükafâten suret-i münasibede taltifleri menû-ı re'y-i fahîmâneleridir. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 27 Mayıs sene [1]329 / [9 Haziran 1913]

**Dedeâğaç Mutasarrıfı
Abdülvehhâb Subhî**

**

Dahiliye Nezâreti

Numarası: 912

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Bulgar eşkıya ve komitecilerinin Dedeâğaç'a duhûl ile harekât-ı bâğiyânede bulundukları sırada memurînden bazılarıyla ahali-i İslâmiye'nin ve hânelerinin muhafazası hususunda Almanya Devleti Konsolos Vekili Mösyö Rud, Avusturya ve Macaristan Devleti Konsolos Vekili Mösyö Berkülyan ile İtalyan Mektebi Müdîr[es]i Perlui'nin ibrâz-ı insaniyet eylemiş oldukları ve Hilâl-i Ahmer nâmına belediyece müesses hastahânedeki Kırcaali muharebesinde mecrûh olup, taht-ı tedavide bulunan elli kadar hastagânın erzâk-ı mu'âlecât ve âlât-ı cerrâhiye vesairesi kâmilten yağma edilmiş ve mecruhîn aç ve bî-ilâç bırakılmış iken mûmâileyhimâ vekillerin madamlarıyla Kız Mektebi Müdîresi Sör Martino'nun ve Perlui'nin ve hânesini bir sene müddetle hastahâneye meccânen terk eden İtalya Devleti tebaasından Mösyö Kofîçi'nin mecruhîn-i guzâtın iâşe ve tedavilerinde me'âsir-i insaniyetkârâne ibrâz eyledikleri hidemât-ı memdûha-i insaniye gösterdikleri Dedeâğaç mutasarrıfı tarafından bildirilmekle şâyân-ı takdir ve tahsîn görülen şu muamelât-ı cemîlelerinde insaniyetkârânenen dolayı kendilerine nezâret nâmına beyân-ı teşekkürât edilmesinin sefâret-i müte'allikasına tebliği menû-ı himem.

29 Mayıs sene [1]329 / [11 Haziran 1913]

**

۵۰
حضرات جناب نف نفی

دره اغاجک بلغار استقامت و قوت به جلدی طرفه اشکالده حصول احمر ناسه بدیه طرفه نه نویسن
 حنه خا زده قریبه علی محارب سنن جود و اولوس بخته تداویده بولانه الهی قدر حنطانت ارزان
 معالجات و آلات جراحی و جری صراحی و یا سوزنی کا مللاً استقامت بر قوه طرفه نه یغما ایدلسه
 و جری صیه نوی البرهم سفلی و آج و جری صیه قاطعاً ایدلسه استقامت و الطایف قوتوس و کیلدرینک
 و معتبر انده یلکی افندینک مادامدی ایدلسه ایتالیا نه قریبش مدیره سورا سرتیو و به رونا
 و خا نه سنی بر سنه و نه حنه خا نه به مجاناً ترک ایدلسه ایتالیا دولتی تبعه سنده مسجود قویجی بلغار
 استقامت و سورا لرنده خفی اوله نه غلبه بر قوت به تشکیل ایدلسه مجری صیه غدا انک امرعاشه لرینی
 تأمیه و سلاطینک آدم کوند و به تداویرنه لازم اوله ادویه و ساره نلک تدارکی مخصوصه
 بلغار لرنک اجدا ایتلده اولر قلدی مقله غما به دستور ایضا ایدلر قلدی خدمات انسانیه جلد ساقا
 تقدیر و تحسین کورسه و کیفیت حضور سنی جناب نف نفی تمیله به عرصه ایدلسه اولقله خدمات مسجود لرینه
 لحافه صورت مناسبه ده تلطفدی سوطاً رأی خیا نه لریدر الیج اروزانه حلقه سه لاله لاله

دره اغاجک تندی

۵۰
۱۷۱۱

بابا علی محمد

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi
Aded 34236/405

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Hulâsa: Dedeâğaç'daki bazı zevâta
Hükûmet-i Seniyye'nin teşekkürâtının tebliği

Devletli efendim hazretleri

Bulgar eşkıya ve komitecilerinin Dedeâğaç'a duhûl ile harekât-ı bâğiyânede bulundukları sırada bazı memurîn ile ahali-i İslâmiye'nin ve hânelerinin muhafazasını ve mecruhîn-i guzâtın îâşe ve tedavileri emrinde Almanya ve Avusturya konsolos vekilleriyle zevcelerinin ve İtalya Mektebi Müdür ve Kız Mektebi Müdîresi'nin me'âsir-i insaniyetkârâne ibrâz eyledikleri Muhaberât-ı Umumiye Dairesi Birinci Şubesi'nden yazılan 29 Mayıs sene [1]329 tarihli ve 220 hususî numaralı tezkire-i aliyyelerinde bildirilmesiyle Almanya ve Avusturya ve İtalya sefâretlerine birer *notice* yazılarak mûmâileyhim tarafından ibrâz olunan âsâr-ı hayırhâhânenin Hükûmet-i Osmaniyyece bâ'is-i şükr ü memnuniyet olduğunun kendilerine tebliği temennî edilmiş idi. İtalya Sefâreti'nden alınan muhtıra-i cevabiyede mûmâileyhimden İtalyalı zevâta Hükûmet-i Seniyye'nin teşekkürâtı tebliğ edileceği beyân edildikten sonra İtalyalı ruhbânın bu hususdaki mesâî-i insaniyet-perverânelerinin Hükûmet-i Osmaniyyece mazhar-ı takdir buyurulmuş olmasından dolayı beyân-ı teşekkür olunmaktadır, efendim.

Fî 27 Receb sene 1331 ve fî 19 Haziran sene 1329 / [2 Temmuz 1913]

Hariciye Nâzırı Nâmına
Müsteşar
(İmza)

**

الحمد لله
خارجية تطارقي
أبو عبد الله محمد بن عبد الوهاب
عبد
٢٤٢٦
٤٠

د احمد نظامی صاحب

خلاصہ

دو احوال در میان دو عالم
شماره نهم

دو تنو اقدم حضرتی
بغداد اشیا و قوتیه جدیدت دره اعاجم دخول ابد حرکات باغیان در بولاق قری مرده در بعضه ملوک به ابد اهل اسلام ملک و از این
مخاطبی در وجه غایت عاشر و از برای رنده آلمانا و در سربا قونقوس و بعد از دو روز از این و اینا یکی در و در یکی در
مارا اساطیر از این برای مخارج محمود دره ای برنجی شده با این بود ۹۹ ماکشیم تا بجای ۱۰۰۰ خصوصی نور و در
تکره عجلانده بعد از آلمانا و در سربا و اینا با خاترنه بر نویس باید دره سوی الهی و فتنه از این و اینا - آکا -
خروجانند حکومت عثمانیه با عسکر و محوسبه اول فصل کثرت تبیینی می آید پس اینا خاتمه از این و اینا
جواب در سوی ابد اینا در دولت حکومتین شد آن پنج ایله یکی با ایله که در حده ایالیا و اینا بر منقح
سعی اساطیر در این حکومت عثمانیه در نظر تقدیر بود که اول کلمه ظهور یا شد اول فصل در اقدم

۱۳۳۲
 ۱۳۳۱
 ۱۳۳۰
 ۱۳۲۹
 ۱۳۲۸
 ۱۳۲۷
 ۱۳۲۶
 ۱۳۲۵
 ۱۳۲۴
 ۱۳۲۳
 ۱۳۲۲
 ۱۳۲۱
 ۱۳۲۰
 ۱۳۱۹
 ۱۳۱۸
 ۱۳۱۷
 ۱۳۱۶
 ۱۳۱۵
 ۱۳۱۴
 ۱۳۱۳
 ۱۳۱۲
 ۱۳۱۱
 ۱۳۱۰
 ۱۳۰۹
 ۱۳۰۸
 ۱۳۰۷
 ۱۳۰۶
 ۱۳۰۵
 ۱۳۰۴
 ۱۳۰۳
 ۱۳۰۲
 ۱۳۰۱
 ۱۳۰۰
 ۱۲۹۹
 ۱۲۹۸
 ۱۲۹۷
 ۱۲۹۶
 ۱۲۹۵
 ۱۲۹۴
 ۱۲۹۳
 ۱۲۹۲
 ۱۲۹۱
 ۱۲۹۰
 ۱۲۸۹
 ۱۲۸۸
 ۱۲۸۷
 ۱۲۸۶
 ۱۲۸۵
 ۱۲۸۴
 ۱۲۸۳
 ۱۲۸۲
 ۱۲۸۱
 ۱۲۸۰
 ۱۲۷۹
 ۱۲۷۸
 ۱۲۷۷
 ۱۲۷۶
 ۱۲۷۵
 ۱۲۷۴
 ۱۲۷۳
 ۱۲۷۲
 ۱۲۷۱
 ۱۲۷۰
 ۱۲۶۹
 ۱۲۶۸
 ۱۲۶۷
 ۱۲۶۶
 ۱۲۶۵
 ۱۲۶۴
 ۱۲۶۳
 ۱۲۶۲
 ۱۲۶۱
 ۱۲۶۰
 ۱۲۵۹
 ۱۲۵۸
 ۱۲۵۷
 ۱۲۵۶
 ۱۲۵۵
 ۱۲۵۴
 ۱۲۵۳
 ۱۲۵۲
 ۱۲۵۱
 ۱۲۵۰
 ۱۲۴۹
 ۱۲۴۸
 ۱۲۴۷
 ۱۲۴۶
 ۱۲۴۵
 ۱۲۴۴
 ۱۲۴۳
 ۱۲۴۲
 ۱۲۴۱
 ۱۲۴۰
 ۱۲۳۹
 ۱۲۳۸
 ۱۲۳۷
 ۱۲۳۶
 ۱۲۳۵
 ۱۲۳۴
 ۱۲۳۳
 ۱۲۳۲
 ۱۲۳۱
 ۱۲۳۰
 ۱۲۲۹
 ۱۲۲۸
 ۱۲۲۷
 ۱۲۲۶
 ۱۲۲۵
 ۱۲۲۴
 ۱۲۲۳
 ۱۲۲۲
 ۱۲۲۱
 ۱۲۲۰
 ۱۲۱۹
 ۱۲۱۸
 ۱۲۱۷
 ۱۲۱۶
 ۱۲۱۵
 ۱۲۱۴
 ۱۲۱۳
 ۱۲۱۲
 ۱۲۱۱
 ۱۲۱۰
 ۱۲۰۹
 ۱۲۰۸
 ۱۲۰۷
 ۱۲۰۶
 ۱۲۰۵
 ۱۲۰۴
 ۱۲۰۳
 ۱۲۰۲
 ۱۲۰۱
 ۱۲۰۰
 ۱۱۹۹
 ۱۱۹۸
 ۱۱۹۷
 ۱۱۹۶
 ۱۱۹۵
 ۱۱۹۴
 ۱۱۹۳
 ۱۱۹۲
 ۱۱۹۱
 ۱۱۹۰
 ۱۱۸۹
 ۱۱۸۸
 ۱۱۸۷
 ۱۱۸۶
 ۱۱۸۵
 ۱۱۸۴
 ۱۱۸۳
 ۱۱۸۲
 ۱۱۸۱
 ۱۱۸۰
 ۱۱۷۹
 ۱۱۷۸
 ۱۱۷۷
 ۱۱۷۶
 ۱۱۷۵
 ۱۱۷۴
 ۱۱۷۳
 ۱۱۷۲
 ۱۱۷۱
 ۱۱۷۰
 ۱۱۶۹
 ۱۱۶۸
 ۱۱۶۷
 ۱۱۶۶
 ۱۱۶۵
 ۱۱۶۴
 ۱۱۶۳
 ۱۱۶۲
 ۱۱۶۱
 ۱۱۶۰
 ۱۱۵۹
 ۱۱۵۸
 ۱۱۵۷
 ۱۱۵۶
 ۱۱۵۵
 ۱۱۵۴
 ۱۱۵۳
 ۱۱۵۲
 ۱۱۵۱
 ۱۱۵۰
 ۱۱۴۹
 ۱۱۴۸
 ۱۱۴۷
 ۱۱۴۶
 ۱۱۴۵
 ۱۱۴۴
 ۱۱۴۳
 ۱۱۴۲
 ۱۱۴۱
 ۱۱۴۰
 ۱۱۳۹
 ۱۱۳۸
 ۱۱۳۷
 ۱۱۳۶
 ۱۱۳۵
 ۱۱۳۴
 ۱۱۳۳
 ۱۱۳۲
 ۱۱۳۱
 ۱۱۳۰
 ۱۱۲۹
 ۱۱۲۸
 ۱۱۲۷
 ۱۱۲۶
 ۱۱۲۵
 ۱۱۲۴
 ۱۱۲۳
 ۱۱۲۲
 ۱۱۲۱
 ۱۱۲۰
 ۱۱۱۹
 ۱۱۱۸
 ۱۱۱۷
 ۱۱۱۶
 ۱۱۱۵
 ۱۱۱۴
 ۱۱۱۳
 ۱۱۱۲
 ۱۱۱۱
 ۱۱۱۰
 ۱۱۰۹
 ۱۱۰۸
 ۱۱۰۷
 ۱۱۰۶
 ۱۱۰۵
 ۱۱۰۴
 ۱۱۰۳
 ۱۱۰۲
 ۱۱۰۱
 ۱۱۰۰
 ۱۰۹۹
 ۱۰۹۸
 ۱۰۹۷
 ۱۰۹۶
 ۱۰۹۵
 ۱۰۹۴
 ۱۰۹۳
 ۱۰۹۲
 ۱۰۹۱
 ۱۰۹۰
 ۱۰۸۹
 ۱۰۸۸
 ۱۰۸۷
 ۱۰۸۶
 ۱۰۸۵
 ۱۰۸۴
 ۱۰۸۳
 ۱۰۸۲
 ۱۰۸۱
 ۱۰۸۰
 ۱۰۷۹
 ۱۰۷۸
 ۱۰۷۷
 ۱۰۷۶
 ۱۰۷۵
 ۱۰۷۴
 ۱۰۷۳
 ۱۰۷۲
 ۱۰۷۱
 ۱۰۷۰
 ۱۰۶۹
 ۱۰۶۸
 ۱۰۶۷
 ۱۰۶۶
 ۱۰۶۵
 ۱۰۶۴
 ۱۰۶۳
 ۱۰۶۲
 ۱۰۶۱
 ۱۰۶۰
 ۱۰۵۹
 ۱۰۵۸
 ۱۰۵۷
 ۱۰۵۶
 ۱۰۵۵
 ۱۰۵۴
 ۱۰۵۳
 ۱۰۵۲
 ۱۰۵۱
 ۱۰۵۰
 ۱۰۴۹
 ۱۰۴۸
 ۱۰۴۷
 ۱۰۴۶
 ۱۰۴۵
 ۱۰۴۴
 ۱۰۴۳
 ۱۰۴۲
 ۱۰۴۱
 ۱۰۴۰
 ۱۰۳۹
 ۱۰۳۸
 ۱۰۳۷
 ۱۰۳۶
 ۱۰۳۵
 ۱۰۳۴
 ۱۰۳۳
 ۱۰۳۲
 ۱۰۳۱
 ۱۰۳۰
 ۱۰۲۹
 ۱۰۲۸
 ۱۰۲۷
 ۱۰۲۶
 ۱۰۲۵
 ۱۰۲۴
 ۱۰۲۳
 ۱۰۲۲
 ۱۰۲۱
 ۱۰۲۰
 ۱۰۱۹
 ۱۰۱۸

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi
Aded
39303-794

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Hulâsa: Dedeagaç Avusturya konsolosunun
teşekkürâtı hakkında

Devletli efendim hazretleri

Bulgar eşkıya ve komitecilerinin Dedeagaç'a duhûl ile harekât-ı bâğiyânede bulundukları sırada bazı memurîn ile ahali-i İslâmiye'nin ve hânelerinin muhafazası ve mecrûhîn-i guzâtın iâşe ve tedavileri emrinde Almanya ve Avusturya konsolos vekil ve zevceleriyle İtalyan Mektebi müdür ve kız mektebi müdîresi tarafından ibrâz olunan me'âsir-i insaniyetkârânenin Hükûmet-i Seniyyece bâ'is-i teşekkür ve memnuniyet olduğunun kendilerine tebliği Almanya, Avusturya ve İtalya Sefâretlerinden mukaddemâ iltimâs kılınması üzerine İtalya Sefâreti'nden cevaben alınan muhtıra mündericâtı 19 Haziran [1]329 tarihli ve 405 numaralı tezkire ile nezâret-i celîlelerine iş'âr kılınmışdı. Bu kere Dedeagaç Avusturya Konsolos Vekâleti'nden nezâret-i senâverîye yazılan mektubda:

Ahvâl-i hâzıra hasebiyle postaların uğradığı adem-i intizâmı dolay ol bâbda taraf-ı sefâretten vâki olan tebligât ancak 29 Teşrîn-i Evvel'de kesb-i ıtlâ' edildiği beyânıyla gerek mûmâileyh konsolos vekili ve gerek ailesi tarafından ifa-yı teşekkürât ve bi'l-cümle Osmanlılar hakkında perverde eyledikleri hissiyât-ı samîmâne izhâr olunarak ancak ikametgâhlarının adem-i müsaadesi hasebiyle hissiyât-ı insaniyetkârâne mihmân-nüvâzîlerinin dûçâr-ı felâket olmuş bulunan diğer Osmanlılar hakkında dahi arzuları vechile ibrâzına muvaffak olamadıklarından dolayı beyân-ı te'essüf edilmekde olmakla tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim.

Fî 27 Zilhicce sene 1331 ve fî 13 Teşrîn-i Sânî sene 1329 / [26 Kasım 1913]

Hariciye Nâzırı Nâmına
Müsteşar
(İmza)

4

وَأَعَدُّوا لَكُمْ فِيهَا

خلاصہ

دوم ۱۳۴۲: رند افروند و تندی هفت

خواجه نصیر نظام الدین
 (مؤلف) کی تصانیف کا مجموعہ
 ۱۰۰۰

292.2-VAE

و رشتو احم حیدر

[illegible]

فاحة اطري

۱۲۴۹ ای سره ای ۱۲۵۱ ای الحکم ۱۲۵۲

25

10/10/20

BATI TRAKYA'DAKİ BULGAR ZULMÜ HAKKINDA TAHKİKAT

Batı Trakya'yı ele geçirmek isteyen Bulgarların sınır boylarında milis kuvvetlerine ateş açtıkları, buradaki Müslümanlara baskı yaparak silahlarını topladıkları, Türk ve Rum varlığını ortadan kaldırmak için Dimetoka ve Sofulu civarında katliam yaptıkları, durumu inkâr ve görmezlikten gelen Bulgar hükûmeti ile teşebbüse geçilerek karma bir komisyon kurulmasına çalışılması gerektiği

Edirne Vilâyeti

Tahrirât Kalemi

Aded

Hususî: 386

Dahiliye Nâzırı Beyefendi Hazretlerine

İstanbul Muhâfız Cemal Beyefendi'ye şifre ile keşide edilmek üzere Garbî Trakya Kuvâ-yı Millîye Müfettişi Sâmî imzasıyla tevdi' olunan bir telgrafnâmede hududlardan girerken Bulgarların milis efrâdı üzerine ateş ve gönderilen mükâleme memurlarını katledtikleri ve Palas Mıntıka Kumandanı Cemil Bey'le protokol tanzîm etmeleri lâzım gelirken bilâ-kayd u şart ilerleyeceklerini bildirerek o mıntıka dahilinde bir çok kan döküldüğü ve bu hâl devam eder ise milis efrâdında sabr u tahammül kalmayacağından, ileride hiç bir mes'ûliyet deruhde edemeyeceği bildirilmektedir. Dimetoka Kaymakamlığı'ndan alınan diğer bir şifrede dahi Garbî Trakya'dan gelen milis kumandanlarının ifadelerine nazaran Bulgarların itilâfnâme ahkâmına riâyet etmeyerek elde ettikleri milislerin silahlarını zabt u müsâdereye kıyâm ve silah taharrîsi bahanesiyle ahali-i İslâmiye'ye cevri cefâ ettikleri ve eski hudud boyunda bazı köylere ateş verdikleri ve bu ahvâlden tedehhüş eden ahali-i mazlûmenin sefil ve perişan bir hâlde akın akın Gümölcine'ye, Dimetoka'ya doğru hicrete başladıkları iş'âr olunuyor. Cereyân-ı hâl Bulgar Hükûmeti'nin değilse bile işgal memurlarının hâlâ cihân-ı İslâmiyete karşı öteden beri besledikleri gayz-ı şedîd ile hareket ettiklerini ifhâm etmektedir. Bî-çâre mazlûmîn-i İslâmiye'nin mütevâliyen çekdikleri, tahammülün çok fevkine çıkmıştır. Serî'an Bulgarların itilâfnâme kavâ'idine ric'atlarını te'min edecek tedâbîre tevessül buyurularak, zavallı ahali-i İslâmiye'nin tahlîsini temennâ eylerim efendim.

Fî 25 Zilkade sene [1]331 ve fî 13 Teşrîn-i Evvel sene [1]329 / [26 Ekim 1913]

**Edirne Valisi
Adil**

Bu hususda gayet şedîdü'l-meâl bir telgrafnâmeyi General Toşef'e ve Süleyman Askerî Bey'e yazdım. General Savof'a şifâhen şikâyet etdim.

Yarın taraf-ı nezâret-penâhîlerinden Mösyö Toşef nezdinde şedîden teşebbüsâtda bulunulması ricâsıyla iade-i takdim.

Fî 14 Teşrîn-i Evvel sene [1]329 / [27 Ekim 1913]

Arz-ı mahsus

**

الاستقلال والاعتماد

محرر

عدد

خبر

هـ

را حبله ناطری بن افق

محرر

استان بول موطنی جمال بن افق به شرفه اند کشیده ایست اوزره غربی ترالیا قوی مدیه مقسمی سلی مضایق تودیل و لسانه
بر تفرافقامم حدود در در کیده که بفار لک ملیسی افزای اوزرینه آتیه و کونده یدیه مطلقه مؤثری قلی اندکری
و یدیه منطقه قوماندهی جمیل بقدر بر تو قول تقیم اجمیری لازم حکم که بدقیه و شرط ابدیه جعفری جلدیه ک و منطقه
را خنده بر وجه قانہ دکلر لیک و بوجال دولام ایدر ایدر ملیسی افرادند جید و تحمل قالمه جعفریه ایدر یدیه هیچ بر سولت
در عید ایدر یدیه جلدیه در . و بقوت قانم قانم نه آتیه یدیه بر شرفه رضی غربی ترالیا کیده ملیسی
قوماندهی بن افق افاده لکینه نظر افکار لک اندقام احاطه رعایت اجمیری الیه اندکری ملیسک سلاطینی
ضبط و صادره یقیم و سلاح خرمی بانه سید اهلای اسلامیه جور و جفا اجمیری و اسکی حدود بونده بعضی کیده
آتیه و یدیه و بوجال کیده آتیه اهلای مظلومند سفل و یدیه جالکده آتیه آتیه کومجیه دیقوتیه
دوغرو هجرت با سلا قری اسعار اولونوبور . جریانه حال بفار کومتک و کمر یدیه اسفال و مؤثر لک حال
جریانه اسلامیه قائم اوتد یدیه بسکری فیل شید اید حرکت ایدری افرازم آتیه در . جی جاده مظلومیه
اسلامیه نک متوالیا جلدی محکم جوجه فوقه یقیمند . سرفا بولفار لک اندقام قواعدیه جعفری
تا میه ایدر جلد تدبیره توسل بوجال زوالای اهلای اسلامیه نک تخلیصی نمی ایدم افق
ماهی دکلر لک و ایدر لک

از بن و الیه

عالم

بر فصدی عی نی شیه الال بنفرا ندک
جید الال کشف و سلیان عکری کم بانه دم
جید الال صا و فم شیه کک نی اندم
یا سیه طن فک نی جید ندن صید کک شاندن
سید فک نی بر نسیم سیم اعاده مقیم
سید فک نی

Huzur-ı Âlî-i Hazret-i Vilâyet-penâhî'ye

Medeniyetli Bulgar ne suretle Garbî Trakya kıt'asını istila etdiklerine dair
ihbârnâmemizdir.

Devletli efendim hazretleri

Evvelen: Rodop Balkan silsilesinin ve Akçahisar deresinin sâhilinde ve iki bin nüfus maârif-i fen ve san'at ile hayli terakkî etmiş ve eski hükûmetimizde karyemiz Manderiçe nahiye merkezi nâmıyla yâd olunmakda idi. Karyemiz on iki şehr-i hâlin Bulgar komitecileri tarafından istila olunmuş, yevm-i mezkûrda komite reisleri olan Pançef Tenekeciyef, Aleksandriyef ve Hasırciyef nâmında kimesnelerin taht-ı kumandasında olan beş yüz nefer, karyemizi muhâsara etmişler, komitelerden yüz iş neferi karyemize dahil olmazdan evvel karyemizin hey'et-i ihtiyâriyesi tarafından istikbâl olunmuş, bilâhare onlara öğlen yemeği dahi verildi. Bir saatistirâhat etdikden sonra, karyemizden bütün zenginleri istediler. Bazılarından yüz lira ve bazılarından beş yüz lira verilmesi icab ettiğini, vermedikleri takdirde kendi hayatları taht-ı tehlikede oldukları[nı] söylediler. Bunun üzerine karyemizin zenginlerinden olan Çiço oğlu Yani'den her ne kadar para istemişlerse de, parası bankada olduğunu söylemekle hemen komiteciler bî-günah Remaderiçe'nin mesnedi olduğu hâlde dört parça kılıçla yere bıraktılar. Bunları gören ve hayatları zaten taht-ı tehlikede oldukları emin olan ahali hemen davrandılar ve hayli zahmetle muhâsaralı olan karye[ye] bir yolcağız açmakla, ancak ahaliden ve evlâd-ı aileden beş yüz kişi kurtulabildi. Kalan ahali Bulgar komitecilerin eline düşmüş, papazlarımızdan dördü dahi zâlim olan hançerleriyle kesilmiş.

Sâniyen: Plavin karyesinin istilası şehr-i hâl[in] on ikisinde Bulgar komitecilerin Nedelço, Nikola, Krankıl ve Roso taht-ı kumandasında olan yüz nefer komitecileri ile zabt olunmuş. Plavin karyesinin ahalisi müdâfa'a etmeksizin ve hey'et-i ihtiyâriye yarım saat uzakda bulunan komitecileri istikbâl etdi. Karyemize vürûd eder etmezler kendilerine sofrada keçi çevirmesi verdiğimiz takdirde beğenmemişler ve bizden elli aded piliç tereyağlı istemişler. Havf ve heyecan içinde bulunan ahali hemen istediklerini getirdiler.

Yemek yedikden sonra bize hediye olmak üzere ve yirminci asırda bulunduğumuz ve imtiyâz ile gelmiş oldukları hâlde ve kendilerini medeniyetli bilen Bulgarlar bizi on beş yaşından altmış yaşına kadar bütün erkek, mektebe gelmemiz lâzım olduğu[nu] söylediler.

Ahalimizden ekserîsi mektebe girdikten sonra, komitecilerden bir takımı karyemizde bulunan bütün bârgîr ve esterlerimizi topladılar. Bilâhare mektebde kalan diğer komiteciler bizden, yani karyemiz olan dokuz yüz nüfusdan ibaret on bin lira-yı Osmanî vermeniz icabâtındandır demesiyle, vermediğiniz takdirde başlarınız sokakda

sürülecek ve Plavin ahalisinden kimse kalmayacaktır. Biz bunları işitmekle cevabımız şundan ibaret idi. Karyemizde on bin lira bulunamaz, belki yüz lira kadar bulunabilir. İşte bu paraları ahaliden topladıktan sonra ve kendilerini memnun etmemekle ahaliyi kılıç ve tüfenkler ile vurmağa ve saplamağa başladılar. Kesdikleri adamları gören ve bilâhare kaçan Malgerid oğlu Manol ifadesine nazaran orada iken Franko oğlu Paskal, Andon oğlu Dimitri, Todor oğlu Paskal, Dimitri oğlu Tanaş, Erkir oğlu Hristodoli ve orada o dakikada bulunan Yörükler-i Bâlâ karyesinden Kara Hüseyin Ağa'yı ve bâlâda zikrettiğimiz kimseleri fena ve zâlim bir surette süngü ile süngülediler. İşte bu dakikada kurtulan kurtulmuştur. Karyemizden hayatlarını kurtaran kırk kişidir. Kalan ahali Bulgar komitecilerin eline düşmüş. Yukarıda zikrettiğimiz dehşetler Kestânelik, Çekirdekli, Kozluca karyeleri dahi komiteciler tarafından muhâsara altında idi ve bu köylerden yani Çekirdekli karyesinden Papaz Dimitri'nin sol elini süngü ile kesdiler. Papaz oğlu Hristofor'un kulaklarını kesdiler. Bu köylerde bilâhare komiteciler[in] ne yaptıklarına dair haber yoktur. Fakat oradan kaçan Andon'un ifadesine nazaran hiç kimse kurtulamayacağına emindir. Yukarıda zikrettiğimiz kurâyı, her ne kadar Ortaköy Kasabası'nda sâkin olan muntazam askerin kumandanına müracaat etmişler ise[de], askerlerim yorgundur cevabın[d]a bulunmuştur. İşte bu ahvâle karşı ve komitecilerin söyledikleri sözü yani Garbî Trakya kıt'asında Türk ve Rum Milleti hiç bir surette yaşayamayacak ve zâlimâne bir surette onları itlâf edeceğiz sözü eski hükûmetimiz nazar-ı itibara alarak ve kurâmızda kalan evlâd-ı ailemizi iade edilmesi bâbında zât-ı âlînin dahi muâvenetde bulunmanızı fakr u zarûretimize mebnî ve terk-i vatan ettiğimiz sözün feryadıyla niyaz ve istirhâm eyleriz.

Fî 16 Teşrîn-i Evvel sene [1]329 / [29 Ekim 1913]

Manderiçe karyesinden
Apostol oğlu Dimitri
Dimitri Pavlidis
Panço oğlu Hristo

Çekirdekli'den
Panayot oğlu Nikola
Yorgi oğlu Kostaka

Plavin'den
Tanaş oğlu Galikos
Malfrid oğlu Manol
Vaiç oğlu Panayot
Tanaş oğlu Galikos

Kozluca'dan
Kostandi oğlu Apostol
Dimitri oğlu İstanbulî
Panayot oğlu Kostandi

**

عمره ۷۰ ساله است و در این زمانه

روايتو اضم

ضم

مدینه انبار: در صورت غیبت زکریا قطعه‌ای استغفار
اینکه کند دایره اصداف را و در

[illegible][illegible]

[illegible]

زیادہ نیاز و احترام ایسے \rightarrow \leftarrow زیادہ

Handwritten signatures and names in various scripts, likely representing different individuals or groups involved in the document's creation or approval.

BASBAKANLIK
OS. 11
ARŞIVI

Edirne Vilâyeti
Tahrirât Kalemi

Aded

Hususî: 404

Umumî: 3314

Dahiliye Nâzırı Beyefendi'ye

Dimetoka Yirmi Sekizinci Fırka Kumandanlığı'nın iş'ârına atfen Dokuzuncu Kolordu Kumandanlığı'ndan alınan tezkirede Koşukavak köylerinden hicret etmekde olan ahali-i İslâmiye'ye Karatepe civarında Bulgarlar yetişerek, erkek ve kadın olmak üzere sekiz yüz kişi katlettikleri ve Plagon ve Livandike Rum köylerinin ahalisini de kâmilten katliâm eyledikleri bildirilmektedir. Dimetoka Kaymakamlığı'ndan alınan telgrafnâmelerde dahi Bulgar kuvâ-yı işgaliyesine rehberlik eden çetelerin Derbend cihetlerinden hududu tecâvüz ederek Küçükderbend karşısındaki askerî karakolumuzun onbaşı Bulgar askeri tarafından mükâlemeye davet olunarak arkadaşı Hasan ile beraber icâbet edilmesi üzerine Bulgar neferleri tarafından silahları alındığı ve Hasan'ın burnu ve kulağı kesilerek bırakıldığı ve Armudlu hizâsındaki karakola da Bulgarlar hücum ederek, oradaki efrâdı terk-i mevki'a icbâr eyledikleri ve bu hadisâtın tevli'd eylediği heyecan te'siriyle Hacıali ve Başkilise ahalisinin muhâcerete koyuldukları iş'âr kılındığı gibi, Ortaköy'de dahi hilâf-ı ahd ve itilâf-ı harekâtdan hâlî kalmadıkları ve ezcümle hânelerin taharrîsi müsellağ gördükleri ahali-i Müslimenin milisi oldukları bahanesiyle habs ve tazyîk edilmesi kapalı bulunan dükkânlar kırılarak derûnlarındaki eşyanın yağma ve müsâderesi ve on beş gün zarfında avdet etmeyen ahalinin emvâl ü eşyası müsâdere olunacağına dair resmen ilanât icrası gibi mezâlimde devam eyledikleri anlaşılmıştır. Kolordu Kumandanlığı'nın tezkiresinde katledildiği gösterilen sekiz yüz kişi mübâlağadan ârî değilse de iş'ârât-ı vâkı'a Bulgar çetecilerinin hissiyât-ı kindârânedan kurtulamayarak halkı bir vahşetle tecâvüzde devamlarının men' edilemediğini göstermektedir. Muhafaza-i hukuk ve hayatı Hükûmet-i Seniyyece taahhüd olunmuş bir vazife-i mukaddese olan bu havali mazlumîn-i İslâmiye'nin istirahat ve masûniyetlerini te'min edecek tedâbîr-i şedîde ve mü'essireye bir an evvel tevessül buyurulmasını tekrar istihâm eylerim, efendim.

Fî 28 Zilkade sene [1]331 ve fî 16 Teşrîn-i Evvel sene [1]329 / [29 Ekim 1913]

Edirne Valisi
Adil

**

الذین ولایتی

نحر را قلمی

عَدَد

فرضی ۴۰۴
عمومی ۲۲۰۹

راخیه ناهری به افریہ

بمقتودہ یکدیگر سبھی فرقہ قوماً انفسک اشعارہ علقاً لقصصی قول اردو قوماً انفسه آلمانہ مذکره در قوسبقوہ کو پوزر نہ لھون انملدہ
اولادہ اھالی اسلامیدہ فرقہ نہ جوارزہ بغار لریشہ رک ایلک وقادیرہ اولوہ اوزرہ سز پوزر کئی قیل ازیکوی ویدوغوہ ولوایکرم
کوپرینک اھالیسی دہ کھل قیل عام ایلکری بیلر ملکہ در دیموہ فامقاصضہ آلمانہ مغرفہ لردہ رضی بغار قوی اشکلیہ سنہ
رھبر لک ایبہ جنہ لک در نہ چھل نہ حدودی تجاوز ایلک کوپولک در نہ قاسونک کی عکری فرقہ قولرک ادبہ شہسی بغار عکری فرقہ
مکالمہ عوف اولدہ رفہ ارفشی حسین ابر اجابت ایسی اوزرہ بغار نفری لرفہ نہ سلاھری آتیشی دھنک برونی قووی کسلہ
برقیضی دآمرولی خداسخ کی فرقہ قولدہ بغار لرھجم ایلک اوردہ کی افری ترک موقعہ اھار ایلکری دبو حار لک نولایک
لھجما نہ تأییدہ حاجی علی و باہہ کلیسا اھالیسک واجتہ قبول نفری اشعار فیضی کی اوردہ کویدہ رخی خذل عود دآمرولی کاتھ
خالی قاطع لری واجتہ خانہ لک خرمی، صلح کور لکری اھالی مسکنک میسی اولد لری براہ سہ جسی وضعہ ایسی، قابالی
بولناہ رکاملر قیریدہ در زوزرہ کی اشیانک بغا وصادرہی دادہ سہ کوہ لرفہ عوف اتیمیدہ اھالیسک اموال آتشی وصادرہ
اولدہ جفہ دائرہ اعلات اجری کی مضطربہ دوم ایلکری اھلکدر قول اردو قوماً انفسک مذکرہ سبق قیل ایلک کی کوسیدہ
سز پوزر کئی مبالغہ نہ عاری کلہ اشعارن دفعہ بغار ختہ بیلرینک حیات کیدار نہ فورولہ میرہ جفہ بروشتہ تجاوز
دولرینک منہ ایبہ میکی کوسد ملکہ در موقضہ حقوقہ و حیاتی حکمت نہ جہ نھری الخسہ بدلیضہ قصہ اولادہ بھولی و لھوہ
اسلامیدہ سیک استراحت و صوفی نیدی تأمیدہ ایبہ جک تہ ایلر شیدہ و مؤثرہ برآہ اولی نوس بولسی مکر اسراریم ایدم اضم
ازنہ و ایسی

پروین خاتون بیگم - ۱۹۱۸ - ۱۹۱۹

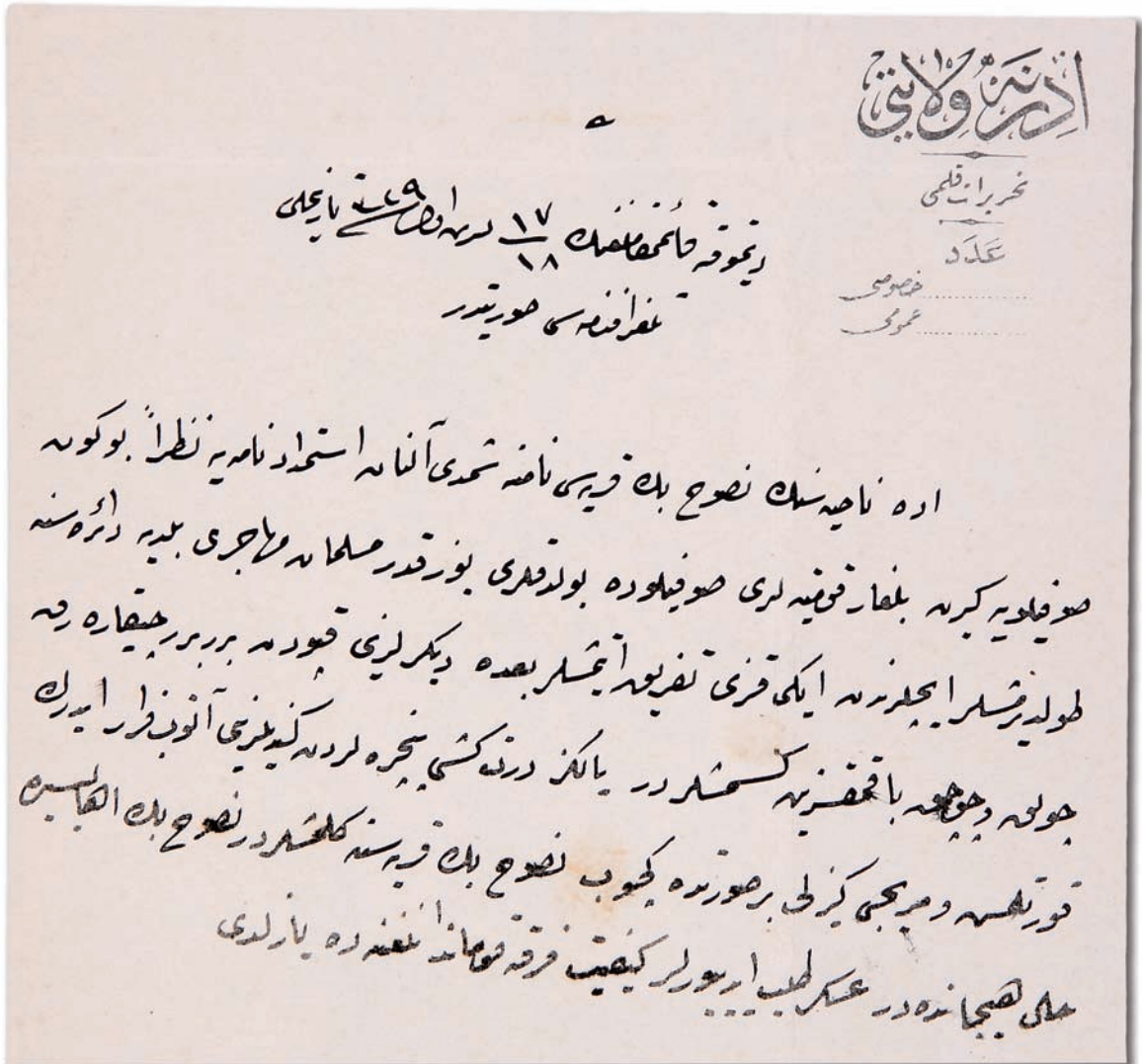

Edirne Vilâyeti
Tahrirât Kalemi

Dimetoka Kaymakamlığı'nın 17/18 Teşrîn-i Evvel sene [1]329 tarihli telgrafnâmesi suretidir.

Ada Nahiyesi'nin Nasûhbey karyesi nâmına şimdi alınan istimdâdnâmeye nazaran bugün Sofulu'ya giren Bulgar komiteleri Sofulu'da buldukları yüz kadar Müslüman muhaciri Belediye Dairesi'ne doldurmuşlar, içlerinden iki kızı tefrîk etmişler, ba'dehû diğerlerini kapıdan birer birer çıkararak çoluk çocuk bakmaksızın kesmişlerdir. Yalnız dört kişi pencerelerden kendilerini atıp, firar ederek kurtulmuş ve Meriç'i gizli bir suretde geçip Nasuhbey karyesine gelmişlerdir. Nasuhbey ahalisi de hâl-i heyacândadır, asker talep ediyorlar. Keyfiyet Fırka Kumandanlığı'na da yazıldı.

**

Sofulu Hamamı
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/21)

Sofulu Ayn-ı Hamidiye Çeşmesi
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/24)

Edirne Vilâyeti
Tahrirât Kalemi

Suret

Bizler Ortaköy Kazası'nda Alabayır karyesi ahalisinden olup, karyemiz ahalisi şehir-i hâl-i Rûmînin onuncu Perşembe gecesi hicret edip, bizler on hâne kadar karyede kaldık. On birinci Cuma günü biz üç kişi olduğumuz hâlde hayvanâtımızı toplamak üzere [Ala]bayır'a gittik. Biz köyden ayrıldıktan sonra otuz kadar Bulgar çetesi karyeyi sardılar. Karye derûnunda bulunan Hâfız Mustafa, Ali oğlu Hasan, Ali Çavuş, Koca Mustafa, Molla Ömer, Kurdoğlu Mustafa, Yusuf oğlu İsmail, Deli Ahmed oğlu Mustafa ve mahdûmu, Kara İbrahim ve daha dört kişi ki bu on dört kişiyi toplayıp, mescide götürürler. Mescidde kollarını bağlayıp, Koca Mustafa'nın samanlığına kaparlarken Molla Ömer'in yanında bulunan on yaşında oğlunu salıverirler. Bu on dört kişiyi mezkûr samanlıkda ihrâk eylediler. Mahrûk on dört kişinin ve bizim ailelerimizin komiteler tarafından üzerleri aranır. Bulgarlar karyede bulunan hayvanâtı toplayıp, Arnavudköy istikâmetine müteveccihen giderler. Erkekleri yanan ailelerle bizim ailelerimiz karyede hasta yatmakta bulunan mahruk Molla Ömer'in zevcesinin yanına gidip, "Bizi soran olursa, Koşukavak tarafına doğru gidiyoruz" deyip ayrılırlar. Biz bu ahvâl-i fecî'ayı [Ala]bayır'dan müşâhede eylediğimiz gibi akşam karanlığından sonra karyeye gidip, yanan on dört kişinin cesedlerini aynen gördük. Koşukavak cihetine giden ailenin ne oldukları mechûl olmakla beraber bizler de yalınayak on ikinci Pazar gecesi hudud-ı Osmanî dahiline gelebildik. Asker veya çete efrâdından olup olmadıkları mechûlümüz bulunan otuz kadar Bulgarın revâ gördükleri işbu vukuâtı arz u beyâna ictisâr eyleriz. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 17 Teşrîn-i Evvel sene [1]329 / [30 Ekim 1913]

Alabayır karyesinden
Mahrûk Hâfız Mustafa oğlu Osman

Alabayır karyesinden
Ali oğlu Halil

**

صورت

الشيخ ولي

نحر را بنام می

عَدَد

فہرست
عمومی

برادر او که کوی قصه الا بابر قریبی اهلینج اولوب قریب فراهی شهرلی رومینک اوچی خیمه کیمی لکوت لیدر
 برادر او نه خانه قدر قریب ده فاکده او نه بزنجی جمع کون بز او کئی اولیغ حاکم هیوان قری لویلدومه او زره بایره کینک
 بز کویده ایرلدنده صدک او تونز قدر بولغا فته قریبی صا دید قریب درونده بولغان حاکم مصلطه
 عم اوغنی شه عی هادسه فوج مصلطه ملا عمر قوت اوغنی مصلطه یوسف اوغنی اسماعیل دی احمد اوغنی
 مصلطه و محمدی قره ایلم و ده درت کئی که بو او ده درت کئی بی لویلدوب مجده کوررل مجده قولری
 باغدیوب فوج مصلطه فو صانق قمار که ملا عمرک یانق بولغان اون یاشده اوغنی صایور لر . بو او ده درت
 کئی مذکور صانقده احواله ایلمر . محرومه او نه درت کینک و بزیم عاندرلرک قوتیه لر فته او زری
 آریز . بولغا قریب ده بولغان هیوانه لویلدوب ارنا و کوی استقامت منوج تا کدرل . ارک کدری یانانه
 عاندرلر بزیم عاندرلر قریب ده فته یاتق بولغان محرومه ملا عمرک زوجه سنک یانه کیدب نری صوره اولور
 قوشقوا فته لورغی کیدورن روج آریلرلر . بز بو اهلل فجمعی بایر ده شه ایلمر کی اقم تر افته
 صدک قریب کیدوب یانانه او نه درت کینک بهدری عینا کورلک قوشقوا فته کیده عاندرلر اولور
 مجبول اولغه بابو برده بالیه آیاقه اوله نجی یازار کیمی همد و عثمان داغنه کدی یلک . عسک دیاشنه
 افراندن اولوب اولاقری مجبول بولغان او تونز قدر بولغا ارک و کور و کدی شو قوقاقی عمه و بیانه
 اصنا - ایله اولوب امر و زمانه فضا مه در اولمکده ۱۷۰ لردنه هجری

الا بابر قریب سنک
 حاکم مصلطه اوغنی عثمان
 عمی اوغنی عثمان

**Edirne Vilâyeti
Tahrirât Kalemi**

Aded

Hususî: 428

Umumî: 3494

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

İpsala Kaymakamlığı'ndan vâki olan iş'âra atfen Gelibolu Mutasarrıflığı'ndan alınan telgrafnâmeye nazaran Ferecik civarı ahalisinden oldukları maznûn bazı çeteler tarafından Vakıfköyü önünde altı Müslüman yakalanarak, üçünün şehîd ve birinin cerh edildiği Kaldırkoz Kayık mevkiinde toplanan ahali üzerine de hücum ve tecâvüz vuku bularak bir esir zevcesi ağır suretde göğsünden ve Hasan nâmında biri de Meriç'in sol sâhilinde ayağından yaralandığı ve bunlar arasında taşla Meriç'e atılıp boğulanlar da bulunduğu ve uzaklardan işidilen silah seslerine ve görülen dumanlara nazaran henüz tafsilâtına ıttılâ' hâsıl olamayan daha bazı taarruzâtın vuku'u maznûn ve mahsûs idüğü anlaşılmış ve Sarıcaali karyesi önünde dahi Bulgar çeteleri görülmekte olup, Osmancık'dan firaren gelen bir çocuğun ifadesine nazaran karye-i mezkûre ahalisinin bir camiye toplanıp içlerinden dördünün göz önünde boğazlandığı ve Kışlak karyesinden gelen bir diğerrinin ifadesine göre dahi hicret etmekte olan ahalinin yolda Bulgarlar tarafından ihâta edildiği haber alınmıştır. Ada Nahiyesi'nin Nasûhbey karyesi nâmına alınan istimdâdnâmeden bahisle Dimetoka Kaymakamlığı'ndan vârid olan telgrafnâmede dahi Sofulu'ya giren Bulgar komitelerinin yüz kadar Müslüman muhacirîni belediye dairesine habs ve içlerinden iki kızı tefrîk ederek mütebâkîsini daireden birer birer çıkarıp kesdikleri ve yalnız pencerelerden atlayıp firar eden dört kişinin kurtulabildiği ve Meriç'i gizli bir suretde geçip Nasûhbey karyesine gelen bu dört kişinin ahvâlî nakletmesi üzerine ahalinin heyecânına geldiği bildirilmektedir. Vilâyetçe hudud karakollarının takviyesi ve çetelerin taarruzâtına karşı kuvâ-yı zâbıta sevkiyle def' ve tenkîlleri esbâbının istikmâlî zımnında ittihâzı lâzım gelen tedâbîre tevessül edilmiş ise de ferdâ-yı sulh ve itilâfda çeteleri piş-dâr ederek ilerleyen Bulgar asâkir-i muntazamasının mezâlim-i vâkı'ayı men' etmemesi hüsn-i münâsebât-ı hem-civarîyi te'min eden nezâket-i siyasiye ile kâbil-i te'lîf olamadığı gibi buradaki efkâr-ı umumiye üzerinde de sû'-i te'sirât îkâ'ından hâlî kalmadığından ahvâl-i mesrûdeye serî'an nihayet verilmesi zımnında icab edenler nezdinde teşebbüsât-ı mü'essire ve müsmirede bulunulması tekrar ve ehemmiyetle mütemennâdır, efendim.

Fî Gurre-i Zilhicce sene [1]331 ve fî 19 Teşrîn-i Evvel sene [1]329 / [1 Kasım 1913]

**Edirne Valisi
Adil**

**

اصناف و قلات

خبر راجعی

تعداد

۶۴۸

موسم

۵۰

را حلیه نظارت حبسینه

موضوع

ایضا که قاضی مقصد و واقع اولیه اشعاره عطفاً علی بنی مقصد نه آناه تصرفاً صریحاً نظر فرجه جن جوی اها کیسینه اولیه مقصد
بعده چند لطفه دفعه کوی اولیه آنی میلانه یا قلاوه دره اوینت شهید و برینت جرح ایدلای فاکید نور قابله مقصد
طوبیانه اها اوزرینه ده هجوم و تجاوز وقوع بورجه براسر و جسی آفر صونده کونده و صده فری م برینت حول
ساحه آیا غنده باره لایقی و برینت آراسته لمانه بری آیلوب بوغولاندرم بونونلی و اوزرینه ایشیدیلر سلاطین
و کویله دومانده نظر لغز تقصیده اطلاع هلال اولیه ده ابعده تقضات و قومی مقصد و محوس ایدلای اهل کله و برینت
قریبی اولیه دخی بغا چند لک کورلنده اولوب عثمنا مقصد فرا کله برینت افاده نظر قریه مکره اها کینت برینت
طوبیانه ایدلای درینت کوز اولوب بوغولاندرم و قیلاوه فرینت کله برینت افاده کوره دخی هجوت ایدله
اولیه اها کینت بولده بوغولاندرم اها ایدلای خبر آیدله . اده نا حینت نفع بن قرینه آناه ایدلایم و برینت
قاضی مقصد وارد اولیه تصرفاً دخی صوبویه کیده بغا قوتیه لایق بوز قده سلانه برینت کله دره سینه جن و برینت
قری نظیر ایدلای تباقینت دایره ده برینت . هجوت کیدی و بکنه بخیره لایق آیدلایم و برینت کله دره سینه جن و برینت
بیلای و برینت کیدی برینت کله دره سینه جن و برینت کله دره سینه جن و برینت کله دره سینه جن و برینت
و برینت کله دره سینه جن و برینت کله دره سینه جن و برینت کله دره سینه جن و برینت کله دره سینه جن و برینت
لازم کله تدبیر توس ایدلایم و برینت کله دره سینه جن و برینت کله دره سینه جن و برینت کله دره سینه جن و برینت
واقعی وضع انجمنی هجوت کیدی و بکنه بخیره لایق آیدلایم و برینت کله دره سینه جن و برینت کله دره سینه جن و برینت
اوزرینه سوز نایان ایقا غنده خلا فاما بقیده احوال سروده برینت کله دره سینه جن و برینت کله دره سینه جن و برینت
مؤثره و مکره بونلک تکرار و ایدلایم و برینت کله دره سینه جن و برینت کله دره سینه جن و برینت کله دره سینه جن و برینت

اوزرینه لایق

عاد

تلفه سفینه تلفه اوزرینه

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi
1547

Hulâsa: Bulgarların işgal etdikleri arazide ahali-i İslâmiye'ye karşı vuku'u bildirilen mezâlimin aslı olmadığına dair.

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletli efendim hazretleri

Teşrîn-i Evvel'in on dördüncü günü Küçükderbend'deki hudud postasına yetmiş kadar müsellah Bulgar tarafından hücum edilerek efrâddan üçünün eşkıya tarafından götürüldüğü ve ikisi gâib olup, birinin de burnu kesilmiş olduğu ve yevm-i mezkûr gecesinde müsellah bir Bulgar çetesinin Semertepe Karakolu'nu abluka etdikden sonra ilerlediği ve Bulgarların işgal etmekde oldukları karyelerde İslâm ve Rum ahaliye karşı icra-yı zulmetmekde bulundukları ve Plahon, Çekirdekli, Manderiçe, Kozluca ve Akalan karyeleri Rumlarının da diğer mahallere ilticâ ettikleri ve Koşukavak köylerinden hicret etmekde olan ahali-i İslâmiye'den sekiz yüz kişinin Bulgar çeteleri tarafından katledilmiş oldukları 16 Teşrîn-i Evvel sene [1]329 tarihiyle Karargâh-ı Umumî-i Erkân-ı Harbiye Riyâseti'nden çekilen telgraflarda bildirilmesi üzerine Sofya Sefâret-i Seniyyesi vesâtatıyla teşebbüsât-ı serî'a ifası Hariciye Nezâret-i Celîlesine izbâr kılınmışdı. Teşebbüsât-ı vâkı'a üzerine Başvekil Mösyö Radoslavof tarafından Sefâret-i Seniyye'ye Hariciye Nezâreti Başkâtibi Mösyö Basarof bi'l-i'zâm tecâvüzât-ı mezkûrenin asl ve esası olmadığını ve Hükûmet-i Seniyyece arzû edildiği takdirde izhâr-ı hakikat için bir muhtelit komisyon teşkiline Bulgar Hükûmeti'nin müheyyâ bulunduğu maamâfih Sofulu'ya bir bölük jandarma gönderildiği gibi oralarda takrîr-i asayiş için daha sair icab eden tedâbîri ittihâzda kusûr edilmeyeceğini tebliğ eylemiş olduğu Sefâret-i müşârunileyhânın iş'ârına atfen nezâret-i müşârunileyhâdan bu kere bâ-tezkire-i cevabiye bildirilmiş ve keyfiyet Harbiye Nezâret-i Celîlesi'ne de yazılmış olmakla ifa-yı muktezâsına himmet buyurulması siyâkında tezkire-i senâverî terkîm olundu, efendim.

Fî 2 Muharrem sene [1]331 - Fî 19 Teşrîn-i Sânî sene [1]329 / [2 Aralık 1913]

Sadriazam nâmına
Müsteşar
Emin

**

راضی بن عبد

بنیاد رک استغفار به کفری ارضی و اهل بیت
قاسمی و غوغی پدید می آید و اهل بیت از

[illegible]

Dahiliye Evrak Kalemi

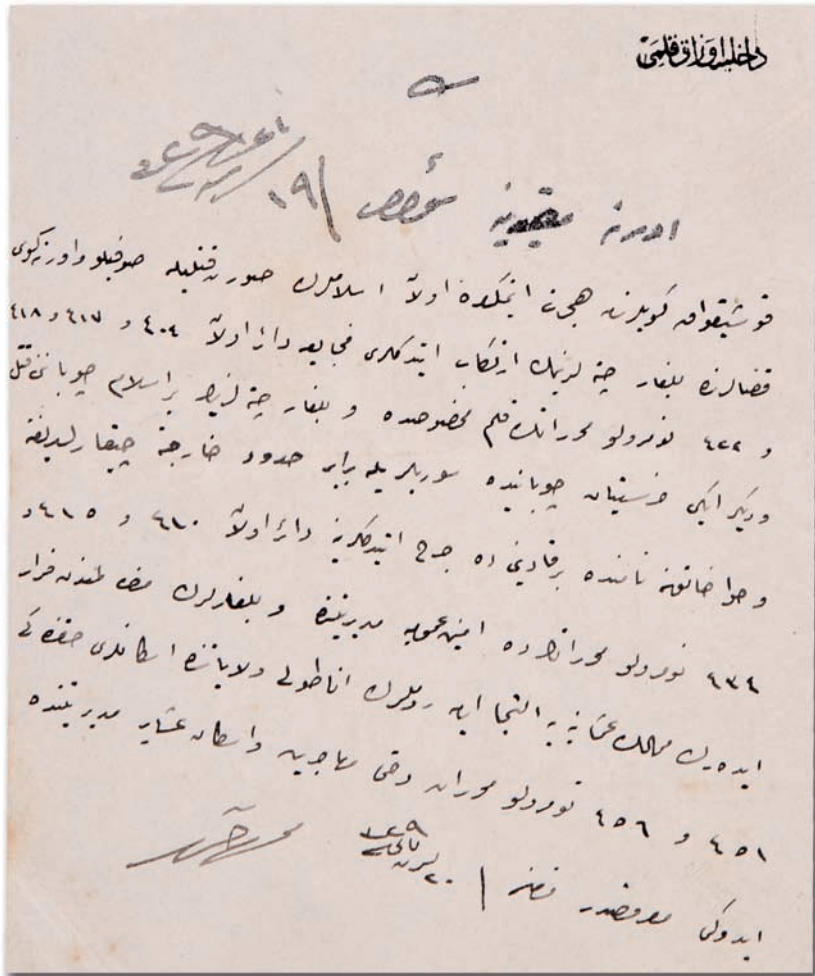
Edirne Mukayyidine Suâl

Fî 19 Teşrîn-i Sânî sene [1]329 / [2 Aralık 1913]

Koşukavak köylerinden hicret etmekte olan İslâmların suret-i katliyle Sofulu ve Ortaköy Kazalarında Bulgar çetelerinin irtikâb ettikleri fecâyî'a dair olan 404 ve 417 ve 418 ve 422 numaralı muharrerâtın Kalem-i Mahsus'da ve Bulgar çetelerinin bir İslâm çobanını katl ve diğer iki Hıristiyan çobanı da sürûleriyle beraber hudud haricine çıkarıldığına ve Havva Hatun nâmında bir kadını da cerh ettiklerine dair olan 410 ve 415 ve 434 numaralı muharrerâtında Emniyet-i Umumiye Müdüriyeti'nde ve Bulgarların mezâliminden firar ederek Memâlik-i Osmaniyye'ye ilticâ eden Rumların Anadolu vilâyâtında iskânları hakkındaki 451 ve 456 numaralı muharrerât dahi Muhacirîn ve İskân-ı Aşâyir Müdüriyeti'nde idüğü ma'rûzdur, fermân.

Fî 20 Teşrîn-i Sâni sene [1]329 / [3 Aralık 1913]

(İmza)

Edirne Vilâyeti
Tahrirât Kalemi

Aded

Hususî: 626

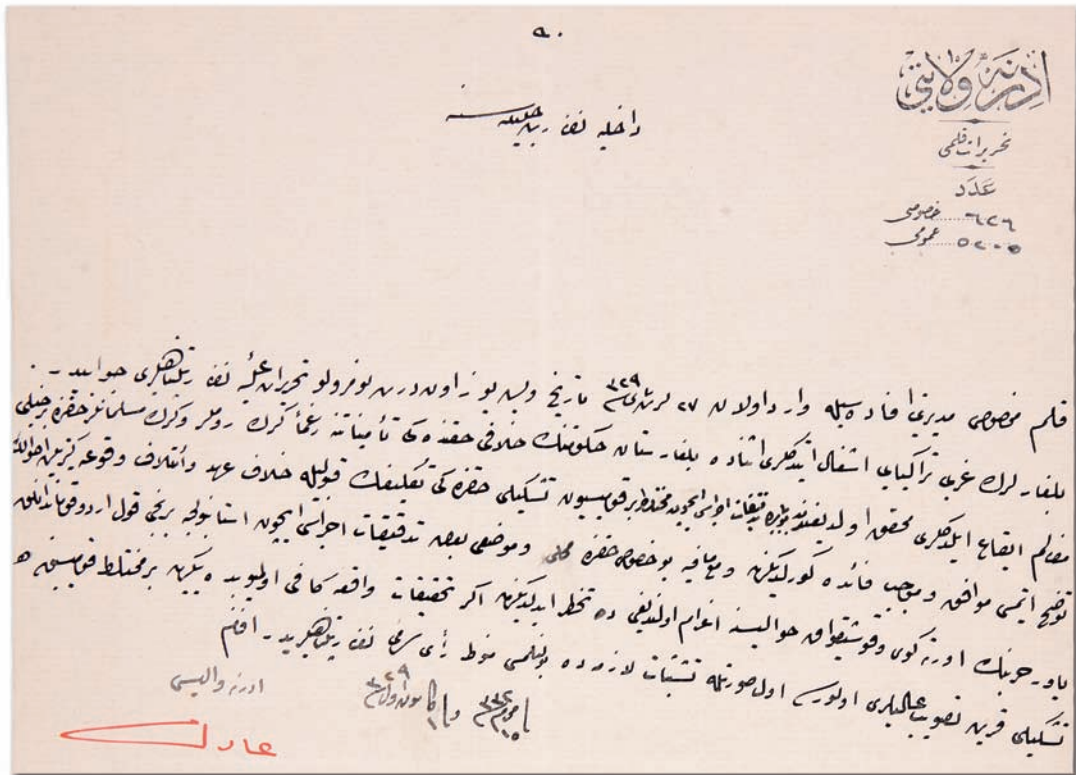
Umumî: 5205

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Kalem-i Mahsus Müdüriyeti ifadesiyle vârid olan 27 Teşrîn-i Sânî sene [1]329 tarih ve beş yüz on dört numaralı tahrirât-ı aliyye-i nezâret-penâhîleri cevabıdır. Bulgarların Garbî Trakya'yı işgal etdikleri esnada Bulgaristan Hükûmeti'nin hilâfı hakkındaki te'minâtına rağmen gerek Rumlar ve gerek Müslümanlar hakkında bir hayli mezâlim îkâ' eyledikleri muhakkak olduğundan bu bâbda tedkikât icrası için muhtelit bir komisyon teşkili hakkındaki teklîfin kabulüyle hilâf-ı ahd ve itilâf vuku'a getirilen ahvâlin tavazzuh etmesi muvâfık ve mûcib-i fâide görüldüğünden ve maamâfih bu husus hakkında mahallî ve mevzû' bazı tedkikât icrası için İstanbulca Birinci Kolordu Kumandanlık Yâver-i Harbî'nin Ortaköy ve Koşukavak havalisine i'zâm olduğu da tahattur edildiğinden eğer tahkikât-ı vâkî'a kâfî olmayıp da yeniden bir muhtelit komisyon teşkili karâr-ı tasvîb-i âlîleri olursa ol suretle teşebbüsât-ı lâzîmede bulunulması menût-ı re'y-i sâmi-i nezâret-penâhîleridir, efendim.

Fî 15 Muharrem sene [1]332 ve fî 1 Kânûn-ı Evvel sene [1]329 / [14 Aralık 1913]

Edirne Valisi
Adil

GÜMÜLCİNE HÜKÜMET-İ MUVAKKATESİ'NDE GÖREVLİ MEMURLARIN GEÇMİŞ MAAŞLARININ ÖDENMESİNİ İSTEDİKLERİ

Osmanlı Hükümeti tarafından Dersaadet'e çağrılan İskeçe Müdde-i Umumî Muavini Zakir, Gümülcine Bidayet Mahkemesi Başkâtibi Ahmed Nuri ve Zabıt Kâtibi İsmail Efendi'nin, Gümülcine Hükümet-i Muvakkatesi'nin teşekkülü esnasında görev almalarından dolayı Dersaadet'e gelemedikleri ve bundan da Osmanlı Hükümeti'nin haberi bulunduğunu bildirerek geçmiş maaşlarının ödenmesini istedikleri

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi

Adliye ve Mezâhib Nezâret-i Celîlesi'nin 3180/541 numaralı tezkiresinin suretidir.

Sene-i hâliye Teşrîn-i Evvel'i zarfında Dersaadet'e gelmiş olan İskeçe Müdde-i Umumî Muâvini Zâkir ve Gümülcine Bidâyet Mahkemesi Başkâtibi Ahmed Nuri ve Zabıt Kâtibi İsmail Efendiler tarafından i'tâ edilen istid'ânâmelerde şimdye kadar Dersaadet'e gelememeleri Gümülcine Hükümet-i Muvakkatesi'nin mâni olmasından ileri geldiği ve maa-hâzâ te'ehhur-ı azîmetleri de Hükümet-i Seniyye'nin malumât ve müsaadesine mukârin bulunduğu iddia ve ifade-i vâkı'alarını mü'eyyid bazı evrak da ibrâz olunmuş ise de ahvâl-i harbiye hasebiyle Dersaadet'e veya vilâyât-ı Osmaniyye'den birine gelmiş veya gelecek olan Rumeli memurîni maaşâtının ba'de-mâ suret-i tesviyesini tedkik etmek üzere irâde-i aliyye-i fahîmâneleri mücebince Maliye Nezâreti'nde teşekkül eden komisyonca Teşrîn-i Evvel'den sonra gelenlere maaş verilmemesi kararlaştırılarak netice-i mukarrerât nezâret-i müşârunileyhâdan huzur-ı sâmi-i cenâb-ı Sadâret-penâhîlerine arz u takdim olunup her ne kadar bu karar henüz tasdik-i âliye iktirân etmemiş ise de bilâhare verilen maaşâtın istirdâdına mahal kalmamak üzere karar-ı mezkûr tasdike iktirân edinceye kadar Teşrîn-i Evvel'den sonra gelen ve müracaat edenlerin taleb eyledikleri maaş-ı istihkâklarının te'hîr-i tesviyesi nezâret-i müşârunileyhâca iltizâm olunmasından nâşi mûmâileyhimin taleb eyledikleri maaşların tesviyesi cihetine gidilememekte bulunmuştur.

Gümülcine'de kalan bazı memurîn tarafından vaktiyle Dersaadet'de isbat-ı vücud edememelerinden nâşi mağduriyetlerine meydan verilmemesi hakkında Garbî Trakya Fevkalâde Kumandanlığı'na verilip bir vesika olmak üzere mûmâileyhimden Zâkir Efendi tarafından ibrâz edilen istid'ânâme üzerine mezkûr kumandanlık vekâletinden yazılan şerhde Garbî Trakya'da müstahdem memurînin hiç bir suretle mağdur edilmeyeceği ve Dersaadetçe de bu hususun nazar-ı ehemmiyete alındığı gösterilip halbuki nezâret-i acizîyece bu bâbda malumât olmadığı cihetle komisyonun karar-ı ma'rûzu tasdik-i âliye iktirân ettiği hâlde bunların şu müracaatlarına müsaad olmayacağına ve mûmâileyhimin iddiaları vechile avdetleri Hükümet-i Muvakkatece te'hîr edildiği ve buna Hükümet-i Seniyyece de müsaad[e] buyurulmamış olduğu takdirde müsted'îlerle emsali müstesna bir vaziyetde kalmış bulunacaklarına göre kendi ellerinde olmayan bir sebeble Teşrîn-i Evvel'den sonra gelmiş olmaları istihkâklarının adem-i tesviyesini icab ettirmeyeceği tabîî görünmekte olduğundan Gümülcine memurlarının Hükümet-i Muvakkate tarafından te'hîr-i avdetlerine Bâbîâlîce malumât olup buna müsaade buyurulmuş ise müracaatları tarihine kadar maaşlarının bi'l-istisna i'tâsı lâzım gelip

gelmeyeceğinin tayin ve emr u iş'ârına müsaade-i aliyye-i cenâb-ı Sadâret-penâhîleri şâyân buyurulmak bâbında emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 8 Safer sene [1]332 ve fî 24 Kânûn-ı Evvel sene [1]329 / [6 Ocak 1914]

Aslına mutâbıkdır

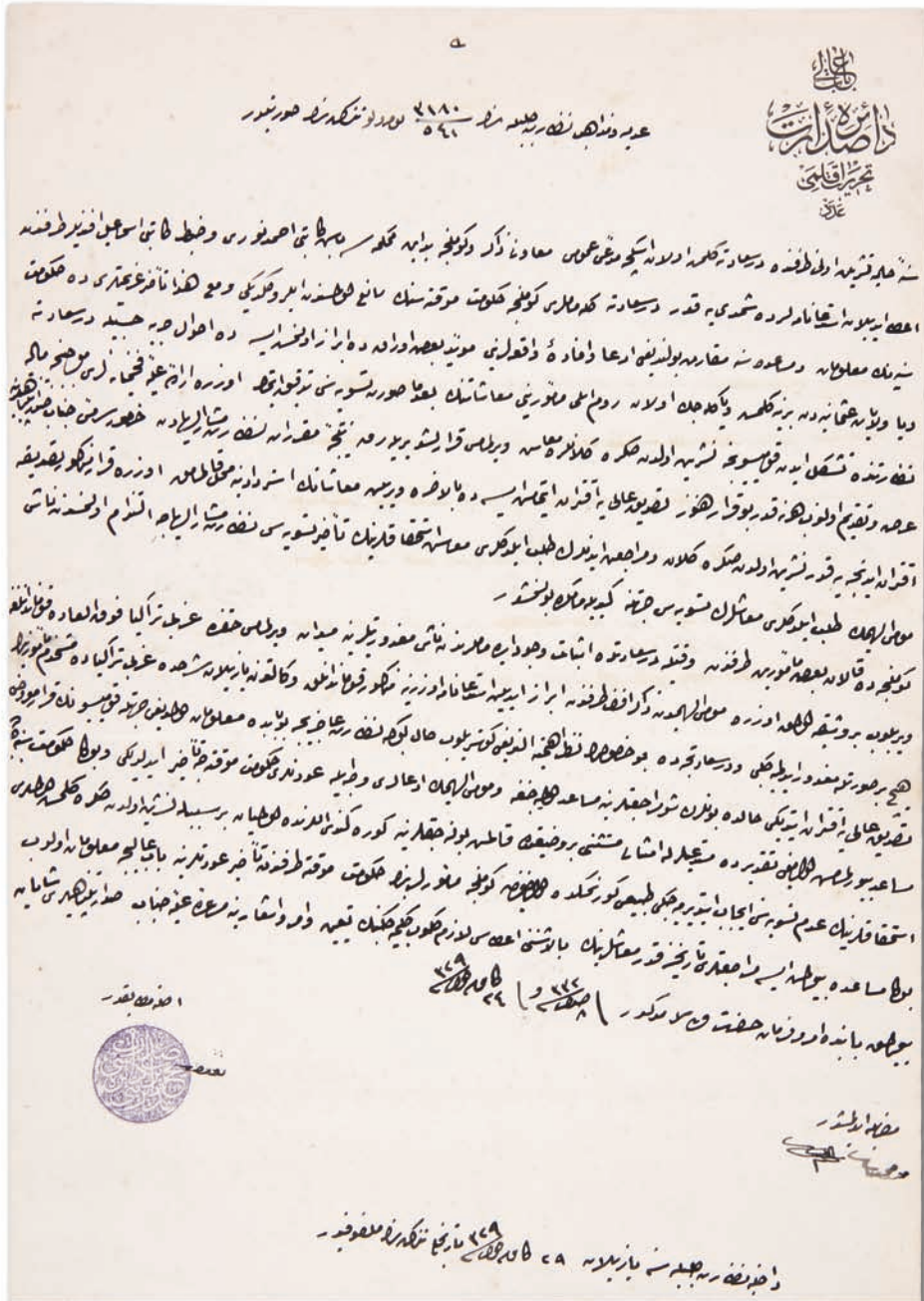
Sadâret

Tahrirât Dairesi Müdüriyeti

(İmza)

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne yazılan 29 Kânûn-ı Evvel sene [1]329 tarihli tezkiresi-nin melfûfudur.

**

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi
Aded
1756

İskeçe Müdde-i Umumî Muâvini Zâkir Efendi'nin
rûfekâsı maaşı hakkında melfûf/1

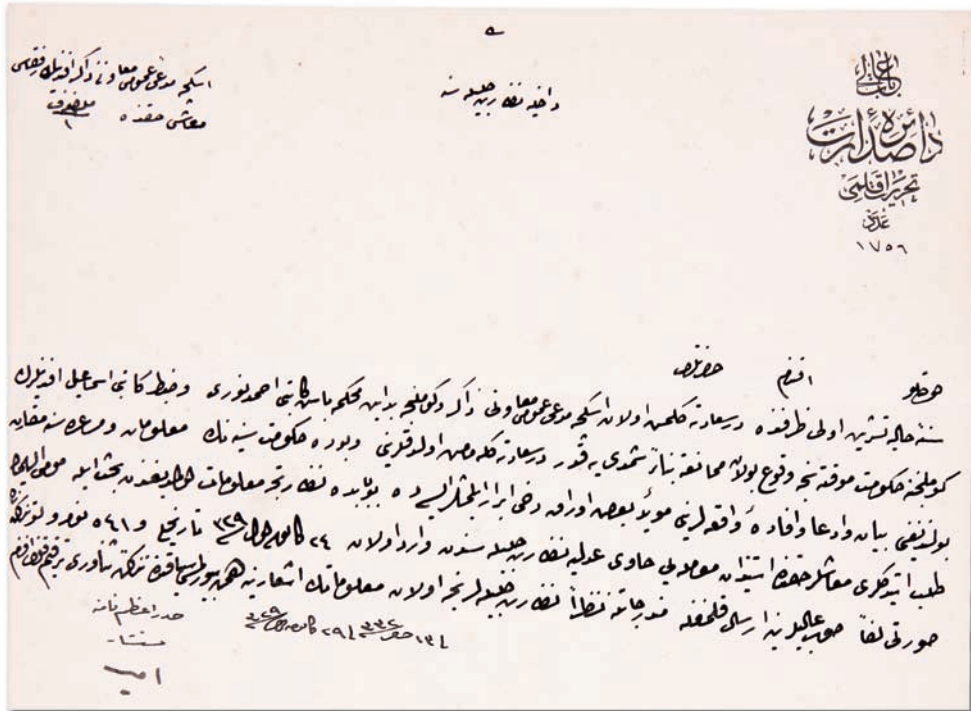
Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletli efendim hazretleri

Sene-i hâliye Teşrîn-i Evvel'i zarfında Dersaâdet'e gelmiş olan İskeçe Müdde-i Umumî Muâvini Zâkir ve Gümülcine Bidâyet Mahkeme Başkâtibi Ahmed Nuri ve Zabıt Kâtibi İsmail Efendilerin Gümülcine Hükûmet-i Muvakkatesince vuku bulan mûmân'ata binâen şimdiye kadar Dersaâdet'e gelememiş olduklarını ve bu da Hükûmet-i Seniyye'nin malumât ve müsaadesine mukârin bulunduğunu beyân ve iddia ve ifade-i vâkı'alarını mü'eyyed bazı evrak dahi ibrâz eylemişler ise de bu bâbda nezâretçe malumât olmadığından bahs ile mûmâileyhimin taleb etdikleri maaşlar hakkında istizân-ı muameleyi hâvî Adliye Nezâret-i Celîlesi'nden vârid olan 24 Kânûn-ı Evvel sene [1]329 tarihli ve 541 numaralı tezkirenin sureti leffen savb-ı âlîlerine irsâl kılınmakla münderecâtına nazaran nezâret-i celîlelerince olan malumâtın iş'ârına himmet buyurulması siyâkında tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim.

Fî 13 Safer sene [1]332 - Fî 29 Kânûn-ı Evvel sene [1]329 / [11 Ocak 1914]

Sadriazam nâmına
Müsteşar
Emin

DEDEAĞAÇ RUM METROPOLİTİNİN TALTİFİ

Dedeâğaç Rum Metropoliti Yovakim Efendi'nin, Bulgarların Dedeâğaç'ı işgalleri esnasında Müslüman ahalinin muhafazası ve iaşelerinin temini hususlarında gösterdiği insanî hizmetleri sebebiyle Mecidî Nişanıyla taltif edilmesi

Adliye ve Mezâhib Nezâreti

Mezâhib Müdüriyeti

Aded

29

Hulâsa: Muamele-i sadâkatkârânesinden dolayı Dedeâğaç metropolitine beyân-ı takdirât edilmesi hakkında

Rum Patrikliği Cânib-i Vâlâsı'na

Rütbetli efendim hazretleri

Bulgar eşkıyası ve komitecilerinin Dedeâğaç'a duhûl ile icra eyledikleri harekât-ı bâğiyâne esnasında Bulgar asâkirinin vürûduna kadar kendisi dahil olduğu hâlde bazı memurînin ve Rum mektebine ilticâ eden bin kadar ahali-i İslâmiye'nin muhafaza-i hayat ve namus ve te'min-i iâşesi hususunda Dedeâğaç Rum Metropoliti Yovakim Efendi'nin ibrâz-ı me'ser-i insaniyet ve fedâkârî eylediği Mutasarrıf Abdülvehhab Subhi Bey tarafından bildirilmiş olduğundan mûmâileyh metropolitin muamele-i vâkı'a-i sadakatkârânesinden dolayı Dahiliye Nezâret-i Celîlesi nâmına kendisine beyân-ı takdir ve teşekkür edilmesinin savb-ı vâlâlarına tebliği nezâret-i müşârunileyhâdan bâ-tezkire izbâr olunmuş ve fi'l-vâki mûmâileyhin beyân edilen hâl u hareketi rüesâyı rûhâniyeden her vakit me'mûl ve muntazır bulunan me'ser-i sadâkat ve hasafete muvâfık olarak sezâvâr-ı tahsîn görünmüş olmakla ifa-yı icabına himmet buyurulması siyâkında tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim.

Fî 9 Receb sene [1]331 ve fî 1 Haziran sene [1]329 / [14 Haziran 1913]

**Adliye ve Mezâhib
Nâzırı Vekili**

**

روم کے نقشہ جہان و الان

مسامحه
مسامحه افتخار حسن طواری
وده افواج مریه لیلیه بیان تقدیران
ایده مسامحه

سَبَّوْ اَقْدَمُ فَهْدِي

ملفا استقامتی و قویته جیدینک دده غاجه رسول اید ایدیکلری کلمات باغیان انسانک بقاء عاکرینک و در دین قدر
کسی داخل اولدیغی حالده بعضه مأمورینک و در دم مکتبه التجارین بیت قد اعلای اسلامیه محافظه هیات دایمکی له
و تابعه اعاسکی فضیلتی دده غاجه در دم مزه بولیدی بوالیم افسانیت ابراهه مائرا انسانیت و نه اکادری ایدیکمی تصرف عبده الوهاب
صحبی بچ طوقا بیدر لسه اولدیغی موملار مزه بولیدی معاد واقعه صد اقتضایه سنه طرلابی دافیه نظارت جیدک
نارنگه نینه بیان تقدیر و تشکر اینساصوب والار بیدیعنی نظارت مشاء الیه اوان بائکره ایبار الوسمه فی الواقع موملایم
بیان ایدیلن حال و فکرکی رؤسای روحانیه و نفیر وقت مأمول و نظر بولان مائره صدقت و حصانه موانعه اولدرده سزاد
تحسین کور و غم اولملا ایضای مجابه املت ببولی سیاقه ذکره ثنادر بقیع قلندی انتم

عبدی و ذوالحجہ ناصری
وکیلی

۶۴۹

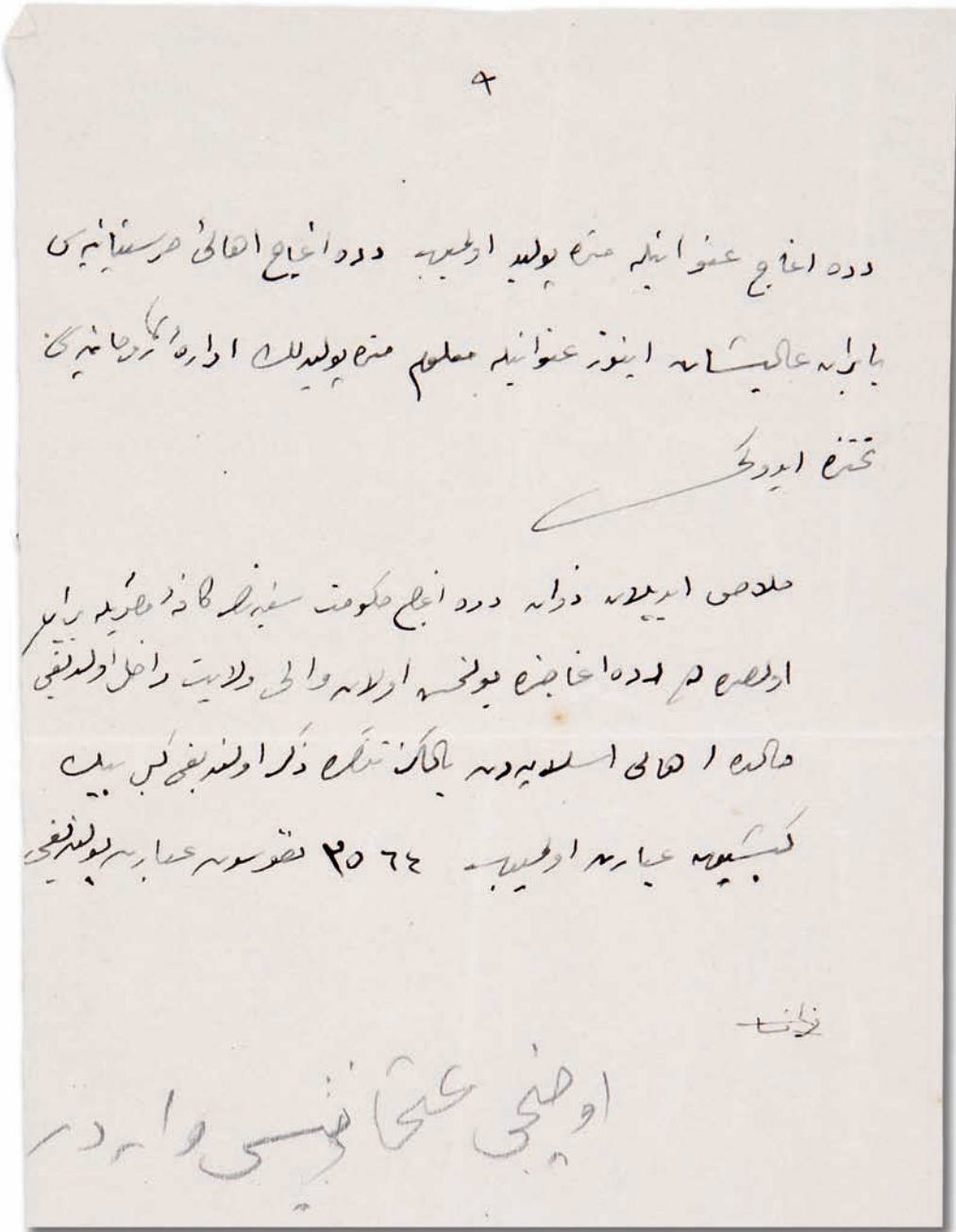

Dedeğaç ünvânıyla metropolit olmayıp Dedeğaç ahali-i Hristiyanıyesi bâ-berât-ı âlîşân İnöz ünvânıyla malum metropolitlik idare-i rûhâniyesi tahtında idüğü.

Halâs edilen zevât Dedeğaç Hükûmet-i Seniyyesi'nin kâffe-i memuruyla beraber ol sırada Dedeğaç'ında bulunmuş olan vali-i vilâyet dahil olduğu hâlde ahali-i İslâmiye'den yalnız tezkire[de] zikrolunduğu gibi, bin kişiden ibaret olmayıp 3.564 nüfusdan ibaret bulunduğu.

Üçüncü Osmanîsi vardır.

**

89

OSMANLI DEVLETİ'NİN TAKİP ETTİĞİ BATI TRAKYA SİYASETİ

Osmanlı Devleti'nin takip ettiği Batı Trakya siyasetinin, Bulgaristan hakimiyetindeki Batı Trakya'dan zorla gönderilen veya kendi istekleriyle göç etmek isteyen Müslüman veya gayr-i müslimlerin kesinlikle kabul edilmemesi şeklinde olduğu, Edirne'den sebepsiz yere göç eden Rumların ise İstanbul ve Anadolu'ya gitmelerinin engellenerek memleketlerine dönüşlerinin sağlanması gerektiği

Emniyet-i Umumiye Tahrirât Kalemî

811 / 156

İstanbul Polis Müdüriyet-i Umumiyesi'ne

Bulgaristan Hükûmetince Garbî Trakya'dan çıkarılmakda ve bilâ-sebebe Edirne Vilâyeti'nden hicret etmekde olan Rumların İstanbul'a gelmekde ve Anadolu'ya dağılmakda oldukları anlaşıldığından ve bunlardan Garbî Trakyalıların Memâlik-i Osmaniyye'ye kabulleri muvafık olamayacağı gibi Edirne'den bilâ-sebebe hicret edenlerin İstanbul'a gelmeleri ve Anadolu'ya yayılmaları mehâzir ve müşkilâtı mûcib olacağından Garbî Trakya'dan gelenlerin kat'iyen kabul edilmeyerek hudud haricine ihracı ve Edirne Vilâyeti'nden geleceklerin de nesâyih ve vesâyâ-yı lâzime ifasıyla memleketlerine iadesi ve avdet etmek istemeyenlerin de harice çıkarılması lüzumu Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'nden emr u iş'âr buyurulmuş olmakla tebliğ-i keyfiyet olunur, efendim.

Fî 8 Kânûn-ı Sânî sene [1]329 / [21 Ocak 1914]

امنیة عمومی تھریات کالمی				ایستاد پلیس مدبره عمومی		
تاریخ	موضوع	محل	سور	میز	میز	میز
۱۱/۱۰/۱۳۳۲	۸۱۱	۱۵۶	۱۵۶	۱۵۶	۱۵۶	۱۵۶
<p>بجاء تمامه حکومتی ذی ترابا در جھانچھہ دیوبند اور دوتھ جون ایلہ اولہ</p> <p>روہک اساتو کلاکھہ وانا لکھہ جھانچھہ اولہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ</p> <p>ماتہ تمامہ فیروزہ لکھہ اولہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ</p> <p>باجہری مہار و لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ</p> <p>خارجہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ</p> <p>دعوتہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ</p> <p>ایرہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ</p> <p>لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ لکھہ</p>						

BULGARLARIN İSKEÇE'DE MÜSLÜMANLARA YAPTIKLARI MEZALİM

İskeçe'nin Şahin, Sinikova ve Elmalica köylerinin Bulgarlar tarafından silah arama bahanesiyle defalarca abluka edilip Müslüman ahaliye eziyette bulunduğu ve Darıdere'ye de yine bu maksatla asker gönderildiğinin haber alındığı; asıl maksadın Müslümanları göçe zorlayarak yerlerine Anadolu ve Makedonya'dan gelen Bulgarların yerleştirilmesi olduğu; bu mezalimin önlenmesi için Bulgaristan Hükümeti nezdinde gerekli girişimlerde bulunulması

İskeçe'nin:

Şahin, Sinikova, Elmalica karyelerinde silah taharrîsi bahanesiyle asker tarafından abluka edilerek yapmakda oldukları zulüm nihayet dereceyi bulduğundan dolayı, artık tahammül edemeyen Fahri Efendi dört nefer refîki ile firar ederek, dağlardan Gümülcine'ye ilticâ edebilmişlerdir. Fahri Efendi'nin familyasını üç defa meydanda darb ve türlü türlü işkenceler yapılarak, silahların ve mitralyözlerin nerde olduklarını ve herhâlde mevkîlerinin söylenmesini, söylemediği hâlde tekrar darb edilip, telef edileceğini söylemişler ve bir cevap alamayınca tekrar fena hâlde darb edilmiş ba'dehû kadın, zâbitân yanına getirilmiş, orada da tüfenk ile darb edildikten sonra kadın bırakılmıştır. Fahri Efendi'nin asker tarafından katledileceğini ve burada bulunmamasını ihbâr eder. Şâhin abluhasının kaldırılması için yüz lira talep etmişlerse de verilmemiş olduğundan tekrar taharriyâta başlanmış, Darıdere Kazası'na da bir tabur gönderilmiş, orada taharriyât yapılacağı söylenmektedir. Sinikova ve Şâhin'de yedi kadının namusuna tecâvüz edilmiş ve karyeler ahalisi hemen umum denilecek derecede Balkanlara firar etmişlerdir. Asker, ahaliyi tavşan avlar gibi avlamaktadır. Hatta üç Müslüman mecrûh olarak Şahin'de yatmaktadır. Bu abluka için Gümülcine kumandanı emir vermiştir. Zâbitân ve askerlerden alınan malumâta nazaran ora ahalisini zulüm ile tehdid ederek hicrete mecbur etmek ve oralarının ehemmiyet-i mevkîyesine binâen Makedonya ve Anadolu'dan gelen muhacirleri iskân ettirmek fikrini beslemekde oldukları söyleniyor. Artık oralarda yapılan zulümlere karşı İslâmlar oturamayacak dereceye gelmiş ve perişan olmuşlardır.

Sofya Sefîri Fethi Beyefendi birâderimizin nazar-ı dikkati celb buyurulmak ricâsıyla Talat Beyefendi birâderimize takdim olunur.

Fî 13 Şubat sene [1]330 / [26 Şubat 1915]

(İmza)

**

Dahiliye Nezâreti
Evrak Numarası: 282
Kalem Numarası: 287

Sofya Sefîri Fethi Beyefendi Hazretleri'ne

İskeçe'nin Şahin, Sinikova, Elmalıca karyelerinin silah taharrîsi bahanesiyle asker tarafından abluka edildiği ve ahali asker tarafından son derece icra-yı mezâlim ve i'tisâf olunmasına mebnî dört refîkiyle beraber oradan firar ile Gümülcine'ye ilticâ eden Fahri Efendi isminde birinin karyede kalan hareminin bir kaç defalar darb ve tahkîr ve ölümle tehdid ve kendisine sûver-i adîde ile işkence edildiği ve Şahin karyesine vaz' olunan abluhanın ref'i için İslâmlardan yüz lira taleb olunduğu ve Darıdere'de taharriyâta başlamak üzere bir tabur asker gönderildiği ve Sinikova ve Şâhin karyelerinde yedi kadının ırzına tasallut ve ahaliye sûver-i saire ile tecâvüz olunmasıyla köylülerin Balkanlara firar eyledikleri ve Şahin'de üç Müslümanın cerh edildiği ve bu i'tisâfâtın Gümülcine kumandanının emriyle ve ahali-i Müslimeyi tard ile yerlerine Anadolu ve Makedonya'dan gelen Bulgarların ikâmesi maksadıyla icra olunduğu suret-i mevsûkada haber alındı. Hükûmeteyn beyninde münâsebet-i hasene ve dostâne cârî olduğu böyle bir sırada dindaşlarımıza karşı gayr-ı kâbil-i tahammül bir suretde mezâlim yapılması câlib-i dikkat görüldüğünden suret-i ifadeye ve bu bâbda sefâretçe mevcut olması lâzım gelen malumâta göre Bulgaristan Hükûmeti nezdinde teşebbüsât-ı mukteziye ve serî'a icrasıyla neticeden malumât i'tâ buyurulması mütemennâdır. Ol bâbda.

17 Şubat sene [1]330 / [2 Mart 1915]

— DH. KMS, 31/6 —

داخلیہ نظارتی

هلال معارفی

BULGARLARIN BATI TRAKYA TÜRKLERİNİ GÖÇE ZORLADIĞI

Bulgar askerlerinin silah araması bahanesiyle İskeçe'ye bağlı Kızılca, Köprücüler, Şahin, Şapçı ve Şeyhcuma köyleri ile Gümülcine'nin Koşukavak Kazası'nda Müslümanların evlerine girdikleri, para ve ziynet eşyalarını gasbettikleri, genç kadınların namuslarını kirllettikleri, erkekleri ise dövüp hapsettikleri, hatta öldürdükleri, bölgedeki Müslüman nüfusu göçe zorlamaya yönelik bu tür eylemlerden sonra Dedeagaç Osmanlı Şehbenderliği'nin Bulgar idarecilerine yapmış olduğu müracaatların da pek dikkate alınmayarak geçiştirildiği

**Edirne Vilâyeti
Mektubî Kalemi**

Dedeagaç Şehbenderliği'nin 11 Haziran sene [1]331 tarihli ve 534 numaralı tahrirât-ı cevabiyesi suretidir.

4 Haziran sene [1]331 tarihli ve 409/2797 numaralı emirnâme-i âlî-i hazret-i vilâyet-penâhîlerine cevaben ma'rûzdur. Şapçı Nahiyesi ahali-i İslâmiyesi hakkında icra edilen tazyik maa't-teessüf hakikatdır. Bulgar Hükûmeti'nin bu kıt'ada takib ettiği siyaset unsur-ı İslâmın mümkün mertebe azalmasına ma'tûf bulunduğundan her vesileden bi'l-istifade ve bazen vesileler icadıyla İslâm'a karşı pek büyük haksızlıklar revâ görülmekte ve ekseren bu haksızlıklar mezâlim derecesine vardiirilmektedir. İslâmlar hakkında yapılması Bulgarlarca matlûb olan şu mezâlimi büyük mikyâsda mevki'-i tatbîke koymak için en münasib vesile ise silah taharrîsi olduğundan Bulgar Hükûmeti yedi-sekiz aydan beri ara sıra bir takım köylere musallat olarak silah taharrî etmekde ve esna-yı taharriyâtta sandık ve dolaplarda bulduğu nükûd ve müzeyyenâtı sirkat ve genç kadınların ismetine tecavüz ve erkekleri habs ve darb etmekde ve en nihayet bir iki kişinin hayatına da hâtîme çekerek çekilmektedirler. Buna mukabil yapılan teşebbüsât ve müracaât üzerine Sofya'dan tahkik hey'eti gönderilmek ve haftalarca devam eden tahkikât neticesinde de bir mülâzımın diğer bir mahalle nakli yahud bir çavuşun bir iki günlük habsi ile iktifâ olunmak suretiyle mesele neticelenmekte daha doğrusu unutulup gitmektedir. Bu defaki Şapçı Nahiyesi meselesi bunların dördüncüsüdür. Evvelâ İskeçe'nin Kızılca karyesinden başladı. Muahharan Gümülcine'nin Koşukavak Kazası ve daha sonra İskeçe'nin Köprücüler ve Şahin ve sair bir çok köyleri mezâlim gördü ve bu defa da Şapçı ve Şeyhcuma'ya tâbi nahiyelerle İskeçe'nin bir hayli köyleri şu dakikada taht-ı tazyik ve işkencededir. Vak'anın başladığı gün malumât aldım. Derakab şiddetlice bir telgrafla mutasarrıfa müracaat etdim. "Failleri yakalandı dûçâr-ı mucâzât edilecektir" zemininde cevab verdi. Sefârete de bildirdim. İslâm mebuslara da malumât verildi. Bu meselenin de emsali misillü neticeleneceği bî-iştibâhdır. Ol bâbda.

**

وَيَكُونُ لَكُمْ عِلْمٌ

فهرست
فهرست

97

Edirne Vilâyeti
Mektubî Kalemi
Umumî: 3120
Hususi: 353

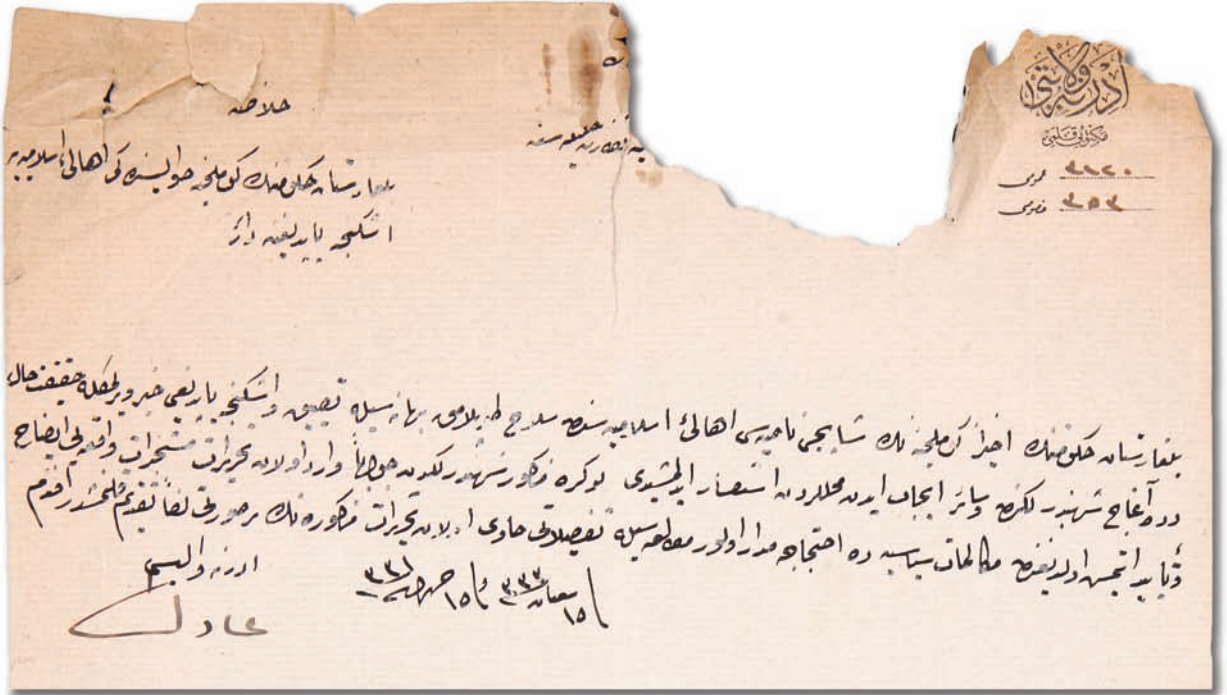
Hulâsa: Bulgaristan Hükûmeti'nin Gümülcine havalisindeki
ahali-i İslâmiye'ye işkence yaptığına dair

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Bulgaristan Hükûmeti'nin ahîren Gümülcine'nin Şapçı Nahiyesi ahali-i İslâmiyesinden silah toplamak bahanesiyle tazyik ve işkence yaptığı haber verilmekle hakikat-i hâl Dedeâğaç Şehbenderliği'nden ve sair icab eden mahallerden istifsâr edilmişdi. Bu kere mezkûr şehbenderlikden cevaben vârid olan tahrirât müstahberât-ı vâkı'ayı izah ve te'yid etmiş olduğundan mükâlemât-ı siyasiyede ihtiyaca medâr olur mütâlaasıyla tafsilâtı hâvî olan tahrirât-ı mezkûrenin bir sureti leffen takdim kılınmıştır, efendim.

Fî 15 Şaban sene [1]333 ve fî 15 Haziran sene [1]331 / [28 Haziran 1915]

Edirne Valisi
Adil

İskeçe'de Bir Köprü
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90498/29)

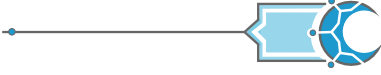
Dedeoğlu Tren İstasyonu
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90623/9a)

SOFULU'DA ÇIKAN BAZI HADİSELER ÜZERİNE BULGAR KOMİTACILARIN ZULÜMLERİ VE BULGARLARIN BATI TRAKYA'DA YAŞAYAN MÜSLÜMANLARI KORKUTARAK GÖÇ ETTİRMELERİ

Sofulu Kazası'na tabi Mehrikoz Müslümanlarının Mehrikoz Nahiye Merkezini basarak buradaki memurların kollarını bağlayıp hapsettikleri, Bulgar jandarmalarını kovdukları, Kızılağaç ahalisinin ise Boyacı Mehmet Çavuş ve Ahmet Çavuş'ların kumandaları altında silahlanarak Hemetli Nahiyesini abluka altına aldıkları, nahiye dairesini ele geçirdikleri, Dikme Mehmet adlı çete reisinin ve sair bazı çete guruplarının da bunlara katıldıkları, köyde bulunan Bulgar jandarmalarından bazılarını öldürdükleri, Dikme Mehmet çetesinin bazı civar köylere de baskınlar yaptığı ● Bu hadiseler üzerine Bulgar hükümetinin bölgeye asker, Makedon ve yerli Bulgar halktan meydana gelen silahlı birlikler sevk ettiği, Bulgar kuvvetlerinin Hemetli köyünü yağmaladıkları, ele geçirdikleri erkeklerin tamamını hapsettikleri, kadın ve çocukları camiye kapatarak bazılarını tecavüz ettikleri, civardaki Kezviran, Kozludere, İrek, Kızılağaç, Celali, Esmeredme köylerinin de aynı akıbete uğradığı, köylerden silahların toplandığı, yüzlerce kişinin tutuklandığı, ağıl ve mandıraların yakıldığı, Dikme Mehmet'in beraberindeki yirmi beş kişi ile birlikte direnişe ve Bulgar askerleri üzerine taarruzlara devam ettiği, bir ay zarfında Gümölcine bölgesinde askerler ve sivil komitacılar tarafından öldürülen Müslümanların sayısının kırk beşe ulaşmış olduğu, Gümölcine'deki Bulgar askerlerinin ellerinde uçları çivili küçük sopalarla sokaklarda rast geldikleri elliye yakın kişiyi darp ederek bir kısmını kulak ve başlarından ciddi bir şekilde yaraladıkları ● Bulgarların bu hadiselerin, adi bir isyan, Genç Türklerin tahrikleri ya da Rusofillerin tahrikleri gibi bir sebepten meydana gelmiş olabileceği üzerinde durduğu, şayet arkasında Genç Türk tahrikinin tahakkuk etmesi halinde "mukabele-i bi'l-misil" yapmak üzere bir çeteyi hudut civarında hazır beklettikleri, İskeçe'ye giriş-çıkışların yasaklandığı ● Gelişmelerin bölgedeki Osmanlı nüfuzuna zarar verdiği gibi, durumun Batı Trakya'nın her yanına yayılmasına da sebep olabileceği ● Garbî Trakya Hükümeti zamanında teşkil edilmiş olan milis kıtalarının mesul tutulmayıp serbest kalacaklarına dair Jojel Havof'un Garbî Trakya Heyet-i İdaresi'ne vermiş olduğu teminat ve Çar Ferdinand'ın genel af ilanına rağmen, Bulgar çeteleri ve devriye suretiyle dolaşan Bulgar askerleri köylere ve kasabalara girerek bu gibileri özellikle soruşturdukları ve tutukladıkları ● Bu gibi mezalimler neticesinde Batı Trakya Müslümanlarının korku ve dehşet içinde hicret etmeğe mecbur kaldıkları

Edirne Vilâyeti Mektubî Kalemi

*Dimetoka mutasarrıfının 30 Haziran sene [1]331 tarihli
ve 176 numaralı mahrem tahrirât suretidir.*

1- Haziran'ın on üçüncü günü Sofulu'nun Mehrikoz Opştinası'nı (Nahiyesi'ni) Mehrikoz Müslümanları sarmışlar, nahiye kâtibleri[nin] kollarını bağlayarak bir ahırda habsetmişler nahiye'nin sandığındaki paralarını alıp köyde Abdal Efendi nâmında şâyân-ı itimad bir efendiye teslim etmişlerdir. Piyade Bulgar jandarmaları kaçmıştır. Firar eden bir süvariye de ateş açmışlar ve süvarinin hayvanını vurmuşlardır.

2- Haziran'ın on dördüncü günü Kızılağaç ahalisi Boyacı Mehmed Çavuş ve Ahmed Çavuş kumandaları altında müsellağ olarak öğleden evvel Hemetli (Hamidli) Opştinası'nı abluka altına almışlar ve nahiye dairesini zabt etmişler. Öğle üzeri Dikme Mehmed Çetesi Aziz ve sair etrafından topladıkları arkadaşlarıyla bunlara iltihak etmişlerdi. Köyde bulunan jandarmalar korucular ulanmış on askerden yedisi öldürülmüş ve üçü teslim olmuş ve üç jandarma öldürülmüş bir tahsildar köyde dülgerlik eden Dutlulu üç Bulgar vurulmuş ve Nahiye Müdürü Molla Mehmed bayılıncaya kadar dövülmüş muhasara eden müsellağ İslâmlardan Aliko oğlu nâmında birisi kendilerini müdafaaya çalışan Bulgar askerleri tarafından öldürülmüş.

3- 14/15 Haziran gecesi Dikme Mehmed kumandasındaki Müslümanlar tarafından o civarda Avriye nâmındaki Bulgar köyü abluka altına alınmış, sabaha kadar abluka altında tutulmuş ve gün doğduktan sonra hiçbir şey yapılmaksızın silah da atılmaksızın abluka kaldırılmış.

4- 15 Haziran'da Dutlu'da dört Bulgar kesilmiştir.

5- 14 Haziran'da Dikme Mehmed Kezviran (kendi köyü) karyesinde Bulgarlara ihbarâta ma'rûf 75 yaşlarında Deli İsmail, 45 yaşlarında Şerif nâmında iki kişi kesmiş.

6- Bu harekâtdan haber alan Bulgar Hükûmeti Haziran'ın on beşinde Gümölcine'den bir tabur nizâmiye askeri Koşukavak'dan 45, Ortaköy'den on iki hudud kulelerinden birer nefer almak suretiyle hudud askerlerinden Soğanlık'dan 35 ve Kayacık'dan da 35 nefer mahall-i vak'aya göndermiştir. Bunlarla beraber müsellağ Makedonyalı ve yerli birçok Bulgar ahalisi sevk etmiştir.

7- Hamidli karyesi Bulgarlar tarafından kâmilan yağma edilmiştir. Müsellağ erkeklerin bir kısmı ormanlara dağlara firar etmiş ve ele geçebilen silahsızlar kâmilan habs olunmuştur. Köyün kadınları ve çocukları umumiyetle camiye kapatılarak ırzları pâ-mâl edildikten sonra ma'rûf Bulgar eslihalıyla tazyik edilmişler ve edilmekte

bulunmuşlardır. Kezviran, Kozludere, İrek, Kızılağaç, Celali, Esmereme karyeleri de aynı akibete uğramışlardır. Musacık, Erşükdere, Kozviran, Mehrikoz, Hebil karyeleri de Bulgar ahaliyle sarılıp nasıl bir akibete dūçâr olduklarına dair kat'î malumât alınamadı. Hebilköy'de on iki hâne yakılmışdır.

8- Sarılan ve yağmaya uğrayan köylerin mevrû'âtı da hayvanlara çiğnetdirilip yedirilmiştir. Bu köylerde ırz ve namusa, mala hürmet edilmediği ve her türlü işkencelerin icrasında beis görülmediği gibi her köyde lâ-yu'ad silahların atılması hâneye de hürmet edilmediğini göstermektedir.

9- Dağa çekilmeyenlerden bu defa Bulgarlar silahları toplamağa muvaffak olamamışlardır. Hamidli'den [...] Kovanlık'dan bir araba ve Kızılağaç'dan iki araba ve Taşlı'dan bir araba mavzer ve İbrik'den 3 berdanka ve bir mu'addel martin almışlardır.

10- Yukarıda sayılan köylerde öldürülenlerin tevkif edilenlerin adedi henüz gayr-ı muayyendir. Bunların civarında da tevkifât devam etmektedir. Yalnız Koşukavak civarında üç yüzü Gümölcine içinden kırkı ve İskeçe Kasabası'ndan sekseni mütecâviz tevkifât vardır. İş yapabilecek veyahud vaktiyle çete harekâtına iştirak etmiş belli başlı her adam tevkif edilmektedir. Gümölcine Düyûn-ı Umumiye Memuru Halil ve Mekteb-i İdâdî Müdürü Tahsin Efendiler gibi bazıları da hudud haricine tard olunmaktadır.

11- Bulgarlar köy haricinde bulunan ağıl ve mandıraları yakdıyorlar.

12- Dağlara, ormanlara çekilmiş bulunan müsellaḥ Müslümanlardan yalnız Dikme Mehmed'in maiyyetinde yirmi beş kişilik bir çete hâl-i faaliyetdedir. Haziran'ın yirmi ikinci günü (Pazartesi) Kocayayla'da Gümölcine cihetinden askere erzak getiren on nefer muhafazasındaki kafiye basmış ve askerinin üçünü öldürmüş, yedisini kaçırmış erzak katarını dağıtmıştır. Haziran'ın yirmi dördüncü Çarşamba günü cebhâne yüklü (dört katırla) altı bombaları da olduğu hâlde zâyîatsız Bulgar askeri ablukasını yaparak Ortaköy cihetine geçmiş ve ertesi gün tekrar asker arasından Dumanlıyayla'ya çıkmış.

13- Vak'anın menba'ı henüz kat'î olarak ta'ayyün edemiyor. Yalnız Mehrikoz'dan Hüseyin Çavuş nâmında birisinin yolladığı adamlar vasıtasıyla Dikme Mehmed'e ve etrafa intişâr ettiği tahakkuk etmektedir. Mehrikoz'un da Üşükdere'den (Eşekdere) haber gelmesi ve Edirne cihetinde o gün (13 Haziran) toprak patlaması(!) üzerine ayaklandığı söylenmektedir. Fakat Üşükdere'den haberi kimin gönderdiği ve toprakların patladığını kimin işittiği bir türlü anlaşılamamaktadır.

14- Bulgarlar meseleyi üç ihtimal dairesinde taharrî etmektedirler:

a-Şakâvet ve adi isyan

b-Genç Türk tahrikât ve tertibâtı

c-Rusofillerin tahrikât ve iğfalâtı

En ziyade birinci ve üçüncü şıklara ihtimal vermekde imişler. Maamâfih ikinci şıkkın tahakkuku halinde mukabele-i bi'l-misil yapmak üzere (hudud zâbitinin gayr-ı mevsûk bir istihbârına nazaran) üç gruptan mürekkeb on beş kişilik bir çete Küçükderbend'de hâzır bulunduruyorlarmış.

15- Vak'a ister su-i tefhîmden neş'et etmiş olsun ister bir taraftan müretteb olsun Bulgarlara Garbî Trakya'da şimdiye kadar muvaffak olamadıkları bir şey yapmağa hakimiyetlerini infaz ve Hükûmet-i Osmaniyye nüfuzunu imhaya en büyük vesile teşkil eylemekdedir. On dört günden beri yapılmışa devam olunan türlü türlü işkenceler daha bir çok günler devam edecek ve Garbî Trakya'nın her tarafına sirayet eyleyecektir. Şimdiye kadar silah taharrîsi vesilesiyle yapılan tazyikât şimdi pek aşkın bir suretde devam edecektir. Ez-cümle İskeçe'den yeniden iki bölük asker silah taharrîsi için Şahin cihetlerine gönderilmişdir.

Bulgarlar beş günden beri Garbî Trakya'yı tamamıyla mücerred bir hâlde bırakmak istiyorlar. Gümölcine ve İskeçe'ye Müslüman yolcu bırakmadıkları gibi oradan bu tarafa da kimseyi salmıyorlar.

**

Dedeâğaç Hükümet Bahçesinden Bir Görünüm
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90581/03)

عمر کی

- 7104

- 105

Aziz Beyefendi'ye

Fî 15 Haziran sene [1]321 tarihinden itibaren Gümölcine ve havalisinde Bulgarlar tarafından icra edilen vukuât ber-vech-i âtidir.

Gümölcine, İskeçe ve havalisinde bir çok eşhâs habsedilmiş ve bunlardan yalnız para vermek suretiyle bazılarının tahliyesi mümkün olabilmektedir. Ez-cümle Müsellim köyünden Mehmed Ağa habsedilerek yetmiş lira rüşvet mukabilinde tahliye edilmiştir. Gümölcine'de Kasab Topal Mustafa Ağa ile Şehreküstü Mahallesi'nden Deli İbrahim'in Mehmed Ağa sokakda giderlerken askeri devriyesi tarafından süngü ile cerh edilmiştir.

Sofulu Kazası'nda Mülâzım-ı evvel Malgarid nâmında bir zâbitin kumandasında başbozuk Bulgarlardan mürekkeb iki çete gezmekte ve bi'l-cümle İslâm karyelerini tahrib ve kulübelerini ihrak etmektedirler. Çalabı, Hemetli Mehrikos, Musacık, Dünderli, Hamidli, Halilviran karyeleri askerler tarafından vakit vakit abluka edilerek erkekler derdest ile dayak ve işkence altında tehdid ve katledilmektedir bi'l-cümle kadınların da namuslarına tecavüz vâki olmaktadır. Balkanlar'da gezdirilen Bulgar çeteleri ve devriye suretiyle dolaşan Bulgar askerleri köylere ve kasabalara girdikleri vakit Garbî Trakya zamanında çetecilik ve askerlik eden milis kıt'aâtına vâsıl bulunan eşhâsı taharrî ile derdest ve darb etmekte ve bu suretle tehdid ederek hicrete mecbur kılmaktadırlar.

Gümölcine Vukuâtına İlâve

Ramazan'da Temmuz'un 3/1 gecesinde Gümölcine'de bir takım kadar nizâmiye askeri ellerinde uçları çivili küçük sopalarla sokaklarda rast geldikleri ahali-i İslâmiyeden elli kişi kadar darb ederek bunlardan on beş İslâmî kulak ve başlarından yaralamışlardır. Gümölcine'ye karîb Tomrukköy Opştinası'nda Ahmed Ağa'nın bilâ-sebeb habs ve darb edilmiş ve Sirkeli civarı köprülerde bir çok eşhâs bilâ-sebeb darb ve cerh edilmişlerdir.

Gümölcine'ye karîb Çeribaşı köyünde fî 4 Temmuz sene [1]331 tarihinde Latif Ağa'yı köy çiftliğinde ailesi ve akrabalarından dokuz kişi ile beraber öldürmüşler ve diğer iki kişi yaralı olarak firar etmişlerdir.

Gümölcine'ye karîb Ağırcan köyünde Hacı Ali'nin oğlu fî 3 Temmuz sene [1]331 tarihinde çalışırken bir asker tarafından Şaphâne Opştinası'na götürmek üzere alıp Çeribaşı karyesinde Latif Ağa'nın çiftliği kenarında yol üzerinde süngü ile öldürmüşlerdir.

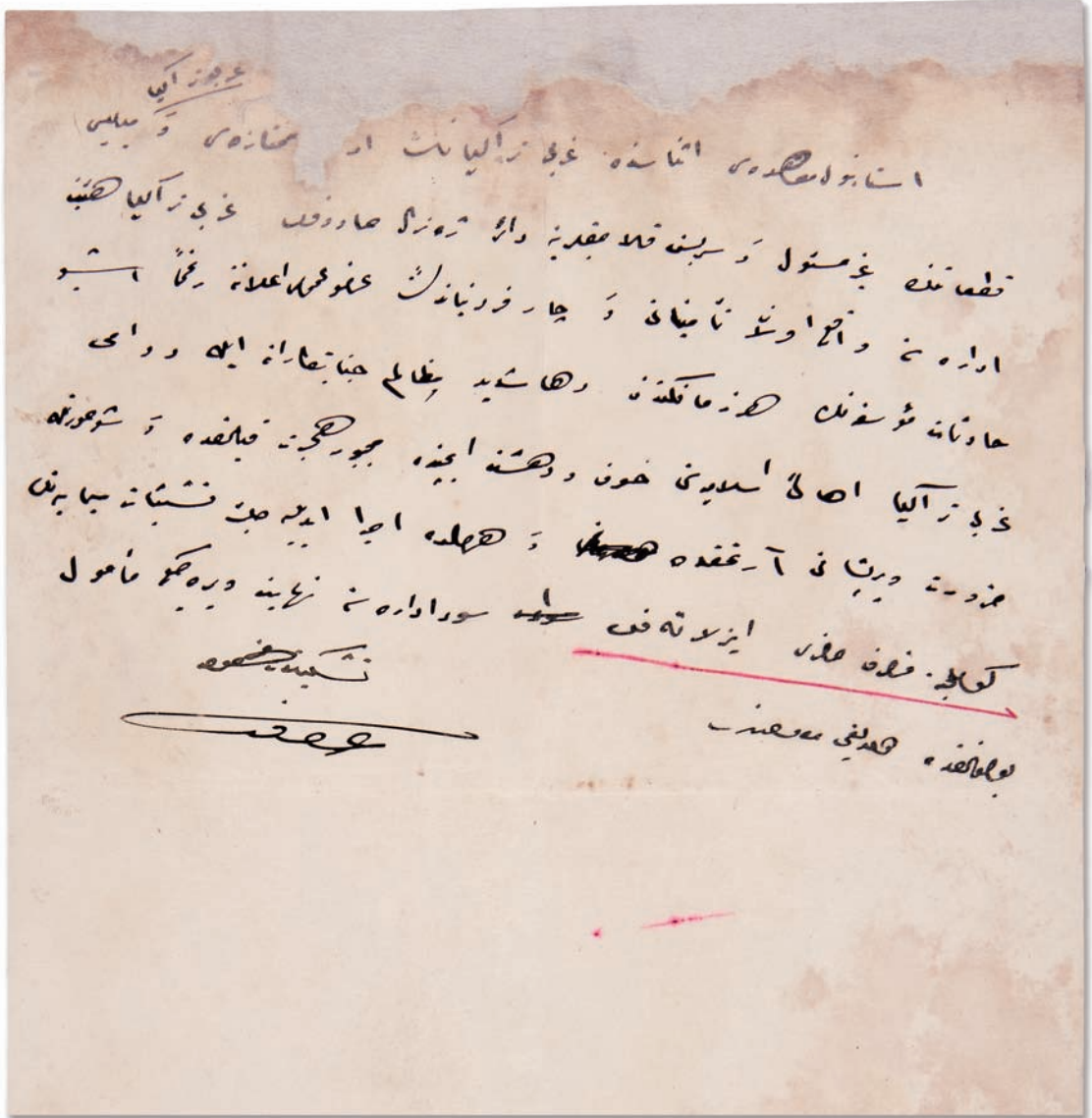
Yalnız şu bir ay zarfında Gümölcine ve havalisinde askerlerin ve sivil komitelerin takib ve tazyikiyle öldürülen İslâmların adedi kırk beşe bâliğ olmuştur.

لوحی و قلم : عدد ۵

[illegible]

زور انجیر —
 کمالی قریب آغایه کونید
 بعد از وقت سینه ایستاده کونورست او دره آلهه جیره به خربنده لطفه آفانه
 فقیه آفانه یول او درنده سقا ایله اولدرنده
 فقیه آفانه لطفه کمالی و حوینده کمال و سوبه قویه الک فقیه و
 فقیه آفانه لطفه کمالی و حوینده کمال و سوبه قویه الک فقیه و
 فقیه آفانه لطفه کمالی و حوینده کمال و سوبه قویه الک فقیه و

İstanbul Muahedesi esnasında Garbî Trakya'nın [İdare-i] mümtazezi Garbî Trakya ve milis kıt'aâtının gayr-ı mes'ul ve serbest kalacaklarına dair General Savof'un Garbî Trakya Hey'et-i İdaresi'ne vâki olan te'minâtı ve Çar Ferdinand'ın afv-ı umumî ilânına rağmen işbu hâdisât-ı müessifenin her zamankinden daha şedîd mezâlim-i cinayetskârâne ile devamı Garbî Trakya ahali-i İslâmiyesini havf ve dehşet içinde mecbur-ı hicret kılmakda ve şu suretle zaruret ve perişanî artmakda ve her hâlde icra edilecek teşebbüsât-ı siyasiyenin Gümölcine mutasarrıf-ı hâzırı İzlatef'in sû-i idaresine nihayet vereceği me'mûl olunmakda olduğu ma'rûzdur.

Teşkilât-ı Mahsusa
(İmza)

**

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi
Aded
70082/1125

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Hulâsa: Garbî Trakya'da ahali-i İslâmiye'nin ahvâlî

Devletli efendim hazretleri

Garbî Trakya'daki ahali-i İslâmiye hakkında Bulgarlar tarafından îkâ' olunan mezâlî-me dair 7 ve 15 Temmuz sene [1]331 tarihli ve Emniyet-i Umumiye Müdüriyeti'nden 35 ve 39 numaralarını muhtevî iki tezkire-i aliyyeleri üzerine Sofya Sefâret-i Seniyyesi'ne vesâyâ-i lâzime ifa edilmişdi.

Fethi Bey cevaben irsâl eylediği tahrirâtta 30 Haziran sene [1]331 tarihli ve 889 numaralı tezkire-i senâverîde mevzû'ı bahs olan çetenin zuhuru üzerine Garbî Trakya Hükûmet-i Mahalliyesi tarafından ittihâz olunan tedâbîr şiddet kesb etmesinden dolayı reis-i nüzzar nezdinde şifahen ve tahrîren teşebbüsât icra eylediğinde mûmâileyh hükûmet-i merkeziyenin arzusu hilâfına olarak havali-i mezkûrede bulunan ümerâ-i askeriyyenin isti'mâl-i şiddet etmekde olduklarını maamâfih buna nihayet verilmesi için evâmîr-i kat'îye verildiğini beyân etmiş ve tarih-i mezkûrdan beri câ-be-câ vekâî'-i müessife zuhur etmekde ise de ilk zamanlarda gösterilen âsâr-ı şiddet ve zulmün hissölunacak derecede kesb-i sükût etmiş olduğunu bildiriyor. 26 Temmuz sene [1]331 tarihli ve 45 numaralı tezkire-i aliyyeleri üzerine sefir-i müşârunileyhe vesâyâ icra edildiğinden buna da alınacak cevab taraf-ı âlîlerine tebliğ olunur, efendim.

Fî 12 Şevval sene [1]333 - Fî 10 Ağustos sene [1]331 / [23 Ağustos 1915]

Hariciye Nâzırı nâmına
Umûr-ı Siyasiye Müdür-i Umumîsi
Ahmed Reşid

BULGARLARIN BATI TRAKYA'DAN BULGARİSTAN'A KAÇTIKLARI, MÜSLÜMANLARIN BATI TRAKYA'DA AZALMAMASI İÇİN GÖÇ ETMELERİNİN ÖNLENMESİ

1. Dünya Savaşı sebebiyle İskeçe taraflarında düşman uçaklarının görülmesiyle bölgede yaşayan Bulgarların Bulgaristan'ın iç kesimlerine kaçtıkları, Müslümanların ise Osmanlı topraklarına hicret maksadıyla Bulgaristan'daki Osmanlı konsolosluklarına müracaat ettikleri, Batı Trakya'da Müslüman nüfusun azalmasına yol açmamak için bu gibilerin pasaportlarının vize edilmemesi konusunda konsoloslukların ve Hudut Emniyet Müfettişliği'nin uyarılması gerektiği

Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye
Dedeağaç Şehbenderliği
1113/50

Hâk-i Pay-ı Sâmi-i Cenâb-ı Nezâret-penâhî'ye

[Hulâsa]: Garbî Trakya İslâmları hakkında

Ma'rûz-ı çâkerânem

Bir zamandan beri İskeçe taraflarına düşman tayyarelerinin tasallutu o civar halkını dûçâr-ı havf u hirâs eylediğinden ileri gelen Bulgar aileleri eski Bulgaristan'a çekilmekte ve ahali-i İslâmiye dahi Türkiye'ye hicrete hazırlanmakta olup bir hayli aileler bir takım bahaneler icadıyla istihsâl eyledikleri pasaportları vize ettirmek üzere şehbenderhâneye müracaat eylemekdedirler. Bunlara mühim bir maslahat veya ticaret için yalnız bir kişi olmak üzere davet etmek şartıyla Türkiye'ye gideceklerden mâadâsının pasaportları vize edilemeyeceği ve hicret fikrinden sarf-ı nazar eylemeleri kendilerine ifade ve telkin edilerek pasaportları vize edilmemede ise de ahîren şehbenderhâneye ihbar edildiğine nazaran bunlardan bir kısmı Filibe ve sair şehbenderhânelerimize müracaatla pasaportlarını vize ettirerek diğer bir kısmı dahi Karaağaç'a hiç uğramaksızın Kuleliburgaz'dan doğruca Uzunköprü'ye gidip vize muamelesini Pavli Emniyet Hudud Müfettişliği'ne yaptırarak Memâlik-i Osmaniyye'ye girmekde imişler. Malum-ı âlî-i hazret-i nezâret-penâhîleri olduğu üzere Garbî Trakya İslâmlarının Memâlik-i Osmaniyye'ye hicretleri suret-i kat'iyede men' edilmiş ve bu hususda şehbenderhâneye şeref-mevrûd evâmir-i âliye mücebince şehbenderhânenin senelerden beri icra edilmekde olduğu nesâyih ve sarf eylediği mesâîl semeresiyle en müşkil zamanlarda bile hicretin önü alınabilmiş olduğu hâlde eğer bunların ânîfü'l-arz suretde Memâlik-i Osmaniyye'ye girmekde oldukları muvâfık-ı hakikat ise az zaman zarfında Gümölcine ve İskeçe cihetlerinden lâ-yü'ad ailelerin hicret edecekleri ve bu suretle Garbî Trakya'da nüfus ve nüfuz-ı İslâm dûçâr-ı tenâkus ve tedennî olacağı cihetle bu gibilerin pasaportlarının vize edilmemesi hususunda icab eden şehbenderlerimiz ile hudud emniyet müfettişliğine evâmir ve tebligât-ı lâzîmenin ifası merhûn-ı müsaade-i celîle-i cenâb-ı nezâret-penâhîleri bulunmuş olmakla ol bâbda ve her hâlde emr-u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 17 Şaban sene [1]334 ve fî 16 Ağustos sene [1]916

Karaağaç Şehbenderliği'ne memur
Dedeağaç Şehbenderi
(İmza)

Q.

حدادی سامی حیات رفیع پنهانی

$\frac{1111}{0.}$

113

BATI TRAKYA'DAN MUHACİR KABULÜNÜN YASAK OLDUĞU

Batı Trakya'dan muhacir kabulünün yasak olması sebebiyle bu amaçla hudut kapısına gelenlerin kesinlikle kabul edilmedikleri, sekiz ay zarfında ticaret yapmak veya özel işlerini halletmek üzere geçişine izin verilen otuz üç kişiden yirmi birinin geri döndüğü

Bâb-ı Âlî

Dahiliye Nezâreti

Aşâyir ve Muhacirîn Müdüriyet-i Umumiyesi

İskân Şubesi

Umumî: 9272

Hususi: 706

Hariciye Nezâreti Vekâleti Cânib-i Sâmi'si'ne

Ma'rûz-ı câker-i kemîneleridir

Umûr-ı İdariye Müdüriyet-i Umumiyesi'nden muharrer 16 Ağustos sene [1]332 tarihli ve 1014/86451 numaralı tezkire-i aliyye-i nezâret-penâhîleri cevabıdır.

Garbî Trakya ahalisinin maa-aile hicretleri memnû' bulunmasına mebnî bu suretle gelenlerin kat'iyen hududdan kabul edilmedikleri gibi sekiz ay zarfında ancak icra-yı ticaret veya hususât-ı zâtiyelerini tesviye etmek üzere otuz üç nüfus gelip bunlardan yirmi birinin memleketlerine avdet etdikleri hicret maksadıyla vürûd eden eden iki ailenin de geldikleri mahalle iade edildikleri ve binâenaleyh Garbî Trakya'dan hiç bir ailenin hududdan mürûruna müsaade edilmemekde olduğu lede'l-muhabere Uzunköprü hudud kuyudâtından anlaşılmış ve mahall-i mezkûra muhacirînin kabul ve iskân edilmemeleri hakkındaki kararın tatbikine devam edilmekte bulunmuş olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 30 Zilkade sene [1]334 ve fî 15 Eylûl [1]332 / [28 Eylûl 1916]

**Dahiliye Nâzırı nâmına
Müsteşar Muavini
(İmza)**

**

خزائن

کتابخانه

کتاب

عمر

شماره

۵.

خارجی نظای کلی جانب

مردم و حاکمان را بد - ...
 اموال را در بر می گیرند ...
 غلبه را با ...
 دانه را ...
 اعداد ...
 و ...

داخلی نظای کلی
 ست - معاد

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Umûr-ı İdariye Müdüriyet-i Umumiyesi
Kalem Numarası: 1088

Hulâsa: Garbî Trakya ahali-i İslâmiyesinden
muhacir kabul edilmediğine dair

Müstenid olduğu evrak: Dahiliye Nezâreti'nin 9672/706
numaralı 15 Eylül sene [1]332 tarihli tezkiresi

Hariciye Nâzırı Vekili Said Halim Paşa hazretlerinden
Karaağaç Şehbenderliği'ne memur Dede ağaç Şehbenderi Şükrü Bey'e

16 Ağustos sene [1]916 tarihli ve 1113/50 numaralı tahrirâtınıza cevabdır.

Garbî Trakya ahali-i İslâmiyesinden bir kısmının Filibe ve sair şehbenderhânelerimize pasaportlarını vize etdirerek ve diğer bir kısmının da şehbenderhâneye uğramaksızın Kuleliburgaz'dan doğruca Uzunköprü'ye gidip Pavli Emniyet Hudud Müfettişliği'ne vize muamelesini yaptırarak Memâlik-i Osmaniyye'ye dahil oldukları cihetle bu bâbda tahkikât-ı mukteziye icrasıyla icab-ı hâlin inbâsı Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne bildirilmiş idi. Garbî Trakya ahalsinin maa-aile hicretleri memnû' bulunmasına mebnî bu suretle gelenlerin kat'îyyen hududdan kabul edilmedikleri gibi sekiz ay zarfında ancak icra-yı ticaret veya hususât-ı zâtiyelerini tesviye etmek üzere otuz üç nüfus gelip bunlardan yirmi birinin memleketlerine avdet ettikleri ve hicret maksadıyla gelen iki ailenin de geldikleri mahale iade edildikleri ve binâenaleyh Garbî Trakya'dan hiçbir ailenin hududdan mürûruna müsaade edilmemekde olduğu Uzunköprü hudud kuyudâtından anlaşılmış ve mahâll-i mezkûra muhacirînin kabul ve iskân edilmemeleri hakkındaki kararın tatbikine devam edilmekte bulunmuş olduğu nezâret-i müşârunileyhâdan alınan tezkire-i cevabiyede iş'âr kılındığının beyânı siyâkında şukka terkîm olundu.

1 Teşrîn-i Evvel [1]332 / [14 Ekim 1916]

دوبیتی:

94

قلم نومروسی : ۱۰۸۸

سپیدی

اولیات و ذیلیات	۸۶۴۵۱/۱۱۴
خلاصہ	غیر ترقیاء اہل اسلام سے سندہ لاجہ قبول ایدلہ کیے رائے
مسئلہ اولیاء و اولاد	دائمیہ نفقہ سنک ۹۷۷۷ ۷۰۶ ۱۰۵ اولیاء سے تاجپہن سنک کے
عمومی نمبر و خصوصی نمبر و تاریخ	۸۸۱۰۷ ۵۷ ۹۱۳/۷

[illegible]

BULGARLARIN GÜMÜLCİNE MÜSLÜMANLARINA YAPTIĞI MEZALİMİ DÜNYA KAMUOYUNDAN GİZLEMELİK İÇİN BÖLGEYE SEYAHATİ YASAKLADIĞI

Bulgarların Gümülcine bölgesindeki Müslümanlara Balkan Harbi'nde yapılan mezalimden daha şiddetli zulümler uygulamakta olduğu, katliamlarla beraber ellerindeki gıda maddelerine el koyarak açlıkla imha etmek, kadınların ırz ve namuslarını kirletmek, hastalıklarla perişan hale getirmek gibi olağanüstü işkence ve zulüm yollarına başvurdukları, yaptıklarını dünya kamuoyundan gizlemek maksadıyla da hariçten Müslümanların bölgeye seyahat etmelerini yasakladıkları

Bâb-ı Âlî
Dahiliye Nezâreti
Emniyet-i Umumiye Müdüriyeti

Edirne Vilâyeti'nden mevrûd 3 Haziran sene [13]34 tarihli Şifre telgrafnâmenin suretidir.

Bulgarların bir müddetden beri Gümülcine havalisindeki İslâmlar hakkında Balkan Harbi'nde yapılan mezâlîmiden ziyade şiddetle hareket ederek katliâmlarla beraber muhadderâtın ırz ve namuslarını pâ-y-mâl etmek ve bütün Müslümanların elindeki mevâdd-ı gıdaiyeyi alarak açlıkla imha etmek ve köylerde sârî hastalıklarla ahaliyi ifnâ eylemek gibi fevka't-tasavvur mezâlîm icra eylemekde oldukları o havaliye gönderilen Karaağaç Şehbenderliği'nin kâtibinin tahkikâtıyla te'eyyüd eylemiştir. Bu mezâlîmin işâ'asını men' için bir müddetden beri esbâb-ı askeriye bahanesiyle İslâmların oralara girmesini ve çıkmasını men' etmişlerdir. Bu yüzden oraya gitmek isteyen ve Bulgar tâbiyetine girmiş olan birçok İslâmlara Bulgar Konsoloshânesi pasaport vermediğinden Edirne'de kalmağa mecbur oluyorlar. Mezâlîmin ref'i ve yolcuların kabulü esbâbının te'minine müsaade buyurulması müsterhamdır.

Fî 9 Haziran sene [1]334 / [9 Haziran 1918]

**

امید یک نوح ضلالت

موضوعی

اصطلاح بقدر ۱۱ مراد

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Umûr-ı Siyasiye Müdüriyet-i Umumiyesi
Mühimme Kalemi
Umumi Numarası: 6513
Hususi Numarası: 375

Sofya Sefiri Safa Beyefendi Hazretleri'ne

Mahremâne

Bulgarların bir müddetden beri Gümülcine havalisindeki İslâmlar hakkında Balkan Harbi'nde yapılan mezâlimden ziyade şiddetle hareket ederek katliamlarla beraber muhadderâtın ırz ve namuslarını pâymâl etmek ve bütün Müslümanların elindeki mevâdd-ı gıdaiyeyi alarak açlığa mahkum eylemek gibi fevka't-tasavvur mezâlim icra eylemekde oldukları ve İslâmların oraya girip çıkmalarını men' etdikleri şehbenderlik kâtibinin icra eylediği tahkikâtla tebeyyün eylediğini mü'şir Edirne Vilâyeti'nden Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne vürûd eden telgraftâmenin sureti leffen tisyâr kılınmıştır. İşbu harekât câlib-i nazar-ı dikkat bulunmuş olduğundan mezâlimin men'-i tekrarı ve oraya gitmek isteyen ve Bulgar tâbiyetinde bulunan İslâm yolcuların kabulü esbâbının te'mini zımında teşebbüsât-ı müessire ve serî'a icrasıyla neticesinin izbârı kemal-i ehemmiyetle temenni olunur.

15 Haziran sene [1]918

HR. SYS, 2454/37

دوبله دی

مهرستان
۷۶۶

سپاتی

قيد و موصی	تاریخ	مسود	مميز	مدیر عمومی	ملاحظات
۱۱۶۴	۱۴ عبد ۴۶	طاب	بھیکار	الکھسار	

نوع مسودہ : حوالہ فرمایا ہوا تھا فقہانہ

نوع مسوده : صورتی و صفی با نقاشی خفیه

اولیات و مزیلات		
مستند و القیدی اور قاق		
خلاصہ		
عمومی نومرو	۶۵۱۲	
خصوصی نومرو	۲۷۵	
تاریخ	۱۵ صفر ۱۳۶۷	

[illegible]

21.

۱۱
درآمد این شهر
تألیفیه بوزن است
بوجود فنای این شهر
ضمیمه است
و در این شهر
کمال الضمیمه

200

BULGARLARIN BATI TRAKYA'DA UYGULADIKLARI ZULÜM VE GÖÇ ETTİRME SİYASETİNİN ÖNLENMESİ İÇİN ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER

Bulgarlar tarafından Batı Trakya ve civarında, kocası askerde olan Müslüman kadınlara saldırılarda bulunulduğu, angarya işlerde çalıştırıldığı, Müslümanların ileri gelenlerinin Bulgaristan içine sürgüne gönderildiği veya göç etmeye mecbur bırakılarak Müslümanların çoğunluktan azınlığa düşürülme politikası izlendiği gibi Müslümanlara uygulanan mezalim hareketleri karşısında Osmanlı Hükümeti tarafından yapılan teşebbüslerin Bulgaristan tarafından içişlerine müdahale sayıldığı, Bulgaristan ile Osmanlı Devleti müttefik olduğundan Osmanlı basınında yapılacak haberlerin bu zulmü durduramayacağı gibi aksine artırabileceği, ancak müttefik devletler yanında İsveç vb. tarafsız devletler basınında çıkacak haberlerin, bir nebze bu zulmü durdurabileceğinin beklendiği

Sofya Sefâret-i Seniyyesi

1909

450

Hariciye Nâzırı Devletli Ahmed Nesimi Beyefendi Hazretleri'ne

25 Temmuz [1]918 tarihli ve 7894/457 numaralı tahrirât-ı nezâret-penâhîleri mütâlâa-güzâr-ı acizânem oldu. Makedonya ile Garbî Trakya'daki ahali-i İslâmiye'ye karşı revâ görülen mezâlîm hakkında reis-i nüzzâr nezdinde icra-yı teşebbüsât eylediğimi ve bu bâbda vâki olan istihbarât-ı acizânemi hâvî bir muhtırayı da müşârunileyhe tevdî' etdiğimi arz eylemişdim. Bu kere Drama ve havalisinden bir çok ileri gelen Müslümanların eski Bulgaristan'a nefy ü tagrîb edilmekde bulunduklarını istihbâr eylemekliğim üzerine hem bu bâbda tekrar nazar-ı dikkatini celb ederek bu gibi ahvâl-i gayr-ı marziyeye artık bir nihayet verilmesini rica ve hem de geçenlerde icra etdiğim teşebbüsât üzerine yapdıracağı va'd eylediği tahkikâtdan ne netice hâsıl olduğunu öğrenmek için reis-i nüzzâr Mösyö Malinof'u tekrar gördüm. Müşârunileyh bu bâbda tahkikât icra ettirmekde olduğu ve fakat tahkikât esnasında Garbî Trakya'da hissiyât-ı iftirâk-perverâne uyandırmak ve kıta-i mezkûrenin Hükûmet-i Osmaniyye'ye ilhâkına çalışmak için propaganda yapmak üzere bir teşkilâta desteres olunmuş olduğu ve üç yüz yetmiş dört kişiden ibaret bulunan teşkilât-ı mezkûre azâsının bir kısmının Edirne'de kısm-ı diğerinin de Garbî Trakya'da bulunduğu ve bunların on iki reisi olduğunu beyân ile nezdinde bulunan rapora melfûf listeden bir çok isimler okudu. Bunlardan hâtır-ı acizânemde kalanlar şunlardır:

Reis Gani Bey, Binbaşı Rifat Osman Bey, Müdür Aziz Bey, Avukat Şerif Bey, Tâcir Ahmed Efendi, Avukat İsmail Bey, Kahveci Gaffar, Demirci Hüseyin Bey ve ilh. Mösyo Malinof bir çok yerlerde mezkûr teşkilâta mahsus tüfenk, rovelver ve komiteci kalpağı elde edildiğini de ilâveten beyân eylemiştir. Müşârünileyh bu bâbda vâki olan ve umûr-ı dahiliyelerine müdahale maksadıyla icra edildiği kendisine karargâren te'kid olunan teşebbüsât-ı şifahiye-i acizâneme dahi hoş nazarla bakılmadığını imâ eder bir tarzda dûcâr-ı zulüm olan ahalinin sefâret-i seniyyeyi ta'ciz edecek yerde hükûmete müracaat etmesi daha münasib olacağını söylemesi üzerine mezâlim hakkındaki malumâtın zulüm-dîdelerden alınmayıp bi'l-etraf sefâret-i seniyyenin vâsıl-ı sem'-ittilâ' olduğunu ve bâbdaki teşebbüsât-ı acizânem mazlum ahalinin hâl-i pür-melâline çare-sâz olmak ve iki hükûmet arasındaki münasebât-ı hasenenin idâme ve takviyesi emeliyle çalıştığından mehâfil-i Osmaniyye'de sû-i te'sir hâsıl eden bu gibi gayr-ı marzî ahvâle nihayet verdiğimden ibaret bulunduğunu müşârünileyhe beyân ve izah eyledim. Hükûmet-i hâzıra dahi sahne-i mezâlim olan Makedonya ve Garbî Trakya havalisinden hiçbir ferдин haricle temasına imkân bırakmamakda olduğu cihetle mezâlim hakkında kat'î ve sarîh malumât istihsâlî mümkün olamamakda ise de sefâret-i seniyyenin vâsıl-ı sem'-ittilâ' olan bazı haberler hükûmet-i sâbika zamanında icra olunan mezâlimin ber-devam olduğunu göstermektedir. Zevçlerinin askere alınması hasebiyle erkeksiz ve mu'însiz kalmış olan İslâm muhadderâtı açık sefalet ve taarruzlara ma'rûz kalmakda ve bilâ-istisnâ angaryaya alınarak hafriyat ve tesviye-i türâbiyede istihdam olunmakda ve Garbî Trakya'nın ekser mahallerinde kaht u galâ hüküm-fermâ olduğundan Müslümanlar her yerde açlıktan ölmeğe mahkum bir hâlde bulunmaktadırlar. Zevçleri Memâlik-i Osmaniyye'de bulunan aileler zevçleriyle muhabere ve mükâtebeden men' edildiklerinden yekdiğerine para göndermeleri mümkün olamamaktadır. İskeçe, Drama, Kavala ve Siroz havalisindeki ahali-i İslâmiye'nin ileri gelenleri ve az çok servet sahibi olanları kafiye kafiye eski Bulgaristan'a nefy u tagrîb olunmakda ve bu suretle aileleri envâ'-ı sefalet ve mezâlime dûcâr edilmektedir. Bulgaristan Hükûmeti'nin bu bâbda irtikâb ettiği mezâlim bilhassa Garbî Trakya hakkında Hükûmet-i Osmaniyye tarafından vâki olan teklifi müteâkib bir derece daha kesb-i şiddet eylemiştir. Sefâret-i seniyyeye vâsıl olan haberlerden Bulgaristan Hükûmeti'nin havalî-i mezkûredeki İslâmları mahv u perişan etmek ve bunları mecbur-ı hicret ederek emvâl ve emlâklarını müsâdere etmek üzere mu'în bir politika takib eylediği tezâhür etmektedir. Son zamanlarda hükûmet-i müşârünileyhânın mevki'-i tatbîke vaz'a başladığı nefy u tagrîb usulü ise havalî-i mezkûredeki nüfus-ı İslâmiyeyi azaldarak Müslüman unsurundan ekseriyeti ekalliyete kalb etmek maksadına mebnî olduğu sarâhaten anlaşılmaktadır. Bu bâbda tarafımızdan Hükûmet-i Kraliye nezdinde de icra edilecek teşebbüsâta ve alınacak mevâ'id ve teminâta rağmen bir netice istihsâlini gayr-ı mümkün gördüğümünden müttefiklerimizin hissiyât-ı âdilânelerine müracaat ederek bu fecâyî'a artık bir nihayet verilmesi zımnında onların vesâtat ve muâvenetini talep etmekden başka bendeniz şimdilik mâ-bihî't-tatbîk hiçbir çare görmemekdeyim. Maamâfih reis-i nüzûârın bu defa acizlerine mârru'l-arz teşkilâtdan ve ahali-i İslâmiye beyinde hissiyât-ı iftirak-perverâne tevîdine çalışıldığından bahsetmiş olması Almanya ve Avusturya

Hükûmetleri tarafından dahi vuku bulacak vesâtat ve teşebbüsât-ı hayırhâhâneye aynı tarzda cevab verileceğini ve mezâlimine tarafımızdan sebebiyet verilmekte olduğunun isbatına çalışılacağını göstermekdedir. Acizleri buradaki süferâyı görerek bunun bir zâyî'-i siyasiye olarak Bulgarlar tarafından icad edilmiş olduğunu ve te'min-i maişetden başka bir endişesi olmayan ahali-i İslâmiye'nin Hükûmet-i metbûa'larına karşı hiçbir hareket-i serkeşânede bulunmadıklarını ve bu bâbda icra edilecek tahkikât-ı mûşikâfânenen hakikatin tezâhür edeceğini izah eyledim ve Bulgarlara hoş görünmek üzere işbu tahkikâtın sathî suretde icra edilmemesi ve hakikatin inkişâfına bî-tarafâne bir suretde gayret edilmesi hususunu süferâ-yı müşârünileyhimden rica etdim. Bu cihetle taraf-ı sâmi-i nezâret-penâhîlerinden dahi Almanya ve Avusturya hükûmetlerine izah etdirilmesi faideden hâlî olmayacağı mütâlaasında isem de icra-yı icabı menût-ı re'y-i sâmi-i nezâret-penâhîleridir. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 25 Şevval sene [1]336 ve fî 3 Ağustos sene [1]918

Sofya Sefiri
(İmza)

**

Avusturya Konsoloshanesi'nin Altındaki Dedeagaç Reji Dairesi
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90581/2)

و بر در مکه در عبارت بولین شالیه بیان واضح الیوم . حکومت شاهانه در حق صومعه نظام اولان
مالک دنیا و غنی ترالیا جویانده هیچ بر نورانی خارج نشاء امکان بر اقامه اولین اجتماع
مفلم خفته قطعه و صریح معلومانه استخوان ممکنه اوله مافقه ایسه در سفارت سندنک و اصل سمع
اطلاعه اولون بعضه خبر حکومت سابقه زمانه اجل اولان و فتنه در خود اقلی ابله ، خالت
زوجه لریک عکده آتش خیل ارکات و فتنه قائمه اولون اسلام خود اقلی ابله ، خالت
و تعزیه عده و صومعه مافقه و بلادنا آغازه بر آنزوه خفایات و تعزیه تیره استقام
اولنقه و غنی ترالیا که مملوده قوط و غلله حکمها اولنقه و ساحله هر بره آبله و اولان
معلوم بر حاله برفقه در لر . زوجه لریک محاکم عثمانیه بولان عالم لریک زوجه لریک محاکم
منع ابله بولان بیکدیکه باره کوندر لریک ممکنه اوله مافقه در . اسکیه درم . قواله و سیوز
جولانده کی احوالی اسلام لریک ابله و کلندی و آذیموه ثروت صاحب اولان لریک قائله اسکیه
بغایانده نفه و تغیر اولنقه و بصورته عالم لریک انواع خالت و نظام دومبار ابله در .
بغایانده حکومت بولانده ارتقا بیلای نظام بالخاصه غنی ترالیا خفته حکومت عثمانیه طرفدن واقع
اولان تکلیف متعاقب بر ریم دهکاسب شد البشدر . سفارت سید و اصل اولون خبردن بغایانده
حکومت جوی مذکوره ده کی اسلام لریک محو و بریان اتمک و بولندی مجبور تحت ایدک اموال اولان لریک
مصادره ایلان اوزره معینه بر بولنقه تعقیب ایلای تضرع اتمک در . صورت زمانه حکومت شالیه
موقع طبقه وضع باشد نفه و تغیر احوالی ابله جوی مذکوره ده کی نفوس اسلام و آله و روح مسلمان
عکسده ازنی اقله قلب اتمک قضیه منی اولین طریقه آحاد مافقه در . بولانده لزوم حکومت
قواله نروده اجل ایدایک تبانه و آله موعده و آفایانده عمارت بر سرایت و لیس ضمه اولان و حالت
مستفاد بولان حساب عار و از لریک حاجت ایدک بو عجاایه آفقه بر سرایت و لیس ضمه اولان و حالت
و معارفی طلب اتمکد نفه نده که سیراک ماب الطبعی هیچ بر جاره کورامکده هم . مع مانه سیر
نظیر بو وضع عاجلانه ماله عرصه تسلیمده و احوالی اسلام بنیده حساب افزایه و از تولید
بهاشاید بقدت تحت آینه اولن آملایا و آوشریا حکومت لریک طرفدن نفه و تو عیول جمده و سلامت و تشب

غیر خواهانیه عید لهرزه جلوبه و برید چکن و فضا لم لفرخون سبب و یلکده اولدنیلک انباته
 عاجلری بورده کی سطلی کوره رک بونک بر ضیع سلیه
 جبالیه جیفن کوشمکده در عاقلری بورده کی سطلی کوره رک بونک بر ضیع سلیه
 اولر وه بلغار طرفندک ایجار ایلسه اولدقین و تلمبه معینه تلمبه بر اندیش اولیان
 اصالح اسلامینک حکومت متبعه لریه قارو هیچ بر حرکت سرشانه ده بورده قلدی و بوبابه
 اجل ایسیدایک تحقیقات موشافانه ده تحقیقات تفرایدیه جان ایضاع الیم و بلغار
 فوسه کورونک افرده اشو تحقیقاتک طبعی صورته ایل ایلماس و حقیقه انکشاف
 بلکفانه بر مورده عین ایله فصوص سزاه شالریکده رجا ایتم . بوجبرک طرف
 سامی نفتینا حیلندن دفعه آلمانیا و آستریا حکومتلریه ایضاع ایتدیه فائده ده خالی
 اولیه جیفن مین لهرزه ایسده اجری ایجانی فوطر اده سامی نفتینا حیلدرجه کلمه بطور و زمان فکرت صدره ادرکده

۹۸۸
 ۹۸۶ و ۹۸۷
 ۹۸۸
 صوفی فکری
 صفا

Sofya Sefâret-i Seniyyesi

2048

502

Hulasa: Müslümanlara yapılan mezâlim hakkında

Mahremdir

Hariciye Nâzırı Devletli Ahmed Nesimi Beyefendi Hazretleri'ne

Devletli efendim hazretleri

Drama cihetlerindeki ahali-i İslâmiye'ye karşı yapılan mezâlim hakkında Karaağaç Şehbenderliğimizden alınan tahrirât sureti ehemmiyetine binâen manzûr-ı âlî-i nezâret-penâhîleri buyurulmak üzere leffen takdim kılındı.

Bu bâbda takdim eylediğim muharrerât-ı acizânemden mezâlim-i mezkûrenin envâl-i İslâmiye'yi zabt ve müsâdere etmek ve oralardaki ekseriyet-i İslâmiye'yi tenkîs u tenzîl eylemek maksadına ma'tûf bulunduğunu ve Bulgar Hükûmeti nezdinde mükerreren vâkı olan teşebbüsâtdan bir semere istihsâli mümkün olamadığını ber-tafsil arz etmişdim. Şehbender Şükrü Bey'in Matbûât-ı Osmaniyye vasıtasıyla mezâlim-i mezkûrenin neşr ve ilân edilmesi hakkındaki fikrini bendeniz tervîc etmemekdeyim. Zira bu hâl hükûmeteyn münasebâtının ihlâlîne ve Bulgar matbûâtında yeniden aleyhimizde envâ'-ı isnâdât ve ithamâtda bulunulmasına sebep teşkil edecektir. Mezâlim-i vâkı'anın istihbarât-ı hususiye kabîlinden olarak müttefik hükûmât matbûâtı tarafından neşr ve ilân edilmesi hiç şübhe yokki burada bir te'sir hâsıl eder. Şâyed mezâlim-i mezkûre bî-taraf memleketlerde ve bilhassa İsviçre, Stockholm, Kopenhag ve Lahey matbûâtı tarafından suret-i hususiyede düşmanlar tarafından elde edilmiş malumât gibi neşr ve işâ'a edilecek ve bunlara Hükûmet-i Seniyye'nin teşvik ve telkinâtından kâmilten âzâde bir suretde yazılmış makaleler şekil ve mahiyeti verdirilebilecek olur ise neşriyât-ı mezkûrenin Bulgar Hükûmeti üzerinde oldukça mühim bir te'siri görüleceğini ve mezâlim-i vâkı'anın hiç olmazsa tahfîfine yardımcı olacağını ümid etmekdeyim. Yalnız neşriyât-ı vâkı'anın Hükûmet-i Osmaniyye tarafından tertib ve ihzâr edildiği anlaşılacak olur ise bunun Bulgaristan'da fevkalâde bir suretde sû-i te'sir hâsıl edeceği ve itilâf mehâfili dahi müttefikler arasındaki ihtilafât bahanesiyle envâ'-ı kîl u kâli mûcib olacağı müstağnî-i arz ve izah olduğundan bu cihete fevkalâde itina olunması fikrinde bulunduğum ma'rûzdur. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 21 Zilkade [1]336 ve fî 28 Ağustos [1]918

**Sofya Sefiri
(İmza)**

**

قلمی سید محمد تقی

هزاره نهمی در دستور محمد تقی

۴۸ - ۵۰

۵۰۰

موضوع :
سازمانه بایدهای نظام محقه

محمد

دستور اقدم حضرت
در این چند سده که اهل طایفه قاجاری بایدهای نظام محقه قره انجاء سرخ رنگ رنگی که در خزان خوری همینه ساه
تقدیر علی تقی شاه قاجاری بجهت اوزره انجا تقدیم نمودی .
بویا به تقدیم آیدیم محرات عاجزانه در مقام مذکور نه ان احوال اسلحه بی خیل و مهارت و انجا و اورا در ده
آندین اسلحه بی تنقیص و تزیل آیدیم محقه بی معطوف بولیدی و بفار حکومتی تر زنده مکرر واقع اولان آیدیم
بر عزم اسلحه بی تنقیص و تزیل آیدیم محقه بی معطوف بولیدی و بفار حکومتی تر زنده مکرر واقع اولان آیدیم
نشر و اعلان آیدیم محقه بی تنقیص و تزیل آیدیم محقه بی معطوف بولیدی و بفار حکومتی تر زنده مکرر واقع اولان آیدیم
بجویانده بیدن عجز از انواع اسلحه و اسلحه بولیدی و بفار حکومتی تر زنده مکرر واقع اولان آیدیم
قبیلان اول در تنقیص و تزیل آیدیم محقه بی معطوف بولیدی و بفار حکومتی تر زنده مکرر واقع اولان آیدیم
شاید نظام مذکور به بیخلفی بکنند و با طایفه سحره ، استو قهرم ، قویز باغ و لاهی بجویان طرقتن
صورت غرضه به بکنند طرقتن آیدیم محقه بی تنقیص و تزیل آیدیم محقه بی معطوف بولیدی و بفار حکومتی تر زنده مکرر واقع اولان آیدیم
و تقیانه آن کاملاً آزاره بچورنده یا طایفه نقال که سحر و هیبت و بر دیر بیدیدیم اولور اینست بایدهای نظام محقه
بفار حکومتی اوزر زنده اولدیم سهرم بآندین کور بیدیدیم و نظام واقع آن هیچ لکنه تحقیق بایدهای نظام محقه
ایمان بکنده ایم . بآندینست بایدهای نظام واقع آن حکومتی تر طرقتن و اعضا بایدهای نظام محقه بایدهای نظام محقه
بفار ستانده فوق العاده بر صورت سورتا بیدیدیم و بایدهای نظام واقع آن حکومتی تر طرقتن و اعضا بایدهای نظام محقه
بباز سید انواع قیل و خالی بوجیه اولدیم تنقیص و تزیل آیدیم محقه بی معطوف بولیدی و بفار حکومتی تر زنده مکرر واقع اولان آیدیم
بولدیم معروضه - او بایدهای نظام واقع آن حکومتی تر طرقتن و اعضا بایدهای نظام محقه بایدهای نظام محقه

صوفی سفیدی

صفحه

Stockholm
Sefâret-i Seniyyesi

Aded

6453

487

[Hulâsa]: Bulgarların ahali-i İslâmiye hakkında
revâ gördükleri mezâlîme dair

Hariciye Nâzırı Devletli Ahmed Nesimi Beyefendi Hazretleri'ne

Devletli efendim hazretleri

Bulgarların Garbî Trakya ve Makedonya havalisi ahali-i İslâmiyesine revâ gördükleri mezâlîmiden bahisle Stockholm cerâ'idinde neşriyât icra etdirilmesini müş'ir 10 Eylül 1918 tarih ve 95 hususî rakamlı tahrirât-ı celîle-i nezâret-penâhîleri resîde-i dest-i tevkîr oldu. İskandinavya efkâr-ı umumiyesi ötedenberi Balkan umûruna entersese olmadığı ve bi'n-netice İsveç matbûâtının Balkanlar'da muhabirleri bulunmadığı cihetle havalî-i mezkûrede cereyân eden vekâyî' ve hadisât hakkında İsveç gazeteleri hemen hiçbir şey yazmamakda ve ancak telgraf ajansları vasıtasıyla veyahud mehâfil-i resmîyeden tebliğ edilen malumâtı menba zikr-i şartıyla derc eylemekde olduklarından mârru'l-arz mezâlîme mütedâir neşriyâtın icrasına da aynı şartla muvâfakat edeceklerini bildirdiler ki, şu zamanda bunda ne derece dâ'î-i mahzur ve mazarrat olacağı müstağnî-i arzdr. Aksi hâlde yani menba zikrolunmadığı takdirde bile buradaki Bulgaristan Sefâreti'nin, tebligât-ı vâkı'anın tarafımızdan icra edildiğini anlayarak Sofya ma'rifetiyle veya doğrudan doğruya gönderilecek reddiyelerle mukabelede bulunacağı bu suretle iki müttefik sefâret arasında nâ-bemehal münakaşât kapısı açılacağı ve İsveç efkâr-ı umumiyesi üzerinde garib bir te'sir icrasından hâlî kalmayacak olan böyle bir halin müterassıd-ı fırsat olan düvel-i itilâfiyenin hükûmât-ı merkeziye arasına nifak ve fesad sokmak için yeni bir zemin-i faaliyet teşkil edeceği muhakkaktır. Diğer cihetden neşriyât-ı mebhûsun anhâdan beklenen maksadın yani Bulgarların meseleleri itidâle rücû'larını te'min keyfiyetinin de bu suretle istihsâli fikrimce müsteb'addır. Binâen ale'z-zalik mahzurdan sâlim olmayan işbu neşriyâtdan burada şimdilik sarf-ı nazar edilmesi muvâfık-ı siyaset olacağı fikr-i kasırânesindeyim. Her hâlde bu bâbda bir teşebbüs icrasından evvel keyfiyetin ve mûlahazât-ı acizânemin ber-vech-i ma'rûz hâk-i pâ-yı sâmililerine arzını münasib gördüm. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 20 Eylül sene 1918

Stockholm Sefiri
Cevad

خارجی ناظر در دولت احمد نسیم به افند هفتی

مستور
مستور
مستور

۱۹۵۴
۹۸۷

بلغارلک احاطه اسلامیه مقصد روا
کوردکری مظالمه دار

دولت افند هفتی
بلغارلک غلبه ترکیا و ماکه دنیا حلیه احاطه اسلامیه در کوردکری مظالمه بخند استقره لم جلا نه نشیانه اجلا
ایه یلنه مقصد ۱۰ لایحه ۱۹۱۸ تاریخ ۵۰ خصوصی رقعی تحریک جلیه نظار تیا حیدر رسیده دست توجیه اوله
استانده نیا ویا افکار عمومی اوتد زبرو بالغانه اموریه اندر سه اولادنی ویا نتیجه سوم مطبوعه بالغانه مجاراه
برو عاریتی جریه حوطه مذکورن جریه ایله وقایع جادانه مقصد اسوب غنایه حکمانه هیچ برنی بازده مقصد و آنجه نظار
آزادری واسطه سایه ویا خود محافل رسیده تیا ایله ایله معلوماق منبع ذکر شرطیه درج ایلمکه اوله قهرنده مار العوم
مظالمه متاثر نشیانه اجلا نه دینی شرطه موافقه ایله حکمانه بیلدیر دیرک شوزمانده بون نه درجه داعی محذور و مقصد
اوله مقصد مستقر محذور عکس حاله یقنی منبع ذکر اوله عاریتی تقدیرده بیل بوران کی بلغارستانه سفارتیه تیا یقنه واقع نال
طرحورده اجلا ایله کی اکلایه رده صوفیه مع قیام ویا طوطی بیلدیر طوطی به کوندیرا جلا رده لایه مقابله ده بولنه هجده در صورت
ایک مقصد سفارده آره نه نابجی مناقشه قیومه اجلا هجده واسوب افکار عمومی که اوزرنده غریب بر تائید اجلا هجده
قلمیه جبهه اوله بولیا جلال مدینه فرصت اوله دول انظار فرید حکومت ماهه مرکز به آره نه نفاقه و ضار صومعه ایلمکه ده
کی به برزمیه فعالیت تشکیل ایله چککه محقق درج جریه نه نشیانه محنت عرطه بکای نه مقصد یقنی بلغارلک مسلمان
اعتدال ریجریه تأیید کیفیت ده بر صورت استحصای فکر محبه مستعد در بنا و عاکه دلال محذور درده سالم اولیا نه آمو
نشیانه بوراده شمد لایه حرفه ایلمی موافقه سیاست اوله هجده فکر قاهرانه سفوبم حواله بولیا به بر تئیت
اجلا نه اوله کیفیت ده ویا مظالمه عاجزانه بر وجهه معلومه حکایه سامیرین عرطی مناسب کوردیم اولیا به او
و زمانه مقصد مره لایه کور ۲۰ لایحه ۱۹۱۸

استقره لم
مستور

26

Tamamen Müslüman ve Türk memleketi olduğu halde, Balkan Harbi'nden sonra zorla Bulgaristan'a ilhak olunan Batı Trakya'nın Wilson Prensipleri'ne göre Osmanlı Devleti'ne ilhakını sağlamak amacıyla kurulacak Trakya-Paşaeli Müdafaa-i Heyet-i Osmaniyyesi için hükümetçe de nakdî yardımda bulunulması isteği

Dahiliye Nezâreti
Kalem-i Mahsus Müdüriyeti

Nâzır Mustafa Ârif Beyefendi Hazretleri'nden Sadriazam Tevfik Paşa Hazretleri'ne

Tamamen İslâm ve Türk memleketi iken Balkan Harbî'nden sonra cebren Bulgaristan'a ilhâk olunan Garbî Trakya'nın Wilson nazariyelerine tevîkan Memâlik-i Osmaniyye'ye ilhâkını te'min maksâdıyla teşekkül eden Trakya Paşaeli Müdafaa-i Hey'et-i Osmaniyyesi'nin ihtiyârına mecbur olduğu masâıfın kısmen hamiyet-mendân ahalice te'min edileceğinden üst tarafı için hükûmetçe de muâvenet-i mümkünenin ifası istirhâmını hâvî cemiyet-i mezkûre reisi tarafından verilip, Edirne Vilâyeti Vekâleti'nden bâ-tahrirât gönderilen varaka leffen takdim kılınmış olmakla ifa-yı muktezâsı menût-ı re'y-i sâmi-i fahîmâneleridir. Ol bâbda.

Fî 14 Kânûn-ı Sînî sene [1]335 / [14 Haziran 1919]

**

[illegible]

Edirne Vilâyeti**Mektubî Kalemi****Umumî: 39232****Hususî: 18**

Hulâsa: Trakya-Paşaeli Müdafaa-i Hey'et-i Osmaniyyesi'ne takib etdiği Wilson nazariyelerinin hayyiz-ârâ-yı husûl olması için hükûmetçe de muâvenet-i mümkünenin ifa buyurulmasına dair

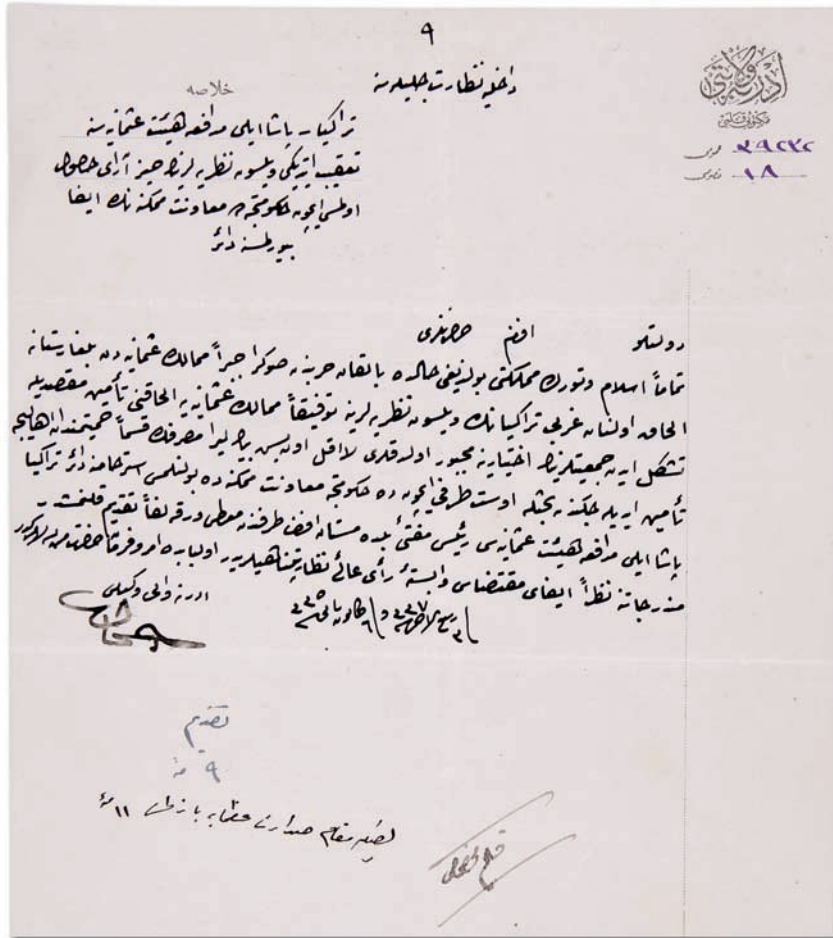
Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletli efendim hazretleri

Tamamen İslâm ve Türk memleketi bulunduğu hâlde Balkan Harbi'nden sonra cebren Memâlik-i Osmaniyye'den Bulgaristan'a ilhâk olunan Garbî Trakya'nın, Wilson nazariyelerine tevfiқан Memâlik-i Osmaniyye'ye ilhâkını te'min maksadıyla teşekkül eden cemiyetlerinin ihtiyârına mecbur oldukları lâ-ekal on beş bin lira masrafın kısmen hamiyet-mendân ahalice te'min edileceğinden bahisle üst tarafı için de hükûmetçe muâvenet-i mümkünede bulunulması istihâmına dair Trakya-Paşaeli Müdâfaa Hey'et-i Osmaniyyesi Reisi Müfti-i Belde Mestan Efendi tarafından mu'tî varaka leffen takdim kılınmıştır. Mündericâtına nazaran, ifa-yı muktezâsı vâbeste-i re'y-i âlî-i nezâret-penâhileridir. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 3 Rebîulâhîr sene [1]337 ve fî 6 Kânûn-ı Sâni sene [1]335 / [6 Ocak 1919]

Edirne Vali Vekili
Cemal

YUNAN ORDUSUNA GÖNÜLLÜ KATILAN RUMLARI EĞİTMEK İÇİN 13 YUNAN SUBAYININ KARAAĞAÇ'A GELDİĞİ

Selanik ve Batı Trakya'dan gelip gönüllü olarak Yunan Ordusu'na kaydolun Rumları eğitmek için 13 Yunan subayının Karaağaç'a geldiği ve bunlardan 5 subayın Dimetoka'ya gitdiği, Edirne mahallelerinden Yunan ordusuna gönüllü kaydolunan Rumların silahlı-silahsız köylerine gittikleri ve Dahiliye Nezaretince bu konuda ne işlem yapılacağının Sadaret'ten sorulduğu

Bâb-ı Âlî

Dahiliye Nezâreti

Emniyet-i Umumiye Müdüriyeti

Şube: Asayiş

Huzur-ı Âlî-i Cenâb-ı Sadâret-penâhî'ye

Mahremdir

Ma'rûz-ı şâker-i kemîneleridir

Selanik ve Garbî Trakya'dan gelip gönüllü olarak Yunan Ordusu'na asker ve jandarma kaydolunan Rumların talim ve terbiyeleriyle iştigâl etmek için Yunan zâbitânından on üç kişinin Karaağaç'a gelip bunlardan beşinin Dimetoka'ya gitdiği ve Karaağaç'a civar kurâ ile Edirne mahallâtından da bu suretle gönüllü kaydolunması hasebiyle el-yevm Karaağaç'da jandarma hizmetinde müstahdem Rumlar bulunduğu beyânıyla bunların mikdarını ve esâmîsini mübeyyin Polis Müdüriyeti'nden tevdî' olunan pusula suretinin gönderildiği ve pusulada esâmîsi muharrer kurâ vaktiyle Edirne'ye merbût iken Bulgar Hükûmeti'yle mün'akid mukavele mücebince Harb-i Umumî esnasında Bulgaristan'a terk edilen kurâdan olması hasebiyle bunların şimdilik mevzû-ı bahs edilmesine mahal olmayıp ancak Edirne mahallâtı Rumlarından gönüllü kaydolunan kesânın ara sıra Edirne'ye gelmeleri muhtemel olduğundan haklarında olunacak muamele ile yerli Rumlardan olup Yunanistan'a giderek hattın muhafazasına memur Yunan taburunda müstahdem Rumlardan bazen kıt'alarından me'zûn olarak bazen müsellağ ve bazen gayr-ı müsellağ köylerine gitmekde olanlar hakkında icra olunacak muamelenin tayin ve iş'ârı Edirne Vilâyeti'nden istifsâr olunmuş ve keyfiyet Harbiye Nezâret-i Celîlesi'ne de yazılmış olmakla suret-i iş'âra nazaran iktizâsının emr ve tebliğine müsaade-i sâmiye-i fahîmâneleri şâyân buyurulmak bâbında emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 6 Rebûlâhir sene [1]338 ve fî 29 Kânûn-ı Evvel sene [1]335 / [29 Ocak 1919]

Dahiliye Nâzırı

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 خاتمه انصاری
 اُمید به سعادت و نجات

شعبہ : آئی جی
عمومی
مزدوری

معروضه هجرتیه لریده
 سید بنک و عربی ترکبادنه کلاوب کوکهای اوله ره یونان ارونه عکس داننده قید اولنه و بزرگ نقایم و تزیینات
 استعمال اینک یحیی یونان ضابطه ده افه اوج تبتک فیه آغاچه کلاوب بوردنه بشتک و عوفیه کیدکی و فیه آغاچه
 یواز قریله ارونه محله ده ده بوضوئه کوکهای قید اولنی حبیله ایوم فیه آغاچه داننده فیه صفتی مستقیم
 و مدر بولنی بیایه بونرک مقداری و ایسی حبیله بولنی مدبرینه نوری اولنه بوضوئه صورتک کوندر لایکی
 و بوبوضوئه ایسی محرقه قریه و قیه ارونه به مربوط آینه بغا کومینه منعقد معاوله موجی عربی عمومی تاشنه
 بغا تاشنه ترک آینه فیه فراده ایسی حبیله بونرک شیدک موضوع تحت ایله محلا وایوب آینه ارونه محلا وایوب
 کوکهای قید اولنه کاشک ارونه صده ارونه به کاشکی محفل اوله بقده ه هقله ده اوله صده محلا یله برلی بوردنه وایوب
 یونان تاشنه کیدک فیه محافطه مود یونان مه بوردنه مستقیم و مدر بقضا قطع لرده مازونه اوله ره
 بقضا مود و بقضا غیض کوبیه کیمده اولنه هقله ده اوله صده محلا یله برلی بوردنه وایوب
 باخرین بیلدیه ایستاد و کیفیه عربیه نه ده حبیله ده یا یله و فیه صورت ایستاده نظر اقتصاسک مرتبیه
 ماعده سه قضا لری شایه بویله باشه ارونه صده هقله ده اوله صده محلا یله برلی بوردنه وایوب
 ۱- سید بنک و عربی ترکبادنه کلاوب کوکهای اوله ره یونان ارونه عکس داننده قید اولنه و بزرگ نقایم و تزیینات

سوفی ۱۹۱

DEDEAĞAÇ'IN İTALYANLARCA İŞGALİ

Dedeagaç'a 1.000 kişilik bir İtalyan birliğinin çıktığı, Yunanistan'ın terhis ettiği askerleri tekrar silah altına çağırdığı ve seferberlik emrinin Adalar ahalisini de kapsadığına dair Edirne Valisi'nin telgrafı

Bâb-ı Âlî
Dahiliye Nezâreti
Şifre Kalemi

Şifre Telgrafnâme
Mahreci: Edirne

C. 19 Mayıs [13]35

Dedeagaç'a çıkan İtalya askerinin bin neferden ibaret olduğu ve bunlardan beş yüzü Karaagaç'la Dimetoka'ya sevk edilip mütebâkîsinin mahall-i mezkûrda kaldığı ve Yunan Hükûmeti'nin terhis eylemiş olduğu efrâdla otuz yaşına kadar olanları tekrar taht-ı silaha davet etmekde olduğu ve seferberliğin Adalar ahalisine de teşmîl edildiği ve Bük istasyonu ile toprak arasında köprülerin seylâbdan münhedim olmasına binâen Selanik'e âmed-şüdün münkatı' olduğu ve her ne kadar Fransızlar tarafından tamirine gayret edilmekde ise de muntazam hareketin iki aya kadar ancak kâbil olabileceği mevsûken bir menba'dan istihbâr edildiği İnöz Kaymakamlığı'nın iş'ârına atfen Gelibolu Mutasarrıflığı'ndan bildirilmekle arz-ı malumât olunur.

Fî 24 Mayıs [13]35 / [24 Mayıs 1919]

Edirne Valisi
Sâlim

DH. KMS, 52-2/13

صباح
د س

اقتام
د س

تاریخ کشیده سی
قلعه وردی

۱۳۰۲

شپره تلغرافخانه

مخرجی
اورن

خلیظاری

شپره قلمی

ع ۱۳۰۲
دوه خاجه جيتا ايتيا هكېنك بېك نغرونه عبارت اولين وېنورده بشورن قره اخېله وېنورده
سره ايتوبه تېاقينك مېن تېنورده قالدېن وېنورده هكړنك تېنورده ايتوبه اولين او اول وېنورده
باشه قد اولونك تېنورده تېنورده وېنورده ايتوبه اولين وېنورده ايتوبه اولين وېنورده ايتوبه اولين
وېنورده ايتوبه اولين وېنورده ايتوبه اولين وېنورده ايتوبه اولين وېنورده ايتوبه اولين وېنورده ايتوبه اولين
نقطه اولين وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده
قېلادې بېكې وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده
بېرېنك وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده وېنورده

اورن وېنورده

هم

هم مخصوصه كې روښان
فصل اول

SULH KONFERANSINDA DOĞU VE BATI TRAKYA'NIN YUNANİSTAN'A BIRAKILDIĞI, İZMİR'DE YUNAN ASKERİNİN ARTIRILACAĞI HABERLERİ

İzmir'i işgal eden Yunan askerlerinin bölgede asayişini sağlayamadığı ve milli kuvvetlerle başa çıkamadığından asker sayısını artırmak istediği, İngiliz ve Amerikan askerlerinin Türkler ile Yunanlılar arasındaki çarpışmaları önlemek için Yunan birliklerinin önünde konuşlanacağı, Aydın'daki yangın neticesi yüz milyon frangı aşkın zarar ziyanı araştırmak için Amerikalı subayların Aydın'a ulaştığına dair haberlerin Atina gazetelerinde yer aldığı, barış konferansı gereği Doğu ve Batı Trakya'nın Yunanistan'a bırakıldığı, ancak doğrudan doğruya Yunan askerinin işgali halinde İzmir'de olduğu gibi kan dökülmemesi için bölgenin Yunan Hükümeti adına Fransız askerleri tarafından işgal edilmesinin beklendiğine dair bazı söylentilerin Beyoğlu'ndaki Yunan çevrelerinde konuşulduğu

Polis Müdüriyet-i Umumiyesi
1. Şube
2521

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Mahremdir

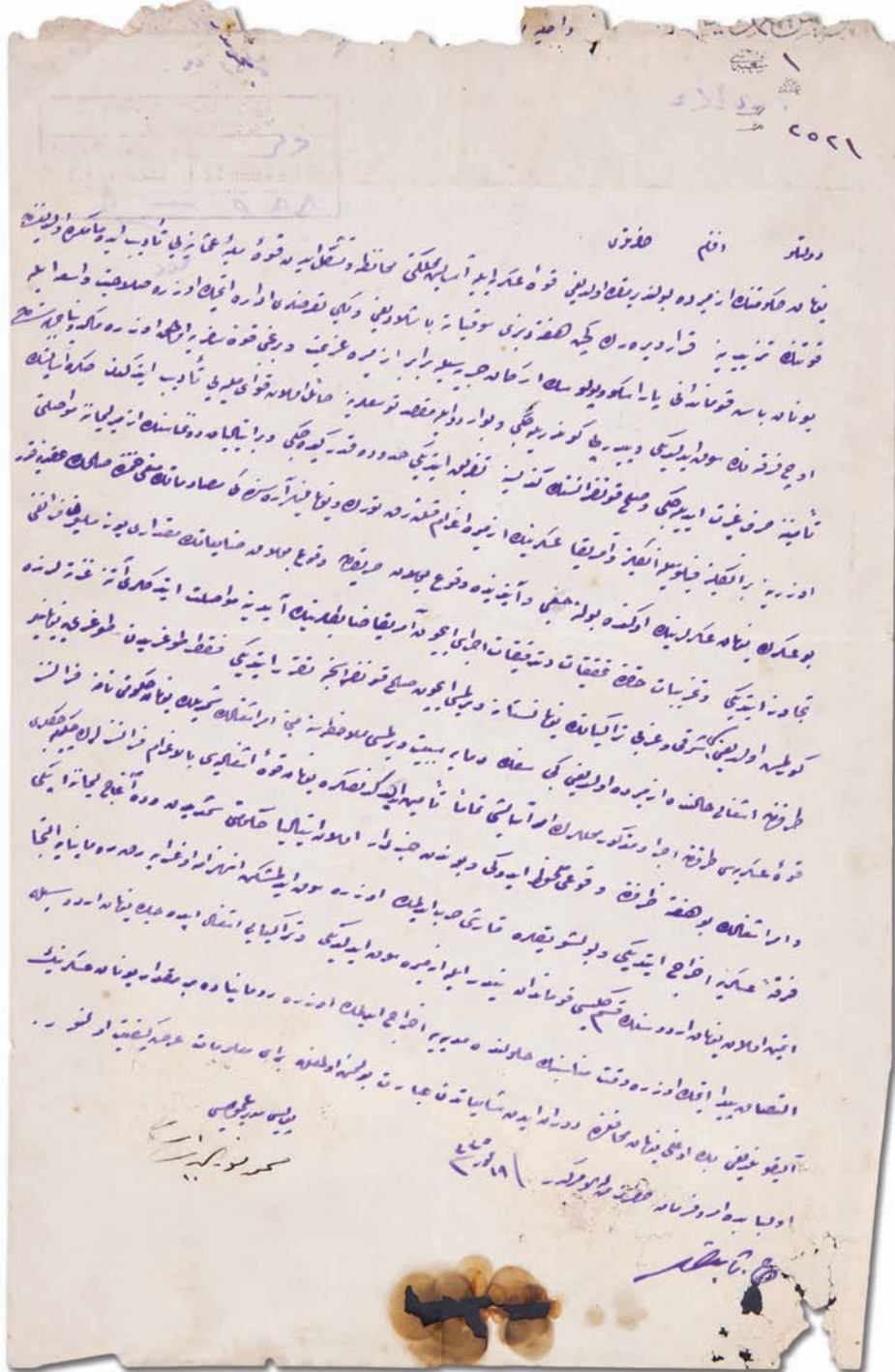
Devletli efendim hazretleri

Yunan Hükümeti'nin İzmir'de bulundurmakta olduğu kuvve-i askeriye ile asayiş-i memleketi muhafaza ve teşekkül eden Kuvve-i Milliye-i Osmaniyye'yi te'dîb edememekde olduğundan kuvvetinin tezyidine karar vererek, geçen haftadan beri sevkîyâta başladığı ve yeni taarruzları idare etmek üzere salâhiyet-i vasia' ile Yunan Başkumandanı Paraskevopulos'un erkân-ı harbiyesiyle beraber İzmir'e azîmet ve Birinci Kuvve-i Seferiye olmak üzere Makedonya cebhesinden üç fırkanın sevk edildiği ve peyderpey gönderileceği ve bu ordu ile maksad-ı tevessü'lerine hâil olan Kuvâ-yı Milliye'yi te'dîb etdikden sonra asayişin te'minine sarf-ı gayret edileceği ve sulh konferansının kendisine tefrik ettiği hududa kadar gideceği ve bir İtalyan donanmasının İzmir Limanı'na muvâsalatı üzerine bir İngiliz filosuyla İngiliz ve Amerika askerinin İzmir'e i'zâm kılınarak Türk ve Yunanlılar arasındaki müsademâtın men'i zımnında sulhun akdine kadar, bu askerinin Yunan askerlerinin önünde bulunacağı ve Aydın'da vuku bulan harîkden ve vuku bulan zâyîâtın mikdarı yüz milyon Frangı tecavüz ettiği ve tahribât hakkında tahkikât ve tedkikât icrası için Amerika zâbitlerinin Aydın'a muvâsalat ettikleri Atina gazetelerinde görülmüş olduğu gibi Şarkî ve Garbî Trakya'nın Yunanistan'a verilmesi için Sulh Konferansınca takarrür ettiği fakat doğrudan doğruya Yunanlılar tarafından işgali halinde İzmir'de olduğu gibi sefk-i dimâya sebebiyet verilmesi mülâhazasına mebnî emr-i işgalin şimdilik Yunan Hükümeti nâmına Fransız kuvve-i askeriyesi tarafından icra ve mezkûr mahallerin emr-i asayişini tamamen te'min edildikten sonra Yunan kuvve-i işgaliyesi bi'l-i'zâm Fransızların çekilecekleri ve emr-i işgalin bu hafta zarfında vuku'u melhûz idüğü ve bundan haberdâr olan İtalya Hükümeti, şimdiden Dedeagaç Limanı'na iki fırka-i askeriye ihrac ettiği ve Bolşeviklere karşı harb edilmek üzere sevk edilmiş iken inhizâma uğrayarak Romanya'ya iltica etmiş olan Yunan Ordusu'nun kısm-ı küllîsi kumandan Niyer ile İzmir'e sevk edildiği ve Trakya'yı işgal edecek Yunan Ordusu'yla iltisâk peydâ etmek üzere vakt-i münasibin hulûlünde

Midye'ye ihrac edilmek üzere Romanya'da bir mikdar Yunan askerinin alıkonulduğu Beyoğlu Yunan mehâfilinde deverân eden şâyî'âtdan ibaret bulunmuş olmakla berây-ı malumât arz-ı keyfiyet olunur. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 19 Temmuz sene [1]335 / [19 Temmuz 1919]

Polis Müdür-i Umumîsi
Mehmed Nureddin

BATI TRAKYA'NIN YUNANLILARA TESLİM EDİLMEK ÜZERE FRANSIZLAR TARAFINDAN İŞGAL EDİLECEĞİ HABERLERİ

Batı Trakya'nın bilâhare Yunanlılara teslim edilmek üzere Fransızlarca işgal edileceği haberi üzerine Karaağaç ve çevresinde karışıklık çıktığı, yerel idarecilerin emriyle Karaağaç'taki ticarethanelerin kapattırıldığı, askerlerin devriye gezdirildiği ve bomba eğitimleri yapıldığı ayrıca Yunan müfrezelerinin takviye edilerek yerli gayrimüslimlerin silahlandırıldığı

Dahiliye Nezâreti
Emniyet-i Umumiye Müdüriyeti
2579 / 35

Edirne Vilâyeti'ne

Garbî Trakya'nın bilâhare Yunanlılara teslim edilmek üzere şimdiden Fransızlar tarafından işgal edileceği şâyi'ası üzerine o havalide âsâr-ı galeyân meşhûd bulunduğunu ve dünden itibaren Karaağaç'daki ticarethânelerin hükûmet-i mahalliye'nin emriyle seddedildiği ve muhafaza-i inzibât için askerden süvârî devriyeler gezdirilmekde ve efrâd-ı cedîdeye top ve bomba ta'îmleri yaptırılmakda olduğu ve hergün posta treniyle Selanik cihetinden nazar-ı dikkati celbedecek miktarda müsella ve gayr-ı müsella Yunan askerleri gelerek Kule-yi Burgaz ile İstanbul arasındaki istasyonlarda bulunan Yunan müfrezelerinin takviye ve yerli gayr-ı müslimlerin teslîh edilmekde bulunduğu istihbâr kılınmış olmakla bu hususlardaki istitlâ'âtınızın inbâsı ile beraber muhafaza-i emn ü asayişe son derecede iltizâm-ı i'tinâ edilmesi bâbında.

Fî 29 Temmuz sene [1]335 / [29 Temmuz 1919]

**

$$\frac{cov9}{x0}$$

ملال مطبعہ - ۸۸ *

Dahiliye Nezâreti Kalem-i Mahsus Müdüriyeti

Dahiliye Nâzırı Adil Beyefendi'den Hariciye Nâzırı Ferid Paşa hazretlerine 12 Ağustos sene [1]335 tarihli ve ... numaralı tezkire-i acizîye zeyldir:

Garbî Trakya'nın bilâhare Yunanîlere teslim edilmek üzere şimdiden Fransızlar tarafından işgal edileceği şâyî' olması üzerine o havalide âsâr-ı galeyân müşâhede olduğu ve Karaağaç'daki ticarethânelerin hükûmet-i mahalliye'nin emriyle seddedilerek muhafaza-i inzibât için devriyeler gezdirilmek ve efrâd-ı cedîdeye top ve bomba ta'limleri yaptırılmakda bulunduğu haber alınması üzerine Edirne Vilâyeti'nden isti'lâm-ı keyfiyet olunmuş idi. Bu kerre cevaben alınan 3 Ağustos sene [13]35 tarihli ve 46491/1429 numaralı tahrîrât leffen savb-ı âlî-i âsafânelerine takdim kılınmış olmakla münderecâtına ve ma'rûzât-ı sâbıkaya nazaran muktezâsının ifası merhûn-ı re'y-i âlî-i cenâb-ı fahîmâneliridir. Ol bâbda. 27 Ağustos sene [1]335 / [27 Ağustos 1919]

DH. KMS, 52-4/21

Dedeagach Adliye Dairesi
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90581/17)

[illegible]

EDİRNE'DEKİ RUMLARIN BATI TRAKYA'YA GÖÇ EDEREK AZINLIK OLAN RUM NÜFUSUNU ÇOĞUNLUĞA ÇIKARTIP YUNAN İŞGALİNE ZEMİN HAZIRLADIKLARI

Edirne'ye gelen bazı yabancılar ile Osmanlı uyruğundan olmayan Rumların kışkırtmalarıyla önemli ölçüde Rum ailenin Edirne'den Selanik ve bağlı kazalara gitmek üzere pasaport aldıklarının gözlendiği, bölgedeki azınlık durumunda olan Rumları çoğunluğa çıkarıp Yunan Ordusu'nun Batı Trakya'yı işgalini haklı çıkarma maksadına yönelik olduğu anlaşılan bu politikanın önüne geçmek için Rumların pasaport almalarının zorlaştırılması

Dahiliye Nezâreti
Kalem-i Mahsus Müdüriyeti

Huzur-ı Sâmi-i Cânib-i Nezâret-penâhî'ye

Bu günlerde Rum ailelerinin Edirne'den Selanik ve mülhakâtına gitmek üzere istiksâr eyleyecek derecede pasaport istihsâl etmekde oldukları ve bunların bu suretle hareketleri Hükûmet-i Seniye'den ve Türk milletinden zulüm ve eza görerek mecbur-ı hicret kaldıklarını işâ'aya ve aynı zamanda Siroz ve Drama cihetlerine geçerek Garbî Trakya'ya doğru ittisâ'a başlayan Yunan Ordusu'nun Trakya'yı işgalini muhık göstermeğe ve oralardaki Rum ekalliyetini ekseriyete kalb ve iblâğa hâdim siyasî bir tedbir ve tertibâtın delâil-i fi'liyesine ma'tûf ve şu günlerde Edirne'ye gelip giden ecnebi ve yabancı Rumların teşviklerine merbût bulunduğu vilâyet polis müdüriyetinden bildirilmesi üzerine birer sebep ve bahane ihdâsı ve mümkün olduğu kadar mevânî ve müşkilât ikâ'ı suretiyle pasaport [istihsâlinin]¹ men' ve tahdidi lüzumunun müdüriyet-i mezkûreye [tebliğ kılındığı] iş'âr kılınmış olmakla ol bâbda.

Fî 28 Teşrîn-i Evvel sene [13]35 / [28 Ekim 1919]

— DH. EUM. KLH, 5/154 —

بود نوره روح عالم این اوردن و سون و محققه قبل اورد
 است - ایید حب و جد و بی سوط آفقه اوله قریه و بوزن
 بهوشه و کتری خلوت سینه دن و تون مقده ظم و اذا
 کوره ک مجوهرن قلم قیراف است عبد و علی زمان سرور
 و دایم عزت کلمه عربی ترایا طوغه است با لایه
 یونان - و دست ترایا استانی کوه کورمه و اورا رده
 روح اقله اکثره قب و ابلاغ هانم سکی بر تیر و تربت
 ولای ضعیف و معطوف و کور نوره اوردن طوب کین
 اخیه و یغی - ویرک تبصره و بوط بولینه ولایت بولیه
 میرینه بدیده اوردن - ویرک ویرک اعدای و کلمه
 اولدنه قریه و باغ و صلوات ایضا هویت به سوط
 قلم منع و تحریک لافند مدبره نوره
 این است عقیقه در هندی اوله

BATI TRAKYA'DAKİ BULGARLARIN BULGARİSTAN'A GÖÇ ETTİKLERİ VE YUNANLILARIN BATI TRAKYA'YI İŞGAL İÇİN HAZIRLIK YAPTIKLARI

Batı Trakya'daki Bulgar ahalinin Karaağaç yoluyla Bulgaristan'a hicret etmekte olduğu, Dersaadet Yunan Temsilciliği'nden Tekirdağ'daki Rum Kulübü ile Ermeni Kilisesi'ne tebliğ edilen bildiride, Trakya'nın Çatalca'ya kadar Yunanistan'a verildiği, işgal için henüz zaman tayin edilmediği ve Yunan askerinin işgali esnasında Rumlar tarafından yerli halka karşı hiçbir taşkınlık ve taarruzda bulunulmaması yolunda tenbihatta bulunulduğu

Edirne Vilâyeti

Mektubî Kalemi

Umumî: 54287 / Hususî: 610

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

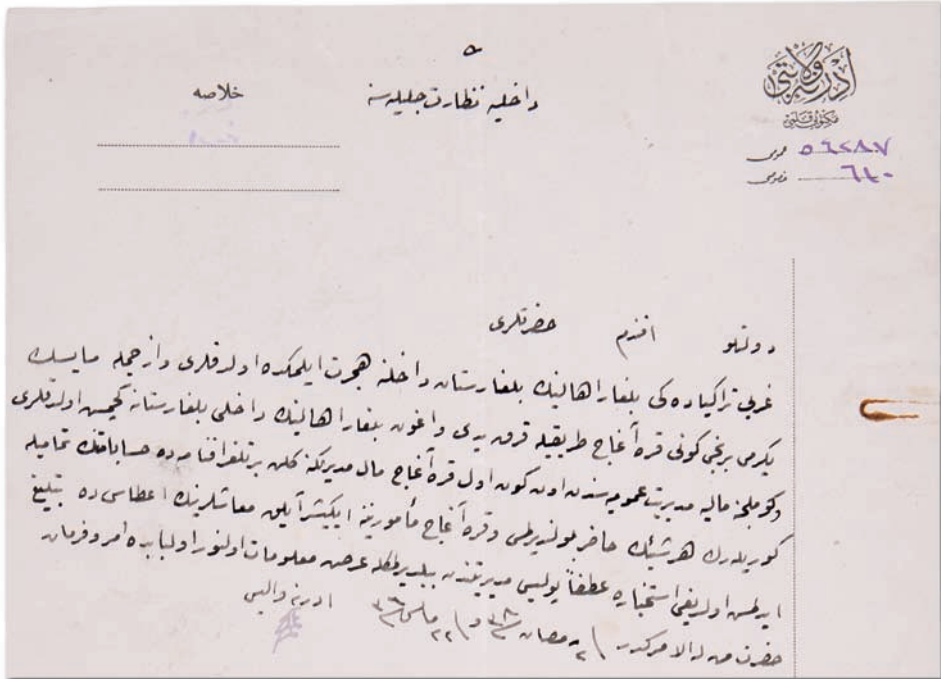
Devletli efendim hazretleri

Garbî Trakya'daki Bulgar ahalinin Bulgaristan dahiline hicret eylemekde oldukları ve ez-cümle Mayıs'ın yirmi birinci günü Karaağaç tarikiyla kırk yedi vagon Bulgar ahalinin dahilî Bulgaristan'a geçmiş oldukları ve Gümülcine Maliye Müdüriyet-i Umumiyesi'nden on gün evvel Karaağaç Mal Müdürlüğü'ne gelen bir telgrafnâmede hesabâtının tamamıyla görülerek her şeyin hâzır bulundurulması ve Karaağaç memurînine ikişer aylık maaşların it'âsı da tebliğ edilmiş olduğu istihbâra atfen polis müdüriyetinden bildirilmekle arz-ı malumât olunur. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehül-emrindir. Fî 2 Ramazan sene [13]38 ve fî 22 Mayıs sene [13]36 / [23 Mayıs 1920]

Edirne Valisi

(İmza)

**

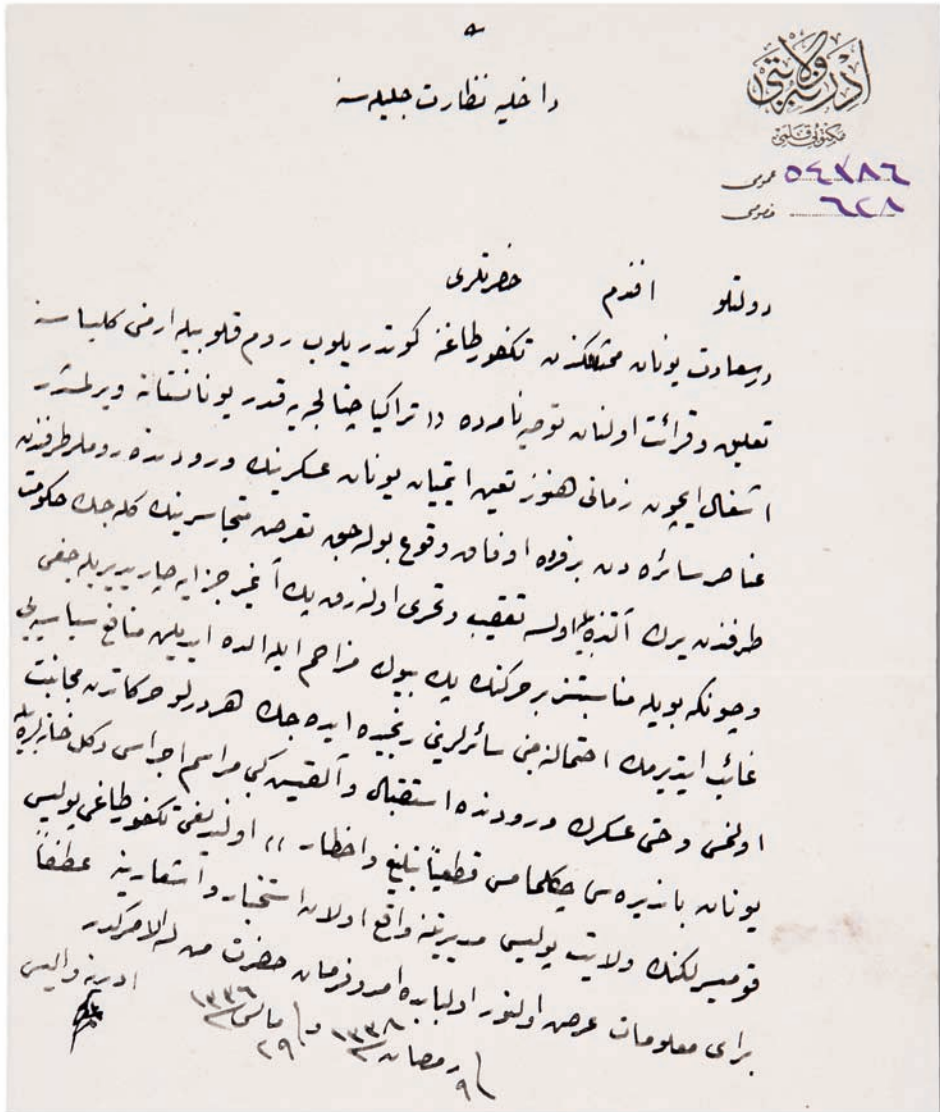

Edirne Vilâyeti
Mektubî Kalemi
Umumî: 54386
Hususî: 628

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletli efendim hazretleri

Dersaâdet Yunan Mümessilliği'nden Tekfûrdağı'na gönderilip Rum kulübüyle Ermeni kilisesine ta'lik ve kırâet olunan tavsiyenâmede "Trakya, Çatalca'ya kadar Yunanistan'a verilmiştir. İşgal için zamanı henüz tayin etmeyen Yunan askerinin vürûdunda Rumlar tarafından anâsır-ı saireden bir ferde ufak vuku bulacak taarruz mütecâsirînin gelecek hükûmet tarafından yerin altında bile olsa takib ve taharrî olunarak pek ağır cezâyâ çarpdırılacağı ve çünkü böyle münâsebetsiz bir hareketin pek büyük mezâhim ile

elde edilen menâfi'-i siyasiyeyi gâib etdirmek ihtimâline mebnî sairlerini rencîde edecek her türlü harekâtdan mücânebet olunması ve hattâ askerin vürûdunda iskikbâl ve alkış gibi merâsim icrası değil, hânelere bile Yunan bandırası çekilmemesi kat'iyen tebliğ ve ihtâr olunduğu Tekfurdağı Polis Komiserliği'nin vilâyet polis müdüriyetine vâki olan istihbâr ve iş'ârına atfen berâ-yı malumât arz olunur. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehül-emrindir.

Fî 9 Ramazan sene 1338 ve fî 29 Mayıs sene 1336 / [30 Mayıs 1920]

Edirne Valisi
(İmza)

**

İdare-i Umumiye-i Dahiliye Müdüriyeti

Nâzır Vekili Reşad Beyefendi'ye, Sadriazam Ferid Paşa Hazretleri'ne

Garbî Trakya'daki Bulgar ahalinin Bulgaristan dahiline hicret eylemekte olduklarına ve Karaağaç Mal Müdürlüğü'ne Gümölcine Mal Müdüriyet-i Umumiyesi'nden gelen bir telgrafnâmede hesabâtın rü'yet edilerek her şeyin hazır bulundurulması ve Karaağaç memurînine ikişer aylık maaş verilmesi tebliğ edildiğine ve Dersaadet Yunan Mümessilliği'nden Tekfurdağı'na gönderilip Rum kulübüyle Ermeni kilisesine ta'lik ve kırâet olunan tavsiyenâmede Trakya, Çatalca'ya kadar Yunanistan'a verildiğinden bahisle Yunan askeri tarafından işgal başladığı zaman ittihâz olunacak tarz-ı hareket hakkında tenbîhâtda bulunulduğuna dair Edirne Vilâyet-i Aliyyesi'nden alınmış olan iki kıt'a tahrirâtın suretleri berây-ı malumât leffen arz u takdim kılındı. Ol bâbda.

2 Haziran sene [1]336 / [2 Haziran 1920]

(149)

PARİS SULH KONFERANSI'NA KATILAN BATI TRAKYA HEYETİNİN MASRAFLARININ OSMANLI HÜKÜMETİNCE KARŞILANMASI

*Paris Sulh Konferansı'nda Batı Trakya'nın hukukunu savunmak için
Gümülcineli Tevfik, İskeçeli Hüseyin Hayri ve Dedeoğlu Mahmud Nedim
Beylerin görevlendirildiği ve bu kişilerin on bin franklık masrafinin Osmanlı
Hükümeti tarafından karşılanmasına dair Bakanlar Kurulu kararı*

Meclis-i Vükelâ Müzâkerâtına Mahsus Zabıtnâme

Hulâsa-i Meâli

Şarkî Trakya ahalisinin hukuk ve menâfi'ini sulh konferansı nezdinde müdafaa maksadıyla mukaddemâ Paris'e gitmiş olan hey'etin mesâisine iştirak ederek Garbî Trakya ahalisi nâmına da müdafaât-ı lâzımede bulunmak üzere mahallince intihâb olunan Gümülcineli Tevfik ve İskeçeli Hüseyin Hayri ve Dedeoğlu Mahmud Nedim Beylere Hükûmet-i Seniyece bezl-i muâvenet olunması Dersaadet'de bulunan Garbî Trakya murahhasları tarafından istid'â kılınmış olduğundan bahisle evvelki hey'et hakkında cereyân eden muameleye kıyasen bunların da harcırahları Paris'de ikametleri zamanına aid masrafları için on bin frank i'tâsı hakkında Dahiliye Nezâreti'nden vârid olan tezkire mütâlâa olundu.

Kararı

Suret-i iş'âr muvâfık görülmekle o mikdar meblağın masârıf-ı gayr-ı melhûze tertibinden tesviyesi zımında Maliye Nezâreti'ne tebligât ifa ve Dahiliye Nezâreti'ne de malumât i'tâsı tezekkür kılındı.

Fî 5 Şevval sene 1338 - Fî 22 Haziran sene 1336 / [22 Haziran 1920]

(İmzalar)

MV, 219/85

45 قورقور دورى كىلىپتە

151

ÖZERK BATI TRAKYA HÜKÜMETİ TEŞKİLAT TASARISI

Neuilly Antlaşması ile Bulgaristan'ın elinden alınarak Fransız Generali Charpy'nin yönetiminde müttefik idaresine bırakılan Batı Trakya'da, kurulması tasarlanan Özerk Trakya Hükümeti'nin teşkilat yapısını belirleyen 21 Mayıs 1921 tarihli layiha

MUHTAR TRAKYA TEŞKİLÂT-I İDARİYESİ LÂYİHASI

Muhtar bir Trakya Teşkilât-ı İdariyesi General Charpy idaresi tahtında Garbî Trakya'ya tatbik olunan muhtariyet-i idareye müşâbih olacak ve hükûmet-i cedîdenin ilk senelerde yalnız kendi menâbi'-i varidâtıyla idare olunabilmesi için bu muhtariyet-i idariye mümkün mertebe sadeleştirilecektir.

Taksimât-i İdariye ve Hudud

Trakya taksimât-ı sâbika-i idaryeye müşâbih olmak üzere bazı nevâhiye münkasım bulunacak ve pâyitahtı Edirne olacak ve beyne'l-müttefikîn komisyon ile merkez-i hükûmet Edirne'de bulunacaktır. Hatt-ı Hudud:

Garben Borlon Gölü'nün şimâlinde vâki tepeden bed' ile 1900 rakımlı tepeye doğru Bulgar hududuna müntehî olacaktır. Yunanistan ile müşterek olan hudud yeri takriben on iki kilometre olacaktır.

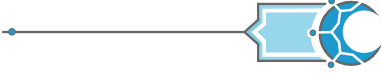
Şimâlen: Bulgaristan ile olan müşterek hudud şimdiki hatt-ı hudud olacaktır.

Cenûben: Hatt-ı hudud Tekfurdağı ile Midye'yi Trakya'ya bırakan bir hat ile nihayet bulacaktır. Bu suretle teşekkül edecek olan Trakya kâbiliyet-i hayatiyeyi hâiz olacak ve bundan ber-vech-i âtî fevâid istihsâl olunacaktır.

A- Gümülcine Nahiyesi'nin daire-i salâhiyeti daima kışları gelip ovada geçiren Arda mevâşî sürülerinin yaz mevsiminde yaylaya çıkarılmasına müsaade olacak ve Arda ve Eriş sekene-i dağyesine de mahsulât-ı ziraiyelerini Gümülcine pazarına getirmek ve Avrupa-yı Garbî'den vürûd eden mamulât-ı sinaiyeyi oradan tadarik etmek imkânını bahş edecektir.

B- Mariçe vadisi Bulgaristan ile Edirne Vilâyeti'ne muktezî bir mahrec-i iktisâdî te'min edilecektir.

C- El-hâsıl Şarkî Trakya'nın İnöz-Midye hattına kadar bî-terafılığı Dersaadet'i Avrupa sevâhili için mühim olan Türk askerinin mevcudiyetini gayr-ı mukayyed kılacak her güne tahrikât-ı ecnebiyeye karşı muhafaza edecek ve bu suretle Boğazların serbestisini suret-i müessirede te'min edecektir.

TEŞKİLÂT-I İDARİYE

Mahallî Trakya Teşkilâtı

- A- Bir reis ile üç azâdan mürekkeb daimî bir komisyon ile beraber bir meclis-i âlî-i idarî
- B- Vezâif-i âliye-i idariye müdüriyetleri
- C- Nevâhî Müdürânı

Beyne'l-Müttefikîn Teşkilât

- A- İngiliz, İtalyan ve Fransız üç komisyondan mürekkeb beyne'l-müttefikîn bir komisyon
- B- Umûr-ı siyasiye ve idariye müdüriyeti
- C- Nevâhî müfettişleri
- D- Jandarma muallimleri

Beyne'l-Müttefikîn Komisyonu

Beyne'l-müttefikîn murâkabe içlerinden birisi reis olmak üzere İngiliz, Fransız ve İtalyan Fevkalâde komiserlerinden mürekkeb bir komisyon tarafından icra edilecektir.

Bu komisyon Edirne'de bulunacaktır. Komisyonun vazîfesi Trakya'nın teşkilât-ı idariyesine riyaset etmek, hükûmeti taht-ı murâkabe de bulundurmak ve kendi nesâyihî ile hükûmete müzâheret eylemekden ibaret olacaktır.

Bundan başka komisyon Boğazların murâkabesini icra edecek ve kendi muhafazalarına tahsis kılınacak olan müttefikîn asâkirini taht-ı irâdesinde bulunduracaktır.

Umûr-ı Siyasiye ve İdariye Müdüriyeti

Beyne'l-müttefikîn komisyona üç veya dört memurdan veya müttefikîn zâbitânından mürekkeb siyasî ve idarî bir kısım tarafından muâvenet edilecektir. Bu kalem bilhassa idarî vazâif-i aliyyenin teşkil ve murâkabesi ile mükellef olacaktır.

Nevâhî Müfettişleri

Üç milletden bir müfettiş her nahiyenin merkez-i hükûmetinde bulunarak orada umûr-ı idariyeyi teftiş edecektir. Bu müfettişler siyasî ve idari kaleme mensub bulunacaklardır.

Jandarma Muallimîni

İngiliz, Fransız ve İtalyan zâbitân ve küçük zâbitânı Trakya'nın jandarma teşkilâtıyla mükellef bulunacaktır. Ücretle ve kur'a keşîdesi suretiyle teşkil edilecek olan bu jandarma hey'etinin 2.000 mevcudu olacak ve Edirne'de bir jandarma mektebi küşâd edilecektir.

Meclis-i Âlî

Meclis-i âlî milliyetlerin ve mezâhibin temsil-i nisbisini te'min edecek suretde memleketin muhtelif ırk ve mezhebe mensub cemaat tarafından müntehib sekene-i asliyeden veya tarih-i kadimden beri Trakya'da ikamet eden otuz azâdan mürekkeb

olacaktır¹.

Meclis-i âlî-i idarî azâsının tayini beyne'l-müttefikîn komisyonun tasvîbine arz edilecektir. Meclis-i âlî-i idarî esasen her üç ayda bir kere ictimâ edecektir.

İctima'âta davet tarihi beyne'l-müttefikîn komisyon tarafından tayin olunacaktır.

Nevâhî Müdüriyeti

Her nahiye, nahiyenin ekseriyet-i ırkına mensub bir memur tarafından idare olunacaktır. Nahiyenin ehemmiyetine göre ekalliyete mensub bir veya birçok müdür muavinleri müdüre muâvin olacaktır².

Mekâtib

Hükûmet tarafından muvakkaten tedrisât icra edilmeyip cemaat âtiyen ecnebi propagandalarına ve iğtişâta merkez olamayacağına itmi'nân hâsıl edecek olan hükûmetin murâkabesi tahtında elsine-i muhtelif üzerine mektebler küşâdına me'zûn olacaktırlar.

Her sene bûdcenin tanziminde masârıf-ı umumiye nâmına hususî bir kredi açılacak ve bu kredi bilâ-tefrîk lisan ve mezheb-i muhtelif mekteblere devam eden talebe beyinde nisbet dairesinde tevzî' olunacaktır.

Lisan-ı resmî

Bulgar, Rum, Türk ve Fransız lisanları muamelât-ı muhtelif-i idariye ve adliye kabul edilecektir.

İlanât ve mukarrerât bu dört lisan üzere neşr olunacaktır. Maa-hâzâ lisan-ı siyasi olan Fransızca muhaberât-ı resmîyede ve defâtîr ve sicillâtta ve muhasebe-i merkeziye hesabâtının tanziminde lisan-ı resmî ittihâz olunacaktır.

Banknotlar³

Edirne'deki Bank-ı Osmanî şubesi muvakkaten hükûmet bankası yerine kâim olacak ve Osmanlı lirası Dersââdet mübâdele fiyatı üzerinden rayic-i resmî ittihâz edilecektir. Tedbîr-i muvakkat olmak üzere bir müddet-i muayyene için ve Trakya'da tedavül eden Rum ve Bulgar banknotlarının ta'dâdını müteâkib bu evrak-ı nakdiye her hafta neşredilecek olan Dersââdet mübâdele fiyatı üzerinden hükûmet veznelerince kabul edilecek ve bilâhare memleketin ahvâl-i maliyesi sarâhaten tayin ve takdir edince Trakya kavâim-i nakdiyesinin mevkî-i tedâvüle vaz'ı te'emmül edilecektir.

Fî 21 Mayıs sene 1338 / [21 Mayıs 1922]

1) Bilâhare muhacirînin veya teb'îd edilenlerin avdetini müteakib veya muhacirînin veyahud memleketde bekâsı arzu edilmeyenlerin azîmetini müteakib nüfus-ı ahali bazı mertebe tayin eylediği takdirde meclis-i alînin tecdîdi için intihabâta mübâşeret edilecektir.

2) Nahiyelerde beyne'l-müttefikîn kontrol hey'etleri suistimalât ve münazaâtı men' ve ekseriya yekdiğerine hasım olan anâsır beyindeki mesâîyi tanzim için hakk-ı ric'ati hâiz olacaktır.

3) Bu banka zaten beyne'l-müttefikîn kontrol hey'etinin taht-ı murâkabesinde olmak gibi bir fâide bahş etmektedir.

تعیین

مدیر	مدیر معاونی	مخبر	مترجم	خارجیه نظارتی
سید کاظم	محمد یاقوت			ترجمه مدیری
۱۳۳۳ سال	۱۳۳۸ سال	۱۳۳۳ سال	۱۳۳۳ سال	۱۳۳۳ سال

تعیین شرایط اداره سیلاب

تعیین شرایط اداره سیلاب
 اداره سیلاب اولی و حکومت جدید ملک ایالت سند در ده پانز گندی منابع دار دایره اداره
 اولی سیلابی بحیره بود بخانه اداره سیلابی سند در ده ساره سند در ده حیدر

تعیین شرایط اداره سیلاب

تعیین شرایط سابقه اداره سیلاب اولی سند در ده سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده
 اولی و سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده
 سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده

حدود سیلاب اولی

حدود سیلاب اولی سند در ده سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده

سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده

سیلاب

سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده

سیلاب

سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده

سیلاب اولی

سیلاب اولی سند در ده سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده

سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده سیلابی سند در ده

خارجیه نظارتی ترجمہ مدیریتی	مترجم	عین	مدیر معاونی	مدیر
فی ۱۳۴۳	فی ۱۳۴۳	فی ۱۳۴۳	فی ۱۳۴۳	فی ۱۳۴۳
<p>ب - خارجہ و ادبیہ بیورو - ستائیدہ اور یہ دروازہ تقسیم پورچاقاوی نامی ایڈیٹر ج - اعلیٰ شرفی زالیانہ ایڈیٹر - میڈیٹر - خطہ قدر - بیورو قدر - دربارہ اور دیا سوامی اجیہ مہم اولہ قدر عہدہ بیورو تین غیر متعلقہ قدرہ خ - بیانات افسر - قاتر محافظ ایڈیٹر و بیورو قدرہ بیورو قدرہ سرینس جوریہ</p>				
<p>نامی ایڈیٹر - تشکیل ادارہ محکمہ زالیانہ تشکیل</p>				
<p>۱ - بیورو ایڈیٹر اعزادہ مرکب راجی قیسوہ ۲ - ایڈیٹر بیورو عالی اراہ ۳ - وضائف عالی اراہ مدیر تیرہ ۴ - تراجم مدیر تیرہ</p>				
<p>۱ - انکیز ایڈیٹر و فرانسوہ ۲ - فرانسوہ مرکب بیورو متعلقہ قیسوہ ۳ - امور سیاسی و ادارہ مدیر تیرہ ۴ - تراجم مدیر تیرہ ۵ - تراجم مدیر تیرہ</p>				
<p>بیورو المتعلقہ قیسوہ بیورو المتعلقہ راجی اجیہ بیورو اراہ اور یہ انکیز فرانسوہ و ایڈیٹر فوقہ لاجی قیسوہ مرکب بیورو قدرہ اجرا ایڈیٹر - فرانسوہ قدرہ قیسوہ زالیانہ تشکیل ادارہ بیورو قدرہ اور یہ قدرہ - فرانسوہ قدرہ قیسوہ زالیانہ تشکیل ادارہ بیورو قدرہ عہدہ تحت مراقبہ بیورو قدرہ و کندی راجی ایڈیٹر عہدہ مراقبہ بیورو قدرہ عہدہ اور یہ قدرہ - فرانسوہ قدرہ قیسوہ زالیانہ تشکیل ادارہ بیورو قدرہ عہدہ تحت مراقبہ اجرا ایڈیٹر راجی قیسوہ زالیانہ تشکیل ادارہ قدرہ اولہ قیسوہ عہدہ تحت مراقبہ ارادہ قدرہ بیورو قدرہ قدرہ</p>				

[illegible]

1

5

(۱)

بانتقید

بانتقید محتاج است از آنکه در آنجا که بماند یعنی در سبب بود که حکمت باندست برین قائم
اول هم در معانی برای در سعادت مبارک خدای او زنده را بجمع سعی اتحاد ایدید
تدبیر مدق امانت او زنده بدون معنی اجماع و تراکیده ندادل ایدید درم و بیضا
بانتقید مدق امانت او زنده بدون معنی اجماع و تراکیده ندادل ایدید درم و بیضا
اول هم در معانی برای در سعادت مبارک خدای او زنده را بجمع سعی اتحاد ایدید
تدبیر مدق امانت او زنده بدون معنی اجماع و تراکیده ندادل ایدید درم و بیضا
اول هم در معانی برای در سعادت مبارک خدای او زنده را بجمع سعی اتحاد ایدید
تدبیر مدق امانت او زنده بدون معنی اجماع و تراکیده ندادل ایدید درم و بیضا

در بانه و انانیه المتفقہ فخره لکنت تحت مافریع اولمہ کی بر فائده بخیه ایتده در

PARİS KONFERANSI'NA KATILAN GARBÎ TRAKYA MÜDAFAA-İ HUKUK CEMİYETİ'NİN FAALİYETLERİ VE OSMANLI HÜKÜMETİNİN CEMİYETE YAPTIĞI YARDIMLAR

Yakın Doğu meselesini hal ve yoluna koymak üzere toplanacak olan herhangi bir konferans huzurunda Batı Trakya halkının istek ve arzularını dile getirmek ve bölgenin Yunan idare ve hakimiyetinden kurtararak hürriyet ve istiklâllerinin tasdik ve kabulünü sağlamak üzere Gümülcineli Hüseyin Hüsnü, İskeçeli Yusuf Ziya ve Dr. Ahmed Tevfik Beylerin, Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti tarafından temsilci olarak tayin edildikleri ● Paris Konferansı'na Batı Trakya temsilcileri olarak gidecek heyetin, Yunan işkence ve zulümlerine dair vesikaları bastırmak ve çoğaltmak, aynı zamanda propaganda faaliyetlerine hız verebilmek için Osmanlı Hükümeti'nden bir miktar tahsisât çıkarılması talebi ● Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti murahhasları Yusuf Ziya ve Tevfik Beylerin, Paris'te resmî ve gayriresmî bazı makamları ziyaret edip Yunan mezalimini anlatma imkanı buldukları ve zarurî masrafları için bir miktar daha ödenek talep ettiklerine dair yazıları ● 29 Ağustos 1919 tarihinde kurulan Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin Batı Trakya'nın her yerinde teşkilatlanmasını tamamlamış ve faal hâlde olmasına rağmen Peştereli Tevfik adında bir başka şahsın Yunan çıkarlarına hizmet etmek maksadıyla aynı isim altında yeni bir teşkilat kurma çabasına girdiğine ve bunun dikkate alınmamasına dair cemiyet murahhas heyetinin Hariciye Nezâreti'ne yazısı ● Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin murahhas heyeti ve İstanbul'da Müteşekkil Şube Merkez ve İdare Heyeti listesi

Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti

Merkez-i Umumîsi

Gümülcine

Aded: 131

İtimadnâme

Suretdir

Şark-ı karîb meselesini hal ve tesviye zımnında memâlik-i mütemeddinede teşekkül ve in'ikâd edecek herhangi bir konferans huzurunda düvel-i muazzama-i aliyyenin hissiyât-ı necîbe-i adalet-perverâne ve nazargâh-ı nasafet-insaniyetkârânelerine: Garbî Trakya ve mazlum ahalsinin emel ve arzularını arz ve iblâğ ve menâfi'-i âliye-i memleketi müdafaa ile kıt'a-i mezkûrenin Yunan idare ve hakimiyetinden istihlâsıyla hürriyet ve istiklâllerinin tasdik ve kabulünü arzu-yı umumî-i millînin mevki'-i fî'l ve tatbika vaz'ını te'mine çalışmak üzere cemiyetimiz haiz bulunduğu salâhiyet-i mutlakaya istinâden Gümülcineli Hüseyin Hüsnü, İskeçeli Yusuf Ziya ve Doktor Ahmed Tevfik Beyleri hey'et-i murahhasa olarak intihâb ve tayin eylediğinden mûmâileyhim düvel-i mütemeddine makamât ve mecâlis-i resmiye ve mehâfil-i siyasiyeleri nezdinde Garbî Trakya'yı ve ahalsini müctemî'an temsili ve sekene-i memleketin mütâlâbât-ı muhikka ve hukuk-ı meşrû'a ve medeniyelerini takrîre salâhiyetdâr bulunduklarını mübeyyin işbu itimadnâme bi't-tanzim Yusuf Ziya Beyefendi'den i'tâ kılındı.

Fî 29 Nisan sene 1921

**Comité De La Défense Des Droits
De La Thrace Occidentale
La Délégation
No: 11**

Makam-ı Muallâ-yı Sadâret-penâhî'ye

Asalet-meâb efendimiz

Kan, zulüm, işkence tufanlarıyla senelerden beri boğulup kalmış olan Garbî Trakyamız ahali-i masumesinin hayat, can, mal ve namuslarının muhafazasına ma'tûf olan mesâîmizi teshîlen Paris'e gelebilmekliğimiz zât-ı asalet-meâbları tarafından te'min buyurulmuş ve bu lütf-i âlîcenâbâneye ahalimizin ile'l-ebed medyûn-ı şükran kalacakları vâreste-i arz ve izah bulunmuş ise de İstanbul'da iken alınan paranın ancak harcırahlarımızla buradaki masârif-ı müteferrika, otel ve yemek masraflarımıza tekâbül edebileceğine nazaran bir takım nüfus istatistikleriyle Yunan işkence ve zulmüne dair vesâiki tab' ve tevzî' etmek ve burada şimdiye kadar kat'iyen yapılmayarak kalmış olan propagandaya germî vermek gibi şiddetle lüzum hissedilen teşebbüsât-ı siyasiyenin icrası az çok nakde ve vakte muhtac olduğuna ve bu hususda Hariciye Müsteşarı Şevki Beyefendi'ye bu günkü tarih ile yazılan bir mektubda izahât verilmiş olmasına binâen ihsân ale'l-ihsân olarak daha on beş bin Frank kadar bir meblağın i'tâsı hususuna emr u irâde buyurulmasını istirhâma ictisâr eyleriz. Ol bâbda ve kâtibe-i ahvâlde emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 25 Mart sene [1]338 / [25 Mart 1922]

Doktor Tevfik

**

*Dedeâğaç Adliye Dairesi
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90581/16)*

**Comité De La Défense Des Droits
De La Thrace Occidentale
La Délégation**

Hariciye Nâzırı Devletli Fehametli Ahmed İzzet Paşa Hazretleri'ne

Asalet-meâb efendimiz

Paris'den mufârakât-ı devletlerini müteâkib Madam Gulis tarafından dahi kabul edildik. Dertlerimizi ona da anlatdık. Uzun müddet dinledi. Garbî Trakya'daki Yunan mezâlimi kendisine teşrîh ve izah ettiğimiz zaman müte'essir oldu. Ale'l-husus ma'hûd Karakaşanların Golova ve Latin ırkına mensub olduklarına dair verdiğimiz malumâta fevkalâde alâka göstererek ertesi günü bizi hariciyede Mösyö De Peregay'a gönderdi. Meseleyi ona da anlatdık. Mösyö Pavak Fara'ya anladacağını söyledi. Bunu müteâkib Mösyö Barjeton bizi nezdine davet etdi. Garbî Trakya'nın hududlarıyla orada meskûn milletlere dair ez-cümle Karakaşan aşiretleri hakkında izahât istedi. Zaten kendilerinin meydana çıkarmış oldukları bu mesele hakkında yine kendi fikirlerine göre malumât verdik. Madam Gulis bugün de bizi *Enteransjan** gazetesi idarehânesinde Mösyö (Kumandan Giyom'a) prezante etdi. Mûmâileyh Garbî Trakya meselesini gazetesiyle müdafaa edeceğine dair bize kaviyyen va'd verdi. Madam bu akşam da bizi yemeğe çağırdı. Yemekde (Monsenyör Lajiye) ile bazı zevâtın bulunacaklarını beyân ederek bu vesile ile bunlara ve ayrıca ayân ve meb'ûsândan sair zevâta reprezante edeceğini söyledi. Bilâhare Monsenyör'ün siyasî bir kulûbe mensub olup bu kulüp azâsıyla kendisinin Garbî Trakya'ya karşı alâka göstermekde bulunduklarını ve memleketimiz hakkında malumât talep etmekde olduklarını öğrendik. Yarın da muharriîn-i siyasiyeden Mösyö Moris Humra nâmında bir zât randevu verdi. Onun ile görüşeceğiz. Burada Nihad Reşad Bey ile de görüşdük. Bundan üç ay evvel Trakya'nın nüfus istatistiklerine ve orada cereyân eden ahvâle dair Mösyö Jan Yartu'nun kendisinden malumât talep ettiğini fakat bu bâbda elinde malumât olmadığı için Jan Yartu'nun kendisinden istediği şeyleri veremediğini ve binâenaleyh bizim vermekliğimizi söyledi. Bundan başka Londra'ya giderek orada İngilizlere de meselemizi anlatmaklığımızı beyân etdi. Mareşal Franchet d'Esperey kendisiyle görüşdüğümüz zaman yalnız Fransızlarla bu mesâil hakkında görüşmekde olduğumuzu İngilizler'in iyi görmemeleri melhûz olduğundan onlara da bu bâbda i'tâ-yı malumât etmekliğimiz lüzumunu söylemiş idi. Bu sözler daha birkaç yerden tekrar edilince bugün Nabi Bey Efendi'nin nezdine giderek arz-ı malumât etdik burada her şeyi hâzır etdikden sonra on beş gün kadar kalmak üzere Londra'ya gitmekliğimizi müşârunileyh dahi muvâfık buldular.

Yunanlıların Garbî Trakya'da bir çok cevâmi'-i şerifeyi kiliseye ve mekabir-i İslâmiye'yi bahçelere tahvîl ettikleri ve köyleri yakıp yıkdıkları malum-ı devletleridir. Bunlardan bazılarının elimizde bulunan fotoğrafları ile mezâlîme aid listelerin tab' ve neşri ve Hindistan'da tevzî'i hususunu te'min için bunları Hindistan Hilâfet Cemiyeti'ne

165

gönderdik. Bu vesâiki burada iken hâk-i pâ-yı devletlerine arz ettiğimiz vechile tab' etdirerek Paris, Roma ve İngiltere'de ayân-ı mebusân ile sair zî-nüfuz kimselere dahi tevzî etmeğe muvaffak olur isek büyük bir te'sir mevcuda getirmek imkânı hâsıl olacağı eltâf-ı sübhaniyeden me'mûldür. Binâenaleyh bunların masârif-ı tab'iyelerine daha burada bir müddet kalabilmek için burada iken va'd buyurulan on beş bin Frank kadar bir meblağın i'tâsı hususuna bezl-i inâyet ve lütf-i âtîfet buyurulmasını istihâm ederiz.

Evvelce İstanbul'da Düvel-i İtilâfiye mümessillerine ve burada da konferansa vermiş olduğumuz mufassal muhtıranın tekrar bir te'sir bıraktığını öğrendik. Hatta Nabi Beyefendi dahi bu muhtıranın iyi bir te'sir bırakmış olduğunu beyân buyurdular. Birkaç kişi de bundan bahsederek bir suretini bizden talep etdiler. Binâenaleyh bundan dolayı memleketimiz nâmına Haydar Bey'e minnetdar ve müteşekkîr.

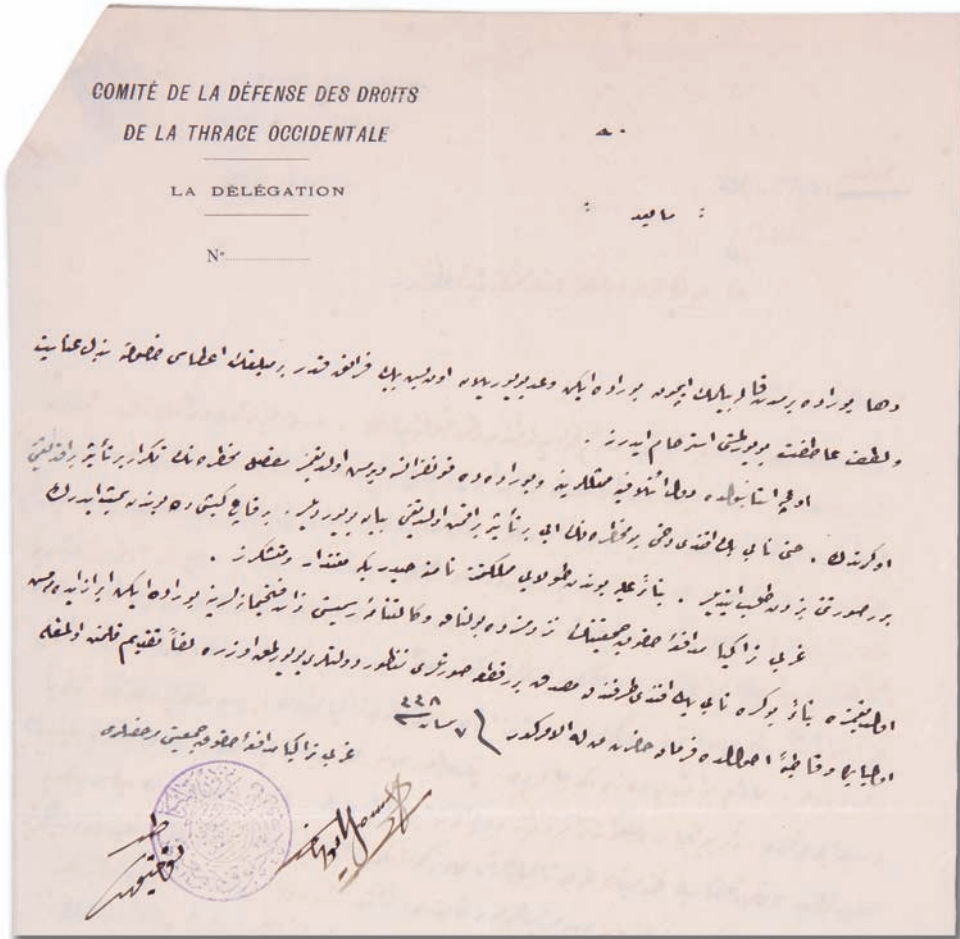
Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin nezdimizde bulunan vekâletnâme-i resmîsini zât-ı fahîmânelerine burada iken ibrâz edememiş olduğumuza binâen bu kere Nabi Beyefendi tarafından musaddak bir kıt'a suretleri manzûr-ı devletleri buyurulmak üzere leffen takdim kılınmış olmakla ol bâbda ve kâtibe-i ahvâlde fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 7 Nisan sene [1]338 / [8 Nisan 1922]

Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Murahhasları

Yusuf Ziya

Tabib Tefvik
(Mühür)

**

Karailıca Kaplıcası, Dedeagaç
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90624/10)

Dedeagaç Jandarma Dairesi
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/16)

Bâb-ı Âlî
Hariciye Nezâreti
Kalem-i Mahsus
33174/97

Huzur-ı Sâmi-i Cenâb-ı Sadâret-penâhî'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Nabi Beyefendi'den vârid olan fî 5 Nisan sene [1]922 tarihli ve 166 numaralı telgrafnâmede Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Murahhasları Yusuf Ziya ve Doktor Tevfik Beylerin Yunan mezâlimiyle nüfus istatistiklerinin tab' ve tevzî'i ve gerek Paris'de bulundukları gerekse Londra'da ikamet edecekleri müddet zarfında ihtiyarî [ve] zarurî masârif için on beş bin Frank'ın telgrafla irsâlini rica etmekde oldukları bildirilmektedir. Malum-ı sâmi-i Sadâret-penâhîleri olduğu vechile buradan hîn-i infikâklarında mûmâileyhime bin beş yüz lira i'tâ edilmiş ve meblağ-ı mezbûr Paris'deki ihtiyaçlarını te'mine kâfi ise de bunun tab' etdirecekleri âsâr için kifayet etmeyeceği tabî'dir. Ancak taleb eyledikleri on beş bin Frank'ın pek fazla olması ve Paris'le Londra'da temdîd-i ikametleri de fuzulî bir takım masârif ihtiyarını müstelzim ve Garbî Trakya Hey'et-i Merkeziyesi azâsından bazı zevâtın imzalarını hâvî olarak Paris'de bulunduğum sırada gönderilen ve leffen takdim-i huzur-ı sâmilere kılınan bir kıt'a arızanın da nazar-ı dikkati câlib bulunması hasebiyle bu bâbda kendilerine bir an evvel ne yolda cevab i'tâsı lâzım geldiğinin emr u iş'ârı menût-ı re'y-i sâmi-i cenâb-ı Sadâret-penâhîleridir. Ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 14 Şaban sene [1]340 ve fî 13 Nisan sene [1]338 / [13 Nisan 1922]

Hariciye Nâzırı
(İmza)

**

باب عالی
خارجیه نظارتی
دفتر مخصوص

۲۲۱۷۶
۹۷

خبر ساسی جناب صدراعظمی

مردود صدراعظمی در
نایب افندی و ارد اولاد ۱۵ سال ۱۹۴۹ تاریخ و ۱۶۶۶ نورولو تلفظ نامه در غریب ترکیا مدافع حقوق و حقوقی مصلحتی بود
صیا و روتور توفیق بکار بونان مصلحتیه نفوس استانتی بکار طبع و توفیق و ترک پارسد بولوقدی کرکه نودره ده اقامت
ایده جملری مدت خدمت اختیار ضروری مضاف ایچون اون بسبه نایب فرانک تنظیفه ارسانی رجا ایچنده اولوقدی بیلدی بیلده
معلوم ساسی صدراعظمی جملری اولدین و جملری بوردن حسیه نفاظ طرزه موی الهم بایک بشور لرا اعطای ایچنده و مبلغ فزبور پارسد کی
اختیار جملری تأمین لایحه ایده ده بولوق طبع ایچنده جملری آثار ایچون کفایت ایچنده جملری
بیک فضل اولس و پارسد نودره ده تمدید آقا مکرده فغولی بر ختم مضاف اختیاری مستلزم و غریب ترکیا حقیقت مرکزین اعضا نودره
بعضه ذواتک اعضا لری حاوی اولدورده پارسد بولوق طبع جملری ده کوندیلیمه و لقا تقدیم حضور سامی لری قنات بر قلم غریب نایب
نظر رقی حالب بولوق طبع جملری ده کوندیلیمه بر آن اول نه بولوق جملری ده لقا تقدیم حضور سامی لری قنات بر قلم غریب نایب
صدراعظمی جملری ده اولادیه امر و فرماست حکمت و لایحه لری

خارجیه نظارتی

ساز ۲۲۱

۱۶۱ و ۱۶۲

Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
Hey'et-i Murahhasası
Aded 36

Makam-ı Muallâ-yı Sadâret-penâhî'ye

Arz-ı acizânemizdir.

Dersaâdet'de cemiyetimizle alâkası olmayan bir takım kimselerin Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti nâmı altında bir cemiyet teşkiline yeltenmekte oldukları bu kere Avrupa'dan avdetimizde haber alınmıştır. Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti hıttâ-i mezkûrenin düvel-i itilâfiye nâmına işgal edildiği bir zamanda teşekkül edip el-yevm merkez-i umumisi Garbî Trakya'da olduğuna ve hey'et-i merkeziyenin Gümölcineli Erkân-ı Harb Kaymakamı Hüseyin Hüsnü, İskeçeli Doktor Ahmed Tevfik ve Yusuf Ziya Beylerden mürekkeb üç kişilik bir hey'et-i murahhasa vücuda getirmiş ve bunlara Dersaâdet'de ve Avrupa'da teşebbüsât-ı siyasiyede bulunmak üzere salâhiyet-i tamme vermiş ve keyfiyetden Dahiliye ve Hariciye Nezâret-i Celîleleriyle düvel-i itilâfiye mümessillerini fî 29 Nisan sene [1]921 tarihli beyânnâmesiyle haberdâr etmiş olmasına binâen cemiyet-i mezkûrenin İstanbul'da ânifü'l-arz üç kişiden mürekkeb hey'et-i murahhasasından başka ne bir hey'et ve ne de bir grup mevcud olmadığından Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti nâmını taşıyarak gayr-ı mes'ul kimseler tarafından herhangi bir teşebbüsün vechen mine'l-vücûh menâfi'-i vataniye ile kâbil-i te'lif olamayacağı derkâr ve müteşekkil ve öteden beri hâl-i faaliyetde bulunan bir cemiyetin aynen nâmının isti'mâle kalkmak ise mugayir-i usul ve kanun olduğu bedîdâr bulunmuş olmakla icab eden makamâta bu bâbda malumât i'tâsı lüzumu arz ve iblâğa ihtiyar eyleriz. Ol bâbda ve kâtibe-i ahvâlde emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 1 Haziran sene [1]338 / [1 Haziran 1922]

Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Dersaâdet Murahhaslığı

Yusuf Ziya

Tabib Tevfik

(Mühür)

**

Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
Hey'et-i Murahhasası
Aded 78

Hariciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Sâmi'si'ne

Garbî Trakya'nın düvel-i mu'telif nâmına General Charpy tarafından idare olunduğu zamana müsâdif 29 Ağustos sene 1919 tarihinde te'essüs eden "Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" vazîfe-i müdafaa ve takibiyesini ifa için Garbî Trakya mülhakâtında teşkilâtını itmâm ve murahhaslarını intihâb eylemiş idi. Bu miyânda Peştereli Tevfik ve Edirneli Nedim Bey'e de itimad-ı tâtme vermiş fakat muahedenin imzasını müteâkib

47

Venizelos'la teşrîk-i mesâî eden bu iki zâtın murahhaslıkları merkez-i umumîce nez' edilerek keyfiyetin makamât-ı muhtelif ve düvel-i mu'telif hey'ât-ı temsiliyelerine arz ve iblâğ olunmuş idi. Mart konferansına azîmetden biraz mukaddem İstanbul'da taraf-ı acizânemizden görülen lüzuma bi'l-istinâd teşkil ettiğimiz hey'ât-ı müzâhare berâ-yı tasdik merkez-i umumiye bildirilmiş ve konferansda bulunduğumuz müddet zarfında irtibât vazifesiyle mükellef oldukları ayrıca iş'âr olunmuşdu. Azîmete tekaddüm eden günlerde hey'ât-ı müzâhareyi teşkil eyleyen yedi zât dosyalarla evrak-ı muhabere ve mührün teslimini talep etmişlerse de şahsiyet ve vazifeleri merkez-i umumîce tasdik ve ta'ayyün etmeden bu talebin kâbil-i is'âf olamayacağı cevabıyla hareket olunmuş idi. O sırada bilhassa teşkilât ve mesâîyi anlamak üzere Yunan Hükûmetince İstanbul'a i'zâm edilen Peştereli Tevfik hey'ât-ı müzâhareyi başına toplamış ve zerre kadar hükmü kalmayan itimadnâmesini isti'mâl suretiyle bu gençleri idlâl ederek konferansa: (Garbî Trakya'yı temsil etmediğinizden ve fuzulî hareket eylediğimizden bâhis) bir de mektub göndermişlerdir. Maamâfih merkez-i umuminin ve teşkilâtının mevcudiyetine yakînen vâkıf ve vazifemize müte'addid temaslarla âgâh olan Charpy ve D'Esperey ki genarellerin fi'li şehâdet ve iş'ârları o vesika-i hiyaneti hükümsüz bırakarak vazifemize mâni olamamış idi. Avrupa'dan avdet edince bu hey'etin merkez-i umumîce tasdik edilmediğini ve esbâbını öğrendiğimizden konferansa iş'âr edecek kadar ihanetkârâne hareketlerini unuttuğumuzu ihsâs ve ancak o zevât ile teşrîk-i mesâînin tehlikeleri izah olunmuş idi. Bu mantikî iddaya karşı (merkez-i umumînin ehemmi olduğu ve böyle bir teşkilâtın kavî-i mücerredde kaldığı ve eğer Garbî Trakya'da böyle bir teşkilât mevcut ise listelerinin tevdi' ve isimlerinin ilâmı lâzım geleceği) dava-yı bi-manasında temerrüd ve ısrar etmişlerdir. Peştereli Tevfik'in esasen bütün maksadı bu listeyi elde ederek Trakya'da bir çok Türk hanumânını söndürmek ve bu suretle Yunanlılara yaranmak ve muhayyel ve mevkiini dindaşlarının zararına elde etmek olduğundan bittab' o günden itibaren kendileriyle alâkamız inkıtâ'a uğrayarak merkez-i umumiye arz-ı keyfiyet edilmiştir. Bu kat'-ı alâka üzerine hey'ât-ı müzâhare-i sâbika Peştereli Tevfik'in perde altında vuku bulan tahrikât ve teşvikâtıyla İstanbul'da bir merkez-i umumî teşkiline teşebbüs etmiş ve bir de mühür kazdırmışlardır. Garbî Trakya Müdafaa Hey'eti mehâfil-i hükûmetçe ve temas-ı daimîye nazaran mehâfil-i ecnebiye ve mümessilîn nazarında tamamen tanınmış ve avn-ı inâyet-i rabbâni ile vatandan başka hiçbir gâye gözetmemiş iken bu suretle ihlâl-i vahdete çalışarak arada ikilik ihdâsına uğraşanları Allah u azimü's-şânın gayz ve gazabına ve tarihinin lanet-i muhikkına havale etmiştir. Gümölcine Mekteb-i İdadîsi balkonundan halka Yunan adaletinden bahsetmek suretiyle dindaşlarını hüngür hüngür ağlatan Peştereli Tevfik sefilinin iştihâr ve hevesâtına mağlub birkaç genci alet-i fesad ittihâz etmesi ve el-yevm düvel-i mu'telife mümessilleri müstesna olarak başvurmadık yer bırakmamaları bi-hakkın şâyân-ı dikkat olduğundan namus ve vatan nâmına nazar-ı dikkat-i devletinizi celbe lüzum gördük. Gâye-i vataniyede istirkâb ve ihtirâs, ihlâl ve hiddet gibi sefil duygulardan münezzehe olduğunu nâm-ı ilâhîye kasem ederek te'min ve tevsîkden çekinmeyen hey'etimiz şu satırlara vaz'-ı imza ederken hâdim-i hakikat olduğuna kâni'dir. Binâenaleyh bir taraftan Garbî Trakya'daki merkez-i umumînin iş'âr-ı müsta'celi diğer taraftan İstanbul hey'et-i merkeziye ve idariyesinin karar-ı lâhıkına istinâd suretiyle bu adamların teşvikât ve tesvilâtıyla teşebbüsâtına pâyân verilmesini istirhâm eder ve arz-ı ihtiramât eyleriz. Ol bâbda emr u fermân

hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 21 Ağustos sene [1]338 / [21 Ağustos 1922]

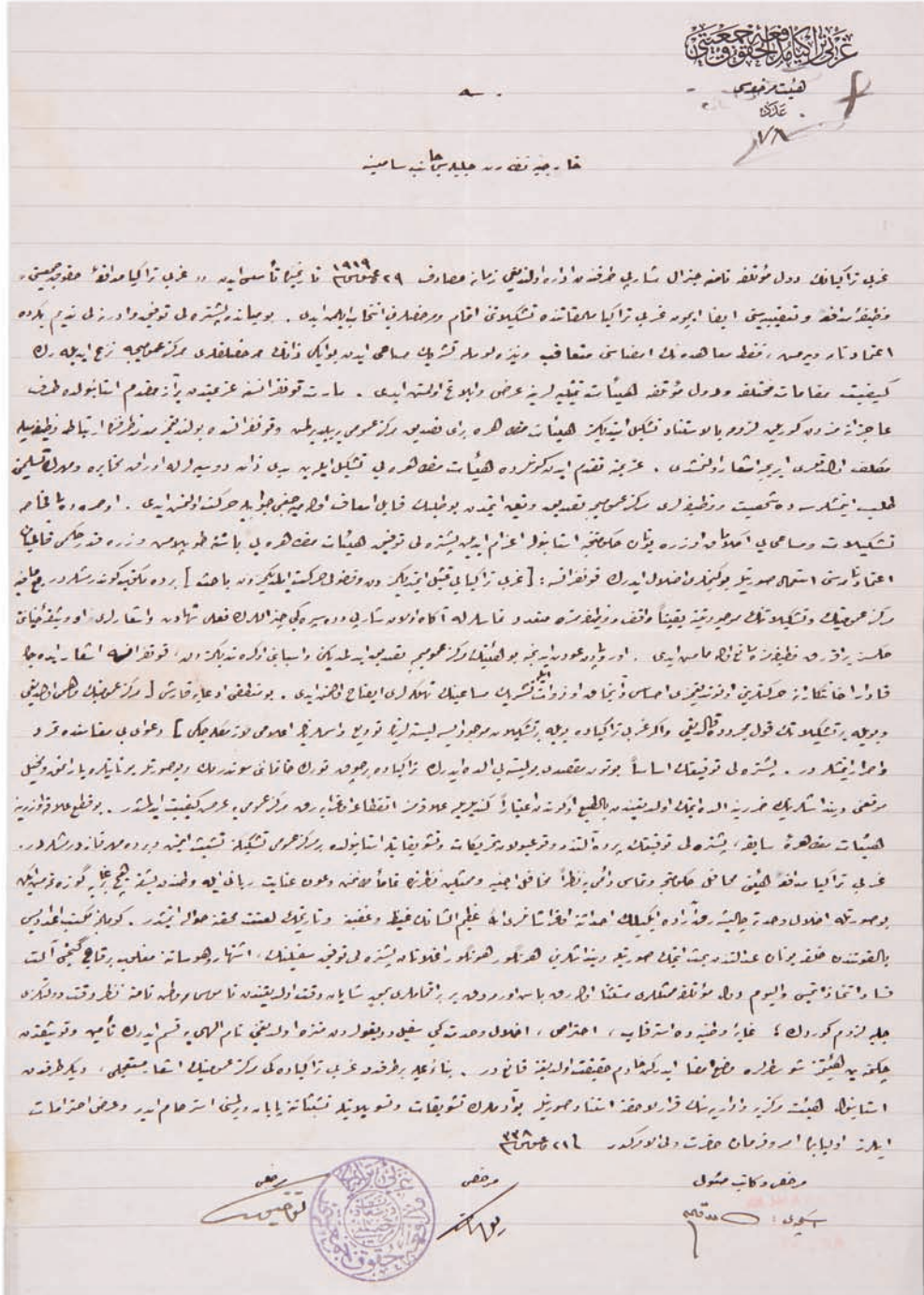
Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Dersaâdet Murahhaslığı

Murahhas
Yusuf Ziya

Tabib
Tevfik

Murahhas ve Kâtib-i Mes'ul
Mehmed Sıdkı

**

Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Hey'et-i Murahhasası

Hey'et-i Murahhasa	Erkân-ı Harb Kaymakamı Hüseyin Hüsnü Bey	Makam-ı Sadâret-penâhî Seryâveri	Gümülcine
	Doktor Ahmed Tevfik Bey	Tabib ve ashâb-ı emlakdan	İskeçe
	Yusuf Ziya Bey	Reji Evrak Müdürü	İskeçe
	Mehmed Sıdkı Bey	Muallim ve Muharrir, Kâtib-i Mes'ul	İskeçe

Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin İstanbul'da Müteşekkil Şube Hey'et-i Merkez ve İdariyesi

Hacı Hafız İsa Efendi	Müderri ve İdare Reisi	İskeçe
Edhem Efendi	Ashâb-ı emlakdan Reis-i sâni	İskeçe
Mehmed Selim Bey	Doktor Miralay, Mütakaid	Sarışaban
Hafız Mehmed Efendi	Fatih Dersiamlarından	Gümülcine
Hacı Rıza Bey	Ümerâ-yı askeriyeden mütakaid	Gümülcine
İbrahim Edhem Bey	Ashâb-ı emlakdan	İskeçe
Ali Rıza Bey	Reji Müdürü	İskeçe
İsmail Efendi	Tüccardan	İskeçe
Edhem Bey	Liman Reis-i sâbıkı	Dedeagaç
Salih Efendi	Tüccardan	İskeçe
Ali Rıza Bey	Muallim ve ashâb-ı emlakdan	Kavala
Hüseyin Efendi	Tüccardan	İskeçe
Hasan Tahsin Efendi	İskenderiye Oteli müste'ciri	Gümülcine
Mehmed Tahir Bey	Muallim	Kavala
Rıza Bey	Tüccardan	İskeçe

Fî 21 Ağustos sene [13]38 / [21 Ağustos 1922]

Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Dersaadet Murahhaslığı

Murahhas
Yusuf Ziya

Tabib
Tevfik

Murahhas ve Kâtib-i Mes'ul
Mehmed Sıdkı

عَلَّمَ اللَّهُ لِي هَذَا لِيَشْكُرَ اللَّهُ

هَيْتِ مَرْفُوعِي
عَلَّمَ اللَّهُ

{	کریک	مقام مدنی، پوری	ایمان حری، عظمیٰ حبیبی بک
	اکبر	طیبہ رحمانہ، ملاکدہ	دفتور، حمزہ، بک
	،	ریڈ اورلہ، مدیری	یوسف بک
	،	مقام دھرم، کانپور	محمد صفی بک

هَيْتِ مَرْفُوعِي

غیر ترکیب مدافعتی حقور، عظیم، اس جلد و ششک شیعہ، مرکز دار پوری

اکبر	مدیری	داؤد، پوری	حاجہ حافظ عیسیٰ، اندی
،	مقام، ملاکدہ	پوری، دانی	ایم، اندی
مقام، پوری	دفتور، پوری	مقام،	محمد سلیم بک
کریک	خان، ملاکدہ	،	حافظ محمد، اندی
،	امری، ملاکدہ	مقام،	عاجہ رضا بک
اکبر	مقام، ملاکدہ	،	ایم، ایم، ایم بک
،	مدیری	،	محمد رضا بک
،	نجا، دہ	،	اسرائیل، اندی
دود، خان	پیمانہ، پوری	،	ایم، بک
اکبر	نجا، دہ	،	حاجہ، اندی
نوالہ	مقام، ملاکدہ	،	محمد رضا بک
اکبر	نجا، دہ	،	حبیبہ، اندی
کریک	آکندہ، پوری	،	محمد عظیم، اندی
نوالہ	مقام	،	محمد طاہر بک
اکبر	نجا، دہ	،	رضا بک

مقام، دہ

مقام،

مقام،

مقام، کانپور

اکبر،

BATI TRAKYA'DA MÜSLÜMANLARIN NÜFUS VE EMLÂK AÇISINDAN ÇOĞUNLUKTA OLDUĞUNU GÖSTEREN HARİTALARIN İSTANBUL'DA BASTIRILMASI

Batı Trakya'da Müslümanların nüfusça ve emlâk itibarıyla büyük çoğunluğa sahip olduklarını gösteren ve Garbi Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti tarafından hazırlanan grafikli ve istatistikli haritaların Matbaa-i Amire'de parasız bastırılmasına dair Bakanlar Kurulu kararı

Meclis-i Vükelâ Müzâkerâtına Mahsus Zabıtnâme

Hulâsa-i Meâli

Garbî Trakya'da gerek nüfus gerek emlâk itibarıyla ekseriyet-i azîmenin Müslümanlarda olduğunu göstermek üzere Garbî Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nce tanzim olunan nüfus grafikleri ile harita ve istatistikler oradaki Müslüman hukukunu müdafaa için en esaslı vesâiki teşkil edecek ise de bunların teksîri için muktezî masârıf-ı tab'iyeyi tedarikde müşkilâta dûçâr olduklarından bahs ile haritaların Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Resimhânesi'nde tersîm etdirilip sekiz formadan ibaret olan istatistikler ile beraber Matbaa-i Âmire'de meccânen tab'ına müsaade i'tâsı cemiyet-i mezkûre tarafından istirhâm edildiğini ve bunların ricâl-i siyasiyeye irsâlinden fevâide-i külliye istihsâli kaviyyen me'mûl bulunduğunu ve istîzânı hâvî Hariciye Nezâreti'nden gelen 23 Ağustos sene [1]338 tarihli tezkire ve melfufâtı mütâlâa olundu.

Kararı

Vesâik-i mezkûre Latin hurûfu ile tertib ve tahrîr olunmak üzere ber-vech-i iş'âr ifa-yı muktezâsının Harbiye ve Maârif Nezâretlerine tebliği ve Hariciye Nezâreti'ne malumât i'tâsı tezekkür kılındı.

Fî 6 Muharrem sene 1341 - Fî 30 Ağustos 1338 / [30 Ağustos 1922]

(İmzalar)

۱۴۹۴

شماره نومروسی	ضبطنامه تاریخی	مجلس وکلا	تاریخ اولدینی دوائر	تاریخ تاریخی
۲۰۰	۲۰۰	مذاکره مخصوص ضبطنامه	حیدر سائیف	۱۴۹۴
خلاصه مالی				
<p>عبد ترایاده کون نفوس کون امدون اعتبار اکرنت عظیمه منک مستند ده اولدینی کونتر منک اولده عید ترایا مدافع حقیر صبیح تنظیم اولدانه نفوس غایبه ایله غایبه خریطه راسته قدر اولده که مسامه حقیر مدافع ایچونده ال استی و نامتگی تشکیلیده جلد برده بوندن کونتری ایچونده مقصد مصارف طبعیه ی تدارکده مصلحت دو هیاه اولدند و نه بحالیم خریطه درل اکرانه حیدر عجمیه سخاوت سده سیم ایچونده بولوب سز فورم د عبارت اولدیه استیقل ایچونده رطبه عمره ده مجانا طبعه و معاشقه کی صبیح مفهده طبعه استیقل ایچونده بوندن حال سیمیه استیقله فواید کلمه استیقل فواید بوندن و استیقله عادی خارجیه نفه نه کلمه «۱۴۹۴» تاریخی تدارکده و مدققاته منک اولدنی</p>				
قراری				
<p>و نامتگی مذکوره لایحه و فواید ایچونده و تدارکده اولدیه برده استیقل ایچونده مقصود حیدر مدافع فواید تاریخ و خارجیه نفه نه معلوم و استیقله تدارکده</p>				
<p style="text-align: right;">حیدر سائیف</p> <p style="text-align: right;">۱۴۹۴</p>				

Gümülcine'de Askeri Kışla
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/57)

ASKERÎ KONULAR

BULGAR EŞKİYASININ SALDIRILARINA KARŞI TEDBİR ALINMASI

Kondilof ve Menikof adlı Bulgar komitecilerinin çeteleriyle beraber Kırkkilise, Gümülcine ve Dedeagaç taraflarında telgraf hatları, köprüler, tüneller, kışla ve mühimmat depolarına yönelik eylemler yapmalarının beklendiği, tedbir alınması hususunda Seraskerlik makamı tarafından İkinci Ordu'ya tebligatta bulunulduğu

**Makam-ı Seraskerî
Mektubî Kalemi**

Bulgaristan Komiserliği'nden Bâbîâli'ye mevrûd 17 Muharrem sene [1]321 ve 3 Nisan sene [1]319 tarihli ve yüz kırk bir numaralı tahrirâtın suretidir.

29 Mart sene [1]319 tarih ve 333-121 numaralı arıza-i câkerî ile arz olunan çetenin reisi Zalkan Atanaşof olup merkûmun sâlimen avdet ettiği ve iki günden beri Bergos'da bulunduğu ve komitecilerden Kondilof ve Menikof ve şürekâsının tertib edecekleri avanelerle yakında tekrar Tırnovacık cihetlerine geçeceklerinin rivâyet edilmekte olduğu ve komitenin Varna'ya göndermiş olduğu adamları o cihetde de çeteler teşkil ederek Bergos'a gelecekleri ve Sarmaşık vuku'âtından sonra o cihetlere firar eden kurâ ahalisinin mikdarının elliye bâliğ olduğu ve komitenin makâsıd-ı mel'anetlerinden başlıcaları telgraf hatlarını, köprü veya tünelleri tahrib ve asâkir-i şahane kışla ve mühimmât-ı harbiye debboylarını ber-hevâ etmek olup hattâ bu teşebbüs-i mel'aneti ifa edecekleri Kızılağaç Komitesi reisi vesaire tarafından yemin verdirildiği ve Paskalya yortuları zamanında Kızılağaç tarafından dahile dinamit geçirilip ba'dehû Kırkkilise ve Gümülcine vesair cihetlerdeki asâkir-i şahane cebehâneliklerini ateşlemek teşebbüs-i lâ'inesinde bulunacakları ve Eski Zağra'da tertib edilen çeteden bir kısmı evvelce ve Dedeagaç cihetine ve bu kere tertib olunan ikinci çetenin de Gümülcine cihetine geçtiği ve Kırkkilise tarafları için de altmışar kişilik dört çetenin hazırlanmakta olduğu ve Paskalya'ya kadar da cümlesinin geçecekleri istihbâr-ı vâkı'aya atfen Bergos kitâbetinden bildirilmiş ve Emâret nezdinde teşebbüsât icra edilmiş olmakla berâ-yı malumât arzına mübâderet kılındı.

**

هـ

کتابخانه
مکتب قاجاری
خضوعی

بخط رساله قومیه که در باب عالی بر مود و محرم و سال ۱۲۹۹
تألیف و بوز قوه بر نومرد و تحریر آنک صورتیست.

۹۹ ماره ۱۲۹۹ تاریخ ۱۳۴۵ - ۱۳۴۶ نومردی عریفه جاگرای اید عرصه اولنامه هیه نیک - نیس
القامه اظنا سوف اولوب مرقومک ساطا عودت ایدیک و ایکی کوننه بر غوسده بولنه یعنی
وقوتیه جیدرده قوتیه عوف و بنفوف و شرکاسک ترتیب ایدم جملده عودت لایقینه نکر اید
جملده نه که جملده نیک رویت اید ملکه اولیفی وقوتیه نیک و ایدیه کوننه رسد اولیفی ایدملی
اوجده ده قوتیه نیک ایدیه که بر غوسه کله جملده و صا یاسیوه و قوتیه نیکه و جملده
قرار ایدیه قرا الهالیک مقدا نیک الایه بالغ اولیفی وقوتیه نیک مقاد ملعنه نه بولم
تغراف فطریه کوری و با نولمده تخریب و عاکر شاهانه قتل و صحت صریه و بویری لک
ایتمک اولوب صنی بوتیب ملعنی ایدیه جملده قزل اغاج قوتیه سی نیس و سازه طرقتیه
بیمه و بر دیرلیکی و با ساقیه بویطیری نه ماته قزل اغاج طرقتیه داخله دنیا میت کی بوی
بعده قوه کلیسا و کولچ و سازه جندره که عاکر شاهانه فینجا لکیری آتشمک تبت لینه نه
بولم جملده و لکی نه ده ترتیب ایدیه نه ده برقی اولوب و ده ده اغاج جملده و بکره ترتیب
اولنامه بختی هیه نیک م کولچ جملده کی بکی و قوه کلیسا طرقتیه ایچوه ده التمه کسلک در هیه نیک
حاضر لقمه اولیفی و با ساقیه نه ده ده جملده نیک که جملده استخبار و قوه عطفاً بر غوسه کتابینه
جملده ایدیه و اماره نروده تبتات اجا ایدیه و لقمه برای معلوماده عرغه مبادت قلدی

Makam-ı Seraskerî Mektubî Kalemi

Fesedenen Kondilof ve Menikof ile şerîklerinin tertib edecekleri çetelerle tekrar Tınovacık taraflarına gelecekleri ve fesedenin başlıca maksadı telgraf hatlarının ve köprü ve tünellerin ve mühimmât-ı harbiye depolarının tahribi olup bunun için tahlîf edildikleri ve nerelerden nerelere dinâmit gönderecekleri ve Dedeagaç ve Gümölcine cihetine iki çete mürûr edip Kırkkilise tarafları için tehî'e edilmekde olan altmışar kişilik dört çetenin de Paskalya'ya kadar geçecekleri hakkındaki istihbârata dair Bulgaristan Komiserliği'nden alınan tahrirât sureti isrâ ve eşkıya-yı merkûmenin hatt-ı imtiyâzı tecâvüzlerine meydan verilmemesi zımnında takayyüdât-ı lâzime icrası için icab eden vilâyâta vesâyâ-yı serî'a ifası Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne yazıldığı gibi Rûsûmât Emanet-i Celîlesi'ne de malumât i'tâ kılındığı beyânıyla daire-i askeriyece de iktizâsının ifası Bâbıâli'den vârid olan tezkire-i sâmiyede izbâr olunmuş ve suret-i iş'âr-ı sâmi'den bahisle irâde-i seniyye-i hazret-i Hilâfet-penâhî ile mü'eyyed talimât ve evâmir dairesinde bu bâbda lâzım gelen tedâbîr ve takayyüdâtın tamamen ittihâz ve icrasıyla mugâyir-i rıza-yı âlî ahvâl vuku'una meydan verilmemesi zımnında telgrafnâme-i acizânemle İkinci Ordu-yı Hümâyûn Müşiriyet-i Celîlesi'ne teblîgât icrası derdest bulunmuş olmakla ve mezkûr tahrirâtın bir sureti meşmûl-nigâh-ı âlî buyurulmak üzere leffen arz u takdim kılınmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehû'l-emrindir.

Fî 23 Muharrem sene [1]321 ve fî 8 Nisan sene [1]319 / [21 Nisan 1903]

**Serasker
Rıza**

仁愛

SELANİK-İSTANBUL DEMİRYOLUNA DEDEAĞAÇ YAKINLARINDA YAPILAN SABOTAJ

Selanik'ten Dedeâğaç'a dönen yolcu treninin, Dedeâğaç'a yakın Kösemezid ile Çobanköy arasından geçtiği sırada hat üzerine konan dinamitin patlaması sonucu demiryolunda hasar meydana geldiği, olayla ilgili olarak yakalanan Matı oğlu Koti ile Nikola oğlu Kalaya Zayran adlı şahısların suçlarını itiraf edip Edirne'deki fevkalade mahkemeye sevk edildikleri hakkında Dedeâğaç Mutasarrıflığı'nın tahrirâtı

Dedeâğaç Mutasarrıflığı
626

Rumeli Vilâyet-i Şahanesi Müfettiş-i Umumîliği Huzur-ı Sâmisî'ne

Devletli efendim hazretleri

Güzerân eden Ağustos'un yirmi sekizinci gecesı Selanik'den Dedeâğaç'a vürûd eden adi yolcu katarının şeb-i mezkûrda saat iki buçuk râddelerinde Dedeâğaç Sancağı merkez kazasına merbût Kösemezid ile Çobanköy arasından geçen Selanik-Dersaâdet iltisâk demiryolunun üç yüz yetmiş dördüncü kilometre ve beş yüzüncü metresine hîn-i muvâsalatında eşirra tarafından hat üzerine mevzû bir dinamit paketi patlamış ise de lehül'l-hamd katarca bir zarar vuku'a gelmeksizin geçdikden sonra tren tevakkuf etdirilerek lede'l-muayene hattın her iki tarafından rayların küçük bir kısmının kırıldığı o anda haber verilmesiyle derhal gönderilen memurîn-i zâbita vasıtasıyla icra edilen tahkikât ve devam edilen ta'mikât üzerine mezkûr Çobanköy ile Gümülcine Sancağı'na merbût Kalaycıdere karyesinden maznûnen derdest edilerek şimdiye kadar taht-ı isticvâba alınan yirmi kadar eşhâsın Bulgar eşkıyasıyla muhabere ve eşkıya-yı merkûmeye iâne ve köylerine gelen komiteleri kabul etdiklerini meâlen ikrâr eylemekde oldukları misillü mezkûr dinamit paketini hat üzerine vaz' edenlerin dahi ânifü'l-arz Çoban karyesinden Matı oğlu Korti ve Nikola oğlu Kalaycı Zayran nâm şahıslar idüğü anlaşılmakda olup, eşhâs-ı merkûmenin cihet-i Adliyece ikmâli kuvve-i kurbiyeye gelen tahkikât evrakıyla ma'an Edirne Vilâyet-i Celîlesi merkezinde teşekkül eden mahkeme-i fevkalâdeye derdest-i i'zâm oldukları ve bundan başka şimdilik bir vukuât olmayıp asayiş-i mahallî inâyet-i Bârî ile saye-i şevket-vâye-i hazret-i Padişahîde kemâlde idüğü arz olunur. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehül'l-emrindir.

Fî 2 Receb sene [1]321 ve fî 10 Eylül sene [1]319 / [23 Eylül 1903]

Dedeâğaç Mutasarrıfı
Mehmed Pertev

757

[illegible]

DEDEAĞAÇ'TA ALINMASI GEREKEN GÜVENLİK TEDBİRLERİ

Dedeâğaç'daki Rum kilisesiyle Yunan Konsoloshanesi'nin Bulgar komitacıları tarafından dinamitle havaya uçurulacağı haberi alındığı, burada bulunan Osmanlı askerlerinin sayısının artırılarak şehir merkezinde muktedir bir nizamiye kumandanının bulundurulması gerektiği

Teftiş-i Askerî Umumî Komisyonu

Müsta'celdir

İkinci Ordu-yı Hümâyûn Müşiriyet-i Celîlesi'ne

Dedeâğaç'daki Rum kilisesiyle Yunan Konsoloshânesi'nin Bulgar fesedesî tarafından dinamitle ber-hevâ edileceğinin istihbâr kılındığından bahisle gerek hattın muhafazasında ve gerek Dedeâğaç Kasabası'nda bulundurululan asâkir-i nizâmiye-i şahanenin hâl ve mevkiinin ehemmiyeti ile mütenâsib bir dereceye iblâğ ve merkez livâda her hâlde muktedir bir nizâmiye kumandanının bulundurulması Dedeâğaç Mutasarrıflığı'ndan, Mâbeyn-i Hümâyûn-ı Cenâb-ı Mülûkâne Başkitâbet-i Celîlesi'ne mevrûd arzıda izbâr kılınmakta idüğünden bu bâbda olan mütâlâa-i müşirîlerinin sûrat-i inbâsı tavsiye olunur.

Fî 3 Temmuz sene [1]320 / [16 Temmuz 1904]

Yâver-i Ekrem-i Hazret-i Şehriyârî
Müşir
(İmza)

Y. PRK. KOM, 13/1

4

ایکینجی - دوی هایدیه مشیریت جلیله

قلمشیرین

مستجد -

دهم آغا جده کی روم طلیا سیله یغناه قونلو خانہ نیک -
بلغا - فده سی طرقدہ دنیا میلہ برهوا ایدیلہ جکک استجار -
قلندیندہ جملہ کرک خطک محافلہ سندہ وکرک دره آغا ج قصبہ سندہ
بولندیریلہ عا کر نفعیہ ساھانہ نک مال و موقعک اھمیتی ایلہ قنساب
بر درجہ ایلدغی و مرکز لوارہ ہمالدہ مقدر بر نظامیہ قونانہ نیک -
بولندیریلہ دہم آغا ج متصرفلندہ مابہ ہمایوہ جناب ملوکانہ باہ
کتابت جلیله نہ مور و دی ریفہ ~~انبار~~ قلعہ اید وکنہ بویا بہ
اولا مطالعہ مشیریلرینہ عیت انبار سی توصیہ اولنور .

جہا یی
یا و ارم حضرت

میں

GÜMÜLCİNE'DE ASAYİŞ İÇİN GEREKEN ASKERÎ BİRLİK

Eşkiya takibi ve asayişin muhafazası için Gümülcine'de bulundurulması gerekli görülen askerî birliğin oluşturulması isteği

İkinci Ordu-yu Hümâyûnları Müşiriyeti'nden

Şifre

Bu ordu mıntıkası dahilinde takib-i eşkiya için lüzum görülen sevkîyâtın hemen icrasıyla atebe-i ulyâ-yı hazret-i mülûkâneye arz-ı malumât kılınması fî 2 Kânûn-ı Sâni sene [1]320 tarihli telgrafnâme-i Seraskerî ile tebliğ olunan irâde-i seniyye-i hazret-i Hilâfet-penâhî mantûk-ı celîlinden olmasına ve şu aralık Gümülcine havalisince vikâye-i asayiş emrinde Gümülcine'de bir kuvve-i askeriye bulundurulması hükûmetçe talep edilmekte ve fi'l-hakika bazı eşkiya vukuâtının zuhuru hasebiyle taleb-i vâkı'ın tervîc ve is'âfı lâzıme-i hâl ve maslahat görülmekte olmakla bir bölüğü İskeçe'de bulundurmak ve bir bölüğü dahi On Birinci Alay'ın Ortaköy'deki İkinci Tabur'undan Dedeâğaç'da bulunup Ortaköy mıntıkasının ehemmiyet-i hâzırasına mebnî taburuna ilhâkı taht-ı vücûbda görülen bölüğü tebdilen Dedeâğaç'da ikame edilmek ve mütebâkî iki bölüğü Gümülcine havalisinde takibât ve tarassudât-ı mukteziye ifa eylemek için Gümülcine merkez ittihâz edilmek üzere On Birinci Alay'ın Edirne'de bulunan Dördüncü Taburu'nun irâde-i seniyye-i cenâb-ı mülûkâneye tevîkan sevki ve Dedeâğaç'daki bölüğün Ortaköy'e celbi derdest ise de mahallinden gösterilen lüzum üzerine bu akşam treniyle bir bölüğün Gümülcine'ye i'zâmı hakkında kumandanlığa icra-yı tebligât edildiği ve diğer üç bölüğün hîn-i i'zâmında ayrıca arz-ı malumât edileceği ma'rûzdur. Ol bâbda.

Fî 13 Zilkade sene [1]322 ve fî 5 Kânûn-ı Sâni sene [1]320 / [18 Ocak 1905]

**İkinci Ordu-yı Hümâyûn Müşiri
Arif**

۵
آنجی اردو کی پوز سر بندہ سیف

یہ اردو منطقہ رخنہ نقیبانچا اچوہ لرنم کو پتر سو فیادہ ہما
جسید غہ علیا حقت ملوکانہ یہ عصہ معلومات قلمیاء کا پانی
نا پختہ غرقہ سرکاری پانچ بلیغ اولناہ ایدہ سہ حقت خلوقہ
منطوقہ علیہ اولناہ و سوارہ کو ملجہ حوالہ سہ و قیاء آلیہ
ارمنہ کو ملجہ رہ بر قوہ عسکریہ بولندہ کونجہ حلب الکر و الحقیقہ
بعضہ نقیبانچا و قلمیاء ظہور سہ سید حلب واقعہ نروچ و اسعانی
لورہ مال و معلومہ کو ملکہ اولناہ بر بلوکی اسکیمہ رہ بولندہ رہ
و بر بلوکی دخی اودہ نجی اولناہ اوزہ کو پتر کی آنجی کا پوز رہ دہ غام
بولندہ اوزہ کو ی منطقہ سہ اہمیت حشرہ سہ منی ظہورہ الحاقی
تحت و حوجہ کو پتر بلوکی تیدہ رہ دہ اغاجہ اقامہ ایلک و متباہ
ایکی بلوکی کو ملجہ حوالہ سہ نقیبانچا و نرصد نقیبانچا ایلا
اچوہ کو ملجہ مرکز اتحاد ایلک اوزہ اودہ نجی اولناہ
اوزہ رہ بولناہ در نجی کا پوز سہ ایدہ سہ حباب ملوکانہ پوقی

سوق و دہ اغاجہ کی بلوکل اوزہ کو پتر جلی دیرہ ایلا
محلہ کو پتر لرنم اوزہ بواقم ترنیلہ بر بلوکل کو ملجہ
ایلا حقت قومانہ اغاجہ بیانات ایلکی و دیگر اوج بلوکل
جہ ایلا منہ آردہ عصہ معلومات ایلہ جلی معوضہ اولناہ
ارمنہ و کا پانی آنجی اردو کی پوز سر بندہ
۱۲

بر صورتہ سہ ارہم سہ قولانہ احدہ قلمیاء معوضہ قلمیاء
قولانہ سہ ارہم سہ قولانہ احدہ قلمیاء معوضہ قلمیاء
عظم

EDİRNE'DEN BİR BÖLÜK ASKERİN GÜMÜLCİNE'YE GÖNDERİLMESİ

Asayişin korunması için On Birinci Alay'ın Edirne'de bulunan Dördüncü Taburu'ndan bir bölüğün Gümülcine'ye gönderilmesinden sonra taburun diğer üç bölüğünün de bölgeye sevk edildiği

Makam-ı Seraskerî
Mektubî Kalemi

Vikâye-i asayiş zımında Gümülcine dahilinde bulunmak üzere tertib ve tefrik edilip Gümülcine'ye i'zâmı mahalline tebliğ kılındığı İkinci Ordu-yı Hümâyûn Müşiriyet-i Celîlesi'nin iş'ârına atfen 13 Zilkade sene [1]322 tarihli tezkire-i hususiye-i acizânemle arz-ı atebe-i ulyâ kılınmış olan On Birinci Alay'ın Edirne'de bulunan Dördüncü Taburu'ndan bir bölüğün üç zâbit ve doksan sekiz silah-endâz ve on beş re's mekârî ile Edirne'den mahall-i mezkûra i'zâm olunduğu gibi diğer üç bölüğünün dahi Tabur Binbaşısı İsmail Efendi kumandasında olmak üzere maa-zâbit üç yüz yirmi dokuz mevcut ve elli bir mekârî ve altmış üç sandık cephâne ile evvelki gece sevk edildiği müşiriyet-i müşârunileyhâdan vürûd eden telgrafnâmeler meâllerinden müstebân olmakla muhât-ı ilm-i âlî buyurulmak üzere arz-ı malûmâta ibtidâr kılındı. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 16 Zilkade sene [1]322 ve fî 9 Kânûn-ı Sânî [1]320 / [22 Ocak 1905]

Serasker
Rıza

تقدیر

مکتوب فی قیام
خسرو

وقایع اسامیه ضمیمه کولمجه دافلسه بونموده اوزره ترتیب و تفریع ایدیلوب کولمجه اعظمی
محلله تالیف قلند بیگی ایچی اردوی همایون مشیریت جليلة شک اشعاریه عظماء دی الهده ده
تاریخاوتند کوه خصوصیه عجزانه عرصه عقبه علیا قاضیه اولاده اولده برنجی اولیک اوزره
بولما نه درونجی من بورنده بر بوطک اوزره ضابط و لقا نه کنه سلاج انداز وادیه
رأس طاری ایله اوزره ده محل مذکور و اعزام اولند بیگی کبی دیگر اوزره بکونک ده فی من بو
بیکایسی اسماعیل افندی قوماند نه شده اولوه اوزره مع ضابط اوزره یوز یکرمی تقویر
موجود والا بر طاری و التمه اوزره ضمیمه پنجاه ایله اولکی کجه سوه ایدلکی مشیریت
شار الیه اده ورود اید نه تلف اقامه ماللند نه مستحانه اولفله نحال علم عالی بولوه
اوزره عرصه معاومه ابتداء قلند اولیابده امر و فرمانده عفته مه الاورکده
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

İSKEÇE'DE YAPILAN ASKERÎ BİNALARIN AÇILIŞ MERASİMLERİ

İskeçe Kazası'ndan geçen Tren yolu hattı civarında ahali ileri gelenlerinin yardımlarıyla yapılan 6 adet askerî baraka ile İskeçe merkezinde inşa olunan iki jandarma karakol binasının açılış merasimlerinin yapıldığı

Dahiliye Mektubî Kalemî
Evrak Numarası 57/22

Taraf-ı Vâlâ-yı Hazret-i Seraskerî'ye

İskeçe Kazası'na müşâdif şimendifer hattı güzergâhında mütehayyizân-ı ahali iânesiyle tevsî'an ve tamiren ve mücedden inşa olunan altı aded askerî barakasıyla İskeçe Kasabası derûnunda yapılan iki bâb jandarma karakolhânesinin resm-i küşâdları icra ve bu vesile ile de ed'ıye-i hayriye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhînin tekrar eda olduğuna dair Edirne Vilâyeti Vekâlet-i Cefîlesi'nden alınan 18 Mart sene [1]322 tarihli tahrîrât leffen takdim kılındı. Ol bâbda.

14 Safer sene [1]324 - 26 Mart sene [1]322 / [8 Nisan 1906]

داخليہ سلسلوی قلمی				اور دہ نومبر کی			نومبر کی	
طاف داری حفظ ضروریہ				موازی			نومبر کی	
مضمون: حافظہ حضرت صدیق اکبر علیہ السلام				۵۷			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲				۲۲			۲۲	
۲۲								

BATI TRAKYA'DA BAZI RUMLARIN BULGARLARA SALDIRDIĞI

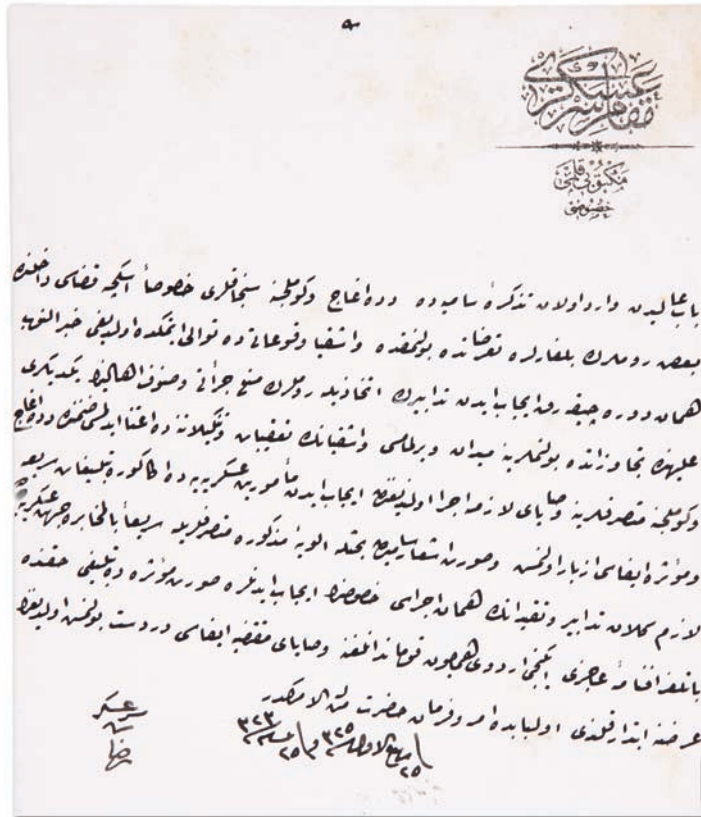
Dedeagaç, Gümülcine ve özellikle İskeçe'de bazı Rumların, Bulgarlara karşı saldırılarda bulundukları, eşkıyalık olaylarının kesilmeksizin devam etmesi üzerine mutasarrıflıkların ve askerî memurların gerekli önlemleri alması için İkinci Ordu'ya gerekli uyarılarda bulunduğu

Makam-ı Seraskerî Mektubî Kalemi

Bâbîâlî'den vârid olan tezkire-i sâmiyede Dedeagaç ve Gümülcine Sancakları hususen İskeçe Kazası dahilinde bazı Rumların Bulgarlara taarruzâtında bulunmakta ve eşkıya vukuâtı da tevâlî etmekde olduğu haber alınıp hemen devre çıkarak icab eden tedâbîrin ittihâzıyla Rumların men'-i cür'eti ve sunûf-ı ahalinin yekdiğeri aleyhinde tecavüzâtında bulunmalarına meydan verilmemesi ve eşkıyanın takibât ve tenkîlâtına da itina edilmesi zımnında Dedeagaç ve Gümülcine mutasarrıflarına vesâyâ-yı lâzime icra olduğundan icab eden memurîn-i askeriyece ona göre tebligât-ı serî'a ve müessire ifası izbâr olunmuş ve suret-i iş'âr-ı sâmi'den bahisle elviye-i mezkûre mutasarrıflarıyla serî'an bi'l-muhabere cihet-i askeriyece de lâzım gelen tedâbîr ve takayyüdâtın hemen icrası hususunun icab edenlere suret-i müessire de tebliği hakkında ba-telgrafnâme-i acizî İkinci Ordu-yı Hümâyûn Kumandanlığı'na vesâyâ-yı muktezîye ifası derdest bulunmuş olduğunun arzına ibtidâr kılındı. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 25 Rebülevvel sene [1]325 ve fî 25 Nisan [1]323 / [8 Mayıs 1907]

Serasker
Rıza

DEDEAĞAÇ KIŞLASI'NIN AÇILIŞ MERASİMİ

*Dedeâğaç'ta inşaatına daha önce başlanılan kışlanın bitirilerek
resmî açılışının yapıldığı*

Dahiliye Mektubî Kalemi

Huzur-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Dedeâğaç'da mukaddemâ tevsî'an inşaatına başlanılan Kışla-i Hümâyûn Kumandanlık Dairesi'nin saye-i tevfiât-vâye-i hazret-i Hilâfet-penâhîde emr-i inşaatı resîde-i hüsn-i hitâm olarak bu kere resm-i küşâdı icra ve bu vesile ile de da'avât-ı hayriye-i cenâb-ı Şehriyâr-ı a'zamînin cümle tarafından tekraren eda edildiğine dair Dedeâğaç Mutasarrıflığı'nın iş'ârına atfen Edirne Vilâyet-i Aliyyesi'nden gelen telgrafnâme manzûr-ı sâmi-i Sadâret-penâhîleri buyurulmak üzere leffen takdim kılındı. Ol bâbda.

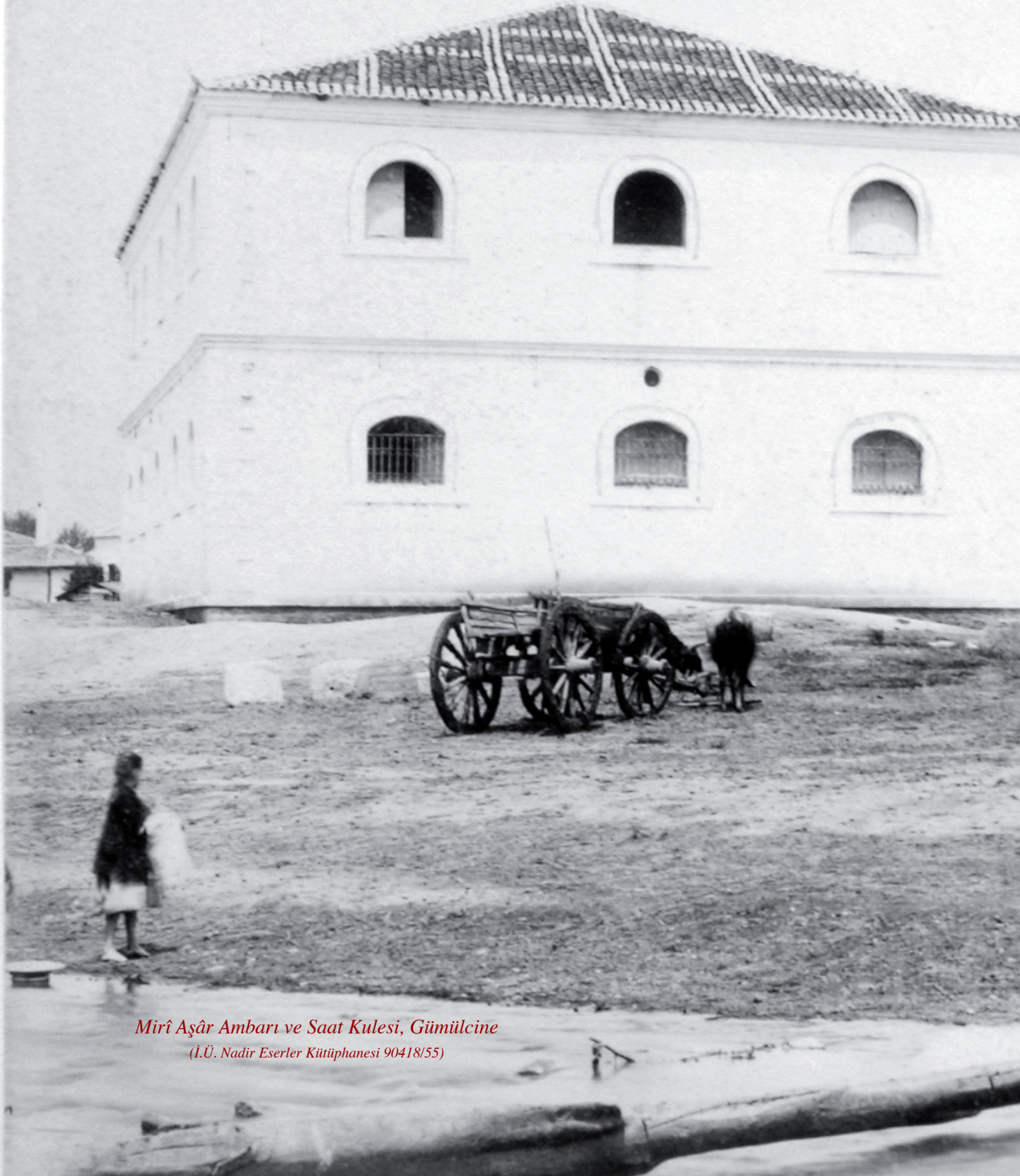
Fî 26 Rebûlâhir sene [1]326 ve fî 14 Mayıs sene [1]324 / [27 Mayıs 1908]

— DH. MKT, 1257/34 —

*Dedeâğaç Kışlası
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/18)*

[illegible]

Mirî Aşâr Ambarı ve Saat Kulesi, Gümülcine

(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/55)

İKTİSADÎ HAYAT

DİMETOKA'DAN PADİŞAH İÇİN NAR GÖNDERİLMESİ

Padişaha ikram edilmek üzere Dimetoka'da yetiştirilen narlardan tedarik edilerek gönderilmesi hususunda Edirne bostancıbaşısına buyuruldu

Edirne Bostancıbaşısı Ağa Dimetoka[da] hâsıl olan enârın gayet a'lâsından olmak üzere nefis-i nefis-i Şehriyârî için ve âharca enar tedarik ve bir gün evvel irsâl ve îsâl eylemeğe takayyüd ve ihtimâm eyleyesin deyu buyuruldu.

7 C. sene [1]118 / [16 Eylül 1706]

C. SM, 1053

Dimetoka Süvari Kışlası
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 91074/19)

روز بوشی پایی و عفو حال همه
نفسی نفسی شهریار
غیر اعطاف این لایحه
و از جود نسل و بک زول لایحه و ارباب
رسمه نسیه و اضمحلال
۱۳۵۷

GÜMÜLCİNE MARONYA'DAN ELDE EDİLEN ŞAP İÇİN İSKELELERDE VERGİ ALINMAMASI

Sadırazam Ali Paşa Vakfı'na bağlı Gümülcine yakınlarındaki Maronya mukataasından elde edilen şapın, gönderildiği iskelelerde hiçbir surette vergiye tabi tutulmaması gerekirken her sene gümrük eminlerinin değişmesi sebebiyle bu kuralın işletilmesinde sıkıntı çekildiği, İstanbul, Edirne, İzmir ve Selanik gibi iskelelerine şap ihraç edilen yerleşim yerlerinin kadılarına yeni bir ferman gönderilmesi

Derkenarı şurûtu mücebince kaleminden sürh ile emr-i şerif yazıla

Devletli saadetli Sultanım hazretleri sağ olsun

Bu kulları sadırazam-ı sâbık Ali Paşa hazretlerinin evkâfı mütevellîsi olup vakf-ı mezbûr mülhakâtından Gümülcine kurbunda vâki Şaphâne-i Maronya mukataasından hâsıl olan mîrî şap kadîmden ilâ hâze'l-ân fûrûht için İstanbul ve Edirne ve Selanik ve İzmir ve sair Memâlik-i İslâmiye'ye gönderildikde vardıği mahallerde bâc ve resm-i gümrük ve masdâriye ve dellâliye ve harc-ı saire mutâlebe olunmamak üzere mukataa şart-ı iltizâmında mukayyed olup ve mücebince müte'addid evâmîr-i âlîşân dahi sâdır olunmuş iken zikrolunan iskelelerin gümrük ümenâsı beher sene tecdîd olunduklarında her gelen gümrük eminleri tama'-ı hâmlarından nâşî hilâf-ı şurût-ı berât ve mugayir-i kanun-ı kadime zikrolunan iskelelere fûrûht için gönderilen şâpdan bâc ve resm-i gümrük ve masdâriye ve dellâliye ve harc-ı saire talebiyle ta'addî vü rencideden hâlî olmayıp bu vechile vakf-ı merkûmun irâdî ibtaline bâ'is ve mürtezika fukarasının vazifeleri inkîât'ına bâdî oldukları malum-ı devletleri buyuruldukda merâhim-i aliyyelerinden mercûdur ki şaphâne-i mezbûreden hâsıl olan şap zikrolunan mahallere fûrûht için gönderildikde gümrük ümenâsı taraflarından ve taraf-ı âhardan vechen mine'l-vücûh hilâf-ı şurût-ı berât-ı âlîşân bâc ve resm-i gümrük ve masdâriye ve dellâliye ve harc-ı saire talebiyle bir vechile ta'addî ve rencide olunmayıp mukataa-i mezbûrun kadimî şurûtu mer'î ve mu'teber tutulmak için zikrolunan mahallerin kadılarına ve gümrük eminlerine hitaben mü'ekked fermân-ı âlîleri ısdârı bâbında fermân saadetli Sultanım hazretlerindir.

Gümülcine kurbunda vâki Şaphâne-i Maronya mukataası Sadırazam-ı sâbık Ali Paşa hazretlerinin İstanbul'da müceddeden bina eyledikleri cami-i şerifleri evkâfı mülhakâtından olup mukataa-i mezbûreden hâsıl olan mîrî şap gemiler ile Frengistan'a ve İstanbul ve sair memâlike irsâl olundukda gümrük ve bâc ve resm-i kapan ve reft ve kassabiye ve dellâliye nâmıyla bir akçe alınmaya deyu berâtı şurûtunda mastûr ve mukayyedir. Fermân devletli saadetli Sultanım hazretlerindir.

Fî 4 Ca. sene 1158 / [4 Haziran 1745]

GÜMÜLCİNE MARONYA ŞAPHANESİ ÇALIŞANLARININ VERGİDEN MUAF OLDUĞU

Gümülcine Kazası'nda Maronya Şaphanesi çalışanlarının ziraatle meşgul olma imkânları olmadığı için bir takım vergi ve yükümlülüklerden muaf tutulmuş olmalarına rağmen 1761 senesi mübayaacısının buna itibar etmeyerek halka cebir uygulamaya başladığı, bunun engellenmesi için Şaphane emininin fermân talebi ile talep doğrultusunda padişahın emri

Mûcebince Maronya Şaphânesinin muafiyetleri için yedlerinde olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn henüz Mevkûfât'a kayd olunmamakla ber-vech-i muharrer Mevkûfât'a kayd ve Gümülcine mübâya'asından hisseleri mikdarı hat ve tenzîl ve muafiyetlerine mugayir hilâf-ı hatt-ı hümayûn bundan böyle mutâlebe olunmamak üzere emri tahrîr ve Maden Mukataası Kalemî'ne ilmuhaberi verilmek buyuruldu.

Fî 3 C. sene [1]175 / [30 Aralık 1761]

Devletli inâyetli merhametli Sultanım hazretleri sağ olsun.

İsmetli, iffetli Şahsultan aleyhi's-şan zîr-i cenâh-ı ismetlerinde ber-vech-i mâlikâne âsûde olan şaphânelerinden Gümülcine Kazası'nda vâki Maronya Şaphânesi ahali ve reâyâsı leyl ü nehâr mîrî şap imaliyle meşgul olmalarıyla ziraat u harâsetleri olmayıp iktizâ eden me'kulâtları şaphâne emini tarafından verildiğinden avâriz ve nüzul ve araba ve sürsat ve mübâya'a ve iştirâ ve sair tekâlîf-i şâkka ve örfiyeden bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn muaf ve müsellemler iken işbu bin yüz yetmiş dört senesi mübâya'acısı muafiyetlerine itibar etmeyip üzerlerine mübâya'a tarh ve tahmîl ve bey' ve şira' makûlesi olmakla tahsili için emr-i âlî ısdâr ve reâyâyı ahz ve haps ile şaphâneyi iptal etmekle reâyâ-yı şaphâne ahvâlleri diğer-gûn ve mal-ı vakf ve mîrîsi külliyyetli olup şap imal olunmadığı suretle vakıf ve mîrîye hasâret-i küllî olacağı nümayân olmakla mercûdur ki muafiyetleri Maden Kalemî'nden derkenar ve malum-ı devletleri buyuruldukda hisselerine isabet eden mübâya'aları mevkûfât defterinden hat ve tenzîl ve mübâya'acı tarafından şaphâne reâyâsına bir türlü cevri ü ta'addî etdirilmemek için fermân-ı âlî ihsân buyurulmak bâbında emr u fermân devletli inâyetli merhametli Sultanım hazretlerindir.

**Seyyid Abdülkerim
Emin-i Şaphâne hâlâ**

Handwritten signature in Urdu script, likely belonging to a member of the British Raj administration.

۱۷۷۶
 ۱۷۷۷
 ۱۷۷۸
 ۱۷۷۹
 ۱۷۸۰
 ۱۷۸۱
 ۱۷۸۲
 ۱۷۸۳
 ۱۷۸۴
 ۱۷۸۵
 ۱۷۸۶
 ۱۷۸۷
 ۱۷۸۸
 ۱۷۸۹
 ۱۷۹۰
 ۱۷۹۱
 ۱۷۹۲
 ۱۷۹۳
 ۱۷۹۴
 ۱۷۹۵
 ۱۷۹۶
 ۱۷۹۷
 ۱۷۹۸
 ۱۷۹۹
 ۱۸۰۰
 ۱۸۰۱
 ۱۸۰۲
 ۱۸۰۳
 ۱۸۰۴
 ۱۸۰۵
 ۱۸۰۶
 ۱۸۰۷
 ۱۸۰۸
 ۱۸۰۹
 ۱۸۱۰
 ۱۸۱۱
 ۱۸۱۲
 ۱۸۱۳
 ۱۸۱۴
 ۱۸۱۵
 ۱۸۱۶
 ۱۸۱۷
 ۱۸۱۸
 ۱۸۱۹
 ۱۸۲۰
 ۱۸۲۱
 ۱۸۲۲
 ۱۸۲۳
 ۱۸۲۴
 ۱۸۲۵
 ۱۸۲۶
 ۱۸۲۷
 ۱۸۲۸
 ۱۸۲۹
 ۱۸۳۰
 ۱۸۳۱
 ۱۸۳۲
 ۱۸۳۳
 ۱۸۳۴
 ۱۸۳۵
 ۱۸۳۶
 ۱۸۳۷
 ۱۸۳۸
 ۱۸۳۹
 ۱۸۴۰
 ۱۸۴۱
 ۱۸۴۲
 ۱۸۴۳
 ۱۸۴۴
 ۱۸۴۵
 ۱۸۴۶
 ۱۸۴۷
 ۱۸۴۸
 ۱۸۴۹
 ۱۸۵۰
 ۱۸۵۱
 ۱۸۵۲
 ۱۸۵۳
 ۱۸۵۴
 ۱۸۵۵
 ۱۸۵۶
 ۱۸۵۷
 ۱۸۵۸
 ۱۸۵۹
 ۱۸۶۰
 ۱۸۶۱
 ۱۸۶۲
 ۱۸۶۳
 ۱۸۶۴
 ۱۸۶۵
 ۱۸۶۶
 ۱۸۶۷
 ۱۸۶۸
 ۱۸۶۹
 ۱۸۷۰
 ۱۸۷۱
 ۱۸۷۲
 ۱۸۷۳
 ۱۸۷۴
 ۱۸۷۵
 ۱۸۷۶
 ۱۸۷۷
 ۱۸۷۸
 ۱۸۷۹
 ۱۸۸۰
 ۱۸۸۱
 ۱۸۸۲
 ۱۸۸۳
 ۱۸۸۴
 ۱۸۸۵
 ۱۸۸۶
 ۱۸۸۷
 ۱۸۸۸
 ۱۸۸۹
 ۱۸۹۰
 ۱۸۹۱
 ۱۸۹۲
 ۱۸۹۳
 ۱۸۹۴
 ۱۸۹۵
 ۱۸۹۶
 ۱۸۹۷
 ۱۸۹۸
 ۱۸۹۹
 ۱۹۰۰
 ۱۹۰۱
 ۱۹۰۲
 ۱۹۰۳
 ۱۹۰۴
 ۱۹۰۵
 ۱۹۰۶
 ۱۹۰۷
 ۱۹۰۸
 ۱۹۰۹
 ۱۹۱۰
 ۱۹۱۱
 ۱۹۱۲
 ۱۹۱۳
 ۱۹۱۴
 ۱۹۱۵
 ۱۹۱۶
 ۱۹۱۷
 ۱۹۱۸
 ۱۹۱۹
 ۱۹۲۰
 ۱۹۲۱
 ۱۹۲۲
 ۱۹۲۳
 ۱۹۲۴
 ۱۹۲۵
 ۱۹۲۶
 ۱۹۲۷
 ۱۹۲۸
 ۱۹۲۹
 ۱۹۳۰
 ۱۹۳۱
 ۱۹۳۲
 ۱۹۳۳
 ۱۹۳۴
 ۱۹۳۵
 ۱۹۳۶
 ۱۹۳۷
 ۱۹۳۸
 ۱۹۳۹
 ۱۹۴۰
 ۱۹۴۱
 ۱۹۴۲
 ۱۹۴۳
 ۱۹۴۴
 ۱۹۴۵
 ۱۹۴۶
 ۱۹۴۷
 ۱۹۴۸
 ۱۹۴۹
 ۱۹۵۰
 ۱۹۵۱
 ۱۹۵۲
 ۱۹۵۳
 ۱۹۵۴
 ۱۹۵۵
 ۱۹۵۶
 ۱۹۵۷
 ۱۹۵۸
 ۱۹۵۹
 ۱۹۶۰
 ۱۹۶۱
 ۱۹۶۲
 ۱۹۶۳
 ۱۹۶۴
 ۱۹۶۵
 ۱۹۶۶
 ۱۹۶۷
 ۱۹۶۸
 ۱۹۶۹
 ۱۹۷۰
 ۱۹۷۱
 ۱۹۷۲
 ۱۹۷۳
 ۱۹۷۴
 ۱۹۷۵
 ۱۹۷۶
 ۱۹۷۷
 ۱۹۷۸
 ۱۹۷۹
 ۱۹۸۰
 ۱۹۸۱
 ۱۹۸۲
 ۱۹۸۳
 ۱۹۸۴
 ۱۹۸۵
 ۱۹۸۶
 ۱۹۸۷
 ۱۹۸۸
 ۱۹۸۹
 ۱۹۹۰
 ۱۹۹۱
 ۱۹۹۲
 ۱۹۹۳
 ۱۹۹۴
 ۱۹۹۵
 ۱۹۹۶
 ۱۹۹۷
 ۱۹۹۸
 ۱۹۹۹
 ۲۰۰۰
 ۲۰۰۱
 ۲۰۰۲
 ۲۰۰۳
 ۲۰۰۴
 ۲۰۰۵
 ۲۰۰۶
 ۲۰۰۷
 ۲۰۰۸
 ۲۰۰۹
 ۲۰۱۰
 ۲۰۱۱
 ۲۰۱۲
 ۲۰۱۳
 ۲۰۱۴
 ۲۰۱۵
 ۲۰۱۶
 ۲۰۱۷
 ۲۰۱۸
 ۲۰۱۹
 ۲۰۲۰
 ۲۰۲۱
 ۲۰۲۲
 ۲۰۲۳
 ۲۰۲۴
 ۲۰۲۵
 ۲۰۲۶
 ۲۰۲۷
 ۲۰۲۸
 ۲۰۲۹
 ۲۰۳۰
 ۲۰۳۱
 ۲۰۳۲
 ۲۰۳۳
 ۲۰۳۴
 ۲۰۳۵
 ۲۰۳۶
 ۲۰۳۷
 ۲۰۳۸
 ۲۰۳۹
 ۲۰۴۰
 ۲۰۴۱
 ۲۰۴۲
 ۲۰۴۳
 ۲۰۴۴
 ۲۰۴۵
 ۲۰۴۶
 ۲۰۴۷
 ۲۰۴۸
 ۲۰۴۹
 ۲۰۵۰
 ۲۰۵۱
 ۲۰۵۲
 ۲۰۵۳
 ۲۰۵۴
 ۲۰۵۵
 ۲۰۵۶
 ۲۰۵۷
 ۲۰۵۸
 ۲۰۵۹
 ۲۰۶۰
 ۲۰۶۱
 ۲۰۶۲
 ۲۰۶۳
 ۲۰۶۴
 ۲۰۶۵
 ۲۰۶۶
 ۲۰۶۷
 ۲۰۶۸
 ۲۰۶۹
 ۲۰۷۰
 ۲۰۷۱
 ۲۰۷۲
 ۲۰۷۳
 ۲۰۷۴
 ۲۰۷۵
 ۲۰۷۶
 ۲۰۷۷
 ۲۰۷۸
 ۲۰۷۹
 ۲۰۸۰
 ۲۰۸۱
 ۲۰۸۲
 ۲۰۸۳
 ۲۰۸۴
 ۲۰۸۵
 ۲۰۸۶
 ۲۰۸۷
 ۲۰۸۸
 ۲۰۸۹
 ۲۰۹۰

[illegible]

114
83

[illegible]

DİMETOKA YAKINLARINDA BULUNAN GÜMÜŞ MADENLERİNİN İŞLENMESİ

Dimetoka yakınlarında tespit edilen gümüş madenlerinin işlenmesi için masrafları Darphane tarafından karşılanmak üzere her iki ocak yanına birer fırın yapılması

Dimetoka kadısına ve Dimetoka ayânı Hasan zîde mecdühûya hüküm ki

Sen ki ayân-ı mûmâileyhsin. Dergâh-ı muallâm gediklilerinden olup bundan akdem Dimetoka cânibine maden ihracına memur olan Seyyid Halil zîde mecdühûnun bu defa Deraliyyeme gönderdiği tahrirâtın mefhûmunda Dimetoka'ya beş altı saat mesafe olan mahalde zuhur eden cevher ile Ferecik Kazası tarafında mahall-i selâseden zuhur eden cevherin Deraliyyeme numunesi tutulduğu vechile ahalisinden bazı kimesnelerin vâki olan mûmâna'atları men'-i ekîd ile men'-i vâki olunarak Dimetoka kadısı ve senin vesair ayân-ı vilâyetin iânet ve himayetleriyle her bir mahalden ikişer fırınlık cevher ihraca ve mûmâileyh Halil zîde-mecduhû ma'rifetiyle bir fırın tanzim ve sîm-i saf imal olunmak üzere hâlâ Darbhâne-i Amirem Nâzırı Mehmed Bey dâme-mecduhûdan isti'lâm olunduğu vechile istihâlen li'l-umûr iktizâ eden masârıfı vürûd edecek defterler mücebince tarafına cânib-i Darbhâne-i Âmire'den tamamen verilmek şartıyla zikrolunan fırın tanzimi ve kâffe-i levâzımâtı masârıfını alâ tarîki'l-istidâne tarafından mûmâileyh Halil zîde mecdühûya verilmek fermânım olup zikrolunan cevherlerin ihracı ve fırın-ı mezbûrun tanzimi ve mûmâileyh Seyyid Halil zîde mecdühûnun memuriyetini hâvî mufassalen diğer emr-i şerifle tenbîh-i ekîd olmakla masârıf-ı mezkûra kifâye meblağ şart-ı mezkûr üzerine alâ tarîki'l-istidâne mûmâileyh Seyyid Halil zîde mecdühûya tarafından teslim eylemek için tenbîhi hâvî sana dahi hassaten işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve [...] ile irsâl olunmuştur. İmdi vusûlünde ber-vech-i muharrer tanzim olunacak fırın-ı mezkûr masârıfı için vürûd edecek defterler mücebince ba'dehû Darbhâne-i Âmire'den tarafına ber-vech-i nakd tamamen eda ve teslim olunmak şartıyla masârıf-ı mezkûr tahsisan ne mikdar meblağ iktizâ ederse alâ tarîki'l-istidâne tamamen mûmâileyh Seyyid Halil zîde mecdühû tarafına teslim bezl-i vüs'a ve mecâl eyleyip bazı ille ve esbâb beyânıyla meblağ-ı merkûmun edasında ısrar ve ibtâl-i ma'delet-i müceb-i hareketden mubâ'adet eylesin ve sen ki kadı-i mûmâileyhsin sen dahi müceb-i emr-i şerifimle amel ve hareket eylemek bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur.

Fî 11 S. sene 1197 / [16 Ocak 1783]

[illegible]

مؤلفه دهنده اسماء و افعال معنی موجبات عطف فاعله
ایکس و سکه قبی موسی ایکس سندھی موجبات عطف
عمر و کمال ایکس بنده علی محمد

İSTANBUL İÇİN GEREKEN ARPA VE BUĞDAY'IN GÜMÜLCİNE VE CİVARINDAN SATIN ALINMASI

İstanbul'un ihtiyacı için Gümülcine ve Karaağaç İskelesi'ne yakın yerlerden satın alınacak buğday ve arpanın temizlenmiş olarak belirlenen miktar ve değeri üzerinden karşılığı nakit olarak ödenmek kaydıyla üreticilerinden satın alınarak gönderilmesi, şayet verilen fiyata razı olmayıp ürününü gizleyen ve karaborsacılığa tevessül eden olursa anbar ve ürünlerine el konulması ve kendisinin bir başka diyara sürgün edilmesi, bu hususta yetkili ve sorumlu olan kaza kadısı ve diğer memurların da gerekli hassasiyetleri göstermeleri hususlarında hüküm

Dergah-ı âlî kapıcıbaşlarından Karaağaç İskelesi'nde rayic zahiresi mübâyâ'asına memuriyetle ol cânibden olan sen ki mübâyâ'acı-i mûmâileyhsin.

Ahmed dame mecduhûya ve Gümülcine kadısına ve ayân ve zâbitân ve iş erlerine hüküm ki

Âsitâne-i şevket-âşiyânemde sâkin ibadullahın idare-i akvât-ı zaruriyeleri için iskele-i mezbûrâ merbût kazalardan yüz bin keyl hinta ve elli bin keyl şa'ir tertib olunup ol mikdar keyl hinta ve şa'irin pâk ve munakkah olarak rayiciyle sana bey' ve teslimi mazmûnunda te'kid ve teşdîdi hâvî bundan mukaddem ısdâr ve irsâl olunan emr-i şerifim lede'l-vüsûl cevab olarak bu defa vârid olan evrakda zikrolunan Gümülcine Kazası'nın bu sene-i mübarekede killet-i tohum ve mahsulünden bahisle emr-i şerifim mücebince matlûb olan zehayir-i mezkûreden otuz iki bin altı yüz elli üç keyl-i İstanbulî hinta ile on altı bin üç yüz yirmi altı keyl-i İstanbulî şa'ir kaza-i mezbûrun sahra nevâhisi hisselerine isabet etmekle ol mikdar hinta ve şa'iri edaya müteahhid olduklarını mübeyyin kaza-i mezbûr nâibinin bir kıt'a ilâmı takdim olunmuş bi-hamdihi Teâlâ mahsulât-ı cedîdenin her tarafda kesret ve bereketi derkâr iken geçen sene kaht u gâlâ takrîbiyle zahire gâlî bahâ ile satıldığından herkes hırs ve tama'a tebaiyyet ve işbu sâli bereket-iştîmâlde dahi rayici hadd-i insafdan ziyadeye çıkarmak dâ'îyesiyle killet-i mahsûl ve kesret-i emtâr bahaneleriyle irâd-ı özr ve illet eyledikleri zâhir ve bu dâ'iyede olanlar men' ve tehdid ve mütenebbih olmayanların te'dîb ve tenkilleriyle işbu sene-i mübarekede zikrolunan kazalardan müretteb ve matlûb olan zehayirin vech-i itidâl üzere taraf-ı Devlet-i Aliyyemden fiyatı takdir olunmak lâzım geldiği bahîr olmakla rahmen li'l-fukarâ hintanın her İstanbul kilesi seksener ve şa'irin her İstanbul kilesi otuzar paradan icab eden bahâsı yedinde olan mîrî akçeden ashâbına an-nakd bi't-tamam i'tâ olunarak Gümülcine Kazası'nın sahra nevâhisi hisselerine isabet eden ol mikdar hinta ve şa'irin bir gün akdem tedarik ve

Karaağaç İskelesi'ne nakl ve sana teslim etdirilmesi hususuna bi'l-ittifak ihtimâm ve dikkat olunmak fermânım olmağın hasseten işbu emr-i celîlül'l-kadrim isdâr ve (boş) ile irsâl olunmuştur. İmdi vusûlünde bast u beyân olunduğu üzere kazahâ-i mezbûreden müretteb ve matlûb olan zahireden nevâhi-i merkûme ahalisinin hisselerine isabet eden ol mikdar hinta ve şa'irin rahmen li'l-fukarâ beher keyl-i İstanbulîsi seksener ve şa'irin otuzar paradan mübâya'asına müsaade-i aliyyem erzânî kılınıp bu defa mahallinden vârid olan taahhüd ilâmı Hazine-i Âmirem defterlerine kayd ile mevkufâtıdan suret-i defteri ihrac ve irsâl olunduğu malumun oldukda ber-mûceb-i suret-i defter nevâhi-i merkûme ahali hisselerine isabet eden ol mikdar hinta ve şa'irin pâk ve münakkah olarak iskeleye hîn-i nakl ve tenzîllerinde damgalı sahihü'l-ayar İstanbul kilesi ile hak ve adl üzere tekyîl ederek ahz u kabz ve fiyat-ı mezkûre ile icab eden akçesini an-nakd bi't-tamam ashâbına i'tâ eyleyerek mübâya'a ve bir taraftan Tersane-i Âmirem anbarlarına irsâl ve teslime mübâderet ve eğer fiyat-ı mezkûreye razı olmayıp zahiresini ketm ve ihfâya cesaret ve beyhûde özr ü illet ederi olur ise mahsulât ve anbarını mîrîye zabt ve kendisini diyar-ı ba'îdeye nefy ü iclâ ile te'dîbi icra olunması için ba'dehû isim ve şöhetri ile keyfiyeti Dersââdetime tahrîr birle bir saat mukaddem matlûb olan ol mikdar zahirenin tekmîlen mübâya'ası hususuna bezl-i makderet eyleyesin ve siz ki kadı-yı mûmâileyh ve ayân ve zâbitân ve iş erlerisiz sizler dahi mûcib ve muktezâsının infaz ve icrasıyla zahire-i matlûbenin mübâya'a ve irsâli hususuna bi'l-ittifak mezîd-i sa'y ü gayret ve hilâfından tehâşî ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur.

Zehayir-i mezkûreden Gümülcine Kazası'nın cebel tarafında vâki Darıdere Mukataası hissesine on iki bin yüz yirmi keyl hinta ve altı bin altmış keyl şa'ir ifrâz olunduğu kaza-yı mezbûr nâibinin ilâmında tahrîr olunmuş olmakla mukataa-i mezbûre dahilinde olan ahali-i kurâdan mikdar-ı mezkûr hinta ve şa'ir mübâya'a olunması için mübâya'acı ve kadı-i mûmâileyhimâya ve ayân ve voyvoda ve zâbitân ve iş erlerine siyâk-ı meşrûh üzere başka bir kıt'a emr-i şerif yazılmışdır.

Zehayir-i mezkûreden Gümülcine Kazası'nın cebel tarafında vâki olup Darıdere Mukataası dahilinde olmayan kurâ hissesine dahi on bin iki yüz altı keyl hinta ve beş bin yüz üç keyl şa'ir ifrâz olunduğu kaza-yı mezbûr nâibinin ilâmında tahrîr olunmuş olmakla kurâ-yı merkûme ahalisinden dahi ol mikdar zahire mübâya'a olunması için mübâya'acı ve kadı-i mûmâileyhimâya ve ayân ve zâbitân ve iş erlerine siyâk-ı meşrûh üzere başka bir kıt'a emr-i şerif dahi tahrîr olunmuştur.

Fî 20 S. sene 1210 / [5 Eylül 1795]

حصه الرب العبد له الامانة حسنة وشيخوكم رعا مفعلة بولس بن ميناوس
 القوم نزاره وهيكلة مسخرة عنه من الذل فغيره وقته فخره وقلوبهم
 حيا بخدم وقته لانه الرب مفعلة مسخرة من الذل والذل والذل
 بوجه مسخرة وقته فخره وقلوبهم رعا مفعلة بولس بن ميناوس
 بال وشيخوكم رعا مفعلة مسخرة من الذل والذل والذل
 شيوخ الرب والذل والذل وشيخوكم رعا مفعلة بولس بن ميناوس
 الرب رعا مفعلة مسخرة من الذل والذل والذل
 لاني الشيوخ فاني كني وشيخوكم رعا مفعلة بولس بن ميناوس
 ميري بخدم وشيخوكم رعا مفعلة بولس بن ميناوس
 كني وقوم نزاره وهيكلة مسخرة عنه من الذل فغيره وقته فخره وقلوبهم
 بولس بن ميناوس رعا مفعلة مسخرة من الذل والذل والذل
 وشيخوكم رعا مفعلة مسخرة من الذل والذل والذل
 وشيخوكم رعا مفعلة مسخرة من الذل والذل والذل
 فاني الشيوخ فاني كني وشيخوكم رعا مفعلة بولس بن ميناوس
 ميري بخدم وشيخوكم رعا مفعلة بولس بن ميناوس
 كني وقوم نزاره وهيكلة مسخرة عنه من الذل فغيره وقته فخره وقلوبهم
 بولس بن ميناوس رعا مفعلة مسخرة من الذل والذل والذل
 وشيخوكم رعا مفعلة مسخرة من الذل والذل والذل
 وشيخوكم رعا مفعلة مسخرة من الذل والذل والذل

[illegible][illegible]

Gümülcine Askerî Hastanesi
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/54)

Gümülcine Hapishanesi
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/51)

İSTANBUL İÇİN GÜMÜLCİNE'DEN ALINMASI GEREKEN BUĞDAYIN KİTLİK DOLAYISIYLA ANCAK ÜÇTE BİRİNİN TEMİN EDİLEBİLDİĞİ

1215 (1801-1802) senesine mahsuben İstanbul'un ihtiyacı için Gümülcine Kazası dahilinde Padişah iradesiyle satın alınması emrolunan 41.000 kile buğdayın kıtlık sebebiyle toplanamayacağından bu rakamın üçte bir oranında düşürülmesine dair Gümülcine kadısının talebinin değerlendirildiği ve bu doğrultuda yeni bir emir gönderildiği

Defter oldur ki işbu bin iki yüz on beş senesine mahsuben Âsitâne-i Saadet'de mukim ibadullahın tevsî-i akvât-ı yevmiyeleri için beher İstanbulî kilesine Karaağaç İskelesi'ne nakliyesiyle ma'an altmışar paradan icab eden bahâları rayic mübâya'acısı nasb ve tayin buyurulan hademe-i Devlet-i Aliyye'den mefharü'l-ayân Seyyid Hüseyin Ağa yedinden ashâbına verilmek üzere Gümülcine Kazası'nın sahra nahiyeleri kurâlarıyla Cebel Nahiyesi'nin kılıç kurâlarından otuz iki bin İstanbulî kile hinta ve Cebel Nahiyesi'nde ve Darıdere Vakfı kurâlarından dokuz bin cem'an kırk bir bin keyl hinta mübâya'ası matlûb buyurulduğunu hâvî sudûr eden evâmir-i aliyye lede'l-vürûd bade'l-kırâet ve'l-kabul zehayirin ziyade kıllet ve nedretinden bahs ile hinta-i mezkûrenin sülûsânı afv buyurulması bâbında Deraliyye'ye bâ-mahzar ve ilâm istirhâm olundukda sülûsân-ı hinta-i mezkûreyi hâlâ bu sene ve sülûsü dahi sene-i âtiyeye tevîkan eda ve teslim olunmak üzere tekraren evâmir-i aliyye sudûr ve vürûd ve ba'de'l-kırâet ve'l-kabul sahra nahiyeleri kurâları cebelinin kılıç kurâlarından matlûb buyurulan otuz iki bin keyl-i İstanbulî hintanın sülûsü olan yalnız on bin altı yüz altmış iki keyl hinta sahra ve kılıç kurâlarının mevcut olan yüz altmış bir hâneleri üzerlerine tevzî olundukda beher hâneye altmış altışar keyl-i İstanbulî hinta isabet etmeğin berminvâl-i muharrer tevzî olup li-ecli't-tahsil mübâya'acı-i mûmâileyh yedine verilen mûmzâ ve mahtûm defterdir ki ber-vech-i âtî zikrolunur.

Hurrire fî gurre-i Recebü'l-ferd li-sene hamse aşere ve mieteyn ve elf. / [18 Kasım 1800]

Anlık Rub': 1 Hane: 1	Yenimahalle tâbii Anlık Rub': 1 Hane: 1	Emirler Rub': 1	Fındıcık Hane: 2,5	Çakal Hane: 3	İsa Hane: 1
Salihler Hane: 1	Bağlıca Hane: 0,5	Küçük İndere Hane: 1	Demirhanlı Hane: 0,5	Tarakallı Rub': 1 Hane: 4	Büyük İndere Hane: 5
Özbek Hane: 3	Çeleplenlik Hane: 4,5	Çakırlı Hane: 4,5	Akçakırak Hane: 2,5	Koyundere Rub': 1 Hane: 1	Kocaömer Hane: 1
Kabaağaç Hane: 1,5	Kebirli Hane: 9	Mahallât-ı Değirmendere tâbi-i Yakubağa Hane: 5,5	Mahallât-ı Değirmendere Tülüoğlu Cemaati Hane: 10	Mahallât-ı Değirmendere Karabük Kolu Rub': 2,5 Hane: 1	Tekedere Rub': 1

Yekûn:
Hane: 64
Rub': 3,5

Nahiye-i Ağrıçan tâbi-i kaza-i mezbûr

Denizler Rub': 3	Kuşulhanlı Hane: 1 Rub': 1	Yardımlı Hane: 1	Sündüklü Rub': 1	Ağrıçanhisar Hane: 1 Rub': 1	Kalander Rub': 0,5	Etyemez: Rub': 0,5
Durgutoba Rub': 3	Yundviran Rub': 1,5	Kozviran: Hane: 1 Rub': 1	Demirtaş Hane: 2	Sirkeli Rub': 2	Döneryel Rub': 1,5	Dündarlı Rub': 2
Çardaklı Rub': 1	Basuroğlu Rub': 3	Kurcalı Hane: 2 Rub': 2	Kozlukebîr Hane: 1 Rub': 1	Karacaoğlu Hane: 1 Rub': 1	Çeribaşı Rub': 1	Ebubekir Hane: 1
Hacımustafa Rub': 3	Bıyıklı Osman Rub': 3	Maronya Hane: 8	Selmanlı Hane: 1 Rub': 1	Ulufeciler Rub': 1	Demirbeyli Rub': 3	Karaağaç Rub': 3
Hacılar Hane: 2 Rub': 2	Ağrıçan Rub': 3	Aşıklar Hane: 0,5	Kızıllar Rub': 2	Dolapcılar Hane: 2,5	Değirmendere Hane: 0,5	Sofular Hane: 0,5
Divanenasuh Rub': 1	Üçgaziler Rub': 1	Sınırdere Rub': 1	Ören Hane: 0,5	Yassıöyük Rub': 1,5	Gaybi Rub': 3	İnceğiz Hane: 0,5
Muratlı Hane: 1	Karakurcalı Hane: 1 Rub': 1	Kızılağaç Hane: 1 Rub': 1	Bademli-i kurb-ı Yahşiler Rub': 2,5	Müsellim-i Sağır Rub': 1	Çadırlı Rub': .	Karidere Rub': 3
Manastır Rub': 3	Kozludere Rub': 3	Kezviran Rub': 1	Baldıran Rub': 3	Anbar Hane: 0,5	Manedli Hane: 1	Çelebiler Rub': 3
Sıçanlık Hane: 2	Ötekdere? Rub': 1	Yahşiler Rub': 1	Fırka Hane: 1 Rub': 1	Fındıcık Hane: 1 Rub': 1	Sarayhane? Hane: 0,5	

Yekûn Hane: 56
Rub': 1,5

Nahiye-i Şehir tâbi-i Kaza-i Mezbûr

Küplü Hane: 0,5	Yassıkaryesi Reayaları Hane: 5	Yassıkaryesi Müslümanânı Rub': 3	Yılcılı Rub': 3	Çilli Rub': 3	Susıgırı Rub': 3
Kozlu-i sağır Rub': 3	Halife Rub': 1	Otacı Rub': 3	Palaslı Rub': 2	Sarıca-i Mesine Rub': 1	Balaban Rub': 2,5
Melikli Rub': 1,5	Pınaridere Rub': 3	Köçek Hane: 2 Rub': 3	Karagözlü Rub': 1	Bedemli-i Kurb-ı şehir Rub': 1	Aralıkborlu Rub': 1,5
Satı Rub': 2,5	Tuzcu Rub': 2,5	Kebecili Hane: 1 Rub': 1	Merkebcili Rub': 2	Müsellim-i kebir Rub': 3	Narlı Hane: 1 Rub': 1
Akalan Rub': 1,5	Yalımlı Rub': 1	Arabacı Çalatlı Hane: 1	Beyili Rub': 3	Karamusa Rub': 2	Abdüssametli Rub': 1,5
Ayazma Rub': 3	Sendelli Rub': 3	Bolat Hane: 1 Rub': 2,5	Yani Hane: 1 Rub': 1	Yabacıklı Rub': 1	Bulduklı Rub': 1
Doğancı-i Kebir Hane: 1,5	Doğancı-i Sağır Rub': 2,5	Uysallı Hane: 1 Rub': 1	Mercan Rub': 0,5	Sarıca-i Bulgar Hane: 1	Hasbey Rub': 1
Sasallı Hane: 1	Sasallı reayaları Rub': 3	Nevruzfakih Rub': 3	Yahyabeyli Hane: 1 Rub': 1	Sungurlu Rub': 0,5	Baraklı Rub': 1
Demircili Rub': 1,5		Sekban Rub': 3	Bayatlı Rub': 1		Çukacılar Rub': 0,5

Yekûn Hane: 39
Rub': 3

Darıdere Vakfı kurâlarının tekâlîfi Gümülcine Mahkemesi'nden tarh olunup beynlerinde tevzî' ve taksim etmeleriyle el-yevm hâneleri malum olmadığından ale'l-icmal Darı[dere] Vakfı kurâlarına isabet eden dokuz bin İstanbulî keyl hıntanın sülüsü olan üç bin keyl sene-i âtiyeye tevîk ve sülüsânı olan altı bin İstanbulî kile hınta hâlâ bu sene matlûbun-aleyh buyurulmakla hâneleri ve isabeti Cebel nâibi ma'rifeti ve zâbitleri ma'rifetiyle kendilerinden mutâlebe olunmak üzeredir.

ما جسد البرزخ من الامور الا بالانوار
التي هي في القلوب
التي هي في القلوب
التي هي في القلوب

[illegible]

۱- در کمال غایت و کمال کمال
 ۲- در کمال غایت و کمال کمال
 ۳- در کمال غایت و کمال کمال
 ۴- در کمال غایت و کمال کمال
 ۵- در کمال غایت و کمال کمال
 ۶- در کمال غایت و کمال کمال
 ۷- در کمال غایت و کمال کمال
 ۸- در کمال غایت و کمال کمال
 ۹- در کمال غایت و کمال کمال
 ۱۰- در کمال غایت و کمال کمال

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

DONANMA KALYONCULARI İÇİN GÜMÜLCİNE KASABASINDAN TALEP EDİLEN BEDELİYE VERGİSİ VE YENİÇERİ AYLIKLARININ TOPLANMASI

1215 (1801-1802) senesinde donanma kalyoncuları için talep edilen bedeliye vergisi ile yeniçeri aylıkları için Gümülcine kasabasından toplanması gereken verginin ancak az bir kısmının tahsil edilebilmiş olduğu, bunun sebebinin ise kasabanın dağlı eşkiyasına karşı korunması maksadıyla istihdam edilen sekban askerlerinin masrafları ile sair vergilerin fazlalığından kaynaklandığı, toplanamayan bu vergilerin affedilmesi hususunda kasaba kadısının arz gönderdiği / Vergilerin toplanmaması sebebinin halkın gücünü aşmasından değil, idarecilerin tembelliğinden kaynaklandığı, her devlet görevlisinin vazifelerini kusursuz yerine getirmesi ve vergilerin eksiksiz gönderilmesi icab edeceği, aksi takdirde sorumluluk sahiplerinin cezalandırılacaklarına dair hüküm

Tatarân-ı hazret-i kaymakamîden Gümülcine Kazası'na gidip avdet eden Hasan kullarının getirdiği evrakın hulâsasından muhrec bir maddenin hulâsasıdır.

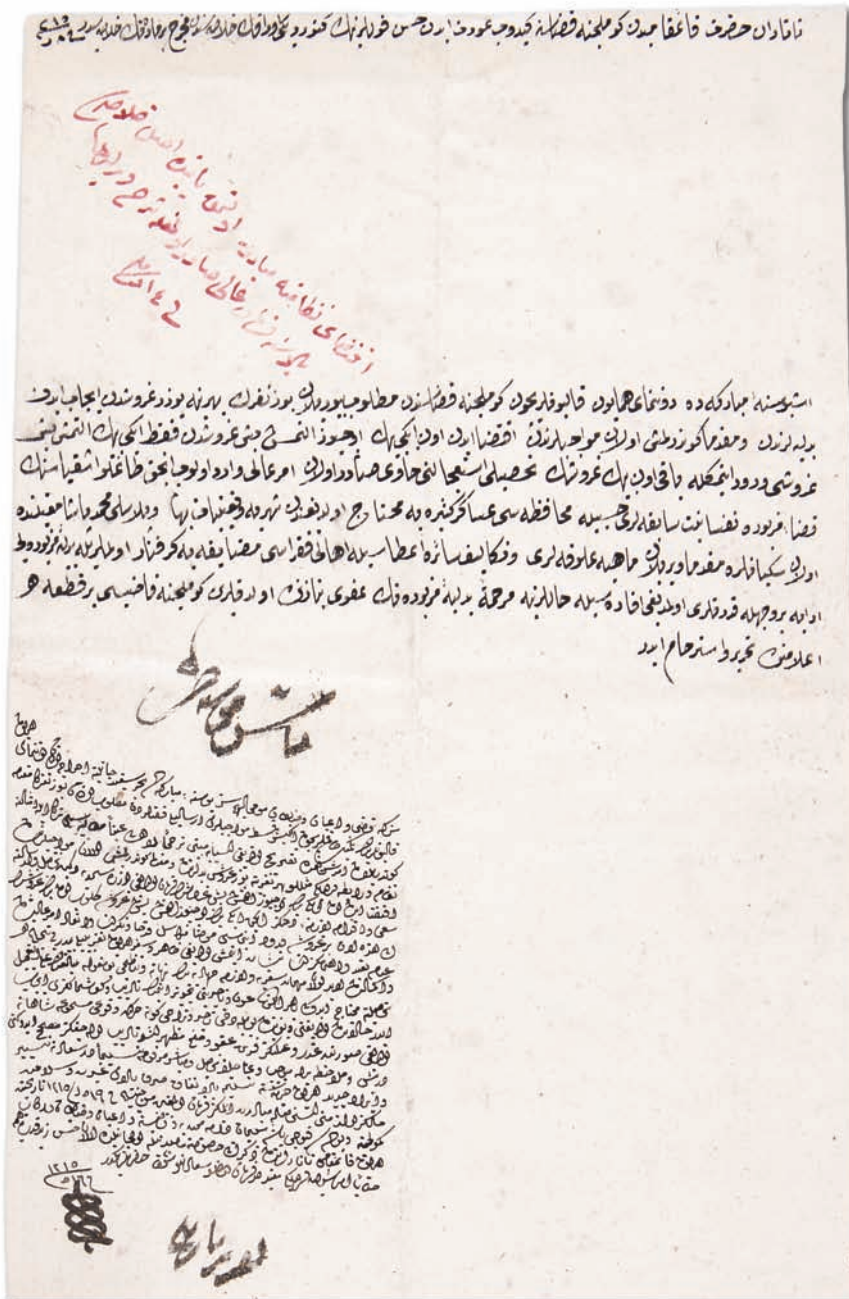
Fî 8 R. sene [1]215 / [29 Ağustos 1800]

İşbu sene-i mübarekede donanma-yı hümayûn kalyoncuları için Gümülcine Kasabası'ndan matlûb buyurulan yüz neferin beherine yüzer kuruşdan icab eden bedeliyelerinden ve mukaddemâ gönderilmiş olan mevâciblerinden iktizâ eden on iki bin üç yüz altmış beş kuruşdan fakat iki bin altmış beş kuruşu vürûd etmekle bâki on bin kuruşun tahsili isti'câlini hâvî sâdır olan emr-i âlî vârid olup ancak dağlı eşkiyasının kaza-yı mezbûra noksaniyet-i sâbıkları hasebiyle muhafazası asâkir-i kesîreye muhtac olduğundan şehriye ve tayinât-bahâ ve Palaslı Mehmed Paşa maiyyetinde olan sekbanlara mukaddemâ verilen mâhiye ulûfeleri ve tekâlif-i saire i'tâsıyla ahali-i fukarası müzâyakaya giriftâr olmalarıyla bedeliye-i mezbûreyi edaya bir vechile kudretleri olmadığı ifadesiyle hallerine merhameten bedeliye-i mezbûrenin afvı niyazında oldukları Gümülcine kadısı bir kıt'a ilâmını tahrîr ve istirhâm eder

Siz ki kadı ve ayân ve zâbitân-ı mûmâileyhimsiz. Bu sene-i mübarekede Bahr-i Sefid cânibine ihrac olunan donanma-yı hümayûn kalyonlarının tekmîl takımları için ikişer kıst mevâcibleri irsâliyle kazalardan matlûb olunan yüz neferin mukaddem gönderilen emr-i şerîfde tasrîh olunduğu esbâba mebnî terahhuman li-ahali aynen mutâlebesi terk ile emsaline nizâm ve râbita verildiği misüllü beher neferine yüz kuruş yedlerinden ve mukaddemâ gönderilmiş olan mevâciblerinden iktizâ eden on iki bin üç yüz altmış beş kuruşun fermân olduğu üzere şimdiye değin tahsil ve irsâline sa'y ve ikdâm lâzime-i zimmetiniz iken iki bin üç yüz altmış beş kuruşa gelip on bin kuruşun ilâ hâzihi'l-ân bir kuruşa vürûd etmemesi mahzâ tekâsül ve rehâvetinizden ve infaz-ı emr-i âlîşân adem-i takayyüd ve ihtimâmınızdan neş'et etmiş olduğu zâhir ve sefer-i

hümâyûn takrîbiyle peyderpey tetmîm ve ikmâlinden lâbüd olan mühimmât-ı seferiye ve lâzım-ı cihâdiyenin nihâne ve tanzimi bu makûle mebâligin ale't-ta'cîl tahsiline muhtac idüğü bâhir iken avk ve te'hîrini tecvîz etmek te'dîb ve gûş-mâlinizi icab eder hâlâtıdan olduğunu ve bundan böyle dahi te'hîr ve terahî-güne hareket vuku'u mesmû'a-i şahane olduğu suretde özür ve illetiniz karîn-i afv ve hal'-ı mazhar-ı eşedd-i te'dîb olacağınız musahhah idüğünü derpîş ve mülâhaza birle mûcib ve âcilen tahsil ve mübaşir-i merkûma teslimen Dersâdet'e tesyîr ve Îrâd-ı Cedîd-i Hümâyûn Hazinesi'ne teslime bi'l-ittifak sarf-ı bâlâ-yı gayret ve selâmet-i hâliniz levâzımını istihsâle mübâderet eylemeniz fermân olmağın mücebince fî 19 Za. sene 1215

tarihinde Gümülcine Voyvodası Kapucubaşı Süleyman dâme mecduhûya ve kadısına ve ayân ve zâbitân ve rikâb-ı hümâyûn kaymakamı Tatarlarından zikr-i âtî hususuna memuriyetiyle ol cânibde olan Hasan zîde kadruhumâ hitaben emr-i şerif verildiği mukayyedir. Fermân devletli saadetli Sultanım hazretlerindir.

Fî 16 Z. 1215 / [30 Nisan 1901]

**

İşbu sene-i mübarekede donanma-yı hümâyûn kalyonları için Gümülcine Kasabası'ndan matlûb buyurulan yüz neferin rahmen li'l-fukarâ beherine yüzer kuruşdan tahsiline irâde-i aliyye ta'alluk eden bedeliyelerinden ve mukaddemâ gönderilmiş olan ikişer kıst mevâciblerinden iktizâ eden on iki bin üç yüz altmış beş kuruşun tekâmilen tahsil ve irsâli lâzımeden iken şimdiye değin fakat iki bin üç yüz altmış beş kuruşa gelip mâadâ on bin kuruşu vürûd etmediğine binâen te'kid ve isti'câli hâvî işbu sene-i mübareke evâsıt-ı Zilkadesi'nde derkenarda mastûr emr-i şerif verilmişdi. Şimdi husus-ı mezbûrun mübaşiri Tatarân-ı hazret-i veliyyü'n-ni'amîden Hasan kullarının getirdiği Gümülcine nâibinin bir kıt'a ilâmı hulâsasında emr-i mezkûrun vusûlü ve bazı a'zâr-ı vâhiye beyânıyla bedeliye-i mezkûrenin afvı hususu tahrîr ve istid'â olunmuş olup ancak neferât-ı merkûmenin aynen celb olunacak iken rahmen li'l-fukarâ bedeli tahsili idare buyurulmak hasebiyle meblağ-ı mezbûru bilâ-tevakkuf tedarik ve irsâl eylemeleri lâzıme-i zimmetleri idüğü ve a'zâr-ı vâhiyeleri karîn-i sem' [u] itibar buyurulmadığı bast olunarak mübaşirli emr-i şerif ısdârı muktezâ-yı maslahat olmakla vech-i muharrer üzere emr-i şerif ısdârı veyahud âhar vechile tanzimi menûtı re'y-i âlîleri olan mevâddan idüğü malum-ı devletleri buyuruldukda emr u fermân devletli saadetli Sultanım hazretlerindir.

**İzzetli Defterdar Efendi takririniz
mucebince emr-i şerif ısdâr etdiresin deyu buyuruldu.
Fî 17 Za. sene [1]215 / [1 Nisan 1801]**

**

Gümülcine kadısına ve ayân ve zâbitân ve iş erlerine ve bu hususa mübaşir tayin olunan zîde kadruhûya hüküm ki

İş bu sene-i mübarekede Bahr-i Sefîd'e ihrac olunan donanma-yı hümâyûn kalyonlarının tekâmil takımları için kaza-yı mezbûrdan matlûb olan yüz neferin rahmen li'l-fukarâ beherine yüzer kuruşdan tahsiline irâde-i aliyyem ta'alluk eden bedeliyelerinden ve mukaddemâ gönderilmiş olan ikişer kıst mevâciblerinden iktizâ eden on iki bin üç yüz altmış beş kuruşun tekâmilen tahsil ve irsâli lâzımeden iken şimdiye değin fakat iki bin üç yüz altmış beş kuruşa gelip mâadâ on bin kuruşa vürûd etmediğine binâen te'kid ve isti'câli hâvî işbu sene-i mübareke evâsıt-ı Zilkade'sinde emr-i şerifim ısdâr olunmuşdu. El-hâletü hâzihî a'zâr-ı vâhiye irâdiyle bedeliye-i

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
السلامة

اشبه سنه: مبارکه ده و نهای همایون قابو زنجیر کویله قضا سند مطلوب بیوریلای یوز نفرین دعا لافقا بهرنه یوزر
عزیزون تقصیده اوده اعیده تقاق این بدیه لرزن و مقوما کوزدن اولون ایکنر قسط مویدارین اقضا ایدن اون ای
برک اوچیز انشیرن غرضانک قبله تقصیل و ادسالی لوزم دن این شمدیه دین فقط ای برک اوچیز انشیر
بن غرض کلج ماعدان برک غرضی و دوو ابتدیه بناء ناکو و استیجالی هاوی انشیرن مبارکه اوسط زنی لغظه نده
دخارده مرقود امریزف و برزنی شمی منصفی مزبورن مبارکی ناکادان صفوت و فی انشیرن من فوایلرک
کندری کویله نایمک بر قلم مرقوده امریزف و صوفی و بعض اعذار واهی بیاینده بدیه مذکوره ناک
عفی منصفی خبر واستیجا اولمش اولج اینج نفرن مزبورن عینا جیب اولمش ای دعا لافقا بدلی تحصیل
اردد بیونق مسیویه مبلغ مزبورن بلوتوقف ندادن و ادسال ایلاری لوزمه زملاری ایدری و اعذار واهی لری
قرین سمع اعتبار بیوریلای بسط اولدوق مبارکی امریزف اصدای مقضای معایست اولغده و عله خرافنده
امریزف اصدای و یاخودا خرج ده نظمی منصفی دیکه ایلاری اولده موآودن ایدری معلوم و ظاری بیوریلای
امروزنا و قتلو سعادتلاو سلطانم صفر لایر کورد

mezkûrenin avfı hususu siz ki kadı ve ayân ve zâbitân-ı mûmâileyhsiz ve iş erlerisiz. Bâ-ilâm inhâ eylemişsiz. Meblağ-ı mezbûr on iki bin üç yüz altmış beş kuruşdan bir kuruşunun avf ve tenzîli müsaade kabul eder mevâddan olmadığı ve gayr-ı ez-teslim bâki kalan on bin kuruşun ber-vech-i tekâmîl çend rûz zarfında tahsil ve mübaşir-i merkûma teslimen Dersaâdetime tesyîr olunması fermânım olmağın bâ-takrîr işbu emr-i âlîşânım ısdâr ve (boş) ile irsâl olunmuştur. İmdi vusûlünde bâlâda bast-ı beyân olunduğu üzere neferât-ı merkûmenin ikişer kıst mevâcibleri ile bedelleri olan meblağ-ı mezbûr on iki bin üç yüz altmış beş kuruşdan gayr-ı ez teslim bâki kalan on bin kuruşun bir kuruşa pesmânde kalmasına bir türlü rıza-yı hümâyûnum olmadığı ecilden alâ eyyi hâlin tahsil ve Dersaâdetime irsâl ve îrâd-ı Cedîd-i Hümâyûnum Hazinesi'ne teslime mezîd-i sa'y ü gayret ve hilâfını tecvîz ile mes'ul ve mu'âteb olmakdan tehâşî ve mücânebet eyleyesiz ve sen ki mübaşir-i merkûmsun, memur-ı tahsili olduğun meblağ-ı mezbûru ma'rifet-i şer ve mübâşeretinle bir an akdem tahsil ve bi'l-istishâb getirip îrad-ı Cedîd-i Hümâyûnum Hazinesi'ne teslime müsâraat ve imrâr-ı vakt ile sen dahi mübtelâ-yı vehâmet olmakdan tevakkî ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur. Fî 21 Z. sene [1]215 / [5 Mayıs 1801]

C. BH, 1841

Askerî Ahır, Dimetoka

(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90412/47)

GÜMÜLCİNE KAZASI'NIN YAPAĞI VERGİSİ YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Çevre yerleşim birimlerinden birçok koyun sürüsünün yaylak maksadıyla her yıl Gümülcine sınırları dahiline girdiği, sayım esnasında bu şekildeki koyunların da Gümülcine malı olarak yazıldığı, bunun neticesinde askerî kıyafet imalatı için lüzum görülen yapağının vergilendirilmesi esnasında Gümülcine Kazası'nın üzerine fazla yük bindiği ve halkın bu vergiyi kaldıramadığından kaza ileri gelenlerinin arzuhal sunarak yükümlülüğün bir kısmının Siroz Kazası üzerine havale edilmesini talep ettikleri, söz konusu talebin haklı görülerek arzu edildiği doğrultuda Padişah iradesinin çıktığı

Hâk-i pâ-yı merâm ve merâhim-bahşâ-yı hazret-i veliyyü'n-ni'amîye, Gümülcine Kazası ahalisi kullarının mahzar-gûnâ arzuhâl-i sahihu'l-kâlleridir ki kazamızdan bâ-irâde-i seniyye on beş bin kıyye yapağı matlûb-ı âlî buyurulup ve yapağı-i mürettibe-i mezkûrdan sene-i esbakda ve derûn-ı kazadan mecmû yapağları cem' ve tedarik olunarak sekiz bin bu kadar kıyyeye bâliğ olup ve sene-i sâbıkada yapağı akçesi olarak masarîfât hazinesinden kırk bin kuruş alınmış ise de sekiz bin kuruş mikdarına yapağı bulunamamakla hazine-i mezbûreye ol kadarı red ve iade olunup ve işbu senede dahi dokuz bin kıyye kadar yapağı cem' ve tedarik olunmuş ise de sene-i esbak ve işbu sene de on beş bin kıyyeye varınca noksan yapağlarının icab eden şayakları aynen iştirâ olunarak ifa-yı memuriyet olunmasına mezîd-i ikdâm olunup ancak haricden akçe zam ve ilâve olunmasına mütevakıf olduğundan husus-ı mezbûr için bi'l-ittifak mu'temed adamlar tayiniyle seneteyn-i mezbûreteynde bi-tamamihâ ifa-yı memuriyet olunmuş ve olunmakda ise de Masarîfât Hazine-i Celîlesi'nden verilen malumü'l-mikdar mebâliğin üzerine cânib-i ahaliden yirmi sekiz bin beş yüz kuruş zam ve ilâve olunması icab ediyor olduğu mu'temedân-ı mezbûre ifadeleriyle malumlarımız olmuş olmakdan nâşî meblağ-ı mezbûrun kazamız ahalisinden cem' ve tahsil ve yerli yerine teslim ve tavsîli iktizâ eylemiş olup ancak bundan akdem hâk-i pâ-yı merâhim-bahşâ-yı hazret-i veliyyü'n-ni'amîlerinden istîzân ile istihsâl-i ruhsat kılınmadıkça hiçbir gûnâ tevzî' ve tahsil olunmaması hususu bâ-emirnâme-i sâmi-i hazret-i veliyyü'n-ni'amîleri irâde ve te'kid buyurulduğundan mebâliğ-i mezbûre kazamız ahalisine tevzi'le tahsil ve yerli yerine i'tâ ve tavsîl olunması için ruhsat-ı hazret-i veliyyü'n-ni'amîlerini hâvî bir kıt'a emirnâme-i sâmi-i mün'imâneleri istid'â ve niyazıyla bu keyfiyet mavaka'a bu vechile malum-ı âlî-i mün'imâneleri buyuruldukda şu kazamızdan matlûb-ı Tâcdârî buyurulan on beş bin kıyye yapağı tertibi haric kazalardan derûn-ı kazamıza kışlak için gelen ağnam hesabıyla olup ve husus-ı mezbûrun ifade ve istifhâmı bâbında birkaç defa bundan mukaddemlerde derbâr-ı ma'delet-karar-ı ilâm-ı şer'î ve mahzar-ı âhâli takdimiyle ifade-i hâl olunmuş ise de kazamız ahali-i fukarası bu hususda tesviye buyurularak tahfîf olunmalarına nâil olunamadığından lillâhi ve li-ruhaniyetihî ruh-ı Resûlüllah işbu yapağı-i mürettibe hususunda akdemce niyaz veistirhâm da olduklarımız vechile ahali-i kazamız fukarası sezâvar-ı ma'delet ve şâyeste-i rahm

Handwritten signature: *Handwritten signature*

ve âtifet olmalarıyla ol bâbda bezl-i himem-i veliyyü'n-ni'amîleri şâyân buyurulması niyazında işbu mahzar-gûnâ arzuhâl-i ubeydânemiz tahrîr ve terkîm ve voyvada-i beldemiz Dergâh-ı Muallâ Kapıcıbaşlarından Said Ağa kullarına tevdi'an hâk-i pâ-yı merâhim-bahşâ-yı şeyhü'l-vezirânelerine ictisâr-ı takdime cesaret kılınmıştır. Ol bâbda ve her hâl[de] acizânelerimizde emr u fermân ve merhamet ve ihsân li hazret-i men lehü'l-emr.

**Mâ râhü'l-mü'minûn hasenen fe hüve indallahi hasenûn
Nemekahû'l-fakîr es-Seyyid Mustafa
el-Hanefî el-me'zûn bi'l-iftâ be-medine-i Gümülcine
(Diğer kaza ileri gelenlerinin isim ve mühürleri)**

Masarîfât Nâzırı izzetli Beyefendi'ye

İşbu tezkire-i hazret-i Seraskerî meâline ve icab-ı maslahata göre iktizâ-yı tesviyesini ilâma himmet eylesin deyu buyuruldu.

Fî 14 Z. sene [1]251 / [1 Nisan 1836]

Devletli inâyetli âtifetli seniyyü'l-himem me'âl-i şiyem efendim hazretleri

Gümülcine Kazası'ndan şayak lâzimesi için on beş bin vukıyye yapağı müretteb ise de kaza-yı mezbûrda bulunan ağnâmın ekserîsi civar kazalardan kıslamak için gelerek asıl kaza ağnamından ol mikdar yapağı husule gelmeyeceğinden bahisle nısfının afvı hususu geçen sene taraf-ı ahaliden istid'â ve istirhâm olunmuş ise de şayak-ı tertibe bir vechile hâlel gelmemek için meskût-i anh kalmış idi. Ancak ahali-i mezbûre yedi sekiz bin vukıyye yapağını âhar kazalardan gâlî bahâ ile alıp da tertib-i mezkûru itmâma mecbur oldukları ve bu dahi kaza-yı mezbûr ahalisine mûcib-i gadr olacağı hasebiyle tertib-i mezkûrun nısfının afvını bi't-tekrar bu defa bâ-mahzar ve ilâm-ı şer'î istirhâm eylediklerinden ilâm-ı şer'îye ve mahzar-ı mezkûr savb-ı sâmilere takdim olunmakla fi'l-hakika saye-i ihsân-vâye-i hazret-i şahanede bu güne tertibât-ı mîriyeden dolayı ahali ve fukarâ haklarında bir güne bâr olmaması emr u irâde-i cenâb-ı Cihandârî muktezâsından idüğü derkâr ve lâkin tertib-i mezkûra hâlel gelmemesi dahi lâzımeden ve umûr-ı vâcibeden bulunduğu bedîdâr olduğuna mebnî hem asıl tertibe bir güne noksan tertib itmâmının ve hem de kaza-yı mezkûre ahali-i fukarası bu bâbda dâcâr oldukları ızdırabdan saye-i merâhim-vâye-i hazret-i şahanede rehayâb olmak için mârru'z-zikr yapağının nısfı kemâkân Gümülcine'den ve nısf-ı diğeri civar olup yapağı tertibi olmayan Siroz'dan veyahud mahall-i âhardan tertib buyurulması veya âhar vechile hüsn-i tanzim ve tesviyesi için husus-ı mezkûrun masarîfât nâzırı atûfetli beyefendi bendelerine havalesi hususu muvâfık-ı irâde-i aliyyeleri buyurulur ise icabının icrası bâbında irâde efendimindir.

Ma'rûz-ı abd-i dâ'î-i devam-cû-i ömr-i devletleridir ki

Medine-i Gümülcine ve nevâhî-i selâsesinden cemm-i gafîr ve cemm-i kesîr kimesneler meclis-i şer'e gelip şöyle takrîr-i kelâm ve bast-ı anî'l-merâm ederler ki kazamızdan bâ-irâde-i seniyye on beş bin kıyye yapağı matlûb-ı âlî buyurulup ve yapağı-i mürettibe-i mezkûrdan sene-i esbakda derûn-ı kazada mecmû' yapağıları cem' ve tedarik olunarak sekiz bin bu kadar vukiyyeye bâliğ olup ve sene-i sâbıkda yapağı akçesi olarak Masarîfât Hazinesi'nden kırk bin kuruş alınmış ise de sekiz bin kuruş mikdarına yapağı bulunamamakla hazine-i mezkûreye ol kadarı red ve iade olunup ve işbu senede dahi dokuz bin kıyye kadar yapağı cem' ve tedarik olunmuş ise de sene-i esbak ve işbu senede on beş bin kıyyeye varınca noksan yapağıların icab eden şayakları aynen iştirâ olunarak ifa-yı memuriyet olunmasına mezîd-i ikdâm olunup ancak haricden akçe zam ve ilâve olunmasına mütevakıf olduğundan husus-ı mezbûr için bi'l-ittifak mu'temed adamlar tayiniyle seneteyn-i mezbûreteynde bi-temâmihâ ifa-yı memuriyet olunmuş ve olunmakda ise de Masarîfât Hazine-i Celîlesi'nden verilen malumu'l-mikdar mebâliğin üzerine cânib-i ahaliden yirmi sekiz bin beş yüz kuruş zam ve ilâve olunması icab ediyor olduğu mu'temedân-ı mezbûre ifadeleriyle malumlarımız olmuş olmakdan nâşî meblağ-ı mezbûrun kazamız ahalisinden cem' ve tahsil ve yerli yerine teslim ve tavsîli iktizâ eylemiş olup ancak bundan akdem hâk-i pâ-yı merâhim-bahşâ-yı hazret-i veliyyü'n-ni'amîlerinden istîzân ile istihsâl-i ruhsat kılınmadıkça hiçbir gûne tevzî ve tahsil olunmaması hususu bâ-emirnâme-i sâmi-i hazret-i veliyyü'n-na'imîleri irâde ve te'kid buyurulduğundan mebâliğ-i mezbûr kazamız ahalisinden tevzi'le tahsil ve yerlerine i'tâ ve tavsîl olunması için ruhsat-ı hazret-i veliyyü'n-na'imîlerini hâvî bir kıt'a emirnâme-i sâmi-i mün'imâneleri istid'â ve niyazıyla bu keyfiyet mâ-vakaa bu vechile malum-ı âlî-i mün'imâneleri buyuruldukda şu kazamızdan matlûb-ı Tâcdârî buyurulan on beş bin kıyye yapağı tertibi haric kazalardan derûn-ı kazamıza kışlak için gelen ağnam hesabıyla olup ve husus-ı mezbûrun ifade ve istirhâmı bâbında birkaç defa bundan makaddemlerde derbâr-ı ma'delet-karara ilâm-ı şer'î ve mahzar-ı ahali takdimiyle ifade-i hâl olunmuş ise de kazamız ahali-i fukarası bu hususda tesviye buyurularak tahfîf olunmalarına nâil olunamadığından Allah ve lillahi ve li-ruhaniyet-i ruh-ı Resulallah işbu yapağı-i mürettebe hususunda akdemce niyaz ve istirhâmda olduklarımız vechile ahali-i kazamız fukarâsı sezâvâr-ı ma'delet ve şâyeste-i rahm u âtîfet olmalarıyla ol bâbda bezl-i himem-i veliyyü'n-ni'amîleri şâyân buyurulması niyazında vali-i livâmız hâmî-i ibâd ve kazamız, efendimiz hazretlerinin hâk-i pâ-yı kimya-sâ-yı düstûrânelerine bizler mahzar eyledik. Sen dahi mahzarımızı musaddak ilâm ediyor deyu ilticaları vâki'u-l hâl idüğü bi'l-iltimas huzur-ı lâmi'u'n-nûr-ı âsafânelerine arz ve ilâm olundu. Bâki'l-emr li-veliyyi'l-emrdir.

Hurrire fî'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışrîn min şehri Ramazanu'l-mübârek li-sene ihdâ ve hamsîn ve mieteyn ve elf [28 Ramazan 1251] / [17 Ocak 1836]

El-abdü'd-dâ'î li-devamı devletikümi'l-âli
Mehmed Rüşdü bin Mehmed Salih
el-müvellâ-hilafe bi-medine-i Gümülcine

**

(225)

Hâlâ Selanik ve Siroz Muhassılı vezirim İbrahim Paşa edâmallahu Teâlâ iclâlehûya ve Siroz nâibine ve zikr-i âtî yapağının mübâya'a ve nakli maddesine memuriyetle ol havalide bulunan ve vücuh-ı memleket ve sair iş erleri zîde kadruhuma hüküm.

Sunûfe-i asâkir-i muntazama-i şahanem elbisesi için Ahiçelebi ve Daridere'de imali müretteb olan şayak lâzimesi için işbu iki yüz elli iki senesine mahsûben malumü'l-esâmî kazalardan bâ-evâmîr-i aliyye tertib olunan yapağıdan Gümölcine Kazası'nın dahi on beş bin kıyye yapağı hissesi bulunmuş ise de kaza-i mezkûr ağnamından ol mikdar yapağı husûle gelmemekde olarak ahalisi gâlî bahâ ile âhar kazalardan mübâya'a ve itmâma muhtac olduklarından yapağı-i mezkûrun nısfının tenzîliyle tertibe halel gelmemek üzere üzerine yapağı tertibi olmayan Siroz Kazası'ndan tertibini istid'â ve istirhâmını şâmil bu defa gelen ilâm-ı şer'î ve mahzar takdim olunduğu beyânıyla bu bâbda müsaade-i seniyyem erzân kılınmasını bi'l-istiğlâl Asâkir-i Mansûre-i Şahanem Serasker Vezirim Hüsrev Mehmed Paşa iclâlehû tarafından bâ-tezkire inhâ ve iltimas olunmakdan nâşî iktizâsını mu'teberân-ı ricâl-i Devlet-i Aliyyemden hâlâ Masarîfât Nâzırı Salih Bey zîde uluvvuhûdan lede'l-isti'lâm zikrolunan Gümölcine Kazası ahalisi bu madde zımnında vâkı'â geçen seneden beri sızlanmakda olduklarına ve Siroz Kazası dahi henüz yapağı tertibine dahil olmadığına binâen serasker-i müşârunileyhin inhâ ve iltiması vechile mârru'z-zikr Gümölcine Kazası hissesi olan yapağıdan nısfının bi't-tenzîl Siroz Kazası'ndan müceddeden tertib olunan fiyat-ı malumesiyle sū'rat-i mübâya'a ve mübaşir-i merkûm ma'rifetiyle mahalline irsâl ve teslimi zımnında sen ki muhassıl-ı müşârunileyhsin sana ve saire hitâben başka ve ifade-i hâli mutazammın serasker-i müşârunileyh ve saire hitaben başka iki kıt'a emr-i şerifim ısdâriyle tanzimi hususunu irâde-i seniyyeme havale ile ilâm-bahş ve mücebince tanzimi hususu irâde-i seniyyeme ta'alluk edip ol vechile ifade-i hâli mutazammın serasker-i müşârunileyhe hitaben diğer emr-i şerifim ısdâr ve izbâr olmuş olmakla sen dahi ber-minvâl-i muharrer Gümölcine Kazası hissesinden tenzîl olup Siroz Kazası'nda müceddeden tertib olunan yedi bin beş yüz vukıyye yapağının fiyat-ı malumesiyle inzimâm-ı re'y ve ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le ve cümle ma'rifetiyle sūr'at-i mübâya'a ve mübaşir-i merkûm ma'rifetiyle mahalline irsâl ve teslimi esbâbının istihsâline bezl-i cell-i himmet eylemen fermânım olmağın hâssaten işbu emr-i âlişânım ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi vusûlünde keyfiyet irâde-i seniyyem mantûk-ı emr-i şerifimden malumun oldukda vech-i meşrûh üzere amel ve hareket birle infaz-ı emr-i âlişânıma sarf-ı küll-i miknet eyleyesin ve siz ki mübaşir ve vücuh-ı memleket ve sair iş erleri mûmâileyhimsiz siz dahi mûcib ve muktezâ-yı emr-i şerifime imtisâl ve mütâba'atla icra-yı emr u irâde-i seniyyeme mezîd-i itina vü dikkat ve hilâf-ı hareketle mes'ul olmakdan tavakkî vü mübâ'adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur.

Bir sureti serasker-i müşârunileyhe ve Gümölcine nâibi ve voyvodasına ve saire hitaben ifade-i hâli mutazammın icabına göre diğer bir kıt'a emr-i şerif dahi yazılmışdır.

Fî 20 M. [1]252 / [7 Mayıs 1836]

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل العلم نوراً
والعلم نوراً يهدي إلى صراط مستقيم
والعلم نوراً يهدي إلى صراط مستقيم
والعلم نوراً يهدي إلى صراط مستقيم

الحمد لله الذي جعل العلم نوراً
والعلم نوراً يهدي إلى صراط مستقيم
والعلم نوراً يهدي إلى صراط مستقيم
والعلم نوراً يهدي إلى صراط مستقيم

الحمد لله الذي جعل العلم نوراً
والعلم نوراً يهدي إلى صراط مستقيم
والعلم نوراً يهدي إلى صراط مستقيم
والعلم نوراً يهدي إلى صراط مستقيم

GÜMÜLCİNE'DE BULUNAN MADENLERİN İHALESİ

Gümülcine Kazası'nda Darıdere Nahiyesi, İlyascamadeni ve Sarman köylerinde bulunan madenlerin ihalelerinin bir an önce yapılması gerektiği

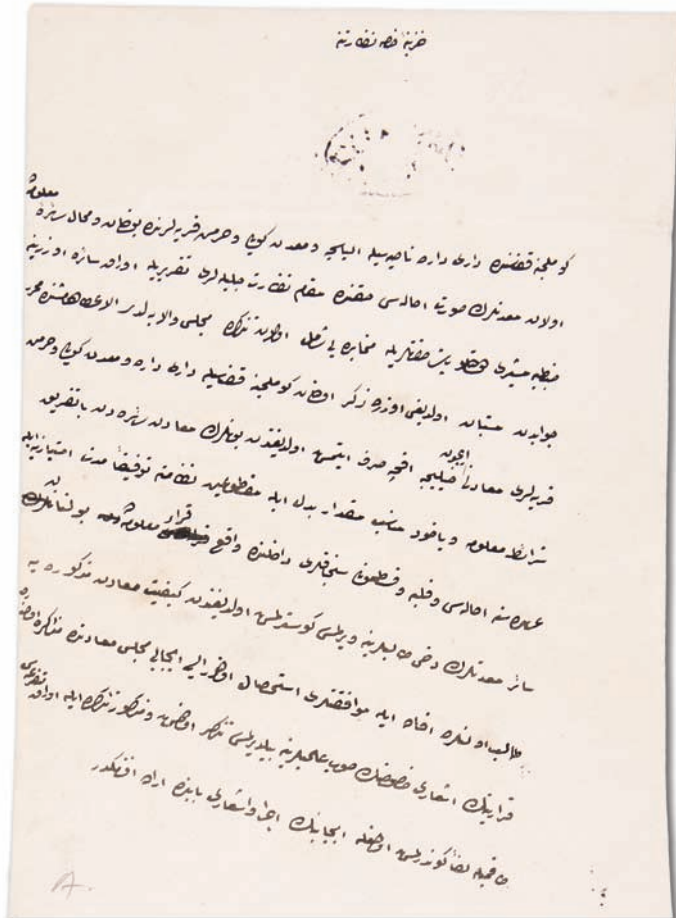
Hazine-i Hassa Nezâreti'ne

Gümülcine Kazası'nda Darıdere Nahiyesi'yle İlyasca ve Maden köyü ve Sarman karyelerinde bulunan ve mahall-i saire-i malumede olan madenlerin suret-i ihalesi hakkında makam-ı nezâret-i celîleleri takrîriyle evrak-ı saire üzerine Zabtiye müşiri devletli paşa hazretleriyle muhabereyi şâmil olan tezkire Meclis-i Vâlâ'ya lede'l-i'tâ hâmişinde muharrer cevabdan müstebân olduğu üzere zikrolunan Gümülcine Kazası'yla Darıdere Maden köyü ve Sarman karyeleri madeni için haylice akçe sarf etmiş olduğundan bunların ma'âdin-i saireden bâ-tefrîk şerâit-i malume veyahud münasib mikdar bedel ile maktû'iyet nizâmına tevfikân müddet-i imtiyâz ile uhdesine ihalesi ve Filibe ve Kastamonu Sancakları dahilinde vâki kurâ-ı malumede bulunan sair madenlerin dahi taliblerine verilmesi gösterilmiş olduğundan keyfiyet ma'âdin-i mezkûreye talib olanlara ifade ile muvâfakatları istihsâl olunur ise icabı Meclis-i Ma'âdin'de müzâkere olunarak kararının iş'ârı hususunun savb-ı âlîlerine bildirilmesi tezekkür olunması ve mezkûr tezkire ile evrak-ı müteferri'ası takımıyla leffen gönderilmiş olmakla icabının icra ve iş'ârı bâbında irâde efendimindir.

Fî 7 C. sene [12]71 / [25 Şubat 1855]

A. MKT. NZD, 135/12

GÜMÜLCİNE'DE İPEK MAHSULÜNÜN ARTTIRILMASI, DRAMA'DA PAMUK ZİRAATİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Drama Sancağı Kaymakam Vekili Mustafa Raşid'in, Drama merkezine bağlı köylerde Pamuk ziraatının geliştirilmesi, Gümülcine'ye bağlı köylerde ise dut fidanları diktirerek ipek mahsulünün artırılması yolundaki gayretlerinin takdir gördüğü

Makam-ı Mualla-yı Cenab-ı Vekalet-penahi'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Abd-i dirîneleri mine'l-kadim çerağ-ı hass-ı bâhirü'l-ihhtisaslarından olarak saye-i ihsân-vâye-i cenâb-ı Sadâret-penâhîlerinden umûr-ı memure-i acizâneme kemal-i ihtimâm ve sadakatle bi'l-mübâşere ifa-yı hüsn-i hizmetle beraber nefis-i Drama'nın arazi-i münbitesi her bir mevrû'âtıyla mahsuldâr olduğu misillü penbe hasılâtı bazı mertebe husûle gelmekde olduğunu müşahede eylemiş isem de arazi-i mezkûrenin ekserî mahalleri külliyyetli penbe hasılâtına müste'id bulunduğunu gördüğümünden bi'l-cümle vücuh-ı belde ve ahali-i zürâ'ı teşvikât-ı bendegâmle külliyyet üzere penbe tohumu zer'ine hâhişker edilerek külliyyetli mevrû'âta saye-i Vekâlet-penâhîlerinde muvaffak olduğum misillü islahât-ı ahvâl-i ahali ve matlubât-ı Hazine-i Celîle istihsâli için bâ-ruhsat-ı âlî Drama'dan hareketle livâ-i mezbûrun hâvî olduğu kazaları geşt ü güzârla külliyyetli matlubât-ı hazine bi'l-istihsâl irsalât-ı bendegânemle beraber Gümülcine Kazası'na vürûd-ı çâkerânemde umûr-ı meham-ı saltanat-ı seniyyenin hüsn-i tesviyesine ikdam-ı tâm edip berâ-yı tahkikât karyelere çıkarak oranın dahi asayiş-i ahvâl-i umumiyesiyle arazi-i mevrû'asına dikkat olundukda nefis-i Gümülcine ve havalisi arazisi be-gayet dut eşcârı rekziyle ipek mahsulâtının iksârını kâbil olacağını bi't-teferrüs ahali-i Müslim ve gayr-ı müslimeyi celb ile bir meclis-i mahsus akdolunarak kendilerine teşvikât-ı lâzime ve tergibât-ı müessire ile saye-i muvaffakiyet-vâye-i hazret-i şahanede imar-ı mülk kaziyye-i mergûbesi tefhîm olunmasıyla beraber ahali-i merkûme uhde-i tasarruflarında bulunan metrûk tarlalarını hemen dut eşcârı rekzine mübâderet eylemiş ve inşaallahu'r-rahman bu ikdamât acizânemin te'sirât-ı fî'liyesi bir iki sene zarfında görölüp ve ipek mahsulâtı kaza-i mezkûrda pek külliyyetli tekessür edip menâfi'-i umumî hâsıl oldukça Edirne ve Bursa ipek mahsulâtına müraccâh olacağı cezm-i yakîn hâsıl olmuş idüğünün bi'l-iftihar ve bi'l-memnuniye arz ve beyânına ictisâr kılınmıştır. Ol bâbda ve kâtibe-i ahvâlde emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emr ve'l-ihsân efendimindir.

Fî 15 Ş. sene [1]279 ve fî 23 Kânûn-ı Sânî [1]278 / [4 Şubat 1863]

**Kaymakam-ı Livâ-i Drama
Mustafa Raşid**

**

مقام معذری جناب و کا فیہی؟

مروعه جلد پنجم و دهم

[illegible]

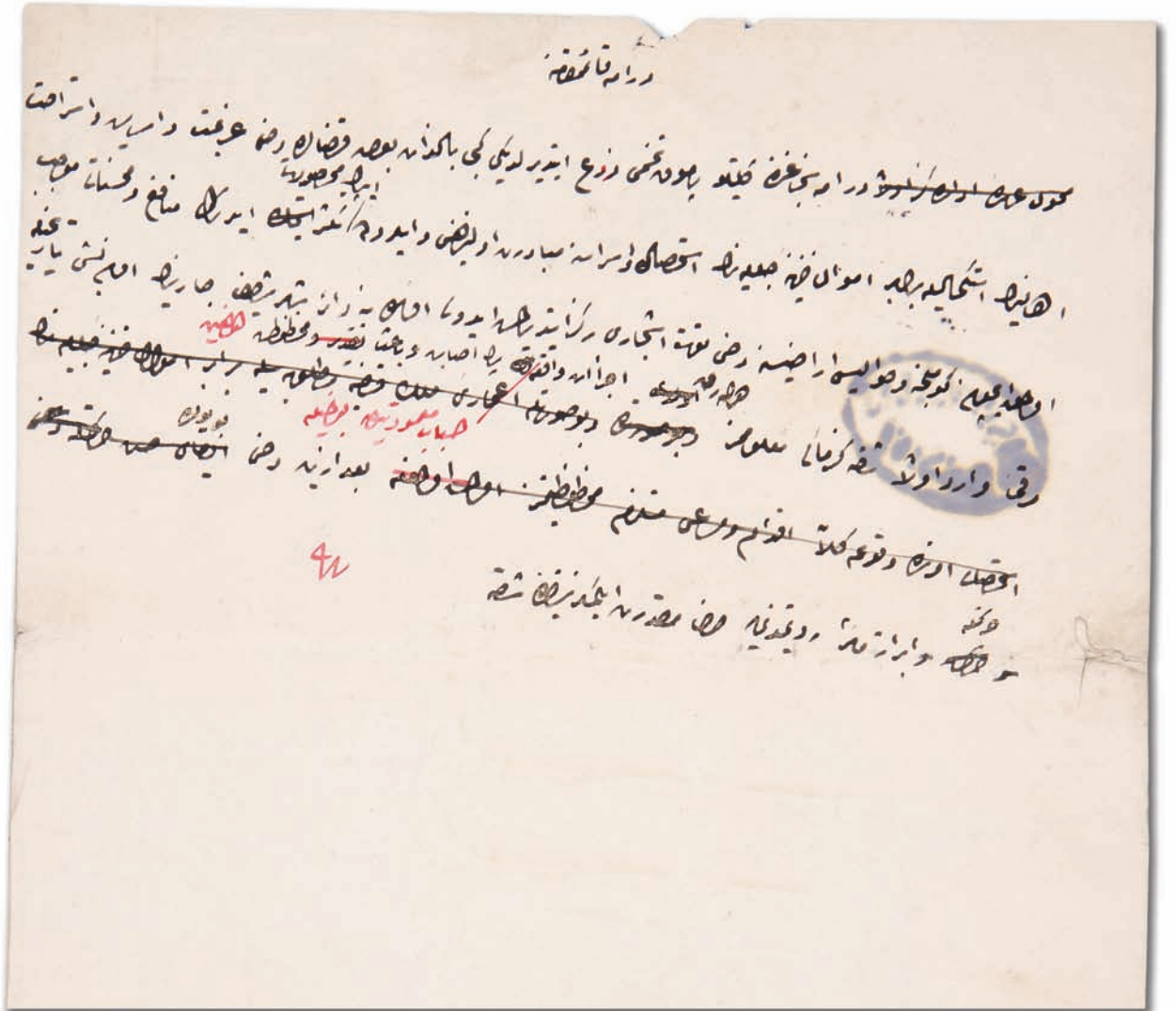

Drama Kaymakamı'na

Drama Sancağı'nda külliyyetli pamuk tohumu zer' etdirildiği gibi bizzat bazı kazalara dahi azîmet ve asayiş ve istirahat-i ahalinin istikmâliyle beraber emvâl-i Hazine-i Celîle'nin istihsâl ve isrâsına mübâderet olunduğu ve ileride ipek mahsulâtı tekessür edilmek ve menâfi' ve muhasenât-ı mûcib olmak için Gümölcine ve havalisi arazisine dahi dut eşcârı rekz etdirilmiş idüğü ifadesine dair şehr-i şerif-i cârinin on beşi tarihiyle murakkaman vârid olan şukkanız meâlî malumumuz olarak icraât-ı vâkı'a esbâb-ı ma'mûriyetden bulunmasıyla pek isabet ve bâ'is-i mahzûziyet olmağın ba'd-ezîn dahi bu yolda şu hareketle ve ibrâz-ı mes'er-reviyyet-i medeniyeleri makderet eylemek siyâkında şukka.

27 Ş. sene [12]79 / [17 Şubat 1863]

A. MKT. MHM, 255/89

SOFULU KAZASI'NDAN İSTANBUL'A GÖNDERİLEN KAVUN VE KARPUZDAN ALINAN VERGİNİN MAĞDURİYETE SEBEP OLDUĞU

*Edirne Vilayeti'nde Sofulu Kazası ahalisinin, İstanbul'a gönderdikleri
kavun ve karpuz mahsulünden Şehremanetince alınan yarım lira verginin
mağduriyete sebep olduğu*

Şehremanet-i Celîlesi'ne

Edirne Vilâyeti mülhakâtından Sofulu Kazası dahilinde vâki kurâ ahalisinin Dersaâdet'e nakleylemekde oldukları kavun ve karpuz mahsulünün beher vagonundan emanet-i celîlelerince yarım lira resm ahz edilmekte olup bu ise mağduriyetlerini müstelzim olmakda bulunduğundan ve bu bâbda vuku bulan müracaatlarının dahi semeresiz kaldığından bahisle icra-yı icabı istid'âsını hâvî mahallinden vârid olan arzuhâl leffen sûy-ı âlî-i dâverîlerine irsâl kılınmağın meâline ve bu bâbda Emanet-i Celîlelerince olan malumâta nazaran icab-ı hâlin icra ve keyfiyetin inbâsına himem-i aliyye-i düstûrîleri derkâr buyurulmak bâbında.

Fî 9 Receb sene [1]307 ve fî 17 Şubat sene [1]305 / [1 Mart 1890]

— DH. MKT, 1704/12 —

[illegible]

İSKEÇE'DEKİ UN FABRİKASI İÇİN GEREKLİ ALETLERDEN GÜMRÜK VERGİSİ ALINMAMASI

İskeçeli Mehmed Fehmi Efendi ile Ali Galib Bey'in İskeçe Kasabası civarında yapmakta oldukları un fabrikası için gerekli aletlerin gümrükten vergisiz olarak geçirilmesine izin verildiği

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn

Devletli efendim hazretleri

İskeçeli Mehmed Fehmi Efendi ile Ali Galib Bey'in İskeçe Kasabası civarında inşa etmekde oldukları dakîk fabrikasının birinci defa olarak te'sisine muktezî âlât ve edevât-ı malumenin usul ve emsali vechile gümrükden bilâ-resm imrârına ruhsat i'tâsı hakkında Şûrâ-yı Devlet Devlet Tanzimat Dairesi'nin Meclis-i Mahsus-ı Vükelâ'dan müzeyyel mazbatası melfûf defter ile ma'an arz u takdim kılınmakla ol bâbda ve her ne vechile irâde-i seniyye-i cenâb-ı Şehriyârî şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise mantûk-ı âlîsi infaz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim.

Fî 13 Safer sene [1]308 - Fî 16 Eylül sene [1]306 / [28 Eylül 1890]

Sadırazam
Kâmil

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûfuyla manzûr-ı âlî buyurulan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri üzerine mûcebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-sudûr buyurulmuş olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 14 Safer sene [1]308 - Fî 17 Eylül sene [1]306 / [29 Eylül 1890]

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Süreyya

**

دارالحدیث
آملی در کتب و تالیفات

معدوم جاركه اربكه
سج رسته نظيم ولبه موقوفه ظهورا بر لبه سجده
صداي خنده از لبه معجزه اراده في جنب فلا در كره
نصفه بولك الله اربكه اردو فقه فقها و الادب
صفا اوله

Aded	Metre	Cins-i eşya
5	"	İpek bez
5	"	"
10	"	"
10	"	"
10	"	"
10	"	"
10	"	"
25	"	Kayış, on beş santimetre genişliğinde
25	"	Kayış, dokuz santimetre genişliğinde
30	"	Kayış, yedi santimetre genişliğinde
60	"	Kayış, beş santimetre genişliğinde
80	"	Tınab kayış, on iki santimetre genişliğinde
18	Aded	Çekiç
6	"	Delikli çekiç
1	"	Regülatör
20	"	Yağlar için gratör şişe
9	"	Delikli envâ' çinko
50	"	Çuvallar için maşa
2	"	Kayış germek için makineli makara
4	"	Oluklu çinko
3	"	Çift taş parça /6
1	"	Buğday yıkamak için makine
1	"	Eğirmek makinesi
1	"	Karamuruk ve ... ayıklamak için makine
1	"	Dolap için mihver
2	"	Dolap için maden plaka
3	"	Mihver için yatak
1	"	Kebîr dişli çark
1	"	Küçük dişli çark
2	"	Mihver maa teferruât
5	"	Mihver için yatak
3	"	Değirmen taşlarının köprüsü
3	"	Vidalı mihver maa çark
3	"	Taşlar için külâh
3	"	Taşlar için boğazlık
3	"	Ağaç dişli çark
1	"	Kayışlı tekerlek
3	"	Elekler için mil
55	"	Küçük ve büyük kayışlı tekerlek
1	"	Taşları kaldırmak için vidalı makine
12	"	Taşlar için gönye kenese*
[Yekûn] 102	"	

Bâlâda muharrer âlât ve edevât İskeçe'li Şeyh Mollazâde Mehmed Fehmi Efendi ile Fetvacızâde Ali Galib Bey'in İskeçe Kasabası civarında inşa edecekleri su ile işler dakik fabrikasının birinci defa te'sisine mahsus olduğu tasdik olunur.

Fî 6 Ağustos sene [1]306 / [18 Ağustos 1890]

Fen Müşaviri ve Hendese-i Fenniye Reisi
(İmza)

İ. MMS, 115/4942

[illegible]

DEDEAĞAÇ'TA DENİZ NAKLİYATININ TEKELLEŞMESİNE ENGEL OLUNMASI

Dedeagaç'ta bazı şirket acentalarının, deniz nakliyatı üzerinde tekel oluşturmalarının kayıkçı esnafının şikayetine yol açtığı, ticaret odası tarafından bir nakliyat tarifi hazırlanarak taşıma işinin mahalli esnaf ve şirket acentaları arasında sıraya sokulduğu, yeni duruma rıza göstermeyen Lloyd Şirketi'nin de bağlı bulunduğu büyükelçilik tarafından uyarılması gerektiği

Dahiliye Mektubî Kalemi Müsveddâtına Mahsus Varakadır

Hariciye Nezâret-i Celîlesi'ne

Dedeagaç'da münâkalât-ı bahriye bazı kumpanyalar tarafından taht-ı inhisâra alınarak kendi kayıkları mu'attal kaldığından ve bu suret mağduriyetlerini müstelzim bulunduğundan bahisle bir kethuûda tayini ve bir de tarife tanzimi ile münâkalâtın nöbet usulüne vaz'ı mahalli kayıkçı esnafı tarafından istid'â kılındığı beyânıyla icra-yı icabı hakkında Bahriye Nezâret-i Celîlesi'nden vâki olan iş'âr ve bu bâbda cereyân eden tahrirât üzerine sebk eden tebliğ'e cevaben tevârüd eden 26 Mart sene [1]314 tarih ve elli iki numaralı tezkire-i aliyye-i âsafânelerinde mahallince vapur acenteleriyle esnafdan tahkik-i keyfiyet olunarak mu'tedil ve münasib nakliyât tarifi tanzimi ve nakliyât-ı vâki'anın kumpanyaların ihtiyaçâtını def'a hâdim bir hale ifrâğı ile kumpanyaların şikayâtına ve kendi mavnalarıyla nakliyât iddiasına mahal bırakılmaması hem acentelerin hem de esnaf-ı merkûmenin def'-i ihtiyaç ve te'min-i hukukuna hizmet edeceğinden ve bu yolda bir suret-i tesviye bulunması emrinde kendi taraflarından da irâe ve teshîlât olunacağından bahisle şu suret-i tesviyenin icrasına kadar acente mavnalarının nakliyâtında serbest bırakılması lüzumu İtalya ve Avusturya Sefâretleri tercümanları tarafından ifade olunmasıyla acente mavnalarının nakliyâtında devamına mahal kalmamak üzere iktizâ eden suret-i tesviyenin bir an evvel kararlaştırılarak mevki'-i icraya vaz'-ı zımında sefarât-ı mezkûraya tebligât-ı lâzime ifa olduğu izbâr buyurulmaktan nâşî ber-minvâl-i muharrer bu bâbda sekiz on gün zarfında bir suret-i tesviye bulunmuş ve iş netice buluncaya kadar yerli ve acente mavnalarının şimdilik birlikde icra-yı nakliyât etmelerine müsaade ile teshîl-i maslahat ve def'-i şikâyet olunması Edirne Vilâyeti Vekâlet-i Celîlesi'ne iş'âr edilmiş idi. Cevabı mutazammın gelen üç kît'a tahrirâtında yerli ve ecnebi tüccardan mürekkeb olan ticaret odası tarafından tedkikât-ı mahsûsa icrasıyla müfredât üzerine tanzim ve meclis-i idare-i livâca dahi tasdik olunarak mevki'-i icraya konulan ücûrât-ı nakliye tarifesini herkes kabul ettiği hâlde Dedeagaç Avusturya Devleti konsolosu memuru ve Lloyd Kumpanyası acentesi Mösyö Sohor'un muhalefet ettiği ve tüccardan kayık ve hamal ücreti olmak üzere tonilato başına vizbarko* nâmıyla yirmi beş kuruş almadıkça mallarını teslim etmediği ve tüccardan Edirneli Mancio'nun (?) Lloyd

Kumpanyası vapuruyla getirdiği mısırların her tonilatosu için meblağ-ı mezbûr te'diye edilmeksizin teslim olunmadığı ma'raz-ı şikayetde ifade eylediği beyânıyla münâvebe suretiyle icra-yı nakliyâta muhalefet etmemesi için mensub olduğu sefâret vasıtasıyla kendisine tebligât icra etdirilmesi dermiyân olduğundan ve yerli ve ecnebi tüccar ile acentelerin kabul ettikleri usule mûmâileyhin muhalefetle sadâ' ve şikayet vuku'una mahal verilmesi caiz olamayacağından muktezâsının ifa ve neticesinin inbâsına himem-i aliyye-i daverîleri derkâr buyurulmak bâbında.

Fî 2 Cumâdelûlâ sene [1]316 ve fî 6 Eylûl sene [1]314 / [18 Eylûl 1898]

— DH. MKT, 2107/109 —

Karailıca Kaplıca Misafirhanesi, Dedeagaç
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90581/10)

[illegible]

PADIŞAH İÇİN İSKEÇE TÜTÜNLERİNDEN SİGARA İMALI

İskeçe'nin özel tütünlerinden Samsun'da padişah için imal ettirilen iki çeşit sigaradan hangisinin tercih edildiğinin bildirilmesi

**Memâlik-i Şahane Duhanları
Müşterekü'l-Menfâ'a Reji İdaresi**

Ma'rûz-ı çâkerîdir

İskeçe'nin nefâset-i mahsusayı haiz tütünlerinden celb ve imal etdirilmiş bin aded sigara Samsun Reji Nezâreti ma'rifetiyle huzur-ı mekârim-nüşûr-ı âsaf-ı ekremîlerine takdim olunacaktır. Bunlardan bir kısmı yavaş bir kısmı sert olarak tertib ve ihzâr etdirilmiş olduğundan hangisinin tab'-ı âlîlerine mütevâfık olduğunun lutfen ve inâyeten iş'ârını ve Ramazan-ı şerif esnasında yetiştirilmesine makderet-i mümkinе bezl edilmiş olmasına rağmen esbâb-ı zaruriyeden dolayı vâki olan te'hirin nezd-i âlî-i kerem-kârîlerinde afva mazhariyetini istihâm eylerim. Taraf-ı âlî-i çâker-nevâzlarından mazhariyetle haiz-i fahr-i azîm olduğum iltifat-ı girân-kıymetin hatıra-i şükranıyla tezyîn-i vicdan-ı huzur-ı mekârim-nüşûr-ı fahîmânelerinde geçip her biri sümûvv-kemâlât-ı dâver-i azamîlerine birer burhân olan sâ'ât-ı kıymetdârın yâd-ı latifiyle telzîz-i fikr u cinân eylemekde bulunduğuma itimad-ı zât-ı âtîfet-kesretlerinin şâyân buyurulması temenniyât-ı mahsusasına terdîfen hissiyât-ı fevkalâde-i ubûdiyetkârânemin takdim ve te'minât ve te'diyâtına mücâseret-yâb olduğum ma'rûzdur. Ol bâbda ve her hâlde emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 9 Şevval sene [1]316 ve fî 8 Şubat sene [1]314 / [20 Şubat 1899]

Hakti

FERECİK YAKINLARINDA BULUNAN MADENLERİN ÇIKARILMASI

Ferecik Kasabası yakınlarında zift, petrol ve linyit kömürü madenleri bulunduğu dair verilen rapor üzerine bu madenlerin çıkarılıp, Hamidiye-Hicaz Demiryolu'na bir gelir kaynağı olarak kullanılmasına müsaade edilmesi talebi

Hicaz Demiryolu Komisyon-ı Âlisi Aded 179

Edirne Vilâyeti dahilinde Ferecik Kasabası'nın bir saat şark-ı şimâlisinde tepeler arasında ve mebde'i Kilik Dağı denilen Şilo Dağı'nın cenûb-ı mâilesi üzerinde ve Atlıçay ve Kocadere nâmlarında bulunan ve Mariça Vadisi'ne vâsıl olmazdan evvel Okof karyesi kurbunda Kocagöztepe ismindeki noktada telâkî eden vadide ve bunlara aid ikinci derecedeki diğer vadilerde ve Balıklıköyü'nü Torbalıköyü'nden Kokulutaş ve nâm-ı diğerle Mirz Dağı denilen mahalde tefrîk eden bir tepe üzerinde ve Kocadere Vadisi'ne vâsıl olmazdan evvel Yedibalıklı Çeşmesi nâmındaki noktada Ferecik'den Kışlaköyü'ne giden yol üzerinde ve sâlifü'l-arz Kocadere Vadisi'nin bir çeyrek saat kadar bu'd-ı mesafesinde Okkaya denilen mahallin kurbundaki küçük bir vadide ve Meriç Nehri'nin sahil-i yemîninde kâin Ferecik civarında Samotras Adası'nın karîb bir mahallinde zift ve petrol ve linyit denilen kömür madenleri âsârı görüldüğü Hazine-i Hassa-i Şahaneleri Maden Mühendisi Mösyö Pavel Groskopez tarafından verilen raporda gösterilmiş ve müstağnî-i arz ve izah olduğu vechile e'âzım-ı me'âsir-i hayriye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhîlerinden olan Hamidiye-Hicaz Demiryolu'nun tekessür eden masârı nisbetinde menâbi'-i varidât-ı cedîde tedariki lâzımeden bulunmuş olduğundan işbu madenlerin bizzat komisyon-ı âlî tarafından veya bir şirket ma'rifetiyle küşâd ve imali imtiyâzının komisyon-ı âliye ihsânı makrûn-ı müsaade-i seniye-i cenâb-ı mülûkâneleri buyurulduğu hâlde emr-i âlisinin tasdîri zımında Bâbîâli'ye tebligât icra ve komisyon-ı âliye de malumât i'tâsı emr-i irâde-i seniye-i hazret-i Padişahîleri bulunmakla ol bâbda ve kâtibe-i ahvâlde emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emr efendimizindir.

Fî 5 Şaban sene [1]322 / [15 Ekim 1904]

Bahriye İmalat Komisyonu Reisi	Kâtib-i Sânî-i Hazret-i Şehriyarî	Ticaret ve Nâfia Nâzırı	Hamidiye Hicaz Demiryolu Komisyon-ı Âlisi azâsından
Mustafa bin Hüsnü	Ahmed İzzet bin Mevlû'l-abid	Es-seyyid Mustafa Zihni	Sadriazam Mehmed Ferid

اورن ولایت دھندہ فرہ جنگ قبضہ سیک برساتی قبیلہ شہر سیک سیکو طاعت جوبہ مانوس اورنہ واسی
جای وقوع درہ نامزدہ بوندہ ومارچ وادبند واصل اولاد درہ اول اوقوی قریب فریدہ قوم کوزہ اسدہ کے نظردہ بدلی ایسہ وادبہ دیوگرہ عاتہ
ایکجی درہ درہ کے دگر وادبندہ وبالغہ کوی طوبائی کونیدہ فوقی طسہ ونام دیکرہ مرز لکھی دینیدہ عمدہ تھپتھپہ ایسہ بریم اورنہ وقوع درہ وادبند
واصل اولاد درہ اول بک بالکھن شہر نامزدہ کے نظردہ فرہ جلدہ شہ کونیدہ کیدہ بول اورنہ وصالہ اھدیہ قوم درہ وادبند رہارک عتہ فرہ
بعد سافرنہ اوقہ قایا دینیدہ محل فریدہ کے کوھون بر وادبہ ویرج تیرک ساهل مجیدہ خانہ فرہ جنگ جوارج وصالہ موٹراس اھسک قریب برکندہ
زفہ ویرول ولایت دینیدہ کور معدنی اناری کور لیس فریدہ خانہ شھارزی معادہ مرشد موسو یادول غوسقویہ طرفہ دریدہ رابور کورنہ
وشتن عتہ وایضاح اولین وچہرہ اعظم مارچہ جبابہ خلیفہ جلدہ اورنہ جبابہ جبابہ کور بولن لکھ ایسہ مصارفی شہر جبابہ وار نامہ جدیدہ
تاری لازم درہ بوندہ اولین شہر اشومعزک بالکھن قوم سیکو طرفہ وبارشکست معقولات وایضاح ایضارک قوم سیکو ایسہ مفردہ سیکو
جبابہ سیکو زک جو لیس خالہ ارکالکست زفہ خانہ جبابہ شھارزی معادہ مرشد موسو یادول غوسقویہ طرفہ دریدہ رابور کورنہ
اولادہ وفاقہ اھولج امرو زمانہ جفہرہ وچ ایضاح مرشد اسعادت

جیدہ جبابہ قوم سیکو
اعضائہ حد اعظم
عبد مملوک

جبابہ وفاقہ ناطق
عبد مملوک

کتابتانی جفہرہ شہر بارک
فرمانہ
عبد مملوک

جیدہ اعمالیہ قوم سیکو
عبد مملوک

SOFULU'DA İPEK FABRİKASI YAPILMASINA İZİN VERİLDİĞİ

Edirne Vilayeti'nin Sofulu Kasabası'nın Apostol Mahallesi'nde kendi arazileri üzerine bir ipek fabrikası tesis etmek isteyen Azaryan Biraderler ile Avusturya Devleti tebaasından Samuel Papo isimli şahıslardan 8 kuruş 10 para öşr bedeli alınarak fabrikanın yapılmasına izin verildiği

Bâb-ı Âlî

Daire-i Sadâret

Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn

1125

Devletli efendim hazretleri

Defter-i Hakanî Nezâret-i Celîlesi'nin Şûrâ-yı Devlet'e havale olunan tezkiresi üzerine Maliye Dairesi'nden tanzim ve leffen arz u takdim kılınan mazbatada Edirne Vilâyeti'nde Sofulu Kasabası'nın Apostol Mahallesi'nde arazi-i emiriyeden bâ-tapu mutasarrıf oldukları iki bin sekiz yüz doksan metre murabba'ı dut bahçesinin beş yüz seksen metre murabba' mahalline bir bâb ipek fabrikası inşa ve mütebâkî mahalli mezkûr fabrikanın avlusu olarak isti'mâl eylemek üzere müsaade i'tâsı Edirne'de mukim tebaa-i Devlet-i Aliyye'den Azaryan Biraderler ile Avusturya Devleti tebaasından Samuel Papo nâm kimseler tarafından istid'â olunmuş ve mezkûr fabrikanın inşasında bir gûne mahzur olmadığı ve mahall-i mezkûrun kıymetine nisbeten sekiz kuruş on para bedel-i öşr-i senevîye rabtı lâzım geleceği anlaşılmış olduğundan zikrolunan fabrikanın vakten mine'l-evkât bir suret-i memnû'ada isti'mâl olunmayacağını mutazammın Mahalli Mukavelât Muharrirliği ma'rifetiyle sahibleri yedinden musaddak sened-i resmî alındıktan sonra ber-vech-i istid'â mezkûr fabrikanın inşasına ruhsat i'tâsı hususunun nezâret-i müşârunileyhâya havalesi lüzumu gösterilmiş olmakla ol bâbda her ne vechile irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı âlîsi infaz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim.

Fî 15 Rebûlâhir sene [1]323 - Fî 6 Haziran sene [1]321 / [19 Haziran 1905]

**Sadırazam
Ferid**

[illegible]

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûflarıyla manzûr-ı âlî buyurulan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri üzerine mûcebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurulmuş olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

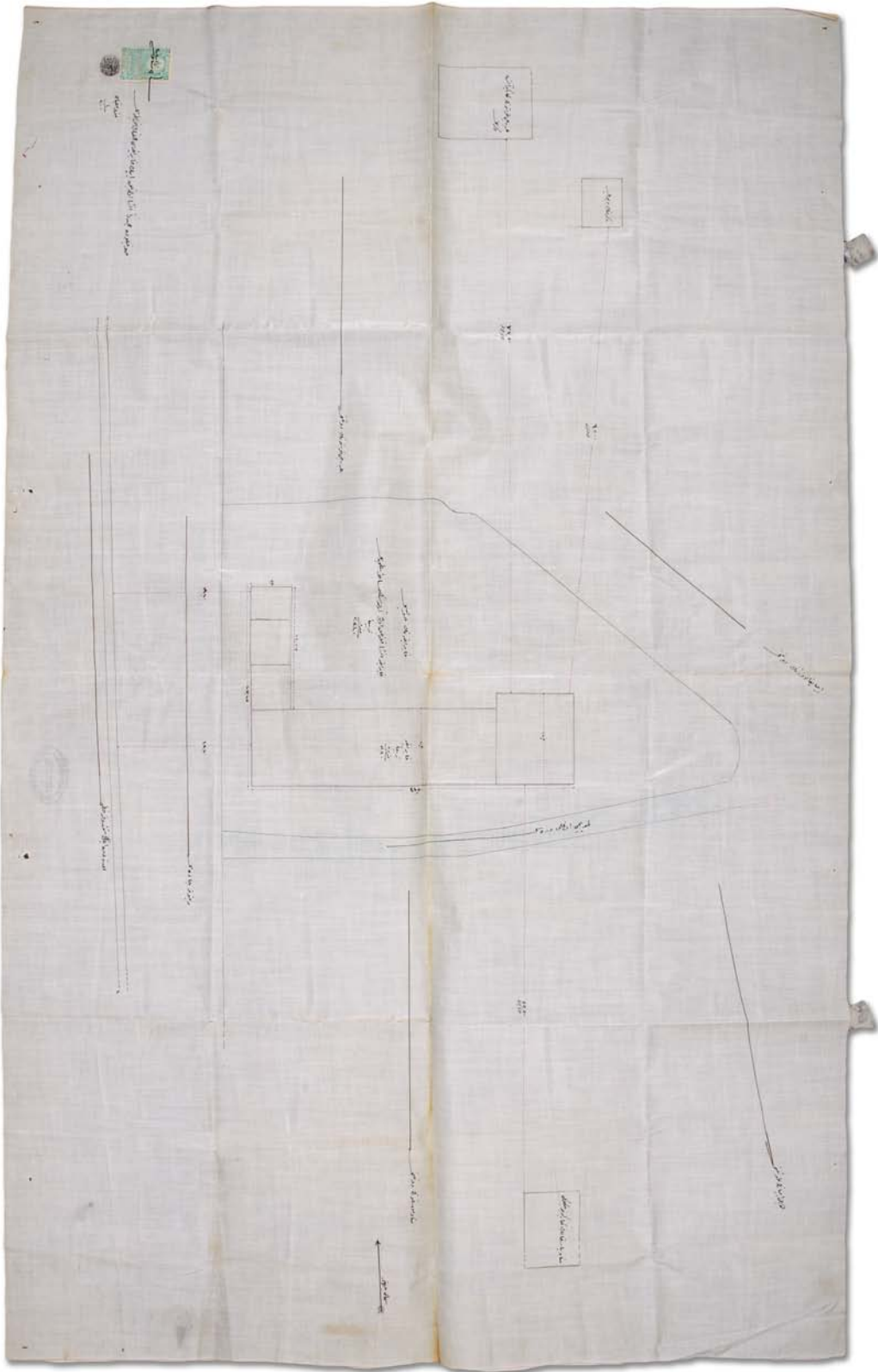
Fî 13 Cumâdelûlâ sene [1]323 ve fî 3 Temmuz sene [1]321 / [16 Temmuz 1905]

**Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Tahsin**

İ. TNF, 1323 Ca./1

Dimetoka Askerî Hastanesi
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 91074/17)

Sofulu Kasabasında kurulacak olan İpek Fabrikasının mevkisini gösteren harita.

OSMANLI BANKASI İSKEÇE ACENTELİĞİ'NE BAĞLI OLARAK GÜMÜLCİNE ACENTELİĞİ AÇILMASI

Osmanlı Bankası İskeçe Acenteliği'ne bağlı olmak üzere Gümülcine'de ikinci derecede bir acentelik açılması ve bu şubenin askerî himaye altında bulundurulması, Hazine'ye gelecek paranın bu şubeye teslim ettirilmesi

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn
476

Atûfetli efendim hazretleri

Osmanlı Bankası'nın İskeçe Acenteliği'ne merbût olmak üzere bu kere Gümülcine'de ikinci derecede bir acentelik küşâd edileceğinden işbu şubenin resmen hükûmetçe tanılarak bankın imtiyâz fermânının on yedinci maddesi mûcebince himaye-i askeriye altında bulundurulması ve Hazine-i Celîle'ye gelecek mebâliğin şube-i mezbûreye teslim etdirilmesi hakkında icab edenlere tebliğât ifası Osmanlı Bankası tarafından istid'â olunduğu ve bunun için cânib-i Hükûmet-i Seniyye'den bir gûne tahsisât verilmeyeceği beyânıyla mezkûr şubenin usul ve emsali vechile küşâdına me'zûniyet i'tâsı hususuna dair Maliye Nezâret-i Aliyyesi'nin tezkiresi leffen arz u takdim kılınmış olmakla irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurulur ise mantûk-ı âlîsi infaz olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim.

Fî 1 Cumâdelâhire sene [1]327 - Fî 6 Haziran sene [1]325 / [19 Haziran 1909]

Sadrîazam
[Hüseyin Hilmi Paşa]

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûfuyla beraber manzûr-ı âlî buyurulan işbu tezkire-i sâmiye-i cenâb-ı Sadâret-penâhîleri üzerine mûcebince irâde-i seniyye-i hazret-i Padişahî şeref-müte'allik buyurulmuş olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 2 Cumâdelâhir sene [1]327 ve fî 7 Haziran sene [1]325 / [20 Haziran 1909]

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Halid Ziya

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 ذَا صَدَائِرِ
 أَقْلَى دَانِ وَأَنْ هَمَانُونَ
 ٢٧٦

[illegible]

مدرسه جدید کجی در
سید و استاد علم از کمال معلوم است
چون که از ده ساله خردسالان تا بزرگسالان
همه را در این مدرسه تعلیم می دهند و این
مدرسه را در کمال کجی در
سید و استاد علم از کمال معلوم است
چون که از ده ساله خردسالان تا بزرگسالان
همه را در این مدرسه تعلیم می دهند و این

DEDEAĞAÇ'TA ÇIKARILAN KURŞUN VE BAKIR MADENİ İHALESİ

Dedeagaç'ın Karakaya köyünde, Janor Noraki ve şirketlerine verilmiş olan araştırma ruhsatı üzerine çıkarılan simli kurşun ile bakır madeninin ihalesinin yapılması için istenilen teminat senedini vermemeleri sebebiyle hakları düşmüş kabul edilse bile, madenin daha sonra Stakopolo ve ortağına ihale edilmesi uygun olmadığı ve bu madenlerin bir sene müddetle açık arttırmaya konulup en yüksek vergiyi teklif edene ihale edilmesi ve Janor Noraki ve ortağının keşif hakkının korunması hakkında Meclis-i Vükela kararı

Meclis-i Vükela Müzâkerâtına Mahsus Zabıtnâme Varakasıdır

Hulâsa-i Meâli

Dedeagaç Sancağı'na muzâf Karakaya karyesinde kâin olup tebaa-i Devlet-i Aliyye'den Petro Stakopolo ve Avusturya Macaristan tebaasından Adolf Viks uhdesinde ihalesi istenilen simli kurşun ile mahlût bakır madeni hakkında Orman ve Ma'âdin ve Ziraat Nezâreti'nin tezkire-i muhavvelesi üzerine Şûrâ-yı Devlet Nâfia ve Maârif Dairesi'nden kaleme alınan mazbata melfûflarıyla beraber okundu.

Kararı

Mezkûr mazbatada beyân olunduğu vechile Janor Noraki ve şürekâsı veya kumpanyaları nâmına olmak üzere doksan dokuz senesinde verilmiş olan taharrî ruhsatnâmesi üzerine bi't-taharrî zâhire çıkarılan mezkûr simli kurşun ile mahlût bakır madeninin Janor Noraki nâmına ihalesinin icrası için o tarihte ahkâmı mer'î nizamnâme mücebince taleb olunan te'minât senedini i'tâ eylememeleri ve on dört seneden beri takib-i maslahat etmemeleri sebebiyle nizâmen sukût-ı hakları kabul edilse bile bu kâbil madenlerin zabtı halinde ale'l-usul müzâyedesı bi'l-icra en ziyade resm-i nisbî veren talibe ihalesi lâzım iken bu sarâhat-ı nizâmiye keen-lem-yekûn hükmünde tutulup ve mütehharriye mucidlik hakkına mukabil verilmesi muktezî tazminât dahi nazar-ı itibara alınmayıp mezkûr madenin muahharan Stakopolo ve şerîkine ihalesi cihetine gidilmesi caiz olmadığından *Ma'âdin Nizamnâmesi*'nin otuz sekizinci maddesi ahkâmına tevfi kan maden-i mezbûr resmen neşr ve ilân edilerek icabına göre bir sene müzâyedesı icra olunduktan sonra en ziyade resm-i nisbî veren talibine ihalesi ve atık nizamnâme mûcibince mûmâileyh Janor Noraki ve şerîkinin mucidlik hakkının muhafazası lüzumunun nezâret-i müşârûnileyhâya tebliği tezekkür olundu.

Fî 23 Şaban sene [1]327 - 16 Ağustos [1]325 / [29 Ağustos 1909]

İmzalar

253

GÜMÜLCİNE'DE OSMANLI TİCARET VE SANAYİ VE TERAKKİ ŞİRKETİ KURULMASI

Miralay Hamdi Beyzade Cevdet Bey ve arkadaşlarının Gümülcine'de yerli-yabancı mal, ürün ve dokuma ticareti yapmak üzere "Osmanlı Ticaret ve Sanayi ve Terakki Şirketi" adıyla üç bin hisseli ve 3.000 lira sermayeli şirketin kuruluşuna onay verildiği / Söz konusu şirket için hazırlanan nizamname

Bâb-ı Âlî

Daire-i Sadâret

Meclis-i Vükelâ ve Ma'rûzât Kalemi

889

Atûfetli efendim hazretleri

Merkezi Gümülcine'de olmak ve kolonyal tabir olunan eşya-yı bakkaliye ve mahsulât ve mensucât-ı dahiliye ve ecnebiye üzerine icra-yı muamele olunmak üzere üç bin lira sermaye ile "Osmanlı Ticaret ve Sanayi ve Terakkî Şirketi" ünvanı tahtında bir Osmanlı anonim şirketi teşkili için Gümülcine'de mukim Miralay Hamdi Beyzâde Cevdet Bey ile rüfekâsına ruhsat i'tâsı hakkında Şûrâ-yı Devlet Maliye ve Nâfia Dairesi'nin mazbatası üzerine Meclis-i Mahsus-ı Vükelâ'dan kaleme alınan mazbata melfûflarıyla beraber arz u takdim kılınmakla irâde-i seniyye-i hazret-i Padişahî ne vechile şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı âlîsi infaz olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim.

Fî 25 Rebûlâhîr sene [1]328 - Fî 22 Nisan sene [1]326 / [5 Mayıs 1910]

Sadırazam
[İbrahim Hakkı Paşa]

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Resîde-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i Sadâret-penâhîleri Meclis-i Vükelâ'nın mazbata-i melfûfesiyle beraber manzûr-ı âlî buyurularak mücebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı Padişahî şeref-müte'allik buyurulmuş ve mazbata-i mezkûnenin bâlâsı imza-yı hümayûn-ı mülûkâne ile tevşih buyurulmuş olmakla emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 27 Rebûlâhîr sene [1]328 - Fî 24 Nisan sene [1]326 / [7 Mayıs 1910]

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Halid Ziya

**

۸۸۹

منه فليكن
يحيى بن قيس
وكان له من
الذين هم
فيهم من
الذين هم

Birinci fasıl

Şirketin ünvanı ve sermaye ve merkezi ve müddeti ve tabiiyetine dairdir.

Birinci madde

İşbu şirket Osmanlı Ticaret ve Sanayi ve Terakkî Şirketi nâmı altında icra-yı muamelede bulunacaktır.

İkinci madde

Şirketin mebd'e'î işbu nizamnâmenin Ticaret ve Nâfia Nezâret-i Celîlesi'nden tasdik ve ol bâbda sâdır olacak irâde-i seniyye tarihinden itibaren otuz beş sene devam edecek ve hitâm-ı müddetde ashâb-ı hissenin re'y-i inzimâmıyla temdîd-i müddet edilecektir.

Üçüncü madde

Merkez-i idare Gümölcine Kasabası'dır

Dördüncü madde

Osmanlı Ticaret ve Sanayi ve Terakkî Şirketi muamelâtında topdancılık suretiyle iştigâl edebilip inde'l-hâce hey'et-i umumiyece verilecek karara tevfikân perakende satış da yapabilecektir. Lâkin hevât ve itibarî gayr-ı meşrû' bir gûne muamelâtda bulunması kat'îyyen memnû'dur.

Beşinci madde

Şirketin sermayesi beheri bir lira-yı Osmanî itibarıyla üç bin liraya münkasım üç bin hissedenden ibaret olacaktır.

Altıncı madde

Şirketin sermayesini teşkil eden üç bin liranın hâvî olduğu üç bin hisse senedâtı hissedarân tarafından kabul ve imza edilmiş beş yüz lirası dahi bi'l-istihsâl Gümölcine Bank-ı Osmanî Şubesi'ne makbuz mukabilinde emaneten ve nakden tevdi' ve teslim edilmiş ve terâküm edecek hisse bedelâtı için istifâ olunan mebâliğ elli liraya bâliğ oldukça yine Bank-ı Osmanî Şubesi'ne tevdi' olunacaktır. Sermayenin tamamı imza ve südüsü olan beş yüz lirası te'diye olunmadıkça şirket kat'îyyen teşekkül etmiş addolunmayacaktır.

Yedinci madde

Şirket muayyen olan sermayesinde istikbâlde görülecek lüzum üzerine yüzde elli derecesine kadar tezyîd edebilecek ise de bu bâbda bir karar ittihâzı 16. madde mücebince ictimâ edecek hey'et-i umumiyenin cümle-i salâhiyetindendir.

Sekizinci madde

Şirket tâbiyet-i Osmaniyye'de bulunacak ve Devlet-i Aliyye'nin kavanîn ve nizamât-ı âliye ve müstakbelesine tâbi olacağı gibi hissedarân tebaa-i Osmaniyye'den olacak ve kâffe-i muamelât her an ve zaman daire-i aide-i resmiyesince nazar-ı tedkik ve teftişden geçirilebilecektir.

Dokuzuncu madde

Şirketin harice olan düyûnât ve sairesinden mütevellid mes'uliyet münhasıran şirketin sermayesine aid olup gerek hissedarân ve gerek müdürler şahsen mes'ul olmayacaktır.

Hisse senedi sureti
Numara kıymet

.....

Gümölcine Osmanlı Sanayi ve Ticaret Terakkî Anonim Şirketi
Bakkaliye muamelât-ı ticariyesinde bulunmak üzere (.....) tarihinde teşkil edilmiştir.

Gümölcine Osmanlı Sanayi ve Ticaret Terakkî Anonim Şirketi bâlâdaki ... numara ile murakkam olan işbu hisse senedi ... aid olup mûmâileyh şirketin nizamnâme-i esasiyesinde münderic hukuk ve selahiyeti isti'mâle me'zûn ve nizamnâme-i mezkûra musarrah vezâifi ifa eylemekle mükellefdir.

On birinci madde

Hisse senedâtı nâma muharrer olacaktır. Şirketin hisse senedâtı zîri şirketin mühr-i resmîsi ile müdür ve Meclis-i İdare Reisi'nin mühr-i zâtileriyle musaddak olmadıkça mu'teber değildir.

On ikinci madde

Senedât ashâbının ismi şirket idaresinde mahfuz deftere kaydolunacak, hisse senedleri fûrûht edildiği takdirde bayi ile müşteri evvel emirde şirket idaresine müracaatla defter-i mahsusundaki kayda işaret ve zîri fârîğ veya vekili tarafından imza etdirilerek şirket idaresince ferağ vuku'unun hâmiş-i senede şerh ve tahrîr ile muamele-i ferâğîye ve tasdikiye ifa edilecektir. Hissedarân hisselerine mukabil para istikrâz etmek istedikleri ve şirketin istita'ât-ı maliyesi müsaid olduğu takdirde hey'et-i idare bir vade-i muayyene ile her hissenin tesviye edilmiş olan bedelin yüzde yetmiş beşine kadr ikrâz etmeğe me'zûndur. Vadenin hitâmında, deynini tesviye etmeyen hissedara hey'et-i idare tarafından on beş gün zarfında tesviye-i deyni mutazammın nüshateyn olarak bir ihtarnâme tebliğ olunacak ve müddet-i mezkûre hitâmında dahi yine tesviye-i deyn olunmadığı hâlde tarih-i ikrâzdan itibaren ıyyâm-ı müte'ahhire faiz-i nizâmîsi bi'l-hesab mütebâkî mahfûz yüzde yirmi beşden bi't-tenzîl fazlası sahibine reddolunarak artık mezkûr merhûn hisse senedine hissedarın kat'iyyen alâkası kalmayıp hey'et-i idare âharına ber-minvâl-i muharrer fûrûhta selahiyetdâr olacaktır.

On üçüncü madde

Hissedarândan birinin vuku'-ı vefatında hisse senedleri şirket idaresince kâbil-i inkisâm olmayıp hasbe'l-verase bir hissenin mutasarrıfları te'addüd ederse cümlesi şahs-ı vâhid hükmünde olup suistimâlinde mes'uliyet kendisine aid olmak üzere verese kibar ise kebîre sağır ise izin hücceti ibrâzıyla veli veya vâsisi nâmına hey'et-i idarenin ittihâz edeceği karara tevfikân defter-i mahsusuna işaret edilmek suretiyle muamele-i intikaliyesi icra edilecektir.

On dördüncü madde

Şirketin muamelât-ı ticariyesinden madde-i mahsusasında tayin ve tasrîh edildiği vechile beher sene gâyesinde görülecek hesabât ve muvâzene-i umumiyyede tebeyyün edecek kâr üç sene müteselsilen re'sû'l-male zammıyla beher hissenin maa ticaret ve

kâr bâliğ olacağı re'sü'l-mâl mikdarını hisse senedâtına kayd ve hey'et-i idare tarafından tasdik edilecek ve senedât-ı mezkûre kıymet-i itibariyesi bu suretle tayin ve tezâyüd etdirilecektir. Ondan sonraki seneler nihayetinde rü'yet olunacak hesabâtta tahakkuk edecek kârın yüzde beşi ihtiyât akçesi olarak tefrîk olunduktan sonra mütebâkîsi hissedarânına tevzî olunacaktır. Temettu' yüzde ondan fazla olduğu hâlde fazlası sene-i âtiye kâr hesabına devredilecektir.

Fasl-ı sâni **Şirketin Suret-i İdaresi** **Hey'et-i Umumiyenin Teşkili**

On beşinci madde

Hey'et-i umumiye hissedarândan mürekkeb olarak bi'l-cümle hissedarânın vekili addolunur. Senede bir defa suret-i adiyede ve lüzum görüldüğü zamanlarda suret-i fevkalâdede Meclis-i İdare'nin daveti veya sermayenin yüzde onuna mâlik olanların tahrîren vâki olacak talepleri üzerine şirketin merkezinde ictimâ eder. Beş hisse senedi sahibi olanlar hâzır bulunabilir.

On altıncı madde

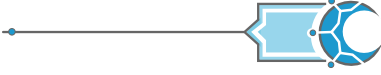
Hey'et-i umumiyece verilecek re'y aded-i nüfusa göre olmayıp mikdar-ı hisseye nisbeten taksim edilip beş hisse için bir re'y ve elli hisse için on re'y olmak ve hissedarın hissesi ne kadar çok olur ise olsun yirmi beş re'ydən ziyade re'y vermeğe hakkı olmayacak ve yevm-i ictimâdan bir ay evvel hey'et-i idarenin ittihâz edeceği karar vechile müdür tarafından davet edilecek hissedarân dahi aded-i nüfusa göre olmayıp bâlâda muharrer hisseye yani beş hisseden aşâğı olmayıp beş ve daha ziyade hisseye mâlik olan hissedarâna davetiye tebliğ edilerek yevm-i ictimâda sermayenin sülûsânına mâlik hissedarân mevcud olduğu takdirde müzakerâta bi'l-ibtidâr ekseriyetle karar verilip ittihâz edilecek kararlar hâzır bulunmayan ve muhalif re'ye bulunan hissedarân hakkında mer'î ve mu'teberdir.

On yedinci madde

Hey'et-i umumiyenin muntazaman ictimâ etmiş addolunması için gerek asaleten ve gerek vekâleten şirket sermayesinin yevm-i muayyende madde-i sâbıkada muharrer hisse senedâtına mâlik hissedarân ictimâ etmediği hâlde hey'et-i umumiyenin müzakeresi ikinci ictimâ'a ta'lik olunur ve ikinci ictimâda hâzır olan hissedarânın mâlik oldukları hisselerin mikdarı neye bâliğ olur ise olsun birinci ictimâda müzâkere olunmak lâzım gelir iken te'hir edilmiş olan mevâd müzâkere edilir.

On sekizinci madde

Hey'et-i umumiye şirketin kâffe-i muamelâtını tedkik ve müfettişler tarafından verilen takrîri kırâet ve hesabât-ı umumiyesini tasdik veya red ve tevzî edilecek temettuâtın ve ihtiyât olarak terk edilecek mebâliğin mikdarını tayin edecektir ve beş zâtdan mürekkeb olan hey'et-i idareden ikisinin re'y hafî ile ihracıyla yerlerine yine

re'y-i hafîyle ekseriyet kazanmış olanlarından iki zâtın intihâb ve tayine ve beher sene gâyesinde on altıncı maddeye tevîkan hey'et-i idarenin göstereceği lüzum üzerine vuku bulacak ictimâ'ata icabet ve hâzır bulunmakla ve on yedinci made mücebince ittihâz-ı karara mecburdur.

On dokuzuncu madde

Hey'et-i umumiye müzâkere olunacak mevâd için evvelce meclis-i idare tarafından bir cedvel tanzim olunur. İşbu cedvele hey'et-i umumiyece tedkiki meclis-i idare tarafından teklif olunacak mevâd yazılacağı gibi hey'et-i umumiye azâsından şirket sermayesinin yüzde onuna mâlik olan hissedarân tarafından hey'et-i umumiye müzâkere olunmak üzere yevm-i ictimâdan lâ-ekal on beş gün evvel vuku bulan tekâlîf dahi derc olunur. Dahil-i cedvel olmayan hususât müzâkere edilemez.

Yirminci madde

Hey'et-i umumiye meclis-i idare reisi ri'yâset eder ve reis mevcut olmadığı hâlde meclis-i idare azâsı içlerinden birini reis vekâletine intihâb eyler. Hey'et-i umumiye re'y toplamak için iki azâ ve muamelât-ı umumiye için zabt ve tahrîr etmek üzere bir kâtib ki bu üç zât hâzır-ı bi'l-meclis olan hissedarândan re'y-i hafîyle intihâb ve tayin edilip ittihâz olunacak bi'l-cümle mukarrerât defter-i mahsusuna kayd ve tahrîr olunarak hazîrûn tarafından imza ve temhîren tasdik edilmekle beraber her ictimâda hâzır olan hissedarânın ismi ve ikametgâhı ile hâmil oldukları hisselerin mikdarını mübeyyin olarak bir cedvel tanzim ve kendilerine imza etdirilerek mezkûr deftere rabt ve taleb vuku'unda alâkadarâna tebliğ olunur. Hey'et-i umumiye mukarrerâtının zabıt sureti veya bazı mukarrerâtının inde'l-hâce çıkarılması iktizâ eyledikde meclis-i idare reisi veya vekili tarafından aslına mutabıktır diye tasdik ve imza edilecektir.

Meclis-i İdare

Yirmi birinci madde

Şirket muamelât-ı umumiyesinin hüsn-i tedvir ve cereyânına nezâret-i madde-i mahsusası mücebince vazîfedâr olmak üzere ilk bir sene için beş kişiden mürekkeb olarak müessisîn-i şirketten re'y-i hafî ile bir hey'et-i idare teşkil ve tayin edilecektir ve bu hey'et-i idare umum hissedarân beyrinde mu'teber olacaktır.

Yirmi ikinci madde

Sene gâyesinde işbu hey'et-i idareden kur'a ile çıkarılacak iki zâtın yerine 17. madde mücebince ictimâ etmiş olan hey'et-i umumiyeden re'y-i hafî ve ekseriyet-i ârâ ile 18. maddeye tevîkan iki zât müceddeden intihâb ve tayin edilip hey'et bi'l-ikmâl ifa-yı vazifeye başlayacak ve işbu tebeddülât kıdem nazar-ı itibara alınmak suretiyle her sene ictimâ'ında icra edilecektir ve işbu azâlar kanunen lâzım gelen ehliyet-i ticariyeden başka şirketin lâ-ekal yirmi beş hissesine mâlik olmak ve bu hisseler sahibinin müddet-i memuriyeti zarfında satılmamak için bir zarfa vaz' ve özü hey'et tarafından temhîr olunduktan sonra şirket sandığında hıfz olunmak iktizâ eder.

Yirmi üçüncü madde

Meclis-i idare azâsından bir veya birkaçının vefatı veya istifa ve sair bir sebebdan dolayı azâlık yeri münhal kalırsa meclis-i idare onların yerine muvakkaten azâ tayin eder ve intihâb-ı kat'î ilk ictimâ eden hey'et-i umumiye tarafından icra kılınır.

Yirmi dördüncü madde

Azâdan diyar-ı âhârda bulunanlar veya bir sebep-i meşrû' dolayısıyla muvakkaten gaybûbet edenler esna-yı müzakerâtda kendilerine vekâlet etmek üzere azâdan birini vekil tayin etmek mecburidir.

Yirmi beşinci madde

Meclis-i idarenin ictimâ'ı icab-ı maslahata tâbi olacak ise de her hafta toplanması lâ-büddür ve müzakerâtın mu'teber olması için azânın lâ-ekal nısfından ziyadesinin bizzat huzuru ve verilecek kararın ekseriyet-i ârâ ile i'tâsı lâzımdır. Tesâvî-i ârâ vuku'unda keyfiyet ictimâ'-ı âtiye ta'lîk olunacaktır ve onda dahi tesâvî-i ârâ vuku bulursa mevzû'-i bahs olan madde reddedilir.

Yirmi altıncı madde

Meclis-i idarenin müzakerâtı zabıt defterine kaydolunur ve zîri reis ile hâzır bi'l-meclis bulunan azâ tarafından imza edilir. İcabında bir makama veya sair bir mahalle tebliği lüzumunda çıkarılacak karar suretleri reis veya vekili taraflarından imza olunmak lâzım gelir.

Yirmi yedinci madde

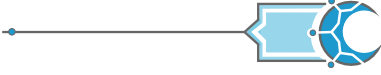
Meclis-i idarenin vezâif ve derece-i salâhiyeti tanzim olunacak talimât ile tayin olunarak hey'et-i umumiye tarafından dahi tasdik ve icab etdiği hâlde tevsi' edilebilir.

Yirmi sekizinci madde

Meclis-i idarenin şirketin umûr ve emvâlinin idaresi için iktidar-ı tâmı ve bundan mâadâ sulh olmak ve hüküm tayin etmek salâhiyetini haiz olmakla beraber meclis-i idare reisi umum şürekânın vekil-i mutlakı olup gerek müdde'î ve gerek müdde'î aleyh sıfatıyla bizzat huzur-ı muhakemede bulunmakla ve gerek icabında vekil tayin etmeğe salâhiyeti vardır.

Yirmi dokuzuncu madde

Meclis-i idare her hafta ictimâ'a mecburdur. Meclis-i idare şirket müdürünün muamelât-ı câriyeye ve hesabâtını nazar-ı tedkik ve teftişden geçirip menfaat-i şirketi icab eden her türlü tedâbîr-i lâzımeği ittihâz ve taht-ı karara alarak icabının icrasını müdür-i şirkete havale etmekle beraber şirkete lüzum görünen emti'a-i ticariyenin mübâyâ'ası ve siparişini bi'l-müzâkere müdüre me'zûniyet i'tâ eder ve her ay başında aylık bilançoları tanzim ve defter-i mahsusuna kayd ile imza altına alır ve sene nihayetinde hesabât-ı umumiyeyi müdür ile müştereken bi'r-rü'ye 14. madde mücebince tevzi' olunacak temettu'un mikdarını tayin ve şirketin matlubât ve düyûnâtını hâvî bir defter-i umumî tanzim ederek işbu defter ile muvâzene defterini ve hesabâtı hey'et-i umumiyenin in'ikâdından evvel müfettişlere irâe ve ba'dehû hey'et-i umumiye arz ve tasdik etdirmeğe mecbur olduğu gibi tedkikât-ı vâkı'ası neticesinde

muamelâtın şurû-ı muayyene dairesinde cereyân etdirilmediğini veya suistimâl vuku'unu hissettiği anda derhal keyfiyetin zabıt varakasına rabtıyla müsebbiblerini işden el çekdirerek yerine vekâleten hey'etden biri tayin olunarak hey'et-i umumiye'yi derhal davetle tedkikât ve tahkikât icrasıyla ittihâz-ı karar olunacaktır.

Otuzuncu madde

İşbu nizâmnâme hükmünce mevâdd-ı mahsusa ve bir müddet-i muayyene için meclis-i idare haiz olduğu iktidarını kısmen veyahud tamamen azâsından bir veya birkaç zâta bâ-vekâlet-i mahsusa ihale edebileceği misillü mesâlih-i câriyenin rû'yet ve tesviyesi zımında haricden dahi bir veya birkaç zâtı bâ-varaka tevki' edebilir.

Vezâif-i Müdür

Otuz birinci madde

Şirketin bi'l-cümle muamelât-ı yevmiyesini idare ve tesviye etmek ve haric ve dahilden mübâyâ'a edilecek emti'ayı meclis-i idare kararıyla iştirâ ve kezâlik mağaza ve şubelere perakende veya topdan gerek bizzat ve gerek hademeler vasıtasıyla fûrûht etmek ve'l-hâsıl menfaat-i şirket uğrunda bizzat ve bilfi'l çalışarak şirketin umûrunu idare ve temşiyet etmek ve icabı hâlinde meclis-i idare kararıyla muvakkaten azl olunmak ve hey'et-i umumiyenin ictimâ'ında suret-i azli tasdik etdirilmek ve hey'et-i umumiyece bir müdür tayin edilecektir ve mezkûr müdür hey'et-i idarenin tensîbi vechile te'minât irâesine mecburdur.

Otuz ikinci madde

Şirketin idaresine memur olan müdür, mağaza ve şubelerin vakt ü zamanıyla küşâd ve emti'anın hüsn-i suretle yerlerine vaz' ve muhafazasına ve rağbet buyuran müşterilere muamele-i nevâzişkârâne ile hüsn-i idare-i umûra ve hey'et-i idarenin vereceği emirleri harfiyen tatbik ve icraya mecburdur. Aksi takdirde tevellüd edecek zarar ve ziyan kendisine aid olacaktır.

Otuz üçüncü madde

Müdür-i şirket bi'l-cümle muamelâtı yevmiyesine ve ondan defâtir-i aidesine kaydetmeğe ve etdirmeye mecbur olup defâtir-i mezkûre hakk ve silintiden mu'arrâ olması lâzımdır. Bir hafta zarfında vuku bulan muamelât ve muhaberâtını meclis-i idareye irâe ve tasdik etdirmeye ve'l-hâsıl meclis-i idareye haftalık bir bilanço tanzim edip tasdik etdirmeye mecburdur. Bâlâda beyân olunduğu üzere haftalık bilançolardan mâadâ her ay gâyesinde müteselsilen bilançolar tanzimiyle mezkûr blançoların neticesi olmak üzere sene gâyesinde şirketin emvâl-i mevcudesini cins ve mikdarlarıyla bir kıt'a defterini ve kâffe-i maltubât ve düyûnâtını ayrı ayrı ve müfredât vechile tanzim edeceği defterlerin hâsıl edeceği neticeye göre muvâzene-i umumiyesini tanzim ve hey'et-i idareye irâe ve hey'et-i idare tarafından dahi tedkikât ve muayene-i lâzıme bi'l-icra sıhhatı tebeyyün ettikten sonra tasdik olunacaktır. Şirket her ne kadar bi'l-cümle muamelât-ı ticariye ve sanayia ile iştigâl edebilecek ise de ahvâl-i mahalliyeye

nazaran şimdilik bakkaliye ile iştigâl edeceğine ve bu hale nazaran sandık emini ve kâtib misillü memurîn-i zâide istihdamına istihsâl olunacak temettu' gayr-ı müsaid bulunduğundan masarîfât-ı bî-sûd ihtiyarına mahal görülemeyip bilâhare tevsi'-i muamelât ve revacın terakkîsi hâlinde icabına göre sandık emini ve kâtib istihdamı müdüriyetin teklifi üzerine meclis-i idare tarafından muvazzafan tayin ve istihdam olunacaktır. Kâtib ve sandık emini de teminât irâe edecektir.

Otuz dördüncü madde

18. maddede beyân olunduğu vechile şirket muamelâtına nezâret her an ve zamanda tedkik ve teftişe salâhiyet-i kâmileyi haiz bulunmak üzere hey'et-i umumiye tarafından re'y-i hâfiyle malumât-ı kafiyei haiz hissedarândan biri müfettiş-i umumî sıfatıyla tayin olunacaktır. Tayin oluncak işbu müfettiş müdürün muamelâtına nezâret ve hesabâtını tedkik ve rü'yet etmek ve icabında meclis-i idareye arz-ı malumât ve ihtarâtda bulunmak ve icabını icra ettirmek ve her sene hissedarân hey'etine şirketin hesabât-ı umumiyesine dair takrîr vererek menâfi' şürekâ-yı vikâye etmek ve şirketin defâtirini ve idareye müte'allik evrakını muayene etmek ve yevm u vakt-i teftiş ve netâyicini defter-i mahsusuna kayıd ve imza eylemek vazifesiyle mükellefdir.

Otuz beşinci madde

Müfettiş malumât-ı teftişiyenin derece-i ehemmiyetine mebnî fahriyen ifa-yı vazife eylemek gayr-ı caiz bulunmakla sene nihayetinde şirketin göstereceği temettu' nazar-ı dikkate alınarak müfettiş-i mûmâileyhin vâki olan hizmeti nisbetinde temettu'dan yüzde ikiden dûn ve yüzde beşden efzûn olmamak üzere münasib bir mikdar hey'et-i umumiyenin kararıyla mükafâten verilecektir.

Otuz altıncı madde

İşbu nizamnâme mücebince hareket etmeyen meclis-i idare, müfettiş, müdür hey'et-i umumiyenin karar-ı mahsusuyla azl edilerek yerlerine madde-i mahsusasında muharrer olduğu vechile diğerleri tayin edilecek ve ma'zûliyetin bir gûne ihtilâsı olduğu hâlde madde-i mahsusa mücebince hey'et-i cedîde tarafından muamele-i lâzıme icra olunacaktır.

Otuz yedinci madde

İctimâ'-ı umumîler her hâlde hükûmete ihbâr olunacaktır.

Otuz sekizinci madde

Taht-ı tasdiğe alınan şirketin işbu nizamnâmesi meclis-i idarece hıfz olunacaktır.

Otuz dokuzuncu madde

Şirketin mağaza ve emti'ası sigorta etdirilecektir.

Kırkıncı madde

İhtiyât akçesi nâmıyla tevkif edilen mebâliğ diğer sermaye misillü şirketin hitâm-ı müddetinde şürekâyâ taksim olunacaktır.

Kırk birinci madde

İşbu şirket nizamnâmesinin bazı mevâddı hâl ve zamana göre ta'dîli veya şirketin temdîd-i müddeti hâlinde hey'et-i umumiye vereceği karara tevfi kan muamele-i resmîyesini Ticaret ve Nâfia Nezâreti'ne arz ve oraca tasdik etdirilecektir.

Fî 1 Rebûlâhir sene [1]328 ve fî 29 Mart sene [1]326 / [11 Nisan 1910]

Şûrâ-yı Devlet

İ. TNF, 1328 R./11

Dede ağaç Hükümet Dairesi
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90624/6)

سید نجم ماره / همه داران به عمارت نهاده او درجه و کافه معادن هر که در ماه / شست تا به عمارت نهاده او درجه و درون عمارت نهاده او درجه و درون عمارت نهاده او درجه / تابع او درجه

طوبی بخدا و سرافراز باد و بر منان و سانه نه نمودن و نه خوار شدن
سرافراز نه خوار و نه خوار و نه خوار و نه خوار و نه خوار و نه خوار و نه خوار و نه خوار
سرافراز

نور و
.....
فیتہ

سکریٰ علی خان صاحب دجرات شرفی انور شریف
بقای معصودت جبار - بسے بونو لوزہ (.....) بازق
فیض ملت۔

کرمی حیات و ضایع و بخت زنی او نم سرتکه بلاده آ.... نوود
ایده مری اولاده سرتکه... عا... اوپ مونی سرتکه نقا مانه
اساسه مانه... ج حقو و عدو سرتکه دانه و و نقه مانه کوره
مهر و وفا ایضا ایده مکر مقصد -

او در بخت نادره ^{حق} سیم ندانی نامور را دود ^{حق} سرکنده سیم ندانی زبری سرکنده
مرد ریخته ای صبر و جوش داده برینک مرد زبید بعد مدتی اولی قریبق
داده -

او به آنجا نرفته است آنجا نیست کسی سرت دارد نه محفوظ در قفس او در جسد و محبت
 او را نه ای دوستی او نشسته به هیچ که بر او بنا و همه سینه خفته
 همه در قفس ای دلجی تیره درم باغ ایدستی

[illegible]

شرح و در باره معاد فرایند و نقشه بفرمایید به جدت - سوره نوره
 فصل سنی به نوحه هجرت ایام عید و در آن هفت نوحه به نوحه هجرت
 ملاحظه اولی سنی هفت و در سه نوحه اولی هجرت ایام عید و در آن
 و در هجرت واری قری و نوحه ایام عید و در سه نوحه هجرت ایام عید

تسبیح یا حمد را در هر دو طرف ~~از هر یک~~ و در هر یک تسبیح یا حمد
فصلیه و در هر یک تسبیح یا حمد و در هر یک تسبیح یا حمد
فصلیه و در هر یک تسبیح یا حمد و در هر یک تسبیح یا حمد

فصل فی شرح باب فی حفظ بزرگ بکرم باشد باقی
فصل فی شرح باب فی حفظ بزرگ بکرم باشد باقی
فصل فی شرح باب فی حفظ بزرگ بکرم باشد باقی
اول فصل -

(پر مخی قصہ)

مركزى وىيەسى

پہرستہ اولیٰ درمیانہ نجات و ضایع و زرفہ سترہ ناصیہ ارفع اجمالی ملاحظہ
بودہ عقد۔

[illegible]

پنج پاره مرکز دارہ کو پنی فہ ہے۔

عنا بقاوت و صفایه و ترقی سرتکه با ^{معامله} ~~معامله~~ صفایه و ترقی سرتکه
طوبه ایجه صورتی است که باید به عتداج هفت عمود و درجه و
قراره و نفیقا آنکه صفایه با به بیجکه - نه هوائی و اعتباری
عمره و سرتکه ^{معامله} ~~معامله~~ برهنه و طبعی نمود -

عزیز و بزرگوار معاصروں کو ہمیں قطعاً منع ہے۔
 نہ کہ کسی معاشرہ کی برائی پر اعلیٰ اور بڑے ارباب نفسیہ اور بڑے عہدہ داروں کا جواب ہے۔
 نہ کہ کسی معاشرہ کی برائی پر اعلیٰ اور بڑے ارباب نفسیہ اور بڑے عہدہ داروں کا جواب ہے۔
 عین اور جھوٹ۔

مستند سرچشمه تکیه بر ادویه به زانده ها و داروین اوج به
 سحر سنانی هر داروین و قول دانا ایستاده و دره و زوئی و
 به یوز یاس و به باغچه کومجی با نوحه ای که به یوز
 دمانه و دانه و به زانویه ایستاده و زانویه به
 ای زانویه و زانویه به زانویه و زانویه به زانویه

پنجاب دہ
شرکت معیادہ سرمایہ سے ایجاد کہو۔ چہ جسے لوم کو نہ پور
ایک دھرم سو نہ تریزد۔ یہ چہ جسے پیرہہ برہہ پیرا کھانڈی
۱۱ مارہ معانی اجنہ وادہ جسے ہیئت عین جسے صمد جسے نہ

[illegible]

اولی طور: ^{اولی} هفت عمود ده مذکره و از وجه مواریثه یکوه اولی و سواره اولی
برصد و اولی غیر اولی و سواره و ده هفت عمود جز فیه یکوه اولی و سواره
تکلیف و از وجه مواریثه یکوه هفت عمود اضافی سه شش سواره
یوزده اولی و سواره اولی و سواره اولی و سواره اولی و سواره اولی
اولی و سواره اولی و سواره اولی و سواره اولی و سواره اولی و سواره اولی
اولی و سواره اولی و سواره اولی و سواره اولی و سواره اولی و سواره اولی

بدین معنی
 این عمو به اسم او به پیش می‌باشد - و پس می‌گوید و در این معنی
 اعضا می‌باشد به پیش می‌باشد و کتاب بدین عمو به رأی می‌باشد
 می‌باشد و اعضا و معانی عمو به خط و تحریر می‌باشد - و کتاب بدین معنی
 زات خاص می‌باشد و در این معنی زات عمو به کتاب و معنی عمو به کتاب
 او به خط و معنی زات و در این معنی زات و در این معنی زات و در این معنی
 اعضا و در این معنی اعضا به خط و در این معنی اعضا به خط و در این معنی
 اسم و در این معنی اسم و در این معنی اسم و در این معنی اسم و در این معنی
 تبلیغ و در این معنی تبلیغ و در این معنی تبلیغ و در این معنی تبلیغ و در این معنی
 تبلیغ و در این معنی تبلیغ و در این معنی تبلیغ و در این معنی تبلیغ و در این معنی
 می‌باشد و در این معنی می‌باشد و در این معنی می‌باشد و در این معنی می‌باشد و در این معنی
 می‌باشد و در این معنی می‌باشد و در این معنی می‌باشد و در این معنی می‌باشد و در این معنی

جسواڑ-۵

[illegible]

بدین معنی است که اینها از راه و معانی دیگر به این زبان برین

صلح اوله وکیم نیمی اینه صدق حاز اولمده بار بر حسن اوده رتبه
حسن رتبه وکیم مطلقه اولوب کرکه مدعی وکرکه مدعی علیه قضیه
بالذات حصه حاکمه اولمده وکرکه بجایه وکیم نیمی اینه صدق حاز
اوله -

حیسه اوده شرکت مدیریتک معامله چاربه وصالی

بیر طرفینده حیسه اوده هر هفت اجتماعیه دور - بوند شرکت مدیریتک معامله
جایه وصالی وصالی نظر ترقیه و تقصیریه کیروب نفعت شرکتک ایجا
هکدر لوتایر لوتایر ایجا وکیم قاره اولمده ایجا
مدیریتک حواشی بیکه بار شرکتک لوتایر لوتایر ایجا
و سایش با ذکره مدیریتک معامله ایجا - وصالی با سینه ایجا
بیر طرفینده وکیم قاره ایجا ایجا ایجا ایجا
صالی با سینه ایجا ایجا ایجا ایجا ایجا
اولمده تقصیریه مدیریتک معامله وکیم قاره ایجا
بیر طرفینده وکیم قاره ایجا ایجا ایجا ایجا
هکدر لوتایر لوتایر ایجا ایجا ایجا ایجا
عصه وکیم قاره ایجا ایجا ایجا ایجا
شرط معامله ایجا ایجا ایجا ایجا
صالی ایجا ایجا ایجا ایجا ایجا
ال فیکه ایجا ایجا ایجا ایجا ایجا
در حال وکیم قاره ایجا ایجا ایجا ایجا

اولمده ایجا ایجا ایجا ایجا ایجا
اولمده ایجا ایجا ایجا ایجا ایجا
با وکیم قاره ایجا ایجا ایجا ایجا
و سایش ایجا ایجا ایجا ایجا ایجا
ایجا ایجا -

و کیم قاره

اولمده ایجا ایجا ایجا ایجا ایجا
با وکیم قاره ایجا ایجا ایجا ایجا
و سایش ایجا ایجا ایجا ایجا ایجا
و کیم قاره ایجا ایجا ایجا ایجا
ایجا ایجا -

بدین ترتیب در حبس اداره شرکتی امور دواخانه اداره کجیقه افتاد و بدین ترتیب

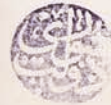
هناك وزمانه نقيه وقت صدي كادي حازه بولغا اوزره
هناك عهد طوفان راي صيد معاصره باقري حازه دارنه بري
مفسه عمن صيد نقيه اوز هقد نقيه اوقه استوفيه
ميركه معاصره نظاره و صبا نقيه دروينا نيه و ايجاي نيه
اوزه و عهده معاصرت و افغانه و بولغا و ايجاي نيه و ده
نه حه داره هته سركه حابه عهده نه دروينا و ده و ده و ده
سركاي و قاي نيه و سركه دروينا و داره و ده و ده و ده
اينه و ده و ده و ده و ده و ده و ده و ده و ده و ده و ده
مفسه

[illegible]

و توفیق نادره است و توفیق نادره است و توفیق نادره است
 هیت عمده است و توفیق نادره است و توفیق نادره است
 و توفیق نادره است و توفیق نادره است و توفیق نادره است
 و توفیق نادره است و توفیق نادره است و توفیق نادره است
 و توفیق نادره است و توفیق نادره است و توفیق نادره است
 و توفیق نادره است و توفیق نادره است و توفیق نادره است

اوله قسط
اوله قسط

و در خصوص اینها
 شش مغاز و ده سیخ و طایفه دیگر
 و قبیله
 اقبال و قبیله نامیده و قبیله بدین ریدر سایر ملوک و قبیله
 در این قبیله و در قبیله

[illegible]

İSKEÇE OKÇULAR'DA UN FABRİKASI İNŞASI

İskeçe Kazası'na bağlı Okçular köyünde tren istasyonu civarında Okçular Köyü Çiftçiler Şirketi adına bir un fabrikası inşa edilmesine izin verildiği

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Meclis-i Vükelâ ve Ma'rûzât
Kalemi
2734

Atûfetli efendim hazretleri

Edirne Vilâyeti dahilinde İskeçe Kazası'nın Okçular karyesinde şimendifer istasyonu civarında karye-i mezkûre zürrâ' şirketi nâmına eşhâs-ı malume uhdesinde bulunan üç evlek tarlanın yüz arşın mahalline dakîk fabrikası inşasına ruhsat i'tâsı istid'â olunmuş ve arazi-i emiriyeden olan mezkûr tarla üzerine fabrika inşasında mahzur olmadığı gibi yedi bin sekiz yüz bir kuruş kıymeti üzerinden binde değerinde* otuz para hesabıyla senevî altı kuruş bedel-i öşr tahsisi icab edeceği anlaşılmış olduğundan muharrerü'l-mikdar bedel-i öşr tahsisi ve ale'l-usul Ticaret ve Nâfia Nezâreti'nden ruhsat istihsâl olunduktan sonra mezkûr fabrikanın haritasında gösterildiği vechile inşası zımında ifa-yı muktezâsının Dahiliye ve Maliye ve Ticaret ve Nâfia ve Defter-i Hakanî Nezâretlerine havalesi hususuna dair Şûrâ-yı Devlet Mülkiye Dairesi'nin mazbatası melfûflarıyla arz u takdim kılınmakla irâde-i seniyye-i cenâb-ı Padişahî ne vechile şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfi infaz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu, efendim.

Fî 8 Ramazan sene [1]328 - Fî 30 Ağustos sene [1]326 / [12 Eylül 1910]

Sadırazam nâmına Adliye Nâzırı
(İmza)

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûflarıyla manzûr-ı âlî buyurulan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri üzerine mücebince irâde-i seniyye-i hazret-i Padişahî şeref-müte'allik buyurulmakla emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 9 Ramazan sene [1]328 - Fî 31 Ağustos sene [1]326 / [13 Eylül 1910]

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Halid Ziya

DEDEAĞAÇ BEYKÖYÜ'NDE UN FABRİKASI İNŞASI

Dedeâğaç Kazası'na bağı Beyköyü'nün Karaâğaçlar mevkiinde Rasim oğlu Hüseyin'in arazisinde motorla çalışan bir un fabrikası inşa edilmesine izin verildiği

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemî
1568

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletli efendim hazretleri

Dedeâğaç Kazası'nın Bey karyesi civarında Karaâğaçlar mevkiinde arazi-i emiriyeden Rasim Oğlu Hüseyin uhdesinde bulunan on buçuk dönüm tarlanın bin dört yüz otuz beş kuruş kıymeti üzerinden binde ve kesrinde otuz para hesabıyla altmış para bedel-i öşr tahsisiyle iki dönüm mahalline ale'l-usul Ticaret ve Nâfia Nezâret-i Celîlesi'nden ruhsatnâme istihsâlinden sonra haritası mücebince motorla müteharrik bir dakîk fabrikası inşası ve mütebâkîsinin tarla halinde isti'mâlî hususuna Defter-i Hakanî Nezâret-i Aliyyesi'nden vuku bulan iş'âr üzerine bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı Padişahî şeref-sâdır olarak icab eden devâire tebligât icra kılınmakla iktizâsının ifasına himmet buyurulması siyâkında tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim.

Fî 4 Şevval sene [1]328 ve fî 25 Eylûl sene [1]326 / [8 Ekim 1910]

Sadrîazam
(İmza)

DH. İD, 107/7

۱۵۶۸
 محمد رفیع
 ذی القعدة
 ۱۵۶۸

راغب بن عبد الله

[illegible]

FERECİK'TE BULUNAN ZİFT, LİNYİT VE PETROL MADENLERİNİN İHALESİ

Dedeğaç'ın Ferecik köyünde devlete ait arazide bulunan zift, petrol ve linyit madenlerinin İngiltere vatandaşı Charlie Naker'e 99 seneliğine ihalesine izin verildiği

Mazbata

Şûrâ-yı Devlet Nâfia ve Maliye ve Maârif Dairesi'nin tanzim ve hey'et-i umumiyyeden zeylen terkîm olunup melfûfuyla miyâne-i acizânemizde mütâlaa olunan mazbatalarda gösterildiği vechile Edirne Vilâyeti dahilinde Dedeğaç Sancağı'nın Ferecik karyesinde malumü'l-hudud arazi-i emiriyede kâin ve mekşûf zift ve petrol ve linyit madenlerinin usulen bi'l-müzâyede Galata'da Perşembepazarı'nda yirmi altı numaralı mağazada mukim İngiltere Devleti tebaasından Mösyö Charlie Naker uhdesinde şerâit-i muharrere dairesinde takarrur anlaşılmasına binâen ileride turuk ve inşaat-ı askeriyeden dolayı imalât-ı madeniye tatil edilecek olur ise bir gûne zarar ve ziyân talebine hakkı olamamak ve icab eden resm ve harcları verilmek şartlarını ve şerâit-i mukarrere-i saire ve doksân dokuz sene müddet ile mezkûr madenlerin mûmâileyh Mösyö Charlie Naker uhdesine ihalesi zımında Divan-ı Hümâyûn'da fermân-ı âlî isdâr ve şartnâme tezyîl olunarak Ticaret ve Ziraat Nezâreti'ne irsâli ve alınacak rûsûmdan dolayı daire-i müte'allikasına malumât i'tâsı bi't-tezekkür bu bâbda kaleme alınan irâde-i seniyye lâyihası sâlifü'l-beyân mazbata ve melfûflarıyla arz u takdim olunmakla kâtibe-i ahvâlde.

İrâde-i Seniyye Lâyihası

Edirne Vilâyeti dahilinde Dedeğaç Sancağı'nın Ferecik karyesinde malumü'l-hudud arazi-i emiriyede kâin ve mekşûf zift ve petrol ve linyit madenlerinin bi'l-müzâyede talibi bulunan İngiltere Devleti tebaasından Mösyö Charlie Naker uhdesine şerâit-i mukarrere dairesinde ihalesine Şûrâ-yı Devlet ve Meclis-i Vükelâ kararıyla ruhsat verilmiştir.

İşbu irâde-i seniyyenin icrasına Ticaret ve Ziraat Nezâreti memurdur.

Ticaret ve Ziraat Nâzırı

Sadriazam

Fî 26 Rebûlâhîr sene [1]330 - Fî 1 Nisan sene [1]328 / [14 Nisan 1912]

MV, 227/90

ee

[illegible]

والله اعلم

دوره اولی و دومی در این دو فصل است
و در هر دوره یک ساله می باشد
در هر سال سه نوبت امتحان دارد

فرمانده - حضرت ولیعهد

استوارانہ سیدنا ابراہیم خجاندہ و سیدنا محمد و

ص ۱۸۸

خارجہ درویشی

Dimetoka

(I.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 779-40/10)

SOSYAL HAYAT

İSKEÇE PAZARININ CUMARTESİ GÜNÜ KURULMASI

Yenice-i Karasu Kazası'na bağlı İskeçe köyünde Pazar günleri kurulan pazarın köylülerin isteği doğrultusunda Cumartesi günleri kurulmasına izin verildiği

Yenice-i Karasu Kazası'na tâbi İskeçe karyesinde bey' ve şirâ için haftada bir defa Yevm-i Ahad'da pazar kurulmakta ise de karye-i mezbûre ahalisinin ekserî reâyâ olarak yevm-i mezkûrda ahz ve i'tâ etmediklerinden ve bu keyfiyet erbâb-ı sarf ve san'atın revaclarına bir nev' hâlel îrâsını müstelzim olduğundan bahisle pazar-ı mezkûrun Cumartesi gününe tahvîli hususuna müsaade-i seniyyeleri erzân buyurulması kaza-i mezbûr nâibinin bi'l-vürûd fermân-ı sâmilîleri sudûruyla taraf-ı çâkeriye havale buyurulan bir kıt'a ilâmdan inhâ olunmakdan nâşî kuyûd-ı lâzimesi Defterhâne-i Âmire ve tahvîl kalemlerinden ihrac ve muktezâ-yı Defter-i Hakanî'sini cerîde muhasebecisi izzetli efendi bendeleri tarafından arz ve ilâm etdirilerek lede'l-mütâlaa sâlifü'z-zikr İskeçe karyesinde ikame-i pazarın sarâhaten tahrîri mahalli bulunmamış ve Paşa Sancağı'nda vâki Demirhisarı Kazası'nda beher hafta Yevm-i Ahad'da kurulagelen pazarın tahrîri mahalli yok ise de bundan akdem mahallinde bâ-ilâm vâki olan inhâ ve istid'âyâ mebnî günü tahvilinden sarf-ı nazarla beher hafta Cumartesi günü müceddeden pazar ikamesi hususuna müsaade-i seniyye erzân buyurularak ol bâbda şeref-rîz-i sudûr buyurulan hatt-ı hümayûn-ı hazret-i Padişahî mücebince Defterhane-i Âmire'ye müceddeden sebt ve tashih olunmak için Divan-ı Hümayûn Kalemi'nden tashih emri şerifi tasdir ve i'tâ olunduğu emsalinden bulunmuş idüğü meâl-i derkenar ve arzdan nümayân olmakla bu seretde ber-mantûk-ı inhâ ve arzı zikrolunan İskeçe karyesinde dahi ikame-i pazarın sarâhaten tahrîri mahalli bulunmadığından günü tahvilinden sarf-ı nazarla emsali misillü haftada bir defa Cumartesi günü müceddeden pazar ikamesine müsaade-i seniyyeleri erzân buyurulduğu hâlde hâk-i pâ-yı hümayûn-ı hazret-i şahaneden bi'l-istîzân bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn-ı mülûkâne Defterhane-i Âmire'ye müceddeden sebt ve tashih olunmak için başka ve mahalline ifade-i hâli mübeyyin başka Divan-ı Hümayûn Kalemi'nden evâmîr-i aliyye tasdîriyle tesviyesi lâzım geleceği malum-ı devletleri buyuruldukda emr u fermân hazret-i men lehül-emrindir.

**Es-Seyyid
Abdurrahman**

Umûr-ı Maliye Nazırı Nafiz Paşa bendelerinin takriridir. İnhâsı vechile karye-i merkûmda haftada bir defa yevm-i mezkûra tahsisan pazar ikamesi için iktizâ eden evâmîr-i aliyyenin ısdârı muvâfık-ı irâde-i seniyye-i şahaneleri buyurulur ise icra-yı iktizâsına ibtidâr olunacağı muhât-ı ilm-i âlem-ârâ-yı mülûkâneleri buyuruldukda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emr ve'l-ihsân efendimizindir.

işbu takrîr-i hâk-i pâ-yı hümayûn-ı hazret-i şahaneye lede'l-arz
inhâ ve istîzân olunduğu üzere karye-i mezbûrede haftada bir
kere yevm-i mezkûrda pazar ikamesi için lâzım gelen evâmiri
isdâr olunması hususuna irâde-i seniyye-i mülûkâne
ta'allukuyla bu bâbda hatt-ı meâlî nikât-ı cenâb-ı
cihandârî levha-pîra-yı sudûr buyurulmuş olmakla
mûcebince evâmiri isdâr olunmak buyuruldu.

Fî 9 S. sene [12]55 / [24 Nisan 1839]

GÜMÜLCİNE PAZARININ GÜNÜNÜN DEĞİŞTİRİLMESİNİN HİRİSTİYANLAR VE MÜSLÜMANLAR ARASINDA AYRILIK DOĞURACAĞI

Civar kazalardan gelen elli-altmış bin kişinin alışveriş yaptığı Gümülcine’de kurulan pazarın, Salı gününe alınmasından sonra, gününün tekrar değiştirilmesi isteğinin Hıristiyanlar ve Müslümanlar arasında ayrılığa sebep olacağından mahzurlu olduğu

583

Maliye Nezâret-i Celîlesi’ne

Devletli efendim hazretleri

Gümülcine Kazası’nda kurulan pazar gününün tahvîli hakkında mesbûk olan iş’âra cevaben Selanik Meclisi’nin vürûd eyleyen mazbatası leffen irsâl-i sûy-ı vâlâları kılınmış olmakla siyâk-ı ifadeye göre iktizâsının ifası menû-ı himmet-i behiyyeleridir.

Fî 25 Cumâdelûlâ [1]282 ve fî 4 Teşrîn-i Evvel [12]81 / [16 Ekim 1865]

Ma’rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Hâme ârâ-yı ta’zîm ve tefhîm olan işbu fermân-nâme-i sâmi-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri meâl-i âlîsiyle mazbata-i mezkûre müeddâsı rehin-i îkân-ı acizânem olarak keyfiyet ve varidât muhasebesine lede’l-havale olbâbda kaza-i mezkûre ahâlisi vekâleti nâmına olarak bi’t-takdim emr-i âlî kaydı ihrac ve defter-i emanet-i behiyyesi cânibinden isti’lâm olunduktan sonra fermân-ı âlî-i cenâb-ı Sadâret-penâhîleriyle savb-ı acizîye havale buyurulan arzuhâlin fezleke-i me’âli nefis-i Gümülcine Kasabası derûnunda beher Pazar günlerinde mine’l-kadim kurulmakda olan pazar, Salı gününe tahvîl olunmuş ise de kaza-i mezkûr ahâlisinden başka diğer beş altı aded kazadan beher hafta pazar-ı mezkûra gelmekde olan elli altmış bin nüfusu mütecâviz ahâlinin ahz u i’tâlarına sekte îrâs eylediğinden pazar-ı mezbûrun kemâ fî’s-sâbık Pazar gününe tahvîli veyahud emsali vechile bir gün daha zammıyla beher hafta Pazar ve Salı günleri pazar ikamesi hususunu istid’âdan ibaret bulunmuş ve kaza-i mezkûrda beher hafta Pazar günleri küşâd olunmakda olan pazar Hıristiyanların ayin ve tatil gününe tesadûf eylediğinden pazar-ı mezkûrun Perşembe gününde icra olunmak üzere kuyûd-ı Defter-i Hakanî bâ-hatt-ı tevkî’i tashih kaleminden ise de bu suret İslâmca mahzurdan sâlim olmadığından pazar-ı mezkûrun Salı gününe tahvîli mahallinden ba-mazbata

inhâ olunması üzerine pazar-ı mezkûrun ol vechile beher hafta Salı günlerinde ikamesi zımnında 5 Ra. sene [12]81 tarihinde emr-i şerif tasdîr kılındığı kayden ve emanet-i mezkûre ilâmı meâlinden nümâyân olmuş ve zikrolunan pazarın kadimî vechile yevm-i mahsus olan Pazar günleri ikamesini müsted'î kaza-i mezbûr ahalisi vekili Mustafa nâm kimesne tarafından mukaddemâ takdim olunan arzuhâl üzerine tastîr buyurulan emirnâme-i sâmi-i cenâb-ı vekâlet-penâhîlerine cevaben Selanik Eyaleti Meclis-i Kebîrî'nin vârid olan mazbata-i melfûfesi me'âli dahi zikrolunan pazarın Salı gününe tahvîli hakkında şeref-sâdır olan fermân-ı âlînin hükmü icra kılındıktan sonra bunun yine yevm-i sâbıkına tahvîli hakkında mahallince ifade ve ısrar olunmuş ise de bu keyfiyet bazılarının eser-i tahriki olup Salı'ya tahvîlinde bir gûnâ mahzur olmadığı mahalline memur-ı mahsus irsâliyle olunan tahkikâtdan anlaşıl原因 olarak pazar-ı mezkûrun Salı gününde akd ve küşâdı kararlaştırılıp cümle tarafından maa'l-memnuniye kabul ve tasdik kılındığı ve ikinci defa olarak merkûm Mustafa'nın vuku bulan istid'âsının tervîci tarafına gidilmek lâzım gelse ahali-i Müslime ve gayr-ı müslime beyninde bir takım tefrika hâsıl olacağından emr-i âlî-i mezkûr mantûkunca verilen kararın haricine gidilemeyeceği merkûma tefhîm olunduğu beyândan ibaret bulunmuş ve siyâk-ı iş'âra nazaran pazar-ı mezkûrun Pazar gününe tahvîli uyamayacağı misillü haftada iki gün olarak küşâdı hakkında olan istid'âlar dahi mezkûr pazarın iddia-yı sâbıkları vechile yine Pazar gününe tahvîli maksadına mübtenî olduğu anlaşılmış ve bu suret ise bermûceb-i iş'âr mahallinde beyne'l-ahali tefrikayı müntic görünmüş olmasıyla keyfiyetin sâlifü'z-zikr bu defa arzuhâl takdim edenlere bâ-tefhîm husus-ı mezbûra dair ba'demâ istid'â vuku'unda bu yolda cevab i'tâ kılınmak üzere varidât muhasebesinde olan kaydı bâlâsına şerh verildiği yazılan derkenarda gösterilmiş ve mazbata-i mezkûre ile evrak-ı müteferri'ası Hazine-i Celîle'de hıfz etdirilmiş olmağın olbâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 18 Cumadelâhir sene [12]82 ve fî 26 Teşrîn-i Evvel sene [12]81 / [7 Kasım 1865]

Memduh Hurşid

**

046

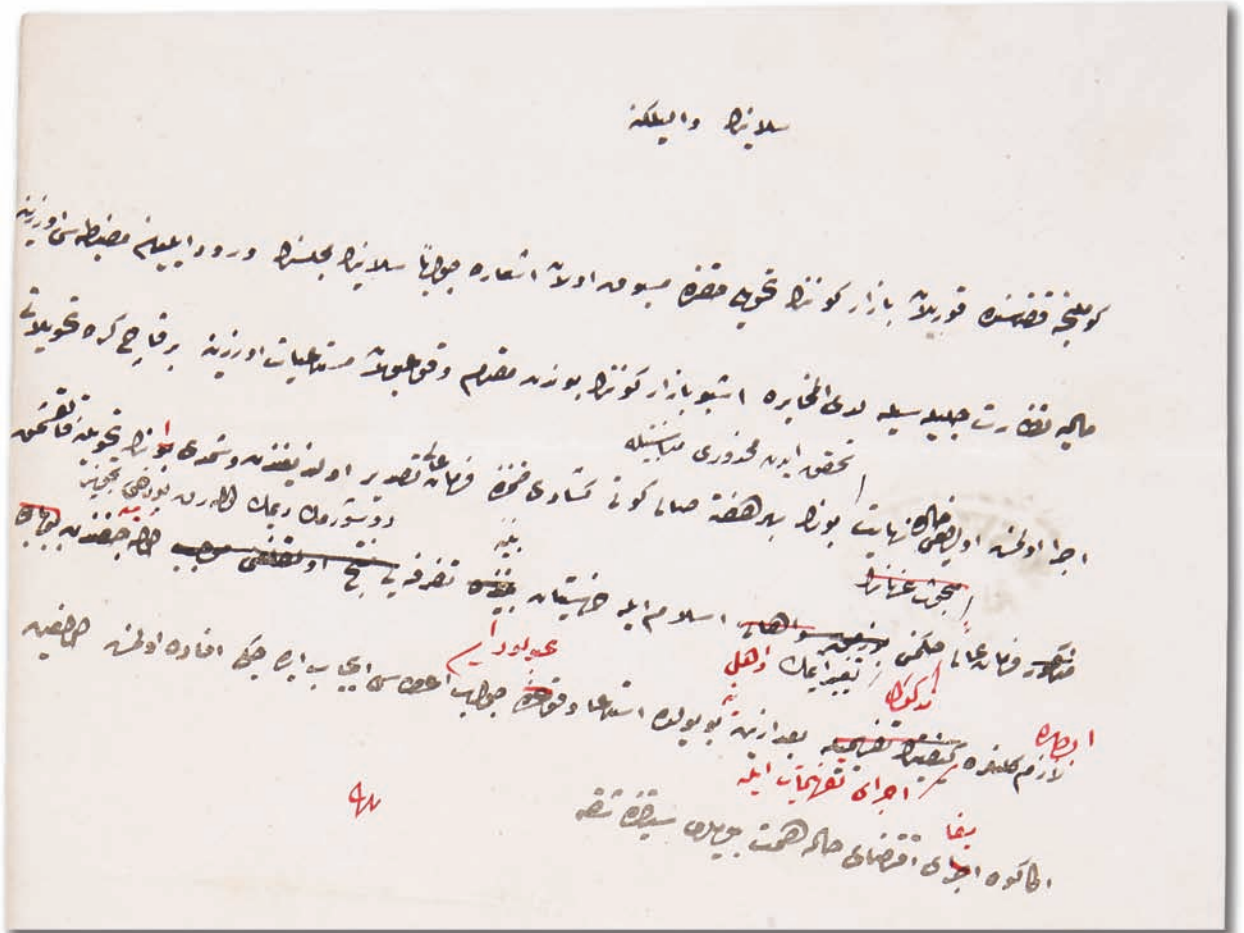
موتلو انتم حفاری

[illegible]

Selanik Valiliği'ne

Gümülcine Kaza'sında kurulan pazar gününün tahvîli hakkında mesbûk olan iş'âra cevaben Selanik Meclisi'nin vürûd eyleyen mazbatası üzerine Maliye Nezâret-i Celîlesi'yle lede'l-muhabere işbu pazar gününün bundan mukaddem vuku bulan müsted'âyât üzerine birkaç kere tahvilâtı icra olunmuş olduğu hâlde nihayet tahakkuk eden mahzuru münasebetiyle bunun beher hafta Salı günü küşâdı zımında fermân-ı âlî tasdîr olduğundan ve şimdi bunun tahvîline kalkışmak fermân-ı âlî-i mezkûrunun hükmünü tağyîr etmek ve ehl-i İslâm ile Hıristiyan beynine tefrika düşürmek demek olarak bu dahi tecvîz olamayacağından ol bâbda lâzım gelenlere icra-yı tefhîmât ile ba'd-ezîn yine bu yolda istid'â vuku bulur ise cevap i'tâsı icab edeceği ifade olunmuş olmağın ona göre ifa-yı iktizâ-yı hâle himmet buyurulmak siyâkında şukka.

23 C. [12]82 / [13 Kasım 1865]

GÜMÜLCİNE KARACAHAMZA KÖYÜNE AİT MERALARIN ŞAHISLARIN ÜSTÜNE GEÇİRİLMESİNİN ÖNLENMESİ

Gümülcine Kazası'na bağlı Karacahamza (Yolcular) Köyü sakinlerinden Hacı Hasan, Hacı İsmail, Hacı Süleyman ve Hacı Ahmed köye ait meraları kendi çiftliklerine katarak diğer köylülere haksızlık yapmalarının kanunlara aykırı olduğundan bu gibi uygunsuzluklara fırsat verilmemesi gerektiği.

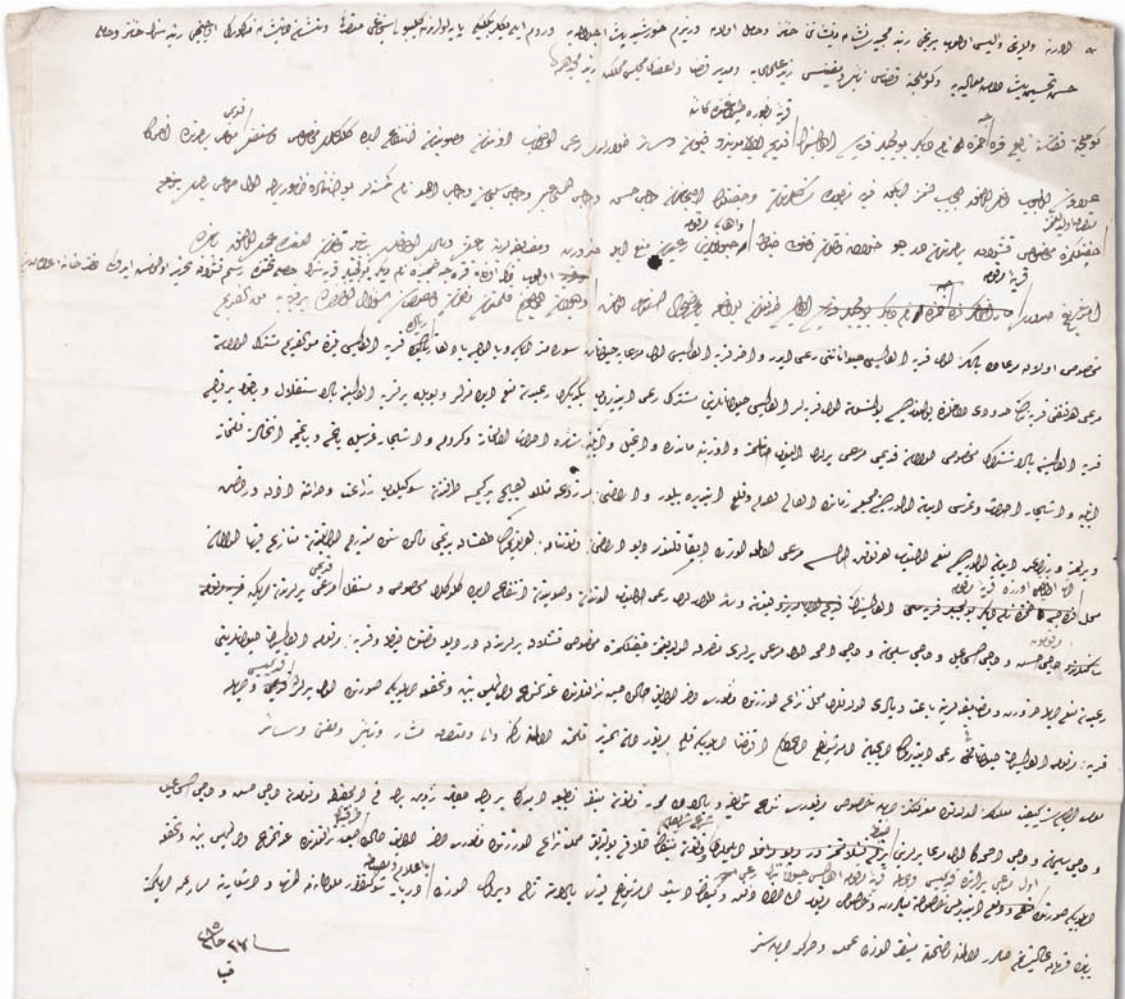
Edirne Vilâyeti valisi olup birinci rütbe Mecidî nişan-ı zî-şânının haiz ve hâmil olan vezirim Hurşid Paşa iclaluhuya ve Rumeli Beylerbeyliği payelilerinden Gelibolu Sancağı mutasarrıfı ve nişan-ı zî-şân-ı mezkûrun üçüncü rütbesini haiz ve hâmil Hasan Tahsin Paşa dâmet me'âlîyehûya ve Gümülcine Kazası nâib ve müftüsü zîde ilmuhuya ve müdür-i kazaya ve azâ-yı meclis-i memleket-i zîde mecduhuma hüküm

Gümülcine Kazası'na tâbi Karacahamza nâm-ı diğer Yolcular karyesi ahalisinin karye-i mezbûre toprağında kâin kadimü'l-eyyâmdan beri koyun ve sair davarları ra'y olunup otundan ve suyundan intifâ' edegeldikleri mahsus ve mustakil kadim-i mer'a yerlerinde âharın alâkası olmayıp dahlolunmak icab etmez iken karye-i mezbûre sâkinlerinden ve çiftlik ashâbından Hacı Hasan ve Hacı İsmail ve Hacı Süleyman ve Hacı Ahmed nâm kimesneler bu esnada zuhur birle ol mer'a yerleri mutasarrıf olduğumuz çiftliğimize mahsus kışlak yerlerindendir deyu hilâf-ı kanun fuzulî zabt ve ahali-i merkûme hayvanlarını ra'ydan men' ile zaruret ve müzâyakalarına bâ'is u bâdî oldukları beyânıyla kanun üzere amel olunmak bâbında emr-i şerifim sudûru karye-i merkûme ahalisi tarafından bu defa bâ-arzuhâl istid'â olunmuş olup zikrolunan Karacahamza nâm-ı diğer Yolcular karyesinin hâsılı tahtında resm-i kışlak tahrîr olunmamış idüğü Defterhâne-i Âmiremnden ve Divan-ı Hümâyûnum kaleminden kanun ve muktezâsı sual olundukda bir karyeye mine'l-kadim mahsus olan mer'ada yalnız ol karye ahalisi hayvanâtını ra'y eder ve âhar karye ahalisi ol mer'aya hayvanât süremez. İki veya üç ya daha ziyade karye ahalisi beyninde mine'l-kadim müşterek olan mer'a herhangi karyenin hududu dahilinde bulunursa bulunsun ol karyeler ahalisi hayvanâtlarını müşterek ra'y etdirip yek diğeri ra'yden men' edemezler. Böyle bir karye ahalisine bi'l-istiklâl veyahud birkaç karye ahalisine bi'l-iştirak mahsus olan kadîmi mer'a yerleri alınıp satılmaz ve üzerine mandıra ve ağıl ve ebniye-i saire ihdâs olunmaz ve kürûm ve eşcâr garsıyla bâğ ve bahçe ittihâz kılınmaz. Ebniye ve eşcâr ihdâs ve gars eden olursa cemi' zamanda ahali hedm ve kal' etdirebilir ve arazi-i mevrû'a misillü hiçbir kimse tarafından sökölüp ziraat ve harâsete izin ve ruhsat verilmez ve ziraat eden olur ise men' olunup her ne vakit olsa mer'a olmak üzere ibkâ kılınır deyu Arazi Kanunnâme-i Hümâyûnumun doksan yedinci maddesinde mûnderic olduğundan mûnâza'un-fihâ olan mahall inhâ olduğu üzere karye-i merkûme ahalisinin koyun ve sair davarları ra'y olunup otundan ve suyundan intifâ' edegeldikleri mahsus ve müstakil kadimî mer'a yerlerinden iken merkûmûn Hacı Hasan ve Hacı İsmail ve Hacı Süleyman ve Hacı Ahmed ol mer'a yerleri mutasarrıf olduğumuz çiftliğimize mahsus kışlak yerlerindendir deyu fuzulî zabt ve karye-i merkûme ahalisinin hayvanlarını ra'yden

men' ile zaruret ve müzâyakalarına bâ'is ve bâdî oldukları mahall-i nizâ' üzerinde memuru hâzır olduğu hâlde hîn-i terâfu'larında inde's-şer' ... tebeyyün ve tahakkuk eylediği suretde ol yerlerde kadimîsi vechile karye-i merkûme ahalisinin hayvanâtı ra'y etdirilmek için emr-i şerifim i'tâsî iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmakla siz ki vali ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâib ve müftü ve sair-i mûmâileyhimsiz keyfiyet malumunuz oldukda ma'rifetiniz ile husus-ı mezbûru şer'-i şerife ve bâlâda muharrer kanun-ı münîfe tatbik ederek ber-vech-i hakkâniyet rû'yet birle fi'l-hakika merkûmûn Hacı Hasan ve Hacı İsmail ve Hacı Süleyman ve Hacı Ahmed'in ol mer'a yerlerini zabteylemeleri şer'-i şerife ve kanun-ı münîfin hilâfı bulunduğu mahall-i nizâ' üzerinde memur-ı hâzır olduğu hâlde tarafeynin hîn-i terâfu'larında inde's-şer' ... tebeyyün ve tahakkuk eylediği suretde ol mer'a yerlerinde kadimîsi vechile karye-i merkûme ahalisi hayvanâtının ra'y etdirilmesi hususuna mübâderet ve husus-ı mezbûr hâl-i hâzıra dikkat ve keyfiyet işbu emr-i şerifim kayd-ı bâlâsına şerh verilmek üzere bâ-ilâm ve mazbata der-bar-ı şevket-karar-ı mülûkaneme inhâ ve iş'ârına müsâra'at eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmakla mazmûn-ı münîf üzere amel ve hareket eyleyesiz. Fî 27 Ca. [1]285 / [15 Eylül 1868]

Ziya

GÜMÜLCİNE'DEKİ MUHACİRLER İÇİN HASTANE VE YETİMHANELER YAPILMASI

Gümülcine'de bulunan muhacirlerden hasta, dul ve yetimler için hastane ve yetimhaneler yapılabilmesi için gereken 5.000 Osmanlı altınının tedarik edilerek gönderilmesi

Atûfetli efendim hazretleri

Devletli Naşid Paşa ve saadetli Rıza Beyefendi hazerâtı taraflarından müstereken gelen telgrafnâme leffen arz u takdim kılındı. Meâlinden müstebân olduğu vechile Gümülcine'de bulunan muhacirinden binlerce hasta dul kadınlardan eytâmın tedavi ve terbiyesi için birkaç hastahâne ve yetimhânenin müsâra'atan te'sis ve inşası zımında beş bin aded Osmanlı altının irsâli elzem görünüp keyfiyet Bâbîâlî'ye bildirilmek için Avrupa komiserleri cânibinden dahi sefâretlerine yazılmış olduğundan ve muhacirîn-i merkûmenin beyân olunan ahvâl-i tahammül-güdâzlarına nazaran saye-i şefkat-vâye-i hazret-i Şehinşâhîde zikrolunan hastahâne ve yetimhânelerin inşası pek muktezî idiğünden bunlar için istenilen beş bin aded Osmanlı altınının hemen bi't-tedarik gönderilmesi hususunun Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne havalesi bugün Meclis-i Vükelâ'da tezekkür ve tensîb kılınmış olmakla ol bâbda emr u fermân-ı merâhim-unvan-ı cenâb-ı cihanbânî her ne vechile müte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfi infaz edilir, efendim.

Fî gurre-i Şaban sene [12]95 / [31 Temmuz 1878]

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Enmele-pîrâ-yı ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri mezkûr telgrafnâme ile beraber manzûr-ı âlî-i hazret-i Padişahî olmuş ve tezekkür ve istîzân olunduğu üzere zikrolunan hastahâne ve yetimhânelerin inşası için fenn-i mimarîde mahir bir kalfanın i'zâmıyla masârıf-ı inşaiyeyi nâtık bir defter tutulmak ve mümkün olduğu kadar ehven çıkarılmasına dikkat ve itina olunmakla beraber istenilen beş bin aded Osmanlı altınının hemen bi't-tedarik gönderilmesi hususunun Maliye Nezâreti'ne havalesi müte'allik ve şeref-sudûr buyurulan irâde-i merâhim-âde-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî muktezâ-yı münîfinden olarak zikrolunan telgrafnâme savb-ı sâmi-i dâverîlerine iade kılınmış olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 2 Ş. sene [12]95 / [1 Ağustos 1878]

[illegible]

GÜMÜLCİNE SULTANYERİ KAZASI SEYYİD BABA DERGAHI PANAYIRI

Gümülcine'ye bağlı Sultanyeri Kazasındaki Seyyid Baba Dergahı panayırının her sene olduğu gibi aynı tarihte açıldığı ve herhangi bir uygunsuzluk meydana gelmeden halkın alışverişlerini yaptığı

Vilâyet-i Edirne

68

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsine

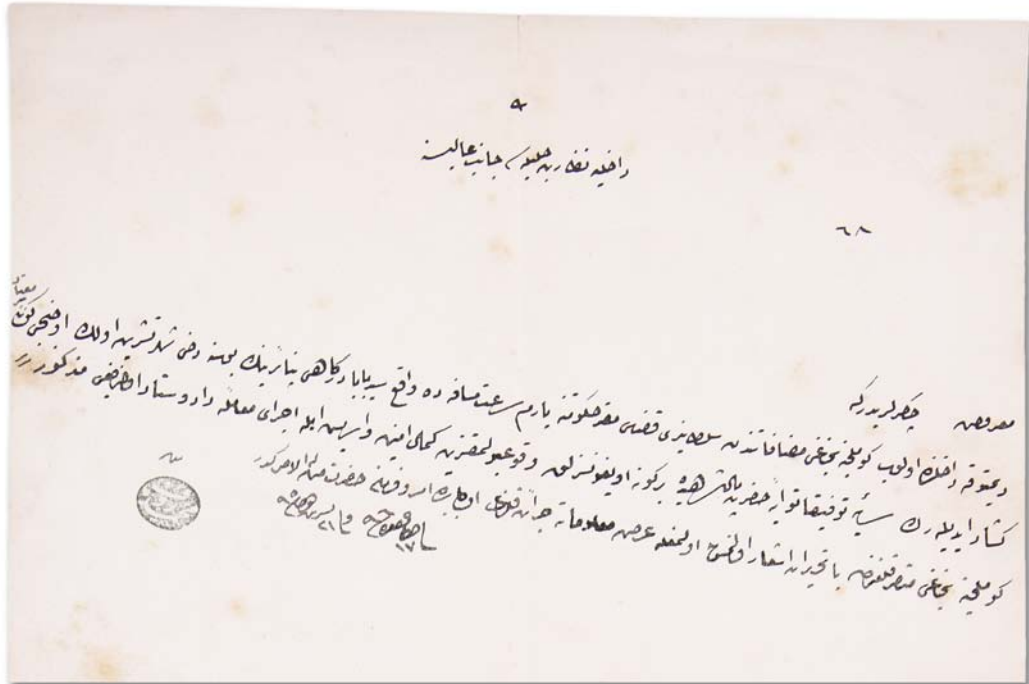
Ma'rûz-ı çâkerleridir ki

Dimetoka dahilinde olup Gümülcine Sancağı muzâfâtından Sultanyeri Kazası makarr-ı hükûmete yarım saat mesafede vâki Seyyid Baba Dergahı panayırının bu sene dahi şehri Teşrîn-i Evvel'in üçüncü günü ber-mu'tâd küşâd edilerek saye-i tevîkât-vâye-i hazret-i Padişâhîde bir gûne uygunsuzluk vuku bulmaksızın kemal-i emniyet ve asayiş ile icra-yı muamele-i dâd u sitâd olmağın mezkûr Gümülcine Sancağı Mutasarrıflığı'ndan bâ-tahrirât iş'âr olunmuş olmakla arz-ı malumâta cür'et kılındı. Ol bâbda emr u fermân hazreti men lehü'l-emrindir.

Fî 17 Zilkade sene [12]96 ve fî 21 Teşrîn-i Evvel [12]95 / [2 Kasım 1879]

Mehmed Rauf

**

Dimetoka dahilinde olup Gümölcine Sancağı muzafatından Sultanyeri Kazası makarr-ı hükûmete yarım saat mesafede vâki Seyyid Baba nâm mahalde ve yine Dimetoka dahilinde Koşukavak'da beher sene küşâd olunan panayırlar bu sene dahi küşâd olunarak saye-i şevket-vâye-i cenâb-ı Padişahîde herkes kemal-i asayişle ahz u i'tâ etdikleri ifadesine dair Edirne Vilâyeti'nden vârid olan iki kıt'a tahrirât manzûr-ı alî buyurulmak üzere leffen takdim kılındı, efendim.

Fî 25 Za. sene [12]96 / [10 Kasım 1879]

Said

دیمتوکا داخلینده اولوب کولجه شیخی مصافاعده سید نیری فضایی مقبره کلمه یارم ساحت مآذره واقع سید بابا
نام محمد دینه دیمتوکا داخله قوشیقوانده بهر ساد اولسانه یاریرلر بیله دخی کساد اولدوره برکت اوله حساب یاد قیلده
هکس کمال ایشده اخذ راعف ایدکلی افاده سنه دایر ادره ولایتینده وارد اولان بک قطع تحریق مطوعین بولده
اداره نفا تقییم نفسی ادرم ۵۶۵۹
۵۵۲

SİRKELİ KÖYÜNDEN HACI İSMAİL AĞA'NIN MECİDÎ NİŞANIYLA TALTİFİ

*Yunan eşkiyasından birinin ölü, ikisinin yaralı olarak ele geçirilmesinde üstün
gayreti görülen Gümülcine'ye bağlı Sirkeli köyünün ileri gelenlerinden
Hacı İsmail Ağa'nın Mecidî nişaniyle taltif edilmesi*

Devletli efendim hazretleri

Gümülcine Sancağı dahilinde kâin Sirkeli karyesi mu'teberân-ı ahalisinden olup
İnceğiz Balkanı'nda eşkiya-yı Yunaniye'den birinin meyten ve ikisinin mecrûhan
derdestleri emrinde hüsn-i hizmet ve gayret etmiş olan Hacı İsmail Ağa'nın beşinci
rütbeden bir kıt'a Mecidî nişan-ı zîşânı ile taltifi hakkında Edirne Vilâyeti'nden
meb'ûs tahrirâtın leffiyile Dahiliye Nezâreti Celîlesi'nin tezkire-i vâridesi arz u takdim
kılınmakla ol bâbda her ne vechile irâde-i seniyye-i hazret-i Padişahî şeref-müte'allik
buyurulur ise infaz-ı mantûk-ı münîfine ibtidâr edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî
terkîm kılındı, efendim.

Fî 11 Rebîülevvel sene [1]301 - Fî 29 Kânûn-ı Evvel sene [12]99 / [10 Ocak 1884]

Said

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Resîde-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîlerine melfûf
tezkire ve tahrirât manzûr-ı âlî buyurulmuş ve ber-vech-i istîzân mûmâileyh taltifi
hususuna irâde-i seniyye-i cenâb-ı Padişahî müte'allik ve şeref-sudûr buyurularak
tezkire ve tahrirât-ı ma'rûza iade kılınmış olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i
veliyü'l-emrindir.

Fî 14 Ra. sene[1]301 - Fî 1 Kânûn-ı Sâni sene [12]99 / [13 Ocak 1884]

Ali Fuad

دولت افتم حضرتي
 ترموچي سنجي د خنده كاشه سرگرمي قريبي مېرانه اهل بيته اولوي اجيز باقاسه اشقياي نوتانه دده بريك ميا وايي نيك جوړه دارو دندې اوسه حېد خدمت وځي
 احمد اوله حاجي ساعلي غاښك شېخي دده بر وځي شاده د پناه ايدو طغي خفي اوله ولوتنه معصوم خزانك بڼه واخېله نه به چېد سلك تڼه وړده سي عود وځي
 فغنه اوله پاره وځي اراده ميه خفي دده شرف معصوم جوړي اوله افغا د مطهره مېغه ابدار ايدو چې ميا نيم تڼه ځاوي زېغم فغني افتم
 ايدو اوله پاره وځي

دود وځي خپله
 مېرانه دندې اوله خپله دنده ساريه خپله
 مطهره دنده د خپله دنده ساريه خپله
 مېرانه دندې خپله دنده ساريه خپله
 دود وځي دنده دنده دنده دنده
 اوله پاره وځي اوله پاره وځي
 ايدو اوله پاره وځي

DEDEAĞAÇ ESNAF VE TÛCCARININ ANADOLU'DAKİ KURAKLIK İÇİN YARDIM TOPLADIĞI

Anadolu'da kuraklıktan mağdur olanlar için Dedeagaç esnaf ve tüccarından toplanan zahire yardımının hangi vilâyete gönderilmesi gerektiğinin Dedeagaç Mutasarrıflığı'na bildirilmesi isteği

Telgrafnâme

Anadolu Kaht-zedegânı İâne Komisyonu Cânib-i Sâmisî'ne

Buraca memurîn ve esnaf ve tüccardan nakden zürrâ'dan dahi zahire olarak cem'-i iâne edilmekte olup bu kere merkez-i vilâyete nakdiyâtdan yedi bin kuruş gönderilmiş ise de zahirenin Anadolu'da hangi vilâyete ve hangi iskeleye sevk olunacağı henüz malum olmadığından ve merkezde ise peyderpeyi toplanılan iânedен el-yevm dokuz yüz kûsûr İstanbul kilesi zahire bulunduğundan mevsim-i şitânın takarrubüne mebnî gerek bu mevcudun ve gerek ba'demâ cem' edilecek zehâirin nereye sevki lâzım geleceğinin ve aid olacağı vilâyete dahi irsalâtı ahz etmek üzere buradan iş'âr vuku'unda o iskelede memur bulundurulmasının emr u fermân buyurulması ma'rûzdur

Fî 6 Eylûl [1]303 / [18 Eylûl 1887]

**Mutasarrıf-ı Livâ-i Dedeagaç
Süreyya**

GÜMÜLCİNE VE İSKEÇE'DEN TOPLANAN UNUN BİNGAZI AHALİSİNE ULAŞTIRILMASI

Bingazi'de kıtlıktan zarar gören ahali için Gümülcine ve İskeçe'den toplanan unun yerine ulaştırılması

Dahiliye Mektubî Kalemi Müsveddâtına Mahsus Varakadır

Bahriye Nezâret-i Celîlesi'ne

Bingazi kahtzedegânı için Gümülcine hamiyetmendân ahalisi tarafından iâneten verilecek dakîkin Selanik'den avdetle Kânûn-ı Evvel'in on altıncı Çarşamba günü Karaağaç İskeleyi'ne gelecek olan Dolmabahçe Vapuru'na tahmîlen Dersaadet'e irsâli ol bâbda nezâret-i celîleleriyle cereyân eden muhabere üzerine Edirne Vilâyeti'ne iş'âr olunmuşdu. Birinci defa olarak beheri ellişer kıyyelik üç yüz sekiz çuval dakîk mezkûr iskeleden vapura tahmîl etdirilmiş ise de İskeçe'de dahi on iki bin altı yüz kıyye dakîk istihzâr edilerek zikrolunan iskeleye irsâl kılınmak üzere bulunduğu mahalline bildirildiğinden bahisle bunun dahi Selanik'den gelecek vapura tahmîl için emr verilmesi müşârunileyhâdan bu kere cevaben alınıp leffen tesyîr-i sûy-ı âlî-i nezâret-penâhîleri kılınan telgrafnâmede iş'âr suret-i iş'âra nazaran icabının icra ve inbâsına himem-i aliyye-i dâverîleri derkâr buyurulmak bâbında.

29 Kânûn-ı Evvel sene [1]308 / [10 Ocak 1894]

DH. MKT, 2038/60

نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل					بجای نفع خیر							
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												
نام و نام خانوادگی	محل												

İSKEÇE'DE İNŞA EDİLECEK CAMİ VE OKUL İÇİN HALKTAN YARDIM TOPLANMASI

İskeçe Cedid Mahallesi'nde iskan edilen muhacirlerin ihtiyacı olan cami ve okulun inşası için gerekli olan yirmi iki bin kuruşun devlet hazinesince karşılanamamasına binaen, Evkaf-ı Hümâyûn Hazinesi'nden temin edilmesi hususunda Şura-yı Devlet Dahiliye Dairesi'nden kaleme alınan mazbata üzerine, sözkonusu paranın Evkaf Hazinesi'nden karşılanmasına imkan olmadığına Evkaf Nezareti'nden bildirildiği, bu sebeple Edirne vilayet merkezi ve mülhakatındaki memurlar ile zengin ve hayırsever halktan yardım olarak toplanmasının kararlaştırıldığına dair Meclis-i Vükela mazbatası

Meclis-i Vükela Müzâkerâtına Mahsus Zabıt Varakasıdır

Hulâsa-i meâli

İskeçe Kasabası'nın Cedid Mahallesi'nde iskân olunan muhacirînin cami ve mektepleri olmamasıyla bunların inşası için sarfına lüzum görünen yirmi iki bin kuruşun iâne ve suver-i saire ile tedariki kâbil olamayacağı ve Hazine-i Celîlece dahi buna bir çare bulunamayacağı anlaşılmamasına mebnî meblağ-ı mezbûrun Hazine-i Evkâf-ı Hümâyûnca tedariki hakkında Şûrâ-yı Devlet Dahiliye Dairesi'nden kaleme alınan mazbata üzerine sebk eden iş'âra cevaben Evkâf-ı Hümâyûn Nezâreti'nden vârid olan 22 S. sene [1]311 tarihli tezkire okundu.

Kararı

İşbu tezkirede bu makûle müceddeden inşa olunacak hayrât için Hazine-i Evkâf bütçesinde karşılık olmayıp evkâf-ı şerife varidâtının mâ-vudî'a-lehinin gayriye sarf ve isti'mâli dahi gayr-ı câ'iz idüğünden meblağ-ı mezbûrun tesviyesine Hazine-i Evkâfca da imkân olmadığı beyân olunmasına nazaran mezkûr cami-i şerif ve mektebin inşası hâlen ve mevki'an taht-ı elzemiyetde olduğu hâlde mikdarının cüz'iyetine ve emsaline nazaran merkez-i vilâyet ve mülhakâtında mezkûr'l-mikdar akçenin tedariki zımında bir iâne tertib olunarak memurîn-i hükûmet ve mütemevvilân ve hamiyet-mendân-ı memleket tarafından verilecek i'ânât ile icabının icrası lâzım geleceğinden ona göre Edirne Vilâyeti'ne tebliğât icrası ve Dahiliye Nezâreti'ne de malumât i'tâsı tezekkür ve tensîb edildi.

Fî 14 Receb sene [1]311 - Fî 10 Kânûn-ı Sânî sene [1]309 / [22 Ocak 1894]

İmzalar

MV, 78/47

هَذَا خَيْرٌ لَّكَ مِنْ زَوْجِكَ فَامْكُ مَعِي

299

GÜMÜLCİNE'YE BAĞLI POLAT KASABASINDA KASIRGADAN ZARAR GÖRENLERE HÜKÜMET YARDIMI

Gümülcine'ye bir saat mesafede bulunan Polat Kasabası'nda meydana gelen kasırgada harap olan evlerin tamir masrafının hükümetçe karşılanacağı

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn
2724

Atûfetli efendim hazretleri

Geçende zuhur eden şiddetli bir kasırgada Gümülcine'ye bir saat mesafede kâin Polat Kasabası'nın kırk kadar hânesi harâb olmasına ve masârif-ı tamiriyesi olan yüz yetmiş liranın îâneten tedariki kâbil olmayıp meblağ-ı mezkûrun cüz'iyetine mebnî hükûmetçe tesviyesi hususunun Edirne Vilâyeti Vali Vekâlet-i Celîlesi'ne tebliğinin Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne havalesi tezekkür olunduğuna dair Şûrâ-yı Devlet Maliye Dairesi'nin mazbatası arz u takdim olunmakla ol bâbda her ne vechile irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî müte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı âlîsi infaz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim.

Fî 5 Şevval sene [1]317 - Fî 24 Kânûn-ı Sânî sene [1]315 / [5 Şubat 1900]

Sadrîazam
[Halil Rifat Paşa]

Ma'rûz-ı câker-i kemîneleridir ki

Resîde-i dest-i ta'zîm olup işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri üzerine mûcebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-sudûr buyurulmuş olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 14 Şevval sene [1]317 ve fî 2 Şubat sene [1]315 / [14 Şubat 1900]

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Tahsin

GÜMÜLCİNE'YE YERLEŞTİRİLEN MUHACİRLERİN İHTİYAÇLARININ KARŞILANMASI

Gümülcine Sancağı'nın Kuştepe mevkiine yerleştirilen muhacirlerin ekmek, yemeklik mısır ve tohumluk zahire ihtiyaçlarını karşılamak için 8.500 kuruş daha harcanmasına izin istendiği, muhacirlere verilecek zahirenin gelecek harman mevsiminde aynen geri alınacağı

Huzur-ı Sâmi-i Cenâb-ı Sadâret-penâhî'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Edirne Vilâyeti dahilinde Gümülcine Sancağı'nın Kuştepe mevkiindeki arazi-i hâliyede iskân edilen altmış beş hâne muhacirînin yemeklik mısır esmânı olan sekiz bin beş yüz kuruş mürsel havalenâmesi mücebince Mal Sandığı'ndan alınmış ise de mahall-i mezkûre henüz karye nâmı tesmiye edilemediği gibi muhacirîn-i merkûmenin tahrîr-i nüfus muamelâtı dahi icra olunamaması cihetiyle tohumluk için Ziraat Bankası'ndan ve sair tüccardan akçe ikrâzı kâbil olamadığından sene-i âtiyede dûçar-ı sefalet olmamak ve harman mevsiminde aynen alınmak üzere meblağ-ı mezbûrdan yedi bin beş yüz kuruşuyla tohumluk zahire ve bin kuruşuyla yemeklik mısır mübâyâ'a edilerek i'tâ olunmuş olduğu ve mahsul-i cedîdin idrakine hayli zaman olup muhacirîn-i merkûmenin ekserîsinin muhtac-ı muâvenet oldukları ve tahkikât-ı vâkı'adan anlaşıldığı gibi zaruret hallerinden bahisle mütevâlîyen müracaat ve isti'tâfda bulundukları beyânıyla mahsul-i cedîdin idrakine değin en ziyade muhtac olanlarına nân-ı aziz i'tâsıyla maişetleri te'min edilmek ve gelecek harmanda aynen istirdâd ve istîfâ kılınmak üzere daha sekiz bin kuruşun sarfına me'zûniyet i'tâsı vilâyet-i müşârunileyhâdan bâ-tahrîrât iş'âr kılınması üzerine iktizâsı fî 9 Şubat sene [1]317 tarihinde arz ve istîzân kılınmış idi. Vilâyet-i müşârunileyhâdan bu kere vârid olan telgrafnâmede ise muhacirîn-i merkûmenin muztar bir hâlde kaldıklarından muhafaza-i hayatları için ale'l-hesab suretiyle şimdilik iki bin kuruşun sarfına me'zûniyet-i serî'a i'tâsı iş'âr olunmakla iktizâsının Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne emr u iş'ârı menû-ı re'y-i âlî-i Sadâret-penâhîleridir. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 24 Zilkade sene [1]319 ve fî 20 Şubat sene [1]317 / [5 Mart 1902]

**Muhacirîn-i İslâmiye Komisyon-ı Âlîsi
Birinci Azâsı
Rıza**

حضور میں حاضر رہیں

۱۸۶۸

[illegible]

Nezâret-i Umûr-ı Maliye
Muhasebe-i Umumiye
Aded 2375

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Gümölcine Sancağı'nda Kuştepe mevkiindeki arazi-i hâliyede iskân olunan altmış beş hâne muhacirînin en ziyade muhtac olanlarına mahsul-i cedîdin idrakine kadar nân-ı azizin i'tâsıyla maişetleri te'min edilmek ve gelecek harman mevsiminde istîfâ olunmak üzere sekiz bin kuruşun sarfına me'zûniyet i'tâsı hakkında Muhacirîn-i İslâmiye Komisyon-ı Âlîsi birinci azâlığundan takdim olunan tezkirenin leffen gönderildiği beyân-ı âlîsiyle iktizâsının ifa ve arz u inbâsı şeref-vârid olan 10 Şubat sene [1]317 tarihli ve dört bin yüz otuz sekiz numaralı tezkire-i sâmiye-i fahîmânelerinde emr u iş'âr buyurulmuştur. Zehâyir-i mezbûrenin harman mevsiminde bedelen tahsil edilmek şartıyla bâ-kefalet-i müteselsile muhacirîne tevzî'yle esmânının mal sandığından i'tâsı irâde-i aliyye-i cenâb-ı Sadâret-penâhîlerine mütevakkıf bulunduğundan Muhasebe-i Umumiye-i Maliye ifadesiyle arz u beyânına ve mezkûr tezkirenin iade ve takdimine ibtidâr kılındı. Ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 26 Zilhicce sene 1319 ve fî 21 Şubat sene [1]317 / [6 Mart 1902]

Maliye Nâzırı
(İmza)

A. MKT. MHM, 517/15_4, 6

Karaulica Kaplıcası Misafirhanesi
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90581/9)

نظم الفوائد السنية

مختار من فضائل النبي

عكا
٢٤٧٥

معرفة جارك كربة له
كوبلجك قدومه به موقفك يا ارضي خالده اسطوره اظهر القه به خانه مارجيه ان زياده مجمل اولدريم محصل جديك اولد قدر ناه عيز اعين سوي معيشه نري نري
ايك وكلمه جرمه موعده استفا اوغله اوزره سترجه عظمه حوشه مادونه اعين فقط مارجيه اسديه قيسونه عاكس برنج احضا الفنده نعيم اوطان
نظمه نه لقا كونه رايك بيانه عاليه افضانه ايضا وعومه وانباي شفاور قومه ١٠ سطر ١٢ تاريخي دوريه به نور اوزر سكر نور و لونه مريه فخره ارض
امرو اسعار بيرشدر و خاير و نوره نه فخره موعده بدو تحصيل اييك سطر با كفالت مسلمه مارجيه نور بعد اغازنه ملا حنه وقنده اعين ي ارم عليه جيب
صدرا لقا ليدنه مرقه بوليدنه محاسبه عمده مالاه افان سبله عومه و بيانه و فخره نه نه اعانك وقصغه ابتداء فله اوطان ارم فخره و نوري اوردك
ماله رايك
٢٤٧٥ سطر ١٢

GÜMÜLCİNE VE İSKEÇE'DE AŞIRI YAĞIŞ VE DOLUDAN ZARAR GÖREN ÇİFTÇİLERE KREDİ AÇILMASI

1906 senesi Ağustos ayında Gümülcine ve İskeçe kazalarında yağın aşırı yağış ve doludan zarar gören çiftçilere beş yıl vadeli kredi açılması, felaketzedelere yardım konusu devletin gündeminde olmasına rağmen köylüleri tahrikle Gümülcine'de toplanmağa çağırın Okçular köyünden Hacı Hüseyin'in geçici olarak Gümülcine merkezinde zorunlu ikamete tabi tutulması

Dahiliye Mektubî Kalemi

Huzur-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Gümülcine, İskeçe ve havalisine nüzul eden bârân ve doludan vuku'a gelen hasarâtın derecât ve tafsilâtına dair Edirne Vilâyeti Vekâlet-i Celîlesi'nden vârid olan 13 Ağustos sene [1]322 tarihli ve dört yüz doksan üç numaralı tahrirât manzûr-ı sâmi-i Sadâret-penâhîleri buyurulmak üzere elden takdim kılınmışdı. İskeçe havalisinde doludan yalnız tütünlerce yüz bin lirayı mütecâviz hasarât olup hem tütün hem hububât-ı saire ziraatiyle meşgul olanlarla emvâl-i gayr-ı menkûlesini Ziraat Bankası'na terhîn ederek istikrâza muktedir olacaklar bi'l-istisnâ gelecek sene mahsul zamanına kadar ne kendilerinin ne de hayvanlarının idarelerine kâfi bir şeyleri kalmayan ve Ziraat Bankası'na müracaatla akçe istikrâzı için mikdar-ı kâfi emlak ve arazileri de bulunmayan altı yüz yirmi beş hâne halkının tehvîn-i ihtiyaâtı zımında hâne başına bin beş yüz kuruş kadar muhtelif mikdarda beş yüz bin kuruş ikrâz ve beş taksit-i mütesâvî ile beş senede istîfâ olunması mertebeye vücubda görüldüğüne ve İskeçe Kazası bidâyet-i teşkilinden beri kırk bin lira kadar menâfi' hisse-i îanesi verdiği hâlde bu hisseden zerre kadar istifade etmediği nazar-ı merhamete alındığı suretde fevka'n-nizâm addolunan bu muamele şâyân-ı kabul olmak lâzım geleceğine binâen meblağ-ı mezbûrun şerâit-i mesrûde dairesinde sarfına me'zûniyet i'tâsı ve fakat erbâb-ı ihtiyaç miyânında bir haftalık idaresine kâfi esbâb-ı maişeti bulunmayanlar dahi olduğundan iktizâsının tesrî'i hakkında Gümülcine Mutasarrıflığı'ndan alınan telgrafnâmenin nakliyle iktizâsının müsâra'aten ifası lüzumuna dair vekâlet-i müşârunileyhâdan vârid olan telgrafnâmenin sureti leffen takdim kılındı. Suret-i iş'âra nazaran icabının icra ve neticesinin vilâyete tabliğ edilmek üzere emr u inbâsı merhûn-ı re'y-i sâmi-i Sadâret-penâhîleridir. Ol bâbda.

19 Receb sene [1]324 - 26 Ağustos sene [1]322 / [8 Eylül 1906]

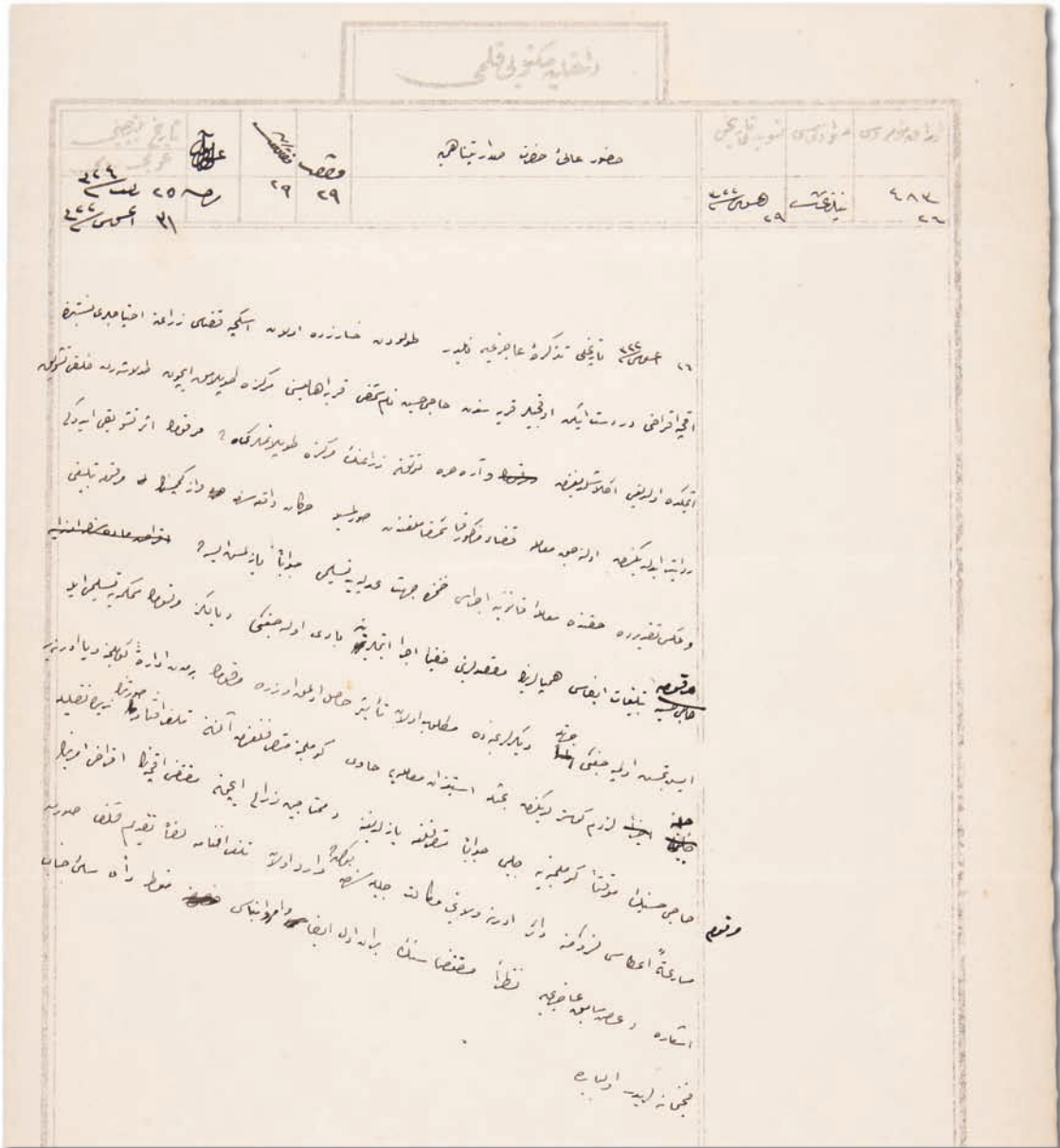
(307)

Dahiliye Mektubî Kalemi

Huzur-ı Âlî-i hazret-i Sadâret-penâhî'ye

26 Ağustos sene [1]322 tarihli tezkire-i acizîye zeyldir. Doludan hasarzedede olan İşkeçe Kazası zürrâ'ına ihtiyaçları nisbetinde akçe ikrâzı derdest iken Okçular karyesinden Hacı Hüseyin nâm şahıs karye ahalisini merkeze toplamak için dolaşarak halkı teşvik etmekde olduğu anlaşıldığından ve ara sıra tütün zürrâ'ının merkeze toplanmaları da merkûmun eser-i teşviki idüğü rivayet edildiğinden olunacak muamele kaza-i mezkûr kaymakamlığından sorulmasıyla harekât-ı vâkî'asından vazgeçmesinin merkûma tebliği ve aksi takdirde hakkında muamele-i kanuniye icrası zımında cihet-i

adliyye teslimi cevaben yazılmış ise de merkûma tebligât ifası hempâlarının maksadlarını hafiyyen icra etmelerine bâdî olacağı ve yalnız merkûmun mahkemeye teslimi ile iş bitmiş olmayacağı cihetle diğerlerince de matlûb olan te'sir hâsıl olmak üzere merkûmun bir müddet idareten Gümülcine veya Edirne'ye celbine lüzum gösterildiğinden bahisle istîzân-ı mütâlaayı hâvî Gümülcine Mutasarrıflığı'ndan alınan telgrafnâme suretinin zîre nakliyle merkûm Hacı Hüseyin'in muvakkaten Gümülcine'ye celbi cevaben mutasarrıflığa yazıldığına ve muhtacîn zürrâ' için muktezî akçenin ikrâzı emrinin müsâra'aten i'tâsı lüzumuna dair Edirne Vilâyeti Vekâlet-i Celîlesi'nden bu kere vârid olan telgrafnâme leffen takdim kılındı. Suret-i iş'âra ve arz-ı sâbık-ı acizîye nazaran muktezâsının bir an evvel ifa ve inbâsı menût-ı re'y-i sâmi-i cenâb-ı fahîmâneleridir. Ol bâbda 25 Receb sene [1]324 - 31 Ağustos sene [1]322 / [13 Eylül 1906]

**

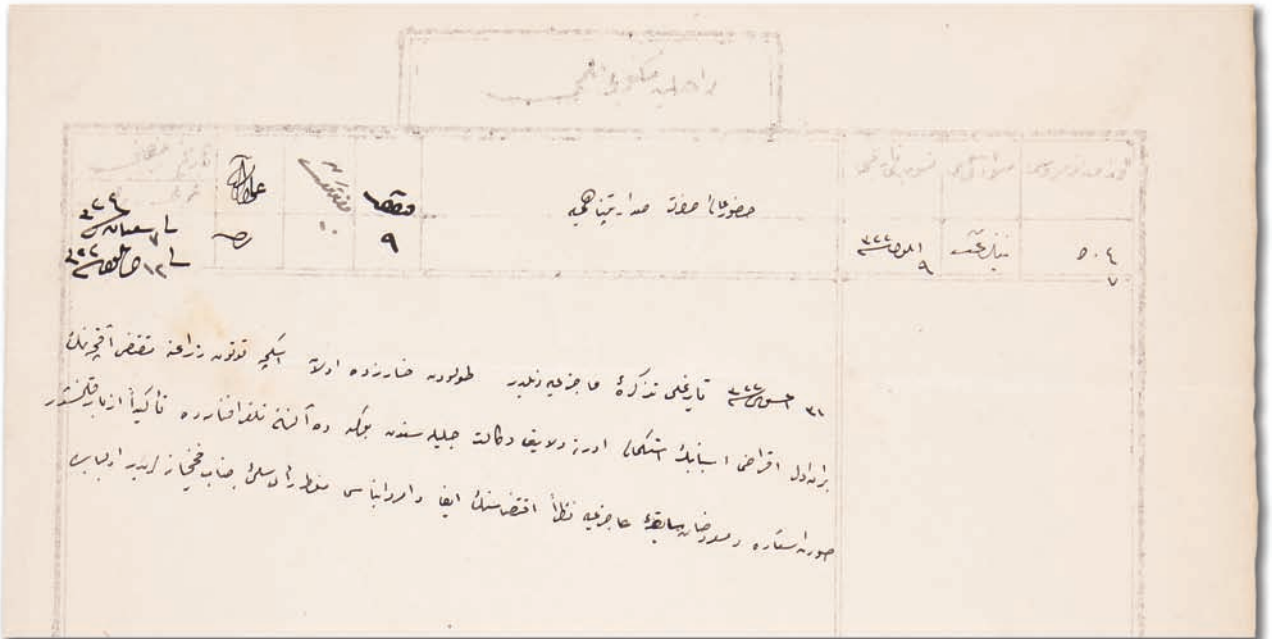
Dahiliye Mektubî Kalemi

Huzur-ı Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

31 Ağustos sene [1]322 tarihli tezkire-i acizîye zeyldir. Doludan hasarzedede olan İşkeçe tütün zürrâ'ına muktezî akçenin bir an evvel ikrâzı esbâbının istikmâli Edirne Vilâyeti Vekâlet-i Celîlesi'nden bu kere de alınan telgrafnâmede te'kîden izbâr kılınmıştır. Suret-i iş'âra ve ma'rûzât-ı sâbika-i acizîye nazaran iktizâsının ifa ve emr u inbâsı menût-ı re'y-i sâmi-i cenâb-ı fahîmâneleridir. Ol bâbda.

Fî 7 Şaban sene [1]324 - Fî 12 Eylül sene [1]322 / [25 Eylül 1906]

**

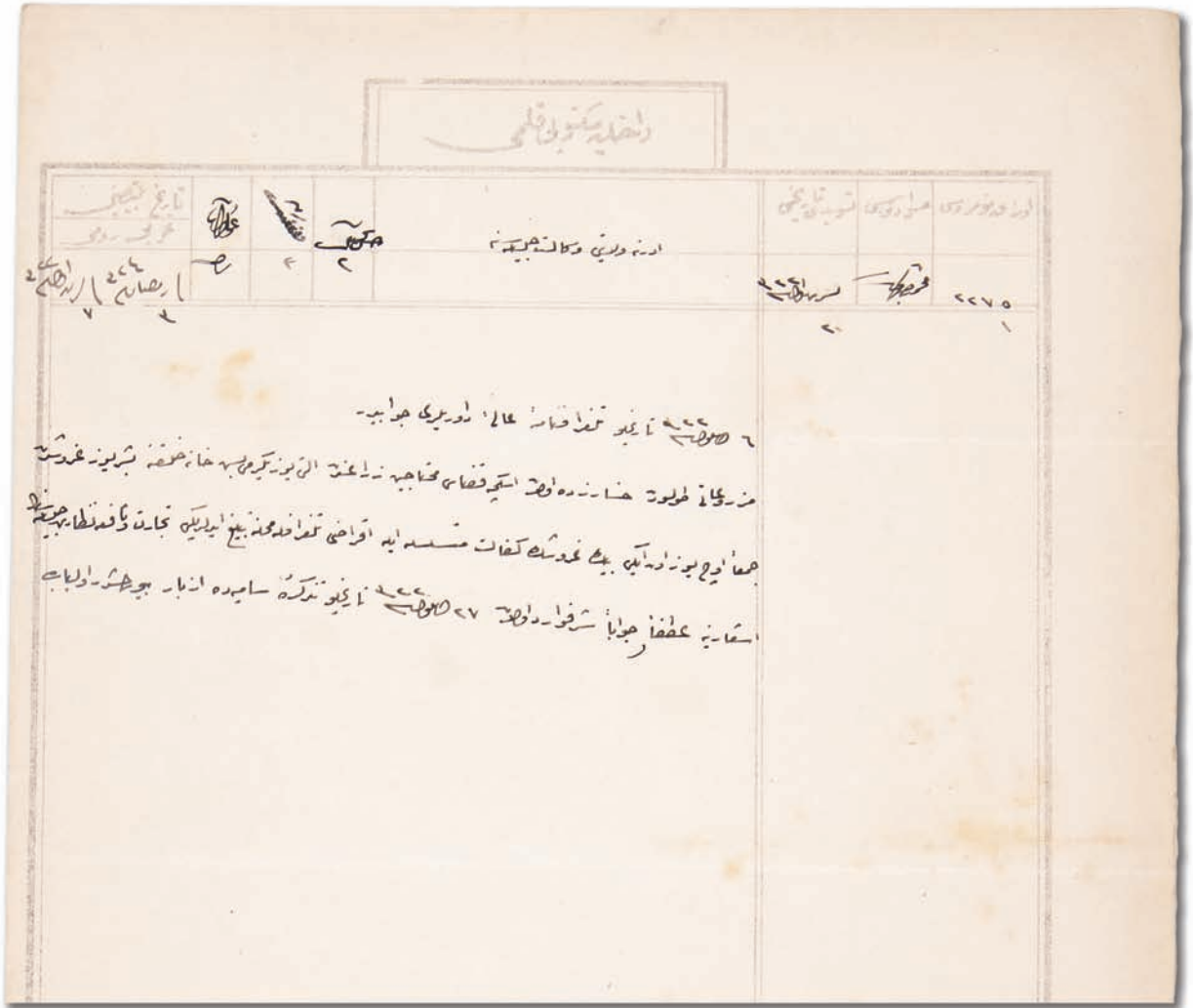
Dahiliye Mektubî Kalemi

Edirne Vilâyeti Vekâlet-i Celîlesi'ne

6 Eylül sene [1]322 tarihli telgrafnâme-i âlî-i dâverîleri cevabıdır.

Mezrû'âtı doludan hasarzede olan İskeçe Kazası muhtacîn-i zürrâ'ından altı yüz yirmi beş hâne halkına beşer yüz kuruşdan cem'an üç yüz on iki bin kuruşun kefalet-i müteselsile ile ikrâzı telgrafla mahalline tebliğ edildiği Ticaret ve Nâfia Nezâret-i Celîlesi'nin iş'ârına atfen cevaben şeref-vârid olan 27 Eylül sene [1]322 tarihli tezkire-i sâmiyede izbâr buyurulmuştur. Ol bâbda.

3 Ramazan sene [1]324 – Fî 7 Teşrîn-i Evvel sene [1]322 / [20 Ekim 1906]

DEVLETE BAĞLILIĞI SEBEBİYLE İSKEÇE RUM METROPOLİDİNİN NİŞANLA TALTİFİ

Devlete bağlılıkları ve Hicaz demiryollarına yaptıkları katkılar sebebiyle İskeçe Rum Metropolidi Yovakim ve yardımcısı Hristosmos Efendilerin nişanla taltif edilmeleri

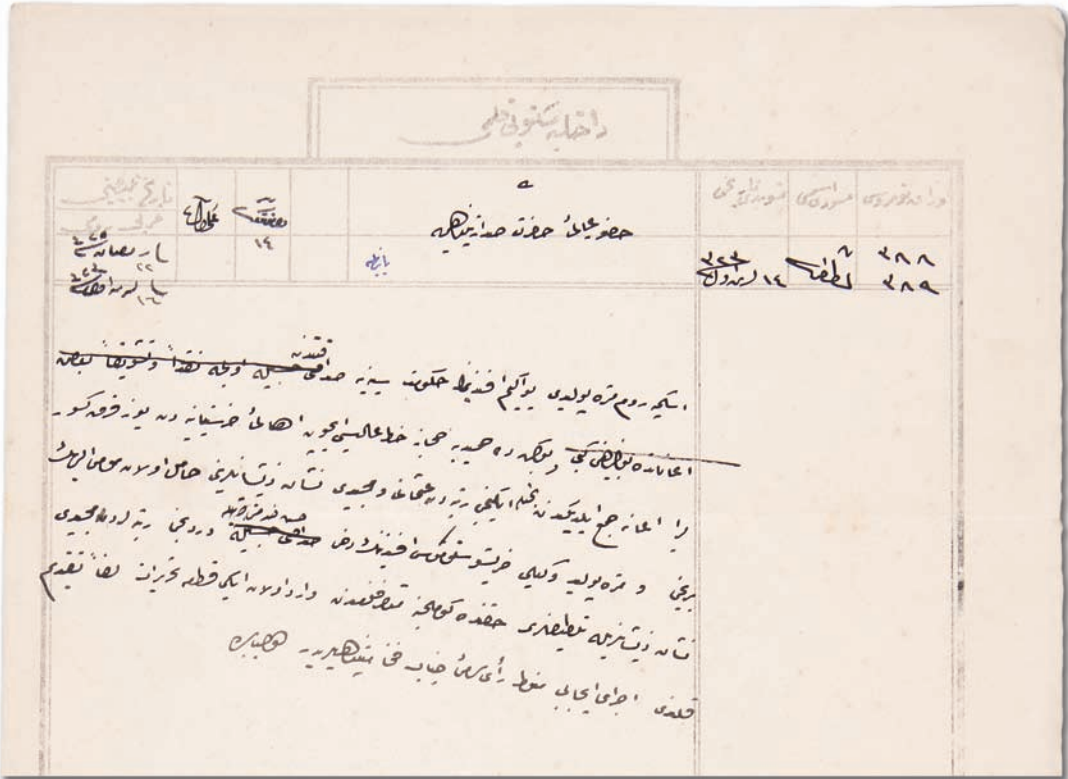

Dahiliye Mektubî Kalemi

Huzûr-ı âlî-i hazret-i Sadâret-penâhî'ye

İskeçe Rum Metropoliti Yovakim Efendi'nin Hükûmet-i Seniyye'ye sadakatinden ve bu kere de Hamidiye Hicaz Hatt-ı âlîsi için ahali-i Hristiyanîye'den yüz kırk küsur lira iâne cem' eylediğinden bahisle ikinci rütbeden Osmanî ve Mecidî nişan-ı zîşânlarını hâmil olan mûmâileyhin birinci ve metropolit vekili Hristostomos Efendi'nin dahi hüsn-i hizmeti vechile dördüncü rütbelerden Mecidî nişan-ı zîşânlarıyla taltifleri hakkında Gümülcine Mutasarrıflığı'ndan vârid olan iki kıt'a tahrirât leffen takdim kılındı. İcra-yı icabı menût-ı re'y-i sâmi-i cenâb-ı fehâmet-penâhîleridir. Ol bâbda

22 Ramazan sene [1]325 - 16 Teşrîn-i Evvel sene [1]326/ [29 Ekim 1910]

İSKEÇE'DE TÜTÜN İŞÇİLERİNİN KURDUKLARI CEMİYETLER

İskeçe'de "İskeçe Tütün Amelesi İrtibat ve Terakki Cemiyeti" adında bir amele cemiyeti kurularak tütün işçilerinin bu cemiyete üye yapıldığı, ancak daha sonra İskeçe Muhacir Kulübü Başkanı Mehmed Şehabeddin'in tütün işçilerini tahrik ederek aralarında ihtilafa sebep olduğu ve akabinde kendi başkanlığında "İskeçe Tütün Amelesi Osmanlı İrtibat ve Terakki Cemiyeti" adında ikinci bir cemiyetin kurulmasına ön ayak olduğu, ayrışma sebebinin görünürde idare heyeti azalarının yarısının Hristiyan olmasına bağlanmasına rağmen gerçek sebebin kulüp başkanı ve yardımcısının aidatlardan pay alma hakkından kaynaklandığı ● İskeçe Tütün Amelesi Osmanlı İrtibat ve Terakki Cemiyeti yöneticilerinin, 'tütün mağazalarında daha çok hristiyanlara iş verildiği' gibi dedikodular çıkarmalarının şehirde Müslüman-Hristiyan ayrışmasına sebep olabileceği, tütün işçilerinin mağazalara saldırarak birçok maddi hasara sebep olan olayların arkasında da Mehmet Şehabeddin ve arkadaşlarının çıkması gibi gerekçelerden dolayı bu kulübün kapatılmasına karar verildiği, ancak hükümetin ayırım yaptığı iddialarına mahal bırakmamak için diğer kulübün de kapatıldığı, bununla beraber kasabadaki tütün işçisinin çokluğu ve bunların gerekli iktisat ve tasarrufa riayet etmelerini temin için düzenli bir teşkilata da muhtaç olduklarından ilk cemiyetin devamı mahiyetindeki "İktisad" adında yeni bir teşekküle ruhsat verildiği

Edirne Vilâyeti

Tahrirât Kalemi

Hususi: 1012 / Umumî: 7292

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Hulâsa: İskeçe'de teşkil olunan
Tütün Amelesi Cemiyeti hakkında

Devletli efendim hazretleri

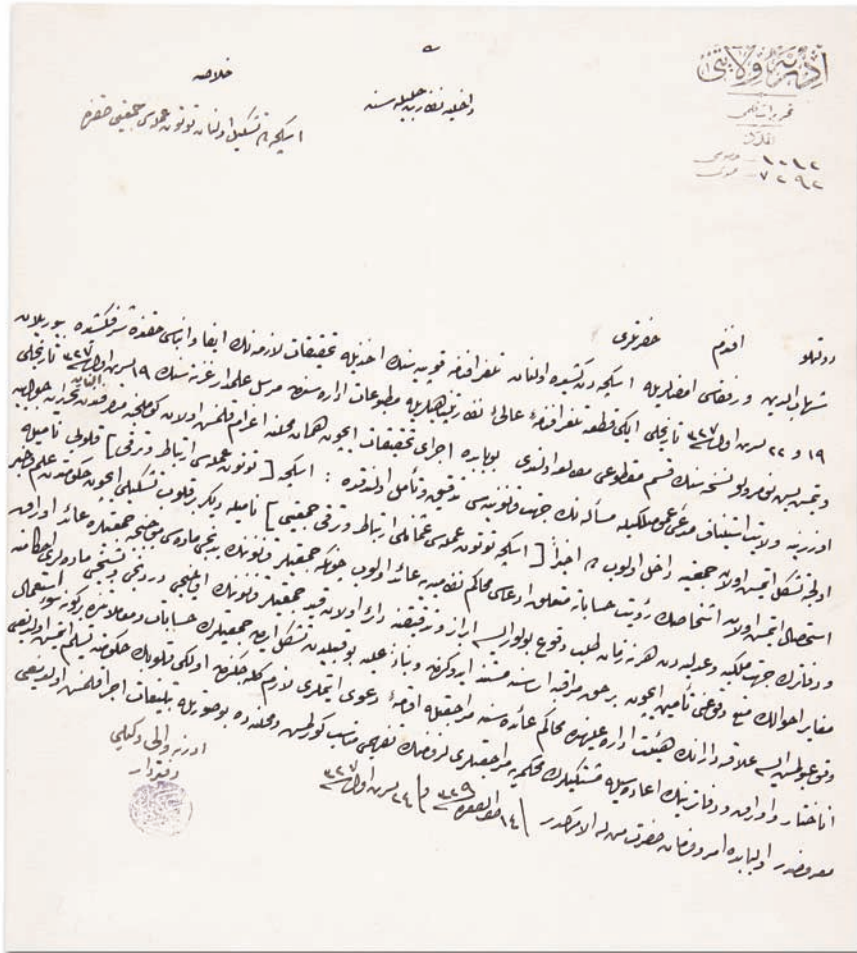
Şehabeddin ve rüfekâsı imzalarıyla İskeçe'den keşide olunan telgrafnâme kopyasının ahzıyla tahkikât-ı lâzîmenin ifa ve inbâsı hakkında şeref-keşide buyurulan 19 ve 22 Teşrîn-i Evvel sene [1]327 tarihli iki kıt'a telgrafnâme-i âlî-i nezâret-penâhileriyle matbûât idaresinden mürsel Alemdar Gazetesi'nin 19 Teşrîn-i Evvel sene [1]327 tarihli ve yetmiş beş numaralı nüshasının kısm-ı maktû'u mütâlâa olundu. Bu bâbda icra-yı tahkikât için hemen mahlline i'zâm kılınmış olan Gümülcine mutasarrıfından alınan tahrirât-ı cevabiye üzerine vilâyet-istînâf müdde-i umumiliğiyle meselenin cihet-i kanuniyesi tedkik ve teemmül olundukda: İskeçe "Tütün Amelesi İrtibat ve Terakkî" kulübü nâmıyla evvelce teşekkül etmiş olan cemiyete dahil olup da ahîren "İskeçe

Tütün Amelesi Osmanlı İrtibat ve Terakkî Cemiyeti" nâmıyla diğer bir kulüp teşkili için hükûmetden ilmuhaber istihsâl etmiş olan eşhâsın rü'yet-i hesabâta müte'allik iddiası mehâkim-i nizâmiyeye aid olup çünkü *Cemiyetler Kanunu*'nun yedinci maddesi mûcebince cemiyetlere aid evrak ve defâtirin cihet-i mülkiye ve adliyeden her ne zaman talep vuku bulur ise ibrâz ve tedkikine dair olan kayd *Cemiyetler Kanunu*'nun üçüncü ve dördüncü ve beşinci maddeleri ahkâmına müğayir ahvâlin men'-i vuku'unu te'min için bir hakk-ı murâkabe esasına müstenid idüğünden ve binâenaleyh bu kabilden teşekkül eden cemiyetlerin hesabât ve muamelâtında bir gûne suistimâl vuku bulmuş ise alâkadârânın hey'et-i idare aleyhinde mehâkim-i aidesine müracaatla ikame-i dava etmeleri lâzım geleceğinden evvelki kulübün hükûmete teslim etmiş olduğu anahtar ve evrak ve defâtirinin iadesiyle müştekîlerin mahkemeye müracaatları lüzumunun tefhîmi münasib görülmüş ve mahalline de bu suretle tebligât icra kılınmış olduğu ma'rûzdur. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 14 Zilkade sene [1]329 ve fî 24 Teşrîn-i Evvel sene [1]327 / [6 Kasım 1917]

Edirne Vali Vekili
Defterdar
(Mühür)

Telgrafnâme

Sadâret-i Uzmâ'ya

Dört bini mütecâviz tütün amelesinin hukuklarını sıyânet ve muhafaza etmek maksad-ı hayrıyla te'sis ve teşekkül etdirilen ve programı hükûmet-i meşrûtamıza bi't-takdim alınan emr-i me'zûniyete binâen küşâd edilen kulübümüzle hiç münasebeti olmayan ve yaptıkları cürmün cezasını görmek üzere derdest ve tevkif edilen failler meydanda iken vilâyetin verdiği emre atfen dört bini mütecâviz amele hukukları ayaklar altına alınarak kulübümüz seddedilmiştir. Cemiyetler Kanunu'na muhalif olarak verilen ve yapılan cürmün icrasını görecek faili meydanda ve kulübün hiçbir malumâtı olmadığı hâlde revâ görülen şu muamelenin bir an evvel hal ve kulübümüzün küşâdına müsaade buyurularak mağduriyetden vikâye buyurulmaklığımızı dört bin

TELEGRAMME **تلغرافنامه**

دولت علیہ شایہ تلغراف اداره سی

ADMINISTRATION DES TELEGRAPHES DE L'EMPIRE OTTOMAN

L'Etat n'accepte aucune responsabilité à raison du service de la télégraphie. دولت تلغراف معاملات دولتی مسئولیت قبول ندارد.

[ملاحظہ]

Retransmission ou Esquissum				RECEPTION			
N° d'expédition	transmis à	Date	Signature de l'employé	N° d'ordre	Reçu de	Date	Signature de l'employé
		12/11/1327					

De: موردی Pour: موردی N°: 152/7 Voie: طریق Date: 12/11/1327 H. 14 M. 14 L'indic. Eventuelles: موردی

مذاکرہ نظام

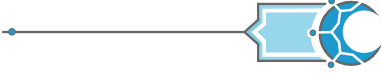
درہمیکہ تجاویز نو توتہ محمد سند حق تعالیٰ صلی اللہ علیہ وسلم محفوظہ ائمہ مقدسہ جبرئیل
نائبہ و شوق اندیشہ در درختان قلمیہ شد طرہ ذہن بالقیاس المناہب
ما ذوقہ بپاؤ کشاد ایضہ ذوقیہم لہی شاہن اہلبیانہ و یا بدقتی جودت جہان
کورہ آردہ در دستہ تقیہ اندیشہ فاعلمہ سلطنتہ ایضہ در دستہ
ارہ مطفا درہمیکہ تجاویز محمد حق تعالیٰ ایلا قہ انتہ الہدۃ قدوسہ سدا یستہ
محمد ذوقہ خالقہ اولہ و ہدایہ و یا سیکہ خدیجہ فحاشی کردہ جہنمہ ذوقہ سلطنتہ
ذوقہ لہی رملہ ماتہ اولیئہ علیہ روا کونینہ شومہ طرہ سادہ اولہ حق
دستہ ذوقہ شوقیہ و ہدایہ و یا سیکہ خدیجہ فحاشی کردہ جہنمہ ذوقہ سلطنتہ
درہمیکہ محمد نامہ استعلا اہلیم ذوقہ

اسکے توتہ محمد سند
ابطال و توتہ محمد سند
لیفہ محمد سند

14

A.H. 10. 1327/7

مطبعہ احمد احسان و تہذیب
KAYI 1918 A. 10 - CONSTANTINOPLE

amele nâmına istid'â eylerim, fermân. Fî 6 Mayıs sene [1]328 / [19 Mayıs 1912]

İskeçe Tütün Amelesi
Osmanlı İrtibat ve Terakkî Cemiyeti
Reis-i Sâbıkı Mehmed Şehabeddin

**

Edirne Vilâyeti
Tahrirât Kalemi
Aded
Hususî: 439
Hususî: 15044

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Hulâsa: İskeçe'de tütün amelesi kulüpleri hakkında

Devletli efendim hazretleri

29 Mayıs sene [1]328 tarih ve üç yüz yirmi ve üç yüz yirmi üç numaralı iki kıt'a telgraftnâme-i nezâret-penâhîleri cevabıdır.

Tütün Amelesi Cemiyeti nâmına Şehabeddin imzasıyla İskeçe'den Meclis-i Mebusân'a ve nezâret-i celîlelerine çekilen telgraflarda seddolunduğundan şikâyet edilen amele kulübünün esbâb-ı seddi hakkında Gümölcine Mutasarrıflığı'yla cereyân eden muhabere cevabında İskeçe'de irtibât ve terakkî nâmıyla ilk defa bir amele cemiyeti teşekkül ederek orada mevcut bilumum tütün amelesi işbu cemiyete kaydolundukları hâlde bilâhare İskeçe Mühacir Kulübü Riyâseti'nde bulunan müştekî Mehmed Şehabeddin'in tahrikâtıyla amele arasında bir ihtilaf zuhur etmekle bunlar ikiye ayrılarak ve ayrıca bir nizamnâme tanzim ederek diğer bir kulüb daha teşkil eyledikleri ve ihtilâf-ı vâki zâhiren hey'et-i idare azâsının nısfı Müslüman ve nısf-ı diğeri Hıristiyan olmasından münba'is görünüyor idiye de hakikatde kulüb reisi ve reis-i sânilerinin aidat almakda olmaları hasebiyle işbu aidatdan hissemend olmak arzusunda bulunan merkûm Şehabeddin ile hem-efkârı olan diğer bazı kesânın hırs ve tama'ları neticesi idüğü ve bu iki kulüb beyindeki zıddıyetin gitgide hâd bir şekle girdiği ve Muhacirîn-i İslâmiye Cemiyet-i Hayriyesi'ni bir fırka-i siyasiyeye alet etmeğe muvaffak olan merkûm Şehabeddin amele sınıfından değil iken riyâsetini deruhde ettiği ikinci amele cemiyetini de intihâbât esnasında ifsâda teşebbüs ettiği sırada bir cürmden dolayı hakkında ihzâr müzekkiresi sâdır olması üzerine İskeçe'den savuşup intihâbât sırasında bu kulübün tezvîrden masûn kalabildiği ve Nisan'ın on üçüncü günü İskeçe'deki tütün amelesinin bilumum tütün mağazalarına hücum ederek bir çok cam şikest etmeleri üzerine müşevvikler hakkında tahkikât icra ve ele geçirilenler

mahkemeye teslim edilmiş olduğu gibi iki kulüb arasındaki zıddiyetin temâdîsi her ne zaman asayiş ve serbesti-i ticareti tehdid ve ihlâl edeceği revîş-i hâlden anlaşılmasına bilhassa Şehabeddin'in riyâset ettiği ikinci amele kulübünün efrâdı diğerine nisbetle ekalliyetde olduğu hâlde mağazalar ashâbının diğer kulüb amelesini ve daha doğrusu Hristiyanları istihdam ediyor yolunda şikâyetde bulunularak ortada Müslümanlık Hristiyanlık gibi bir nifak mezhebi ihdâs edilmek istenilmiş ise de lede't-tahkik yalnız bir mağazada işleyen amelenin yüzde altmış Hristiyan olup diğerlerinde yüzde yetmiş ve yetmiş beş derecesinde Müslüman olduğu tezâhür etmesiyle işbu ikinci kulübün mefsedet îkâ'ına çalışmakda olduğuna da hükûmet-i mahalliyece kanaat-ı kâmile hâsıl olmasına binâen adaletin tamamî-i icrası ve hükûmetin hiçbir tarafa iltizâmkârâne muamelede bulunmaması ve amelenin mağazalara tecavüzlerine de mahal bırakılmaması için kulüblerin ikisi de seddedildiği ve fakat kasaba-i mezkûrede amelenin kesreti hasebiyle bunların iktisad ve tasarrufa riâyet için muntazam bir usule rabt edilmeleri zımnında orada bir amele kulübünün vücûb ve vücudu hükûmetçe de musaddak bulunduğundan irtibât ve terakkî nâmıyla ilk evvel teşekkül eden kulübün yerine kâim olmak üzere iktisad nâmıyla yeniden teşkil edilen bir cemiyetin nizâmnâmesi kabul edildiği ve aynı san'atla meşgul ve aynı mesleği takibe mecbur olan amelenin aksâma ayrılması tevlîd-i rekabete bâ'is ve şu hâl hem kendi menfaatlerine ve hem ikide bir de yapacakları grevler münasebetiyle memleketin ahvâl-i inzibâtiyesine muzır olacağından mâadâ hey'et-i idarenin Müslüman ve Hristiyan olması gibi mevâddın nizâmnâmede mevcut bulunması da o cemiyetin cins ve mezheb esası üzerine teşekkül ettiğine delâlet edip bu da *Cemiyetler Kanunu*'nun madde-i mahsusası ahkâmına muhalif olmakla ikinci bir amele kulübünün yeniden küşâdına müsaade edilmemesi elzem bulunduğu iş'âr olunmuştur. *Cemiyetler Kanunu*'nun üçüncü maddesinde ahkâm-ı kavânîne ve âdâb-ı umumiyye mugayir bir esası gayr-ı meşru'a veya asayiş-i memleket ve tamamîyet-i mülkiye-i devleti ihlâl ve şekl-i hâzır-ı hükûmeti tağyîr ve anâsır-ı muhtelif-i Osmaniyye'yi siyaseten tefrik maksadına mübtenî olmak üzere cemiyetler teşkili caiz olmadığı muharrer bulunduğu İskeçe'de sırf umûr-ı iktisadiye ile meşgul olmak üzere bir amele kulübü mevcut iken arzuhalcilik ve dava vekâleti ile iştigâl eden müşteki Şehabeddin'in mücerred ameleden alacağı aidat ile te'min-i menfaat fikriyle mezkûr kulübler efrâdı beynine ilkâ-yı nifak ederek bunları tefrik ve ikinci kulüb ihdâs etdikden ve kendisini riyâsete intihâb ettirdikden sonra kulübü maksad-ı teşekkülüne münâfî âmâl ve makâsıd-ı siyasiyeye alet etmiş ve İslâm ve Hristiyan amele arasına da nifak sokarak beyne'l-anâsır tefrika husulüne sebep olmuş olmasından dolayı hükûmet-i mahalliyece madde-i kanuniye-i mezkûreye istinâden her iki kulübün seddedildiği ve iktisad nâmı altında yeniden bir amele kulübünün kanun-ı mahsus vechile teşekkül eylediği suret-i iş'ârdan münfehim olmakda bulunduğu nazaran mahallince ihtiyar edilen muamelede muhtac-ı tashih bir cihet görülememekte ise de ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 12 Receb sene [1]330 ve fî 14 Haziran sene [1]328 / [27 Haziran 1912]

Edirne Valisi
Halil

تحریرات قلمی

عَدَدُ

۹۶۵ - مومری
- عموک

10.44

9

داخلی نفع و جلیہ نہ
اسکیرہ تو تونہ عمدی قلوبی حقیقہ

[illegible]

GÜMÜLCİNE HAMAMININ KAPANMAMASI İÇİN GEREKLİ MALZEME YARDIMININ YAPILMASI

Nüfusunun dörtte üçü Müslüman olan Gümülcine Kasabası'nın tek hamamının, gerekli malzemelerin bulunmaması sebebiyle kapanmaması için Osmanlı Devleti'nden Batı Trakya'ya havlu, peştamal ve sabun gönderilmesine dair Bakanlar Kurulu kararı

Meclis-i Vükelâ Müzâkerâtına Mahsus Zabıtnâme

Hulâsa-i Meâli

Nüfusunun dörtde üçü ahali-i İslâmiye'den olan Gümülcine Kasabası'nda kâin yegâne hamamın levâzım-ı asliyesinden olan peştemallerinin isti'mâle gayr-ı sâlih bir derecede fersûdeleşmiş bulunmasından ve sabunun fıkdanından dolayı kapanarak taharet-i sıhhiyyenin icra edilemeyeceğinden bahisle mezkûr hamam müste'ciri Ferid Efendi tarafından iki yüz parça Havlu ve peştamal ile bin kıyye kadar sabunun ihracına müsaade i'tâsı hususuna dair Ticaret ve Ziraat Nezâreti'nin 7 Mart [1]332 tarihli ve 4 numaralı tezkiresi okundu.

Kararı

Ol mikdar havlu ve peştamal ile sabunun ihracı münasib görüldüğünün nezâret-i müşârünileyhâya izbârı tezekkür kılındı.

12 Cumadelûlâ[1]335 - 7 Mart [1]333 / [7 Mart 1917]

(İmzalar)

MV, 207/15

۱۲

۱۵

تاریخ و روز	تاریخ و روز	<p>مجلس وگلا</p> <p>مذاکرانه مخصوص ضبط نامه</p>	تاریخ	روز
تاریخ و روز	تاریخ و روز		تاریخ	روز
تاریخ و روز	تاریخ و روز	<p>فصله مالی</p>	تاریخ	روز
تاریخ و روز	تاریخ و روز		تاریخ	روز
تاریخ و روز	تاریخ و روز	<p>فصله مالی</p>	تاریخ	روز
تاریخ و روز	تاریخ و روز		تاریخ	روز
تاریخ و روز	تاریخ و روز	<p>فصله مالی</p>	تاریخ	روز
تاریخ و روز	تاریخ و روز		تاریخ	روز
تاریخ و روز	تاریخ و روز	<p>فصله مالی</p>	تاریخ	روز
تاریخ و روز	تاریخ و روز		تاریخ	روز
تاریخ و روز	تاریخ و روز	<p>فصله مالی</p>	تاریخ	روز
تاریخ و روز	تاریخ و روز		تاریخ	روز
تاریخ و روز	تاریخ و روز	<p>فصله مالی</p>	تاریخ	روز
تاریخ و روز	تاریخ و روز		تاریخ	روز
تاریخ و روز	تاریخ و روز	<p>فصله مالی</p>	تاریخ	روز
تاریخ و روز	تاریخ و روز		تاریخ	روز
تاریخ و روز	تاریخ و روز	<p>فصله مالی</p>	تاریخ	روز
تاریخ و روز	تاریخ و روز		تاریخ	روز
تاریخ و روز	تاریخ و روز	<p>فصله مالی</p>	تاریخ	روز
تاریخ و روز	تاریخ و روز		تاریخ	روز

BATI TRAKYA MÜSLÜMANLARININ İHTİYAÇLARININ EDİRNE'DEN GÖNDERİLMESİ

Hilal-i Ahmer Cemiyeti adına Batı Trakya Müslümanlarının ihtiyaçlarını karşılamak için yirmi vagon mısır ile bir vagon tuzun Edirne'den gönderilmesi

Meclis-i Vükelâ Müzakerâtına Mahsus Zabıtname

Hulasa-i Meâli

Edirne'den Trakya'ya mısır ve tuz sevk ve ihracına müsaade i'tâsı mahallî Müdafaa-i Hukuk-ı İslâmiye Cemiyeti murahhaslarından Abdülhalim ve Mahmud ve Nedim ve Tevfik Beyler tarafından istid'â edildiği ve istîzân-ı muameleyi mutazammın Ticaret ve Ziraat Nezâreti'nden vârid olan tezkire ile bu husus hakkında mûmâileyhim tarafından makam-ı Sadâret'e verilen istid'ânâme okundu.

Kararı

Nezâret-i müşârunileyhâca dermiyân olunduğu vechile Hilâl-i Ahmer Cemiyeti nâmına olarak Garbî Trakya ahali-i müslimesine ihtiyacât-ı hakikiyeleri nisbetinde tevzî' edilmek üzere yirmi vagon mısır ile bir vagon tuzun Edirne'den ihracı bi't-tensîb keyfiyetin cevaben nezâret-i müşârunileyhâya iş'ârı ve devâir-i mûte'allıkaya ve Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Riyâseti'ne malumât i'tâsı tezekkür kılındı.

25 Kânûn-ı Sâni sene [1]336 / [25 Ocak 1920]

MV, 218/31

۱۹۷۶

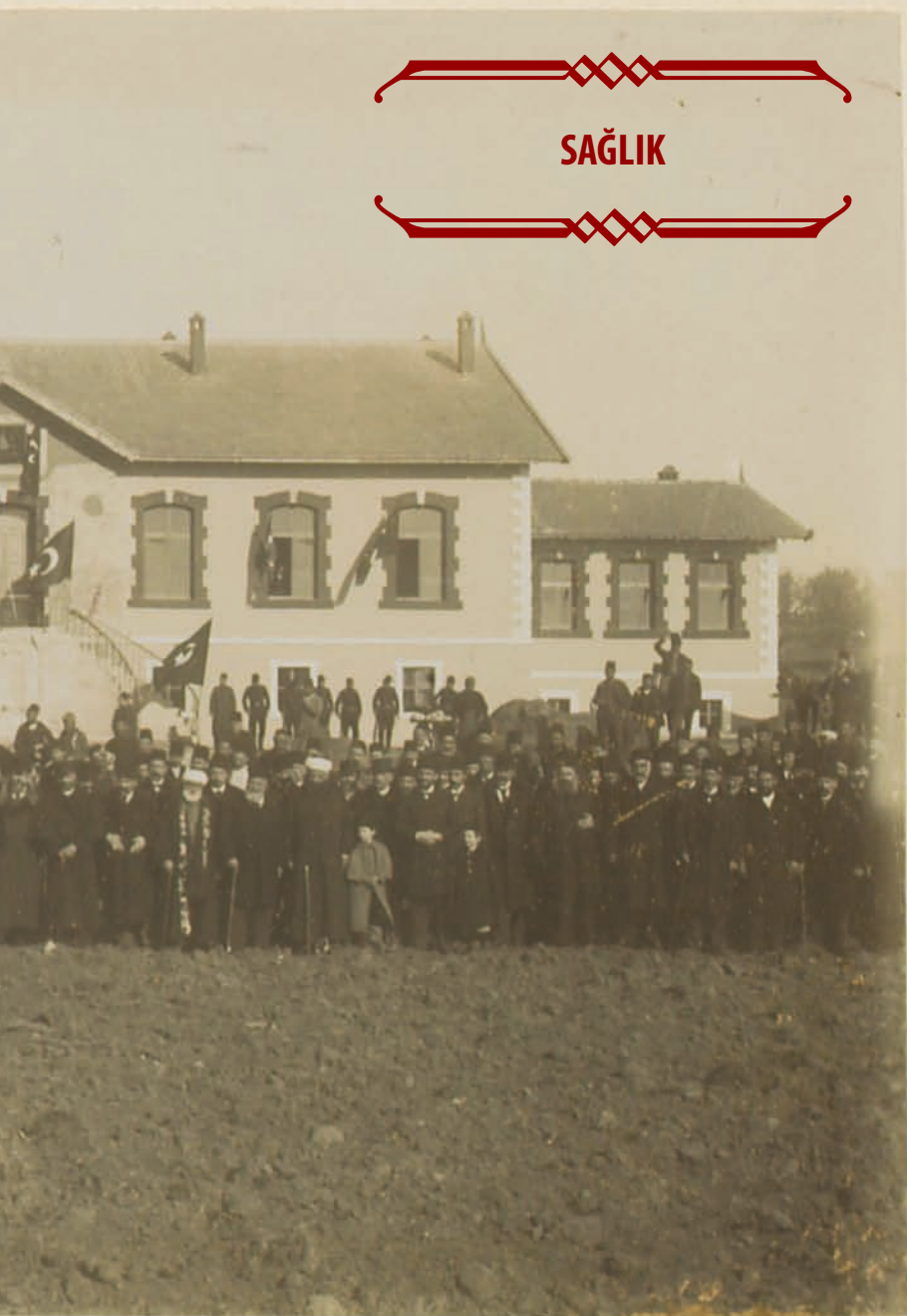
31

[illegible]

Dedeğaç Gurebâ Hastanesi
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90581/15)

SAĞLIK

دره اغاج غربا فنه خانه سی

یوز و غنه ایلی به دهان زبانه با تا به استیجاب ایچ جله و سفته و علیل ساریه معلولینه و مجنونده و محض
ایری ایری رازره لری و صفا نه دارنجه به قدره درو لووانی فستله -

GÜMÜLCİNE'DE MUHACİRLER İÇİN AÇILAN HASTANENİN İHTİYAÇLARININ KARŞILANMASI

Gümülcine'de muhacirler için açılan hastaneye gerekli olan elbise, yatak takımı ve sair eşyanın İlane-i Muhacirîn Encümeni tarafından karşılanması

Atûfetli efendim hazretleri

Şûrâ-yı Devlet Maliye Dairesi'nden kaleme alınıp melfûf iki kıt'a defter ile ma'an arz u takdim kılınan mazbata meâlinden müstebân olduğu vechile Gümülcine'de küşâd olunan muhacirîn hastahânesine muktezî elbise ve yatak takımı ve sair eşya ve levâzımâtın İlane-i Muhacirîn Encümeni ma'rifetiyle tedarik ve irsâli zımında saadetli Necib Paşa hazretlerine zimmet kayd ile üç defada cânib-i Hazine'den i'tâ kılınan beş yüz elli bin kuruşluk kâime akçeden doksân dört senesi Ağustos'unun yirmi ikisinden Kânûn-ı Evvel'i gâyetine kadar dört yüz on beş bin üç yüz elli beş kuruş otuz dört para ve yine sene-i merkûme Kânûn-ı Sânî'sinden Şubat'ı nihayetine değin beş bin sekiz yüz elli iki kuruş otuz para ki cem'an dört yüz yirmi bir bin iki yüz sekiz kuruş yirmi dört para sarf edilmiş ve suret-i sarfı encümen-i mezkûrun taht-ı tasarrufunda bulunmuş olduğundan meblağ-ı mezbûrun ber-mûceb-i istîzân Hazinece icra-yı mahsubu hususunun Maliye Nezâret-i Behiyyesi'ne havalesi tezekkür kılınmış olmakla ol bâbda irâde-i seniyye-i hazret-i Padişahî her ne vechile müte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise hükm-i münîfini infaza mübâderet olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim.

Fî 11 C. sene [12]96 / [2 Haziran 1879]

(İmza)

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Resîde-i dest-i ibcâl olan işbu tezkire-i sâmiye-i âsafâneleriyle evrak-ı ma'rûza manzûr-ı âlî-i hazret-i Padişahî buyurulmuş ve meblağ-ı mezbûrun ber-mûceb-i istîzân Hazinece icra-yı mahsubu hususunun Maliye Nezâret-i Behiyyesi'ne havalesi müte'allik ve şeref-sudûr buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Şehinşâhî mantûk-ı münîfinden olarak evrak-ı mezkûre savb-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine iade kılınmış olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 12 C. sene [12]96 / [8 Haziran 1879]

Ali Rıza

GÜMÜLCİNE'DE ŞAP HASTALIĞI

Gümülcine'de ortaya çıkan şap hastalığı sebebiyle büyükbaş hayvanların yüzde yirmisinin telef olduğu, daha fazla yayılmasının önüne geçmek için gerekli tedbirlerin alınması

Tıbbiye Nezâret-i Behiyyesi'ne

Gümülcine'de büyük hayvanâtda şap illeti zuhur ederek yüzde yirmi derecede telefât vuku bulunduğu cihetle men'-i sirayeti esbâbının istikmâlî mahalline bildirildiğine dair Edirne Vilâyeti'nden çekilen telgraftâme leffen savb-ı vâlâlarına irsâl kılınmış olmakla ifa-yı muktezâsına himmet buyurulması bâbında.

Fî 20 Receb sene [1]308 ve fî 17 Şubat sene [1]306 / [1 Mart 1891]

صالح	تبعی تا بجی	همه مندرک	اوراندرک	مسورداکی	مسورداکی
بلا و لیدیه	لا چارنج	لا سا طراچ	تبعی	تبعی	تبعی
طبہ نقہ یہ پیسنہ			تبعی	تبعی	تبعی
			۶۴۹	۶۴۹	۶۴۹
			۱۲	۱۲	۱۲
<p>کویا کجہ در جوت جیوانانده شاب عنده ظور ابرک بوزم بکجه درجه در نفاصه دفعه اولین</p> <p>جند من سرانی اسبابه تنکی و محنه بیدریکینه دائر ادرنه حلاوتنه حکیمه غفرانه نفاصه</p> <p>والله اعلم بالصواب</p>					

İSKEÇE GUREBA HASTANESİ VE ASKERİ TESİSLERİN AÇILIŞININ YAPILDIĞI

*İskeçe Kasabası'nda halkın yardımlarıyla yapılan 40 yataklı gureba hastanesi
ile askerî mühimmat deposu ve 200 askerin yerleştirilebileceği bir askerî
dairenin tamamlanarak açılışının yapıldığı*

Makam-ı Seraskerî
Mektubî Kalemi
Hususî

Tabur merkezi olan İskeçe Kasabası'nda bâ-teşvik-i iânât-ı ahali-i mahalliye ile inşasına başlatdırılmış olan esliha ve mühimmât-ı askeriye ile iki yüz nefer isti'âbına kâfi ve ancak üç bin lira ile meydana gelir redîf debboyuyla müştemilâtından olan daire-i askeriye ve kırk yataklı bir de gureba hastahanesi saye-i ma'mûriyet-vâye-i cenâb-ı Padişahî'de bu kere resîde-i hüsn-i hitâm olarak cülûs-ı hümayûn-ı meymenet-makrûn-ı cenâb-ı zıllullahîye müsâdif olan yevm-i mesudda sığır ve koyundan mürekkeb seksen kadar karâbîn zebh ve üç bin kıyyeye karîb pirinçden ve sair erzakdan et'ime tabh etdirilerek mükemmel bir ziyafet keşîde ve i'tâ ve bu suretle tecemmu' eden memurîn-i mülkiye ve askeriye ve hamiyet-mendân ahali tarafından devam-ı ömr ü afiyet-i cenâb-ı Padişahî dua-yı mefrûzü'l-edası yâd ve ifa ve menkabe-i celîle-i mevlid-i Nebvî kırâet olunarak resm-i küşâdı icra kılındığı ve bu bâbda hizmet ve gayreti görünenlerin taltif ve tesrîri hususunun dahi başkaca inhâ olunacağı Gümülcine Sancağı mutasarrıfıyla mevki'-i mezkûr redîf Liva Kumandanlığı'ndan müştereken keşîde olunan telgrafnâmede beyân olunduğu İkinci Ordu-yı Hümayûn Müşiriyeti Vekâleti'nden bâ-tahrirât izbâr kılınmış olmakla muhât-ı ilm-i âlî buyurulmak üzere arz-ı malumâta ibtidâr kılındı. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 12 Safer sene [1]309 ve fî 4 Eylül sene [1]307 / [16 Eylül 1891]

Serasker
Rıza

تفاتیلی

مکتوب قاف
خسرو

طابور مرکزی اوتد اکت قصه نه بالتریه اعاناه اهل الحلیه اید اناسه باندیه رسته اولد اکت و مهوات عکریه اید
اکچ یوز نفر سنجانه کافی و انجه و صلیه لره لایه لایه کاور روفی دیویدل شعله نه لردلو راز عکریه و قرقه
یاقه برده غرافه فارس ساییه یوز یوز صاب بارجه بوکره سیده صه قلم اولد رده جلوسه هله صفت
مقدونه صاب طلاله صه صاه فادو یوز معورده صفر و قوند نه مرکب کاه قد قلابه دنج و اوج بلیه قیه نیر
برجه و سار اراقد نه طعمه طح اید یزله لک ماکل بر فیا کتیه داعه و بوضو یز تخ ایدیه ماموریه ملکیه
و عکریه و صحنه لاهالی طرفه نه دوام عمر و عافیه صاب بارجه رعای مقدون لاری یاز و ایفا و نصیه
مولد یوز قران اولد نه رسم کاردی جا فلسفه و بوابه صه قد و غرق کور یاندله لطیف و شرری و صفر
رضی بقصه لای اولد یوز کویله تخای مقفله موقع مذکور ریفه لوقوماه لقصه نه سر کتیه و اولدانه لقصه قنار
یاز اولد یوز ایچا رده یوز صبریه و کالنه باخبریه ان اربا فاضله اولدله محاطام عایر یوز و زره و صبر
ایده لقصه و بایده ار و فرما هفتیه مه ادر مکس (صفر ۹) و ادر هفتم
عشر
ظا

DEDEAĞAÇ HASTANESİ'NİN HİZMETE AÇILMASI

*İstanbul-Selanik demiryolu hattının inşasıyla önemi bir kat daha artan
Dedeagaç'ta, fakirlerin tedavi edilmeleri için yaptırılan hastanenin açıldığı*

**Vilâyet-i Edirne
Mektubî Kalemi**

Mâbeyn-i Hümayûn-ı Cenâb-ı Mülûkâne Başkitâbet-i Celîlesi'ne

Atûfetli efendim hazretleri

Saye-i terakkiyât-vâye-i hazret-i Padişahî'de Dersaâdet-Selanik iltisâk hattının inşasıyla ehemmiyet-i mevki'ye ve ticariyesi bir kat daha tezâyüd eden Dedeagaç Kasabası'nda evvelkinden ziyade gurebâ ve fukarâ bulunmakta olduğuna ve bunlardan hastalananları tedavi edecek hiç bir mahal olmamasına mebnî küşâdı taht-ı vücûb ve elzemiyetde bulunan gurebâ hastahânesi için mezkûr iltisâk hattı şirketinin malı olup, Dedeagaç kısmı inşaatının ikmâli cihetiyle lüzumsuz kalan ve yüz altmış beş parçadan ibaret bulunan hastahâne eşya ve malzamesi bir hizmet-i müftehîre olarak mezkûr şirket tarafından meccânen Dedeagaç Belediyesi'ne terk ve tebberru' edilmiş ve masârîf-ı dâime ve saire için muktezî karşılık saye-i tevfiât-vâye-i hazret-i Padişahî'de belediyece tedarik ve isticâr olunan bir mahal dahi hastahâne ittihâz edilmiş olduğundan memurîn ve ulema ve mu'teberân-ı memleket ve düvel-i mütehâbbe konsolos memur ve vekilleri ve bazı mu'teberân-ı ecânib hâzır oldukları hâlde da'avât-ı mefrûze-i cenâb-ı Hilâfet-penâhînin tekrarıyla geçen Pazartesi günü resm-i küşâdının icra olduğu Dedeagaç Sancağı Mutasarrıflığı'ndan re'sen ve cevaben alınan telgrafnâmelerden anlaşılmış olmakla arz u beyânına ibtidâr kılındı. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 2 Receb sene 1313 ve fî 7 Kânûn-ı Evvel sene 1311 / [18 Aralık 1895]

**Yâverân-ı Hazret-i Şehriyârîden
Edirne Vali Vekili ve
İkinci Ordu-yı Hümayûn Müfettişi
Ferîk Mehmed Ârif b. Ali**

وَلَا يَنْفَعُ

مَكْتُوبٌ قُلُوبٌ

عَلَى

سایه چنانچه خداوند بخواهد ما را به سلامت رساند

عفو شد اقدم حضرتی
سایه رفیقان و حضرت بادشاه در سعادته - ملایک النفاذ حضرت از سبیل اهدیه موقعه و تجاری بر قاف رها سازید و در علاج
و به سبب اولاده زیاده غریب و فقر اولاده و بوند و به سبب ناری ناری و به سبب بی کسادی و به سبب و به سبب
بولاده غریب و به سبب بی کسادی و به سبب ناری ناری و به سبب بی کسادی و به سبب و به سبب
بارم در عباره بولاده و به سبب ناری ناری و به سبب بی کسادی و به سبب و به سبب
و مصارف دایم و سار و به سبب ناری ناری و به سبب بی کسادی و به سبب و به سبب
اتحاد ایسه اولاده و به سبب ناری ناری و به سبب بی کسادی و به سبب و به سبب
رعوات و به سبب ناری ناری و به سبب بی کسادی و به سبب و به سبب
و صواباً التایف و به سبب ناری ناری و به سبب بی کسادی و به سبب و به سبب

FERECİK'E BAĞLI KÖYLERDEKİ ÇOCUKLARA ÇİÇEK AŞISI YAPILDIĞI

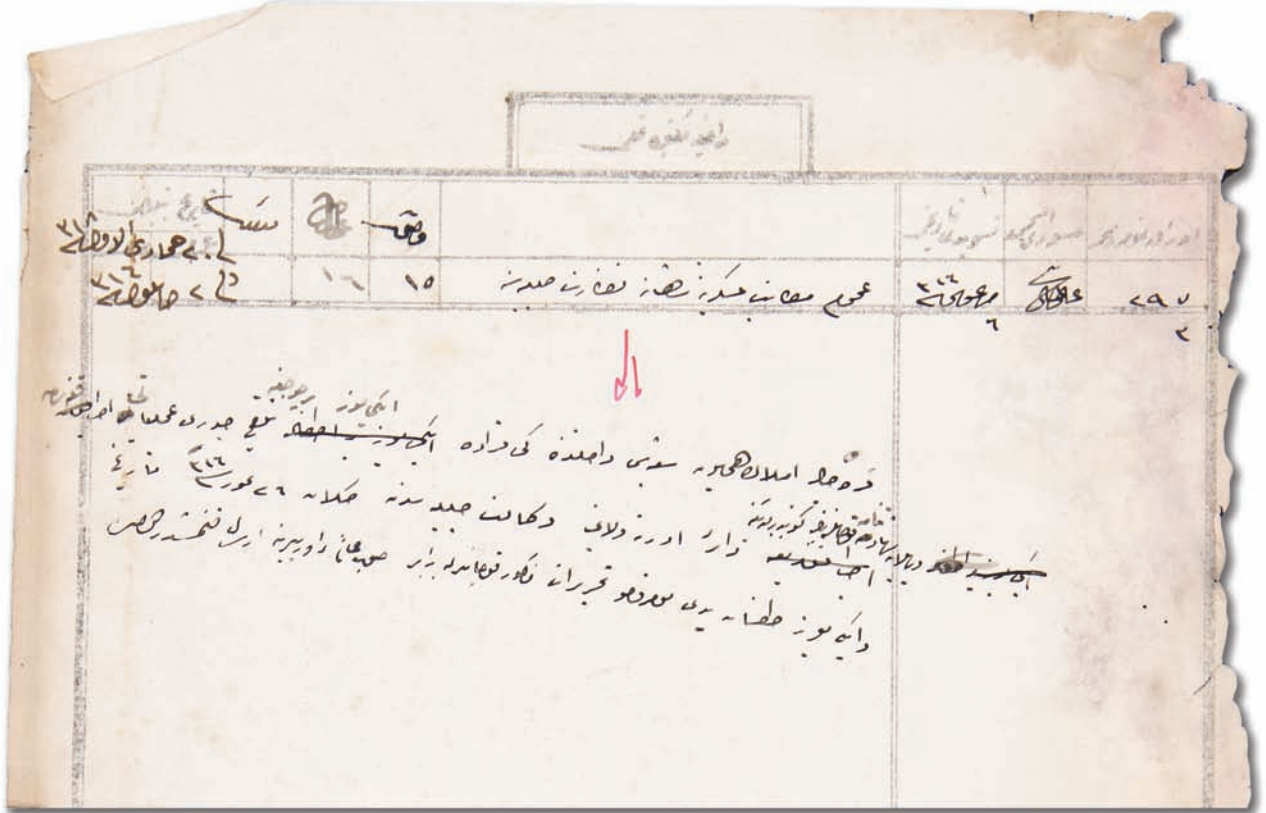
*Ferecik Emlâk-ı Hümâyûn Şubesi'ne bağlı köylerde 201 çocuğa
çiçek aşısı yapıldığı*

Dahiliye Mektubî Kalemi

Umum Mekâtib-i Askeriye-i Şahane Nezâret-i Celîlesi'ne

Ferecik Emlâk-ı Hümâyûn şubesi dahilindeki kurâda iki yüz bir çocuğa telkîh-i cederî ameliyâtı icra kılınarak verilen şehadetnâme koçanlarının gönderildiğine dair Edirne Vilâyeti Vekâlet-i Celîlesi'nden gelen 26 Temmuz sene [1]316 tarih ve iki yüz doksan yedi numaralı tahrîrât mezkûr koçanlarla beraber savb-ı âlî-i dâverîlerine irsâl kılınmıştır. Ol bâbda.

20 Cumadulûla sene [1]318 - 2 Eylül sene [1]316 / [15 Eylül 1900]

İSKEÇE VE CİVARINDA 4.015 ÇOCUĞUN AŞILANDIĞI

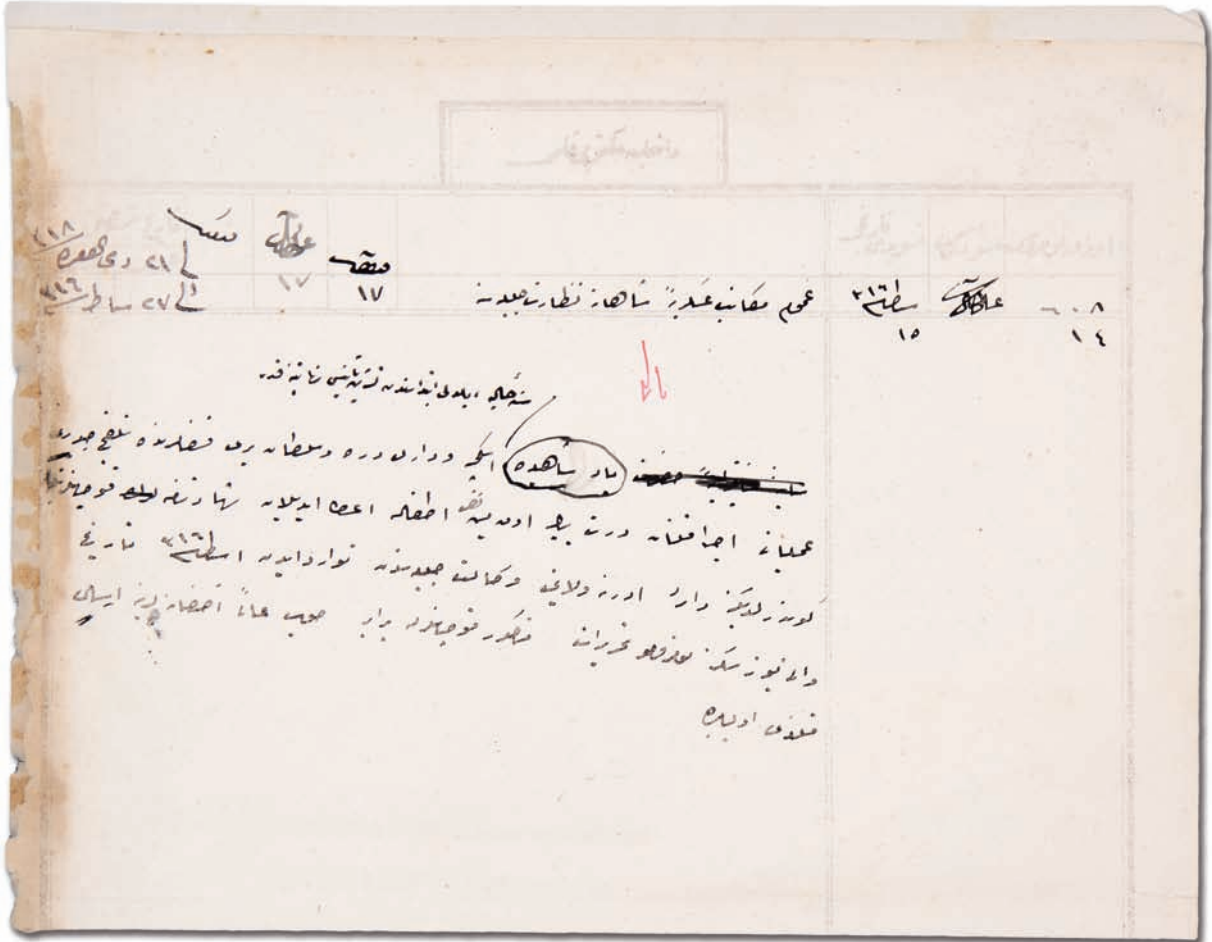
1900 senesi Eylül ve Kasım ayları arasında İskeçe, Darıdere ve Sultanyeri Kazalarında 4.015 çocuğa çiçek aşısı yapıldığı

Dahiliye Mektubî Kalemi

Umum Mekâtib-i Askeriye-i Şahane Nezâret-i Celîlesi'ne

Sene-i hâliye Eylülü ibtidâsından Teşrîn-i Sânîsi nihayetine kadar İskeçe ve Darıdere ve Sultanyeri Kazalarında telkîh-i cederî ameliyâtı icra kılınan dört bin on beş nefer etfâle i'tâ edilen şehadetname koçanlarının gönderildiğine dair Edirne Vilâyeti vekâlet-i celîlesinden tevârüd eden 1 Şubat sene [1]316 tarih ve altı yüz sekiz numaralı tahrirât mezkûr koçanlarla beraber savb-ı âlî-i âsafânelerine irsâl kılındı. Ol bâbda.

Fî 21 Zilkade sene [1]318 - Fî 27 Şubat sene [1]316 / [12 Mart 1901]

İMAR FAALİYETLERİ

Dedeâğaç Hükümet Bahçesinin Adliye Dairesi Girişindeki Kısmı

(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90581/4)

ددهاغاچ حاكمه باغچه سرك زمره عرب بيگانه مهارت قسم

DİMETOKA'DAKİ CAMİLERİN TAMİR MASRAFLARININ SALİH PAŞA TARAFINDAN KARŞILANACAĞI

Yıldırım Bayezid Han ve Çelebi Sultan Mehmed Han'ın Dimetoka Kazası'nda harap halde bulunan camilerinin masraflarını üstlenmek isteyen Çirmen Sancağı Mutasarrıfı Salih Paşa'ya bu iznin verilmesi

Manzûrum olmuştur

Müşârunileyhin iltiması vechile cami-i mezkûrun masârıf-ı tamiriyesini kendi yedinden i'tâ etmek üzere termîm ve inşa eylesine ruhsat verilsin. Doğrusu bu günlerde müşârunileyhin tavrı ve hareketi yolunda olmakla şu vuku bulan hallerden dolayı kendiye vesvese ve telaş gelmemek için tarafından iltifatlıca ve te'mini hâvî bir mektub tahrîr olunup ucâleten irsâl olursa münasib olur idi.

Çirmen Sancağı Mutasarrıfı Salih Paşa kullarının vârid olan kâimesidir. Ecdad-ı i'zâm-ı behîst-makam-ı şahanelerinden cennet-mekân firdevs-i âşiyân Sultan Yıldırım Bayezid Han ve Çelebi Sultan Mehmed Han tâbe serâhümâ hazerâtının âsâr-ı hayriyelerinden olarak Dimetoka Kazası'nda kâin cami-i şerif ziyadesiyle muhtac-ı tamir olduğu beyânıyla zât-ı şevket-simât-ı mülûkânelerine isticlâb-ı da'avât-ı hayriye niyyet-i hâlisasiyle cami-i şerif-i mezkûrun masârıf-ı tamiriyesini kendi yedinden i'tâ etmek üzere ma'rifetiyle termîm ve inşası hususuna müsaade-i seniyye erzân buyurulması iltimasını mutazammın olmakla manzûr-ı hümâyûn-ı cihanbânîleri buyurulmak için arz u takdim olunduğu muhât-ı ilm-i âlîleri buyuruldukda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emr efendimizindir.

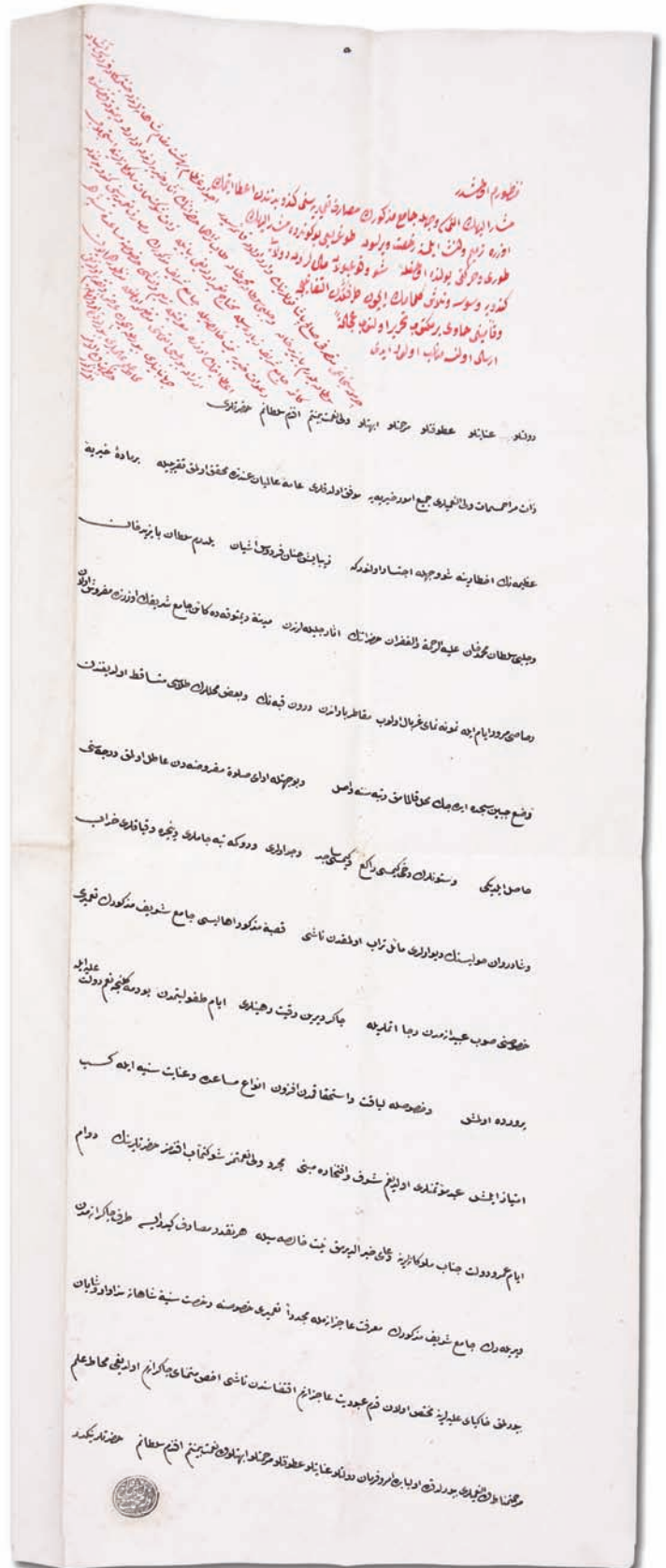
Devletli, inâyetli atûfetli merhametli übbebetli veli-nimet-i bi-minnetim efendim Sultanım hazretleri

Zât-ı merâhim-simât-ı veliyyü'n-ni'amileri cemi-i umûr-ı hayriyeye muvaffak oldukları âmme-i alemyân indinde muhakkak olmak takrîbiyle bir madde-i hayriye-i azîmenin ihtarına şu vechile ictisâr olunur ki zîbâyış-canan firdevs-âşiyân Yıldırım Sultan Bayezid Han ve Çelebi Sultan Mehmed Han aleyi'r-rahmeti ve'l-gufrân hazerâtının âsâr-ı celîlelerinden Medine-i Dimetoka'da kâin cami-i şerifin üzerinde mefrûş olan rasâsı mürûr-ı eyyâm ile nümune-nümâ-yı gırbâl olup makâtır-ı bârândan derûn-ı kubbenin ve bazı mahallerin talası mütesâkit olduğundan vaz'-ı cebîn-i secde edecek mahal kalmamak rütbesine vâsıl ve bu cihetle eda-yı salât-ı mefrûzadan âtil olmak derecesini hâsıl eylediği ve sütunların dahi kimisi râkî' ve kimisi sâcid ve cidârları ve dökme tepe camları ve pencere ve kapakları harâb ve şadırvan havlusunun duvarları mâil-i turâb olmakdan nâşi kasaba-i mezkûr ahalisi cami-i şerif-i mezkûrun tamiri hususunu

savb-ı ubeydânemden rica etmeleriyle çâker-i dirîn-rıkkıyet-rehinleri eyyâm-ı tufûliyetimden bu deme gelince ni'am-ı Devlet-i Aliyye ile perverde olmuş ve hususla liyakat ve istihkâkımdan efzûn-ı envâ'-ı müsaade ve inâyet-i seniyye ile kesb-i imtiyâz eylemiş abd-i mu'teminleri olduğum şeref ve iftihara mebnî mücerred veli-nimetimiz şevket-meâb efendimiz hazretlerinin devam-ı eyyâm-ı ömr ü devlet-i cenâb-ı mülûkânelerine dua-yı hayr aldirmek niyet-i hâlisesiyle her ne kadar masârif giderse taraf-ı çâkerânemden verilerek cami-i şerif-i mezkûrun ma'rifet-i acizânemle mücededen tamir hususuna ruhsat-ı seniyye-i şahane sezâvâr u şâyân buyurulmak hâki-pây-ı aliyyelerine muhtas olan kıdem-i ubûdiyet-i acizânem iktizâsından nâşî ehass-ı mütemennâ-yı çâkerânem olduğu muhât-ı ilm-i merhamet-menât-ı veliyü'n-ni'amileri buyuruldukda ol bâbda emr u fermân devletli inâyetli atûfetli merhametli übbehetli veli-nimet-i bi-minnetim efendim Sultanım hazretlerindir.

(tt. 1237 / 1821)

Es-Salih Mehmed Salih

HAT, 746/35241

GÜMÜLCİNE TELGRAF HATTININ HİZMETE AÇILMASI

Gümülcine Kazası telgraf hattının tamamlanarak hizmete açılması münasebe-
tiyle, kaza idarecilerinin gönderdikleri teşekkür telgrafının Padişaha sunulduğu

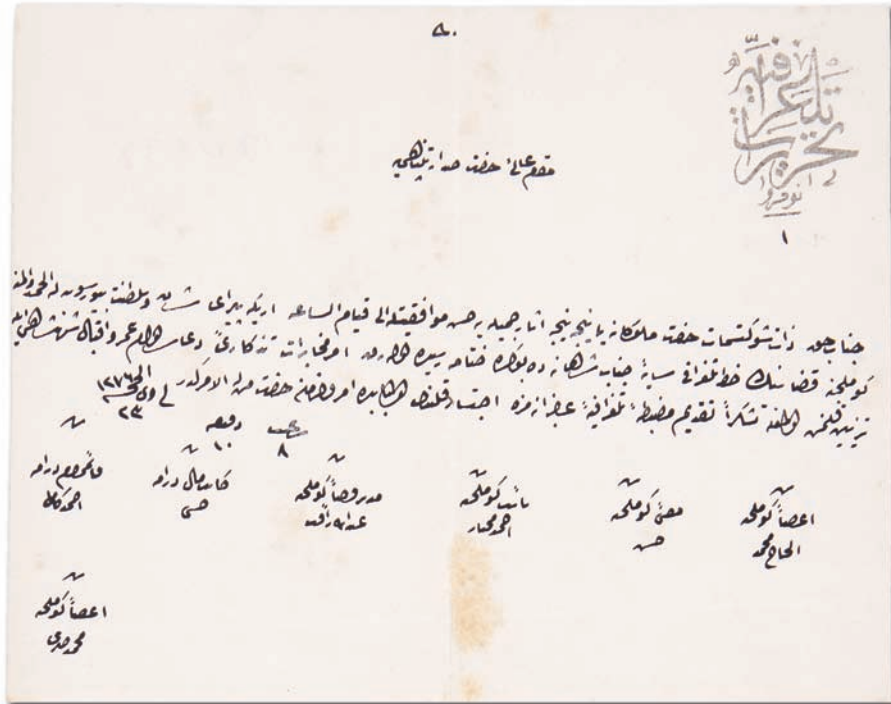
Tahrirât-ı Telgrafiye Numara 1

Makam-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Cenâb-ı hak zât-ı şevket-simât-ı hazret-i mülûkâneyi nice nice âsâr-ı cemîleye hüsn-i muvafakiyetle ilâ kıyâmî's-sâ'a erîke-pirâ-yı şân u saltanat buyursun. Lehü'l-hamd ve'l-minne Gümülcine Kazası'nın hatt-ı telgrafı saye-i cenâb-ı şahanede bu kere hitâm-ı resîde olarak emr-i muhaberât-ı tezkârî-i dua-yı devam-ı ömr ü ikbâl-i şehin-şahî ile tezyîn kılınmış olmakla teşekkürden takdim-i mazbata-i telgrafiye-i acizânemize ictisâr kılındı. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 23 Zilhicce sene 1276 / [12 Temmuz 1860]

Azâ-i Gümülcine el-Hac Mehmed	Azâ-i Gümülcine Mehmed Sabri	Müfti-i Gümülcine Hasan	Nâib-i Gümülcine Ahmed Muhtar
Müdür-i Kaza-i Gümülcine Abdullah Refet	Kâtilb-i Mal-i Drama Hüsnü	Kaymakam-ı Drama Ahmed Kâmil	

Atûfetli efendim hazretleri

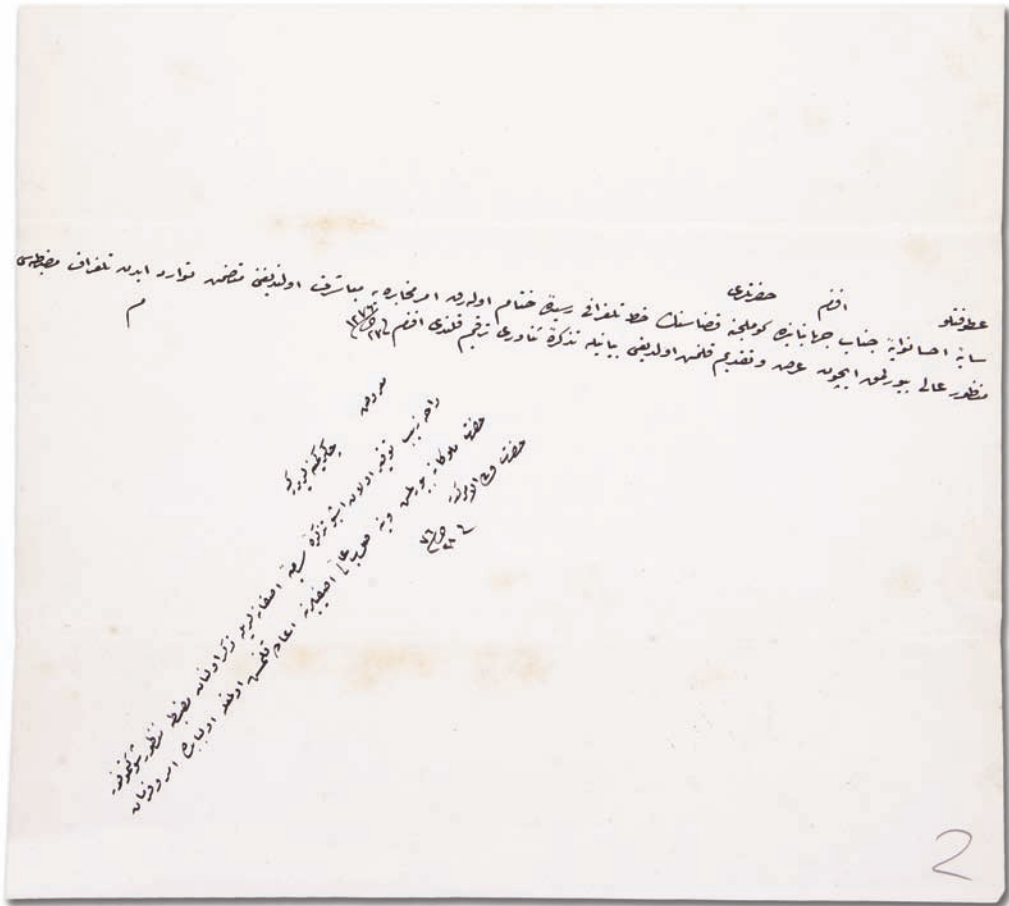
Saye-i ihsân-vâye-i cenâb-ı cihanbânîde Gümülcine Kazası'nın hatt-ı telgrafı resîde-i hitâm olarak emr-i muhabereye mübâşeret olunduğunu mutazammın tevârüd eden telgraf mazbatası manzûr-ı âlî buyurulmak için arz u takdim kılınmış olduğu beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı.

Fî 27 Ca. sene 1276 / [22 Aralık 1859]

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Râhe zîb-i tevkîr olan işbu tezkire-i sâmiye-i âsafâneleriyle zikrolunan mazbata manzûr-ı şevket-mevfûr-ı hazret-i mülûkâne buyurulmuş olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 28 Ca. sene 1276 / [23 Aralık 1859]

GÜMÜLCİNE SOKAKLARINA KALDIRIM YAPILMASI

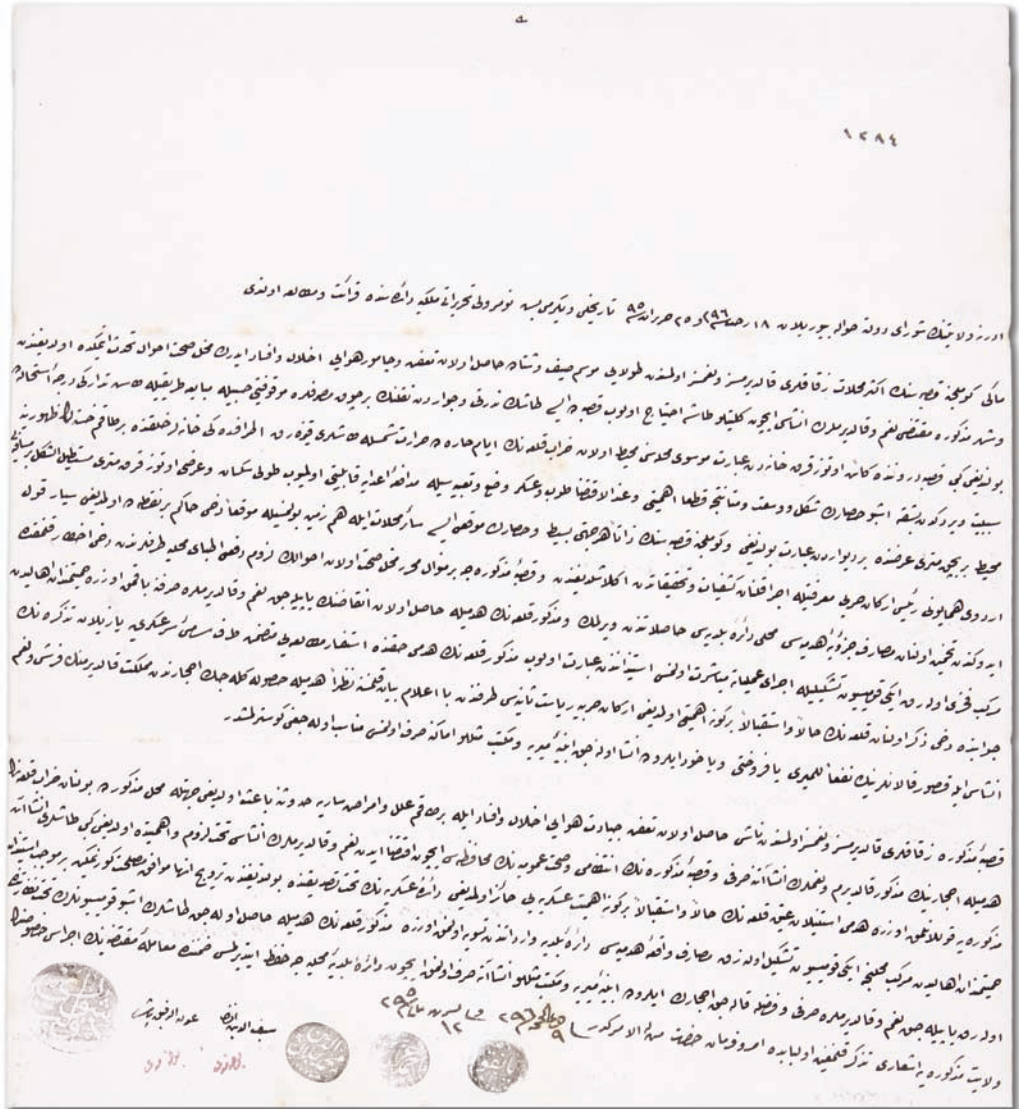
Gümülcine Kasabası'nda birçok sokağın kaldırımsız ve bakımsız olması sebebiyle oluşan çamur ve pislikten halk sağlığının olumsuz yönde etkilendiği, kasabaya yakın bir mahalde lağım ve kaldırım inşası için yeterli derecede taş ocağı bulunmadığından Musevi mahallesi yakınlarındaki harabe kalenin yıkılarak taşlarının bu amaçla kullanılmasına dair izin talebinde bulunulduğu, ancak bu malzeme Edirne Vilâyeti'nde ileride yapılacak istihkâmlarda kullanılacağından, kalenin yıkılmasına Padişah tarafından izin verilmediği, kaldırımlar için gereken taşın başka yerden tedarik edilmesi emri

Edirne Vilâyeti'nin Şûrâ-yı Devlet'e havale buyurulan 18 Receb sene [1]296 ve 25 Haziran sene [12]95 tarihli ve yirmi beş numaralı tahrirâtı Mülkiye Dairesi'nde kırâet olundu.

Meâli: Gümülcine Kasabası'nın ekser mahallât sokakları kaldırımsız ve tamirsiz olmasından dolayı mevsim-i sayf ve şitâda hâsıl olan ta'afün ve çamur havaşı ihlâl ve ifsad ederek muhîl-i sıhhat-i ahvâl tahaddüs etmekde olduğundan ve şehir-i mezkûra muktezî lağım ve kaldırımların inşası için külliyetli taş ihtiyâç olup kasabada ise taşın nedreti ve civardan naklinin birçok masraflara mevkûfiyeti hasebiyle mübâyâ'a tarîkiyle taş tedariki derece-i istihâlde bulunduğu gibi kasaba derûnunda kâin otuz kırk hânedan ibaret Musevi mahallesini muhît olan harâb kalenin eyyâm-ı hârede hararet-i şemsle taşları kızarak etrafındaki hâneler halkında bir takım hastalıklar zuhuruna sebebiyet verdiğiinden başka işbu hasarın şekil ve vüs'at ve metânetçe kat'â ehemmiyeti ve inde'l-iktizâ top ve asker vaz' u ta'biyesiyle müdafaa-i a'dâyâ kabiliyeti olmayıp tûlû seksen ve arzı otuz kırk metre müstetîlû-ş-şekl bir mesafeyi muhît bir buçuk metre arzında bir duvardan ibaret bulunduğu ve Gümülcine Kasabası'nın zaten her ciheti basît ve hisarın mevkii ise sair mahallât ile hem-zemîn bulunmasıyla mevkî'an dahi hakim bir noktada olmadığı Seyyar Kolordu-yı Hümâyûnu reis-i erkân-ı harbi ma'rifetiyle icra kılınan keşfiyât ve tahkikatdan anlaşıldığından ve kasaba-i mezkûrece ber-minvâl-i muharrer muhîl-i sıhhat olan ahvâlîn lüzum-ı def'i etibbâ-yı mahalliye taraflarından dahi ihbar kılınmakda idüğünden tahmin olunan masârif-ı cüz'îye-i hedmiyesi mahallî daire-i belediyesi hasılâtından verilmek ve mezkûr kalenin hedmiyle hâsıl olan enkazının yapılacak lağım ve kaldırımlara sarfına bakmak üzere hamiyet-mendân ahaliden mürekkeb fahrî olarak iki komisyon teşkiliyle icra-yı amelîyata mübâşeret olunması istizanından ibaret olup mezkûr kalenin hedmi hakkında istifsâr-ı mütâlaayı mutazammın taraf-ı sâmi-i Seraskerî'ye yazılan tezkerenin cevabında dahi zikrolunan kalenin hâlen ve istikbâlen bir gûne ehemmiyeti olmadığı Erkân-ı Harbiye Riyâset-i Sâniyesi tarafından bâ-ilâm beyân kılınmasına nazaran hedmiyle husule gelecek ahcârından memleket kaldırımının ferş ve lağım inşasıyla kusur kalanlarının nef'an-lî'l-mîrî ya furuhtu veyahud ileride inşa olunacak ebniye-i mîriyye ve mekteb misillü emâkine sarf olunması münasib olacağı gösterilmiştir.

Kasaba-ı mezkûre sokakları kaldırımsız ve lağımsız olmasından nâşî hâsıl olan teaffün ciyâdet-i havayı ihlâl ve ifsâd ile bir takım illel ve emrâz-ı sâriye hudûsuna bâ'is olduğu cihetle mahall-i mezkûrda bulunan harâb kalenin hedmiyle ahcârının mezkûr kaldırım ve lağımların inşaâtına sarfı ve kasaba-i mezkûrenin intizamı ve sıhhat-ı umumiyenin muhafazası için iktizâ eden lağım ve kaldırımların inşası taht-ı lüzum ve ehemmiyetde olduğu gibi taşları inşaât-ı mezkûreye kullanmak üzere hedmi istenilen atık kalenin hâlen ve istikbâlen bir gûne ehemmiyet-i askeriyeyi hâiz olmadığı daire-i askeriyenin taht-ı tasdikinde bulunduğu tervîc-i inhâ muvâfık-ı maslahat görünmeğin ber-mûceb-i istizân hamiyetmendân ahaliden mürekkeb mahallince iki komisyon teşkil olunarak masârıf-ı vâkı'a-i hedmiyesi daire-i belediye varidâtından tesviye olunmak üzere mezkûr kalenin hedmiyle hâsıl olacak taşların işbu komisyonların taht-ı nezâretinde olarak yapılacak lağım ve kaldırımlara sarfı ve fazla kalacak ahcârın ileride ebniye-i mîriyye ve mekteb misillü inşaâta sarf olunmak için daire-i belediye-i mahalliyece hıfz etdirilmesi zımında muamele-i mukteziyenin

icrası hususunun vilâyet-i mezkûreye iş'ârı tezekkür kılınmağın ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 9 Zilhicce sene [1]296 ve fî 12 Teşrîn-i Sânî sene [1]295 / [24 Kasım 1879]

[Şûrâ-yı Devlet üyelerinin mühür ve imzaları]

**

Atûfetli efendim hazretleri

Şûrâ-yı Devlet Mülkiye Dairesi'nin leffen arz u takdim kılınan mazbatası mealinden müstebân olduğu vechile Edirne Vilâyeti dahilinde kâin Gümölcine Kasabası'nın ekser mahallât sokakları kaldırımsız ve mecrasız bulunduğu cihetle hâsıl olan ta'affünât ciyâdet-i havayı ihlâl ve ifsâd ederek bir takım ilel ve emrâz-ı sâriye hudûsuna bâ'is olduğu ve kaldırımların inşası için ihtiyaç olan külliyyetli taşın kasaba-i mezkûrede nedreti ve civardan naklinin birçok masrafa mevkûfiyeti ve mahall-i mezkûrda bulunan harâb kalenin hâlen ve istikbâlen bir gûne ehemmiyet-i askeriyyeyi hâiz olmadığı daire-i askeriyyenin taht-ı tasdikinde bulunmuş olması cihetleriyle hamiyetmendân ahaliden mürekkeb mahallince iki komisyon teşkil olunarak masârıf-ı vâkı'a-i hedmiyesi daire-i belediye varidâtından tesviye olunmak üzere mezkûr kalenin kasaba-i merkûmenin intizâmı ve sıhhat-i umumiyenin muhafazası için hedmiyle hâsıl olacak ahcârın işbu komisyonların taht-ı nezâretinde olarak yapılacak mecra ve kaldırımlara sarfı ve fazla kalacak taşların ileride ebniye-i mîrîye ve mekteb misillü inşâata sarf edilmek üzere daire-i belediye-i mahalliyece hıfz etdirilmesi zımında ifa-yı muktezâsının vilâyet-i mezkûreye iş'ârı tezekkür olunmuş ve Dahiliye Nezâret-i Celîlesince dahi tasvib edilmiş olmakla mûcibince icra-yı icabı hakkında her ne vechile irâde-i seniyye-i hazret-i Padişahî şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise icra-yı hükm-i celîline ibtidâr etdirileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim.

Fî Gurre-i Muharrem [12]97 / [15 Aralık 1879]

Said

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Pîrâye-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiye-i vekâlet-penâhîleri mazbata-i melfûfe ile beraber manzûr-ı âlî-i hazret-i Padişahî buyuruldu. Kale-i mezkûre'nin taşları ileride Edirne Vilâyetince mevâki'-i lâzımeye yapılacak istihkâmda kullanılmak üzere hedminden sarf-ı nazar olunması ve memleketin mecra ve kaldırımlarının tanzim ve tesviyesi için lüzumu olan taşın diğer suretle tedarikiyle esmânı dahi devâir-i belediye varidâtından ve daha sair menâbi'-i münasibeden istihsâl olunarak memleketin bu nev' ihtiyacâtının def'î şeref-sâdır olan irâde-i seniyye-i cenâb-ı mülk-dârî mantûk-ı celîlinden olarak mazbata-i mezkûre savb-ı âlî-i hidivîlerine iade kılınmağın ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 3 Muharrem sene [12]97 / [17 Aralık 1879]

عظیم قتلہ اقدام جہادی
تواری دولت ملکہ دارہ شک مفاصلہ و تقسیم قلمہ مضبوطی مائتہ منیاہ اولی و لای داغی کاہہ کربلہ نصیب شک اکثر کلمات رفیقہ قادیان
و جہان برینہ جہاد حاصل اولیہ نقصان جہاد کھوای اخلاک و فساد ایراک برہم علی و اراضہ سایہ حدودہ باعث اولی و قادیان انشایہ اصبح
اولیہ کتبہ شک نصیب مذکورہ در ترقی و جہادہ نقلت بر جہادہ مصروف موفقی و کئی مذکورہ ہوناہ خراب قلمہ شک حالہ و استقامت برکونہ اہیت عکبری حاک
اولی و دارہ عکبری شک تحت تصدیقہ ہونہ اولی جہادہ ہیمنہ اہالیہ مرکب کجی ای قیسیہ تشکیل اولی و ہمدان واقعہ ہمدیہ دارہ ہمدان اولیہ ہمدان
اولیہ و زرہ مذکور قلمہ شک نصیب ہمدان انتقام و کتبہ شکارانہ صرف ایراک و زرہ دارہ ہمدان ہمدان حاکم حاکم ہمدان ہمدان ہمدان ہمدان ہمدان
جہاد و قادیان صرف و فضیلت قادیان ہمدان ایرادہ ایمنہ میر و کتبہ شکارانہ صرف ایراک و زرہ دارہ ہمدان ہمدان حاکم حاکم ہمدان ہمدان ہمدان ہمدان
دولت مذکورہ ہمدان
جہاد و قادیان ہمدان

حکومت جہاد ہمدان
دولت ہمدان
جہاد و قادیان ہمدان
دولت ہمدان
جہاد و قادیان ہمدان

GÜMÜLCİNE'NİN SU SIKINTISININ GİDERİLDİĞİ

Gümülcine'nin su ihtiyacını karşılamak için yapılan çalışmaların sonuçlandırıldığı ve bir buçuk saat mesafedeki suyun kasaba yakınlarındaki taksim havuzuna ulaştırıldığı

Vilâyet-i Edirne
277

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsi'ne

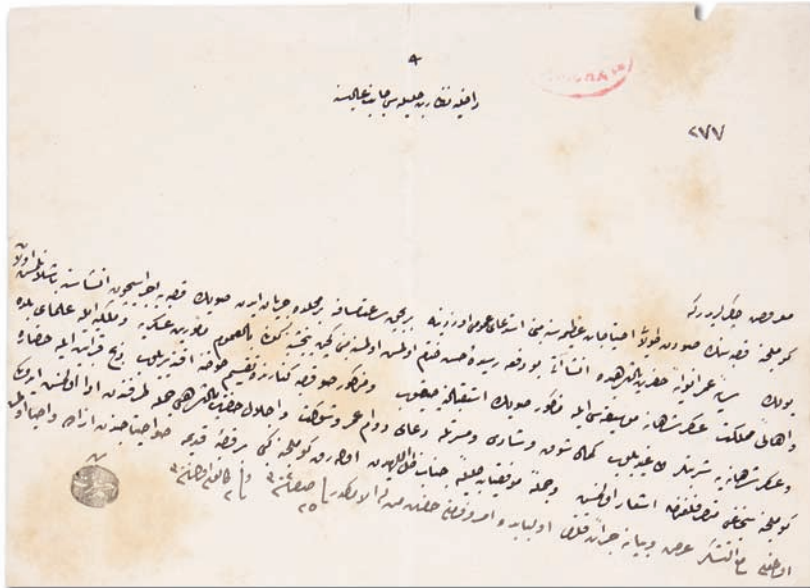
Ma'rûz-ı çâkerleridir ki

Gümülcine Kasabası'nın sudan dolayı ihtiyâcât-ı azîmesine mebnî istid'â-yı umumî üzerine bir buçuk saat mesafe bir mahalde cereyân eden suyun kasabaya icrası için inşasına başlanmış olan yolun saye-i ümrân-vâye-i hazret-i Padişahî'de inşaâtı bu defa resîde-i hüsn-i hitâm olmuş olmasına mebnî geçen Perşembe günü bi'l-umum memurîn-i askeriye ve mülkiye ile ulema-yı belde ve ahali-i memleket asâkir-i şahane mûsikası ile mezkûr suyun istikbâline çıkıp ve mezkûr su kasaba kenarında taksim havuzuna akıtdırılıp zebh-i karâbîn ile huzzâra ve asâkir-i şahaneye şerbetler dağıdılıp kemâl-i şevk ve şâdî ve meserretle dua-yı devam-ı ömr ü şevket ve iclâl-i hazret-i Padişahî cümle tarafından eda olunmuş idüğü Gümülcine Sancağı Mutasarrıflığı'ndan iş'âr olunmuş ve cümle-i muvaffakiyyât-ı celîle-i cenâb-ı zıllullahîden olarak Gümülcine gibi bir kasaba-i kadîme su ihtiyâcâtından âzâde ve ihyâ olmuş olmakla maa't-teşekkür arz u beyâna cür'et kılındı. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 25 Safer sene [1]302 ve fî 2 Kânûn-ı Evvel sene [1]300 / [14 Aralık 1884]

Ahmed İzzet

**

Bâb-ı Âlî
Nezâret-i Umûr-ı Dahiliye
Mektubî Kalemi

Aded
925

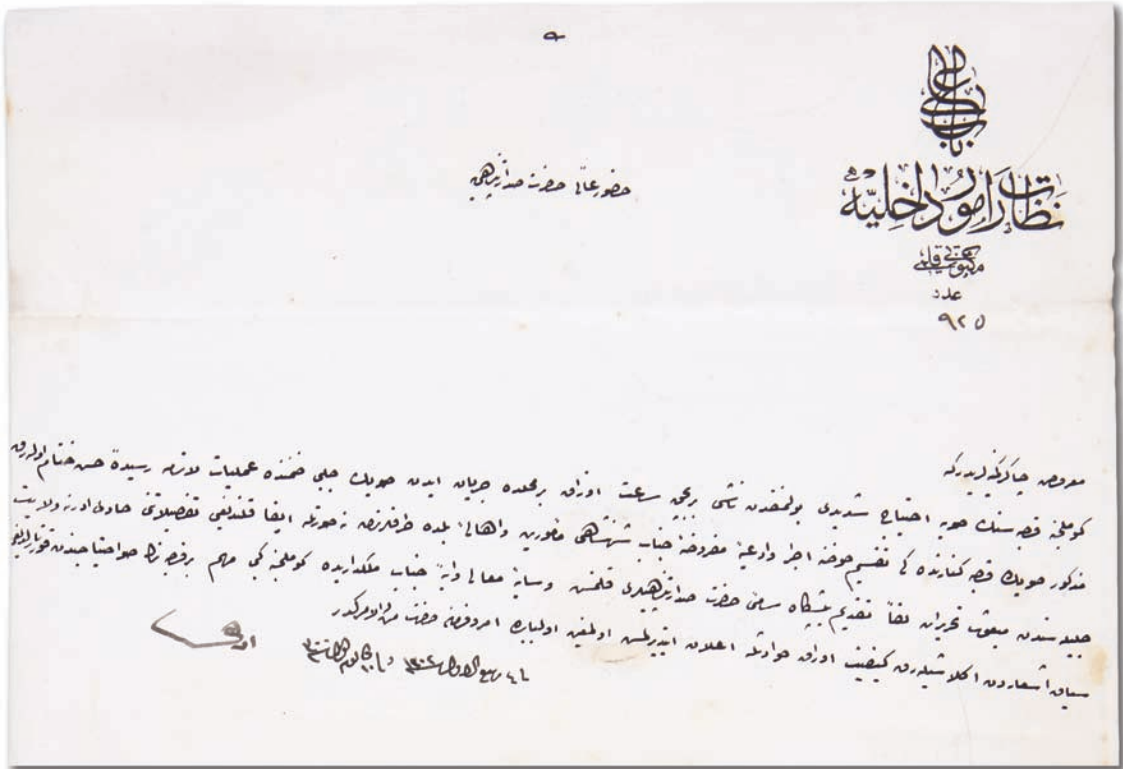
Huzur-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Gümülcine Kasabası'nın suya ihtiyâc-ı şedîdi bulunmakdan nâşi bir buçuk saat uzak bir mahalde cereyân eden suyun celbi zımnında ameliyât-ı lâzime resîde-i hüsn-i hitâm olarak mezkûr suyun kasaba kenarındaki taksim havuzuna icra ve ed'îye-i mefrûze-i cenâb-ı şehin-şâhî memurîn ve ahali-i belde taraflarından ne suretle ifa kılındığı tafsilâtını hâvî Edirne Vilâyet-i Celîlesi'nden meb'ûs tahrirât leffen takdim-i pîşgâh-ı sâmi-i hazret-i Sadâret-penâhîleri kılınmış ve saye-i ma'âlî-vâye-i cenâb-ı Mülkdârî'de Gümülcine gibi mühim bir kasabanın su ihtiyâcından kurtarıldığı siyâk-ı iş'ârdan anlaşıl原因 olarak keyfiyet evrak-ı havâdisle ilân etdirilmiş olmağın ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 4 Rebûlevvel sene 1302 ve fî 10 Kânûn-ı Evvel sene [1]300 / [22 Aralık 1884]

Edhem

SOFULU'DAKİ GAZİ SÜLEYMAN PAŞA KÖPRÜ KİTABESİNE KOYULACAK ŞİİR

Sofulu Kazasında inşaatı bitirilen ve Şehzade Gazi Süleyman Paşa adı verilen köprüye yerleştirilecek kitabede yer alacak şiirin Padişah tarafından da beğenildiği ve gazetelerde ilan edilmesini istediği

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn
2160

Sofulu Kazası'nda derdest-i inşa olan ve zaman-ı umrân-ı nişan-ı hazret-i Padişahî'de inşa olunduğuna dair münasib mahalline bir tarih levhası vaz' ve ta'lîk olunmak üzere Şehzade Gazi Süleyman Paşa nâmına izâfetle tevsîmi muktezâ-yı irâde-i seniyye-i cenâb-ı mülûkânenen bulunan köprünün bu defa inşaâtı hitâm bularak da'avât-ı mefrûza-i hazret-i Hilâfet-penâhî'nin bu vesile ile dahi cümle tarafından eda ve tekrar olunduğunu ve cîsr-i mezkûr için nazm ve inşâd eylediği tarih suretinin gönderildiğini hâvî Edirne Valisi paşa hazretlerinden vârid olan tahrîrât ile sâlifü'z-zikr tarih sureti manzûr-ı âlî buyurulmak için Dahiliye Nezâreti'nin tezkiresiyle ma'an arz u takdim kılınmış olmakla ol bâbda irâde-i seniyye-i cenâb-ı cihanbânî ne vechile şeref-müte'allik buyurulur ise hükm-i celîli icra olunur efendim.

Fî 11 Ramazan sene[1]305 - Fî 11 Mayıs sene [1]304 / [23 Mayıs 1888]

Sadriazam
Kâmil

Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûflarıyla manzûr-ı âlî buyurulan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri üzerine mezkûr tarihin gazetelerle ilânı ve vali-i müşârunileyhe mahzûziyet-i cihan-kıymet-i hazret-i Hilâfet-penâhînin tebliğiyle beraber Sanayi Madalyası ihsân buyurulduğunun dahi tebşîri şeref-sâdır olan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Şehinşâhî iktizâ-yı celîlinden olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 13 Ramazan sene[1]305 - Fî 12 Mayıs sene [1]304 / [24 Mayıs 1888]

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Süreyya

صوفیو قضای در دست است اولاً و زیاده عمارت است نه حقیقت ملائیکه است اولیفته را در مناسب مکلفه
برایخ لودسی وضع و تعلیم و انچه از در سزاده غازی سلیمان است نامه اضافیه نویسی قضای را در سزاده
ضباب ملوکانه در نه بولنامه کورنیک بودفیه است آن خاتم بولفیه دعوات مرفوضه حقیقت خلوقینا هینک بودفیه
جمله طرفین را و کلام اولیفته و بر مذکور ایچونه نظم و آن را لیلیکی برایخ صورتیکه کوند لیلیکی حاوی ادر
والیسی حقیقتند و ادر اولیفته تجربات ابر سلف الذکر برایخ صورت قطع علایم ایچونه واضع نقضیه
نکله سله مقاصد و تقدیم کلام اولیفته و لیلیکی را در سزاده ضباب جهانیه و جلد سرف منقول بود لایحه حکم جلیلی
اجرا اولیفته افسوس ایچونه ایچونه
صدر اعظم
کامرس

[illegible]

Zıll-ı Hakk hazret-i Sultan Hamid
Emredip kıldı bu cisri inşâ

Ecrini eyledi ihdâ ola şâd
Ruh-ı Şehzade Süleyman Paşa

Bu sudan emr-i muhâl idi mürûr
Cûşa geldikde misal-i derya

Etdi bu cistr ile te'min-i tarîk
O şehinşâha memâlik-pîrâ

Edeler her geçen ebnâ'-i sebîl
Hazret-i bânî-i zîşâna dua

Ömrü efzûn ola fermânı mutâ'
Eyleye âlemi adli ihyâ

Emr u fermân-ı hümayûn-ı izzet
Oldu bu beyitle tarih-i bina

Yâd ola adı bunun dünyada
Cistr-i Şehzade Süleyman Paşa

۲۶۰

هـ

طلس حوض حضرت سید محمد
 امیر ایدیندی بوجری نش
 اجری ایدی اهد اولار
 روح شهزاده سیمایه
 برصودده امر حاکم ایدی برور
 جوشه کلدکه ه قاک دریا
 ایدی بوجری به نایبه لریجه
 اوستره ه معاصک بریا
 ایدر هر کجه انیا و سید
 حضرت بانی دیننه رعایا
 عمری افرونده اولم و نایبه
 ایدر عالی عدل احبا
 امر دیننه جهابوده غرق
 اولدی بوجری به نایبه
 بار اولم اوی بوزد رناده
 جبر شهزاده سیمایه

میرزا محمد

DEDEAĞAÇ VE GÜMÜLCİNE ARASINDA YAPILAN YOL VE KÖPRÜLER

Dedeagaç ve Gümülcine arasında yapılan şose yolunun Dedeagaç Mutasarrıflığınca gerçekleştirilen Mekri Kasabası'na kadar ki kısmında 20 adet köprü inşa edildiği, bozuk olan 12,5 km.'lik yerin taş döşemelerinin yapıldığı, yeni yapılan Semailpınarı Köprüsü'ne Padişahın adının, Kavacık Köprüsüne de Padişahın babasının adının verilmesi, bu hususda gayretleri görülenlerin nişan ve rütbelerle taltif edilmeleri

Nâfia Nezâret-i Celîlesi'ne

Dedeagaç Sancağı'ndan Gümülcine'ye kadar inşası mukarrer olan şose yolunun Mekri Kasabası'na kadar livâ-i mezbûrca inşası lâzım gelen ve arızalı bulunan on iki buçuk kilometre mahallinin bazı yerlerin taş ferşinden mâadâ ameliyatı cem'an yirmi aded köprü ve menfezlerle beraber bi'l-ikmâl resm-i küşâdı icra olunduğuna ve emaneten inşa etdirilen sâlifü'z-zikr köprülerin münakasasından otuz beş bin yedi yüz küsûr kuruş noksanıyla vücuda getirildiğine ve bunların en cesîmlerinden Semailpınarı Köprüsü'nün nâm-ı me'âlî-i ittisâm-ı hazret-i zıllullahîye ve Kavacık Köprüsü'nün dahi nâm-ı vâlid-i mâcid-i Hilâfet-penâhî'ye izâfetle tesmiyeleri ve bu hususda gayret ve hüsn-i hizmetleri meşhûd olan Livâ Nâfia Serkondüktörü Julyan Efendi'nin beşinci rütbeden bir kıt'a Mecidî Nişân-ı zîşânı i'tâsıyla ve Kâtib İbrahim Efendi'nin dahi rütbe-i râbi'a ile taltifleri lüzumuna dair Edirne Vilâyeti'nden meb'ûs tahrirât leffen sû-yı âlî-i dâverilerine irsâl kılınmakla meâline nazaran ifâ-yı muktezâsı vâbeste-i re'y-i himem-i aliyye-i nezâret-penâhîleridir. Ol bâbda,

20 C. 1307 - 30 Kânûn-ı Sâni sene [1]305 / [12 Aralık 1889]

DH, MKT, 1697/98

[illegible]

DİMETOKA HÜKÜMET KONAĞI'NIN YENİDEN YAPILMASI

Dimetoka Kasabası hükümet konağının hayli eskimiş olması sebebiyle yıkılarak kargir olarak yeniden yaptırılması

Edirne Vilâyeti Celîlesi'ne

Dimetoka Kasabası'nda mâil-i inhidâm olan hükümet konağının keşfi mûcibince emaneten kârgîr olarak inşasıyla amelîyât-ı inşaiyesinin resânet ve metânetine ve levâzımât-ı imaliyesinin rayic-i mahalliyeye muvâfık olmasına meclis-i idare-i kaza tarafından dikkat ve nezâret olunmak ve sarfı lâzım gelen seksen iki bin beş yüz on dört kuruşdan yirmi yedi bin beş yüz dört kuruş yirmi yedi parası cihet-i adliyeden ve elli beş bin dokuz kuruş on beş parası dahiliyenin üç yüz yedi senesi muvazenesine ilâveten tesviye edilmek üzere muamele-i lâzîmenin ifası hususuna Şûrâ-yı Devlet Dahiliye Dairesince verilen karar üzerine bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı Padişahî müte'allik ve şeref-sudûr buyurulmuş ve Bâbîâlîce Maliye Nezâret-i Aliyyesi'ne malumât verilmiş olmakla ol bâbda ol vechile icra-yı icabına himem-i aliyye-i âsafâneleri derkâr buyurulmak bâbında.

Fî 28 Şaban sene 1308 ve fî 26 Mart sene 1307 / [7 Nisan 1891]

DH. MKT. 1826/57

Dimetoka'da Bir Kışla
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 91074/23)

353

GÜMÜLCİNE HÜKÜMET DAİRESİ'NDE BİR ARŞİV DEPOSU İNŞASI

Gümülcine Sancağı Hükûmet Dairesi'nde tahrirât ve meclis kalemleriyle nüfus ve polis idarelerine mahsus evrakın muhafazası için bir arşiv deposu inşa edilmesi

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn
1456

Devletli efendim hazretleri

Edirne Vilâyeti dahilinde Gümülcine Sancağı Hükûmet Dairesi'nde tahrirât ve meclis kalemleriyle nüfus ve polis idarelerine mahsus evrakın hıfzı zımında müceddeden inşasına lüzum görünen bir bâb mahzenin masârıf-ı keşfiyesi olan yedi bin beş yüz kırk yedi buçuk kuruşun üç yüz sekiz senesi muvazenesine dahil bulunan inşaat ve tamirât tertibinden tesviye ve ifası hususunun Maliye Nezâret-i Behiyyesi'ne havalesi tezekkür kılındığına dair Şûrâ-yı Devlet Dahiliye Dairesi'nin mazbatası leffen arz u takdim kılınmış olmakla ol bâbda her ne vechile irâde-i seniyye-i hazret-i Hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurulur ise mantûk-ı münîfi infaz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim.

Fî 25 Cumadelûlâ sene [1]310 - Fî 3 Kânûn-ı Evvel sene [1]308 /

Sadrîazam ve Yâver-i Ekrem
Cevad

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûflarıyla manzûr-ı âlî buyurulan işbu tezkire-i Sadâret-penâhîleri üzerine mücebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurulmuş olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 27 Cumadelûlâ sene [1]310 ve Fî 5 Kânûn-ı Evvel [1]308 [17 Aralık 1892]

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Süreyya

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 دَافِعُ الدَّاءِ
 اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ
 ۱۲۵۶

دولت اولای دافعه کومله سنجی حکومت دیره سنج تحریک مجلس تعلیم و ترقی دولتی و ملی اردو لایحه مخصوص ادرت خلقی صحت مجرای انستیتو کومله یاب
 مختلک صیانت کفای اولای بی ملک سبزه قریه بی جمیع غرضات اوجیز سنج سنی مؤلفه سنه دخی بولنامه انستیتو و غیرت تربیه نسیم دافعی خبرصنعت مالیه
 بهر سنج دولتی سنج قریه دای سوزی دولت دافعه دیره سنک صلیبی لقا خصمه و تقوی نقشه افعله اولای لایحه دولی اردو سنج حضرت خلد غفرلین نقشه
 بریلو سنج لایحه منقش انظار ایملر لایحه بیله نه کوه کماردی بزم منقش افعله باجماعه لایحه ایچا کوه لایحه

معلومه جا کر کوریه
 سیده رسته تعلیم اولای مدف فید منکر علیا بی یلایه سنج سوزی
 لایحه صدای سنج لایحه اولای سنج سنج سنج سنج سنج سنج سنج سنج
 سنج سنج سنج سنج سنج سنج سنج سنج سنج سنج سنج سنج سنج سنج
 سنج سنج سنج سنج سنج سنج سنج سنج سنج سنج سنج سنج سنج سنج

SELANİK-DEDEAĞAÇ DEMİRYOLU HATTININ TEFTİŞİ

Dedeâğaç-İskeçe, İskeçe-Siroz ve Siroz-Selanik olmak üzere üç kısımdan meydana gelen Selanik-Dedeâğaç demiryolu hattının üçüncü kısmı olan Selanik-Siroz arasındaki bölgenin teftişi için Padişah emriyle görevlendirilen Miralay Bekir Nizami Bey'in raporu

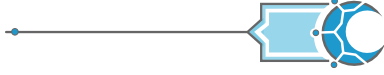
Dedeâğaç-Selanik Şimendifer Hattı'nın İkinci kısmına dair keşif lâyihasıdır.

Dedeâğaç-Selanik Şimendifer Hattı'nın Selanik'den Siroz'a kadar olan üçüncü kısmının keşfine dair lâyiha-i acizânem fî 28 Temmuz sene [1]309 tarihli arıza-i bendegânemle huzur-ı âlî-i fahîmânelerine arz u takdim kılınmışdı. Mukâvelenâmede hatt-ı mezkûrun ikinci kısmı Siroz'dan Gümülcine'ye kadar imtidâd eylediği musarrâh ise de kısm-ı mezkûrun bazı mahalleri sa'bû'l-mürûr ve yirmi bir kadar tüneli şâmil bulunmasından dolayı gerek inşaâtça ve gerek ameliyât-ı fenniyesince su'ûbeti câmi' bulunmasına mebnî kumpanya tarafından mezkûr kısım harita-i merbût mütâlaasından anlaşılacağı vechile Karasu Nehri'nin ovaya münkalib olduğu mahalde ve güzergâhın 280'inci kilometresinde Çakırlar mevkiine kadar itibar edilip buradan Gümülcine'ye kadar olan mesafeden olan mesafeyi birinci kısımdan addeylemiş olup Gümülcine'ye kadar keşfiyâtı icra edilmiş olduğundan taksimât-ı mezkûreyi münasib görerek netâyic-i keşfiyâtı arz-ı ictisâr eylerim.

İşbu ikinci kısım güzergâhında başlıca nazar-ı ehemmiyete alınacak mevâd istasyonlar arasının sevkıyât-ı askeriye müsaîd suretde tertibi ve lede'l-hace düşmanın mürûr ve ubûrunun men'î için köprü ve tünellerde lağım mahallerinin intihâbından ibaret kalıp mezkûr kısım güzergâhı kâmilten sahil-i bahrden uzakda ve mestûr bulunmuşdur.

İkinci Kısım Güzergâhının Ahvâl-i Umumiyesi

İşbu ikinci kısım güzergâhı Siroz'dan bi'l-mürûr Siroz ovasını ve Takiyenur Gölü'nün cihet-i şimalîyesini takib ederek Siroz'a 49 kilometrede vâki 4,3 kilometre imtidâdında 4 adet tüneli şâmil Drama Suyu Boğazı'ndan bi'l-mürûr 16 kilometre imtidâdında bulunan ovayı takib eyledikten sonra Drama'ya vâsıl olur. Ba'dehû 10 kilometre kadar daha mezkûr ovayı geçdikden sonra arazi dalgalanarak Drama'ya 33 kilometre uzaklığında ve 3 kilometre tûlünde bulunan diğer bir boğaz derûnunda üç adet tünelden geçerek Bük karyesi civarında Karasu Vadisi'ne vâsıl olur. Ondan sonra Karasu Nehri 90 metre tûlünde bir köprü ile geçip Karasu Vadisi'nin sol sahilini takib ederek harita-i ma'rûzada irâe olunan Yeniköy'e vâsıl olur ve buradan Çakırlı karyesine kadar amûdî kayalardan müteşekkil ve insan geçmesi mümkün olmayan Karasu Boğazı'nın sol tarafını takip ederek 14 tünelden mürûr ile Çakırlı'ya vâsıl olur. Boğazda yalnız kayık vasıtasıyla geçilebilmekde olduğundan gerek ameliyât-ı fenniye ve gerek inşaât için muktezî alât ve edevâtı nakleylemek üzere kumpanya tarafından altı kilometre

kadar yol inşa edilmiş ve bir yandan da edilmekde bulunmuşdur. Maamâfih boğazın müntehâsı olan Çakırlı karyesinden İskeçe'ye kadar olan arazi dalgalı ve fakat eshelü'l-mürûrdur.

Kumpanya mühendisleri mezkûr boğazda henüz ameliyât icra etmekte olduklarından tünellerin tûl-ı hakikleri tahakkuk edilemediği cihetle mikdar-ı hakikleri mechûldur. Binâenaleyh yalnız Drama Suyu Boğazı'ndaki dört tünel mikdarları zîrde gösterildiği vechiledir.

<u>Tünel</u>	<u>Metre</u>
1	110
2	225
3	135
4	<u>+ 125</u>
	595

İstasyonlar

Bu kısım güzergâhı üzerinde kumpanya tarafından tertib ve tensîb edilen istasyonların yekdiğere olan uzaklığı mesafeleri vechile âtî üzeredir.

		<u>Kilometre</u>
Siroz	Borna	20
Borna	Çepelli	16,5
Çepelli	Baniçe	19
Baniçe	Drama	14,5
Drama	Çelikli	20
Çelikli	Bük	17
Bük	Yeniköy	19
Yeniköy	Çakırlı	24
Çakırlı	İskeçe	16

Bu cedvelde en ziyade göze çarpan mesafe ancak Yeniköy ile Çakırlı arasındaki 24 kilometrelik mesafedir ki bâlâda beyân olunduğu vechile on dört tüneli şâmil ve yolun iğvicâclı bulunmasından dolayı katarların en ziyade ağır hareket etmesi lâzım gelen kısım olduğundan bu mesafenin taklîli çaresi düşünülmüş ve yalnız Yeniköy İstasyonu'nu 4 kilometre boğaz tarafına ve Yeniköy yakınına almakdan başka çare bulunamamıştır. Bu hâl Yeniköy İstasyonu ile Bük istasyonu arasındaki mesafe 23 kilometreye bâliğ olur ise de mihverinin bir dereceye kadar düzlüğü hasebiyle lede'l-hâce katarların sûratleri tezyîd edilerek vakit kaybedilmemek de mümkündür.

Ve kezâ Siroz'dan Borna'ya kadar 20 kilometre mesafeden 3 kilometresini tenzîl ile Tomba karyesi civarına alınacak olursa ol-vakit Çepelli İstasyonu'nu 19,5 kilometrede

kalıp onun da 3 kilometre geriye alınması lâzım gelip bu hâlde hem istasyon mahalli ahali-i meskûneden ba'îd kalmış olur ve hem de Baniçe İstasyonu 22,5 kilometrede bulunacağından bunu da 3 kilometre kadar tenkîs etmek iktizâ eder ki, bu hâlde istasyon mevkii Drama Suyu Boğazı'na ve tünellerin bulunduğu mahalle müsâdif olması iktizâ eylediği Drama mevkii ise başlıca bir kasaba olup her hâlde istasyonun lüzumu derkâr bulunduğundan bu kısımdaki istasyonlar hükm-i araziye ve münasebet-i mevki'iyelerine göre tensîb edilmiş olmakla ta'dîli gayr-ı kabildir.

Ve keza Drama'dan birinci istasyon 20 kilometre'de vâki olup bu mesafeden de 3 kilometre Drama tarafına doğru tenzîl edildiği hâlde Bük İstasyonu'nda 3 kilometre kadar tenkîs iktizâ eder ki, bu da Bük civarındaki boğazda tüneller arasına müsâdif etdirilmesi icab eder. Binâenaleyh ber-vech-i ma'rûz Bük karyesiyle Yeniköy arasındaki mesafe 4 kilometre zammıyla Çakırlı İstasyonu'yla Yeniköy arasındaki 24 kilometre 20 kilometreye tenzîl etmekden başka sair cihetlerinin ta'dîline imkân görülememiştir.

Lağım Mevkileri

Bu kısım üzerinde de Lede'l-hâce düşmanın harekâtını avk ve te'hir edecek mevâni' ancak Drama Suyu Boğazı'ndaki tünel ve köprüler ve Karasu vadisine inecek yerdeki tüneller ve Bük Köprüsü ile Karasu Boğazı'ndaki tünellerden ibaretdir.

Drama Suyu üzerindeki tünellerde lağım mahalli intihâb olunarak lede'l-hâce tahrib olursa bile tünellerin bulunduğu mahal gayet sert ve mermer taşlarından müteşekkil bulunduğu mebnî lağım vasıtasıyla lâyıkiyle tahrib olunup tahrib olunan bir kısmının dahi kolaylıkla tathîri mümkün olacağı gibi mezkûr boğazın sol tarafından geçen yolun islâhıyla mürûr mümkün olacağından burada münasib görülememiştir. Maa-hâzâ güzergâhın Karasu Nehri kat' eylediği mahalde 905 metre tûlünde inşa olunacak köprüde lağım inşa edildiği hâlde düşmanın te'hir-i harekâtına bâdî ve belki hattı isti'mâl edememesine bâ'is olacağından mezkûr köprüde lağım mahalli intihâb ve kabul olunmuştur ve bir de Çakırlı'dan Karasu Boğazı'na giderken orada olan tünellerin biri dahi tahrib olunabilirse de az zamanda da tathîri mümkün ise de bir müddet düşmanın te'hirini mûcib olur işbu ikinci kısım hakkındaki keşfiyât ve mütalaât-ı kemterânem arz-ı huzur-ı fahîmâneleri kılınmış olunmağın ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 10 Ağustos sene [1]309 / [22 Ağustos 1893]

İkinci Ordu-yı Hümâyûn
Erkân-ı Harbiye Birinci Şubeye Memur Miralay
Bekir Nizami bin Ömer

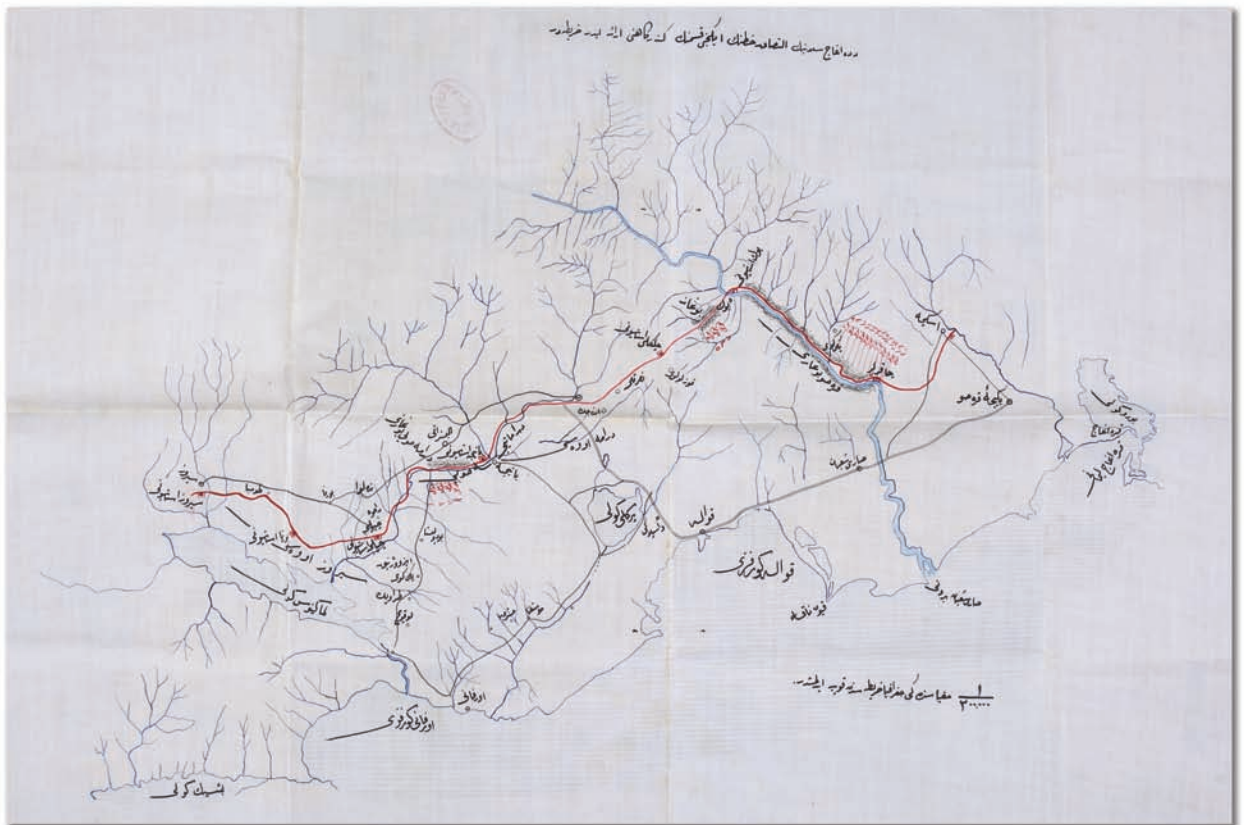

فولاد دودمه. غیر استیل شده. کاهنده دانه اربوب در سافرنده و کاهنده دانه لوز طریقی استیل
ایلیتیو حالک بزرگ ساسونند و کاهنده قشر خفیف خضایه که برده بزرگ جابیه کی بفرانده
نرمندار در سافرنده طریقی ایلیتیده. سافرنده بزرگ در قشره میگوئی ارشد که سافرنه و کاهنده
خمد جرقه ساسونیه میگوئی ارشد که کاهنده کاهنده ساسونیه ساسونیه ساسونیه
اسکاد کتر بزرگ

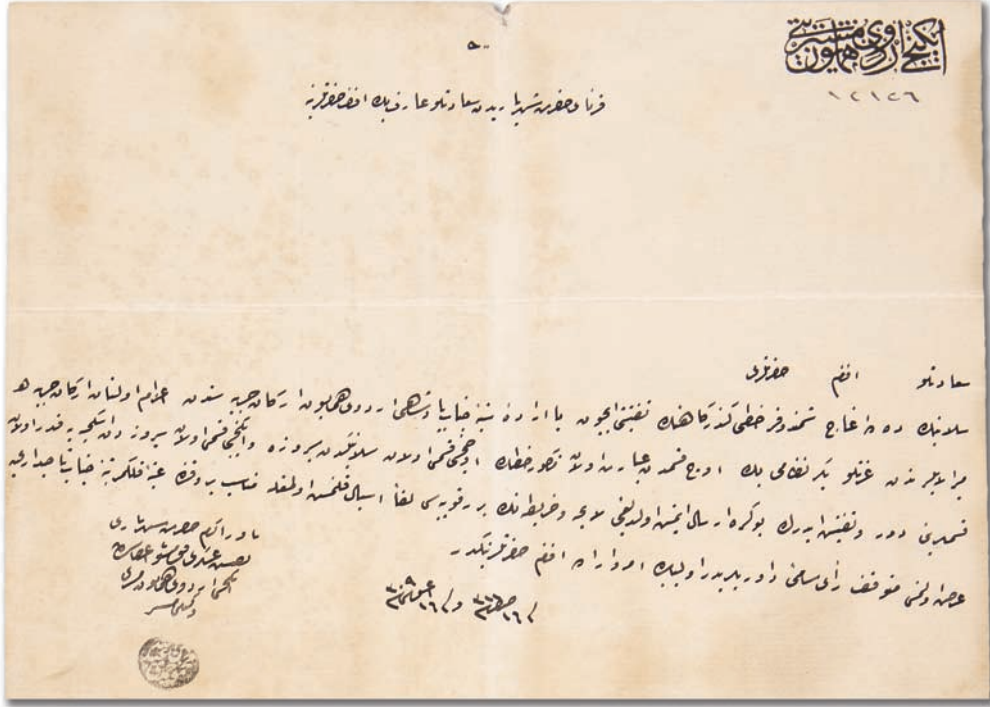
لغز موقصدی

بقره از نده لوله ها و دستک جاتی عموماً تا خارج جوی حوض آبخیز در ده صوبی بخانه و کانی
و کانی بر ده و دایره این جوی برده می شوند در آن کندی بار نفوذ بخانه می شوند در عبایه

در مورد او نوشته که نومرد یعنی همه بخدا دارند و در ظاهر خیر و اندر سر نومردان در این صفت مرده
و در ظاهر و در مشق و در این صفت مرده خیر و اندر سر نومردان در این صفت مرده خیر و اندر سر نومردان در این صفت مرده
نمرد و بشارت حول فرزند که در این صفت مرده خیر و اندر سر نومردان در این صفت مرده خیر و اندر سر نومردان در این صفت مرده
قدوم بر خطی که در این صفت مرده خیر و اندر سر نومردان در این صفت مرده خیر و اندر سر نومردان در این صفت مرده
حکومتی که در این صفت مرده خیر و اندر سر نومردان در این صفت مرده خیر و اندر سر نومردان در این صفت مرده
آورده او در نومردان بر این صفت مرده خیر و اندر سر نومردان در این صفت مرده خیر و اندر سر نومردان در این صفت مرده
بنو این صفت مرده خیر و اندر سر نومردان در این صفت مرده خیر و اندر سر نومردان در این صفت مرده

Dedeğaç-Selanik iltisâk hattının 2. kısmının güzergâhını gösteren haritadır.

İkinci Ordu-yı Hümâyûn Müşiriyeti
12126

Kurenâ-yı Hazret-i Şehriyârî'den Saadetli Arif Beyefendi Hazretleri

Saadetli efendim hazretleri

Selanik-Dedeâğaç Şimendifer hattı güzergâhının teftişi için ba-irâde-i seniyye-i cenâb-ı Padişahî Ordu-yı Hümâyûn Erkân-ı Harbiyesi'nden i'zâm olunan Erkân-ı Harbiye Miralaylarından izzetli Bekir Nizami Bey üç kısımdan ibaret olan mezkûr hattın üçüncü kısmı olan Selanik'den Siroz'a ve ikinci kısmı olan Siroz'dan İskeçe'ye kadar olan kısımlarını devr ve teftiş ederek bu kere irsâl etmiş olduğu lâyiha ve haritanın birer kopyası leffen isbâl kılınmış olmakla münasib bir vakitte atebe-i felek-mertebe cenâb-ı tâcdârîye arz olunması re'y-i sâmi-i dâverîleridir. Ol bâbda emr ve irâde efendim hazretlerindir.

16 Safer [1]311 ve fî 16 Ağustos sene [1]309 / [28 Ağustos 1893]

Yâver-i Ekrem Hazret-i Şehriyârî
Teftiş-i Askerî Komisyonu azâsından
İkinci Ordu-yı Hümâyûn Müşiri Vekili
Müş'ir
Mahmud Hamdi bin Abdullah

DEDEAĞAÇ'TA YAPILAN MEKTEP, İÇME SUYU HATTI VE ASKERİ AHIRLARIN AÇILIŞ MERASİMLERİNDE PADİŞAHA DUA EDİLDİĞİ

Dedeagaç'ta Padişah II. Abdülhamit Han'ın tahta çıkışının yıldönümü etkinlikleri çerçevesinde daha önce yapımı tamamlanmış bulunan kız rüşdiye mektebi, içme suyu isale hattı ve askerlere ait hayvanlar için yaptırılan ahırlar ile Dedeagaç'a bağlı dört ayrı merkezde inşa edilen ibtidâî (ilkokul) mekteblerin açılış merasimlerinin yapıldığı, müslim ve gayrimüslim tüm ibadethanelerde Padişahın sağlık ve afiyette olması temennisiyle dualar edildiği

Dedeagaç Mutasarrıflığı

Mâbeyn-i Hümayûn-ı Cenâb-ı Mülûkâne Başkitâbet-i Celîlesi Huzur-ı Sâmisî'ne

Ma'rûz-ı çâkerânemdir

Menba'ı feyz ve saadet-i mülk ve devlet olan cülûs-ı hümayûn-ı cenâb-ı Hilâfet-penâhî'ye müsâdif bulunan rûz-ı fîrûzda ef'ide-i âmmede incilâ-pezîr olan kemal-i şevk ve mesâr ile evvelâ daire-i hükûmetde da'avât-ı mefrûza ve tebrikât-ı ubûdiyetkârânenin ifasını müteâkiben inâs mekteb-i rüşdiyesinin küşâdı ve derûn-ı kasabaya getirilen mâ-i lezzin isâlesi ve süvari ve jandarma hayvanâtına mahsus ahırların vaz'-ı esas resmleri ile mülhakât-ı livâca da dört bâb mekâtib-i ibtidâiyenin resm-i küşâdı icra kılındığı merasim-i ânifenin pezîrâ-yı hüsn-i hitâm olduğu anda arz ve keşide kılınan telgrafnâme-i bendegânemize arz edilmişdi. Yevm-i mes'adet-tev'em-i mezkûrda ale's-sabah Dedeagaç Rum Kilisesi'nde tezâyüd-i ömr ü şevket-i Şehriyâr-ı a'zamîyi mutazammın kırâet olunacak duada cânib-i hükûmetden dahi bir memurun hâzır bulundurulması hürmetli metropolit efendi tarafından bâ-tezkire-i resmiye talep edilmesi üzerine mutasarrıf muavini izzetli Kalayasaki Efendi gönderilmiş ve ol vechile mûmâileyh metropolit efendi tarafından gayet belîğ ve müessir bir dua kırâet ve umum Rum tebaa-i şahane tarafından Rum lisanı üzerine üç defa yaşasın veli-nimet-i bî-minnetimiz Gazi Sultan Abdülhamid Han efendimiz hazretleri da'avât-ı mefrûzası bir âverde-i zebân-ı ubûdiyet edilmiş olduğu gibi milel-i saire mabedlerinde de aynı saatde mehâmid-i seniyye-i cenâb-ı Padişahî yâd u tizkâr ve dualar kırâetiyle izhâr-ı şevk ve mesâr olunmuş ve akşamısı misli nâ-mesbûk ve şân-ı ubûdiyete muvâfık suretde tenvîr ve tezyîn edilen hükûmet konağıyla vâsi' bahçesine her sınıf memurîn ve Dedeagaç'da bulunan Yâverân-ı hazret-i Şehriyârî'den izzetli Abdullah ve Tüfengiyân-ı cenâb-ı Padişahî'den Ali Bey Efendilerle bi'l-cümle ümerâ ve zâbitân-ı askerî ve eşraf ve mu'teberân-ı memleket ve Müslim ve gayr-ı Müslim zükûr ve inâs iki bini mütecâviz tebaa-i sâdika-i şahane ve düvel-i mütehâbbe konsolatoları memurîni ve bir çok ecânib dahi maa-aile vürûd eylemiş ve herbirlerine lâzım gelen hürmet ve riâyet ifa ile sabaha kadar icra-yı şehriyân edilmiş ve defaâtle Padişahım çok yaşa zemzeme-i duaiyesi bülend-âvâz ile yâd ve tekrar kılınmış ve kışla-i hümayûn ve devâir ve emâkin-i emiriye-i saire ve kâffe-i mekâtib-i muhtelif-i mahalliye ve memurîn ve ümerâ ve

GÜMÜLCİNE'DE CAMİ VE OKUL YAPIMI

Gümülcine dahilinde Ertuğrul adıyla yeni kurulan köyde yapılan cami ve okulun inşa masraflarının yarısının Maliye Hazinesi'nden, kalan kısmın da Maarif Nezareti bütçesinden karşılanması

Şûrâ-yı Devlet
Maliye Dairesi
Aded 846

Gümülcine dahilinde Ertuğrul nâm-ı âlîsiyle müceddeden teşekkül eden karyede nâm-ı nâmî-i cenâb-ı tâcdârîye izâfeten yirmi bin kuruş masrafla bir cami-i şerif ve mekteb inşası esbâbının istikmâli lüzumuna dair Edirne Vilâyeti Meclis-i İdaresi'nden mürsel mazbata suretinin leffîyle ifa-yı muktezâsını mutazammın Dahiliye Nezâreti'nden takdim kılınan tezkirenin irsâliyle icabının icrası hakkında sebk eden emr u iş'âr-ı sâmiye cevaben Evkâf-ı Hümâyûn Nezâreti'nin Şûrâ-yı Devlet'e havale buyurulan 14 Safer sene [1]322 tarih ve yüz sekiz numaralı tezkiresi melfûfuyla Maliye Dairesi'nde kırâet olundu.

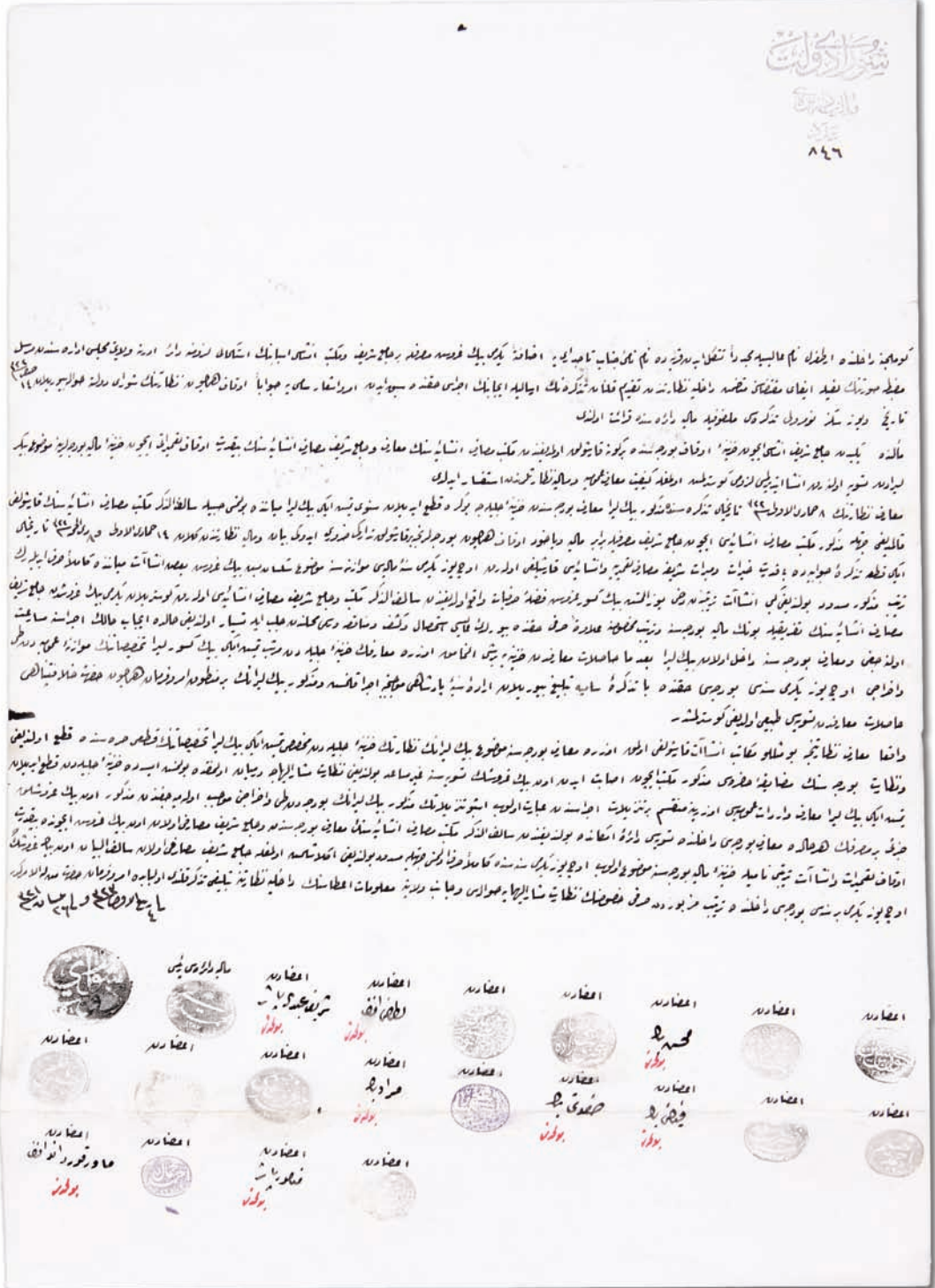
Meâlinde yeniden cami-i şerif inşası için Hazine-i Evkâf bütçesinde bir gûne karşılık olmadığından mekteb masârif-ı inşâyesinin maârif ve cami-i şerif masârif-ı inşâyesinin bî-kudret evkâf tamirâtı için Hazine-i Maliye bütçelerine mevzû' biner liradan tesviye olunarak inşa etdirilmesi lüzumu gösterilmiş olmakla keyfiyet Maârif-i Umumiye ve Maliye Nezâretlerinden istifâr edildi.

Maârif Nezâreti'nin 8 Cumâdelûlâ sene [1]322 tarihli tezkiresinde mezkûr bin lira maârif bütçesinden Hazine-i Celîlece bu kerre kat' edilen senevî yetmiş iki bin lira miyânında bulunması hasebiyle sâlifü'z-zikr mekteb masârif-ı inşâyesinin karşılığı kalmadığı cihetle mezkûr mekteb masârif-ı inşâyesi için cami-i şerif masrafıyla beraber, Maliye veyahud Evkâf-ı Hümâyûn bütçelerine bir karşılık tedariki zarurî idüğü beyân ve Maliye Nezâreti'nden gelen 14 Cumâde'l-ûlâ ve 8 Zilhicce sene [1]322 tarihli iki kıt'a tezkire-i cevabiyede bî-kudret hayrât ve müberrât-ı şerife masârif-ı tamiriye ve inşâyesi karşılığı olarak üç yüz yirmi sene-i maliyesi muvâzenesine mevzû' seksen beş bin kuruş bazı inşaât miyânında kâmilten sarf edilerek tertib-i mezkûr mesdûd bulunduğu gibi inşaât tertibinden dahi yüz altmış bin kûsûr kuruş fazla-i sarfiyyât vâki olduğundan sâlifü'z-zikr mekteb ve cami-i şerif masârif-ı inşâyesi olarak gösterilen yirmi bin kuruşdan cami-i şerif masârif-ı inşâyesinin tefrîkıyle bunun maliye bütçesine ve tertib-i mahsusuna ilâveten sarfı hakkında buyruldu-i âlîsi istihsâl ve keşf ve münâkasa ve resmi mahallinden celb ile tisyâr olunduğu hâlde icab-ı hâlin icrasına müsâra'at olunacağı ve maârif bütçesine dahil olan bin lira ba'demâ hasılât-ı maârifden hazineye bir şey alınmamak üzere maârifin Hazine-i Celîle'den müretteb yetmiş iki bin kûsûr lira tahsisâtının muvâzene-i umumiyeden tay ve ihracı üç yüz yirmi senesi bütçesi hakkında bâ-tezkire-i sâmiye tebliğ buyurulan irâde-i seniyye-i Padişahî mücebince icra kılınmış ve mezkûr bin liranın ber-mantûk-ı emr u fermân-ı hümâyûn-ı hazret-i Hilâfet-penâhî hasılât-ı maârifden tesviyesi tabîi olduğu gösterilmiştir.

Vâkı'a Maârif Nezâretince bu misillü mekâtib inşaât karşılığı olmak üzere maârif

büdcesine mevzû bin liranın nezâretin Hazine-i Celîle'den muhassas yetmiş iki bin lira tahsisâtının kat'ı sırasında kat' olunduğu ve nezâret büdcesinin muzâyaka-yı hâzırası mezkûr mekteb için isabet eden on bin kuruşun tesviyesine gayr-ı müsaid bulunduğu nezâret-i müşârunileyhaca dermiyân olunmakda bulunmuş ise de Hazine-i Celîle'den kat' edilen yetmiş iki bin lira maârif varidât-ı umumiyesi üzerine münkasım bir tenzîlât

icrasından ibaret olup, işbu tenzîlâtın mezkûr bin liranın bûdceden tay ve ihracını mûcib olamayacağından mezkûr on bin kuruşluk cüz'î bir masrafın her hâlde maârif bûdcesi dahilinde tesviyesi daire-i imkânda bulunduğundan sâlifü'z-zikr mekteb masârif-ı inşâiyesinin maârif bûdcesinden ve cami-i şerif masârifı olan on bin kuruş için de bî-kudret evkâf tamirât ve inşâât tertibi nâmıyla Hazine-i Maliye bûdcesine mevzû olup üç yüz yirmi senesinde kâmil sarf olunması cihetiyle mesdûd bulunduğu anlaşılmış olmakla cami-i şerif masârifı olan sâlifü'l-beyân on bin kuruşun da üç yüz yirmi bir senesi bûdcesi dahilinde tertib-i mezbûrdan sarfı hususunun nezâret-i müşârunileyhâya havalesi ve cânib-i vilâyete malumât i'tâsının Dahiliye Nezâreti'ne tebliği tezekkür kılındı. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 4 Rebûlevvel sene [1]323 ve fî 26 Nisan sene [1]321 / [9 Mayıs 1905]

Şûrâ-yı Devlet Maliye Dairesi
Reis ve azâlarının mühürleri

**

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn
783

Devletli efendim hazretleri

Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i Celîlesi'nin Şûrâ-yı Devlet'e havale olunan tezkiresi üzerine Maliye Dairesi'nden tanzîm ve leffen arz u takdim kılınan mazbatada Gümûlcine dahilinde Ertuğrul nâm-ı âlîsiyle müceddeden teşekkül eden karyede nâm-ı nâmî-i cenâb-ı cihânânîye izâfeten yirmi bin kuruş sarfıyla inşası Edirne Vilâyeti Meclis-i İdaresi'nden bâ-mazbata iş'âr kılınan cami-i şerif ile mektebden cami-i şerifin masârif-ı inşâiyesi olan on bin kuruşun Hazine-i Celîle-i Maliye bûdcesine mevzû bî-kudret evkâf tamirât ve inşâât tertibinden ve mektebin masârif-ı inşâiyesi bulunan on bin kuruşun maârif bûdcesi dahilinde tesviyesi hususunun Maliye ve Maârif Nezâret-i Celîlelerine havalesi ve vilâyet-i müşârunileyhâya malumât i'tâsının Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne tebliği lüzumu gönderilmiş olmakla ol bâbda her ne vechile irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî müte'allik ve şeref-sudûr buyrulur ise mantûk-ı münîfî infâz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim.

Fî 11 Rebûlevvel sene [1]323 - Fî 3 Mayıs sene [1]321 / [16 Mayıs 1905]

Sadriazam
Ferid

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûfuyla manzûr-ı âlî buyurulan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri üzerine, mûcebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurulmuş olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 8 Rebûlâhîr sene [1]323 - Fî 30 Mayıs sene [1]321 / [12 Haziran 1905]

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Tahsîn

[illegible]

مردم را که از کبریا بر سر راه
سپید رست نغم اولوی بلفظیه نغوی عالی
بیوید استون نغی سایه صدرینا هدی
اورین معنی اوردن سینه خدای خدایناهی
سرفصله بیوید اولیله اولیله اولیله
فصله بیوید اولیله
لا اله الا الله
محمد
طبرستان

1903-1904 SENELERİNDE GÜMÜLCİNE'DE YAPILAN OKUL, YOL, KÖPRÜ, SU YOLU VE ASKERÎ TESİSLERİN LİSTESİ

1903-1904 senelerinde Gümülcine Mutasarrıfı Atıf Bey'in gayreti ve teşviği ile Gümülcine ve İskeçe'de yapılan askerî tesisler, okul, yol, köprü ve su yolu, gibi hizmetleri gösterir liste

İkinci Ordu-yı Hümâyûn
Rumeli-i Şahane Redîf Fırkaları
Kumandanlık ve Müfettişliği
Aded 2600

Mâbeyn-i Hümâyûn-ı Cenâb-ı Mülûkâne Başkitâbet-i Celîlesi Cânib-i Sâmisî'ne

Devletli efendim hazretleri

Saye-i ma'mûriyet-vâye-i hazret-i kâtî-sitânîde iki sene zarfında Gümülcine Sancağı dahilinde husûle getirilip esna-yı devir ve teftiş-i kemterânemde müşahade ile mübâhî olduğum hayli emâkin-i askeriye ve emiriye ile turuk-ı ittisalât-ı nâfia ve hayrât-ı bergüzidenin mikdarıyla suret-i inşasını mübeyyin tanzim kılınıp merbûtan pîşgâh-ı efhamîlerine ref' u takdime cür'et-yâb olduğum bir kıta defterin mütâlaasından da keyfiyet rehin-ikân-ı ilm-i devletleri buyurulacaktır ki, mahzâ Padişah-ı terakkî-güster efendimizin eser-i feyz-i tevfiâtı olarak vücuda gelen bunca âsâr-ı nâfianın taraf-ı Hükûmet-i Seniyye'den bir akçe sarfına hacet messetmeden saha-ârâ-yı vücud bulması mahall-i mezkûr mutasarrıf-ı sadakat-muttasıfı Atıf Bey'in Padişah-ı fâruk-cihan efendimiz hazretlerine karşı perverde eylediği sıdk u ubûdiyet hasebiyle geceli gündüzlü ale't-tevâli mesbûk olan hizmeti ve iâne celb ve cem'i hususunda ahalinin şevk ve sürûrunu tahrik için olan azîm sa'y u gayreti muhassalası olarak meydan-ı terakkiyâta getirilmiştir. Müşârunileyhin rıza-yı âlî dairesindeki işbu hidemâtından gayri geçen sene vuku bulan seferberlik hengâmında Gümülcine dahilindeki efrâd-ı redîfe-i şahanenin iksâları için Ahîçelebi mamulât ve mensucâtından dayanıklı yağmurluklar imali ve cünûd-ı gazanfer-nümûd-ı mülûkânenin köylerinde muhtac ve müte'assire kalan evlâd u ıyâllerinin terfîh ve saadetleri için iâneler cem' ve tevzî'i gibi hidemât-ı hamiyet-karâne ve sadakat-şîârîsi ile kendisinin sâdik bir bende olduğunu isbat eylemiştir. El-hâsıl müşârunileyhe işbu memuriyet-i mutena-bahânın tefvîz buyurulduğundan bu ana değin kâffe-i umûr-ı vezâifî dilhâh-ı mekârim-iktinâh-ı hazret-i Tâcdâr-ı a'zamî daire-i mübeccelesinde hüsn-i temşiyet eyler fa'âl ve gayûr memuründen bulunmuş ve bu gibi hidemâtı sebkât eyleyen esdikâ-yı memurîninde taltifleri nezd-i mekârim-vefd-i hazret-i Şehinşâhîce de matlûb ve mültezim-i şahaneleri bulunmuş olduğu cihetle mesbûk olan işbu hidemât ve gayretini mütehallık bulunduğum sadakat ve ubûdiyet-i bendegâneme istinâden arza mücâseret eyler ve münasib görüldüğü hâlde huzur-ı celîl-i hazret-i zıllullah-ı a'zamîde nâm-ı ubûdiyetinin yâd u tezkârıyla hidemât-ı vâkî'a-i bergüzidesinden dolayı bir derece terfî'an husûl-ı mesrûriyetine delâlet ve inâyet-i celîlelerinin bî-dirîğ buyurulmasını niyaz veistirhâm eylerim. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 24 Şaban sene 1323 ve fî 10 Teşrîn-i Evvel sene [1]321 / [23 Ekim 1905]

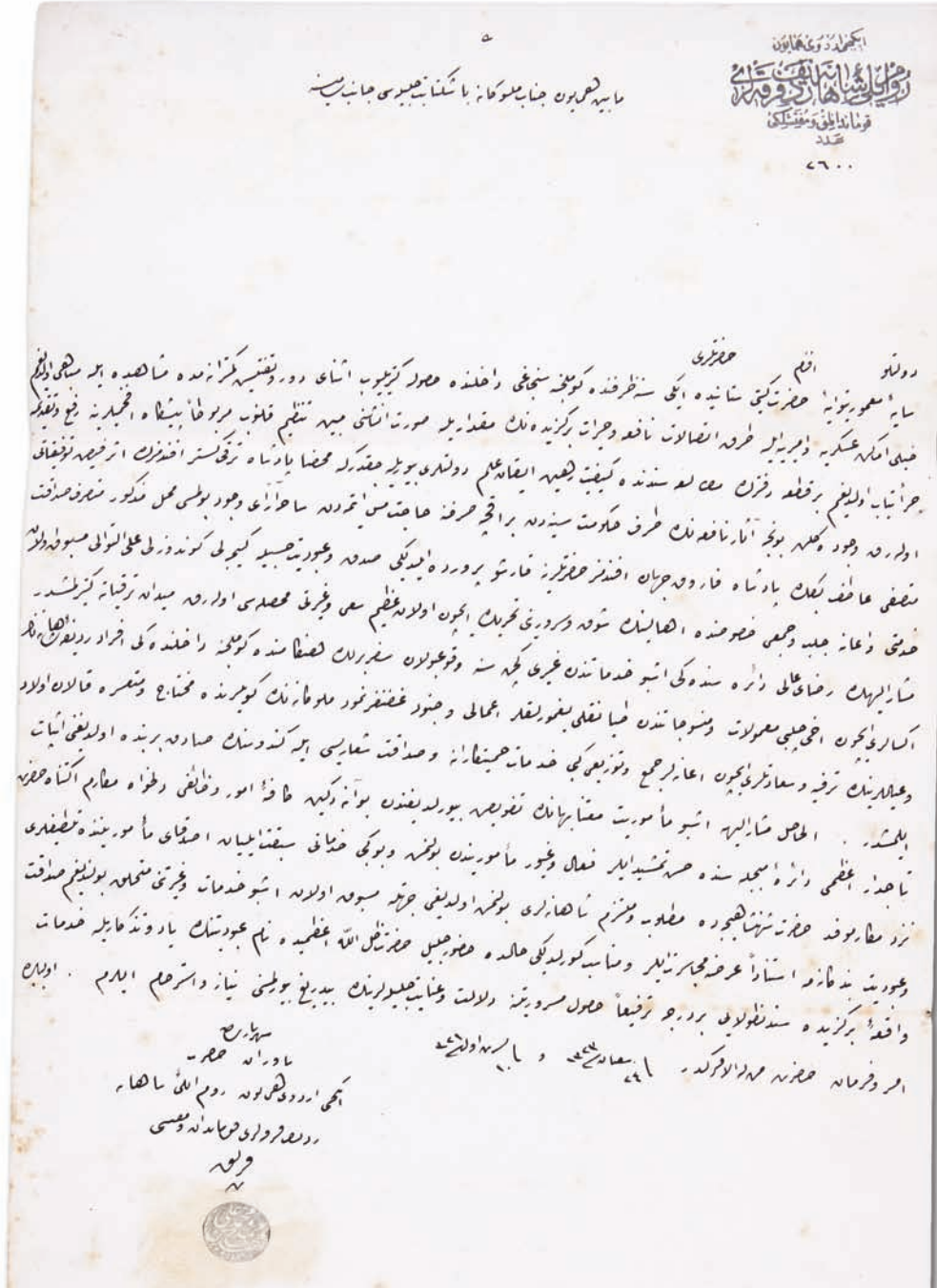
Yâverân-ı Hazret-i Şehriyârî'den
İkinci Ordu-yı Hümâyûn
Rumeli-i Şahane Redîf Fırkaları
Kumandan ve Müfettişi Ferik
Mehmed Memduh b. Mehmed Ali

**

**İkinci Ordu-yı Hümâyûn
Rumeli-i Şahane Redîf Fırkası
Kumandanlık ve Müfettişliği**

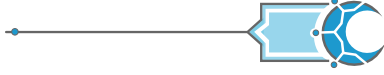
Saye-i umrân-vâye-i hazret-i Hilâfet-penâhî'de Gümülcine Sancağı dahilinde iki seneye karîb bir müddetde Gümülcine mutasarrıfının himmet ve gayretleriyle saha-ârâ-yı husûl olan âsâr-ı nâfia ve hayriye ve mebânî-i emiriye ile geçen sene taht-ı silaha alınan ikinci sınıf redîf efrâdı melbusâtına ve aileleri idarelerine sarf olunmak üzere cem' olunan îânâtı mübeyyin defteridir.

Gümölcine Hükümet Dairesi Gümölcine Jandarma Dairesi Gümölcine Polis Dairesi	Hükümet konağının üzerine on dokuz odadan mürekkeb bir kat ilâveten ve jandarma ve polis daireleri dahi müceddeden inşa kılınmış ve masârif-i inşaiyeleri ve tefrîşiyeleri olan yüz seksen beş bin altı yüz kuruş mutasarrıf-ı beldenin teşvikiyle hamiyet-mendân ahali taraflarından maa'l-memnuniye i'tâ olunmuşdur.
Gümölcine'de Cephâne ve Muhafaza Karakolhâneleri	Redîf livâ merkezi olan Gümölcine'de beş redîf taburu mühimmât-ı harbiyesinin muhafazası için haric-i kasabada Ordu-yı Hümâyûn'dan mersûl numunesine muvâfık olarak bir bâb cephâne ile ittisâline bir bölük asâkir-i şahane isti'âbına kâfi bir zâbit odası, bir koğuş, bir matbahdan ibaret inşa olunan muhafaza karakolhânesinin masârif-i inşaiyesi olan elli sekiz bin yüz seksen altı kuruş dahi müşârüniyleh himemâtıyla ahali-i fütüvvet-mendân tarafından iâneten i'tâ edilmiştir.
Şimendifer Hattı Muhafazasına Memur Asâkir-i Şahane ve Jandarma Karakolhâneleri	Gümölcine Sancağı hududuna müsâdif şimendifer hattı üzerinde geçen sene ve bu sene inşa olunan altmış dört adet kârgîr karakolhâneler inşa edilmiş ve nakden ve fi'len vuku bulan iânât ale't-takrîb yüz elli bin kuruşa bâliğ olmuştur.
Gümölcine'de Asâkir-i Şahane Koğuşları	Müşrif-i harâb olan koğuşun hedmiyle yerine üç yüz nefer asâkir-i şahane isti'âbına kâfi kârgîr iki bâb koğuş inşa olunmuş ve masârif-i vâkı'ası olan otuz altı bin küsur kuruş hamiyet-mendân ahali taraflarından iâneten i'tâ kılınmıştır.
Eğridere Redîf Alayı Dairesi	On beş odayı hâvî olan mezkûr dairenin inşası saye-i muvaffakiyet-vâye-i hazret-i Padişahî'de hitâm bulmakla işbu velâdet-i pür-meymenet-i hazret-i Padişahî'ye müsâdif yevm-i mesa'detde resm-i küşadı icra kılınmıştır.

Redîf Taburları Efrâdı Yağmurluk ve Kalçınlarıyla Efrâd-ı Merkûme Ailelerine Mahsus İânât

Geçen Sene Taht-ı Silaha Alınan Sınıf-ı Sâni Redîf Taburları Efrâdına Mahsus Yağmurluk İânesi	Beher yağmurluk bedeli iki mecdiye olmak üzere dahil-i livâda mutasarrıf-ı müşârüniylehin ma'rifetiyle ve İskeçe Kazasınca da Mektubî-i Vilâyet ma'rifetiyle memurîn-i mu'teberân-ı ahaliden bi't-teşvik cem' olunan iânât mikdarı altı yüz yetmiş dokuz bin üç yüz seksen beş kuruşa bâliğ olarak Palas Alayı'na mahsus üç bin iki yüz adet yağmurluk Ahîçelebi abasından mahallinde imal ve redîf deboyuna teslim olunduğu gibi kusûruda vilâyet-i mahalliyyeye takdim kılınmıştır.
Taht-ı Silaha Alınan Gümölcine Redîf Efrâdı Ailelerinden Muhtac Olanlara Mahsus İâne	On iki bin seksen yedi kuruşa bâliğ olan mezkûr iâne memurîn ve erbâb-ı hasenât taraflarından i'tâ olunmuş ve komisyon-ı mahsus ma'rifetiyle muhtacîne tevzî' kılınmıştır.
Gümölcine Esas Taburu Efrâdına Mahsus Kalçınlık Aba	Erbâb-ı hamiyet taraflarından verilen dört bin beş yüz seksen kuruşla sekiz yüz nefer için mübâya'a olunan kalçınlık aba tabura irsâl olunmuştur.

Nâfia'ya Aid Yollar	Dahil-i livâda üç yüz on dokuz ve üç yüz yirmi seneleri zarfında dörder gün müddetle kırk sekiz bin altı yüz elli altı amele-i mükellefe istihdam edilerek Gümölcine ve İskeçe'den Rodop Balkanı'nda vâki Ahiçeşlebi, Sultanyeri Kazaları merkezine ve bu mahallerden Ortaköy ve Kırcaali, Eğridere, Paşmaklı'ya mümted olan yollarda otuz yedi bin dokuz yüz yirmi yedi metre kaya ve toprak tesviyesi müceddeden otuz yedi bin on metre tamiren ikmâl ve üç bin yüz doksan metre kuru destek duvarı, beş yüz otuz dört metre şose müceddeden ve yedi bin üç yüz yirmi yedi metre kaldırım ve şose tamiren inşa ve sekiz bin altı yüz kırk metre mik'ab taş istihzâr edilmiştir.
Nâfia'ya Aid Köprüler	İskeçe Çayı üzerinde inşa olunan dört gözlü kırk metre açıklığında mermerden kârgîr ve Hamidiye nâm-ı âlisiyle mevsûm köprü ile derdest-i inşa bulunan Söğüdlüdere üzerinde otuz metre açıklığında üç gözlü ayakları kârgîr üstü demir köprü dahi dahil olduğu hâlde kebîr ve sağır yüz on üç aded köprü ve menfez müceddeden ve otuz iki aded tamiren vücuda gelmiş ve kısm-ı azamı imalât-ı sanayiye ve bir kısmı da yollara aid olarak sekiz yüz kırk üç bin beş yüz seksen üç kuruş bedelât-ı nakdiyeden bi't-tescil sarfolunmuştur.

Maârifî Aid Mekâtib ve Dekâkîn İnşââtı

Mekâtib-i İbtidâiye	Muallimleri maaşatı hisse-i maarîfden verilmek üzere bu kere Ertuğrul ve Şaphâne karyelerinde küşâd olunan mekâtib-i ibtidâiye kurâ-yı mezkûra müte'allik mu'teberân-ı ahalisi taraflarından inşa olunmuştur.
Gümölcine'de Kârgîr Köprü ve Üzerinde On Dört Bâb Dükkân	Gümölcine Kasabası'ndan mürûr eden çay üzerinde yapıdırılan ayakları kârgîrve sathî demir potrelli köprünün iki cânibine mekâtib-i ibtidâiye masârif-ı dâimesine karşılık olarak on dört bâb dükkân inşa olunmak ve altmış bin kuruşa bâliğ olan masârıfı inşaiyesinin nısfından fazlası îâneten tedarik olunup kusuru de Cemaat-i İslâmiye akarı fazla-i varidâtından tesviye edilmiştir.
İskeçe'de Otuz Yedi Bâb Dükkân	Mezkûr dükkânlar erbâb-ı hamiyetin îânesiyle İskeçe'de inşa olunup şimdilik senevî yüz yirmi liraya bâliğ olan varidâtı mekâtib-i ibtidâiye masârıfına karşılık ittihâz kılınmıştır.

Umûr-ı Hayriye

Gümölcine'de Cârî Su Yollarının Tamirâtı	Kadimen mevzû' yerli künklerin tebdiline muhafaza-i sıhhat-i umumiye nokta-i nazarından lüzum-ı âcil görülmesine mebnî Selanik'den geçen ve bu sene celb olunan fabrika künklerinin vaz'ıyla atik künklerin tebdiline mübâşeret olunmuştur.
Gümölcine'de Vâkî Tekye Medresesi	Mezkûr medresenin mâil-i inhidâm olan altı odası îâne-i ehl-i hayr ile müceddeden inşa etdirilmiştir.

کوبلجده عکاشاها {
قفسلده
شرف خزان اولاده قفوسلده لکیده برینه او چو نر عکاشاها استعانه
خانی کایر ایکی باب قفسله انا اولغده و عصارف واقعی اولاده
اونورانی بیک کورغوزده جمنده اهای طرفدرنه اعانه اعلی قفسله

اگرده ریفلاط {
داره کسه
اوبه سه او طری حاوی اولاده مذکور داره ذک انکی یاه موفقی
حضرت بارشاهیده ختم بولغده ایشو ولادت برینخت حضرت یاقچه
مصارف یوم سعدده بیک کادی ابراقفسله

ریفلابوری فرادی یغورلده قاجلیرله افرادر قومه عللرینه مخصوص اعلانات

بهر یغورلده بدلی ایکی مجیده اولغده اوزده داخل لوده متصرف سارالردک {
معرقبه و ایشو قضاخنده مکتوبی ولایت معرفتله مأموریه و معرقله اهلیدک
بالتسویه جمع اولسانه اعلانات مقداری انکی بویقچه قفسله بیک او چو نر
بر غروشه بالغ اولارده بالاسی لایله مخصوص اویج بیک ایلوز عدد
یغورلده اخی جلی عباسنده محلسده اعمال و ریف دیوینه تسلیم اولغینی
کی قصورده ولایت مجیدیه تقدیم قفسله

تحت سلام انانه کوبلج {
ریف فرادی عللرندن
محتاج اولدره مخصوص اعلانات
اون ایکی بیک سنانه بدی غروشه بالغ اولاده مذکور اعانه مأموریه
درباب حسات طرفدرندن اعانه اولغده و نویسون مخصوص معرفتله
محتاجه توزیع قفسله

کوبلج اسس طابوری {
فرادی مخصوص قاجلیرله
ابا جیمه طرفدرنه ویدون در بیک بیوز سنانه غروشه سکیوز نر یون مایه
اولسان قاجلیرله عبا طابوره ارمال اولغده

ایکجه سنجی
قوانین و مقررات
کتاب

۵

سایه عمرانویه حضرت خدیجه صیده کوچه سنجی را خننده ایکی سینه قریب برسدند
کوچه مقربند شهرات و غیره ساحه آری حصول اولان آثار نافع و غیره و مباحث امیر
کجه نه تحت سلطه آنانه ایکی صفه ریف افرادی ملبوسانه و علمه لری اداره کونه حرف
انجمنه اوزره جمع اولسانه اعانات صیه دربرید .

کوچه حکومت داره سی
راندازم داره سی
بولس داره سی
حکومت قوانین اوزرینه اوله قور اولورده کرب رفا عیال و
راندازم بولس داره لری دخی مجدداً انقضیه و مصارف انشائی و تقویری
اوله بوزسکانه بید ای بوز غرضه مقربند و ذک تبویقه محمدانه اهل
مردند نه مع انجمنه اعطای و محمد .

کوچه ده حجاب و محافظه
قره غولخانه لر
ریف لوا مرکزی اوله کوچه ده بیه ریف جابوری مرکانه حربه سند
محافظه ای بچون خارج قصه ده اردو هم بوزنه رسول نمونه بولوی
اولورده برپایه حجاب لر انصافه ببولک عکاشه انصافه کافی
برضا بول اولورسی رفقونه بطحنه عیال ان اولسانه محافظه قره غولخانه
سند مصارف انشائی اوله الی سکرید بوزسکانه ای غرضه
دخی شار الیه هم باند اهلای قوت محمدانه مردند عانه اعطای بلیدر

سمند و فر خطی محافظه
ما سور عکاشه
وراندازم قره غولخانه لری
کوچه سنجی حدود نه مصارف سمند و فر خطی اوزرند کجه نه بولونه
انسا اولسانه انجمنه درت عدد کار کیر قره غولخانه لر انشایدنه و نقد
و فعلاً و قوعولونه اعانات علی التقریب بوز الی بید غرضه بالغ
اولور

کونجی قصبه سنده مردار بنده جای وزین باید بر بلایه ایافدی کاریر و
طخی خور بوتلی کوپینک ایکی جاننه مطاب ابتدای مصارف دهم
فارسوله اولرجه اونه درت باب دطاه انسا اولمسه و الحقه بیل غور
بالغ اولره مصارف انساب سنک نصضنه فضلی اعانه ندرک
اولوب قصوری ده جماعت اسلامیه عقاری فضله واراندن نسیم
ایدلشد

مذکور دماندہ باب محمد بن عثمان بن سید اکبر دہ اسناد و توبہ شیعہ سنوی
 اکبر دہ و توبہ شیعہ باب { یونیکورم لایہ بانج اولادہ وار دانی مطابقت ابتدائے مصارفہ فارمولہ
 دماندہ اتحاد قلمند

امور خبر بہ

قدیماً موضوع بری کونھارک ندینہ محافلہ صحیحہ عمومیہ نقضہ تفریحہ
 لزوم عمل کوٹنہ منی سلائیڈہ کچھ دیونہ جلب اولیائہ فاروقہ
 کونھارک وضیعہ عقبہ کونھارک ندینہ مبارک اولیائہ

کون مجوزہ دفعہ مدرسہ { مذکور مدرسہ مذات مل انہم اولادہ اتی اولی اعلاء اہل خبر
اس مجدد انسا ایدر شد

نافعیه عائد بولار

داخل لواره اوچون اوان طقوز و اوچون بکری ساری طرفنده در در کون
مدره قومه سکن بیک اتی بوز اتی اتی عملده مصلحه استخدام ایدرک کونجه و
اکچورده رد و یاقاننده واقع اخی حلی سلطانیه قضااری مرکزیه و بو
محلدرن ادره کوی ، قرچعلی ، اکریدره ، شمشلیه محمد اولاده بولارده
اونوز بیدی بیک طقوز بوز بکری بیدی مرو قیا و طوارق شویسی مجدداً
اونوز بیدی بیک اولده مرو تعمیر اکال و اوج بیک بوز طقانه مرو قوی
ر سکن دیواری و بیه بوز اونوز درت مرو شوسه مجدداً ویدی بیک
اوچون بکری بیدی مرو قالدیرم و شوسه تعمیر انشا و سکن بیک اتی بوز
قومه مرو مکتب طاهره استحضار ایلشد .

اکچو حای اوز رنده انشا اولان درت کوزلی قومه مرو آجیق قلغه مرمرده
کابکر و حمیدیه نام علیسید موسوم کوبری ابر درت انشا بولان سکودلی ده
اوز رنده اونوز مرو آجیق قلغه اوج کوزلی آباقلری کابکر اوستی تبو-
کوبری دخی داخل اولدغی حالده کبر و صغیر بوز اوج اوج عدد کوبری و
منفذ مجدداً و اونوز ایکی عدد تعمیر وجود کلمه قس غظمی اعمالا صنایعیه
و رسمی ده بولار عائد اولار و سکن بوز قومه اوج بیک بیه بوز سانه
اوج غوره بدلات نقیه ده بالتخصی صرف اولنشد .

نافعیه عائد کوبری

معارف عائد مطاب و دکاکینه انشا آخسه

معلمی معاشاتی حله معارفده در بیک اوزره بکره ارفقزل
دیکخانه قریب رنده کساد اولانه مطاب بتدیه قرای مذکوره مقبرانه
اهالی طرفندن انشا اولنشد

مطاب بتدیه

GÜMÜLCİNE'DE KURULAN OSMANİYE KÖYÜ'NÜN OKUL VE CAMİ MASRAFLARININ KARŞILANMASI

Gümülcine'de Karatepe denilen yerde üç sene önce Osmaniye isimli bir muhacir köyü kurulduğu, ahalinin ihtiyaçı olan okul ve caminin masraflarının bölgeden tahsil edilen zebhiye vergisinden karşılanması

Gümülcine Sancağı Mutasarrıflığı

Tahrirât Kalemi

Aded

702

Huzur-ı Sâmi-i Cenâb-ı Vilâyet-penâhî'ye

Gümülcine merkez kazası dahilinde Karatepe denilen arazi-i hâliyede üç sene evvel müceddeden teşkil ve te'sis olunarak Osmaniye nâm-ı âlisiyle tevsimine irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurulan karyede meskûn muhacirînin henüz servet peydâ edememeleri hasebiyle eda-yı salât-ı mefrûzaya mahsus cami-i şerif ile etfâle ulûm-ı diniye ve ibtidâiyeyi talim için lüzumu olan mekteb ebniyelerini inşaya muvaffak olamadıklarından bahisle müberrât-ı celîle-i hazret-i tâcdârîye zamîmeten mezkûr karyede dahi bir cami-i şerif ile bir mektebin inşasına müsaade buyurulması muhtâr ve hey'et-i ihtiyariyesi taraflarından verilen arzuhalde istid'â olunmuşdur. Saye-i merâhim-vâye-i hazret-i Şehriyârîde üç sene evvel te'sis olunan mezkûr karyede şimdilik elli hânede yüz yetmiş nüfus muhacirîn mevcut ise de şu günlerde vürûdlarına intizâr olunan daha otuz hâne muhacirînin iskânıyla mevcudun seksene bâliğ olacağına ve civarı Bulgar kurâsı olmak hasebiyle salât-ı Cuma ve iydeyni edadan mahrum kalmakda olmalarına nazaran her hâlde bir cami-i şerif ile birde mektebin inşası derece-i vücûbda olup muktezî taş ve kireçin ahali-i karye tarafından meccânen tedarik ve istihzârı mümkün olmasına mebnî levâzım-ı haşebiye esmâniyla üstadiye olarak cami-i şerife on bin ve mektebe de kezâlik on bin kuruş ihsân ve i'tâsı için istihsâl-i müsaade-i diyânet-mu'tâde-i cenâb-ı zıllullahîye delâlet-i aliyye-i dâverâneleri istirhâm olunur. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 9 Şaban sene [1]323 ve fî 25 Eylül sene [1]321 / [8 Ekim 1905]

[Gümülcine mutasarrıfı ve diğer üyelerin mühürleri]

**

১৫
১-১

[illegible]

<p>ن</p> <p>کسری و مرقی</p> 	<p>ن</p> <p>الارض باب</p> 	<p>ن</p> <p>موسی</p> 	<p>ن</p> <p>عنه و مرقی</p> 	<p>ن</p> <p>عنه و مرقی</p> 	<p>ن</p> <p>عنه و مرقی</p> 	<p>ن</p> <p>عنه و مرقی</p> 	<p>ن</p> <p>عنه و مرقی</p> 	<p>ن</p> <p>عنه و مرقی</p> 	<p>ن</p> <p>عنه و مرقی</p>
---	---	--	--	--	--	--	---	--	--

(377

kıfayet etmeyen hayrât-ı şerifeye aid ve Hazinece bir gûne vakfı bulunmayan ve mücededen yapılacak olan bu gibi hayrâta evkâf ve saire varidâtından akçe sarfı hilâf-ı şer' ve nizâm olduğundan bahs ile mezkûr cami-i şerifin Hazine ve mektebin de maârif bûdçelerine vaz' olunan biner liradan sarfıyla inşası münasib olacağı inbâ ve Maârif Nezâret-i Celîlesi'ne de tebligât icra edildiği beyân-ı âlisiyle Hazine-i Celîlece de ifa-yı muktezâsı şeref-vârid olan 14 Kânûn-ı Evvel sene [1]321 tarihli ve üç bin üç yüz altmış iki numaralı tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîlerinde emr u iş'âr buyurulmasına mebnî muamele-i lâzıme icra olunmak üzere Ebniye-i Emiriye İnşâât ve Tamirât Nizamnâmesi mûcebine cami-i şerif-i mezkûrun evrak-ı keşfiyesinin irsâli vekâlet-i müşârunileyhâya bildirilmiş ve masârif-ı inşaiyesi olan on bin kuruşun dahi tertibinin insidâdı cihetle mutakarribü'l-hulûl olan üç yüz yirmi iki senesi bûdçesine mevzû' karşılığından bi'l-mahsub sarf ve havalesi zımnında buyuruldu-i âlisinin ısdârı menût-ı müsaade-i celîle-i dâver-i ehamîleri bulunmuş olduğunun Muhasebe-i Umumiye-i Maliye ifadesiyle arz ve beyânına ibtidâr kılındı. Ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 14 Zilhicce sene 1323 ve fî 26 Kânûn-ı Sâni sene [1]321 / [8 Şubat 1906]

Maliye Nâzırı
Mehmed Ziya

4

نظام الفنون والعلوم
مكتبة في قبة
علاء
٢٢٧٢

[illegible]

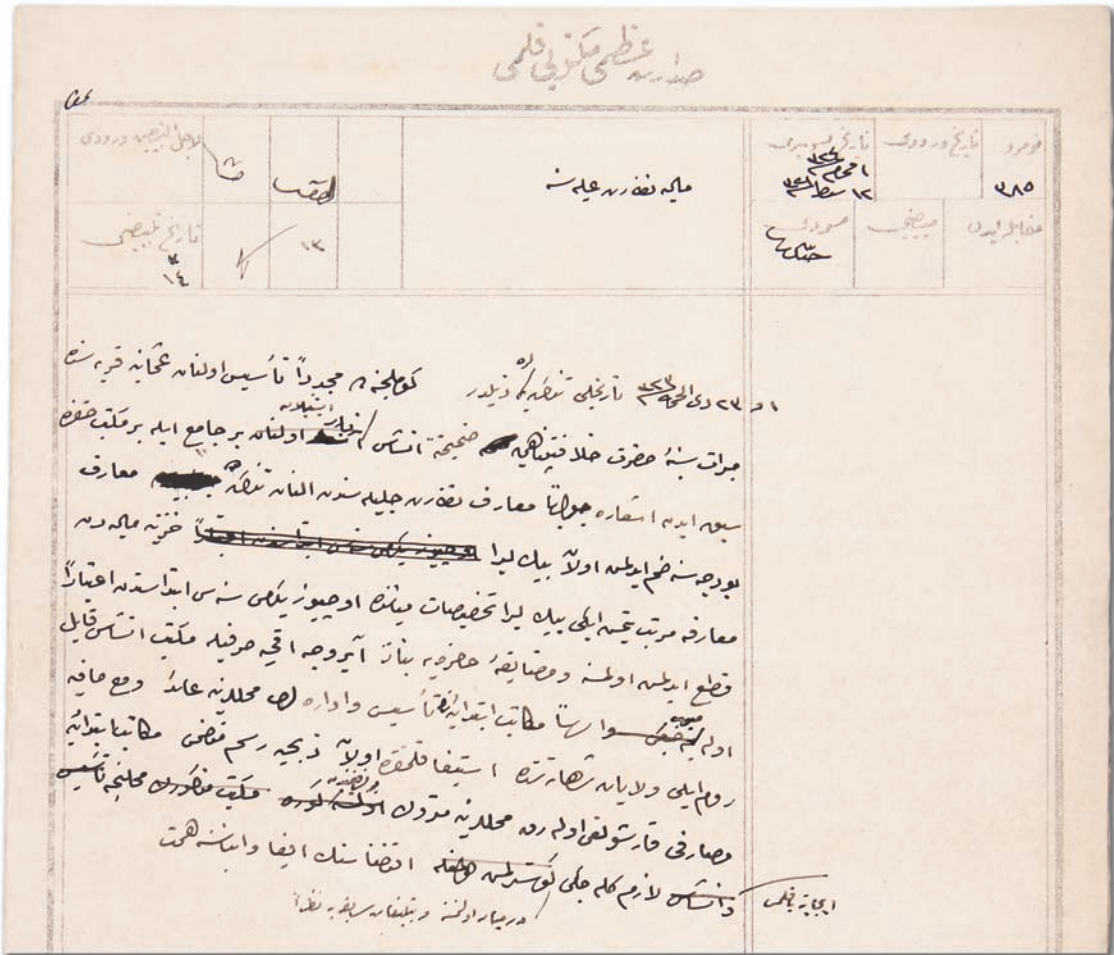

**Sadâret-i Uzmâ
Mektubî Kalemi**

Maliye Nezâret-i Aliyyesi'ne

1 ve 23 Zilhicce sene [1]323 tarihli tezkirelere zeyldir. Gümülcine'de müceddeden te'sis olunan Osmaniye karyesinde müberrât-ı seniyye-i hazret-i Hilâfet-penâhî'ye zamîmeten inşası istenilen bir cami ile bir mekteb hakkında sebk eden iş'âra cevaben Maârif Nezâret-i Celîlesi'nden alınan tezkirede maârif bûdcesine zam edilmiş olan bin lira Hazine-i Maliye'den Maârif'e müretteb yetmiş iki bin lira tahsisât miyânında üç yüz yirmi senesi ibtidâsından itibaren kat' edilmiş olmasına ve muzayaka-i hâzıraya binâen ayrıca akçe sarfıyla mekteb inşası kâbil olamayıp ve esasen mekâtib-i ibtidâiyenin te'sis ve idareleri mahallerine aid ve maamâfih Rumeli vilâyât-ı şahanesinde istîfâ kılınmakda olan zebhiye resm-i munzammi mekâtib-i ibtidâiye masârufı karşılığı olarak mahallerine metruk bulunduğundan mahallince icabına bakılması lâzım geleceği dermiyân olunmasına ve tebliğât-ı sâbıkaya nazaran iktizâsının ifa ve inbâsına himmet.

1 Muharrem sene [1]324 - 12 Şubat sene [1]321 / [25 Şubat 1906]

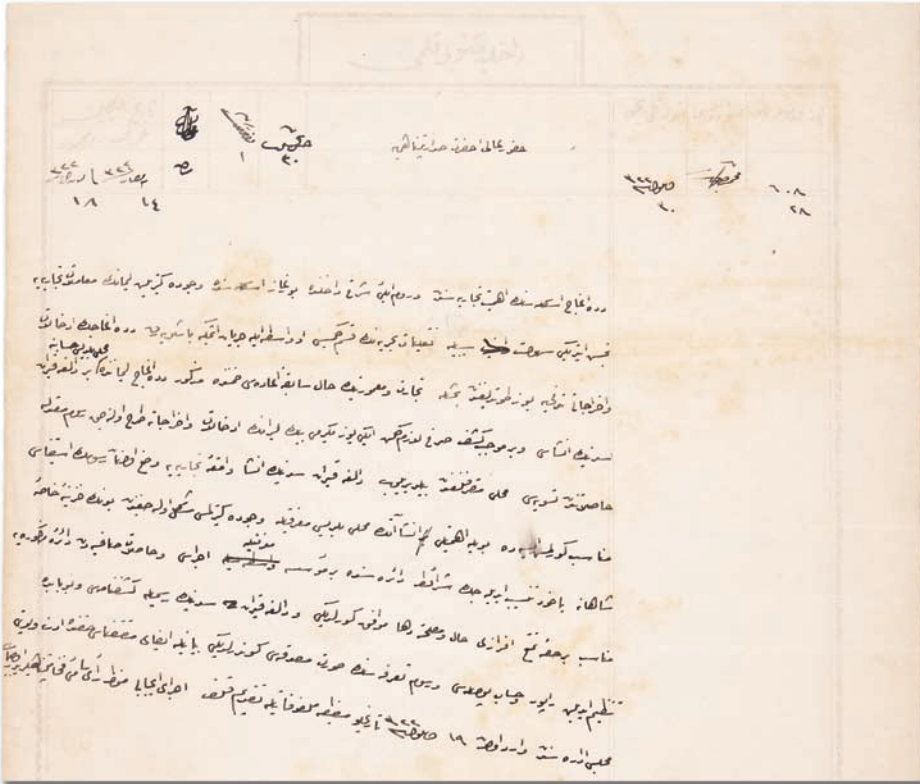
TİCARETİN CANLANDIRILMASI İÇİN DEDEAĞAÇ LİMANI'NA DALGAKIRAN İNŞASI GEREKTİĞİ

Şarkî Rumeli'nin Burgaz İskelesi'nde yapılan limanın, Dedeağaç Limanı'ndaki ihracat ve ithalatı azalttığı, ticaretin eskisi gibi canlandırılması için Dedeağaç Limanı'nda bir dalgakıran seddine gerek olduğu, seddin yapımı için gerekli 220.000 liranın ticarî muamelelere konulacak bir vergi ile karşılanmasının zor olacağından bunun Hazine-i Hassa veya başka bir daire tarafından temin edilmesinin daha uygun olacağı

Huzur-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Dedeağaç İskelesi'nin ehemmiyet-i ticariyesinden ve Rumeli-i Şarkî dahilinde Burgaz İskelesi'nde vücuda getirilen limanın muamelât-ı ticariyeye bahş ettiği suhûlet sebebiyle nakliyat-ı bahriyenin kısm-ı küllîsi o vasıta ile cereyân etmeğe başlayarak Dedeağaç'ın idhalât ve ihracâtı tedennîye yüz tutduğundan bahisle ticaret ve ma'mûriyetin hâl-i sâbıkına iadesi zımında mezkûr Dedeağaç Limanı'nda mahalli belediyesi hesabına bir dalgakıran seddinin inşası ve ber-mûceb-i keşf sarfı lâzım gelen iki yüz yirmi bin liranın idhalât ve ihracâta tarh olunacak rûsûm-ı mu'tedile hasılalâtından tesviyesi mahalli mutasarrıflığından bildirilip dalgakıran seddinin inşa ve emti'a-i ticariyeye vaz' olunan rûsûmun istîfâsı münasib görülmüş ise de böyle ehemmiyetli inşaatın mahalli belediyesi ma'rifetiyle vücuda getirilmesi müşkil olacağından bunun Hazine-i Hassa-i Şahane yahud tensîb edilecek şerâit dairesinde bir müessese ma'rifetiyle icrası ve hasılât-ı sâfiyeden daire-i

mezkûreye münasib bir hisse-i temettu' ifrâzı hâl ve maslahata daha muvâfık görüldüğü dalgakıran seddin resmiyle keşifnâmesi bu bâbda tanzim edilen rapor ve hesap pusulası ve rûsûm tarifesinde suret-i musaddakası gönderildiği beyânıyla ifa-yı muktezâsı hakkında Edirne Vilâyeti Meclis-i İdaresi'nden vârid olan 19 Eylül sene [1]322 tarihli mazbata melfufâtıyla takdim kılındı. İcra-yı icabı menût-ı re'y-i sâmi-i fehâmet-penâhîleridir.

14 Ramazan sene [1]324 - Fî 18 Teşrîn-i Evvel sene [1]322 / [31 Ekim 1906]

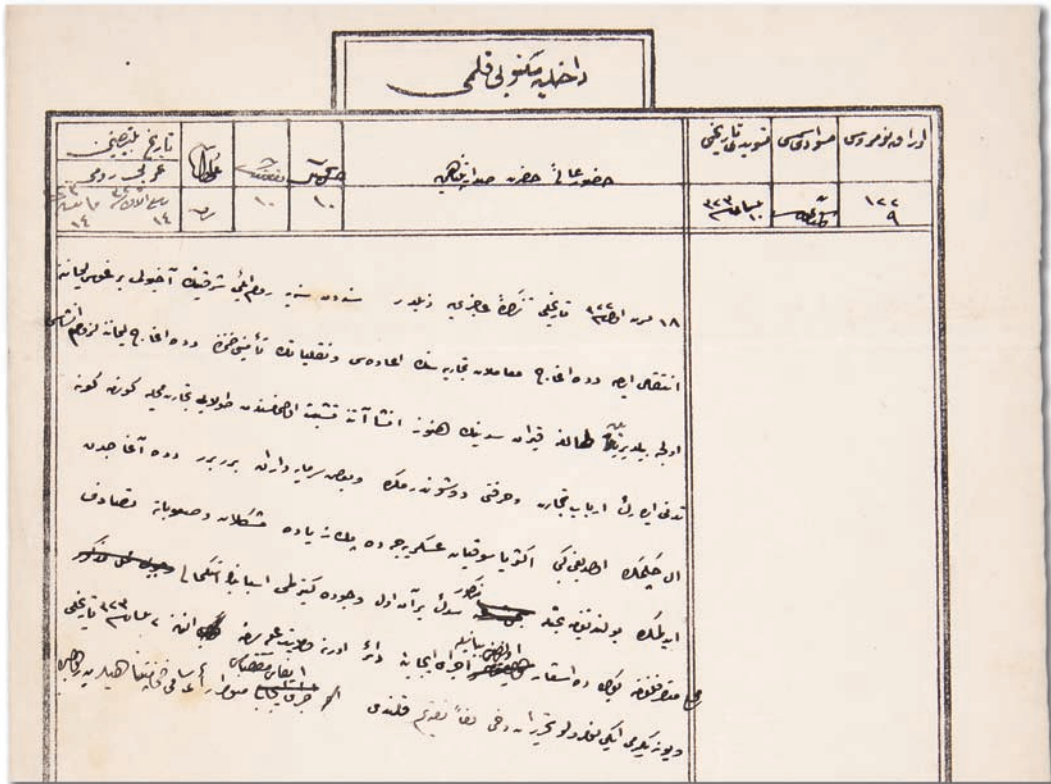
**

Dahiliye Mektubî Kalemi

Huzur-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

18 Teşrîn-i Evvel sene [1]322 tarihli tezkire-i acizîye zeyldir. Seneden seneye Rumeli-i Şarkî'nin Ahyolu-Bergos Limanı'na intikal eden Dedeagaç muamelât-ı ticariyesinin iadesi ve nakliyâtın te'mini zımında Dedeagaç Limanı'na lüzum-ı inşası evvelce bildirilen dalgakıran seddinin henüz inşaatına teşebbüs olunamamasından dolayı ticaret-i mahalliye günden güne tedennî ederek erbâb-ı ticaret ve hırfeti düşündürmekde ve bazı sermayedârân birer birer Dedeagaç'dan el çekmekde olduğu gibi ekseriya sevkıyât-ı askeriyece de pek ziyade müşkilat ve su'ûbâta tesadüf edilmekde bulunduğundan bahisle mezkûr seddin bir an evvel vücuda getirilmesi esbâbının istikmâl mahalli mutasarrıflığına bu kere de iş'âr olunacağı beyânıyla icra-yı icabına dair Edirne Vilâyet-i Aliyyesi'nden alınan 2 Nisan sene [1]322 tarihli ve yüz yirmi iki numaralı tahrirât dahi leffen takdim kılındı. İfa-yı muktezâsı menût-ı re'y-i sâmi-i fehâmet-penâhîleridir. Ol bâbda.

14 Rebîülevvel sene [1]325 ve fî 14 Nisan [1]323 / [24 Nisan 1907]

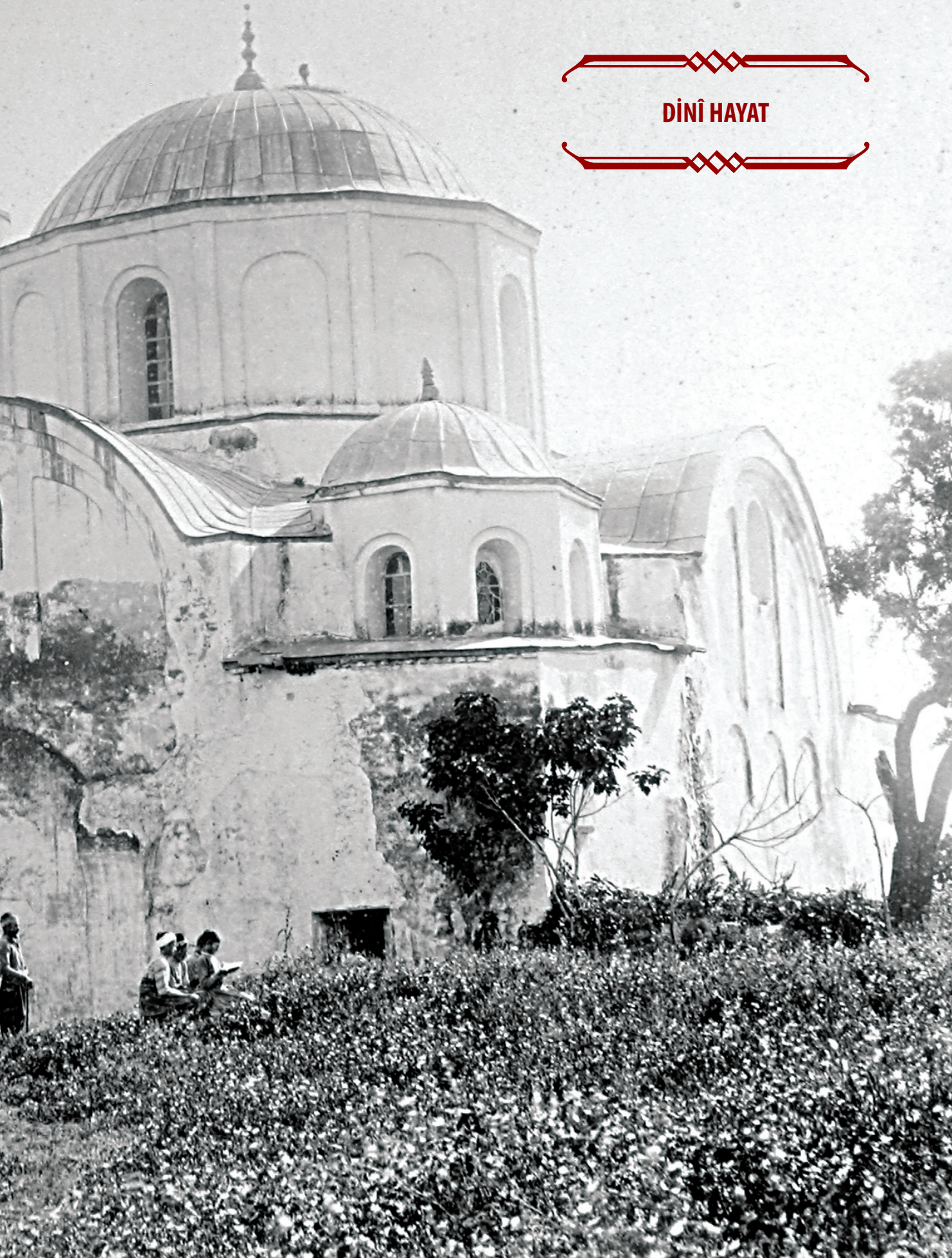

Süleyman Paşa Camii, Ferecik

(I.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi'90418-40/31)

DİNÎ HAYAT

DİMETOKA YILDIRIM BAYEZİD HAN CAMİİ CUMA VAİZLİĞİ GÖREVİ

Dimetoka Yıldırım Bayezid Han Camii cuma vaizliği vazifesinde bulunan Mehmed Halife'nin bu vazifeyi, vakıf tarafından verilen istihkakıyla beraber Seyyid Mustafa'ya devretmek istediği

Der-i devlet mekîne arz-ı bende-i kemîne budur ki

Nezâretimizde olan evkâfdan merhum Sultan Yıldırım Bayezid Han tâbe serâhu hazretlerinin Dimetoka'da vâki cami-i şerifi vakfından olmak üzere yevmî sekiz akçe vazife ile cami-i şerifde cuma vaizi cihetine mutasarrıf olan Mehmed Halife cihet-i mezkûreyi hüsn-i rızasıyla erbâb-ı istihkâkdan bâ'is-i arz-ı rıkkıyyet es-Seyyid Mustafa kullarına ferağat ve kasr-ı yed edip yedinde olan tezkiresin teslim eylediğini Dimetoka Kadısı Hafız Ahmed Efendi dâ'ileri ilâm etmekle fâriğ-i mezbûrun kasr-ı yedinden merkûma tevcîhini hâlâ Şeyhülislâm sellemallahü [Teâlâ] faziletli semâhatli Dürrizade es-Seyyid Mehmed Arif Efendi hazretleri işaret etmeleriyle işaretleri mûcibince tevcih buyurulmak ricasına der-i devlet-medâra arz olundu. Bâki emr-i fermân dergâh-ı adlindir. [23 Receb 1207 - 6 Mart 1793]

C. MF, 4270

*Ferecik Askerî Deposu
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/32)*

This image shows a page from the Voynich manuscript, featuring a large, stylized drawing of a bird or creature at the top, and several lines of text in the Voynich script below it. The drawing is a dark, ink-like illustration of a bird with long, thin legs and a long, pointed beak, standing on a horizontal line. Below the drawing, there are several lines of text in the Voynich script, written in a cursive, flowing style. The text is arranged in a somewhat irregular manner, with some lines being longer than others. The overall appearance is that of a handwritten document, possibly a letter or a page from a book.

Handwritten signature in Urdu script, likely belonging to the author, Mirza Asadullah Khan.

[illegible]

GÜMÜLCİNE'DEKİ MERYEMANA KİLİSESİ'NİN TAMİRİ

*Gümülcine'deki Meryemana Kilisesi'nin deprem ve sair sebeplerle tamire
muhtaç hale gelmiş olduğuna dair Gümülcine naibinin tespiti ve
Patrikanenin tamir talebi*

Der-i devlet-i mekîne arz-ı dâ'î-i kemîneleridir ki

Gümülcine metropoliti ve saire zımmiyân bi-ecma'ihim meclis-i şer'a gelip şu vechile takrîr-i kelâm ederler ki Gümülcine Hisarı derûnunda vâki hîn-i fetihden beri bizlere mahsus olan Meryemana kenisesi tabir olan mabed-i kadimimiz vuku bulan hareket-i arzdan ve nice zamandan beri meremmet görmediğinden sakfı ve dört duvarı mürûr-ı eyyâm ile müşrif-i harâb olduğundan mâadâ bir mikdar mahalli derece-i inhidâma resîde olmakla derûnunda icra-yı âyin-i Mesih ve tilâvet-i İncil izz-i sahîh müte'azzir olup eşedd-i ihtiyaç ile tamire muhtac olmağın üslub-ı sâbıkı üzere vaz'-ı kadiminden ve mahiyet-i asliyesinden bir nesne zam ve ilâve olunmayarak tamirine izin ve ruhsatı hâvî bir kıt'a emr-i celîlü'ş-şân ısdârı niyazından olduklarımızı der-i devlet-medâra arz ve ilâm ediver deyü tazarru' ve iltica etmeleriyle bu dâ'îleri ve Serbevâbîn-i dergah-ı âlîden Gümülcine Voyvodası Hüseyin Bey kulları ma'rifetiyle sair ebniye ve sukûf ahvâlinden anlar çend nefer müslimîn ve ümenâ-i şer'den Kâtib-i evvel Süleyman Efendi abd-i dâ'îleriyle Gümülcine mimarı kulları kenise-i mezkûre üzerine varıp bi'l-muayene keşf ve mesâha eylediklerinde kenise-i mezkûrenin tûlû yirmi yedi arşın ve arzı yirmi beş arşın arsa üzerine mebnî etraf-ı erba'ası kadden on arşın taş duvarlı ahşab sakflı üzeri kiremit puşîdeli derûnu beyaz sıvalı ve üç aded ahşab kapılı kenise-i kadimleri tamir ve termîme muhtac olduğunu müşahade ve tahrîr ve ba'dehû meclis-i şer'a gelip alâ vuku'ihî inhâ ve takrîr etmeleriyle husus-ı mezbûr mütevakkıf-ı irâde-i seniyyeden olmakla ol bâbda ve her hâlde emr u fermân hazret-i men lehü'l-emirindir.

Fî'l-yevmi's-sâbi' aşer min şehri Rebûlevvel li sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf / [17 Rebûlevvel sene 1247] / [26 Ağustos 1831]

**El-abdu'd-dâ'î li devleti'l-aliyyeti'l-Osmaniyye
Mehmed Kâmil el-Müvellâ-hilafe be-medine-i Gümülcine**

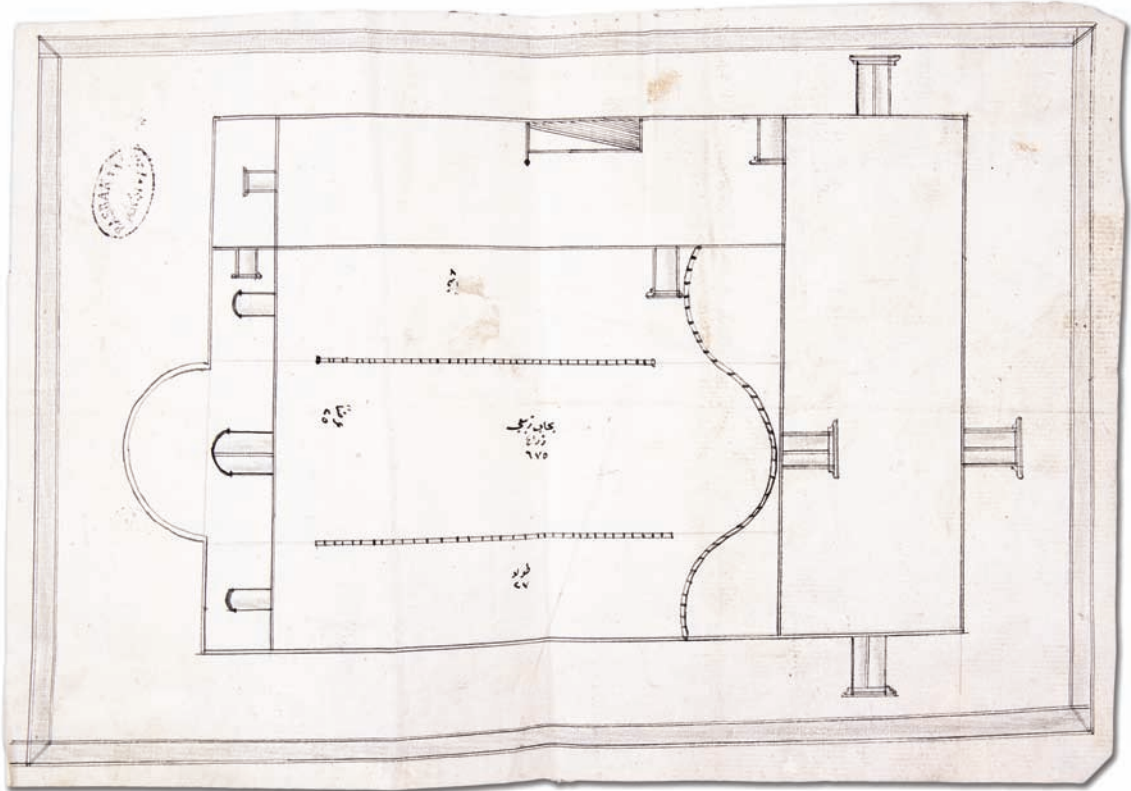
**

Devletli inâyetli merhametli efendim Sultanım hazretleri devlet ü ikbâl ebed ile sağ olsun.

Arzuhâl-i çâkerâne şakirü'l-ihsânlarıdır ki Medine-i Gümülcine'de vâki hîn-i fetihden beri Rum reâyâ fukarâsına mahsus olan Meryemana Kilisesi bundan akdem vuku bulan hareket-i arzdan ve nice zamandan beri tamir ve termîm olunamadığından sakfı ve dört duvarı mürûr-ı eyyâm ile müşrif-i harâb olduğundan mâadâ bir mikdar mahalli derece-i inhidâma reside olmakla üslub-ı sâbıkı üzere vaz'-ı kadiminden ve hey'et-i asliyesinden bir nesne zam ve ilâve olunmayarak tamir ve termîmine izin ve ruhsatı hâvî Gümülcine hâkimine varıp ve taraf-ı şer' den çend nefer müslimîn ile voyvoda kulları ve mimarân bendeleri ve hâkim efendi dâ'îleri ile kilise-yi mezkûre üzerine varılıp keşf ve muayene ve mesâha olundukda bilâ-tevsî' velâ terfî' hey'et-i asliye üzere tamir ve termîmi için ruhsatı hâvî bir kıt'a fermân-ı celîlü's-şân sadaka ve ihsân buyurulması için arzuhâl-i çâkerânelerine merbûtan bir kıt'a ilâm-ı şer'î ve tersim kâğıdı takdim-i hâk-i pâ-yı devletlerine ictisâr kılındığı muhât-ı ilm-i âlem-ârâ-yı dâverâneleri buyuruldukda merâhim-i bî-gâye-i aliyyelerinden mercûdur ki rahmen li'l-fukarâ vaz'-ı kadimi ve hey'et-i asliyesi üzere kilise-yi mezkûrun tamir ve termîmi hususuna müsaade-i seniyye-i hazret-i Şehriyârî niyazında oldukları bâbında emr u fermân devletli inâyetli merhametli efendim Sultanım hazretlerininindir.

**Bendegân-ı patrik-i İstanbul
Rum ve Dersaâdet'de mukim cemaat-i metropolitân**

Gümülcine Meryemana Kilisesi planı

سلطان

دوینو غنایانو و غنایانو
 عرضحال جاگیرانه شاکرالدین بیدر که مرید کوفته ده واقع حبس نقد تیر دوم دعا با قفاسنه مخصوص اولی مرتب آنجا کشته
 بودند اندک دفعه بودند حرکت او شدند و نتیجه زمانه تیر و غیر و تیریم اولی مریدند سفی و دوق دیواری مرور ایام
 شریف خراب اولی مریدند ماعد بر مقدار محلی و دجه از بدامه رسیده اولی مریدند اسلوب سابق اوزره وضع قدیمه و هفت اصلیه
 برشته ضم و غلوه اولی مریدند نقد و تیریمه اذن و فضی حای کوفته هاکنه و ارج و طرف شرعیه چند فقره کلام
 و دیوه ده قوری و معادان نیز لری و حاکم افندی داعیه ای الله کبای مذکوره اوزرینه و ادیو کشف و معاینه و شاهد
 اولی مریدند بنو تیریم و لا تیریم فیت اصلیه اوزره غیر و تیریمه ایچون و فضی حای رفته زمانه حبس شانه صدره ای
 بیورما سچود عرضحال جاگیرانه لرینه مربوطاً رفته اندم شرعی و تیریمه کاغذی نقدیم خاکهای دو تیرینه اعتبار قدیمی
 محاط علم عالم آرای داورانه ای بیورند قدیم مراجع بقایه غلبه لرند و وجود که دجال فقره وضع قدیمی و هفت اصلیه
 اوزره کبای مذکور سچ غیر و تیریمه خصوصیه مساعد سینه حفری شهربادی بنار نیز اولی مریدند بانیه اوزره فای
 دوینو غنایانو و غنایانو سلطان حفری بیدر

الکاد
 سلطان
 درم و سعاد
 معتمد
 معتمد

RAHIP İKEN MÜSLÜMAN OLAN ŞAHSA MAAŞ BAĞLANMASI

Rahip iken din değiştirip Mustafa ismini alan şahsın eş ve çocuklarını Gümülcine'ye getirmek üzere Gölükesir Kasabası'na gideceği, ayrıca Padişah tarafından bu şahsa 500 kuruş aylık bağlanması emredildiği

Seniyü'l-himemâ kerimüş-şiyemâ devletli atûfetli efendim hazretleri

Ruhban taifesinden iken bi-hidayetillâh-i Teâlâ bu defa şeref-i İslâm ile müşerref olarak Mustafa tesmiye olunmuş olan mühtedînin vatan-ı aslîsi bulunan Gölükesir Kasabası'nda mütemekkin zevce ve evlâdlarının Gümülcine'ye celbi zımında oraya gideceğinden hakkında tavsiyeyi şâmil atûfetli Rumeli müşiri hazretlerinden mektub i'tâsı Edirne Müşiri atûfetli Emin Paşa hazretleri tarafından bâ-tahrirât iş'âr olunmuş ve suret-i ihtidâsına dair verilen ilâm-ı şer'î takdim kılınmış idüğüne ve keyfiyet ilâm-ı mezkûrda muharrer olduğu vechile sahîh ise Mucize-i Bâhira-i Hazret-i Nebvî olduğuna binâen malum-ı me'âlî-melzûm-ı cenâb-ı Şehriyârî olmak için tahrirât-ı vâride ile ilâm-ı mezkûr manzûr-ı âlî buyurulmak üzere savb-ı sâmillerine ba's u tisyâr kılınmakla ol bâbda Rumeli Müşiri müşârunileyh hazretlerine mektub tahrîriyle müşârunileyh Emin Paşa hazretlerine dahi cevabnâme yazılması muvâfık-ı irâde-i seniyye-i hazret-i şahane buyurulur ise iş'ârı menût-ı himem-i behiyyeleridir, efendim.

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

İşbu tezkire-i sâmilleriyle zikrolunan tahrirât ve ilâm-ı mübarek hâk-i pâ-yi hümayûn-ı hazret-i mülûkâneye arz u takdim ile meşmûl-nazar-ı mekârim-eser cenâb-ı şehinşahî buyurulmuştur. İş'âr-ı âlîleri üzere Rumeli müşiri müşârunileyhe mektub tahrîriyle müşârunileyh Emin Paşa hazretlerine dahi cevabnâme yazılması lâzım gelip ancak mühtedî-i mûmâileyhin inâyet ve ihsân-ı âliye mazhar olmayıp me'bûsiyeti nezd-i hümayûn-ı cenâb-ı zillullahîde revâ buyurulduğuna ve bu misilliler haklarında âtîfet-i aliyye erzân buyurulması şân-ı mekârim-nişan-ı cenâb-ı cihandârîden idüğüne binâen mühtedî-i mûmâileyhe bir beş yüz kuruş mâhiye tahsisi nisâbda olup şu kadar ki zikrolunan mâhiyenin müşârunileyh Emin Paşa hazretleri tarafından verilmesi icab etmeyerek müşârunileyh Zekeriya Paşa hazretleri cânibinden tayin ve tahsis kılınması yakışık alacağından ona göre iktizâsının icrası hususunda irâde-i inâyet-ade-i cenâb-ı Padişahî şeref-sünûh buyurulmuş olmakla ol bâbda emr u himem hazret-i men-lehü'l-emrindir.

24 B. 1254 / [13 Ekim 1838]

خلدیما
 کربن الشیخ
 دوند
 علافند
 جیاضفند
 لادامکند
 اندرم حفند
 دوند
 علافند
 جیاضفند
 لادامکند
 اندرم حفند

[illegible]

SOFULU KASABASI'NDA İNŞASINA BAŞLANAN CAMİYE HAMİDİYE İSMİ VERİLMESİ

Dedeagaç'a bağlı Sofulu Kasabası'nda halk tarafından inşasına başlanılan caminin Hamidiye Camii olarak isimlendirilmesine Padişah tarafından izin verildiği

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn

Devletli efendim hazretleri

Dedeagaç sancağı mülhakâtından nefis-i Sofulu Kasabası'nda cânib-i ahaliden inşasına mübâşeret olunan cami-i şerifin teberrüken nâm-ı me'âlî-i ittisâm-ı hazret-i Padişahî'ye izafetle tevsîmi ahalice umumen arzu ve istid'â edilmekte bulunduğuna dair Edirne Vilâyeti Valiliği'nden meb'ûs tahrirâtın leffiyle icra-yı icabı hakkında Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'nin tezkiresi arz u takdim kılınmakla ol bâbda her ne vechile irâde-i seniyye cenâb-ı Hilâfet-penâhî müte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise infazı mantûk-ı münîfine ibtidâr edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu, efendim.

Fî 6 Ramazan sene [1]304 - Fî 17 Mayıs sene [1]303 / [29 Mayıs 1887]

Sadırazam
Kamil

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Resîde-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleriyle melfûf tezkire ve tahrirât manzûr-ı âlî olmuş ve bervecih-i istîzân icra-yı icabı hususuna irâde-i seniyye-i hazret-i Padişahî şeref-müte'allik buyurularak mezkûr tezkire ve tahrirât iade kılınmış olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 7 Ramazan sene [1]304 - Fî 18 Mayıs sene [1]303 / [30 Mayıs 1887]

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Süreyya

الحمد لله
الذي هدانا لهذا
أما كنا لنهتدي لهدى
الذي هدانا لهذا إلا
بهدى من ربنا
أما كنا لنهتدي لهدى
الذي هدانا لهذا إلا
بهدى من ربنا

دولتو اقدم حقوقي
دود اغاج سنجي سقفاينه نفس حوفيو قصيده جنرالها ليريه انسته بيشه اودناه جلع سريفك تركا نام سا انسام حققة بادشاهه شاهانه
نوسيم اهايج عوما آرزو واسعا ايرلك بولنقه دار ادره ولاي وابلكند بيعت خزانك يقيد اجاي اعلا حقده واخديت حيدوسك تركي
عصه و تقير شغفه اوليج هه رجب ارمه سيه جناب خزانك تقيد و سرور و سرور ارمه افراز نكود نيفه ايار ايرجي يايه نكوزاري ريم اوله اقدم
مدر علم
كلمه

[illegible]

DEDEAĞAÇ AYA NİKOLA KİLİSESİ'NİN YENİDEN İNŞASI

Dedeagaç Kasabası'nda bulunan Aya Nikola Kilisesi'nin Rum cemaatine yetersiz geldiği, Rum Patrikliği'nin isteği doğrultusunda masrafları cemaat sandığından karşılanmak üzere genişletilerek yeniden yapılmasına izin verildiği

Bâb-ı Âlî

Daire-i Sadâret

Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn

Devletli efendim hazretleri

Dedeagaç Kasabası'nda vâki Aya Nikola Kilisesi'nin efrâd-ı cemaati isti'âba gayr-ı kâfi olmasından dolayı tevsî'an ve tecdîden inşasına ruhsat i'tâsı Rum Patrikliği cânibinden bâ-takrîr istid'â olunduğu ve kasaba-i mezkûrede cemaat-i mezkûreden zükûr ve inâs bin yüz beş nüfus olup kilisenin mahall-i kadimine tûlen otuz iki ve arzen yirmi ve irtifâ'an on sekiz metre olarak inşa ve masârîfının cemaat sandığında müterâkim akçe ile iânâtdan tesviye ve ifa kılınacağı ve ol bâbda bir gûne mahzur olmadığı iş'âr-ı mahallîden anlaşılmış olmakla suret-i istid'â makrûn-ı müsaade-i cenâb-ı Padişahî olduğu hâlde Divan-ı Hümâyûn Kalemi müzekkiresinde gösterildiği vechile kuyûd-ı lâzime ve mu'tâde derciyle ruhsatı hâvî emr-i âlî tasdîri ve muamele-i müteferri'a-i sairesinin ifası tezekkür kılındığına dair Şûrâ-yı Devlet Dahiliye Dairesi'nde kaleme alınan mazbata melfûfuyla arz u takdim kılınmış olmakla ber-mûceb-i mazbata icra-yı icabı hakkında her ne vechile irâde-i seniyye-i cenâb-ı Padişahî müte'allik buyurulur ise mantûk-ı âlîsi infaz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu, efendim.

Fî 30 Zilhicce sene [1]309 - Fî 13 Temmuz sene [1]308 / [25 Temmuz 1892]

**Sadırazam ve Yâver-i Ekrem
Cevad**

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûfuyla manzûr-ı âlî buyurulan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri üzerine mûcebince irâde-i seniyye-i hazret-i Padişahî şeref-müte'allik buyurulmuş olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 30 Zilhicce sene [1]309 ve fî 13 Temmuz sene [1]308 / [25 Temmuz 1892]

**Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Süreyya**

GÜMÜLCİNE'DEKİ POSTUBOŞ BABA TÜRBE VE DERGÂHI'NIN TAMİRİ

Gümülcine'nin fethinde Gazi Evrenos Bey ile gelen ve fetihden sonra burada vefat eden Halvetî Tarikatı'ndan Postuboş Baba'nın Gümülcine'de bulunan türbe ve dergâhının onarılması için gereken paranın Emlâk-ı Hümâyûn gelirlerinden karşılanması

Hazine-i Hassa-i Şahane

Aded

412

Devletli efendim hazretleri

Gümülcine'nin esna-yı fethinde gazi-i şehir Evrenos Bey ile gelerek ba'de'l-feth irtihâl eden meşâyih-i tarikat-ı Halvetiye'den Postuboş Baba nâm zât-ı şerifin mürûr-ı ez mân ile rehîn-i indirâs olan türbe ve dergâh-ı şerifleri ziyâretgâh-ı enâm olup Gümülcine'nin en meşhûr caddesi üzerinde bulunduğundan ve varidât-ı vakfiyesi olmadığından bahisle Hazine-i Hassa-i Şahanece icra-yı tamiri dergâh-ı mezkûr postnişini Şeyh Mustafa Efendi tarafından bâ-arzuhâl istid'â kılınmış olmasıyla mahallince icra etdirilen keşfinde sâlifü'l-arz türbenin müceddeden ve dergâhın tamiren inşası için on iki bin yedi yüz elli üç kuruş otuz para sarfına lüzum görüldüğü tanzîm ve irsâl olunup, leffen arz u takdim kılınan keşif defteriyle resminde gösterilmiş olmakla me'ser-i hayriye-i cenâb-ı cihân-bânîye ilâveten meblağ-ı mezbûrun Emlâk-ı Hümâyûn hasılâtından sarfıyla ifa-yı muktezâsı hakkında emr u fermân-ı hümâyûn-ı cenâb-ı Padişahî her ne vechile şeref-sünûh buyurulur ise mantûk-ı celîline tevîk-i hareket olunacağı muhât-ı ilm-i âlî buyuruldukda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 12 Rebîülevvel sene [1]311 ve fî 11 Eylül sene [1]309 / [23 Eylül 1893]

Nâzır-ı Hazine-i Hassa
Mikâil

İSKEÇE KARAAĞAÇ'TA AYA NİKOLA KİLİSESİ'NİN YENİDEN İNŞASI

İskeçe Kazası'na bağlı Karaağaç İskelesi civarındaki Aya Nikola Kilisesi'nin eski temelleri üzerine 11.2 metre uzunluk, 8 metre genişlik ve 4.5 metre yüksekliğinde, etrafı taş duvar ve üzeri ahşap çatı, iki kapı ve dokuz pencereden ibaret olarak yeniden yaptırılmasına izin verildiği

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn
1637

Devletli efendim hazretleri

Adliye ve Mezâhib Nezâret-i Celîlesi'nin Şûrâ-yı Devlet'e havale olunan tezkiresi üzerine mülkiye dairesinden tanzim ve leffen arz u takdim kılınan mazbatada İskeçe Kazası'na tâbi Karaağaç İskelesi civarında Aya Nikola Kilisesi'nin müceddeden inşasına ruhsat i'tâsı mahallince istid'â olunmuş mezkûr kilisenin eski temelleri üzerine tûlen on bir metre yirmi santimetre ve arzan sekiz ve irtifâ'an dört metre elli santimetre cesâmetinde etraf duvarlar kârgîr ve sakfı ahşap olarak iki kapı ile dokuz pencereyi müştemil olmak üzere tecdîden inşa ve sarfı iktizâ eden iki yüz otuz dokuz liranın Aynaroz'da bulunan Vanvit (?) Manastırı tarafından tesviye edileceği ve inşasında mahzur olmadığı iş'âr-ı mahallîden anlaşılmış olduğundan kuyûd-ı lâzime ve mu'tâdenin derhal ruhsatı hâvî emr-i âlî isdârı hususunun Divan-ı Hümâyûn Kalemî'ne havalesi ve nezâret-i müşârunileyhâya malumât i'tâsı lüzumu gösterilmiş olmakla ol bâbda her ne vechile irâde-i seniyye-i hazret-i cihan-bânî şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfi infaz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim.

Fî 19 Cumâdelûlâ sene [1]324 - Fî 28 Haziran sene [1]322

Sadırazam
Ferid

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Reside-i dest-i ta'zîm olup melfûflarıyla manzûr-ı âlî buyurulan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri üzerine mücebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurulmuş olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 23 Receb sene [1]324 ve fî 29 Ağustos sene [1]322 [11 Eylül 1906

Serkâtib-i hazret-i Şehriyârî
Tahsin

İSKEÇE CAMİ-İ ATİK MAHALLESİ'NDE KİLİSE İNŞASI

İskeçe Kasabası'nın Cami-i Atik Mahallesi'nde, Rum Patrikliği tarafından yapılmasına ruhsat istenilen kilisenin aynı mahallenin Çukur mevkiinde ve Rum-Ortodoks cemaatinin arsası üzerine inşa edilmesi ile masraflarının kilise sandığından karşılanması

Bâb-ı Âlî

Daire-i Sadâret-i Uzmâ

Mektubî Kalemi

Aded 3308

Tezkire-i Ma'rûza Suretidir

Adliye ve Mezâhib Nezâret-i Celîlesi'nin Şûrâ-yı Devlet'e havale olunan tezkiresi üzerine Mülkiye Dairesi'nden tanzim ve melfûfuyla beraber arz u takdim kılınan mazbatada İskeçe Kasabası'nın Cami-i Atik Mahallesi'nde Rum cemaatine mahsus olmak üzere inşasına ruhsat i'tâsı Rum Patrikliği'nden istid'â olunan bir bâb kilisenin mahalle-i merkûmenin Çukur nâm mevkiinde Rum Ortodoks cemaatine aid mülk bir kıt'a arsa üzerine tûlen otuz üç arzan yirmi irtifâ'an on iki metre olmak ve Aya Apostol tesmiye kılınmak üzere inşa edileceği gibi dört metre arz ve tûlünde ve on altı metre irtifâ'ında bir çan kulesiyle on dört metre tûl ve yedi metre arz ve sekiz metre irtifâ'ında papaslara mahsus kârgîr bir de daire bina olunacağı ve inşaat-ı mezkûre için sarfı muktezî kırk bin kuruşun kilise sandığı mevcudundan tesviye kılınacağı ve kasaba-i mezkûrede Rum cemaatinden iki yüz nüfus mevcud olup kilise ve müştemilâtının inşasınca hâlen ve mevki'an bir güne mahzur olmadığı iş'ârât-ı mahalliyeden anlaşılmış olduğundan kuyûd-ı mu'tade ve lâzîminin derciyle ruhsatı hâvî emr-i âlî isdârı hususunun Divan-ı Hümâyûn Kalemi'ne havalesi ve nezâret-i müşârunileyhâya malumât i'tâsı lüzumu gösterilmiş olmakla ol bâbda her ne vechile irâde-i seniyye-i hazret-i Hilâfet-penâhî şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise mantûk-ı âlîsi infaz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim.

Fî 14 Zilhicce sene [1]324 - Fî 15 Kânûn-ı Sânî sene [1]322 / [28 Ocak 1907]

**Sadırazam
Ferid**

Şeref-sâdır olan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî'yi mübelliğ hâmiş suretidir

Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûflarıyla beraber manzûr-ı âlî buyurulan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri üzerine mücebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurulmuş olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

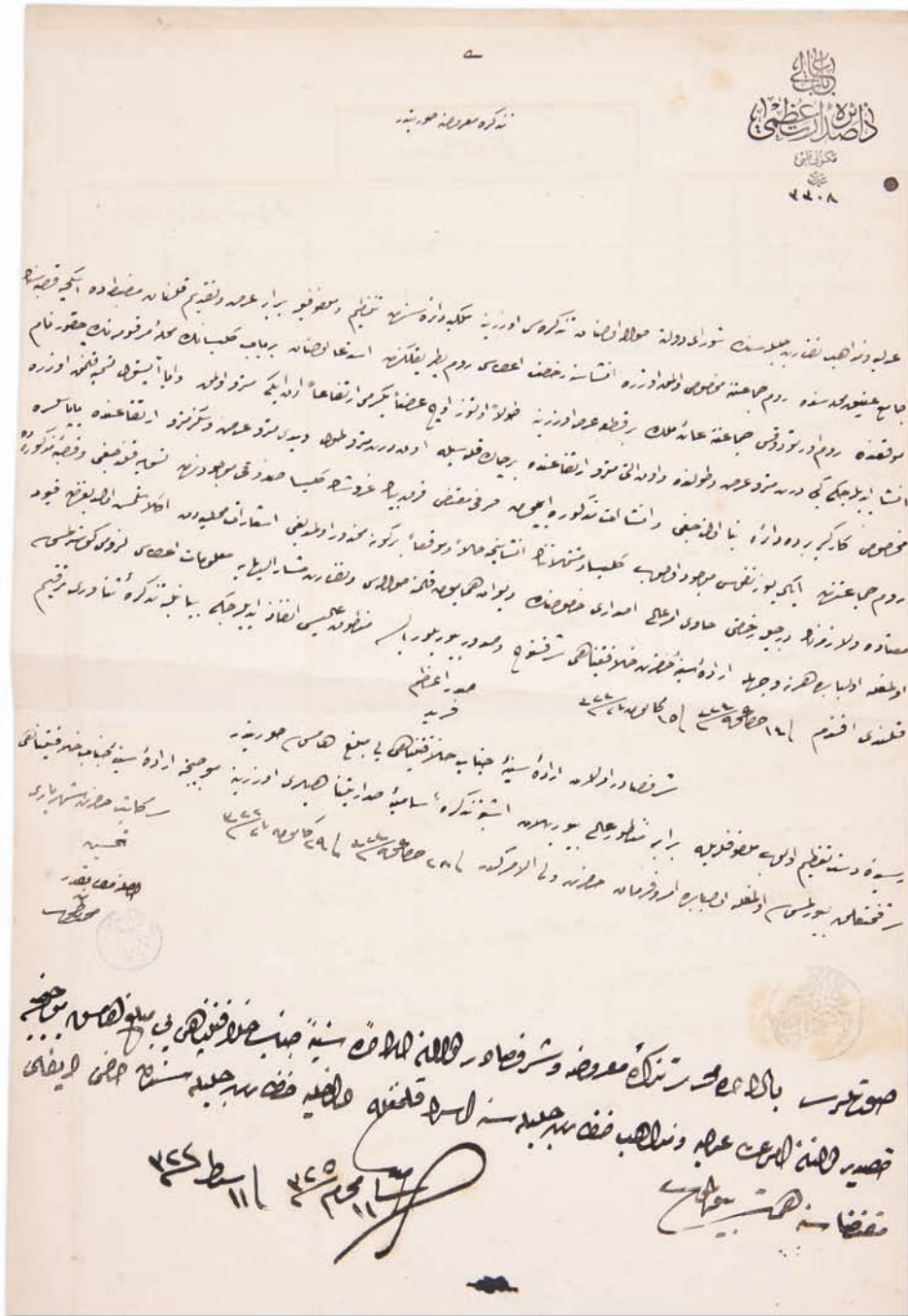
Fî 28 Zilhicce sene [1]324 - Fî 29 Kânûn-ı Sânî sene [1]322 / [11 Şubat 1907]

**Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Tahsin**

Suretleri bâlâda muharrer tezkire-i ma'rûza ve şeref-sâdır olan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî'yi mübelliğ hâmiş mücebince tasdîr olunan emr-i âlî Adliye ve Mezâhib Nezâret-i Celîlesi'ne isrâ kılınmakla Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'nden dahi ifa-yı muktezâsına himmet buyurulmak.

Fî 11 Muharrem sene [1]325 – Fî 11 Şubat sene [1]322 / [24 Şubat 1907]

DEDEAĞAÇ'TA BİR RUM KADININ MÜSLÜMAN OLDUĞU

Dedeğaç'ta Müslüman olan bir Rum kadınının, Rum Patrikhanesi'nden gönderilen rahiple de görüşürüldükten sonra İslâm dinine geçişinin tasdik edildiği

[Zabtiye Nezâreti] Mektubî Kalemine Mahsus

Edirne Vilâyet-i Aliyyesi'ne

tel

Dedeğaç'da arz-ı ihtidâ etmiş ve taraf-ı vilâyet-penâhîden Adliye Nezâreti'ne gönderilmiş olan bir Rum kadınının Rum Patrikhânesi'nden celb edilen rahiple görüşdülerek ihtidâsında sebâtı üzerine tasdik-i İslâmiyet'i mutazammın iktizâ eden ilmuhaberler tastîr ve i'tâ kılındığından bahisle mezbûrenin mahalline avdeti hakkında taraf-ı âlîleriyle bi'l-muhabere ifa-yı muktezâsı nezâret-i müşârünileyhâdan iş'âr ve mezbûre Daire-i Zabtiye'ye irsâl kılınmış olmakla iktizâsının inbâsı bâbında

21 Teşrîn-i Evvel [1]324 / [3 Kasım 1908]

ZB, 623/48

Ferencik Askerî Kışlası

(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/33)

403

DEDEAĞAÇ'TA BULGAR KİLİSESİ İNŞASI

Dedeagaç'ın Muslihiddin Mahallesi'nde Sultan Bayezid Han Vakfı arazisinden bir arsa üzerine yıllık belli bir miktar kira ödenmesi kaydıyla Bulgar cemaati için bir kilise ile çan kulesi yapılmasına izin verildiği

Şûrâ-yı Devlet
Mülkiye Dairesi
Aded
1704

Dedeagaç Kasabası'nda Bulgar cemaati için İsveti Yosef [Aziz Joseph] nâmiyla müceddeden bir kilise inşasına ruhsat i'tâsı hakkında mahallince vuku bulan istid'â üzerine icra kılınan tahkikâtı hâvî Edirne Vilâyeti'nden gönderilen ve ol bâbda komisyon-ı mahsusunca tanzîm olunan mazbatalar ile evrak-ı müteferri'anın takdimini mutazammın Adliye ve Mezâhib Nezâreti'nin 18 Teşrîn-i Evvel sene [1]326 tarihli ve beş yüz kır altı numaralı tezkiresi Divan-ı Hümâyû'n Kalemi'nden yazılan müzekkire ile Şûrâ-yı Devlet'e havale buyurulmuş olmakla Mülkiye Dairesi'nde kırâet olundu.

Meâllerine nazaran zikrolunan kilisenin cennet-mekân Sultan Bâyezid Han-ı Gâzî Hazretleri Vakfı'ndan mukâta'aya merbût ve kasaba-i mezkûrenin Muslihiddin Mahallesi'nde kâin olup cihât-ı erba'ası tarîk-i âmm ile mahdûd bulunan on üç bin kuruş kıymetinde ve altı bin dört yüz zirâ' murabba'ında arsa üzerine tûlen yirmi altı metre altmış santimetre ve arzen on beş buçuk ve sakfına kadar irtifâ'an dokuz buçuk metre olmak ve sakfı üstünde altı metre kutrunda bir kubbeyi ve tûlen arzen dört buçuk metre ve irtifâ'an yirmi metre otuz santimetre eb'âdında bir de çan kulesini hâvî bulunmak üzere kârgîr olarak inşasında hâlen ve mahallen mahzur olmadığı anlaşıldığından arsasının kıymeti olan on üç bin kuruş üzerinden vakf-ı müşârunileyh nâmına karar-ı mahsusa tevîkan binde onu nisbetinde senevî yüz otuz kuruş icâre-i zemin tahsis olunmak üzere mezkûr kilise ile çan kulesinin inşası için ruhsatı mutazammın emri âlî ısdârı hususuna bi'l-istîzân müsaade-i seniyye-i hazret-i Padişahî şâyân buyurulduğu hâlde ifa-yı muktezâsının Divan-ı Hümâyûn Kalemi'ne havalesi ve Adliye ve Mezâhib ve Evkâf-ı Hümâyûn ve Defter-i Hakanî Nezâretlerine malumât i'tâsı tezekkür ve haritası leffen takdim kılındı. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehül-emrindir.

Fî 21 Zilkade sene [1]328 ve fî 10 Teşrîn-i Sânî sene [1]326 / [23 Kasım 1910]

Şûrâ-yı Devlet Mülkiye Dairesi
Reis-i Sânisî
Mehmed Şerif
(Ve azâların mühürleri)

**

شماره ۱۷۰۴

۱۷۰۴

۱۷۰۴

دره اعجاز قصبه سده بخار جماعت ایچونه اسوه فی بوضف نامیه مجدراً بر کلب انت سرخفت اعطاس حقیق و قوع بر بزر استخواندین اجلا
قنانه تحقیقات حاوی ادره ولایتیه کوندر بزر و اولیای قومیسیوه موصوفی تنظیم افشانه مضطربانه ادره مقصدت نقدین نقشه عدیه و مذاکرات
نظارت ۱۸ سره الهیاتی نازند و سه یوز قوتی سدرولو تذکره دیوانه قلمند بازید تذکره ابنه سوری دهره هولایوسیه الحمله ملک
را عس و انت الهی

مالدیه نظراً ذکر افشانه کلب انت جنتانه سلطان بازید فانه عازی طوفیه و قندنه مقاطعیه مربوط و قصبه مذکوره نک معلیه الیه محمد سرح
خانه ایچیه جهات اربعه طریقه عم ایچ محمد و بولانه اوله او بیید خدسه قبتیه و آتیه درن یوز ذراج ربت عده اوزینه طولاً بکلی آن
مدر التسه سانیرو و عرضاً او بیید بهجه و سقعه قند ارتفاعاً طعوز بهجه مدر اولیه و سقعه ادستنه آتی مدره قطنیه برقی و طولاً عرضاً
در درجه مدره ارتفاعاً بکلی مدره او قند سانیرو ابعاد مدره حیات قدس حاوی بولغوز ادره کار کاره رنه انت سده حالاً و محلاً مدره
اولیای اکلایس دینیه عده سقعه قبتیه اولیه او بیید خدسه اوزنده و قفوت زایانه قرا موصوفیه بوقیفاً بکلی آن نسبت سوری
یوز ادره خدسه اجاده زیمه قصبه الهی ادره مذکور کلب ابنه حیات قدس انت سانیچونه رفقه مقصده اعلی اصدای قصبه بالاسداله
ساعده سده هفت یاد سانی شایه بولایینه حاله ایقای مقفا سنده و برابره ایچونه قلمه هولای و عدیه و مذاکرات و اوقاف حاییه و زرفانه
نظارتیه معلیات اعطاس تذکره و قریطیه لفا تقدیم قندن ایچاج امره زمانه هفت مدره اولیه و سقعه قندن و سقعه قندن

ملکداریه سانیچونه

ایضاً و

ایضاً و

ایضاً و

ایضاً و

ایضاً و

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Meclis-i Vükelâ ve Ma'rûzât Kalemi
3537

Atûfetli efendim hazretleri

Şûrâ-yı Devlet Mülkiye Dairesi'nin melfûfuyla arz u takdim kılınan mazbatasında dermiyân edildiği üzere Dedeagaç Kasabası'nın Muslihiddin Mahallesi'nde cennet-mekân Sultân Bâyezid Han-ı Gâzî Hazretleri Vakfı'ndan mukâta'aya merbût ve cihât-ı erba'ası tarîk-i âmm ile mahdûd bulunan on üç bin kuruş kıymetinde ve altı bin dört yüz zirâ' murabba'ında arsaya İsveti Yosef [Aziz Joseph] nâmıyla Bulgar cemaati için eb'âd-ı muharrerede müceddeden bir kilise ve çan kulesi inşasında hâlen ve mahallen mahzur olmadığı anlaşıldığından arsasının kıymeti üzerinden vakf-ı müşârunileyh nâmına karar-ı mahsusuna tevîkan binde onu nisbetinde senevî yüz otuz kuruş icâre-i zemin tahsis olunmak üzere mezkûr kilise ile çan kulesinin inşası için ruhsatı mutazammın emr-i âlî ısdârı hususunun Divan-ı Hümâyûn Kalemi'ne havalesi ve Adliye ve Mezâhib ve Evkâf-ı Hümâyûn ve Defter-i Hakanî Nezâretlerine malumât i'tâsı hususunda irâde-i seniyye-i cenâb-ı Padişahî ne vechile şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı âlîsi infâz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim.

Fî 24 Zilkade sene [1]328 - Fî 13 Teşrîn-i Sânî sene [1]326 / [26 Kasım 1910]

Sadrîazam
[İbrahim Hakkı Paşa]

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûflarıyla manzûr-ı âlî buyurulan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri üzerine mücebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı Padişahî şeref-müte'allik buyurulmakla emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 25 Zilkade sene [1]328 - Fî 14 Teşrîn-i Sânî sene [1]326 / [27 Kasım 1910]

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Hâlid Ziya

Dedeğaç Bulgar Kilisesi planı

İSKEÇE TAKSİARHİ RUM KİLİSESİ'NİN TAMİRİ

İskeçe'nin Kavak Mahallesi'nde harap durumda bulunan Taksiarhi adlı Rum kilisesinin onarılması ve yıkılmaya yüz tutan çan kulesinin yerine yenisinin yaptırılması hususunda irade

Şûrâ-yı Devlet
Mülkiye Dairesi
Aded
1836

Gümülcine Sancağı'na muzâf İskeçe Kasabası'nın Kavak Mahallesi'nde kâin kilise için müceddeden bir çan kulesi inşasına ruhsat i'tâsı hakkında Rum Patrikliği'nden vuku bulan istid'â üzerine icra kılınan tahkikâtı hâvî Edirne Vilâyeti'nden vârid olan tahrirât ve komisyon-ı mahsusunca tanzîm olunan mazbata ile melfûfâtının takdimini mutazammın Adliye ve Mezâhib Nezâreti'nin Divan-ı Hümâyûn'un müzekkiresiyle Şûrâ-yı Devlet'e havale buyurulan 20 Eylül sene [1]327 tarihli ve beş yüz kırk yedi numaralı tezkiresi ve melfûfâtı ahîren Divan-ı mezkûrdan yazılan derkenar ile Mülkiye Dairesi'nde kırâet olundu.

Meâllerine nazaran mahalle-i mezkûrede kâin harâb Taksiarhi Kilisesi'nin tevsî' ve tamiri için ruhsatı hâvî evâil-i Muharrem sene [1]280 tarihiyle emr-i âlî isdâr buyurulduğu ve iki yüz sene evvel inşa olunan ve harâba yüz tutan kulenin hedmiyle kilisenin harîmi dahilinde bulunan eski temelleri üzerine temeli üçer ve temelden yukarısı ikişer buçuk arşın tûl ve arz ve on bir buçuk metre yüksekliğinde kârgîr olarak inşa ve sarfı iktizâ eden on yedi bin beş yüz elli kuruşun kısmen i'âneten ve kısmen de kilisede müterâkim akçeden tesviye ve ifa olunacağı ve mârrü'l-beyân kulenin inşasında mahzur olmadığı ve mezkûr kilise mahalli, kasabanın kadîm mahallâtı arasında bulunarak vakıf olmayıp sırf mülk bulunduğu anlaşılmakla müceddeden ilâvesi istenilen çan kulesinin resmi vechile inşası için ruhsatı hâvî emr-i âlî isdârı hususuna bi'l-istizân müsaade-i seniyye-i hazret-i Padişahî şâyân buyurulduğu takdirde ifa-yı muktezâsının Divan-ı Hümâyûn'a havalesi ve Adliye ve Mezâhib Nezâreti'ne malumât i'tâsı bi't-tezekkür resmi leffen takdim kılındı. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 24 Muharrem sene [1]330 / Fî 1 Kânûn-ı Sânî sene [1]327 [14 Ocak 1912]

Şûrâ-yı Devlet Mülkiye Dairesi
Reis-i Sânisî
Mehmed Şerif
(Ve azâların mühürleri)

**

1827

[illegible]

ملکہ رائہ سی ڈی بی

2100

و عضلات

نور

عفا و

وفضارة

مادونہ

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Meclis-i Vükelâ ve Ma'rûzât Kalemi
2641

İrâde-i Seniyye

Gümölcine Sancağı'na muzâf İskeçe Kasabası'nın Kavak Mahallesi'ndeki Rum kilisesinin harâb olan çan kulesinin hedmiyle eski temelleri üzerine temeli üçer ve temelden yuarısı ikişer buçuk arşın tûl ve arzında ve on bir buçuk metre yüksekliğinde kârgîr bir çan kulesinin inşasına Şûrâ-yı Devlet kararıyla ruhsat verilmiştir.

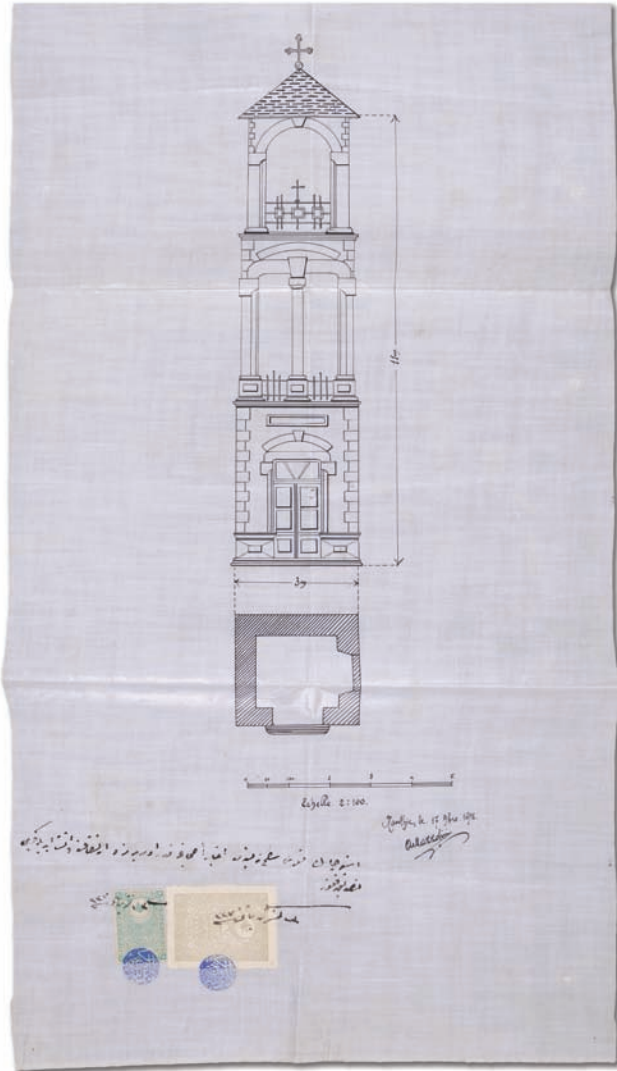
İşbu irâde-i seniyyenin icrasına Adliye ve Mezâhib Nezâreti memurdur.

Fî 4 Safer sene [1]330 - Fî 11 Kânûn-ı Sânî sene [1]327 / [24 Ocak 1912]

Mehmed Reşad

**Sadriazam
Sa'îd**

**Adliye ve Mezâhib Nâzırı
Memdûh**

İşbu çan kulesi sath-ı zeminden itibaren saçağa kadar on bir metre irtifâ'ında inşa edileceği tasdik kılınır.

Fî 13 Teşrîn-i Sânî sene [1]327 /
[26 Kasım 1911]

Daire-i Belediye-i İskeçe

*İskeçe Kavak Mahallesi Taksiarhi Rum Kilisesi
Çan Kulesinin Planı*

خاتمه
مجلس کلاوی و غیره
۶۴۱

25

صد اعظم
سبحه

عبدیہ و مذاہبہ نالہ
مردہ

GÜMÜLCİNE, İSKEÇE VE CİVARI CAMİ VE TEKKELERİNİN AYDINLATMA İHTİYAÇLARININ KARŞILANMASI

Gümülcine'ye bağlı İskeçe, Darıdere, Eğridere ve Koşukavak Kazalarındaki cami ve tekkelerin aydınlatma ihtiyacının karşılanması Bakanlar Kurulu kararıyla 3.000 kilo zeytinyağı gönderilmesi

Meclis-i Vükelâ Müzâkerâtına Mahsus Zabıtname

Hulâsa-i Meâli

Gümülcine muzâfâtından İskeçe, Darıdere, Eğridere, Koşukavak Kazalarındaki cevâmi'-i şerife ve tekâyânın tenvirâtında isti'mâl olunmak üzere iki üç bin kıyye zeytinyağının ihracına müsaade olunması Gümülcine eşrafından Salih ve Said Efendiler tarafından istid'â olunduğu ve bazı ifadâta dair Evkâf-ı Hümâyûn Nezâreti Vekâleti'nin 19 Haziran sene [1]332 tarihli ve 59 numaralı tezkiresi okundu.

Kararı

Mezkûr tezkirede dermiyân olunduğu vech ile mahalleri cemaat-i İslâmiyesince müftü efendilerin nezâreti altında tevzî' olunmak üzere Gümülcine'ye üç bin kilo zeytinyağının ihracı bi't-tensîb keyfiyetin cevaben vekâlet-i müşârunileyhâya iş'ârı ve devâir-i müte'allikaya malumât i'tâsı tezekkür kılındı.

Fî 1 Ramazan sene [1]334 - 19 Haziran [1]332 / [2 Temmuz 1916]

(Meclis-i Vükelâ üyelerinin imzaları)

MV, 202/97

415

Dimetoka Mekteb-i İbtidâîsi
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90412/43)

EĞİTİM

GÜMÜLCİNE HACI HASAN MEKTEBİ'NDE ÖĞRETMENLİK YAPAN İSMAİL HALİFE'NİN BERATININ YENİLENMESİ

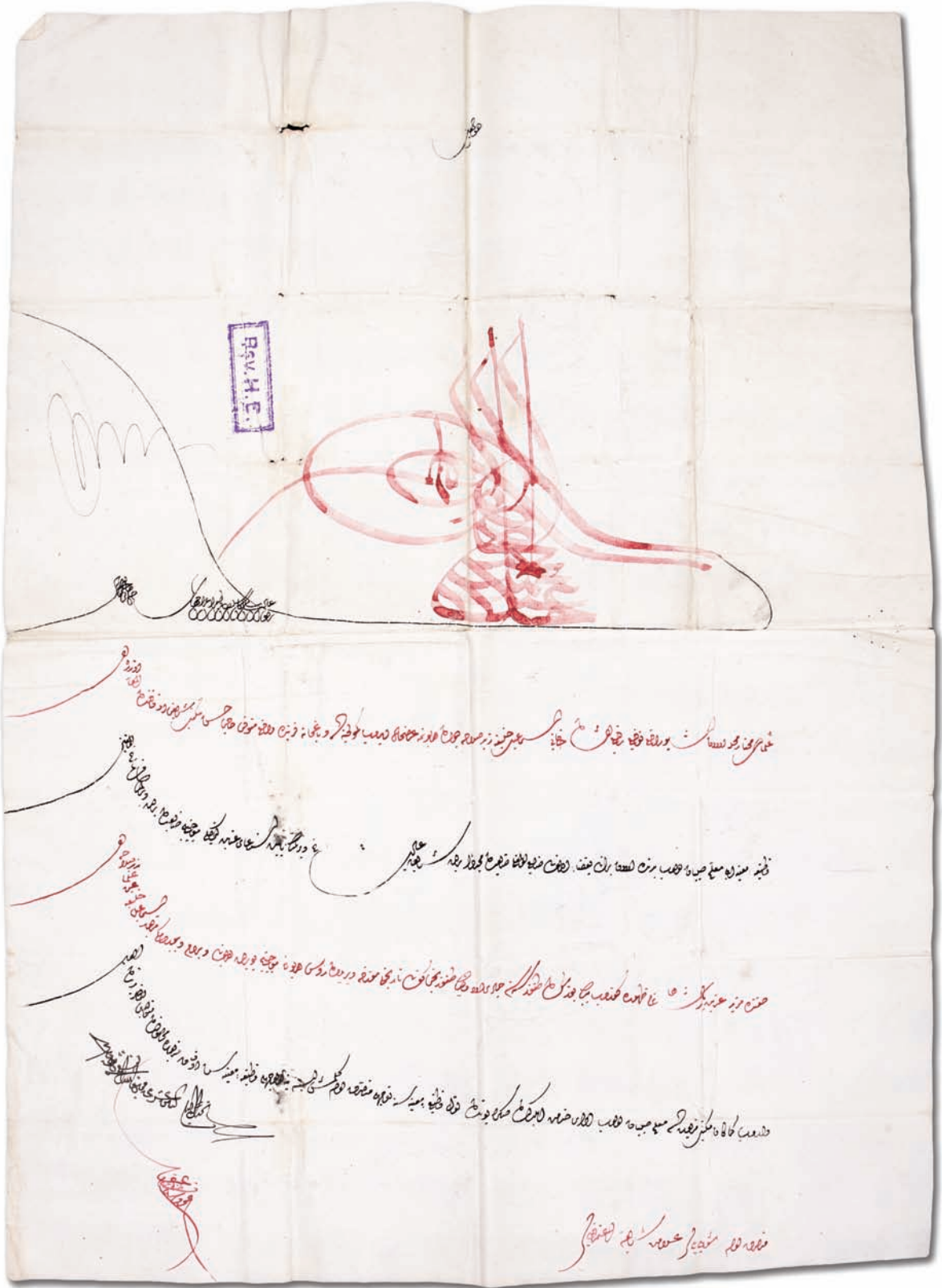
*Gümülcine'de Bağhane yakınlarında bulunan Hacı Hasan Mektebi
Evkafı'ndan muayyen bir ödenek karşılığında sıbyan okulu öğretmenliği yapan
İsmail Halife'nin bu vazifeyi yaptığına dair beratının kaybolması sebebiyle
yenilenmesi*

Nişan-ı şerif-i âlîşân sâmi-mekan-ı Sultan ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihan-sitâni hakanî
hükmü oldur ki,

Ulema-yı muhtâr-ı mahâll olan işbu râfi'u tevkî-i refî'uş-şan-ı hakanî İsmail
Halife zîde salâhuhû Divan-ı Hümâyûnuma arzuhâl edip Gümülcine'de ve Bağhane
kurbunda vâki müteveffâ Hacı Hasan Mekteb-i şerifi evkâfından olmak üzere vazife-i
muayyene ile muallim-i sıbyân olup yedinde olan berâtın bi-kazaillahi Teâlâ zayi'
olmakla zayi'den müceddeden berât-ı şerif-i âlîşân verilmek bâbında istid'â-yı inâyet
etmekliği mücebince zayi'den berât verilmek fermânım olmağın hakkında mezîd-i
inâyet-i Padişahaneme zuhura getirib bin yüz seksen dokuz senesi Cemâziyelevvel'inin
dokuzuncu günü tarihli müverraha verilen ruus-ı hümâyûnum mücebince bu berât-ı
hümâyûnu verdim ve buyurdum ki mezbûr İsmail Halife an ulema zîde salâhuha varıp
kemâkân mekteb-i mezbûrde muallim-i sıbyân olup eda-yı hizmet eyledikten sonra
bundan evvel vazife-i muayyenesine tevcihle mutasarrıf ola gelmiş ise yine ol vechile
vazife-i muayyenesin evkâf-ı mezbûre mahsulünden mütevellisi olanlar yedinden
mutasarrıf ola şöyle bileler alâmet-i şerife itimad kılalar

Fi'l-yevmî's-sâmin aşere min Cemâziyelevvel sene tis'a ve mie ve elf [18
Cemâziyelevvel 1109] / [2 Aralık 1697]

Be-makam-ı mahrûse-i Kostantin

GÜMÜLCİNE DARIDERE KÖYÜNDEKİ MEDRESEYE MÜDERRİS TAYİNİ

Gümülcine Kazası'nın Cebel Nahiyesi'ne bağlı Darıdere köyü halkının kaza idare meclisine müracaatla köylerinde Hacı İbrahim adlı kişinin yaptırmış olduğu medreseye müderris istedikleri, bu konuda liyakati olduğu anlaşılan Hüseyin bin Memiş'e İstanbul'dan berat-ı şerif gönderilmesi

Berâtları mücebince tevcîh olunmak buyuruldu
15 L. sene [1]218

Mücebince tevcîh buyurulmak mercûdur

Ed-dâ'î Ahmed Esad

ufiye anhü

Der-i devlet-i mekîne arz-ı dâ'î-i kemîne budur ki

Medine-i Gümülcine Kazası'na tâbi Cebel Nahiyesi'nde Darıdere karyesi ahalisi meclis-i şer'a gelip şöyle takrîr-i kelâm ederler ki: Karyemizde nehr-i sağır kurbunda ashâb-ı hayrâtdan el-Hac İbrahim nâm sahibü'l-hayrâtın müceddeden bina ve ihdâs eylediği medrese-i şerifeye bir müderris nasbı lâbûd ve mühim olmağın işbu bâ'is-i arz-ı ubûdiyet Hüseyin bin Memiş dâ'îleri her vechile mütefennin ve tedrîse kâdir ve erbâb-ı istihkâkdan olduğu nümâyan olmakla nîm akçe vazife ile medrese-i mezkûreye müceddeden müderris nasb ve tayin olunması recasına der-i devlet medâra arz ve ilâm ediyor deyu iltimâs ve istid'â etmeleriyle fi'l-hakîka merkûm her vechile mütefennin ve erbâb-ı istihkâkdan olduğu lede'l-imtihan inde's-şer' zâhir ve mütehakkık olmağın mes'ullerine müsaade-i aliyye erzânî buyurulup nîm akçe vazife ile sahibü'l-hayrın vakfından almak üzere müceddeden medrese-i mezkûreye müderris nasb ve yedine berât-ı âlîşânım ihsân buyurulmak recasına ol ki vâki'u'l-hâldir. Pâye-i serîr-i a'lâya arz ve ilâm olundu. Bâki'l-emr Sultanü'l-emr.

Hurrire fî evâsıt-ı Cemâziyelâhir li-sene semân aşere ve mieteyn ve elf. [27 Eylül-7 Ekim 1803]

El-abdü'dâ'î li'd-devleti'l-aliyyeti'l-Osmaniyye
Mustafa Fehmi el-müvellâ bi-hilâfe be-Medine-i Gümülcine

GÜMÜLCİNE DEFTERDAR AHMED EFENDİ MEDRESESİ MÜDERRİSLİĞİ'NE TAYİN

Gümülcine'de Defterdar Ahmed Efendi Medresesi vakfından aldığı ücret karşılığı müderrislik ve dersiye vazifeleri yapan Mustafa Halife'nin çocuksuz olarak ölmesi sebebiyle boş kalan vazifesinin liyakatine binaen Hasan Halife'ye verilmesi

Nezâret-i Evkâf-ı Hmâyûn-ı mülûkâneye mülhak evkâfdan Gümülcine'de vâki Defterdar Ahmed Efendi nâm sahibü'l-hayrın medresesi vakfından almak üzere yevmî on akçe vazife ile müderris ve yevmî beş akçe ile dersiye cihetlerine bâ-berât-ı âlî mutasarrıf olan es-seyyid Mustafa Halife ibnü's-Seyyid Mehmed Halife bilâ-veled fevt olup yeri hâlî ve hizmet-i lâzimesi mahlûl ve mu'attal kalmakla tensikât-ı askeriye hakkında şeref-sünûh eden lâyiha-i seniyyede tasrîh buyurulan irâde-i aliyye iktizâsınca cerîde-i nüfus kuyûduna lede'l-müracaa esnân-ı askeriye mütecâviz kırk beş yaşında olup meclisde huzur-ı şer' de ba'de'l-imtihan ehliyet ve istihkâkı nümâyan işbu bâ'is-i mazbata-i acizânemiz Hasan Halife ibn-i Ali Halife her vechile sezâvâr-ı inâyet ve şâyeste-i âtifet olmağın ciheteyn-i mezkûreteyn vazife-i mersûmeleriyle müteveffâ-yı mezbûrenin mahlûlünden merkûm Hasan Halife dâ'îlerine tevcih ve yedine müceddeden bir kıt'a berât-ı şerif-i âlîşân sadaka ve ihsân buyurulmak ricasıyla istid'â-yı inâyet eylediği ol bâbda kıbel-i şer'-i şerif-i enverden verilip takdim-i hâk-i pâ-yı behiyyeleri kılınan ilâm-ı şer'î müfâdından dahi muhât-ı ilm-i âlîleri buyuruldukda ber-mûceb-i nizâm meclis-i âlîlerinden icab eden inhâ mazbatasının tanzimiyle liecli't-takdim savb-ı acizânemize maa-ilâm irsâl buyurulmak istid'âsıyla mazbata-yı acizânemiz terkîm ve takdimine ictisâr kılınmıştır. Ol bâbda ve her hâlde emr u irâde hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 15 Za. sene [12]65 / [2 Ekim 1849]

[Gümülcine nâibi ve meclisi üyelerinin mühürleri]

Nezâret-i Celîle-i Evkâf-ı Hümayûn-ı Mülûkâne'ye mülhak Gümülcine Kazası'nda vâki Defterdar Ahmed Efendi Medresesi Vakfı'ndan almak üzere yevmî on akçe vazife-i muayyene ile müderris ve yevmî beş akçe dersiye cihetlerine bâ-berât-ı âlîşân mutasarrıf olan es-Seyyid Mustafa Halife ibnü's-Seyyid Mehmed Halife bilâ-veled fevt olup yeri hâlî ve hizmet-i lâzimesi mahlûl ve mu'attal kalmış ve yerine kaza-yı mezkûr sükkânından Hasan Halife ibn-i Ali Halife ehil ve erbâb ve her vechile sezâvâr-ı âtifet görünmüş olmasıyla meclis-i şer'-i şerifde lede'l-imtihan ehliyet ve istihkâkı zâhir ve nümâyan olmuş ve tensikât-ı hasene-i askeriye icabınca nüfus cerîdesine bi'l-müracaa esnân-ı askeriye mütecâviz bulunmuş olduğundan ciheteyn-i mezkûreteyn üzerine tevcih ve yedine mücerreden berât-ı şerif-i âlîşân sadaka ve ihsân buyurulması kaza-yı mezbûrdan bâ-ilâm-ı şer'îye ve tevârüd eden bâlâ-yı mazbatada niyaz ve istirhâm olunmuş ve fi'l-vâki merkûm Hasan Halife ibn-i Ali Halife mahall-i müstahik ve hizmet-i mezkûreye şâyeste ve elyak olduğundan ciheteyn-i merkûmeteynin ber-mûceb-i

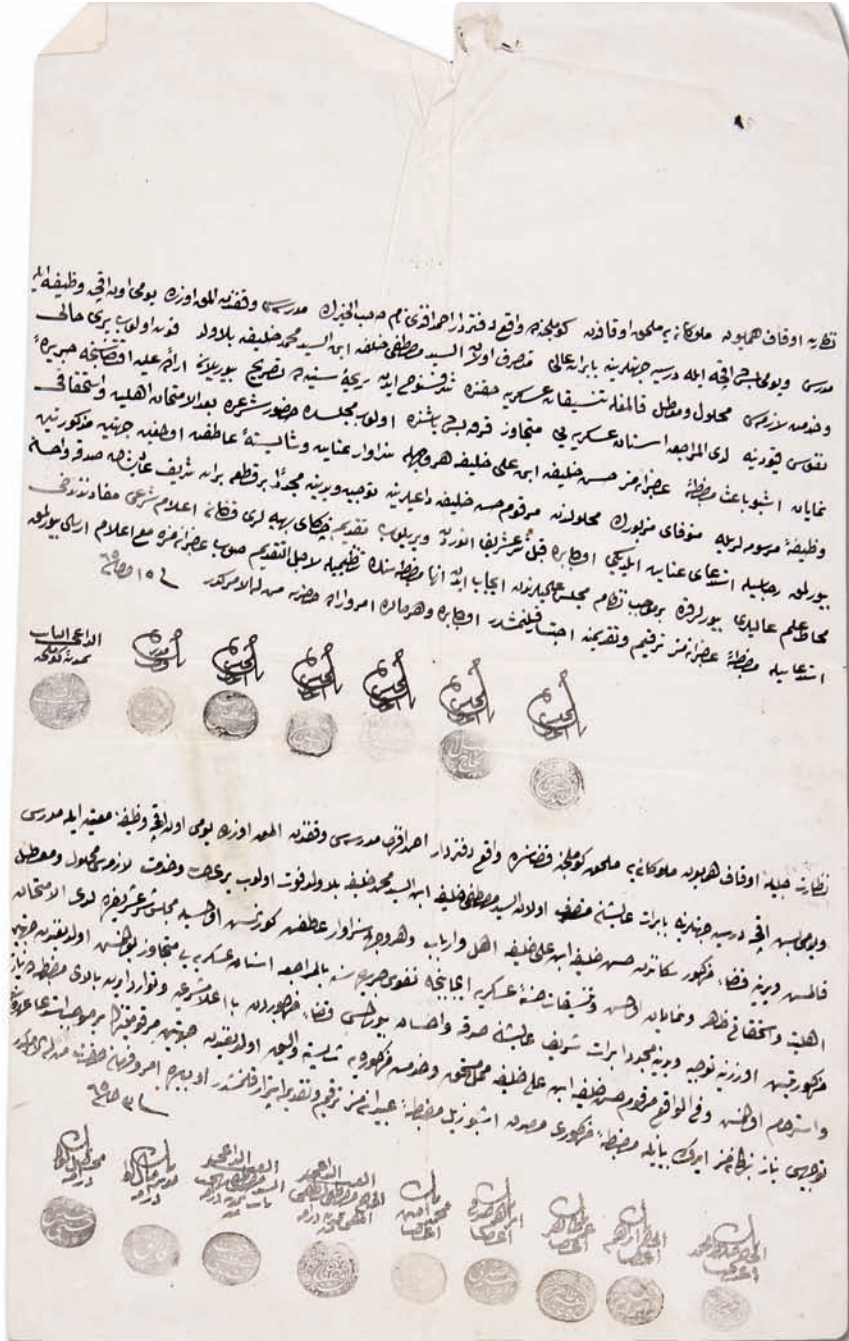

istid'â uhdesine tevcihi niyaz-ı bendegânemiz idüğü beyânıyla mazbata-yı mezkûru musaddık işbu zeyl-i mazbata-i ubeydânemiz terkîm ve takdime ibtidâr kılınmıştır. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehül-emrindir.

3 Z. sene [12]65 / [20 Ekim 1849]

(Drama Livâ meclisi üyelerinin mühürleri)

**

Der-i devlet mekîne arz-ı dâ'î-i kemîneleridir ki

Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn-ı Mülûkâne'ye mülhak Medine-i Gümûlcine'de vâki ashâb-ı hayrâtdan Defterdar Ahmed Efendi Medresesi Vakfı'ndan almak üzere yevmî on akçe vazife ile müderris ve yevmî beş akçe ile dersiye cihetlerine bâ-berât-ı âlî mutasarrıf olan es-Seyyid Mustafa Halife ibnü's-Seyyid Mehmed Halife bilâ-veled fevt olup yeri hâlî ve hizmet-i lâzimesi mahlûl ve mu'attal kalmakla tensikât-ı askeriye hakkında şeref-sünûh eden lâyiha-i seniyyede tasrîh buyurulan irâde-i aliyye iktizâsı için cerîde-i nüfus kuyûduna lede'l-müracaa esnân-ı askeriyyeyi mütecâviz kırk beş yaşında olup meclisde huzur-ı şer' de ba'de'l-imtihan ehliyet ve istihkâkı nümâyan işbu bâ'is-i arz-ı ubûdiyet Hasan Halife bin Ali Halife her vechile sezavâr-ı inâyet ve şâyeste-i âtifet olmağın ciheteyn-i mezkûreteyn vazife-i mersûmeleriyle müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlünden merkûm Hasan Halife dâ'îlerine tevcîh ve yedine müceddeden bir kıt'a berât-ı şerif-i âlîşân sadaka ve ihsân buyurulmak ricasıyla istid'â-yı inâyet eylediği ol ki vâki' u'l-hâldir. Bi'l-iltimâs pây-e-i serîr-i âlâyâ arz ve ilâm olundu. Bâki emr u fermân hazret-i men lehû'l-emrindir.

Hurrire fi'l-yevmî's-sâmin min şehri Zilkadeti's-şerife li-sene hamse ve sittîn ve mieteyn ve elf [8 Zilkade 1265]

**El-abdü'dâ'î li'd-devleti'l-aliyyeti'l-Osmaniyye
Kırmanî-zâde Mehmed Arif el-müvellâ bi-hilâfe be-Medine-i Gümûlcine**

Mûcebince tevcîh buyurulmak mercûdur
Ed-dâ'î İsmet Bey zâde Hikmet el-Hüseyni ufiye anı

Vakf-ı mezbûrdan almak üzere yevmî on akçe vazife ile müderris ve yevmî beş akçe ile dersiye cihetleri merkûm es-Seyyid Mustafa ibnü's-Seyyid Mehmed üzerinde evkâf muhasebesinde mastûr ve mukayyed olup işaret-i aliyye buyurulup ba'de cânib-i Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn'dan ilâm ve bâ-ruus-ı hümâyûn kaleminden şurûtu derciyle berât i'tâsı nizâmı iktizâsındandır. Fermân atûfetli efendim hazretlerindir.

Fî 16 Ra. sene 1266 / [30 Ocak 1850]

**

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

İşbu ilâm ve merbût mazbata ve derkenar nâtık olduğu üzere Nezâret-i Evkâf-ı Hümâyûn'a mülhak evkâfdan Gümûlcine'de vâki ashâb-ı hayrâtdan Defterdar-ı esbak Ahmed Efendi Medresesi Vakfı'ndan almak üzere yevmî on akçe vazife ile müderris ve beş akçe ile dersiye cihetleri mutasarrıfı es-Seyyid Mustafa bin es-Seyyid Mehmed Halife'nin bilâ-veled vefatı vuku'uyla mahlûlünden ber-mûceb-i nizâm mahallinde lede'l-imtihan istihkâkı zâhir ve esnân-ı askeriyyeyi mütecâviz idüğü inhâ olunan Hasan bin Ali Halife'ye ber-mûceb-i işaret-i aliyye-i hazret-i fetevâ-penâhî bâ-ruus-ı hümâyûn bi't-tevcîh yedine kaleminden şurûtu lâzimesi derciyle iktizâ eden berât-ı şerifi i'tâ olunmak bâbında emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 8 R. sene [12]66 / [21 Şubat 1850]

c. 1401 f. 6172

بسم الله الرحمن الرحيم

خودش

بوزخ و شادان بشو زخ و شاد

تکون به اعلام کاندی

قیامت پاره

۲۰

فصل در بیان طرز ساختن دیوار و بنای آن
 و در بیان طرز ساختن برج و بارو و در بیان
 طرز ساختن قلعه و در بیان طرز ساختن
 دیوار و بنای آن و در بیان طرز ساختن
 برج و بارو و در بیان طرز ساختن قلعه

السلام

بسم الله الرحمن الرحيم

مدری مطابق و مال ساری اعظم نواف
 اولمیان اجازت و تقاضای اینک

در وجه انجمن عرض و ای کینه بر درگاه
 و قفله المانی و زر و بوی او انچه و قفله با بد رس و بوی بشن آید و رسیده چنانکه ببارت عالی تصرف و ان السید علی خلیفه این
 السید محمد خلیفه بلا اوله فوت اولوب بری عالی و خدمت لازم مدسی محلول و موقوفه قلمه تسبیح است عکریه هفت و شتر فسیح ایدین لایحه سید و بیخ
 بهورینا اراده علی افتخار سنجیده به نفوس فرجه دین لایحه اراجه سنان عکریه بی بی بجا در قوف بشن باشند و اولوب محب و حضور شتر عده بعد از آن
 اعلیت و استحقاقی نمایان آید به باعث عرض عبودیت حسن خلیفه بن علی خلیفه هر چه سزاوار عبادت و شایسته عطف اولمیان
 چنینند مذکور بنین و خلیفه مدسدر لایحه متوفای مرزبورت محلولند و در قوف حسن خلیفه داعیه دین و بی نیجه و ابر فطرت برات شریف عبادت و شایسته
 و احسن بیور لایحه رجاسد است عادی عبادت ایله اوله واقع انکاره بالانسیس باید سیر بر اعلی به عرض اعلام اوله ای باقی ابر و فرمان حضرت من لایحه
 حرر فی الیوم ان من شرفی القعه الشریفه است و سبب و عابین و الف

در وجه انجمن عرض و ای کینه بر درگاه

بسم الله الرحمن الرحيم
 در وجه انجمن عرض و ای کینه بر درگاه
 و قفله المانی و زر و بوی او انچه و قفله با بد رس و بوی بشن آید و رسیده چنانکه ببارت عالی تصرف و ان السید علی خلیفه این
 السید محمد خلیفه بلا اوله فوت اولوب بری عالی و خدمت لازم مدسی محلول و موقوفه قلمه تسبیح است عکریه هفت و شتر فسیح ایدین لایحه سید و بیخ
 بهورینا اراده علی افتخار سنجیده به نفوس فرجه دین لایحه اراجه سنان عکریه بی بی بجا در قوف بشن باشند و اولوب محب و حضور شتر عده بعد از آن
 اعلیت و استحقاقی نمایان آید به باعث عرض عبودیت حسن خلیفه بن علی خلیفه هر چه سزاوار عبادت و شایسته عطف اولمیان
 چنینند مذکور بنین و خلیفه مدسدر لایحه متوفای مرزبورت محلولند و در قوف حسن خلیفه داعیه دین و بی نیجه و ابر فطرت برات شریف عبادت و شایسته
 و احسن بیور لایحه رجاسد است عادی عبادت ایله اوله واقع انکاره بالانسیس باید سیر بر اعلی به عرض اعلام اوله ای باقی ابر و فرمان حضرت من لایحه
 حرر فی الیوم ان من شرفی القعه الشریفه است و سبب و عابین و الف

مدری مطابق و مال ساری اعظم نواف
 اولمیان اجازت و تقاضای اینک

موسسه لوحه سور لمی مودر
 الداعی عیسیٰ بن علی

GÜMÜLCİNE RÜŞDİYE MEKTEBİ MUALLİMLİĞİNE TAYİN

Ahali tarafından inşa edilmiş olan Gümülcine Rüşdiye Mektebi Muallim-i Evvelliği'ne Darümuallimin'den mezun Mehmed Efendi'nin 150 kuruş maaşla tayin edilmesi ve okulun diğer ihtiyaçları için senelik 2.000 kuruşun tahsis edilmesi

Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Gümülcine Kasabası'nda cânib-i ahaliden inşa kılınmış olan Mekteb-i Rüşdî Muallim-i Evvelliği'ne emsali misüllü yüz elli kuruş maaş ile Dârümuallimîn'den muhrec Mehmed Efendi'nin ve bevvâblığına yüz kuruş maaşla mahallince birinin tayini ve masârif-ı müteferrikası için dahi senevî iki bin kuruşun tahsisi hususuna* Edirne Vilâyeti'nden vuku bulan iş'âr ve ifade ve Maârif Nezâret-i behiyyesiyle cereyân eden muhabere üzerine Meclis-i Vâlâ kararıyla bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı Padişahî müte'allik ve şeref-sudûr buyurulmuş ve keyfiyet nezâret ve vilâyet-i müşârunileyhimâya bildirilmiş olmakla Hazinece dahi tesviye-i iktizâsına himmet buyurulmak deyu.

Maârif Nezâret-i Behiyyesi'ne

* Edirne Vilâyeti'nden vuku bulan iş'âr ve ifade ve zât-ı atûfleriyle cereyân eden muhabere üzerine Meclis-i Vâlâ kararıyla bilistizan irâde-i seniyye-i hazret-i Şehinşâhî müte'allik ve şeref-sudûr buyurulmuş ve keyfiyet Maliye Nezâret-i Celîlesi'yle vilâyet-i müşârunileyhâya bildirilmiş olmakla oraca dahi iktizâsının icrasına himmet olunması siyâkında tezkire.

Edirne Vilâyeti'ne

*Taraf-ı devletlerinden vuku bulan iş'âr ve ifade ve Maârif Nezâreti behiyyesiyle cereyân eden muhabere üzerine Meclis-i Vâlâ kararıyla bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı tâcdârî müte'allik ve şeref-sudûr buyurulmuş ve keyfiyet Maliye Nezâret-i Celîlesi'yle nezâret-i müşârunileyhâya bildirilmiş olmağın oraca da icabının icrasına himmet buyurulmaları siyâkında şukka.

[10 Receb 1283 / 18 Kasım 1866]

A. MKT. MHM, 368/27

مالیه نفع رت جلد سه

کامله
کوملجه قضیه شرح جانب اهلالت به انشا قلمه اولاده کتب رشیدی معلم اولله انشالی مطلوبیدی یوز ایل غرضه معاسره ایل
دارالمعالمینه مخرج محمد نذیرک دیوانه یوز غرضه معاسره کمالی بریک یقینی و معارف متقدم سئایکده دخی سئایکده
غرضه شخصی خصوصه ادره ولایتده وقوع لایحه اشعار و افاد و معارف نفع رت بهر سید جریانده ایدنه مجاره
اوزرینه مجلسی والاقرایلم بالاستیانه ارام سینه خباب یادشهی متعلقه و سرفضه و سرجله و کیفیه نفع رت و ولایتده
بلدیله اوشقه فینه دخی تویه اقضانه همه جویله
معارف نفع رت بهر سه

ادره ولایتده وقوع لایحه اشعار و افاد و زات عطف فینه جریانده ایدنه مجاره اوزرینه مجلسی والاقرایلم بالاستیانه
ارام سینه حضرت سزله متعلقه و سرفضه و سرجله و کیفیه مالیه نفع رت جلد سید ولایتده ایلایه بلدیله اوشقه
اورام دخی اقضانه ادره همه جویله سینه نکه
ادره ولایتده

لطف و قدرینه وقوع لایحه اشعار و افاد و معارف نفع رت بهر سید جریانده ایدنه مجاره اوزرینه مجلسی والاقرایلم
بالاستیانه ارام سینه خباب تا جلدی متعلقه و سرفضه و سرجله و کیفیه مالیه نفع رت جلد سید نفع رت ایلایه
بلدیله اوشقه اورام ایلانک ادره همه جویله سینه نکه

47

مالیه نفع رت جلد سه
معارف نفع رت بهر سه
ادره ولایتده

MASRAFLARI GÜMÜLCİNE ZENGİNLERİ TARAFINDAN KARŞILANAN RÜŞDİYE MEKTEBİNE ÖĞRETMEN TAYİNİ

*Gümülcine Kazası'nda masrafları zenginler tarafından karşılanarak yapılan
rüşdiye mektebi için gerekli öğretmenlerin bir an önce tayin edilmesi isteği*

Numara
199

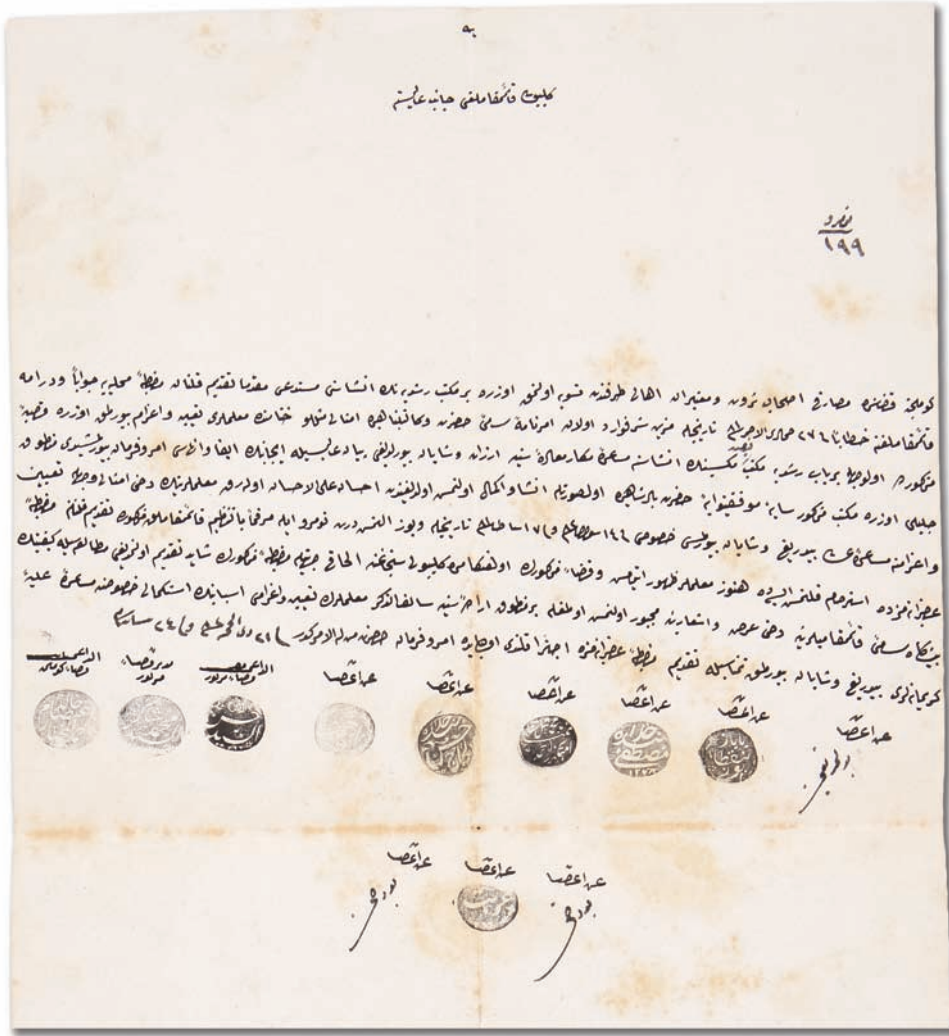
Gelibolu Kaymakamlığı Cânib-i Âlîsi'ne

Gümülcine Kazası'nda masârıfı ashâb-ı servet ve mu'teberân-ı ahali tarafından tesviye olunmak üzere bir mekteb-i rüşdiyenin inşasını müsted'â makeddema takdim kılınan mazbata-i mahalliyyeye cevaben ve Drama Kaymakamlığı'na hitaben fî 27 Cemâziyelâhir sene [12]81 tarihiyle müzeyyen şeref-vârid olan emirnâme-i sâmi-i hazret-i vekâlet-penâhîde emsali misillü hitâmında muallimleri tayin ve i'zâm buyurulmak üzere kasaba-i mezkûrda ol vechile bir bâb rüşdiye mekteb-i feyz-mükessibin inşasına müsaade-i mekârim-âde-i seniyye erzân ve şâyân buyurulduğu beyân-ı âlîsiyle icabının ifa ve inhâsı emr u fermân buyurulmuşdu. Mantûk-ı celîli üzere mekteb-i mezkûr saye-i muvaffakiyet-vâye-i hazret-i Padişahîde ol suretle inşâ ve ikmâl olunmuş olduğundan ihsân-ı ale'l-ihsân olarak muallimlerinin dahi emsal-i vechile tayin ve i'zâmına müsaade-i âlî buyurulduğu ve şâyân buyurulması hususu fî 14 Şevval sene [12]82 ve fî 17 Şubat sene [12]81 tarihli ve yüz altmış dört numara ile murakkaman bî't-tanzim kaymakamlık-ı mezkûra takdim kılınan mazbata-i acizânemizde istirhâm kılınmış ise de henüz muallimler zuhur etmemiş ve kaza-i mezkûrun o hengâmda Gelibolu Sancağı'na ilhâkî cihetiyle mazbata-i mezkûrun şâyed takdim olunmadığı mütâlaasıyla keyfiyetin pîşgâh-ı sâmi-i kaymakamîlerine dahi arz ve iş'ârına mecbur olunmuş olmakla ber-mantûk-ı irâde-i seniyye sâlifü'z-zikr muallimlerin tayin ve i'zâmı esbâbının istikmâli hususuna müsaade-i aliyye-i kerîmâneleri buyurulduğu ve şâyân buyurulmak temennâsıyla takdim-i mazbata-i acizânemize ictira kılındı. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî 21 Zilhicce sene [12]82 ve fî 24 Nisan [1282] / [6 Mayıs 1866]

(Gümülcine kaza müdürü ve meclis-i idare üyelerinin mühürleri)

**

Atûfetli efendim hazretleri

Meclis-i Vâlâ'nın mazbata-i ma'rûzası meâlinden müstebân olduğu vechile Gümölcine Kasabası cesîm ve ma'mûr bir mahal olması ve cânib-i ahaliden mekteb-i rüşdiye inşa kılınmış bulunması hasebiyle muallim-i evvelliğine emsali misillü yedi yüz elli kuruş maaş ile dârümuallimînden muhrec Mehmed Efendi'nin ve bevâblığına yüz kuruş maaşla mahallince birinin tayini şân-ı âlî iktizâsından olmağın icra-yı icabının Maârif-i Umumiye Nezâret-i Behiyyesi'ne ve hazinece tesviye-i muktezâsının Maliye Nezâret-i Celîlesi'ne havalesiyle Edirne Vilâyeti Valiliği'ne dahi cevabnâme tasîri tezekkür kılınmış ise de ol bâbda her ne vechile irâde-i seniyye-i cenâb-ı mülûkâne müte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise ona göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu, efendim.

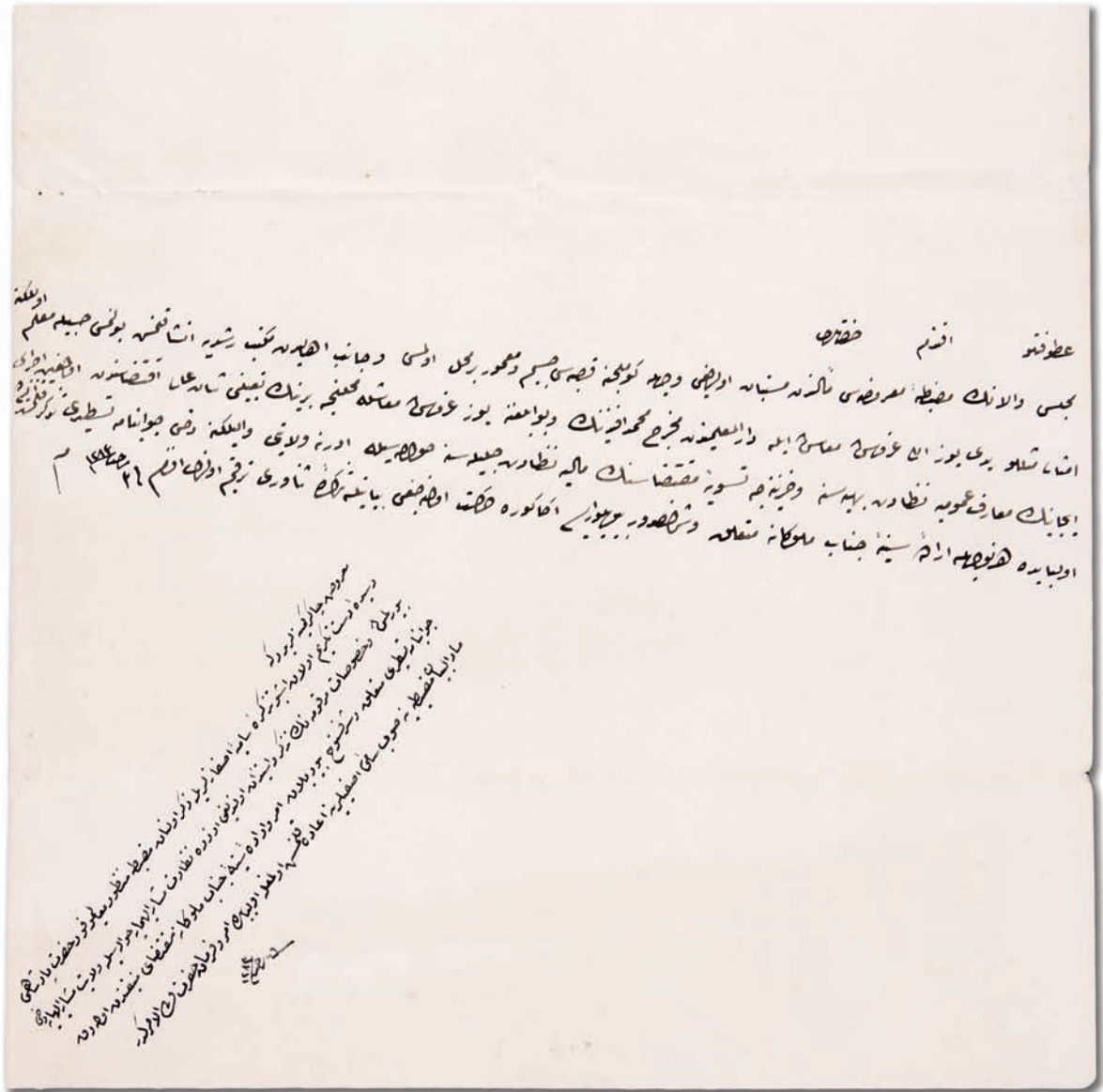
Fî 3 Receb sene 1283 / [11 Kasım 1866]

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Resîde-i dest-i tekrîm olan işbu tezkire-i sâmiye-i âsafâneleriyle zikrolunan mazbata-i manzûr-ı meâl-i mevfûr-ı hazret-i Padişahî buyurulmuş ve hususât-ı merkûmenin tezekkür ve istîzân olunduğu üzere nezâret-i müşârunileyhimâya havalesiyle vilâyet-i müşârunileyhâya dahi cevabnâme tasîri müte'allik ve şeref-sünûh buyurulan emr u irâde-i seniyye-i cenâb-ı mülûkâne muktezâ-yı münîfinden olarak mârrû'l-beyân mazbata yine savb-ı sâmi-i âsafîlerine iade kılınmış olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 4 Receb sene 1283 / [12 Kasım 1866]

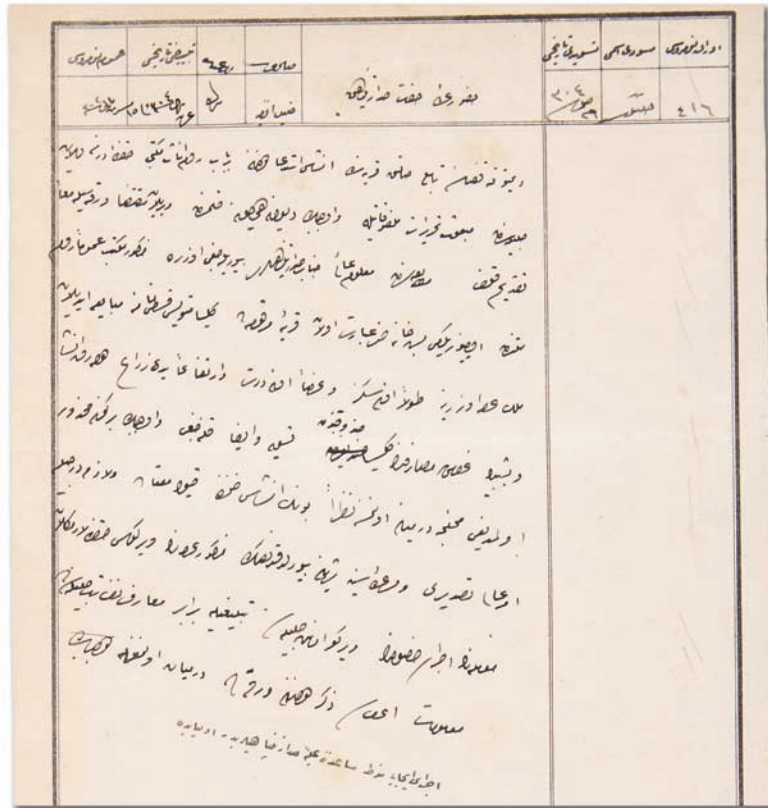

DİMETOKA SALTİK KÖYÜNDE BİR RUM KIZ MEKTEBİ İNŞASI

Dimetoka Kazası'nın tamamı Rum olan ve 325 haneden oluşan Saltık köyünde masrafları kilise sandığından karşılanmak üzere bir kız mektebi yaptırılmasına izin verilmesi

Huzur-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî'ye

Dimetoka Kazası'na tâbi Saltık karyesinde inşası istid'â olunan bir bâb Rum inâs mektebi hakkında Edirne Vilâyet-i Celîlesi'nden meb'ûs tahrirât melfufâtıyla ve ol bâbda Divan-ı Hümâyûn Kalemî'nden verilen muktezâ varakasıyla ma'an takdim kılındı. Mütâlaasından malum-ı âlî-i cenâb-ı Sadâret-penâhîleri buyurulacağı üzere mezkûr mekteb umûmen Rum milletinden üç yüz yirmi beş hânedan ibaret olan karye-i merkûmede kilise mütevellîsi Kosta nâmına mübâyâ'a edilen mülk arsa üzerine tûlen on sekiz ve arzan on dört ve irtifâan yedi zirâ' olarak inşâ ve beş bin kuruş masârıfının kilise sandığından tesviye ve ifa kılınacağı ve ol bâbda bir gûne mahzur olmadığı mahallince dermiyân olunmasına nazaran bunun inşası zımında kuyûd-ı mu'tâde ve lâzıme derciyle emr-i âlî tasdîri ve müsaade-i seniyye şâyân buyurulduktan sonra mezkûr arsanın vergisi hakkında lâzım gelen muamelenin icrası hususunun Vergi Emanet-i Celîlesi'ne tebliğiyle beraber Maârif Nezâret-i Celîlesi'ne de malumât i'tâsı zikrolunan varakada dermiyân olunmakla icra-yı icabı menû-ı müsaade-i aliyye-i Sadâret-penâhîleridir. Ol bâbda. Gurre-i Ra. sene [1]304 ve fî 15 Teşrîn-i Sânî sene [1]302 / [27 Kasım 1886]

SOFULU'DA İNŞA EDİLMİŞ OLAN OKULUN AÇILIŞININ YAPILDIĞI VE BU HUSUSTA HİZMET EDENLERİN ÖDÜLLENDİRİLDİĞİ

Sofulu Kazası Müslüman mahallesinde yapılmış olan “Daru’l-muallimin-i Hamidî” isimli okulun resmi açılışının yapıldığı, inşaat esnasında üstün hizmetleri görülen Osman, Hakkı ve Yanko Efendilerin beşinci rütbeden bir nişan ile ödüllendirilmeleri

Huzur-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhî’ye

Saye-i umrân-vâye-i hazret-i Padişahî’de Sofulu Kazası merkezinde müceddeden teşkil olunan İslâm mahallesinde mukaddemce inşasına mübâşeret kılınmış olan “Daru’l-muallimîn-i Hamidî” nâm mektebin inşaatı rehin-i hadd-ı hitâm olarak bi’l-cümle memurîn ve ulema ve mütehayyizân-ı memleket hâzır oldukları hâlde mevlid-i saadet-mevrid-i hazret-i Nebvî kırâet ve dua-yı vâcibü’l-eda-yı veli-nimet-i bi-minneti yâd ve tilâvetle resm-i küşâdî bi’l-icra tedrisâta ibtidâr olunduğu ve mezkûr mektebe meşrûta olarak ayrıca beş bâb hâne ile iki dükkân inşâ olunup şu suretle de devam-ı ma’ûriyet ve idaresi te’mîn kılındığı ve şu hususlarda eşraf-ı mahalliyeden Osman ve Hakkı ve mu’teberândan Yanko Efendilerin hidemât-ı haseneleri görüldüğünden takdiren ve emsalini tergîben mûmâileyhin beşinci rütbeden bir kıta nişan-ı âlî ihsânıyla taltifleri ifadesine ve mezkûr mekteb ile İslâm mahallesinin fotoğrafla aldırılmış olan resimlerinin gönderildiğine dair Edirne Vilâyet-i Celîlesi’nden meb’ûs tahrirât mezkûr resimler ile beraber leffen arz u takdim kılınmakla suret-i iş’âra nazaran icra-yı iktizâsı re’y-i idare-i aliyye-i Sadâret-penâhîlerine menûtdur. Ol bâbda. 26 Ş. sene [1]307 -4 Nisan sene [1]306/[16 Nisan 1890]

Dedeğaç'ta bir mektep
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi, 90418/15)

GÜMÜLCİNE İDADÎ MEKTEBİ'NİN ONARILMASI

*Gümülcine İdadî Mektebi'nin 25.006 kuruş tutan tamir bedelinin
Maarif bütçesinden karşılanması*

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn
1242

Devletli efendim hazretleri

Maârif Nezâret-i Celîlesi'nden vârid olup Şûrâ-yı Devlet'e havale olunan tezkire üzerine Maliye Dairesi'nden tanzim ve melfûflarıyla arz u takdim kılınan mazbatada Edirne Vilâyeti'nde Gümülcine Mekteb-i İdadîsi'nin ber-mûceb-i keşf yirmi beş bin altı kuruş elli altı santimiyle icra-yı tamiri ve meblağ-ı mezbûrun sene-i hâliye maârif bûdcesi dahilindeki inşâât tertibinden tesviyesi hususunun nezâret-i müşârunileyhâya havalesi lüzumu gösterilmiş olmakla ol bâbda her ne vechile irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurulur ise mantûk-ı münîfi infaz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim.

Fî 2 Cemâziyelevvel sene[1]322 - Fî 3 Temmuz sene [1]320 / [16 Temmuz 1904]

Sadırazam
Ferid

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûflarıyla manzûr-ı âlî buyurulan işbu tezkire-i Sadâret-penâhîleri üzerine mûcebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-sudûr buyurulmuş olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 16 Cemâziyelevvel sene [1]322 - Fî 17 Temmuz sene [13]20 / [30 Temmuz 1904]

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Tahsîn

İ. MF, 1322 Ca./5

GÜMÜLCİNE'DE BİR RUM RÜŞDİYESİ YAPTIRILMASINA İZİN VERİLDİĞİ

Rum Patrikliği tarafından Gümülcine'de, bir Rüşdiye mektebi yapılması için izin istendiği, okulun inşa masraflarının Kahire'de ikamet eden Natuz Sanaklı Efendi tarafından karşılanacağı, kanunlara uygun hareket edilmesi şartıyla bahsedilen okulun yaptırılmasına izin verildiği

Bâb-ı Âlî

Daire-i Sadâret-i Uzmâ

Mektubî Kalemi

Aded 3641

Tezkire-i ma'rûza suretidir

Adliye ve Mezâhib Nezâret-i Celîlesi'nden Şûrâ-yı Devlet'e havale olunan tezkiresi üzerine Mülkiye Dairesi'nden tanzim ve leffen arz u takdim kılınan mazbatada Gümülcine Kasabası'nda bir bâb mekteb inşasına ruhsat i'tâsı Rum Patrikliği'nden istid'â olunmuş ve zikrolunan mektebin mülk bir arsa üzerine tûlen yirmi beş ve arzan ve irtifâ'an on altı metre cesâmetinde ve rüşdi derecesinde kârgîr olarak inşa ve sarfı tahmin edilen iki yüz seksen beş bin kuruşun kasaba-i mezkûr ahâlisinden Kahire'de mukim Natuz Sanaklı Efendi tarafından tesviye ve ifa olunacağı ve işbu kasabada beş yüz otuz bir hânede cemaat-ı mezkûreye mensub zükûr ve inâs iki bin yedi yüz yirmi dokuz nüfus olup mektebin inşasında hâlen ve mevki'an bir gûne mahzur olmadığı tahkikât-ı vâkı'adan anlaşılmış olduğundan zikrolunan metreler mikdarı tecavüz olunmamak ve masârif-i inşaiye ber-minvâl-i muharrer tesviye edilip bu vesile ile kimseden cebren akçe ahzı gibi mugayir-i marzî-i âli hâlât vuku'a getirilmemek ve mektebin ikmâl-i inşasıyla küşâdında *Maârif-i Umumiye Nizamnâmesi*'nin yüz yirmi dokuzuncu maddesi mündericâtına ve mezkûr patrikhâne hakkındaki mukarrerât-ı ahîre ahkâmına riâyet olunmak üzere kuyûd-ı lâzime ve mu'tâdenin derciyle ruhsatı hâvî emr-i âlî ısdârı hususunun Divan-ı Hümâyûn Kalemi'ne havalesi ve nezâret-i müşârunileyhâ ile Dahiliye ve Maârif-i Umumiye Nezâret-i Celîleleri'ne malumât i'tâsı lüzumu gösterilmiş olmakla ol bâbda her ne vechile irâde-i seniyye-i hazret-i Hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurulur ise mantûk-ı celîli infaz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim. Fî 28 Şevval sene [1]323 ve fî 12 Kânûn-ı Evvel sene [1]321 / [25 Aralık 1905]

Sadırazam

Ferid

Şeref-sâdır olan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî'yi mübelliğ hamîş suretidir.

Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûfarıyla manzûr-ı âlî buyurulan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri üzerine mücebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurulmuş olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

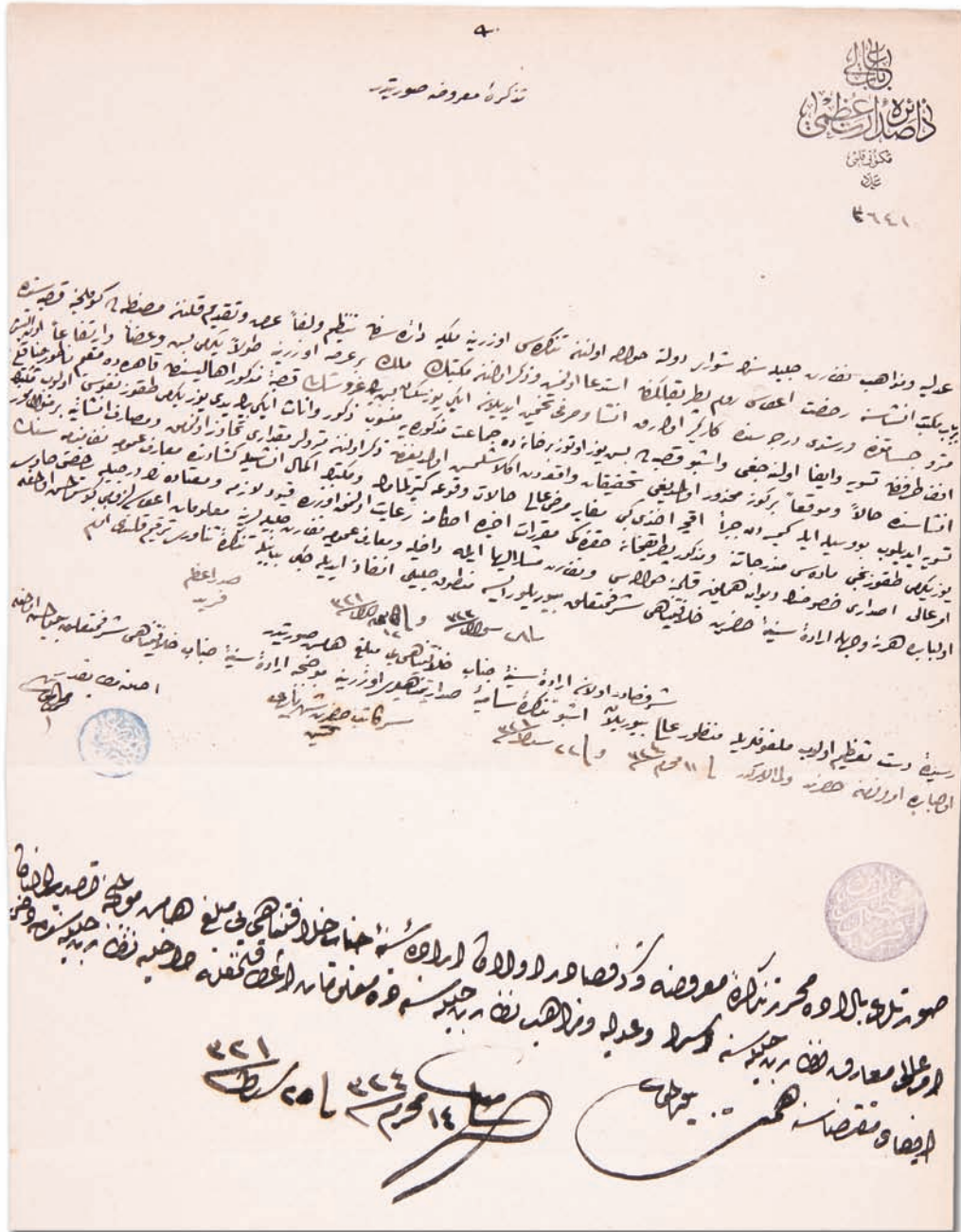
Fî 11 Muharrem sene [1]324 ve fî 22 Şubat sene [1]321 / [7 Mart 1906]

Aslına Mutabıktır

Suretleri bâlâda muharrer tezkire-i ma'rûza ve şeref-sâdır olan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî'yi mübelliğ hâmiş mûcebince tasdir olunan emr-i âlî Maârif Nezâret-i Celîlesi'ne isrâ ve Adliye ve Mezâhib Nezâret-i Celîlesi'ne de malumât i'tâ kılınmakla Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'nden dahi ifa-yı muktezâsına himmet buyurulmak [bâbında] Fî 14 Muharrem sene [1]324 ve fî 25 Şubat sene [1]321 / [10 Mart 1906]

Veziriazam
Ferid

DEDEAĞAÇ KASABASINDAKİ RUMLARA AİT KİLİSE BAHÇESİNE KIZ VE ERKEKLER İÇİN OKUL YAPTIRILMASI

Dedeagaç Kasabası'nda Rumlara ait kilise bahçesi içerisinde biri erkek diğeri kızlara ait olan iki okulun kapasitesi yeterli olmadığından erkek okulunun, yeni bir kat ilavesiyle kız okuluna, kız okulunun da sıbyân mektebine çevrilmesi ve erkekler için yeni bir okul inşa edilmesine ruhsat verilmesi

Şûrâ-yı Devlet
Mülkiye Dairesi
Aded 1614

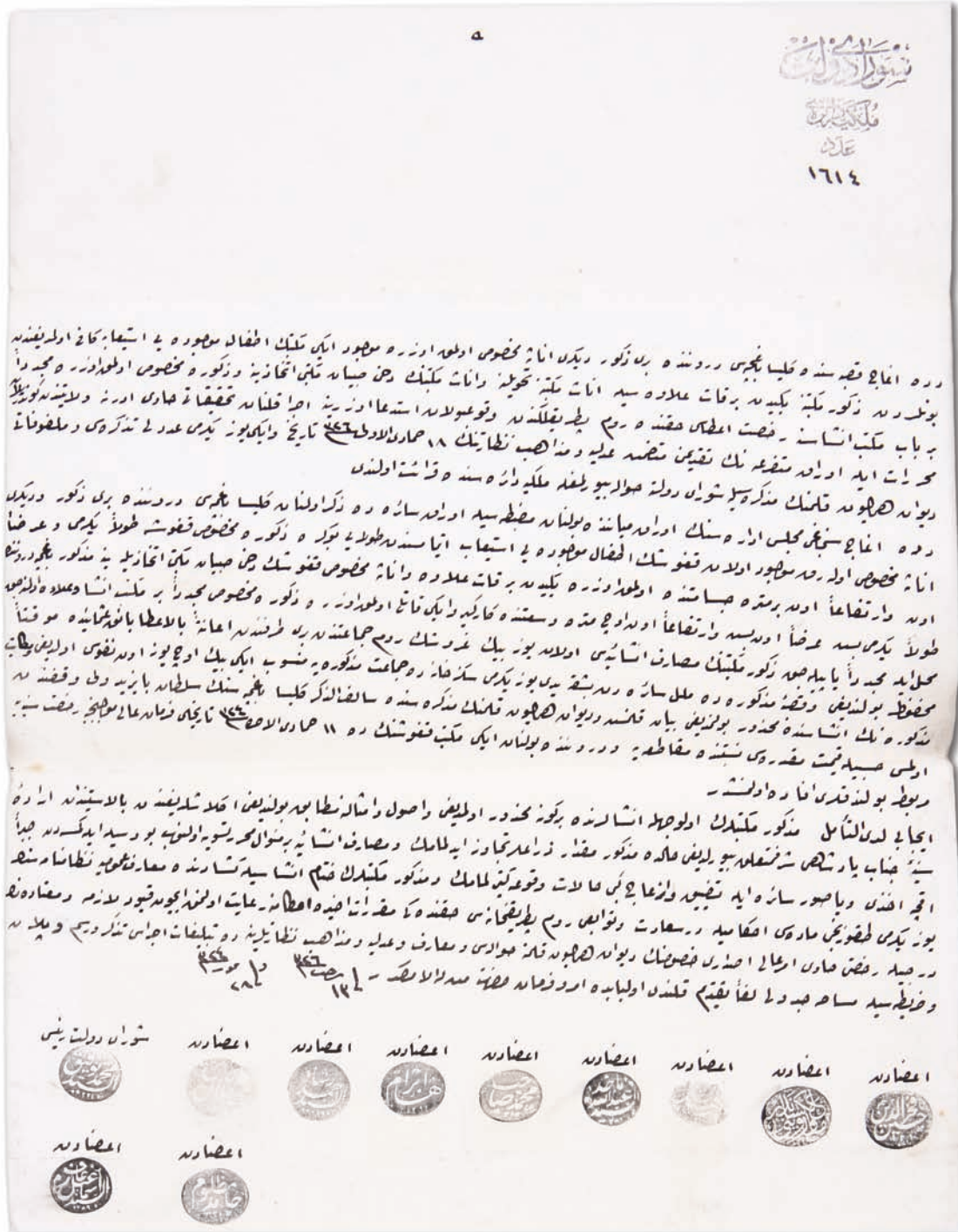
Dedeagaç Kasabası'nda kilise bahçesi derûnunda biri zükûr diğeri inâsa mahsus olmak üzere mevcut iki mektebin etfâl-i mevcudeyi isti'âba kâfi olmadığından bunlardan zükûr mektebine yeniden bir kat ilâvesiyle inâs mektebine tahviline ve inâs mektebinin dahi sıbyân mektebi ittihâzına ve zükûra mahsus olmak üzere müceddeden bir bâb mekteb inşasına ruhsat i'tâsı hakkında Rum Patrikliği'nden vuku bulan istid'â üzerine icra kılınan tahkikâtı hâvî Edirne Vilâyeti'nden gönderilen muharrerât ile evrak-ı müteferri'anın takdimini mutazammın Adliye ve Mezâhib Nezâreti'nin 18 Cumâdelûlâ sene [1]326 tarih ve iki yüz yirmi adedli tezkiresi ve melfufâtı Divan-ı Hümâyûn Kalemî'nin müzekkiresiyle Şûrâ-yı Devlet'e havale buyrulmakla Mülkiye Dairesi'nde kırâet olundu.

Dedeagaç Sancağı Meclis-i İdaresi'nin evrakı miyânında bulunan mazbatasıyla evrak-ı sairede zikrolunan kilise bahçesi derûnunda biri zükûr diğeri inâsa mahsus olarak mevcut olan koğuşun etfâl-i mevcudeyi isti'âb etmemesinden dolayı bu kere zükûra mahsus koğuşa tûlen yirmi ve arzen on ve irtifâ'an on bir metre cesâmetinde olmak üzere yeniden bir kat ilâve ve inâsa mahsus koğuşun dahi sıbyân mektebi ittihâzıyla yine mezkûr bahçe derûnunda tûlen yirmi beş, arzan on beş ve irtifâ'an on üç metre vüs'atında kârgîr ve iki katlı olmak üzere zükûra mahsus müceddeden bir mekteb inşa ve ilâve olunacak mahal ile müceddeden yapılacak zükûr mektebinin masârif-ı inşaiyesi olan yüz bin kuruşun Rum cemaatinden biri tarafından iâneten bi'l-i'tâ Bank-ı Osmanî'de muvakkaten mahfûz bulunduğu ve kasaba-i mezkûrede milel-i saireden başka yedi yüz yirmi sekiz hânede cemaat-i mezkûreye mensub iki bin üç yüz on nüfus olduğu ve mekâtib-i mezkûrenin inşasında mahzur bulunmadığı beyân kılınmış ve Divan-ı Hümâyûn Kalemî'nin müzekkiresinde sâlifü'z-zikr kilise bahçesinin Sultan Bayezıd-ı Veli Vakfı'ndan olması hasebiyle kıymet-i mukadderesi nisbetinde mukataaya ve derûnunda bulunan iki mekteb koğuşunda 11 Cumâdelâhire sene [1]324 tarihli fermân-ı âlî mücebince ruhsat-ı seniyyeye merbût bulundukları ifade olunmuşdur.

İcabı lede't-te'emmül mezkûr mekteblerin ol vechile inşalarında bir gûne mahzur olmadığı ve usul ve emsaline mutabık bulunduğu anlaşıldığından bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı Padişahî şeref-müte'allik buyurulduğu hâlde mezkûr mikdar zirâ'lar

tecavüz edilmemek ve masârif-i inşaiye ber-minvâl-i muharrer tesviye olunup bu vesile ile kimseden cebren akçe ahzı veya suver-i saire ile tazyik ve iz'âc gibi hâlât vuku'a getirilmemek ve mezkûr mekteblerin hitâm inşasıyla küşâdında Maârif-i Umumiye Nizamnâmesi'nin yüz yirmi dokuzuncu maddesi ahkâmıyla Dersâadet ve Tevâbi'i Rum Patrikhânesi hakkındaki mukarrerât-ı ahire ahkâmına riâyet olunmak için kuyûd-ı lâzime ve mu'tâdenin derciyle ruhsatı hâvî emr-i âlî ısdârı hususunun Divan-ı Hümâyûn

Kalemi'ne havalesi ve Maârif ve Adliye ve Mezâhib Nezâretlerine de tebliğat icrası tezekkür ve resm ve plan ve haritasıyla mesâha cedveli leffen takdim kılındı. Ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 13 Receb sene [1]326 ve fî 28 Temmuz sene [1]324 / [10 Ağustos 1908]

(Şûrâ-yı Devlet reisi ve diğer üyelerin mühürleri)

**

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn
2458

Atûfetli efendim hazretleri

Adliye ve Mezâhib Nezâret-i Celîlesi'nin Şûrâ-yı Devlet'e muhavvel tezkiresi üzerine Mülkiye Dairesi'nden tanzim ve leffen arz u takdim kılınan mazbatada muharrer olduğu vechile Dedeagaç Kasabası'nda kilise bahçesi derûnunda mevcut ve biri zükûra diğeri inâsa mahsus olmak üzere iki Rum mektebinden zükûra mahsus olan tûlen yirmi ve arzan on ve irtifâ'an on bir metreye bâliğ olmak üzere bir kat ilâvesi ve inâsa mahsus koğuşun sıbyân mektebi ittihâzı ile mezkûr bahçe derûnunda tûlen yirmi beş ve arzan on beş ve irtifâ'an on üç metre vüs'atinde kârgîr ve zükûra mahsus bir mekteb inşa ve bunların küşâdında *Maârif-i Umumiye Nizamnâmesi*'nin ahkâm-ı mahsusasına ve patrikhâne hakkındaki mukarrerât-ı ahîreye riâyet olunmak üzere ale'l-emsal ruhsatı hâvî emr-i âlî isdârının Divan-ı Hümâyûn Kalemi'ne havalesi nezâret-i müşârunileyhâ ile Maârif Nezâreti Vekâlet-i Aliyyesi'ne malumât i'tâsı hakkında irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî her ne vechile şeref-sünûh ve sudûr buyurulursa mantûk-ı âlîsi infaz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim.

Fî 2 Şaban sene [1]326 - Fî 16 Ağustos sene [1]324 / [29 Ağustos 1908]

Sadırazam
Kâmil

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûflarıyla manzûr-ı âlî buyurulan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri üzerine mücebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-sudûr buyurulmuş olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 2 Şaban sene [1]326 ve fî 16 Ağustos sene [1]324 / [29 Ağustos 1908]

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Ali Cevad

SOFULU'DA RUM KIZ OKULUNUN YENİDEN YAPTIRILMASINA İZİN VERİLDİĞİ

Sofulu Kasabası'nın Apostol Mahallesi'nde harap durumda bulunan Rum kız okulunun yeniden yaptırılmasına, masraflarının kasabada bulunan kilise sandıklarından karşılanması kaydıyla izin verildiği

Bâb-ı Âlî

Daire-i Sadâret

Meclis-i Vükelâ ve Ma'rûzât Kalemi

1984

Atûfetli efendim hazretleri

Adliye ve Mezâhib Nezâret-i Aliyyesi'nin tezkire-i muhavvesi üzerine Şûrâ-yı Devlet Maliye ve Nâfia ve Maârif Dairesi'nden tanzim ve melfûflarıyla ma'an arz u takdim kılınan mazbatada dermiyân olduğu vechile Sofulu Kasabası'nın Apostol Mahallesi'ndeki Rum inas mektebinin harâb olduğundan bahisle müceddeden inşasına ruhsat i'tâsı istid'â olunmuş ve kasaba-i mezkûrede Rum inas mektebi inşası için mukaddemâ emr-i âlî isdâr olduğuna dair kayd mevcut değilse de mezkûr mekteb arsası sırf mülk olup vaktiyle üzerinde bulunan hâne cemaatçe bi'l-mübâya'a inâs mektebine tahvîl olduğuna ve kasaba-i mezkûrede bundan başka da inâs mektebi bulunmadığı ve şimdi mezkûr arsaya yirmi iki metre tûl ve on dört metre arz ve sekiz metre irtifâ'ında nim kârgîr bir mekteb inşa ve sarfı iktizâ eden iki yüz altının mezkûr kasabadaki kiliseler sandıkları nakid mevcudundan tesviye ve ifa edileceği ve bunun inşasınca mahzur olmayıp arazi-i memlûkeden ma'dûd bulunan arsasına mukataa-i zemin-i tahsisine de mahal görülemediği anlaşılmış olduğundan küşâdında *Maârif-i Umumiye Nizamnâmesi*'nin yüz yirmi dokuzuncu maddesiyle Dersâadet ve Tevâbii Rum Patrikhânesi hakkındaki mukarrerât-ı ahire ahkâmına riâyet olunmak üzere kuyûd-ı lâzime ve mu'tâdenin derciyle ruhsatı hâvî emr-i âlî isdârı hususunun Divan-ı Hümâyûn Kalemi'ne havalesi ve nezâret-i müşârunileyhâ ile Maârif ve Defter-i Hakanî Nezâretlerine malumât i'tâsı hususunda irâde-i seniyye-i hazret-i Padişahî ne vechile şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise mantûk-ı âlîsi infaz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim.

Fî 20 Şevval sene [1]327 - Fî 22 Teşrîn-i Evvel sene [1]325 / [4 Kasım 1909]

Sadriazam
[Hüseyin Hilmi Paşa]

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir

Resîde-i dest-i ta'zîm olup Şûrâ-yı Devlet'in melfûf mazbatasıyla beraber manzûr-ı âlî buyurulan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri üzerine mücebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı Padişahî şeref-sâdır olmuş ve mazbata-i mezkûrenin bâlâsı imza-yı hümâyûn-ı mülûkâne ile tevşîh buyurulmuş olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 22 Şevval sene [1]327 - Fî 24 Teşrîn-i Evvel sene [1]325 / [6 Kasım 1909]

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Halid Ziya

GÜMÜLCİNE ŞEYH KÖYÜNDE YAPTIRILAN OKULA REŞADIYE İSMİ VERİLDİĞİ

*Masraflarına Sultan Mehmed Reşad'ın da katkı sağladığı Gümülcine'nin
Şeyh köyünde yaptırılan ibtidâî (ilkokul) mektebe Reşadiye adı verildiği*

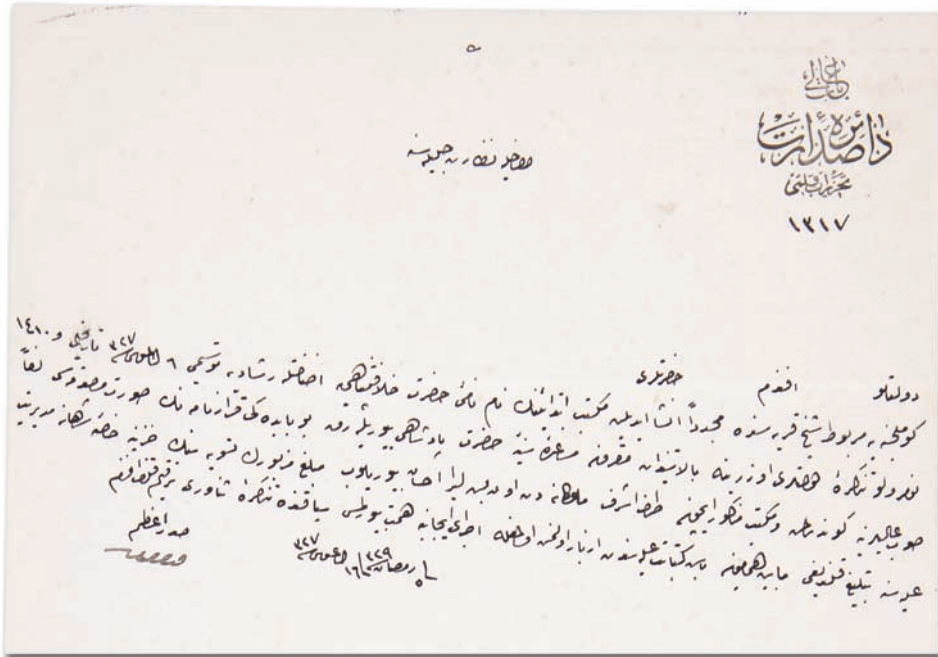
Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Tahrirât Kalemi
1317

Dahiliye Nezâret-i Celîlesi'ne

Devletli efendim hazretleri

Gümülcine'ye merbû Şeyh karyesinde müceddeden inşa edilen mekteb-i ibtidâînin nâm-ı nâm-i hazret-i Hilâfet-penâhî'ye izâfetle Reşadiye tevsîmî 6 Ağustos sene [1]327 tarihli ve 1410 numaralı tezkire-i devletleri üzerine bi'l-istîzân makrun-ı müsaade-i hazret-i Padişahî buyurularak bu bâbdaki kararname'nin suret-i musaddakası leffen savb-ı âlîlerine gönderilmiş ve mekteb-i mezkûr için taraf-ı eşref-i mülûkânenen on beş lira ihsân buyurulup meblağ-ı mezbûrun tesviyesinin Hazine-i Hassa-i Şahane Müdüriyet-i Aliyyesi'ne tebliğ kılındığı Mâbeyn-i Hümâyûn Başkitâbet-i Aliyyesi'nden izbâr olunmuş olmakla icra-yı icabına himmet buyurulması siyâkında tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim. Fî 5 Ramazan sene [1]329 - Fî 16 Ağustos sene [1]327 / [29 Ağustos 1911]

Sadriazam
[İbrahim Hakkı Paşa]

Mekteb-i İbtidâî ve Rüşdî, Gümülcine
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/52)

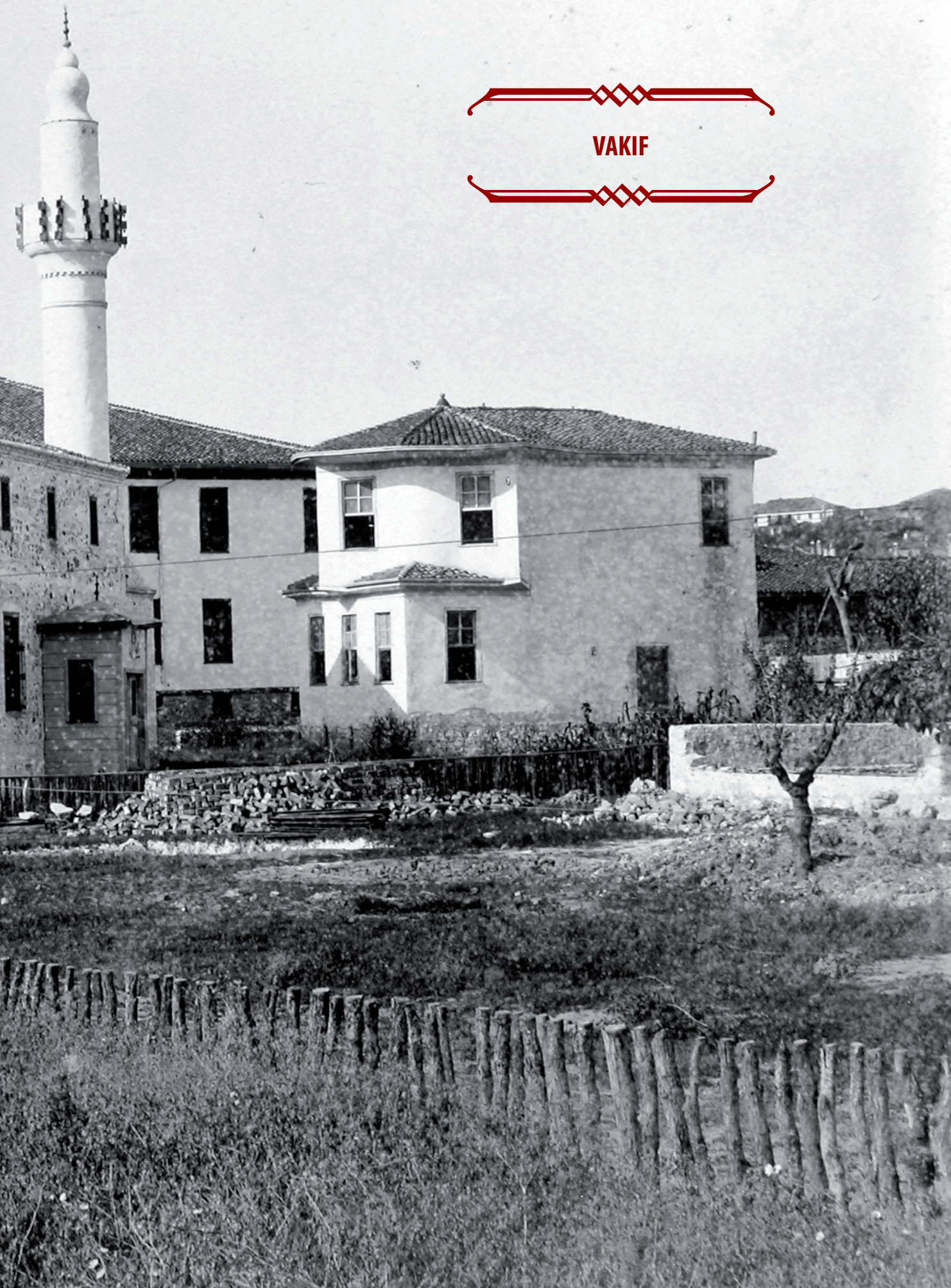
Mekteb-i İdadî-i Mülkî, Gümülcine
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/53)

Sofulu Camii

(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/22)

VAKIF

GAZİ EVRENOS BEY İMARETİ'NDE KİLERCİLİK GÖREVİ

*Gazi Evrenos Bey Evkafı İmaretinde günlük 5 akçe ile
Kilerci olan Hasan b. Hacı Mehmed'in beratının, III. Ahmed'in
tahta geçmesiyle yenilendiği*

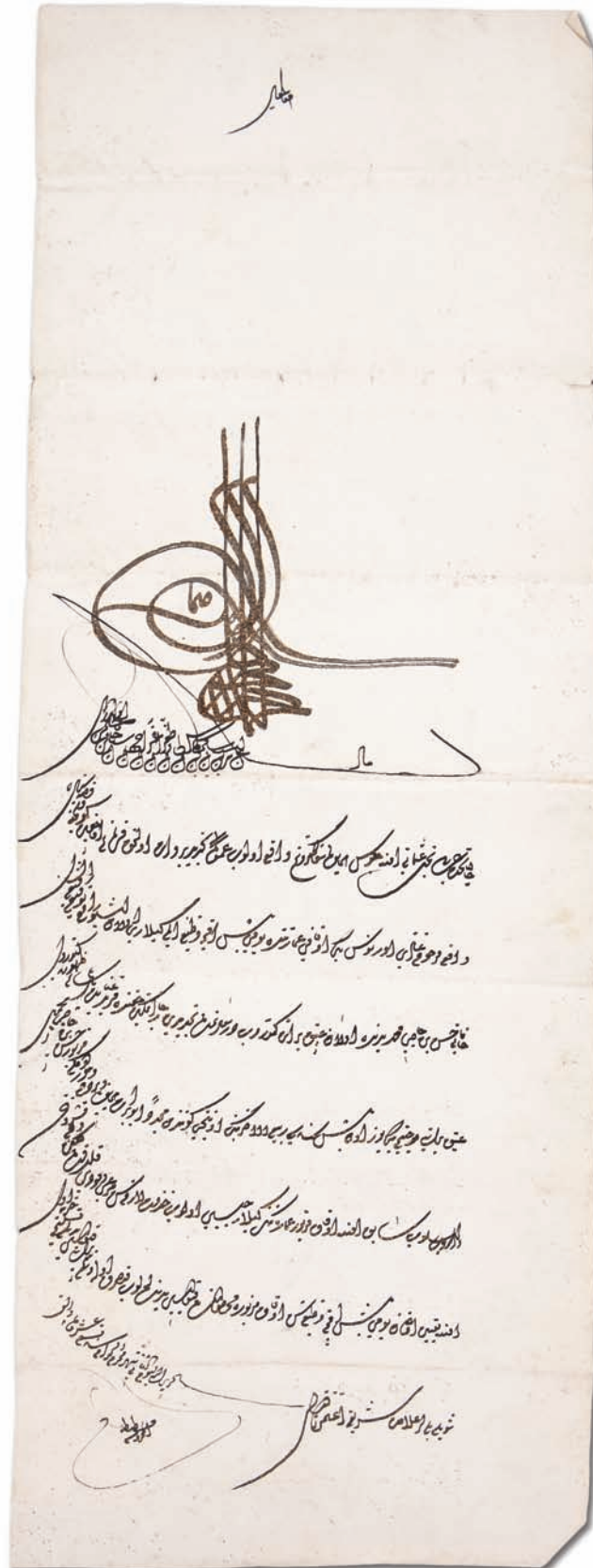
Tuğra [III. Ahmed]

Nişan-ı şerif-i âlişân sâmi-mekan-ı Sultan ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihan-sitâni hakanî hükmü oldur ki

Hâliyâ taht-ı âlî baht-ı Osmanî üzere cülûs-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum vâki olup umumen tecdîd-i berevât olunmak fermânım olmağın Gümölcine Kasabası'nda vâki merhum Gazi Evrenos Bey Evkâfı imaretinde yevmî beş akçe vazife ile kilârî olan işbu râfi-i tevkî-i râfi'ü's-şan-ı hakanî Hasan bin Hacı Mehmed yedinde olan atîk berâtın getirip Dersââdetimden tecdîdin rica etmeğın hakkında mezîd-i inâyet-i Padişahanem zuhura getirip atîk berâtı mücebince bin yüz on beş senesi Rebûlâhir'inin onuncu gününde müceddeden bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki mezbûr Hasan bin Hacı Mehmed varıp üslub-ı sâbık üzere evkâf-ı mezbûr imaretinin kilârcısı olup hizmet-i lâzimesi mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra vech-i meşrûh üzere tayin olunan yevmî beş akçe vazifesin evkâf-ı mezbûre mahsulünden mütevellisi yedinden alıp mutasarrıf ola ve evvelki berâtı mütevellisi yediyle teslim-i hazine ola şöyle bileler alâmet-i şerife itimad kılalar.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî şehri Muharremü'l-haram sene tis'a aşer mie ve elf [2 Muharrem 1119] / [5 Nisan 1707]

El-mahrûsa-i Kostantiniyye

DİMETOKA MAKTUL HASAN KETHÜDA ÇEŞMELERİ VAKFI MÜTEVELLİLİĞİ

Dimetoka'da Maktul Hasan Kethüda Çeşmeleri Vakfı'nın mütevelliliği Seyyid Mehmed İbrahim'de iken Dimetoka sakinlerinden Mustafa bin Mehmed adlı şahsın bir takım asılsız iftira ve ithamlarla söz konusu vakfın tevliyetini üzerine geçirttiği/ Maktul Hasan Kethüda'nın akrabalarından olan önceki mütevellî Seyyid Mehmed'in ise mütevelliliğe bir başkasına göre daha layık bulunduğuna dair Dimetoka naibinin arzı / Durumun araştırılarak bir üst makama takdimi/ Mustafa bin Mehmed'in tevliyeti üzerine aldirmek için sunmuş olduğu arzın sureti

Der-i devlet mekîne arz-ı dâ'î-i kemîne budur ki

Dimetoka'da vâki Maktûl Hasan Kethüda Çeşmeleri Vakfı'nın vazife-i muayyene ile bâ-berât-ı şerîf mütevellisi olan akraba-i vâkıfıdan es-Seyyid Mehmed İbrahim tevliyet-i merkûmeye mutasarrıf olup ref'ini mûcib hâli yok iken Dimetoka sâkinlerinden olup ecânibden Mustafa bin Mehmed nâm kimesne bir tarikle kendi üzerine berât ettirmekle gadr etmeğin mezbûr es-Seyyid Mehmed tevliyet-i merkûmenin sahib-i evveli olduğundan mâadâ akraba-i vâkıf-ı müşârunileyhden olup tevliyet-i merkûmeye sairinden ehakk ve evlâ ve elyak ve ahrâ olmakla mezbûr Mustafa'nın ref'inden kâfiü's-sâbık kendüye tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlîşân sadaka ve ihsân buyurulmak bâbında istid'â-yı inâyet etmeğin ol ki vâki'u'l-hâldir bi'l-iltimas pâye-i serîr-i adalet-masîre arz ve ilâm olundu. Bâki emr hazret-i men lehü'l-emrindir.

Fî evâhir-i Muharremü'l-haram li-sene sitte ve seb'în ve miete ve elf. [1-10 Muharrem 1176]

**El-abdü'd-dâ'î li'd-devleti'l-aliyyetü'l-Osmaniyye
Abdurrahman el-Nâib be-Medine-i Dimetoka**

Ma'rûz-ı bendeleridir ki

Dimetoka'da vâki Maktûl Hasan Kethüda Çeşmeleri vakfının vazife-i muayyene ile tevliyeti Mustafa bin İbrahim veledes mahlûlünden bin yüz altmış dört senesi Zilkade'sinin yirmi birinci günü tarihiyle Edirne Kadısı Mehmed Reşid Efendi'nin arzı mûcebince es-Seyyid Mehmed bin Ahmed ammiizâdees tevcîh olunup üzerinde iken

mezbûr es-Seyyid Mehmed bin Ahmed ammizâdeş Edirne sâkinlerinden olup evlâd-ı vâkıf olmak üzere tevliyeti hilâf-ı inhâ üzerine berât etdirip zikrolunan çeşmelerin iktizâ eden tamir ve termîmine iltifat etmediğinden gayrı mâl-ı mevkûfun murâbahasını tamamen ahz ve Edirne'ye ric'at ve vakf-ı mezbûrun câbi ve kâtib ve râh-ı âbı ve âb-keş olan hademenin vazifelerini vermeyip zimmetinde kaldığından mâadâ nükûd-ı mezkûru dahi tenzîl ve beher sene muhasebesini rü'yet etmediğini ihbar eylediler deyü makbuz olan nükûdun beher sene muhasebesini bâ-ma'rûf-ı şer' rü'yet olunmak üzere Dimetoka Nâibi İbrahim Şerif Efendi'nin arzıyla rü'yetde tekâsül ve müsamahası vâki ise şartıyla tevliyet-i mezbûre ref'inden Molla Mustafa bin el-Hac Ahmed'e tevcîh ve bin yüz yetmiş beş senesi Cumâdelûlâ'sının ikinci günü tarihiyle berât verildiği Anadolu Muhasebesi'nden derkenar olunmuş şimdi vakf-ı mezbûrun bundan akdem mütevellisi olan akraba-i vâkıfdan es-Seyyid Mehmed bin İbrahim tevliyet-i merkûmeye mutasarrıf olup ref'ini mûcib hali yoğiken Dimetoka sâkinlerinden ecânibden Mustafa bin Mehmed nâm kimesne bir takrîb ile üzerine berât etdirip gadr etmeğin mezbûr es-Seyyid Mehmed tevliyet-i merkûmenin sahib-i eveli olduğundan mâadâ akraba-i vâkıfdan olup tevliyet-i merkûmeye sairinden ehakk ve evlâ ve elyak ve ahrâ olmakla mezbûr Mustafa'nın ref'inden kemâ fi's-sâbık merkûma tevcîh ve yedine berât-ı âlîşân ihsân buyurulmak recasına vâki' hâli bi'l-iltimas mührü mutabık Dimetoka Nâibi Abdurrahman Efendi arzeylemiş (boş) sahib-i evvel olup ref'ini mûcib hali olmayıp ve akraba-i vâkıfdan olduğu arz olunmakla bilâ-şurût ifasına müsaade-i aliyyeleri buyurulur ise ol bâbda emr u fermân devletli atûfetli Sultanım hazretlerindir.

Vakf-ı mezbûrun vazife-i muayyene ile tevliyeti Mustafa bin İbrahim veledes mahlûlünden bin yüz altmış dört senesi Zilkade'sinin yirmi birinci günü Edirne Kadısı Mehmed Rüşdi Efendi'nin arzı ve sâdır olan ruus-ı hümâyûn mücebince es-Seyyid Mehmed bin Ahmed ammizâdeşe tevcîh olup üzerinde iken Dimetoka'da vâki Maktûl Hasan Kethûda çeşmeleri vakfının vazife-i muayyene ile mütevellisi olan mahrûse-i Edirne sâkinlerinden es-Seyyid Mehmed bin Ammizâeş evlâd-ı vâkıfdan almak üzere hilâf-ı inhâ tevliyeti üzerine berât etdirip zikrolunan çeşmelerin iktizâ eden tamir ve termîmine iltifat etmediğinden gayrı meblağ-ı mevkûf-ı mezbûr zimem-i nâsda merbûh olmakla müteveli-i merkûm sene hitâmından zimem ashâbının karyelerine varıp zimmetlerinde deynleri olan mebâğın murâbahasını tamamen ahz ve Edirne'ye ric'at ve vakf-ı mezbûrun berât-ı âlîşân ile câbî ve kâtib ve râh-ı âb-ı ve âb-keş olan hademenin vazifelerini vermeyip müteveli-i mezbûr Edirne'de sâkin olmakla mürtezika-i vakıf gâh mülâki gâh müsâdif edemediklerinden mücdemî' olan vazifeleri zimmetinde kaldığından gayrı nükûd-ı mezkûru dahi tenzîl ve beher sene muhasebe-i rü'yeti müşkil olmağın çeşme-i mezkûrun bu vechile harâb olacağın mevsûku'l-kelim kimesneler meclis-i şer'de ihbar ve mezbûr Seyyid Mehmed ref' olunup Dimetoka sükkânından olup sadakat ve istikâmet ile mevsûf ve tevliyet uhdesinden gelmeğe kâdir ve makbuz olan nükûdun beher sene muhasebesini bâ-ma'rifet-i şer' rü'yet

olunmak üzere cümlemin mu‘temed [u] muhtarı olan erbâb-ı istihkâkdan Molla Mustafa bin el-Hac Ahmed’e tevliyet-i mezkûra vazife-i mersûmesiyle ref’inden tevcîh ve yedine berât-ı âlîşân ihsân buyurulmak bâbında inâyet ricasına Dimetoka Nâibi İbrahim Şerif Efendi arz etmekle umûr-ı tevliyeti rü’yetde tekâsül ve tesâmühü vâki ise şartıyla ref’inden tevcîh olunmak bâbında bin yüz yetmiş beş senesi Cumâdelûlâ’sının ikinci günü sâdır olan ruus-ı hümayûn mücebince es-Seyyid Mehmed bin Ahmed ammizâdees’in ref’inden Molla Mustafa bin el-Hac Ahmed’e tevcîh olunup yedine berât-ı şerif-i âlîşân verildiği defterde mastûr ve mukayyetdir. Emr u fermân devletli saadetli Sultanım hazretlerindir.

Fî 28 Ra. 1176 / [17 Ekim 1762]

C. BLD, 6738

Sultan Bayezid Camii, Dimetoka
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90412/42)

سید احمد علی خان

[illegible][illegible]

20

[illegible]

مطالعہ

DİMETOKA EVİRANZADE MEHMED BEY VAKFI İMARET ŞEYHLİĞİ GÖREVİ

Dimetoka'da Eviranzade Mehmed Bey Vakfı'ndan aldığı yevmiye karşılığı imaret şeyhliği ve vekilharclık yapan Süleyman Halife'nin kaybetmiş olduğu berat-ı şerifinin yenilenmesi

Mûcebince zayı'den berât i'tâ olunmak buyuruldu
26 Ca. [1]180 / [30 Ekim 1766]

Der-i devlet mekîne arz-ı bende-i kemîne budur ki

Nezâretimizde olup Dimetoka'da vâki merhum Eviranzâde Mehmed Bey'in Vakfı'ndan olmak üzere yevmi beş akçe vazife ile şeyh-i imaret ve vekil-i harc olan Süleyman Halife bi-kazâillahi Teâlâ yedinde olan atfık berâtın zayı' etmekle üzerinde olduğu kaleminden derkenar olmağın zayı'den yedine berât-ı şerif-i âlîşân sadaka ve ihsân buyurulmak recasına der-i devlet-medâra arz olundu. Bâki emr u fermân der-adlindir.

(İmza)

DİMETOKA'DAKİ ORUÇ PAŞA EVKAFI'NA VAKFEDİLMİŞ HAMAMIN İŞLETME ŞARTLARININ YERİNE GETİRİLMEDİĞİ

Dimetoka'da Oruç Paşa Evkafı'na vakfedilmiş hamamın işletmesini Fatma adlı kadının üç yıllığına almasına rağmen "hamamın tamiri" maddesini yerine getirmediği için sözleşmesinin iptal edildiği ve işletmenin Dimetoka Dizdarına verildiği, ancak adı geçen kadının bazı yalan beyanlarda bulunarak konunun Cısr-i Ergene naibi huzurunda mahkeme edilmesine dair İstanbul'dan emir çıkarttığı/ Bu durumun mağduriyetine sebep olacağından Dimetoka Dizdarı Mustafa'nın mahkemenin Dimetoka'da görülmesi talebi üzerine konunun tekrar İstanbul'da incelenmesi ve adı geçen kadının Dimetoka'da mahkeme edilerek zimmetinde kalan paranın tahsil edilip hamamın tamirine harcanmasına dair padişah emri

Devletli inâyetli Sultanım hazretleri

Bu kulları Dimetoka Kalesi'nin dizdârı olup müteveffâ Oruç Paşa Evkâfı musakkafâtından kaza-i mezbûrda nehr-i Kızıldere kenarında vâki bir bâb vakıf hamamın evlâdiyet ve meşrutiyet üzere hâlâ mütevelliyesi tarafından bin yüz seksen dokuz ve doksan ve doksan bir senelerinde Dimetoka sâkinelerinden Fatıma nâm hatuna senevî yüz otuzar kuruşa icâr ol dahi istîcar ve icâre-i mezbûrenin altmışar kuruşunu mütevelliyesi mûmâileyhâya teslim ve yetmişer kuruşunu hamam-ı mezbûrun tamirine sarf etmek üzere müslimîn mahzarlarında ba'de'l-mukâvele mezbûre Fatıma hamam-ı mezbûru üç sene ale't-tevâli zabt ve tasarruf ve müddet-i merkûmede tamir etdirmediği hasebiyle hamam-ı mezbûr külliye harâba müşrif ve vakf-ı şerife gadr-ı küllî olacağı bedîdâr olmakla mütevelliyeye-i mûmâileyhâ fekk-i icâr ile mezbûreyi ihrac ve ba'dehû bâ-ma'rifet-i şer' muhasebelerin rû'yet eylediklerinde ber-vech-i muharrer tamir için zimmetinde kalan iki yüz on kuruş mal-ı vakfın geriye redd ve istirdâdı için hüküm birle kıbel-i şer'den tenbih-i şer' olunmuş iken mahkumun bih olan meblağ-ı mezbûru vermediğinden mâadâ mezbûrenin bu kullarında bir akçe ve bir habbe alacağı olmayıp bir vechile tamiri icab eylemez iken mahkumun bih olan mal-ı vakfı vermemek için Âsitâne'ye firar ve hilâf-ı inhâ arzuhâl birle emir ısdâr ve mahallinde şer'le murâfa'a ve ihkâk-ı hak olmağa bu kulları her vechile razı iken hamam-ı mezbûru benden sonra sen icâr etmişsin mücerred seninle Cısr-i Ergene'de murâfa'a olurum deyu ısdâr etdirdiği emre binâen kaza-i âhar olan Cısr-i Ergene'ye ihzâr teklifi ile ta'addî ve rencide ve ol vechile dizdâr olduğum kale-i mezbûrenin hizmet-i muhafazasının ta'tiline bâ'is ve bâdî olmakla merâhim-i aliyyelerinden mercûdur ki mezbûre ile mahallinde şer'le murâfa'a ve ihkâk-ı hak olunmak için kazamız nâibine hitaben mü'ekkid bir kıt'a emri âlî ihsân buyurulmak bâbında fermân Sultanımındır.

Mustafa
Dizdâr-ı Kale-i mezbûre hâlâ

Cisr-i Ergene Kazası Nâibine Hüküm ki

Dimetoka Kazası sâkinlerinden Fatıma nâm hatun mübarek rikâb-ı kamer-tâb-ı şahaneme arzuhâl sunup Oruc Paşa Vakfı akarâtından Dimetoka Kasabası'nda vâki bir bâb vakıf hamamı üç seneden beri mütevellî-i vakf olan kimesneden beher sene yüz otuz kuruşa icâr edegelmişken müste'cir-i sâbık Hammâmî Mustafa nâm kimesne hamam-ı mezkûru icâr ve zabt sevdasıyla müdahale eyledikde hâlâ Dimetoka Nâibi Seyyid Ahmed nâm nâib işbu sene-i mübarekede mezbûreden iki yüz kuruş rüşvet alıp ve zabtı için yediyle mürâsele vermişken tama'-ı hâmindan nâşî âhardan dahi rüşvet alıp yedine mürâsele verilip buna zabtetdirmeyip bu dahi nâib-i merkûma rüşvet nâmıyla verdiği iki yüz kuruşu taleb eyledikde bî-vech-i şer'î vermekde ta'allül ve muhalefet eylediğin bildirip şer'le görülüp icra-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümayûnum rica etmeğin sen ki Cisr-i Ergene nâibi mevlana-yı mûmâileyhsin muvâcehede şer'le görülüp ihkâk-ı hak olunmak için emr-i âlîşân yazılmışdır. Fermân devletli Sultanımdır.

Fî evâsıt-ı B. sene [1]192 / [5-15 Ağustos 1778]

Dimetoka Kazası Nâibi Seyyid Ahmed Efendi'den vârid olan arzında ve kaza-yı merkûm ahalisinin mahzarlarında Oruç Paşa Evkâfı musakkafatından medine-i merkûmede nehr-i Kızıldere kenarında vâki bir bâb vakıf hamamı mütevellisi tarafından seksen dokuz ve doksan ve doksan bir senelerinden Fatıma nâm hatuna senevî yüz otuzar kuruşa icâr ve icâre-i mezbûreden altmış kuruşunu mütevellisine teslim ve yetmiş kuruşunu tamire sarf etmek üzere emr ve tayin edip sinîn-i merkûmede zabtetdiği müddetde tamir etdirmemekle külliyyen harâba müşrif ve vakfa gadır olacağı zâhir oldukda fekk-i icâr ile mezbûre Fatıma'yı ihrac ve Mustafa nâm kimesneye taraf-ı vakfdan icâr olunduktan sonra mütevellie-i vakf-ı mezbûr müste'cire-i evvel Fatıma zimmetinde üç senede alıkoyduğu iki yüz on kuruşa dava ve şer'an istirdadı lâzım ve tahsil olunmak esnasında iken mezbûre Âsitâne cânibine firar ve öteden beri tezvir davalara vekâlet ile me'lûf olduğundan yine şirrete sülûk ve hilâf-ı vâki bazı kimesneler hakkına rüşvet yoluyla Hammâmî-zade Mustafa'yı âhâr kazaya ihzâr ve mürâfa'a celbiyle emir ısdâr etdirdiği istimâ olunmakla verilen emrin kaydı terkîn ve mezbûre, çavuş mübâşeretle bulunduğu mahalde ahz ve mahalline ihzâr ve mürâfa'a ve hamam icâresinden zimmetinde kalan meblağ-ı mezkûr tahsil ve hamam tamirine sarf olunmak bâbında bi'lcümle ahali emr-i âlî ricasında oldukları inbâ olunmakla mazmûn-ı ilâm ve mahzar bâ-fermân-ı âlî işbu emrin kaydı bâlâsına şerh verilmiştir.

Fî 9 Ş. sene [1]192 / [2 Eylül 1778]

Derkenârı mûcibince mahallinden şer' ile buyuruldu

9 Ş. Sene [1]192 / [2 Eylül 1778]

۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱
 ۴۷۲
 ۴۷۳
 ۴۷۴
 ۴۷۵
 ۴۷۶
 ۴۷۷
 ۴۷۸
 ۴۷۹
 ۴۸۰
 ۴۸۱
 ۴۸۲
 ۴۸۳
 ۴۸۴
 ۴۸۵
 ۴۸۶
 ۴۸۷
 ۴۸۸
 ۴۸۹
 ۴۹۰
 ۴۹۱
 ۴۹۲
 ۴۹۳
 ۴۹۴
 ۴۹۵
 ۴۹۶
 ۴۹۷
 ۴۹۸
 ۴۹۹
 ۵۰۰
 ۵۰۱
 ۵۰۲
 ۵۰۳
 ۵۰۴
 ۵۰۵
 ۵۰۶
 ۵۰۷
 ۵۰۸
 ۵۰۹
 ۵۱۰
 ۵۱۱
 ۵۱۲
 ۵۱۳
 ۵۱۴
 ۵۱۵
 ۵۱۶
 ۵۱۷
 ۵۱۸
 ۵۱۹
 ۵۲۰
 ۵۲۱
 ۵۲۲
 ۵۲۳
 ۵۲۴
 ۵۲۵
 ۵۲۶
 ۵۲۷
 ۵۲۸
 ۵۲۹
 ۵۳۰
 ۵۳۱
 ۵۳۲
 ۵۳۳
 ۵۳۴
 ۵۳۵
 ۵۳۶
 ۵۳۷
 ۵۳۸
 ۵۳۹
 ۵۴۰
 ۵۴۱
 ۵۴۲
 ۵۴۳
 ۵۴۴
 ۵۴۵
 ۵۴۶
 ۵۴۷
 ۵۴۸
 ۵۴۹
 ۵۵۰
 ۵۵۱
 ۵۵۲
 ۵۵۳
 ۵۵۴
 ۵۵۵
 ۵۵۶
 ۵۵۷
 ۵۵۸
 ۵۵۹
 ۵۶۰
 ۵۶۱
 ۵۶۲
 ۵۶۳
 ۵۶۴
 ۵۶۵

GÜMÜLCİNE GAZİ EVRENOS BEY MESCİDİ VE İMARETİ CÜZHANLIK GÖREVİ

Ücretini Gümülcine’de bulunan Hacı Gazi Evrenos Bey Mescidi ve İmaretî Vakfı’ndan alan Cüzhan Es-Seyyid Mustafa’nın görevini kendi isteğiyle kardeşi İbrahim’e devrettiği

Mûcebince kasr-i yedinden tevcih olunmak buyuruldu
Fî 17 Ş. sene [1]212 / [4 Şubat 1798]

Devletli inâyetli Sultanım hazretleri sağolsun

Gümülcine’de vâki Hacı ve Gazi Evranos Bey Evkâfı’ndan almak üzere yevmi on akçe vazife ve bir akçe cüzhan cihetlerinin nısfına biraderim Seyyid İbrahim ile mutasarrıflar iken cihet-i mezbûrlardan olan beş buçuk akçe cüzhan hissemi hüsn-i rızam tayyib-i ihtiyarım ile müşterekim ve karındaşım İbrahim kullarına feragat ve kasriyet ve yedimde olan berâtımı biraderim merkûm kulları yedine teslim eylediğim malum-ı devletleri buyuruldukda merâhim-i aliyyelerinden mercûdurki cihet-i mezkûrda, mezkûr beş buçuk akçe vazifem ferâğ ve kasr-ı yedimden biraderim merkûm es-Seyyid İbrahim kullarına tevcih ve yedine berât-ı âlîşân ihsân buyurulmak bâbında emr u fermân devletli inâyetli Sultanım hazretlerininidir.

Es-Seyyid Mustafa
Vazife-i Müşterek

Ber-muceb-i Defter-i Hazine-i Âmire
Der-nezâret-i Hazret-i Sadr-ı Âlî
Vakf-ı imaret ve mescid-i şerif-i merhum Hacı ve Gazi Evranos Bey der Gümülcine

Es-Seyyid İbrahim ve Seyyid Mustafa veledân-ı şeyhü’l-kurra es-seyyid Yakup Halife ber-vech-i iştirak vazife-hor Yevm 10 <i>Berât sitade an-[mahlu]-i Şeyhü’l-kurrâ es-Seyyid Yakub Halife peder-i îşân ba-arz-ı Ahmed Bey ber-vech-i meşrûta el-mütevellî ve ruus-ı hümayûn fî 17 S. sene 1159</i>	Es-Seyyid İbrahim ve Seyyid Mustafa veledân-ı şeyhü’l-kurra es-seyyid Yakup Halife ber-vech-i iştirak cüzhan Yevm 1 <i>Berât sitade bi-mislihî</i>
---	--

Vech-i meşrûh üzere defterde mastûrdur. Emr u fermân devletli inayetli sultanım hazretlerininidir. Fî 16 Ş. Sene 1212

حبيب و فخر زاده فخر
 حبيب و فخر زاده فخر

روح اوزره و فخر زاده فخر
 روح اوزره و فخر زاده فخر

معظم

حزین صاع طه

قوتلر عتدلو و فخر زاده فخر
 قوتلر عتدلو و فخر زاده فخر

حبيب و فخر زاده فخر
 حبيب و فخر زاده فخر

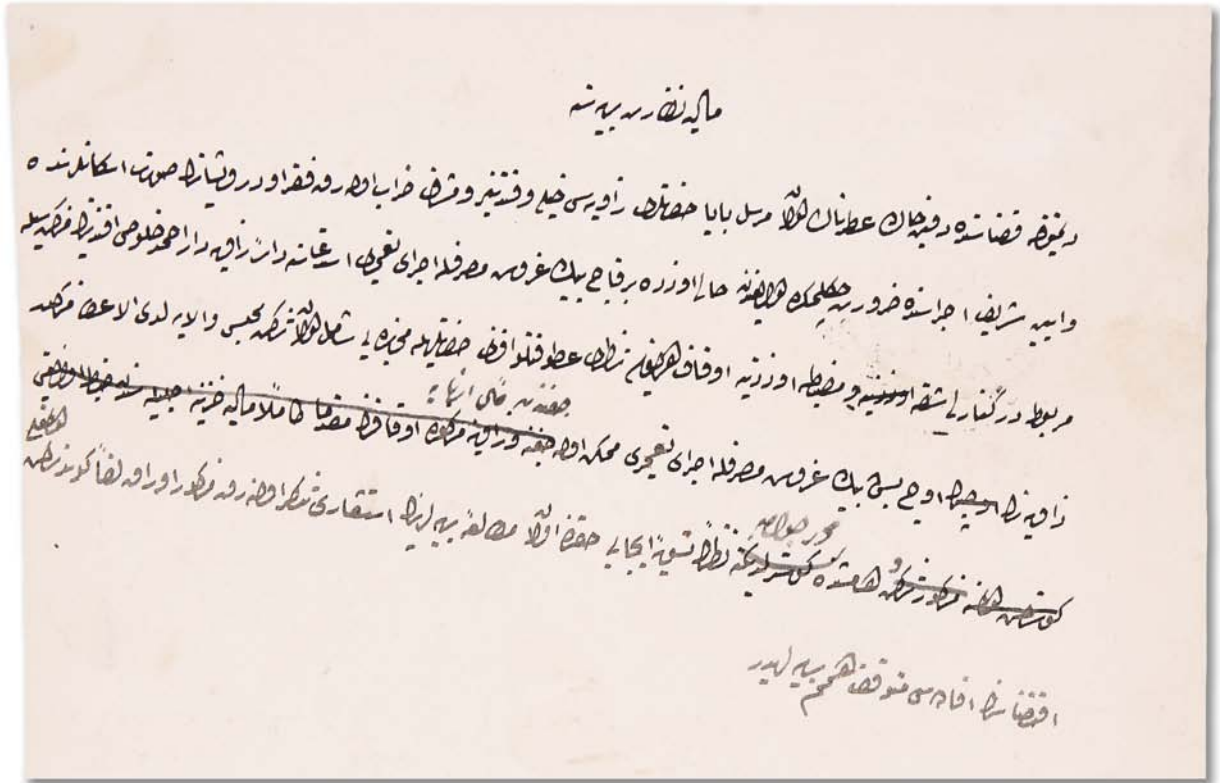
DİMETOKA MÜRSEL BABA ZAVİYESİ'NİN ONARILMASI

Dimetoka Kazası'nda bulunan Mürsel Baba Zaviyesi'nin onarılmaya muhtaç olduğundan sıkıntı çekildiği, Zaviyedar Ahmed Hulusi'nin zaviyenin onarılması hakkındaki isteğinin yerine getirilmesi

Maliye Nezâret-i Behiyyesi'ne

Dimetoka Kazası'nda defin-hâk-ı ıtırnâk olan Mürsel Baba hazretleri zaviyesi hayli vakitden beri müşrif-i harâb olarak fukarâ ve dervişânın suret-i iskânlarında ve ayin-i şerif icrasında zaruret çekilmekte olduğundan hâli üzere birkaç bin kuruş masrafla icra-yı tamiri istid'âsına dair Zaviyedâr Ahmed Hulusi Efendi'nin müzekkiresiyle merbût derkenarlı şukka ve mazbata üzerine Evkâf-ı Hümâyûn nâzırı atûfetli efendi hazretleriyle muhabereyi şâmil olan tezkire Meclis-i Vâlâ'ya lede'l-i'tâ mezkûr zaviyenin üç-beş bin kuruş masrafla icra-yı tamiri mümkün olacağından meâl-i inhâya ve hâmişde muharrer cevaba nazaran tesviye-i icabı hakkında olan mütâlâa-i behiyyelerinin istiş'ârı tezekkür olunarak mezkûr evrak leffen gönderilmiş olmakla iktizâsının ifadesi mütevakkıf-ı himem-i behiyyeleridir.

20 M. 1270 / [23 Ekim 1853]

GÜMÜLCİNE KAZASI POSTUBOŞ BABA TEKKESİ ŞEYHLİĞİ'NE HACI İSMAİL EFENDİ'NİN GETİRİLMESİ

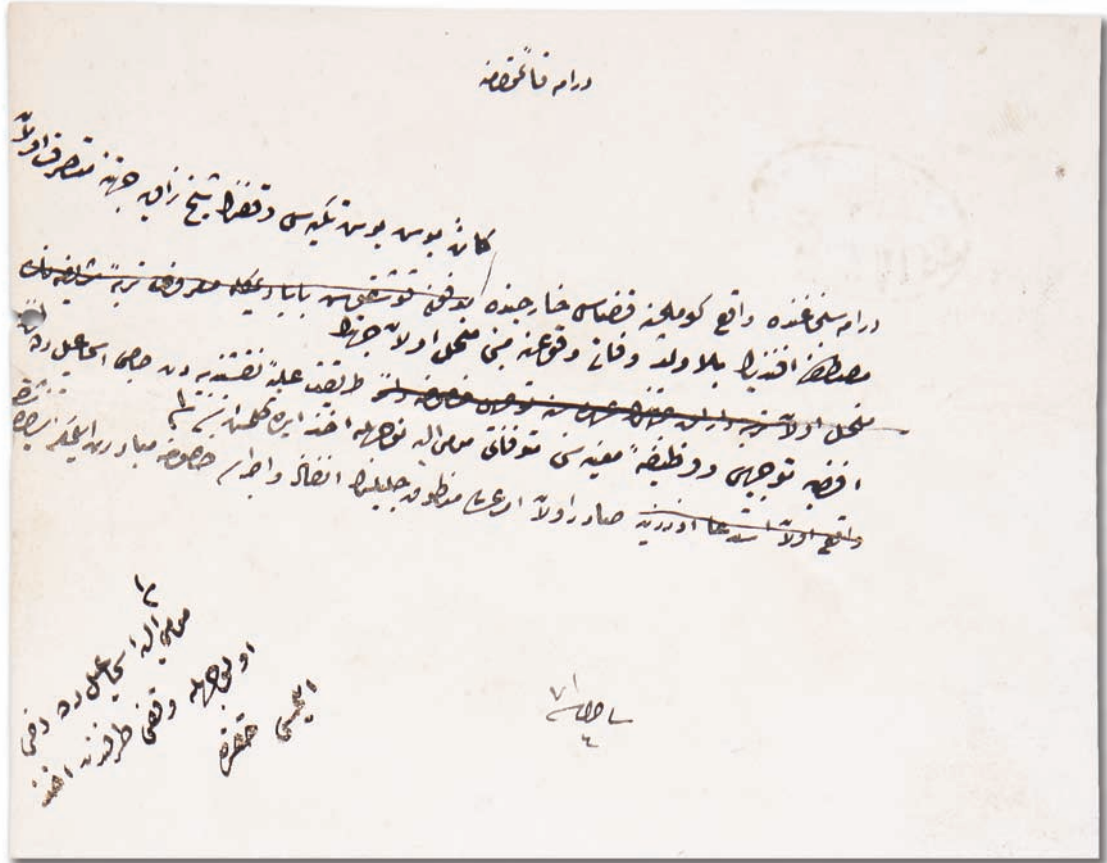
Gümülcine Kazası dışında bulunan Poştuboş Tekkesi Şeyhi Mustafa Efendi'nin ölümü üzerine vazifenin Nakşibendî Tarikatı'ndan Hacı İsmail Dede Efendi'ye verilmesi

Drama Kaymakamı'na

Drama Sancağı'nda vâki Gümülcine Kazası haricinde kâin Poşpoş [Postuboş Baba] Tekkesi Vakfı'nın şeyh-i zaviye cihetine mutasarrıf olan Mustafa Efendi'nin bilâ-veled vefatı vuku'una mebnî münhal olan cihetin tarikat-i aliyye-i Nakşibendiye'den Hacı İsmail Dede Efendi'ye tevcihi ve vazife-i muayyenesini müteveffâ-yı mûmâileyhe tevcihle ahz edegelmış ise mûmâileyh İsmail Dede dahi ol vechile vakfı tarafından ahz eylemesi hakkında sâdır olan emr-i âlî mantûk-ı celîlinin infaz ve icrası hususuna mübâderet eylemeniz bâbında şukka.

Fî 4 Za. sene [12]71 / [19 Temmuz 1855]

DEDEAĞAÇ'TAN GEÇEN DEMİRYOLUNDAN SULTAN BAYEZİD VAKFI ADINA VERGİ ALINMASI

Dedeâğaç merkezi ile civarındaki arazinin tamamının Sultan Bayezid Han Vakfı'na bağlı olduğu, buradaki bütün binalardan Bayezid Vakfı adına mukataa-i zemin vergisi tahsil edildiği, aynı verginin kasaba merkezinden geçmekte olan demiryolu ve müştemilatından da alınması gerektiği

Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i Celîlesi'ne

Nefs-i Dedeâğaç Kasabası'yla civarı cennetmekan Bayezid Han tâbe serâhû hazretleri evkâf-ı şerifesinden olduğu cihetle derûn-ı kasabada şimendifer kumpanyasına aid mahalden başka arazide mebnâ bilumum han ve hâne ve dükkan ve mağaza arsaları ol bâbda olan nizâm mücebince mukataa-i zemine merbût olup, kumpanyanın tasarruf eylediği arazide yapılan ve henüz yapılmamış olan ebniye arsaları ise mukataa-i zemine rabt olunmadığından nâşî arazi-i mezkûreden kumpanyanın hayli istifadesi olmakda olduğuna binâen arazi-i mezkûre-i vakfiyenin dahi nizâmına tevfikân mukataaya rabtı mahallî evkâf müdürlüğünden ifade olunduğu ve keyfiyetin nezâret-i celîlelerine de bildirildiği beyânıyla istifsâr-ı muameleyi ve bazı ifadeyi hâvî Edirne Vilâyet-i Celîlesi'nden meb'ûs tahrirât leffen savb-ı âlî-i dâverânelerine irsâl kılınmış olmakla iktizâsının ifa ve inbâsına himem-i aliyye-i âsafâneleri derkâr buyurulmak bâbında. 28 Rebûlâhîr sene [1]308 - 29 Teşrîn-i Sâni sene [1]306 / [11 Aralık 1890]

DH. MKT, 1791/2

Dedeâğaç Tren İstasyonu
(İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90498/41)

463

GÜMÜLCİNE SÜPÜREN DEDE MESCİDİ'NİN ONARILMASI

*Gümülcine Kazası'nın Yenice Mahallesi'nde Süpüren Dede Mescidi'nin,
masrafları vakfı tarafından karşılanmak üzere onarılması*

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn
682

Devletli efendim hazretleri

Evkâf-ı mazbûtadan Edirne Vilâyeti dahilinde Gümülcine Kasabası'nın Yenice Mahallesi'nde kâin Süpüren Dede Mescid-i Şerifi'nin muhtac-ı tamir olan mahallerinin mahallî evkâf müdürünün nezâreti ve komisyon ma'rifeti ile ber-mûceb-i keşf beş bin üç yüz doksan kuruşla emaneten icra-yı tamiri ve meblağ-ı mezbûrun vakfı hasılâtından olmak üzere üç yüz dokuz senesi bûdcesi tertibinden tesviyesi hususunun Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i Celîlesi'ne havalesi tezekkür kılındığına dair Şûrâ-yı Devlet Dahiliye Dairesi'nin mazbatası melfûfuyla arz u takdim kılınmakla ol bâbda her ne vechile irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-mûte'allik buyurulur ise mantûk-ı âlîsi infaz olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim.

Fî 16 Rebîülevvel sene [1]311 - Fî 14 Eylül sene [1]309 / [26 Eylül 1893]

Sadırazam ve Yâver-i Ekrem
Cevad

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûflarıyla manzûr-ı âlî olan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhî üzerine mûcebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-mûte'allik buyurulmuş olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 20 Rebîülevvel sene [1]311 - Fî 18 Eylül sene [1]309 / [30 Eylül 1893]

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Süreyya

DİMETOKA YILDIRIM BAYEZİD CAMİİ'NİN ONARILMASI

Dimetoka'da Sultan Yıldırım Bayezid Han Camii'nin, mahallinde oluşturulacak bir komisyon denetiminde onarılması

Bâb-ı Âlî
Daire-i Sadâret
Âmedî-i Divan-ı Hümâyûn
2369

Devletli efendim hazretleri

Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i Celîlesi'nden bi'l-vürûd Şûrâ-yı Devlet'e havale olunan takrîr üzerine Maliye Dairesi'nden tanzim ve leffen arz u takdim kılınan mazbatada cennetmekân Yıldırım Sultan Bayezid Han hazretlerinin Dimetoka'da kâin cami-i şeriflerinin otuz bir bin seksen iki kuruş sarfı ve mahallince teşekkül edecek komisyon evkâf muhasebecisinin ma'rifet ve nezâretleriyle emaneten tamiri ve mebâlig-i mezbûrun sene-i hâliye bûdcesi dahilinde tesviyesi hususunun nezâret-i müşârunileyhâya havalesi lüzumu dermiyân kılınmış olmakla ol bâbda her ne vechile emr u fermân-ı hümâyûn hazret-i Hilâfet-penâhî şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfi infaz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı, efendim.

Fî 12 Zilkade sene [1]320 ve fî 28 Kânûn-ı Sâni sene [1]318 / [10 Şubat 1903]

Sadırazam
Ferid

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Reside-i dest-i ta'zîm olup melfûflarıyla beraber manzûr-ı âlî buyurulan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri üzerine mûcebince irâde-i seniyye-i cenâb-ı Hilâfet-penâhî şeref-müte'allik buyurulmuş olmakla ol bâbda emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 20 Zilkade sene [1]320 ve fî 5 Şubat sene [1]318 / [18 Şubat 1903]

Serkâtib-i Hazret-i Şehriyârî
Tahsin

EK: 1

GÜMÜLCİNE, DEDEAĞAÇ, SOFULU, İSKEÇE KAZALARI NÜFUS LİSTESİ VE GRAFİĞİ¹

GÜMÜLCİNE KAZASI

Şehir veya Köy	Türk	Rum	Bulgar	Yahudi	Ermeni
Gümülcine	18.568	2.709	72	1.007	360
Tuzcu	185				
Kalfa	258				
Bulduklu	266				
Yabacıklı	245				
Demircili	49				
Baraklı	258				
Bademlidere	211				
Aralıkburnu	426				
Yanıköy	695				
Semetli	237				
Yuvacılı	346				
Sendelli	377				
Ayazma	254				
Merkebçili	393				
Yeniköy	188				
Bulad	493	246			
Gübecili	79				
Çepelli	783				
Büyük Müsellim	752				
Melekli	315				
Hasbey	136				
Küçük Doğancı	305				
Büyük Doğancı	425				
Küçükköy		1.017			
İsalı	409				
Simen	147				
Yabeyli	414				
Nevruzfakih	335				

1- Günümüz Batı Trakya şehirlerine ait bu listeler, HR.SYS, 2471/108 numaralı belgede bulunan ve Garbi Trakya Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti tarafından 1922 yılında Fransızca yayınlanan **Les Statistiques De La Population En Thrace-Occidentale** adlı broşürden alınmış nüfus istatistikleridir.

Şehir veya Köy	Türk	Rum	Bulgar	Yahudi	Ermeni
Satı	181				
Küçük Cozlu (Kozlu?)			378		
Pınardere	499				
Vircanhisar		539			
Marogna		1.997			
Yardımlı	416				
Denizler	174		174		
Muradlı	376				
Sevindikli	81				
Hacılar			796		
İnceğiz	85				
Demirbeyli	353				
Salmanlı	390				
Kuşlanlı			1.043		
Osmaniye	344				
Yassı	218	1.019			
Kuplu	179				
Susıgırı	295	158			
Yalımlı	140				
Balaban	297				
Karamusa	199				
Yalancılı	266				
Otacı	407				
Narlı	308				
Bağlıca	246				
Tekedere	159				
Koyundere	455				
Dağkaramusa	64				
Mecidmahalle	116				
Işıklar	61				
Kavacık	51				
Gökçeli	132				
Kayabaşı	54				
Bayatlı	161		173		
Sasallı	307	318			
Palazlı	306				
Sarıca	366				
Karagözlü	265				
Hamidiye	300				

Şehir veya Köy	Türk	Rum	Bulgar	Yahudi	Ermeni
Ertuğrul	383				
Mecidiye	454				
Burhaniye	386				
Mecidiye-Hassı	480				
Sarılar	48				
Burhaneddin	376				
Sarıcabulgar	124		238		
Büyükkozlu	751				
Menetler	275				
Dirmendere (Değirmendere?)	203				
Payamlar	234				
Taşkınlar	252				
Üçgaziler	96				
Delinaz	233				
Bıyıklıosman	358				
Küçükmüsellim	282				
Kurcalı	709				
Evren	241		99		
Yassıoyuk?	103		241		
Kızıllar	81		353		
Işıklar	208				
Hacı	86				
Durasanlar	204				
Fındıcak?	741				
Dolabcılar	273				
Sıçanlık			1.750		
Şapçı	2.357				
Bekirköy	231				
Gaibi?	253				
Ehad			113		
Ertuğrul	628				
Kalaycıdere			1.148		
Kırka		753			
Sofular	155		278		
Karaağaç			571		
Karakurcalı	336	78	492		
Vırdican (Verdican?)	785				
Hacımustafa	384				
Çeribaşı	350				

Şehir veya Köy	Türk	Rum	Bulgar	Yahudi	Ermeni
Sınırdere	114				
Büyüksirkeli	578				
Küçüksirkeli	174				
Çardaklı	105				
Lefeciler?	417				
Anbar	326				
Ballahor?	328				
Basırlı	434				
Karacaoğlan	577				
Domri	492				
Pasar	46				
Kalender	101				
Turgutoba	145				
Çelebi	161				
Dündarlı	220				
Çadırılı			943		
Manastır			977		
Uçukdere	675				
Baldıran	353				
Kızılağaç	618				
Kozludere	420				
Kardere	617				
Kordeme?	491				
Sarancina	452				
Hemitli	600				
Kosuren	534				
Kovanlık	237				
Çalabı	441				
Unturen	201				
Musacık	451				
Köseren	421				
Pekili	130				
Pekilihoca	84				
Arabacı	84				
Kaşıkcılar	82				
TOPLAM	59.967	8.834	9.997	1.007	360

DEDEAĞAÇ KAZASI

Şehir veya Köy	Türk	Rum	Bulgar	Yahudi	Ermeni
Dedeagaç	1.742	2.484	408	253	449
Makri	400				
Delinaz	44				
Sarılar	92				
Dikilitaş	197				
Güvendik	199				
Hutallar	124				
Musalar	79				
Görece	62				
Taşlık	132				
Kösesesid	217				
Hasanlar	156				
Çobanköy		29	970		
Karakaya	214				
Derbend	6		1.641		
Yeni			1.322		
Bodima	3		375		
Yunusdere			1.133		
Doğanhisar	4	15	1.895		
Çamveren			321		
Rumcuk		638			
Balibulgar			604		
Küçükvakıf			700		
Ilıca	200	6	664		
Ferecik	2.948	494	174		
Büyükvakıf	192				
Kışlak	326				
Boyalık	258				
Balırtürk	990				
Selimiye	253				
Erdemşeh	170				
Kaldırkoz	253				
Fere-sarhanlı	228				
Çekirdekli	195				
Bey	158				
Şahinler	456				
İhsaniye	404				
Çaybaşı	77				
Bedireren	220				
Hoca	140				
Haliloğlu	163				
Köstelli	119				
Doğanca	192				
Durali	131				
TOPLAM	11.744	4.806	10.227	253	449

SOFULU KAZASI

Şehir veya Köy	Türk	Rum	Bulgar	Yahudi	Ermeni
Sofulu	886	7.643			
Karapınar	24	1.374			
Vanviran(Yanviran?)	5		302		
Büyükçam		741			
Meramlıtekke			419		
Meramlı			475		
Paşmakçı		432			
Mircos (Mirgöz?)	1.118				
Halileren	743				
Hacıören	483				
Yukarıcanberler	233				
Aşağıcanberler	125				
Yılanlı	116				
Karaeren	203				
Ramadanmahalle	64				
Köseler	79				
Cutuclu(Kütüklü)?	74				
Köse	52				
Ahlatçı	93				
Kalaycıoba	260				
Dışbudak	172				
Vakıfsandal	436				
Bıdıklı	225				
Kavakkoru	239				
Lütfiye	491				
Meramlı	180				
Müsellim	204				
Osmanca	186				
Hamidiye	269				
Bahçibey(Bekçibey?)	264				
Hancağız	318				
Çakırcı	278				
Köpekli (Kepekli?)	194				
Koyunyeri	281				
Simenli	421				
Yelkenci	366				
Gemici	223				

Şehir veya Köy	Türk	Rum	Bulgar	Yahudi	Ermeni
Çömlekçi	517				
Küçükderbend	226		703		
Kayacık	8	4	712		
Armudlu	199				
İmanlar	121				
Yenice	67				
Maskaralar	143				
Ömerler	406				
Ballıkaya	96				
Çelebiler	83				
Dikilitaş	44				
Hocaylar?	64				
Ruşenler	87				
Aşağımahalle	48				
Çekekli	103				
Babalar	221				
Sarbdere	153				
Sipahimahalle	37				
Messimler?	117				
Büyükderbend	270				
Taşağıl	240	1	432		
Dobrova	52				
Semerburnu	85				
Ferekulübeleri	103				
Kervançayırı	77				
Demirören	479				
Çurçur(Çırçır?)			283		
Peşman			743		
Katurca	302		158		
Sarıkaya	194				
Çukureren	334				
Mukataa	223				
Şehiroba	333				
Kavacık		1.342			
Tahtacı			180		
TOPLAM	18.284	12.909	5.490		

İSKEÇE KAZASI

Şehir veya Köy	Türk	Rum	Bulgar	Yahudi	Ermeni
İskeçe	8.997	6.216	552	220	114
Kireçciler	859				
Büyük Mürselli	341				
Küçük Mürselli	271				
Saltıklı	252				
Emirlertekke	59				
Doğanca	110				
Çemenler	82				
Hamitli	330				
Horozlu	175				
Karagur	379				
Müsellim	80				
Müsellimtekke	41				
Saran	143				
Koyun	229	886			
Sarıkadı	14				
Misvaklı	298	25			
Mizanlı	244				
Issıca	204				
Atmacalı	77				
Emirli	125				
Güveçli (Göçili?)	256				
Makaflar	78				
Yenice	844	100			
Suoba	58				
Karapazarlar	58				
Taşlık	22				
İtelli (Gencelli)	82	177			
Mandraçukuru	11				
Karaağaç	37	17			
İlgın	40				
Kocaoba	143				
Kocamahmudlu	93				
Alatçılar	155				
Havcılar	42				
Bolistra	18	808			
Çakalmahalle		498			

Şehir veya Köy	Türk	Rum	Bulgar	Yahudi	Ermeni
Boyacılar	150				
Dümenli	40				
Kereviz	38				
Elmalı	32				
Okçular	503				
Çakırlı	289				
Fecirli	253				
Davud	301				
Çobanmahalle	166				
Dıkızlı (Dikizli?)	212				
Balabanlı	115				
Köseçalı	152				
Küçükosmanlı	155				
Karagözlü	248				
Celebler	398				
Guristan	263				
Bey	193				
Beyobası (beyöbesi?)	169				
İnehanlı	151				
Öküzlü	164				
Kır	372				
Çengellimahalle	35				
Hüseyinbey	20				
Nohudlu	113				
Kurthasanlı	823				
Göncerli	379				
Göynekli	182				
Talaşmanlı	195				
Zinelli	238				
Büyükosmanlı	81				
Gedikler	2				
Koşabelli?(köşebelli)	14				
Domuzorman	16				
Günili	87				
Kalfalar	6				
Gökçeler	408				
Uyku	113				
Sakarkaya	226				
Küçükkoru	117				

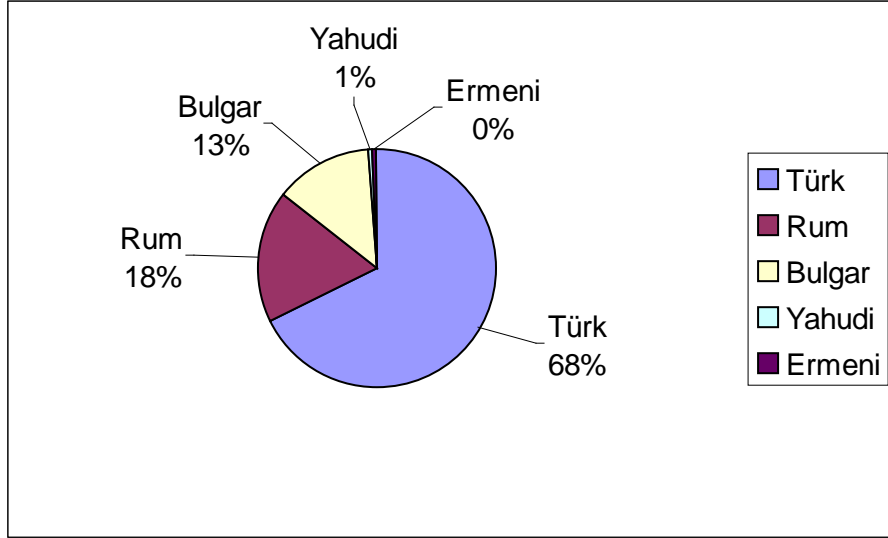
Şehir veya Köy	Türk	Rum	Bulgar	Yahudi	Ermeni
Kızılca	184				
Müsellimcik	39				
Köseler	88				
Sünnetçi	104				
Karaçanlar	235				
Deynekler(Dinekler?)	308				
Yelkenciler	132				
Osmaneren	841				
Yassieren	1.539				
Sadnaviçe	248				
Gökçepınar	1.228				
Paşvik	959				
Balkan	425				
Kozluca	649				
Demircik	468				
Ketenlik	928				
İlyasca	259				
Mustafçova	1.566				
Şahin	2.190				
Karamaşat	376				
Sincova	1.963				
Elmalıca	1.258				
Soğukocak	934				
Uğurlu	1.170				
Sarıyar, Ilıca	956				
Memçova	1.458				
TOPLAM	42.671	8.728	552	220	114

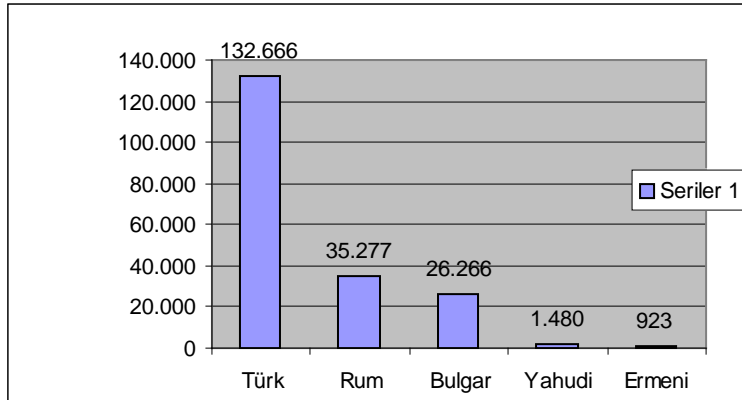
BATI TRAKYA NÜFUSU GENEL TOPLAM (1922)

Kaza	Türk	Rum	Bulgar	Yahudi	Ermeni
Gümülcine	59.967	8.834	9.997	1.007	360
Dedeğaç	11.744	4.806	10.227	253	449
Sofulu	18.284	12.909	5.490		
İskeçe	42.671	8.728	552	220	114
Toplam	132.666	35.277	26.266	1.480	923

BATI TRAKYA NÜFUS GRAFİĞİ (% Cinsinden)

BATI TRAKYA NÜFUS GRAFİĞİ (Kişi olarak)

EK: 2

**23755 NO'LU EVKAF DEFTERİNE GÖRE
GÜMÜLCİNE KASABASINDA BULUNAN
BAZI VAKIFLARA AİT GAYRİMENKULLERİN LİSTESİ**

Vakfın Adı	Adedi	Mevkii	Türü
Süğüren Dede Vakfı	1	Çarşı	Saatçi Dükkanı
Süğüren Dede Vakfı	1	Çarşı	Kazzaz Dükkanı
Süğüren Dede Vakfı	1	Çarşı	Manifaturacı Dükkanı
Süğüren Dede Vakfı	1	Çarşı	Manifaturacı Dükkanı
Süğüren Dede Vakfı	1	Çarşı	Manifaturacı Dükkanı
Süğüren Dede Vakfı	1	Çarşı	Manifaturacı Dükkanı
Süğüren Dede Vakfı	1	Çarşı	Manifaturacı Dükkanı
Süğüren Dede Vakfı	1	Çarşı	Manifaturacı Dükkanı
Süğüren Dede Vakfı	1	Çarşı	Kahvehane
Süğüren Dede Vakfı	1	Çarşı	Kahvehane
Cami-i Atık Vakfı	1	Çarşı	Terzi dükkanı
Cami-i Atık Vakfı	1	Çarşı	Şekerci Dükkanı
Cami-i Atık Vakfı	1	Çarşı	Şekerci Dükkanı
Cami-i Atık Vakfı	1	Çarşı	Şekerci Dükkanı
Cami-i Atık Vakfı	1	Cami-i Atık Cıvarı	Aşçı Dükkanı
Cami-i Atık Vakfı	1	Cami-i Atık Cıvarı	Simitçi Dükkanı
Cami-i Atık Vakfı	1	Cami-i Atık Cıvarı	Sarraç Dükkanı
Cami-i Atık Vakfı	1	Cami-i Atık Cıvarı	Sarraç Dükkanı
Cami-i Atık Vakfı	1	Cami-i Atık Cıvarı	Sarraç Dükkanı
Cami-i Atık Vakfı	1	Cami-i Atık Cıvarı	Sarraç Dükkanı
Cami-i Atık Vakfı	1	Cami-i Atık Cıvarı	Sarraç Dükkanı
Cami-i Atık Vakfı	1	Darusmaağzı ?	Bakkal Dükkanı
Cami-i Atık Vakfı	1	Saraçhane	Sarraç Dükkanı
Cami-i Atık Vakfı	1	Eski Çarşı	Leblebici Dükkanı
Cami-i Atık Vakfı	1	Eski Çarşı	Mağaza
Cami-i Atık Vakfı	1	Eski Çarşı	Mağaza
Cami-i Atık Vakfı	1	Eski Çarşı	Mağaza
Cami-i Atık Vakfı	1	Eski Çarşı	Bakkal Dükkanı
Cami-i Atık Vakfı	1	Eski Çarşı	Bakkal Dükkanı
Cami-i Atık Vakfı	1	Eski Çarşı	Bakkal Dükkanı
Cami-i Atık Vakfı	1	Eski Çarşı	Yemenici Dükkanı

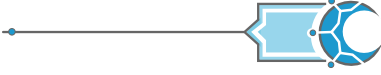

Vakfın Adı	Adedi	Mevkii	Türü
Cami-i Atîk Vakfı	1	Eski Çarşı	Yemenici Dükkanı
Cami-i Atîk Vakfı	1	Eski Çarşı	Yemenici Dükkanı
Cami-i Atîk Vakfı	1	Eski Çarşı	Abacı dükkanı
Cami-i Atîk Vakfı	1	Eski Çarşı	Muytap Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Cami-i Cedîd Kurbu	Dükkan
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Cami-i Cedîd Kurbu	Keresteci Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Cami-i Cedîd Kurbu	Keresteci Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Cami-i Cedîd Kurbu	Saatçi Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Cami-i Cedîd Kurbu	Dükkan
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Cami-i Cedîd Kurbu	Dükkan
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Cami-i Cedîd Kurbu	Attar Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Cami-i Cedîd Kurbu	Attar Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Cami-i Cedîd Kurbu	Attar Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Cami-i Cedîd Kurbu	Attar Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Cami-i Cedîd Kurbu	Attar Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Attar Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Attar Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Attar Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Mağaza
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Dükkan
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Dükkan
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Leblebici Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Leblebici Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Mağaza
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Berber Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Berber Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Berber Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Berber Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Berber Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Berber Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Berber Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Berber Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Sepetçiler	Berber Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Sepetçiler	Berber Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Sepetçiler	Boyacı Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Sepetçiler	Dükkan
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Sepetçiler	Eskici

Vakfın Adı	Adedi	Mevkii	Türü
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Sepetçiler	Berber Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Sepetçiler	Abacı Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Sepetçiler	Kantarcı Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Şadırvan Civarı	Urgancı Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Şadırvan Civarı	Urgancı Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Şadırvan Civarı	Boyacı Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Şadırvan Civarı	Bakkal Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Şadırvan Civarı	Dükkan
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Şadırvan Civarı	Dükkan
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Şadırvan Civarı	Uncu Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Terzi Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Şadırvan Civarı	Uncu Dükkanı
Küçük Hacı Ali Camii Vakfı	1	Şadırvan Civarı	Uncu Dükkanı
Topal Mustafa Çelebi Vakfı	1	Cami-i Atîk Mahallesi	Hane
Topal Mustafa Çelebi Vakfı	1	Cami-i Atîk Mahallesi	Kahvehane
Topal Mustafa Çelebi Vakfı	1	Cami-i Atîk Mahallesi	Meyhane
Topal Mustafa Çelebi Vakfı	1	Balıkpazarı	Dükkan
Topal Mustafa Çelebi Vakfı	1	Balıkpazarı	Dükkan
Topal Mustafa Çelebi Vakfı	1	Balıkpazarı	Dükkan
Topal Mustafa Çelebi Vakfı	1	Balıkpazarı	Dükkan
Topal Mustafa Çelebi Vakfı	1	Balıkpazarı	Ekmekçi Fırını
Topal Mustafa Çelebi Vakfı	1	Cami-i Atîk Mahallesi	Kunduracı Dükkanı
Küçük Hacı Mehmed Ağa Vakfı	1	Eski Çarşı	Dükkan
Küçük Hacı Mehmed Ağa Vakfı	1	Eski Çarşı	Dükkan
Küçük Hacı Mehmed Ağa Vakfı	1	Dakıkpazarı	Mağaza
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı	Dükkan
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı	Dükkan
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı	Dükkan
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı	Dükkan
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı	Dükkan
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı	Dükkan
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı	Dükkan
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı	Dükkan
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı	Leblebici Dükkanı
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı	Leblebici Dükkanı
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı	Terzi Dükkanı
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı	Mağaza
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı	Mağaza

Vakfın Adı	Adedi	Mevkii	Türü
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı	Dükkan
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı Civarı	Kuyumcu Dükkanı
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı Civarı	Kuyumcu Dükkanı
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı Civarı	Kuyumcu Dükkanı
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı Civarı	Kuyumcu Dükkanı
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı Civarı	Kuyumcu Dükkanı
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı Civarı	Kuyumcu Dükkanı
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı Civarı	Kuyumcu Dükkanı
Atîk Suyolları Vakfı	1	Uzunçarşı Civarı	Kuyumcu Dükkanı
Cami-i Cedîd Vakfı	1	Adapazarı	Ekmekçi Fırını
Cami-i Cedîd Vakfı	1	Adapazarı	Bakkal Dükkanı
Cami-i Cedîd Vakfı	1	Adapazarı	Keresteci Dükkanı
Cami-i Cedîd Vakfı	1	Adapazarı	Keresteci Dükkanı
Cami-i Cedîd Vakfı	1	Adapazarı	Keresteci Dükkanı
Cami-i Cedîd Vakfı	1	Keresteciler	Keresteci Dükkanı
Cami-i Cedîd Vakfı	1	Keresteciler	Keresteci Dükkanı
Cami-i Cedîd Vakfı	1	Keresteciler	Keresteci Dükkanı
Cami-i Cedîd Vakfı	1	Keresteciler	Keresteci Dükkanı
Cami-i Cedîd Vakfı	1	Keresteciler	Keresteci Dükkanı
Cami-i Cedîd Vakfı	1	Keresteciler	Keresteci Dükkanı
Cami-i Cedîd Vakfı	1	Keresteciler	Keresteci Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Cami-i Atîk Civarı	Aşçı Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Cami-i Atîk Civarı	Dellal Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Cami-i Atîk Civarı	Aşçı Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Cami-i Atîk Civarı	Aşçı Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Cami-i Atîk Civarı	Aşçı Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Cami-i Atîk Civarı	Aşçı Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Cami-i Atîk Civarı	Aşçı Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Cami-i Atîk Civarı	Aşçı Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Cami-i Atîk Civarı	Aşçı Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Terziler	Terzi Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Saraçhane	Sarraç Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Terziler	Terzi Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Terziler	Terzi Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Terziler	Terzi Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Terzi Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Eskiçarşı	Terzi Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Eskiçarşı	Terzi Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Kasaphane kurbu	Dükkan
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Dükkan

Vakfın Adı	Adedi	Mevkii	Türü
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Dükkan
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Dükkan
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Terziler	Dükkan
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Terziler	Dükkan
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Terziler	Dükkan
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Terziler	Dükkan
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Terziler	Dükkan
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Terziler	Yemenici Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Cami-i Cedîd	Yemenici Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Cami-i Cedîd	Dükkan
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Cami-i Cedîd	Dükkan
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Cami-i Cedîd	Dükkan
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Postpuşın Kurbu	Değirmen
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Cami-i Atîk Kurbu	Dükkan
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Cami-i Atîk Kurbu	Dükkan
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Cami-i Atîk Kurbu	Dükkan
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Eskiçarşı	Dükkan
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Kale Civarı	Arsa
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Eskiçarşı	Dükkan
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Eskiçarşı	Dükkan
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Eskiçarşı	Dükkan
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Kale Civarı	Simitçi Fırını
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Eski Şadırvan	Berber Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Terziler	Terzi Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Kasaphane kurbu	Kasab Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Atîk Un Pazarı	Kirişçi Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Uzunçarşı	Kunduracı Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Terziler	Kuyumcu Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Terziler	Terzi Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Terziler	Terzi Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Terziler	Terzi Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Terziler	Mağaza
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Terziler	Dükkan
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Terziler	Kürkçü Dükkanı
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Simitçiler	Simitçi
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Simitçiler	Simitçi
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Cami-i Atîk Kurbu	Simitçi
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Cami-i Cedîd Kurbu	Simitçi
Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı	1	Cami-i Cedîd Kurbu	Simitçi

[illegible]

İNDEKS

A

Abdullah Beyefendi (Yaverandan) 362
 Abdullah Refet (Gümölcine Kaza Müdürü) 338
 Abdurrahman (Dimetoka Naibi) 450
 Abdülhalim Bey (Garbi Trakya Müdafaa-i Hukuk-ı İslâmiye Cemiyeti Murahhası) 320
 Abdülhamid Han II. 362
 Abdülkerim Seyyid (Şaphane Emiri) 202
 Abdülvehhâb Subhi 59
 Abdülvehhâb Subhi (Dedeâğaç Mutasarrıfı) 54
 Abdüssametli karyesi (Gümölcine Kazası) 212
 Adalar ahalisi 36
 Adelfiya Cemiyeti (Uzunköprü) 40
 Adil (Edirne Valisi) 46, 98, 142
 Adolf Viks (Avusturya tebasından) 252
 Ağrıçan karyesi (Gümölcine Kazası) 211
 Ağrıçanhisar karyesi (Gümölcine Kazası) 211
 ahalî-i İslâmiye 54, 56, 59, 60, 62, 86, 88, 89, 98, 110, 112, 122, 123, 128, 130, 318
 Ahiçelebi Kazası 226, 368, 370, 371
 Ahlatçı karyesi (Sofulu Kazası) 473
 Ahmed Efendi, Hafız (Dimetoka Kadısı) 384
 Ahmed Efendi, Tacir (Teşkilat Üyesi) 23
 Ahmed Hulusi Efendi (Mürsel Baba Zaviyesi Zaviyedarı) 460
 Ahmed İzzet Paşa (Hariciye Nazırı) 64
 Ahmed Kâmil (Drama Kaymakamı) 338
 Ahmed Muhtar (Gümölcine Naibi) 338
 Ahmed Necati (Sofulu Kaymakamı) 42
 Ahmed Nesimi Beyefendi (Hariciye Nazırı) 22, 28, 130
 Ahmed Reşid (Hariciye Nezareti Umur-ı Siyasiye Müdür-i Umumisi) 10
 Ahmed Tevfik Bey, Doktor (GTMHC Reisi) 60
 Ahyolu-Bergos Limanı 381
 Akalan karyesi (Gümölcine Kazası) 212
 Akçahisar Deresi 66
 Akçakırak karyesi (Gümölcine Kazası) 211
 Alatçılar karyesi (İskeçe Kazası) 475
 Aleksandriyef 66
 Ali Beyefendi (Tüfengiyan-ı cenab-ı Padişahî) 362
 Ali Galib Bey (İskeçeli) 234, 236
 Ali, Hacı (Gümölcineli tüccar) 22, 106, 174, 200, 234, 236, 422
 Ali Paşa Vakfı, Sadrazam 200

Ali Rıza Bey, Muallim (GTMHC üyesi)74
 - Reji Müdürü (GTMHC üyesi)74
 Amerika askeri 38
 Amivea Sigorta Şirketi 41, 42
 Anadolu 80, 90, 92, 94, 294, 451
 Anastas Poltki Efendi (Dedeâğaç muteberanından) 54
 Anbar karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 471
 Anlık karyesi (Gümölcine Kazası) 211
 Apostol Mahallesi (Sofulu Kasabası) 246, 442
 Arabacı Çalatlı (Gümölcine Kazası) 212
 Arabacı karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 471, 468
 Arda 152
 Arif (İkinci Ordu-yı Hümayun Müşiri) 88
 Armudlu 474
 arşiv deposu 354
 Âsitâne-i Saadet 210
 Aşağıcanberler Karyesi (Sofulu Kazası) 473,
 Aşâyir ve Muhacirîn Müdüriyet-i Umumiyesi 114
 Aşıklar karyesi (Gümölcine Kazası) 211
 Atıf Bey (Gümölcine Mutasarrıfı) 368
 Atik Suyolları Vakfı (Gümölcine Kazası) 481, 482, 484
 Atina gazeteleri 138
 Atlıçay vadisi (Ferecik) 244
 Atmacalı karyesi (İskeçe Kazası) 475
 Avriye köyü (Bulgar köyü) 101
 Avrupa 7, 152, 170, 172, 288
 Avrupa-yı Garbi 152
 Avusturya ve Macaristan Devleti Konsolos Vekili (Dedeâğaç) 54
 Aya Apostol Kilisesi (Cami-i Atik Mahallesi, İskeçe) 400
 Aya Nikola Kilisesi (Dedeâğaç) 394
 Ayazma karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 468
 Aydın 138
 Aynaroz 398
 Azaryan Biraderler (Fabrikatör) 246
 Aziz Bey, Müdür (Teşkilat Üyesi) 123

B

Babalar karyesi (Sofulu Kazası) 474
 Bademlidere karyesi (Gümölcine Kazası) 468
 Bağlıca karyesi, (Gümölcine Kazası) 211, 469
 Bahçibey karyesi (Sofulu Kazası) 473
 Bahr-i Sefid 214, 216
 bakır madeni 252

Balaban karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 469
Balabanlı karyesi (İskeçe Kazası) 476
Baldıran karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 471
Balıklıköyü karyesi (Ferecik) 244
Balıttürk karyesi (Dedeagaç Kazası) 472
Balıbulgar karyesi (Dedeagaç Kazası) 472
Balkan Harbi 7, 118, 120, 132, 133
Balkan karyesi (İskeçe Kazası) 477
Balkan/lar 7, 67, 92, 94, 106, 130, 476, 477,
- umûru 130
Ballahor karyesi (Gümölcine Kazası) 471
Ballıkaya karyesi (Sofulu Kazası) 474
Baniçe İstasyonu 357, 358
Bank-ı Osmanî 154, 256, 438
Baraklı karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 468
Barjeton, Mösyö 64
Basırlı karyesi (Gümölcine Kazası) 471
Basuroğlu karyesi (Gümölcine kazası) 211
Batı Trakya/Garbi Tarakya 7, 8, 90, 91, 100, 103, 106, 107,
110, 112, 114, 116, 122, 130, 132, 133, 134, 138,
140, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 160, 164, 166,
168, 170, 172, 173, 174, 176, 318, 320, 468, 478,
- ahalisi 116, 150
- Heyet-i İdaresi 109
- İslâmları 112
- Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti 160, 76, 161, 166, 168,
170, 172, 173, 174
- Müdafaa-i Hukuk-ı İslâmiye Cemiyeti 320
- Heyet-i Merkeziyesi 168
- siyaseti 90
Bayatlı karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 469
Bâyezid Han-ı Gâzi Hazretleri Vakfı, Sultan (Dedeagaç)
404, 406, 438, 464, 462
Bedireren karyesi (Dedeagaç Kazası) 472
Bekirköy karyesi (Gümölcine Kazası) 470
Bekir Nizami bin Ömer, Miralay 358
Bergos 180, 381
Bey karyesi (Dedeagaç Kazası) 28, 274, 476,
Beyili karyesi (Gümölcine Kazası) 212
Beyobası karyesi (İskeçe Kazası) 476
Beyoğlu (İstanbul) 38, 139
Bıdıklı karyesi (Sofulu Kazası) 473
Bıyıklıosman karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 470
Bingazi 296
Bodima karyesi (Dedeagaç Kazası) 472
Bolistra karyesi (İskeçe Kazası) 475
Bolşevikler 38
Borlon Gölü 52
Borna istasyonu 357

Boyacılar karyesi (İskeçe Kazası) 476
Boyalık karyesi (Dedeagaç Kazası) 472
Brinsnih (Saint Benoit rahibi) 50
Bulat karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 300, 468
Bulduklu karyesi (Gümölcine kazası) 212, 468
Bulgar/lar 8, 30, 36, 37, 38, 50, 54, 56, 59, 60, 62, 86, 92,
93, 96, 100, 101, 102, 103, 106, 110, 112, 122, 124,
134, 146, 148, 152, 154, 180, 186, 212, 376, 404,
406, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476,
477, 478
- ahalisi 101
- asâkir-i nizâmiyesi 50
- banknotları 54
- cemaati (Dedeagaç) 404
- eşkıyası 36, 59, 84, 86
- gazeteleri 28, 36, 37
- Hükûmeti 96, 101, 123, 128, 134
- jandarmaları 101
- komitecileri 54
- tâbiyeti 18, 120
Bulgaristan 12, 81, 90, 92, 94, 98, 112, 113, 128, 130, 132,
133, 134, 146, 148, 152, 153, 183
- Hükûmeti 94, 98, 123
- Komiserliği 80, 182
Burgaz İskeleyi (Şarki Rumeli) 380
Burhaneddin karyesi (Gümölcine Kazası) 470
Burhaniye karyesi (Gümölcine Kazası) 470
Bursa 229
Bük karyesi (Drama) 356
Büyükçam karyesi (Sofulu Kazası) 473
Büyükderbend karyesi (Sofulu Kazası) 474
Büyükdoğanlı karyesi (Gümölcine Kazası) 468
Büyükindere karyesi (Gümölcine Kazası) 211
Büyükkozlu karyesi (Gümölcine Kazası) 470
Büyükmürselli karyesi (İskeçe Kazası) 475
Büyükmüsellim karyesi (Gümölcine Kazası) 468
Büyükosmanlı karyesi (İskeçe Kazası) 476
Büyüksirkeli karyesi (Gümölcine Kazası) 471
Büyükvakıf karyesi (Dedeagaç Kazası) 472

C - Ç

Cami-i Atik Vakfı (Gümölcine kazası) 479, 480
Cami-i Cedid Vakfı (Gümölcine Kazası) 482
Cebel Kazası (210, 212, 420)
Cedid Mahallesi (İskeçe) 298
Celali karyesi 102
Celebler karyesi (İskeçe Kazası) 476
Cemal (Edirne Vali Vekili) 133

Cemiyetler Kanunu 313, 316
 Cevad (Stockholm Sefiri) 130
 Cevdet Bey, Miralay (Hamdibeyzade) 254
 Charlie Naker (İngiltereli maden işletmecisi) 276
 Charpy (Fransız Generali) 152, 172
 Cısr-i Ergene Kazası 455, 456
 Çadırılı karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 471
 Çakal karyesi (Gümölcine Kazası) 211
 Çakalmahalle karyesi (İskeçe Kazası) 475
 Çakırcı karyesi (Sofulu Kazası) 473
 Çakırlı karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 356, 357, 358, 476
 Çalabı 106, 471
 Çamveren Dedeâğaç Kazası 472
 Çardaklı (Gümölcine kazası) 211, 471
 Çatalca Kazası 146, 147, 148
 Çaybaşı karyesi (Dedeâğaç Kazası) 472
 Çekekli karyesi (Sofulu Kazası) 474
 Çekirdekli karyesi (Dedeâğaç Kazası) 472
 Çelebi karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 336, 471, 474
 Çeleplenlik karyesi (Gümölcine Kazası) 211
 Çelikli İstasyonu 357
 Çemenler karyesi (İskeçe Kazası) 475
 Çengellimahalle (İskeçe Kazası) 476
 Çepelli karyesi (Gümölcine Kazası) 357, 468
 Çepelli İstasyonu 357
 Çeribaşı köyü (Gümölcine Kazası) 211, 470
 çiçek aşısı 332, 333
 Çilli karyesi (Gümölcine Kazası) 212
 Çobanköy (Dedeâğaç Kazası) 184, 472
 Çobanmahalle karyesi (İskeçe Kazası) 476
 Çömlekçi karyesi (Sofulu Kazası) 474
 Çukacılar karyesi (Gümölcine Kazası) 212
 Çukureren karyesi (Sofulu Kazası) 474
 Çurçur karyesi (Sofulu Kazası) 474

D

Dağardı Nahiyesi 18
 Dağkaramusa karyesi (Gümölcine Kazası) 469
 dakik fabrikası 272, 274
 Darbhâne-i Âmire 204
 Darıdere Nahiyesi 8, 92, 94, 207, 210, 226, 228, 333, 414, 420
 Darıdere Vakfı kurâları 212
 Daru'l-muallimin-i Hamidî (Sofular Kazası) 432
 Davud karyesi (İskeçe Kazası) 476
 Dedeâğaç Kazası 8, 20, 22, 24, 34, 36, 37, 38, 42, 50, 54, 56, 59, 60, 62, 86, 88, 89, 96, 98, 112, 116, 136,

174, 294, 330, 350, 356, 361, 362, 363, 381, 392, 394, 402, 404, 406, 438, 462, 472, 478
 - Avusturya Konsolos Vekâleti 62
 - Rum kilisesi 86
 - İskelesi 380
 - Limanı 380, 381
 - Rum Mektebi 440
 - Şehbenderliği 96, 98, 112, 116
 - Yunan Konsolosu 34
 Defterdar Ahmed Efendi Camii Vakfı (Gümölcine) 482, 483, 484
 Defterdar Ahmed Efendi Medresesi (Gümölcine) 422, 424
 Değirmendere karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 470
 Delasidi, Tabip 34
 Delinaz karyesi (Gümölcine Kazası) 470, 472
 Demirbeyli karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 469
 Demircik karyesi (İskeçe Kazası) 477
 Demircili karyesi (Gümölcine Kazası) 468
 Demirhanlı karyesi (Gümölcine Kazası) 211
 Demirhisarı Kazası 280
 Demirören karyesi (Sofulu Kazası) 474
 Denizler karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 469
 Derbend karyesi (Dedeâğaç Kazası) 472
 Dersâdet 24, 147, 148, 150, 152, 154, 170, 173, 215, 232, 296, 330, 388, 439, 448
 - Selanik iltisâk hattı 330
 - ve Tevâbii Rum Patrikhânesi 442
 - Yunan Mümessilliği 46, 47, 148
 Deynekler karyesi (İskeçe Kazası) 477
 Dıkızlı karyesi (İskeçe Kazası) 476
 Dışbudak karyesi (Sofulu Kazası) 473
 Dikilitaş karyesi (Dedeâğaç Kazası) 472, 474
 Dikme Mehmed Çetesi 101, 102
 Dimetoka 8, 20, 22, 34, 98, 101, 134, 136, 204, 290, 291, 336, 352, 384, 431, 450, 451, 454, 455, 456, 460, 466
 - Hükümet Konağı 352
 - Sancağı 20, 22
 Dimitro Glastra (Sofulu Belediye Başkanı) 40, 41, 42, 46, 48
 Dobrova karyesi (Sofulu Kazası) 474
 Doğanca karyesi (Dedeâğaç Kazası) 472
 Doğançı-i Kebir karyesi (Gümölcine Kazası) 212
 Doğançı-i Sağır karyesi (Gümölcine Kazası) 212
 Doğanhisar karyesi (Dedeâğaç Kazası) 472
 Dolabcılar karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 470
 Dolmabahçe Vapuru 296
 Domri karyesi (Gümölcine Kazası) 471

Domuzorman karyesi (İskeçe Kazası) 476
Donanma-yı Hümâyûn kalyoncuları 214
Drama Kazası 12, 18, 122, 123, 128, 144, 229, 231, 338,
357, 358, 423, 428, 461
- Sancağı 18, 229, 231, 461
- Suyu Boğazı 356
Dumanlıyayla 102
Durali karyesi (Dedeâğaç Kazası) 472
Durasanlar karyesi (Gümülcine Kazası) 470
Durgutoba karyesi (Gümülcine Kazası) 211
Dutlu karyesi 101
Dümenli karyesi (İskeçe Kazası) 476
Dündarlı karyesi (Gümülcine Kazası) 106, 211, 471

E

Ebubekir karyesi (Gümülcine Kazası) 211
Edhem Bey, Dedeâğaç Liman Reisi (GTMHC üyesi) 174
Edirne 20, 22, 26, 28, 34, 36, 37, 38, 46, 48, 84, 90, 96,
98, 101, 102, 20, 91, 118, 120, 122, 132, 133, 134,
136, 140, 144, 146, 147, 148, 152, 153, 154, 188,
190, 192, 194, 198, 200, 229, 232, 238, 244, 246,
272, 276, 286, 290, 291, 292, 296, 298, 300, 302,
306, 308, 309, 310, 312, 313, 315, 320, 326, 327,
330, 332, 333, 340, 342, 344, 345, 346, 350, 352,
354, 364, 366, 377, 381, 390, 392, 402, 404, 410,
426, 429, 431, 432, 434, 438, 450, 451, 462, 464
- Vilâyeti 90, 134, 142, 308
Eğridere 370, 371, 414
Ehad karyesi (Gümülcine Kazası) 470
Elmalica köyü (İskeçe) 92, 94, 477
Emin Paşa (Edirne Müşiri) 390
Emirler 211
Emirlertekke karyesi (İskeçe Kazası) 475
Erdemşeh karyesi (Dedeâğaç Kazası) 472
Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Resimhânesi 176
Ermeni 7, 30, 146, 147, 148, 468, 469, 470, 471, 472,
473, 474, 475, 476, 477, 478, 484
- kilisesi (Tekirdağ) 47
Ertuğrul köyü (Gümülcine Kazası) 364, 371, 470
Eski Zağra 180
Esmereme karyesi 102
Etyemez karyesi (Gümülcine kazası) 211
Eviranzade Mehmed Bey Vakfı (Dimetoka) 454
Evren karyesi (Gümülcine Kazası) 470
Evrenos Bey, Gazi (Gümülcine'yi Fetheden) 396
Evrenos Bey Evkâfı, Gazi 448, 458

F

Fatma (Dimetoka'da Hamam işletmecisi) 455

Fecirli karyesi (İskeçe Kazası) 476
Ferecik 8, 204, 244, 276, 332, 472
Ferekulübeleri karyesi (Sofulu Kazası) 474
Fere-sarhanlı karyesi (Dedeâğaç Kazası) 472
Ferdinand (Bulgar Çarı) 100, 109
Ferid Efendi (Gümülcine'de hamam işletmecisi) 318
Fethi Beyefendi (Sofya Sefiri) 92, 110
Fındıcak karyesi (Gümülcine Kazası) 470
Fındıcık karyesi 211
Filibe 112, 116, 228
Franchet d'Esperey (Fransız Mareşal) 164
Fransızca 54, 468
Fransızlar 136, 138, 140, 142, 152, 153, 154,
164

G

Gaffar, Kahveci (Teşkilat Üyesi) 123
Gaibi karyesi (Gümülcine Kazası) 470
Gani Bey (Dedeâğaç Belediye Tabibi) 54
- (Teşkilat Reisi) 123
Garbî Trakya, bkz: Batı Trakya
Gaybi karyesi (Gümülcine kazası) 211
gayr-ı müslimler 40, 41, 90, 140
Gazi Evrenos Bey 396
- Evkâfı 448, 458
- Mescidi 458
Gedikler karyesi (İskeçe Kazası) 476
Gelibolu Mutasarrıflığı 36
- Sancağı 18, 286, 428
Gemici karyesi (Sofulu Kazası) 473
Genç Türk 102
Giyom (Fransız Kumandan) 164
Gökçeler karyesi (İskeçe Kazası) 476
Gökçeli karyesi (Gümülcine Kazası) 469
Gökçepınar karyesi (İskeçe Kazası) 477
Gölükesir Kasabası 390
Göncerli karyesi (İskeçe Kazası) 476
Görece karyesi (Dedeâğaç Kazası) 472
Göynekli karyesi (İskeçe Kazası) 476
Gulis, Madam 164
Guristan karyesi (İskeçe Kazası) 476
Gübecili karyesi (Gümülcine kazası) 468
Gümülcine 8, 12, 18, 24, 26, 30, 37, 80, 92, 94, 96, 98,
100, 101, 102, 103, 106, 109, 112, 118, 120, 146,
152, 160, 174, 182, 184, 188, 190, 193, 200, 202,
206, 207, 210, 214, 216, 220, 222, 224, 226, 228,
229, 231, 250, 254, 256, 257, 282, 285, 286, 288,
290, 291, 292, 296, 300, 302, 304, 306, 308, 311,
312, 315, 318, 324, 327, 328, 338, 339, 340, 342,

344, 345, 350, 354, 356, 364, 366, 368, 369, 370, 371, 376, 377, 379, 386, 388, 390, 396, 410, 412, 414, 418, 420, 422, 424, 426, 428, 429, 434, 436, 444, 448, 458, 461, 464, 468, 478

- Hamamı 318
- Hisarı 386
- Ermeni Mahallesi 30
- Kazası 12, 18, 202, 206, 207, 210, 214, 220, 226, 228, 229, 282, 286, 338, 339, 377, 420, 422, 428, 461, 464
- Kazası telgraf hattı 338
- Mahkemesi 212
- Mal Müdüriyet-i Umumiyesi 48
- Mekteb-i İdadisi 72
- Mekteb-i İdadisi 434
- Muhacirin Hastahanesi 324
- pazarı 52
- Rüşdiye Mektebi 426

Günili karyesi (İskeçe Kazası) 476
 Güveçlikaryesi (İskeçe Kazası) 475
 Güvendik karyesi (Dedeagaç Kazası) 472

H

Hacı Hasan Mektebi Evkafı (Gümölcine Kazası) 418
 Hacı köyü (Gümölcine Kazası) 470
 Hacılar karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 469
 Hacımusta karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 470
 Hacıören karyesi (Sofulu Kazası) 473
 Hakkı (Sofular eşrafından) 432
 Halil (Edirne Valisi) 316
 Halil (Gümölcine Düyün-ı Umumiye Memuru) 102
 Halileren karyesi (Sofulu Kazası) 473
 Haliloğlu karyesi (Dedeagaç Kazası) 472
 Halilviran 106
 Halvetî Tarikatı 396
 Hamidiye Camii (Sofulu Kasabası) 392
 Hamidiye (Gümölcine Kazası) 469
 - (Sofulu Kazası) 473
 Hamidiye-Hicaz Demiryolu 244, 311
 Hamidiye Köprüsü (İskeçe) 371
 Hamidli/Hemetli (İskeçe Kazası) 101, 102, 106, 471, 475
 Hancağız karyesi (Sofulu Kazası) 473
 Harb-i Umumi 134
 Hasan bin Hacı Mehmed (Gazi Evrenos Bey Evkafı Kılarcısı) 448
 Hasan (Dimetoka Ayarı) 204
 Hasan Efendi, Tüccar (Çakal Karyeli) 54
 Hasan Efendi (Dedeagaç Belediye Katibi) 54
 Hasan (Gümölcine Müftüsü) 338

Hasan Kethüdâ Çeşmeleri Vakfı, Maktul (Gümölcine) 450
 Hasanlar karyesi (Dedeagaç Kazası) 472
 Hasan Tahsin Efendi (GTMHC üyesi) 174
 Hasbey karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 468
 Hasircıyef (Bulgar Komite Reisi) 66
 Havcılar karyesi (İskeçe Kazası) 475
 Haydar Bey 166
 Hebil 102
 Hristiyan/lar 81, 91, 282, 285, 312, 316, 315
 Hilâl-i Ahmer Cemiyeti 56, 320
 Hindistan Hilâfet Cemiyeti 164
 Hoca karyesi (Dedeagaç Kazası) 472
 Hocaylar karyesi (Sofulu Kazası) 474
 Horozlu karyesi (İskeçe Kazası) 475
 Hristo Arnavudof (Bulgar çete reisi) 37
 Hristostomos Efendi (İskeçe Rum Metropolit Vekili) 311
 Hutallar karyesi (Dedeagaç Kazası) 472
 Hürriyet Mahallesi (Gümölcine Kazası) 30
 Hüseyin Bey, Demirci (Teşkilat Üyesi) 123
 Hüseyin Bey (Gümölcine Voyvodası) 386
 Hüseyinbey karyesi (İskeçe Kazası) 476
 Hüseyin Efendi, Tüccar (GTMHC üyesi) 74
 Hüseyin, Hacı (Okçular'dan müfsid) 308
 Hüseyin Hayri, İskeçeli, (Paris Sulh Konferansına katılan) 150
 Hüseyin Hüsni, Gümölcineli (GTMHC üyesi) 160, 170, 174
 Hüsni (Drama Mal Katibi) 338
 Hüsrev Mehmed Paşa (Serasker) 226

I - İ

İlgın karyesi (İskeçe Kazası) 475
 Ilıca karyesi (Dedeagaç Kazası) 36, 37, 472, 477
 İrâd-ı Cedîd-i Hümâyûn Hazinesi 215
 Issica karyesi (İskeçe Kazası) 475
 Işıklar karyesi (Gümölcine kazası) 469, 470
 İbrahim Edhem Bey (GTMHC üyesi) 74
 İbrahim Paşa (Siroz Muhassılı) 226
 İbrahim Şerif Efendi (Dimetoka Naibi) 451
 İbrik 102
 İhsaniye (Dedeagaç Kazası) 472
 ihtidâ 390, 402
 İkinci Ordu-yı Hümâyûn Müşiriyet-i Celîlesi 82, 93, 186, 190
 İktisad Cemiyeti (İskeçe) 312
 İlyasca karyesi (İskeçe Kazası) 228, 477
 İmanlar karyesi (Sofulu Kazası) 474
 İnçeğiz karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 292, 469
 İnehanlı karyesi (İskeçe Kazası) 476

İngiliz 138, 153

- askeri 138
- filosu 138

İngiltere 166, 276

İnöz Kaymakamlığı 136

İnöz-Midye hattı 152

İrek 102

İsa Efendi, Hacı Hafız (GTMHC üyesi) 174

İsalı karyesi (Gümölcine Kazası) 468

İskandinavya efkâr-ı umumiyesi 130

İskeçe 8, 14, 16, 24, 26, 28, 88, 92, 94, 96, 100, 102, 103, 106, 112, 123, 174, 192, 193, 234, 236, 242, 272, 280, 296, 298, 306, 308, 309, 310, 311, 312, 314, 315, 326, 328, 333, 356, 357, 361, 368, 370, 371, 398, 400, 410, 412, 414, 475, 478

- Acenteliği (Osmanlı Bankası) 250
- Belediyesi 412
- Çayı 371
- Gureba Hastahanesi 328
- Kasabası 4, 92, 236
- Kazası 475, 476
- Tütün Amelesi İrtibat ve Terakki Cemiyeti 312
- Tütün Amelesi Osmanlı İrtibat ve Terakki Cemiyeti 315
- tütünleri 242

İsmail Ağa, Hacı (Gümölcine mutebarından) 292

İsmail Bey, Avukat (Teşkilat Üyesi) 23

İsmail Dede Efendi (Nakşibendi şeyhi, Gümölcine kazası) 461

İsmail Efendi, Tüccar (GTMHC üyesi) 174

İsmail Halife (Gümölcine'de muallim-i sıbyan) 418

İstanbul, 2, 24, 46, 90, 107, 140, 160, 162, 166, 170, 172, 174, 200, 206, 210, 232, 294, 330, 388, 420, 455

İstanbul keyl 206, 212

İstanbul Muahedesi 109

İsveç 122, 130

İsveç efkâr-ı umumiyesi 130

İsveç gazeteleri 130

İsveti Yosef Kilisesi (Dedeagaç) 406

İsviçre matbuatı 28

İtalya 56, 60, 62, 138, 238

- askeri 36

İtalyan 54, 56, 62, 136, 138, 153

- donanması 38

İtelli karyesi (İskeçe Kazası) 475

İzmir 200

- Limanı 139

J

Janor Noraki (Maden işletmecisi) 252

Julyan Efendi (Dedeagaç Liva Serkonktoru) 350

K

Kabaağaç karyesi (Gümölcine Kazası) 211

Kalaycıdere karyesi (Gümölcine Kazası) 184, 470

Kalaycıoba karyesi (Sofulu Kazası) 473

Kaldırkoz karyesi (Dedeagaç Kazası) 472

Kalender karyesi (Gümölcine Kazası) 471

Kalfa köyü (Gümölcine Kazası) 468

Kalfalar karyesi (İskeçe Kazası) 476

Karaagaç 26, 112, 116, 118, 120, 128, 134, 136, 140, 142, 146, 148, 206, 207, 210, 211, 296, 398, 470, 475

- İskelesi (İskeçe) 398

- Mal Müdürlüğü 46

Karacaoğlan karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 471

Karaçanlar karyesi (İskeçe Kazası) 477

Karaeren karyesi (Sofulu Kazası) 473

Karagözlü karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 469, 476

Karagur karyesi (İskeçe Kazası) 475

Karakaçanlar (Vlah Topluluğu) 164

Karakaya karyesi (Dedeagaç Kazası) 252, 472

Karakurcalı karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 470

Karamaşat karyesi (İskeçe Kazası) 477

Karamusa karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 469

Karapazarlar karyesi (İskeçe Kazası) 475

Karapınar karyesi (Sofulu Kazası) 473

Karasu Nehri 356, 358

Karatepe arazisi (Gümölcine Kazası) 376, 471

Karidere karyesi (Gümölcine Kazası) 211

Kastamonu 228

Kaşıkcılar karyesi (Gümölcine Kazası) 471

Katurca karyesi (Sofulu Kazası) 474

Kavacık karyesi (Gümölcine Kazası) 350, 469, 474

Kavacık Köprüsü (Dedeagaç-Gümölcine arasında) 350

Kavakkoru karyesi (Sofulu Kazası) 473

Kavak Mahallesi (İskeçe) 410, 412

Kayabaşı karyesi (Gümölcine Kazası) 469

Kayacık karyesi (Sofulu kazası) 101, 474

Kebirli 211

Kereviz karyesi (İskeçe Kazası) 476

Kervançayırı karyesi (Sofulu Kazası) 474

Ketenlik karyesi (İskeçe Kazası) 477

Kezviran 100, 101, 102, 211

Kırcaali 371

- Muharebesi 56

Kır karyesi (İskeçe Kazası) 476
 Kırkkilise 80, 182
 Kışlak karyesi (Dedeâğaç Kazası) 472
 Kışlaköyü (Ferecik) 244
 Kızılağaç 80, 101, 102, 211, 471
 Kızılca köyü (İskeçe Kazası) 96, 477
 Kızıldere nehri (Dimetoka) 455, 456
 Kızıllar karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 470
 Kilik Dağı (Ferecik) 244
 Kireçciler karyesi (İskeçe Kazası) 475
 Kocamahmudlu İskeçe Kazası 47, 475
 Kocaoba karyesi (İskeçe Kazası) 475
 Kocaömer (Gümölcine kazası) 211
 Kocayayla 102
 Kokulutaş dağı (Ferecik) 244
 Kondilof (Bulgar eşkiya) 180, 182
 Kopenhag matbuatı 128
 Kordeme karyesi (Gümölcine Kazası) 471
 Kosta (Saltık Köyünde kilise mütevellisi) 431
 Kosuren karyesi (Gümölcine Kazası) 471
 Koşabelli karyesi (İskeçe Kazası) 476
 Koşukavak 71, 75, 79, 81, 97, 101, 103, 414
 Kovanlık karyesi (Gümölcine Kazası) 102, 471
 Koyundere karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 469
 Koyunyeri karyesi (Sofulu Kazası) 473
 Kozluca 477
 Kozludere karyesi (Gümölcine Kazası) 100, 102, 211, 471
 Kozlu-i sağır karyesi (Gümölcine Kazası) 212
 Kozlu-i kebir karyesi (Gümölcine Kazası) 211
 Kozviran 102, 211
 Köçek karyesi (Gümölcine Kazası) 212
 Köpekli karyesi (Sofulu Kazası) 473
 Köprücüler köyü (İskeçe kazası) 96
 Köseçalı karyesi (İskeçe Kazası) 476
 Köseler karyesi (Sofulu Kazası) 473
 Köseler karyesi (İskeçe Kazası) 477
 Kösesid/Kösemezid karyesi (Dedeâğaç Kazası) 184, 472
 Köseren karyesi (Gümölcine kazası) 471
 Köse karyesi (Sofulu Kazası) 473
 Köstelli karyesi (Dedeâğaç Kazası) 472
 Kuleliburgaz 112, 116
 Kurcalı karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 470
 Kurthasanlı karyesi (İskeçe Kazası) 476
 Kuşlanlı karyesi (Gümölcine Kazası) 469
 Kuştepe mevkii (Gümölcine Sancağı) 304
 Kuşulhanlı karyesi (Gümölcine Kazası) 211
 Kuvve-yı Milliye 138

Kuvve-i Milliye-i Osmaniyye 138
 Küçükderbend karyesi (Sofulu Kazası) 103, 474
 Küçük Doğanç karyesi (Gümölcine Kazası) 468
 Küçük Hacı Ali Camii Vakfı (Gümölcine Kazası) 480, 481
 Küçük Hacı Mehmed Ağa Vakfı (Gümölcine Kazası) 481
 Küçük İndere 211
 Küçükkoru karyesi (İskeçe Kazası) 476
 Küçükköy (Gümölcine Kazası) 468
 Küçükmüsellim karyesi (Gümölcine Kazası) 470
 Küçükosmanlı karyesi (İskeçe Kazası) 476
 Küçüksirkeli karyesi (Gümölcine Kazası) 471
 Küçükvakıf karyesi (Dedeâğaç Kazası) 472
 Küplü karyesi (Gümölcine Kazası) 40, 212
 Kütüklü karyesi (Sofulu Kazası) 473

L

Lahey matbûatı 128
 Lajiye, Monsenyör 164
 Latif Ağa (Gümölcine Çeribaşı Köyünde öldürülen) 106
 Latin 164, 176
 Lefaki, Doktor 41
 Lefeciler karyesi (Gümölcine Kazası) 471
 Lidos Efendi (Tatavla Rum Mektebi Müdürü) 46, 48
 linyit kömürü 244
 Lloyd Kumpanyası 238
 Lüleburgaz 24
 Lütfiye karyesi (Sofulu Kazası) 473

M

Ma'âdin Nizamnâmesi 252
 Maden Kalemi 202
 Maden köyü 228
 Mahmud (GTMHC Murahhası) 320
 Mahmud Hamdi bin Abdullah, Müşir 361
 Mahmud Nedim, Dedeâğaçlı (Paris Sulh Konferansına katılan) 50
 Makafar karyesi (İskeçe Kazası) 475
 Makedonya 7, 92, 94, 122, 123, 130, 138
 Makri karyesi (Dedeâğaç Kazası) 472
 Maktul Hasan Kethüda Çeşmeleri Vakfı 450
 Malinof, Mösyö (Bulgar Reis-i Nüzzarı) 122, 123
 Malgarid, Bulgar (Mülazım-ı evvel) 106
 Manastır karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 471
 Manciyo, tüccar (Edirneli) 238
 Manderiçe Nahiyesi 66
 Manedli karyesi (Gümölcine Kazası) 211
 Mariçe vadisi 152
 Maronya karyesi (Gümölcine Kazası) 200, 202, 211, 469

- mukataası 200
- Şaphânesi 202
Maskaralar karyesi (Sofulu Kazası) 474
Matbaa-i Âmire 76
Mecidiye-Hassı karyesi (Gümölcine kazası) 470
Mecidmahalle (Gümölcine Kazası) 469
Meclis-i Maadin 228
Meclis-i Mebusân 315
Mehmed Ârif b. Ali, Ferik (Edirne Vali Vekili) 330
Mehmed Arif Efendi, Dürrizade es-Seyyid (Şeyhülislam)
384
Mehmed Bey (Darphane-i Amire Nazırı) 204
Mehmed Efendi (Gümölcine Mekteb-i Rüşdi muallim-i
evveli) 426, 429
Mehmed Efendi, Hafız (GTMHC üyesi) 174
Mehmed Fehmi Efendi, İskeçeli 234, 236
Mehmed Hacı (Gümölcine Meclis Azası) 338
Mehmed Han, Sultan (Çelebi) 336
Mehmed İbrahim Seyyid (Dimetoka Hasan Kethüda
Çeşmeleri Vakfı mütevellisi) 450
Mehmed Kâmil (El-müvella-hilafe) 386
Mehmed Memduh b. Mehmed Ali Ferik (Rumeli Redif
Kumandanı) 368
Mehmed Nureddin (Polis Müdür-i Umumisi) 139
Mehmed Paşa (Palaslı) 214
Mehmed Pertev (Dedeâğaç Mutasarrıfı) 184, 363
Mehmed Reşad (Sultan) 412, 444
Mehmed Rüşdi bin Mehmed Salih (Müvella-Hilafe) 224
Mehmed Rüşdi Efendi (Edirne Kadısı) 451
Mehmed Sabri (Gümölcine Meclis Azası) 338
Mehmed Selim Bey, Doktor Miralay (GTMHC üyesi) 174
Mehmed Şehabeddin (İskeçe Muhacir Kulübü Başkanı)
312, 315
Mehmed Şerif (Şura-yı Devlet Mülkiye Reis-i Sanisi)
404, 410
Mehmed Tahir Bey, Muallim (GTMHC üyesi) 174
Mehrikos 106
Mehrikoz Nahiyesi 100, 101, 102
Mekri Kasabası 350
Melekli karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 468
Memâlik-i Osmaniyye 90, 112, 116, 123, 132, 133
Memçova karyesi (İskeçe Kazası) 477
Menetler karyesi (Gümölcine Kazası) 470
Menikof (Bulgar eşkiya) 180, 182
Meramlı karyesi (Sofulu Kazası) 473
Meramlıtekkke karyesi (Sofulu Kazası) 473
Meriç Nehri 244
Merkebcili karyesi (Gümölcine Kazası) 468
Meryemana Kilisesi (Gümölcine Kazası) 386

Messimler karyesi (Sofulu Kazası) 474
Mestan Efendi, Müftü (Trakya-Paşaeli Müdâfaa Heyet-i
Osmaniyyesi Reisi) 33
mezâlim 94, 96, 107, 118, 120, 122, 123, 128
Midye 139, 152
Mircos karyesi (Sofulu Kazası) 473
Mirz Dağı (Ferecik) 244
Misvaklı karyesi (İskeçe Kazası) 475
Mişo Eşteriyo 41
Mizanlı karyesi (İskeçe Kazası) 475
Moris Humra, Mösyö 64
Mosko Papa Döplös 41
muhacir 14, 116, 376, 288, 298, 302, 324, 376
377
Mukataa karyesi (Sofulu Kazası) 474
Muradlı karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 469
Musacık 102, 106, 471
Musalar karyesi (Dedeâğaç Kazası) 472
Musevi mahallesi (Gümölcine Kazası) 340
Muslihiddin Mahallesi (Dedeâğaç) 404
Mustafa (Dimetoka Dizdarı) 455
Mustafa (Gümölcineli tüccar) 106, 132, 222, 229, 244,
283, 384, 390, 422, 450, 451, 455, 458, 461
Mustafa Hammamî (Dimetoka'da hamam işletmecisi)
456
Mustafa (İhtida eden rahip) 390
Mustafa Efendi (Gümölcine'de Halveti Şeyhi) 396
Mustafa (Postuboş Baba Tekkesi Şeyhi Gümölcine
kazası) 461
Mustafa, es-Seyyid (Gümölcine Müftüsü) 222
Mustafa Fehmi (el-müvella-hilafe) 420
Mustafa Raşid (Drama Kaymakam Vekili) 229
Mustafa (Drama Mutasarrıf Vekili) 229
Mustafçova karyesi (İskeçe Kazası) 477
Mürsel Baba Zaviyesi (Dimetoka) 460
Müsellim karyesi (İskeçe Kazası) 475
Müsellim karyesi (Sofulu Kazası) 473
Müsellimcik karyesi (İskeçe Kazası) 477
Müsellimtekke karyesi (İskeçe Kazası) 475
Müslümanların azınlığa düşürülme politikası 122
Müslümanlık 315

N

Nabi Beyefendi 66, 168
Nafiz Paşa (Maliye Nazırı) 280
Nakşibendî Tarikatı 461
Narlı karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 469
Necib Paşa 324
Nedim Bey, Edirneli (GTMHC murahhası) 72, 170, 320

Neuilly Antlaşması 52
 Nevruzfakih (Gümölcine kazası) 46, 212
 Nihad Reşad Bey 64
 Nohudlu karyesi (İskeçe Kazası) 476
 nüfus grafikleri 176, 478

O - Ö

Okçular karyesi (İskeçe Kazası) 272, 306, 308, 476
 On Birinci Alay 88, 190
 Ortaköy 67, 70, 74, 80, 81, 101, 102, 188, 371
 Oruç Paşa Evkafı (Dimetoka) 455
 Osmanca karyesi (Sofulu Kazası) 473
 Osmaneren karyesi (İskeçe Kazası) 477
 Osmaniye karyesi (Gümölcine Kazası) 376, 377, 379, 469
 Osmanlı Bankası 250
 - Devleti 7, 8, 40, 90, 122, 132, 318
 - Hükümeti 44, 103, 122, 123, 128
 - lirası 54
 Osmanlı-i Kebîr köyü (İskeçe) 28
 Osmanlılar 62
 Osmanlı Ticaret ve Sanayi ve Terakkî Şirketi (Gümölcine Kazası) 254, 256
 Osman (Sofular eşrafından) 432
 Otacı karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 469
 Öküzlü karyesi (İskeçe Kazası) 476
 Ömerler karyesi (Sofulu Kazası) 474
 Ören karyesi (Gümölcine Kazası) 211
 Ötekdere karyesi (Gümölcine Kazası) 211
 Özbek karyesi (Gümölcine Kazası) 211

P

Palaslı karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 214, 469
 Pançef Tenekeciyef (Bulgar Komite Reisi) 66
 Paraskevopulos (Yunan Başkumandanı) 38
 Paris 150, 160, 161, 162, 164, 166, 168
 Paris Sulh Konferansı 150, 160, 161
 Pasar karyesi (Gümölcine Kazası) 471
 Paşa Sancağı 280
 Paşmakçı karyesi (Sofulu Kazası) 473
 Paşmaklı 371
 Paşvik karyesi (İskeçe Kazası) 477
 Pavak Fara, Mösyö 64
 Pavli Emniyet Hudud Müfettişliği 12, 116
 Payamlar karyesi (Gümölcine Kazası) 470
 Pekili karyesi (Gümölcine kazası) 471
 Peregay De, Mösyö 164
 Perlui (Dedeagaç İtalyan Mektebi Müdürü) 54
 Peşman karyesi (Sofulu Kazası) 474

Peteridis (Amivea Sigorta Memuru) 41
 Petridis (Yunan zabiti) 41, 42, 46
 petrol 244, 276
 Petro Stakopolo (Devlet-i Aliye tebasından) 252
 Pınardere karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 469
 Postuboş Baba Dergahı Gümölcine kazası 396, 461

R

Ramadanmahalle (Sofulu Kazası) 473
 Rasim oğlu Hüseyin (Dedeagaç Bey Karyesinde arazi sahibi) 274
 Reşadiye Mektebi (Şeyhköyü, Gümölcine kazası) 444
 Rıza Bey, Hacı (GTMHC üyesi) 174
 - Tüccar (GTMHC üyesi) 174
 Rıza (Muhacirin-i İslamiye Komisyon-ı Alisi) 302
 Rıza (Serasker) 82, 190
 Rifat Osman Bey, Binbaşı (Teşkilat Üyesi) 123
 Roma 166
 Romanya 138, 139
 Rodop 66, 371,
 Rud, Mösyö (Dedeagaç Almanya Konsolos Vekili) 54
 Rum 35, 38, 40, 46, 54, 58, 62, 64, 66, 71, 79, 86, 89, 144, 146, 147, 148, 154
 - Ortodoks Cemaati (İskeçe) 400
 - Patrikhânesi 402
 Rum Patrikliği 410, 436
 Rumcuk karyesi (Dedeagaç Kazası) 472
 Rumeli 7, 18, 34, 84, 286, 368, 369, 379, 380, 390
 Rumeli-i Şarkî 381
 Rusofil 102
 Ruşenler karyesi (Sofulu Kazası) 474

S

Sadnaviçe karyesi (İskeçe Kazası) 477
 Sakarkaya karyesi (İskeçe Kazası) 476
 Salih Bey (Masarifat Nazırı) 226
 Salih Efendi, Tüccar (GTMHC üyesi) 174
 Salihler 211
 Salih Paşa (Çirmen Sancağı Mutasarrıfı) 336
 Sâlim (Edirne Valisi) 136
 Salmanlı karyesi (Gümölcine Kazası) 469
 Saltık köyü (Dimetoka) 431
 Saltıklı karyesi (İskeçe Kazası) 475
 Samotras Adası (Ferecik) 244
 Samsun Reji Nezâreti 242
 Samuel Papo (Avusturyalı Fabrikatör) 246
 Sarancina karyesi (Gümölcine Kazası) 471
 Saran karyesi (İskeçe Kazası) 475
 Sarayhane karyesi (Gümölcine Kazası) 211

Sarbdere karyesi (Sofulu Kazası) 474
 Sarıcabulgar karyesi (Gümölcine Kazası) 470
 Sarıca karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 469
 Sarıca-i Mesine karyesi (Gümölcine Kazası) 212
 Sarıkadı karyesi (İskeçe Kazası) 475
 Sarıkaya karyesi (Sofulu Kazası) 474
 Sarılar karyesi (Dedeâğaç Kazası) 472
 Sarılar karyesi (Gümölcine kazası) 470
 Sarman köyü 228
 Sasallı karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 469
 Savof (Bulgar Generali) 64, 109
 Sekban karyesi (Gümölcine Kazası) 212
 Selanik 12, 14, 18, 24, 56, 84, 134, 136, 140, 144, 200,
 226, 283, 285, 296, 330, 356, 361, 371
 -Dedeâğaç demiryolu hattı 356
 -Dersââdet demiryolu 24, 84
 - Meclisi 282
 - Meclis-i Kebîri 12
 Selimiye karyesi (Dedeâğaç Kazası) 472
 Selmanlı karyesi (Gümölcine Kazası) 211
 Semerburnu karyesi (Sofulu Kazası) 474
 Sendelli karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 468
 Sevindikli karyesi (Gümölcine Kazası) 469
 Seyyid Baba Dergahı (Dimetoka) 290
 Sıçanlık karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 470
 Sıdkı (GTMHC Gümölcine Reisi) 161, 173, 174
 Sınırdere karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 471
 sigara 242
 Simen karyesi (Gümölcine Kazası) 468
 Simenli karyesi (Sofulu Kazası) 473
 simli kurşun madeni 252
 Sincova karyesi (İskeçe Kazası) 477
 Sinikova köyü (İskeçe) 92, 94
 Sipahimahalle karyesi (Sofulu Kazası) 474
 Sirkeli 106, 211, 292
 Siroz 123, 144, 220, 222, 226, 356, 357, 361
 Sofular Köyü (Gümölcine Kazası) 211, 470
 Sofulu 34, 40, 41, 42, 46, 48, 64, 72, 76, 78, 80, 100, 101,
 106, 392, 432, 468, 473, 478
 - Rum İnas Mektebi 442
 Sofya 92, 94, 96, 110, 120, 122, 124, 128, 130
 - Sefâret-i Seniyyesi 110, 122, 128
 Soğanlık 101
 Soğukocak karyesi (İskeçe Kazası) 477
 Sohor, Mösyö (Dedeâğaç Avusturya Konsolosluğu
 Memuru) 238
 Stockholm 130
 - matbuatı 128
 Sultanyeri Kazası (Dimetoka) 290, 291, 333, 371

Sungurlu karyesi (Gümölcine Kazası) 212
 Suoba karyesi (İskeçe Kazası) 475
 Susığırı karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 469
 Süleyman Faik (Dedeâğaç Muhasebecisi) 54
 Süleyman, Kapıcıbaşı (Gümölcine Voyvodası) 216
 Süleyman Paşa Köprüsü, Gazi (Sofulu Kazası) 346
 Sünnetçi karyesi (İskeçe Kazası) 477
 Süpüren Dede Mescidi (Gümölcine Kazası) 464
 Süpüren Dede Vakfı (Gümölcine Kazası) 479
 Süreyya (Dedeâğaç Mutasarrıfı) 294
 Şarki Trakya, bkz: Trakya (Doğu)
 Şahin karyesi (İskeçe Kazası) 92, 94, 96, 103, 477
 Şahinler karyesi (Dedeâğaç Kazası) 472
 Şapçı karyesi (Gümölcine Kazası) 96, 98, 470
 Şaphâne karyesi 371
 Şaphâne-i Maronya mukataası 200
 şap hastalığı 326, 327
 şayak 222, 224, 226
 Şehiroba karyesi (Sofulu Kazası) 474
 Şeyh köyü (Gümölcine Kazası) 444
 Şilo Dağı (Ferecik) 244

T

Tahsin Efendi (Gümölcine Mekteb-i İdadi Müdürü) 102
 Tahtacı karyesi (Sofulu Kazası) 474
 Takiyenur Gölü (Siroz Ovası) 356
 Taksim-i Vilâyet Komisyonu 20, 22
 Talaşmanlı karyesi (İskeçe Kazası) 476
 Tanaş, Doktor 41, 42
 Tarakallı 211
 Taşağıllı karyesi (Sofulu Kazası) 474
 Taşkınlar karyesi (Gümölcine Kazası) 470
 Taşlı 102
 Taşlık karyesi (Dedeâğaç Kazası) 472, 475
 Tatavla Rum Mektebi (İstanbul) 46, 48
 Tekedere karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 469
 Tekfûrdağı 46, 47
 - Polis Komiserliği 48
 Teşkilât-ı Mahsusa 109
 Tevfik Bey (GTMHC üyesi) 320
 Tevfik, Doktor (GTMHC üyesi) 162
 - (Peştereli) 172
 Tomrukköy Nahiyesi 106
 Topal Mustafa Çelebi Vakfı (Gümölcine Kazası) 481
 Torbalıköyü (Ferecik) 244
 Trakya (Doğu) 38, 144, 147
 - kavâim-i nakdiyesi 54
 - Paşaeli Müdâfaa-i Heyet-i Osmaniyyesi 132, 133
 Turgutoba karyesi (Gümölcine Kazası) 471

Tuzcu karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 468
 Türk / Türkler 50, 67, 102, 132, 133, 138, 144, 154, 172,
 468,
 - askeri 152
 Türkiye 112

U - Ü

Uçukdere karyesi (Gümölcine Kazası) 471
 Uğurlu karyesi (İskeçe Kazası) 477
 Ulufeciler karyesi (Gümölcine Kazası) 211
 Unturen karyesi (Gümölcine Kazası) 471
 Uyku karyesi (İskeçe Kazası) 476
 Uysallı karyesi (Gümölcine Kazası) 212
 Uzunköprü 40, 112, 114, 116
 Üçgaziler karyesi (Gümölcine Kazası) 211
 Üçgaziler karyesi (Gümölcine Kazası) 470
 Üşükdere (Eşekdere) 102

V

Vakıfsandal karyesi (Sofulu Kazası) 473
 Vanviran karyesi (Sofulu Kazası) 473
 Varna 80
 Venizelos 72
 Vircanhisar karyesi (Gümölcine Kazası) 469

W

Wilson nazariyeleri 132, 133

Y

Yabacıklı karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 468
 Yabeyli karyesi (Gümölcine Kazası) 468
 Yahşiler 211
 Yahudi 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477,
 478
 Yahyabeyli karyesi (Gümölcine Kazası) 212
 Yalancılı karyesi (Gümölcine Kazası) 469
 Yalımlı karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 469
 Yani karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 468
 Yanko (Sofular muteberanından) 432
 yapağı akçesi 220, 224
 Yardımlı karyesi (Gümölcine Kazası) 211, 469
 Yassieren karyesi (İskeçe Kazası) 477
 Yassı karyesi (Gümölcine Kazası) 212, 469
 Yassıyuk karyesi (Gümölcine Kazası) 470
 Yelkenciler karyesi (İskeçe Kazası) 477
 Yelkenci karyesi (Sofulu Kazası) 473
 Yenice 280, 464, 474, 475
 Yenice-i Karasu Kazası 4, 280

Yenice Kasabası 14, 16
 Yeni karyesi (Dedeoğlu Kazası) 472
 Yeniköy İstasyonu 356, 357, 358, 468
 Yenimahalle 211
 yetimhâne 288
 Yılcılı karyesi (Gümölcine Kazası) 212
 Yılanlı karyesi (Sofulu Kazası) 473
 Yıldırım Bayezid Han (Sultan) 336, 384, 466
 Yıldırım Bayezid Han Camii, Sultan (Dimetoka) 466
 Yorgi Berika, Eczacı 41, 42
 Yovakim Efendi (Dedeoğlu Rum Metropoliti) 54, 59, 86
 - (İskeçe Rum Metropoliti) 54, 59, 86, 89, 311
 Yukarıcanberber karyesi (Sofulu Kazası) 473
 Yunan bandırası 48
 - Hükümeti 34, 136, 138, 172
 - idaresi 160
 - eşkiyası 292
 - Konsoloshânesi (Dedeoğlu) 86
 - kuvve-i işgalıyesi 38
 - mezâlimi 64, 168
 - Ordusu 34, 138, 144
 - propagandası 46
 Yunanistan 7, 8, 40, 41, 134, 136, 138, 146, 147, 148,
 152
 Yunanlılar 138, 140, 146, 164, 172
 Yundviran karyesi (Gümölcine Kazası) 211
 Yunusdere karyesi (Dedeoğlu Kazası) 472
 Yusuf Ziya, İskeçeli (GTMHC Reisi) 160, 166, 168, 170,
 173, 174
 Yuvacılı karyesi (Gümölcine Kazası) 468

Z

Zalkan Atanaşof (Bulgar çete reisi) 180
 zeytinyağı 414
 zift 244, 276
 Zinelli karyesi (İskeçe Kazası) 476
 Ziraat Bankası 302, 306

FOTOĞRAF İNDEKS

- 10 Gümölcine Belediye Dairesi (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/56)
- 12 Gümölcine Hükümet Dairesi (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/50)
- 20 Dedeoğaç Mutasarrıfı Petro Broviç (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90850/119)
- 26 İskeçe Şehrinin Genel Görünümü (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90498/28 a-b)
- 32 Ferecik Hükümet Dairesi (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/30)
- 49 Dimetoka Belediye Dairesi (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90412/44)
- 49 Dedeoğaç Hapishanesi (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/17)
- 73 Dedeoğaç Hükümet Konağı ile Bahçesi (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90581/07)
- 73 Sofulu Hamamı (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/21)
- 99 Sofulu Ayn-ı Hamidiye Çeşmesi (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/24)
- 99 İskeçe'de Bir Köprü (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90498/29)
- 99 Dedeoğaç Tren İstasyonu (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90623/9a)
- 103 Dedeoğaç Hükümet Bahçesinden Bir Görünüm (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90581/03)
- 124 Avusturya Konsoloshanesi'nin Altındaki Dedeoğaç Reji Dairesi (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90581/2)
- 142 Dedeoğaç Adliye Dairesi (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90581/17)
- 162 Dedeoğaç Adliye Dairesi (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90581/16)
- 167 Karalica Kaplıcası, Dedeoğaç (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90624/10)
- 167 Dedeoğaç Jandarma Dairesi (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/16)
- 179 Gümölcine'de Askeri Kışla (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/57)
- 196 Mirî Aşâr Ambarı ve Saat Kulesi, Gümölcine (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/55)
- 198 Dimetoka Süvari Kışlası (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 91074/19)
- 209 Gümölcine Askerî Hastanesi (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/54)
- 209 Gümölcine Hapishanesi (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/51)
- 218 Askerî Ahır, Dimetoka (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90412/47)
- 239 Karalica Kaplıca Misafirhanesi, Dedeoğaç (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90581/10)
- 248 Dimetoka Askerî Hastanesi (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 91074/17)
- 249 Sofulu Kasabasında kurulacak olan İpek Fabrikasının mevkisini gösteren harita.
- 263 Dedeoğaç Hükümet Dairesi (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90624/6)
- 273 Okçular Un Fabrikası'nın mevkisini resmi ve krokisi.
- 278 Dimetoka (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 779-40/10)
- 304 Karalica Kaplıcası Misafirhanesi (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90581/9)
- 322 Dedeoğaç Gurebâ Hastanesi (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90581/15)
- 382 Süleyman Paşa Camii, Ferecik (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418-40/31)
- 384 Ferecik Askerî Deposu (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/32)
- 388 Gümölcine Meryemana Kilisesi planı
- 402 Ferecik Askerî Kışlası (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/33)
- 408 Dedeoğaç Bulgar Kilisesi planı
- 412 İskeçe Kavak Mahallesi Taksiarhi Rum Kilisesi Çan Kulesinin Planı
- 416 Dimetoka Mekteb-i İbtidâîsi (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90412/43)
- 432 Dedeoğaç'ta bir mektep (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi, 90418/15)
- 445 Mekteb-i İbtidâî ve Rüşdî, Gümölcine (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/52)
- 445 Mekteb-i İdadî-i Mülkî, Gümölcine (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/53)
- 446 Sofulu Camii (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90418/22)
- 452 Sultan Bayezid Camii, Dimetoka (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90412/42)
- 462 Dedeoğaç Tren İstasyonu (İ.Ü. Nadir Eserler Kütüphanesi 90498/41)